

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2018-11-26)

Kommunfullmäktige

Datum: 2018-11-26

Plats: Sessionssalen Elin

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2018-11-26

3

Val av justerare

Ärenden

134/18 Fastställande av dagordning	7
135/18 Anmälan av nya ledamöter och ersättare	8
136/18 Anmälan av nya motioner och medborgarförslag	9
137/18 Fråga/interpellation	10
138/18 Strategisk plan med budget 2019-2021	11
139/18 Koncernbanken: Utlåningsramar 2019	27
140/18 Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB	33
141/18 Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande	45
142/18 Detaljplan för Billinge hus 1, antagande	338
143/18 Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun	540
144/18 Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022	630
145/18 Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022	645
146/18 Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022	667
147/18 Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022	689
148/18 Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022	707
149/18 Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022	726
150/18 Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022	742
151/18 Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022	758
152/18 Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022	774
153/18 Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022	791
154/18 Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022	799
155/18 Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022	809
156/18 Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022	820
157/18 Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022	832
158/18 Taxa parkeringshuset Mode	844
159/18 Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022	852
160/18 Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kvartal 3 2018	863
161/18 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 26 november 2018	868
162/18 Valärenden	925

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2018-11-26 kl. 13:00
Plats: Sessionssalen Elin
Justerare:

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet ska själv kontakta respektive gruppledare som kallar ersättare.

Skövde kommuns medverkan i val av ombud till Sveriges Kommuner och Landstings kongress 2019.

Dagordning			
Val av justerare			
Ärenden Handlingar tillhörande ärende nr 6, Strategisk plan med budget 2019-2021, ligger i separat mapp på Politikerportalen.			
1.		Inledning - Mötets öppnande - Val av protokolljusterare - Upprop	
2.		Fastställande av dagordning	
3.		Anmälan av nya ledamöter och ersättare	
4.		Anmälan av nya motioner och medborgarförslag	
5.		Fråga/interpellation	

6.	KS2017.0355	Strategisk plan med budget 2019-2021 <i>Politisk föredragning av respektive budgetförslag</i>	
7.	KS2018.0382	Koncernbanken: Utlåningsramar 2019 <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>	
8.	KS2018.0414	Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>	
9.	KS2017.0184	Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>	
10.	KS2017.0252	Detaljplan för Billinge hus 1, antagande <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>	
11.	KS2018.0418	Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun <i>Politiskt föredragande: Ulrica Johansson (C)</i>	
12.	KS2018.0289	Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022	
13.	KS2018.0292	Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022	
14.	KS2018.0296	Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022	
15.	KS2018.0297	Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022	
16.	KS2018.0298	Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022	
17.	KS2018.0299	Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022	
18.	KS2018.0300	Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022	
19.	KS2018.0301	Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022	
20.	KS2018.0303	Reglemente Bygglovsnämnden mandatperiod 2018-2022	
21.	KS2018.0291	Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022	
22.	KS2018.0290	Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022	
23.	KS2017.0051	Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022	

24.	KS2018.0302	Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022	
25.	KS2018.0302	Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022	
26.	KS2018.0430	Taxa parkeringshuset Mode <i>Politiskt föredragande: Magnus Hammar (M)</i>	
27.	KS2018.0293	Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022	
28.	KS2018.0031	Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kvartal 3 2018 <i>Politiskt föredragande: Marianne Gustafsson (KD) och Theres Sahlström (M)</i>	
29.	KS2018.0005	Anmälningsärenden kommunfullmäktige 26 november 2018	
30.		Valärenden <i>Politiskt föredragande: Martin Odenö (M)</i>	
31.		Avslutning	

Skövde, 2018-11-15

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Karin Grunselius
Sekreterare

Denna behandling '134/18 Fastställande av dagordning' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '135/18 Anmälan av nya ledamöter och ersättare' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '136/18 Anmälan av nya motioner och medborgarförslag' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '137/18 Fråga/interpellation' har inget tjänsteutlåtande.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-24

Diarienummer: KS2017.0355-23

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Strategisk plan med budget 2019-2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. I samband med detta fördelas de centralt budgeterade medlen för prisindex, lönerevidering och personalomkostnadspålägg ut till respektive nämnd enligt punkt 9 i beslutet. Även centralt budgeterade demografimedel fördelas ut till respektive nämnd enligt punkt 10 i beslutet.

Utdebitering år 2019 fastställs till oförändrade 20:86 per skattekrona.

Kommunfullmäktige noterar att vård- och omsorgsnämnden tills vidare får fortsätta med den verksamhet som är finansierad med riktade statsbidrag (stimulansmedel) utan vidare åtgärder för närvarande. Kommunfullmäktige avser att hantera frågan om ökad budgettram när ny information om eventuella statsbidrag meddelats.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 10 § ska budgeten fastställas av fullmäktige före november månads utgång. De år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. Budgeterat resultat är oförändrat 2019 och ändras bara marginellt 2020 samt 2021 på grund av att utfördelade centrala medel påverkar nämndernas effektiviseringskrav om 1%.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-24

Diarienummer: KS2017.0355-23

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

I samband med övergången till komponentredovisning 2015 gjordes inga förändringar av nämndernas ramar. Servicenämnden har överlämnat det överskott som uppstått till finansens årligen. I samband med detta budgetbeslut omfördelas dessa medel för att få en rättvisande hyreskostnad per objekt.

Förändrade lokalbehov på övningsfältet innebär att barn- och utbildningsnämnden släpper ytor och tar över andra ytor, detta innebär långsiktigt att kommunen kan få in extern hyresgäst. I samband med detta räknas hyrorna om och kommunbidraget för 2019 omfördelas mellan servicenämnden och barn och utbildningsnämnden.

Ekonomichefen vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att det för närvarande är mycket osäkert hur det blir med statliga bidrag 2019. Den nämnd som för närvarande främst berörs av detta är vård- och omsorgsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden har inför budgetåret 2019 behov av finansiering gällande 10 miljoner i stimulansmedel som nämnden fått i riktat statsbidrag till och med 2018. Kommunfullmäktige föreslås hantera frågan om ökad budgetram när ny information om eventuella statsbidrag meddelats. Mot denna bakgrund föreslås vård- och omsorgsnämnden tills vidare fortsätta med aktuell verksamhet som finansieras av dessa riktade medel utan vidare åtgärder för närvarande.

Handlingar

Strategisk plan med budget 2019-2021

Beslut KF, 2018-06-20, Ärende 80/18, Strategisk plan med budget 2019-2021

Alliansens budget 2019-2021 - November 2018 (20181102)

Skickas till

Tomas Fellbrandt, kommundirektör

Maria Vaziri, ekonomichef

Annelie Nyman, redovisningschef

Samtliga nämnder

Samtliga bolag

Samtliga kommunalförbund

Maria Vaziri Hamedani

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-24

Diarienummer: KS2017.0355-23

Handläggare: Maria Vaziri Hamedani

**Kommunfullmäktige Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KF § 80/18
Strategisk plan med budget 2019-2021
KS2017.0355

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-05-16	135/18
2 Kommunstyrelsen	2018-06-04	143/18
3 Kommunfullmäktige	2018-06-20	80/18

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2019–2021 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2019–2021 fastställs. Driftbudgeten för år 2019 med fördelning av anslag per nämnd och kommunstyrelse på totalt 2 981 miljoner kronor fastställs. Anslagen för åren 2020 och 2021 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2019 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 648 miljoner kronor samt den taxefinansierade investeringsbudgeten om 82 miljoner kronor. Exploateringsbudgeten för år 2019 fastställs med en inkomst på 49 miljoner kronor och en utgift om 83 miljoner kronor, det vill säga en nettoutgift om 34 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2020 och 2021 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att besluta om omprioriteringar av investeringar inom totalramen för perioden samt att löpande återrapporera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2019 fastställs till 20:86 per skattekrona.
5. Kommunstyrelsen har under år 2019 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder, med totalt 800 miljoner kronor. Kommunkoncernens totala låneskuld får därmed utvecklas till maximalt 4 800 miljoner kronor under 2019.

6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget för år 2019 och verksamhetsplan för åren 2020–2021 utifrån anslag och de politiska mål och ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska lämnas till kommunstyrelsen i december 2018. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.

7. Ombudgetering av investeringsprojekt ska beslutas av kommunfullmäktige i mars 2019.

8. Internräntan för 2019 fastställs till 1,75 %.

9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut centralt budgeterade medel för prisindex och lönervidering efter beredning av kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG)/kommunstyrelsens arbetsgivarutskott (KSAG).

10. Ekonomichefen har rätt att fördela ut budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellen.

Yrkanden

Katarina Jonsson (M) redogör för alliansens budgetförslag och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag).

Johan Ask (S) redogör för socialdemokraternas budgetförslag och yrkar bifall till socialdemokraternas budgetförslag.

Janette Leinonen (MP) redogör för miljöpartiets budgetförslag och yrkar bifall till miljöpartiets budgetförslag.

Tobias Andersson (SD) redogör för sverigedemokraternas budgetförslag och yrkar bifall till sverigedemokraternas budgetförslag.

Carlos Bobadilla (V) redogör för vänsterpartiets budgetförslag och yrkar bifall till vänsterpartiets budgetförslag.

Ulrica Johansson (C), Ulla-Britt Hagström (L), Marianne Gustafson (KD), Kaj-Eve Enroth (L), Orvar Eriksson (C), Christer Winbäck (L), Theres Sahlström (M), Anders G Johansson (M), Magnus Hammar (M), Petter Fahlström (L), Torbjörn Bergman (M), Claës Beckman (M), Martin Odenö (M) och Anna Bergman (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag).

Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S), Anita Löfgren (S), Bjarne Medin (S), Anita Andersson (S), Malin Wadman (S), Robert Ciabatti (S), Per Johansson (S) och Mathias Hjärtqvist (S) yrkar bifall till socialdemokraternas budgetförslag.

Peter Sögaard (MP) och Roger Almgren (MP) yrkar bifall till miljöpartiets budgetförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om kommunfullmäktige beslutar enligt
1) kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag),
2) socialdemokraternas budgetförslag, 3) miljöpartiets budgetförslag,
4) sverigedemokraternas budgetförslag eller 5) vänsterpartiets budgetförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag).

Votering begärs.

Först frågar ordföranden fullmäktige om kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens förslag) kan anses utgöra huvudförslag, vilket fullmäktige godkänner. Därefter ställer ordföranden förslagen 2, 3, 4 och 5 mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar att förslag 2 (socialdemokraternas budgetförslag) ska utgöra motförslag till kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag).
Nej-röst för bifall till socialdemokraternas budgetförslag.

Omröstningsresultat

Med 29 ja-röster för bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag) och 22 nej-röster för bifall till socialdemokraternas budgetförslag beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag till beslut (alliansens budgetförslag). 9 ledamöter avstod från att rösta.

Ja-röster (29 stycken): Gunilla Knutsson Löfvenborg (M), Theres Sahlström (M), Anders G Johansson (M), Katarina Jonsson (M), Rohland Peterson (M), Philip Segell (M), Anna Bergman (M), Thomas Wahlberg (M), Magnus Hammar (M), Gunvor Kwick (C), Andreas Gustafsson (C), Orvar Eriksson (C), Ulla-Britt Hagström (L), Christer Winbäck (L), Martin Odenö (M), Marie Guhrén (M), Lars Ove Källman (M), Torbjörn Bergman (M), Michael Thorsell (C), Petter Fahlström (L), Elin Elfverson (L), Jan Sandelius (KD), Kaj-Eve Enroth (L), Claës Beckman (M), Clary Starck (M), Börje Johansson (C), Ulrica Johansson (C), Marianne Gustafson (KD), Conny Brännberg (KD).

Nej-röster (22 stycken): Emelie Sjöholm (S), Maria Hjærtqvist (S), Tord Lindqvist (S), Johan Ask (S), Robert Ciabatti (S), Helena Dahlström (S), Bjarne Medin (S), Anita Löfgren (S), Anders Grönvall (S), Sean Lahger (S), Per Johansson (S), Anita Andersson (S), Kenneth Eriksson (S), Linus Sjöholm (S), Malin

Wadman (S), Eva Larsson (S), Margareta Åslund (S), Mathias Hjärtqvist (S), Carlos Bobadilla Jeria (V), Göran Bergman (S), Elisabet Eriksson (S), Gabryjel Blom (V).

Avstår från att rösta (9 stycken): Yvonne Eriksson Harlin (SD), Göran Segerstedt (SD), Kenneth Källström (SD), Tobias Andersson (SD), Maria Cidh (SD), Elisabeth Gustavsson (MP), Janette Leinonen (MP), Roger Almgren (MP) och Peter Sögaard (MP).

Reservationer

Samtliga ledamöter för socialdemokraterna, miljöpartiet och sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget budgetförslag.

Bakgrund

Strategisk plan med budget för åren 2019–2021 har utarbetats i enlighet med kommunens årshjul. Mål och riktlinjer för verksamheterna har strukturerats i form av ett styrkort. De mål, strategier och resultatmätningar som avser perspektivet medarbetare och chef har behandlats av kommunstyrelsens arbetsgivarutskott KSAG 180514 § 12/18 samt 180604.

Revisionens budgettram beslutas i ett eget ärende.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras den 20 juni 2018 kl. 17:15-18:00, därefter återupptas sammanträdet.

Handlingar

TU Strategisk plan med budget 2019-2021
 Alliansens budget 2019-2021
 Alliansens investeringsbudget 2019-2021, 2018-05-25
 Socialdemokraterna Investeringsbudget 2019-2021
 Socialdemokraternas budgetförslag 2019-2021
 Socialdemokraternas budget 2019-2021
 Socialdemokraternas budget för 2019 och flerårsplaner för 2020-2021
 Miljöpartiets budget 2019
 Miljöpartiets budget 2019-2021
 Befolkningsprognos 2018-2030 till SPB
 Sverigedemokraterna Budget för 2019 och flerårsplaner för 2020-2021
 Sverigedemokraterna Investeringsbudget 2019-2021
 Sverigedemokraterna Driftsbudget 2019-2021
 Vänsterpartiets budget 2019-2021
 Vänsterpartiet Skövdes mål och budget för 2019-2021
 Strategisk plan med budget 2019-2021, slutlig till KF

Skickas till
Kommundirektör
Ekonomichef
Redovisningschef
Samtliga nämnder
Samtliga bolag
Samtliga kommunalförbund

Alliansens budget 2019-2021 - November 2018

(tkr)

Pris och personalindex är budgeterat centralt

Kommunstyrelsen	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	432 555	455 740	472 079
Pris- och personalkostnadsindex	7 663		
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader	14 569	16 403	12 196
Budget prioriteringar	3 486	2 214	2 750
Verksamhetsövergångar	630	0	0
Effektivisering	-3 163	-2 279	-2 360
Årets ram	455 740	472 079	484 664

Barn och utbildningsnämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	1 141 558	1 207 871	1 213 766
Pris- och personalkostnadsindex	29 303		
Demografiberäkning förskola, grundskola, fritidshem	24 648	15 000	15 000
Demografiberäkning gymnasium	8 443	500	500
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader Förskola	5 018	3 891	3 563
Investeringsrelaterade kostnader Grundskola inkl fritidshem	7 381	-328	7 834
Investeringsrelaterade kostnader Gymnasium	2 414	-1 090	0
Budget prioriteringar	8 530	0	0
Verksamhetsövergångar	-8 008	0	0
Effektivisering	-11 416	-12 079	-12 138
Årets ram	1 207 871	1 213 766	1 228 525

Vård och omsorgsnämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	881 648	931 067	963 079
Pris- och personalkostnadsindex	24 173		
Demografiberäkning	15 900	0	4 600
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader Gruppboende	878	11 686	24 373
Investeringsrelaterade kostnader Äldreomsorg	2 693	29 637	
Budget prioriteringar	15 000	0	0
Verksamhetsövergångar	-409	0	0
Effektivisering	-8 816	-9 311	-9 631
Årets ram	931 067	963 079	982 422

Socialnämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	193 088	198 047	196 233
Pris- och personalkostnadsindex	6 163		
Demografiberäkning	1 000		
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader	88	167	0
Budget prioriteringar	0	0	0
Verksamhetsövergångar	-361	0	0
Effektivisering	-1 931	-1 980	-1 962
Årets ram	198 047	196 233	194 271

Kultur- och fritidsnämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	164 963	160 768	161 635
Pris- och personalkostnadsindex	1 957		
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader	4 906	2 275	0
Budget prioriteringar	200	200	200
Verksamhetsövergångar	-9 608	0	0
Effektivisering	-1 650	-1 608	-1 616
Årets ram	160 768	161 635	160 219

Servicenämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	7 465	7 198	7 322
Pris- och personalkostnadsindex			
<u>Driftskompensation investeringar</u>			
Investeringsrelaterade kostnader	186	124	70
Budget prioriteringar	0	0	0
Verksamhetsövergångar	-453	0	0
Effektivisering			
Taxefinansierad verksamhet			
Årets ram	7 198	7 322	7 392

Byggnadsnämnd	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021
Ram föregående år	500	500	500
Årets ram	500	500	500

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunfullmäktige	4 194	4 278	4 362
Revision	1 600	1 600	1 600
Valberedning			
Överförmyndare	5 879	6 379	6 648
Valnämnd	1 300	60	60
Arvodesnämnd	0	0	0
Summa förvaltningar	2 974 165	3 026 931	3 070 663
Finansverksamhet	-178 493	-31 239	95 631
Summa nettokostnad	2 795 672	2 995 692	3 166 294
	4,7%	7,2%	5,7%

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens nettokostnader	-2 795,7	-2 995,7	-3 166,3
Avskrivningar	-185,0	-190,0	-195,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 980,7	-3 185,7	-3 361,3
Resultatbudget (mnkr) forts			
Skatteintäkter enl. riksprognos SKL cirk 2018:18	2 621,7	2 703,0	2 803,0
Generella statsbidrag enl. riksprognos SKL cirk 2018:18	408,3	472,2	495,2
Finansiella intäkter	4,0	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-16,3	-29,0	-41,1
Resultat före extraordinära poster	37,0	-35,5	-100,3
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat	37,0	-35,5	-100,3
Årets resultat i % av skatter o bidrag	1,2%	-1,1%	-3,0%

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 283/18
Strategisk plan med budget 2019-2021
KS2017.0355

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-11-07	277/18
2 Kommunstyrelsen	2018-11-14	283/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	138/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. I samband med detta fördelas de centralt budgeterade medlen för prisindex, lönervidering och personalomkostnadspålägg ut till respektive nämnd enligt punkt 9 i beslutet. Även centralt budgeterade demografimedel fördelas ut till respektive nämnd enligt punkt 10 i beslutet.

Utdebitering år 2019 fastställs till oförändrade 20:86 per skattekrone.

Kommunfullmäktige noterar att vård- och omsorgsnämnden får fortsätta med den verksamhet som är finansierad med riktade statsbidrag (stimulansmedel) utan vidare åtgärder. Kommunfullmäktige avser att hantera frågan om ökad budgettram när ny information om eventuella statsbidrag meddelats.

Yrkanden

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till budget (i enlighet med det förslag som lämnades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20 juni 2018, KF § 80/18).

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S) och Robert Ciabatti (S) yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till budget (i enlighet med det förslag som lämnades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20 juni 2018, KF § 80/18).

Jerzy Kucier (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till budget (i enlighet med det förslag som lämnades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20 juni 2018, KF § 80/18).

Ulrica Johansson (C) och Ulla-Britt Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut (Alliansens budget).

Beslutsgång

Ordförande ställer frågan om kommunstyrelsen beslutar enligt Alliansens budgetförslag, Miljöpartiets budgetförslag, Socialdemokraternas budgetförslag eller Sverigedemokraternas budgetförslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut (Alliansens förslag).

Reservationer

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S) och Robert Ciabatti (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Socialdemokraternas budgetförslag.

Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för Miljöpartiets budgetförslag.

Jerzy Kucier (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas budgetförslag.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 10 § ska budgeten fastställas av fullmäktige före november månads utgång. De år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. Budgeterat resultat är oförändrat 2019 och ändras bara marginellt 2020 samt 2021 på grund av att utfördelade centrala medel påverkar nämndernas effektiviseringskrav om 1%.

I samband med övergången till komponentredovisning 2015 gjordes inga förändringar av nämndernas ramar. Servicenämnden har överlämnat det överskott som uppstått till finansens årligen. I samband med detta budgetbeslut omfördelas dessa medel för att få en rättvisande hyreskostnad per objekt.

Förändrade lokalbehov på övningsfältet innebär att barn- och utbildningsnämnden släpper ytor och tar över andra ytor, detta innebär långsiktigt att kommunen kan få in extern hyresgäst. I samband med detta räknas hyrorna om och kommunbidraget för 2019 omfördelas mellan servicenämnden och barn och utbildningsnämnden.

Ekonomichefen vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att det för närvarande är mycket osäkert hur det blir med statliga bidrag 2019. Den nämnd som för närvarande främst berörs av detta är vård- och omsorgsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden har inför budgetåret 2019 behov av finansiering gällande 10 miljoner i stimulansmedel som nämnden fått i riktat statsbidrag till och med 2018. Kommunfullmäktige föreslås hantera frågan om ökad budgetram när ny

information om eventuella statsbidrag meddelats. Mot denna bakgrund föreslås vård- och omsorgsnämnden fortsätta med aktuell verksamhet som finansieras av dessa riktade medel utan vidare åtgärder.

Handlingar

TU Strategisk plan med budget 2019-2021

Beslut KF, 2018-06-20, Ärende 80/18, Strategisk plan med budget 2019-2021

Alliansens budget 2019-2021 - November 2018

Socialdemokraternas budgetförslag 2019-2021

Miljöpartiets budget 2019-2021

Sverigedemokraterna Budget för 2019 och flerårsplaner för 2020-2021

Skickas till

Tomas Fellbrandt, kommundirektör

Maria Vaziri, ekonomichef

Annelie Nyman, redovisningschef

Samtliga nämnder

Samtliga bolag

Samtliga kommunalförbund

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 277/18
Strategisk plan med budget 2019-2021
KS2017.0355

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-11-07	277/18
2 Kommunstyrelsen	2018-11-14	283/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	138/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. I samband med detta fördelas de centralt budgeterade medlen för prisindex, lönervidering och personalomkostnadspålägg ut till respektive nämnd enligt punkt 9 i beslutet. Även centralt budgeterade demografimedel fördelas ut till respektive nämnd enligt punkt 10 i beslutet.

Utdebitering år 2019 fastställs till oförändrade 20:86 per skattekrona.

Kommunfullmäktige noterar att vård- och omsorgsnämnden får fortsätta med den verksamhet som är finansierad med riktade statsbidrag (stimulansmedel) utan vidare åtgärder. Kommunfullmäktige avser att hantera frågan om ökad budgetram när ny information om eventuella statsbidrag meddelats.

Deltar ej i beslut

Marie Ekman (S) och Johan Ask (S) deltar ej i beslutet.

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 10 § ska budgeten fastställas av fullmäktige före november månads utgång. De år då val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa strategisk plan med budget enligt beslut i KF §80/18. Budgeterat resultat är oförändrat 2019 och ändras bara marginellt 2020 samt 2021 på grund av att utfördelade centrala medel påverkar nämndernas effektiviseringskrav om 1%.

I samband med övergången till komponentredovisning 2015 gjordes inga förändringar av nämndernas ramar. Servicenämnden har överlämnat det överskott som uppstått till finansens årligen. I samband med detta budgetbeslut omfördelas dessa medel för att få en rättvisande hyreskostnad per objekt.

Förändrade lokalbehov på övningsfältet innebär att barn- och utbildningsnämnden släpper ytor och tar över andra ytor, detta innebär långsiktigt att kommunen kan få in extern hyresgäst. I samband med detta räknas hyrorna om och kommunbidraget för 2019 omfördelas mellan servicenämnden och barn och utbildningsnämnden.

Ekonomichefen vill uppmärksamma kommunfullmäktige på att det för närvarande är mycket osäkert hur det blir med statliga bidrag 2019. Den nämnd som för närvarande främst berörs av detta är vård- och omsorgsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden har inför budgetåret 2019 behov av finansiering gällande 10 miljoner i stimulansmedel som nämnden fått i riktat statsbidrag till och med 2018. Kommunfullmäktige föreslås hantera frågan om ökad budgettram när ny information om eventuella statsbidrag meddelats. Mot denna bakgrund föreslås vård- och omsorgsnämnden fortsätta med aktuell verksamhet som finansieras av dessa riktade medel utan vidare åtgärder.

Handlingar

TU Strategisk plan med budget 2019-2021

Beslut KF, 2018-06-20, Ärende 80/18, Strategisk plan med budget 2019-2021

Alliansens budget 2019-2021 - November 2018

Skickas till

Tomas Fellbrandt, kommundirektör

Maria Vaziri, ekonomichef

Annelie Nyman, redovisningschef

Samtliga nämnder

Samtliga bolag

Samtliga kommunalförbund

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-15

Diarienummer: KS2018.0382-1

Handläggare: Bas Thijssen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Koncernbanken: Utlåningsramar 2019

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa följande utlåningsramar till sina kommunala bolag för 2018:

▪ AB Skövdebostäder	1 400 miljon kronor
▪ Skövde Värmeverk AB	550 miljon kronor
▪ Kreativa Hus Skövde AB	250 miljon kronor
▪ SkövdeNät AB	150 miljon kronor
▪ Skövde Stadshus AB	10 miljon kronor
▪ Mariesjö Kreativa Hus AB	10 miljon kronor
▪ Balthazar Science Center AB	2 miljon kronor
▪ Skövde Flygplats AB	2 miljon kronor
▪ Von Haugwitz Cedermarks Stiftelsen	80 miljon kronor

Bakgrund

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen som lånar upp finansiella medel för att sedan låna ut till kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och de därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige därför årligen fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Jämfört med förra årets beslut har utlåningsramarna ökat eller minskat med följande belopp:

▪ AB Skövdebostäder	ingen ändring
▪ Skövde Värmeverk AB	minskning med 50 miljon kronor

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-15

Diarienummer: KS2018.0382-1

Handläggare: Bas Thijssen

▪ Kreativa Hus Skövde AB	ingen ändring
▪ SkövdeNät AB	minskning med 50 miljon kronor
▪ Skövde Stadshus AB	ingen ändring
▪ Mariesjö Kreativa Hus AB	ingen ändring
▪ Balthazar Science Center AB	ingen ändring
▪ Skövde Flygplats AB	ingen ändring
▪ Von Haugwitz Cedermarksa stiftelsen	ökning med 30 miljon kronor

Utlåningsramarna hos SkövdeNät AB och Skövde Värmeverk AB kan minskas på grund av deras minskade skuldnivå. Hos Von Haugwitz Cedermarksa stiftelsen ökas ramen med 30 miljon kronor för att möjliggöra refinansiering av deras skuld på 30 miljon kronor som idag inte är finansierat genom koncernbanken, och för vilken kommunen idag står borgen.

Handlingar

Koncernbanken: Utlåningsramar 2019

Skickas till

Samtliga kommunala bolag/stiftelse
som nämns i beslutet

Bas Thijssen

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 257/18
Koncernbanken: Utlåningsramar 2019
KS2018.0382

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	251/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	257/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	139/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa följande utlåningsramar till sina kommunala bolag för 2018:

- AB Skövdebostäder 1 400 miljoner kronor
- Skövde Värmeverk AB 550 miljoner kronor
- Kreativa Hus Skövde AB 250 miljoner kronor
- SkövdeNät AB 150 miljoner kronor
- Skövde Stadshus AB 10 miljoner kronor
- Mariesjö Kreativa Hus AB 10 miljoner kronor
- Balthazar Science Center AB 2 miljoner kronor
- Skövde Flygplats AB 2 miljoner kronor
- Von Haugwitz Cedermarks Stiftelsen 80 miljoner kronor

Bakgrund

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen som lånar upp finansiella medel för att sedan låna ut till kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och de därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige därför årligen fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Jämfört med förra årets beslut har utlåningsramarna ökat eller minskat med följande belopp:

- AB Skövdebostäder ingen ändring
- Skövde Värmeverk AB minskning med 50 miljon kronor

- Kreativa Hus Skövde AB ingen ändring
- SkövdeNät AB minskning med 50 miljon kronor
- Skövde Stadshus AB ingen ändring
- Mariesjö Kreativa Hus AB ingen ändring
- Balthazar Science Center AB ingen ändring
- Skövde Flygplats AB ingen ändring
- Von Haugwitz Cedermarksa stiftelsen ökning med 30 miljon kronor

Utlåningsramarna hos SkövdeNät AB och Skövde Värmeverk AB kan minskas på grund av deras minskade skuldnivå. Hos Von Haugwitz Cedermarksa stiftelsen ökas ramen med 30 miljon kronor för att möjliggöra refinansiering av deras skuld på 30 miljon kronor som idag inte är finansierat genom koncernbanken, och för vilken kommunen idag står borgen.

Handlingar

TU Koncernbanken: Utlåningsramar 2019

Skickas till

Samtliga kommunala bolag/stiftelse som nämns i beslutet

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 251/18
Koncernbanken: Utlåningsramar 2019
KS2018.0382

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	251/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	257/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa följande utlåningsramar till sina kommunala bolag för 2018:

- AB Skövdebostäder 1 400 miljoner kronor
- Skövde Värmeverk AB 550 miljoner kronor
- Kreativa Hus Skövde AB 250 miljoner kronor
- SkövdeNät AB 150 miljoner kronor
- Skövde Stadshus AB 10 miljoner kronor
- Mariesjö Kreativa Hus AB 10 miljoner kronor
- Balthazar Science Center AB 2 miljoner kronor
- Skövde Flygplats AB 2 miljoner kronor
- Von Haugwitz Cedermarksa stiftelsen 80 miljoner kronor

Bakgrund

Det är kommunfullmäktigas befogenhet att fastställa gränser för den maximala skuldsättningen för kommunen. Koncernbanken höjer skuldsättningsnivån för kommunen eftersom det är kommunen som lånar upp finansiella medel för att sedan låna ut till kommunala bolagen. För att ha kontroll över kommunens skuldsättning och de därmed förknippade risker måste kommunfullmäktige därför årligen fastställa maximala utlåningsramar till sina kommunala bolag.

Jämfört med förra årets beslut har utlåningsramarna ökat eller minskat med följande belopp:

- AB Skövdebostäder ingen ändring
- Skövde Värmeverk AB minskning med 50 miljon kronor
- Kreativa Hus Skövde AB ingen ändring
- SkövdeNät AB minskning med 50 miljon kronor
- Skövde Stadshus AB ingen ändring
- Mariesjö Kreativa Hus AB ingen ändring
- Balthazar Science Center AB ingen ändring
- Skövde Flygplats AB ingen ändring
- Von Haugwitz Cedermarks Stiftelsen ökning med 30 miljon kronor

Utlåningsramarna hos SkövdeNät AB och Skövde Värmeverk AB kan minskas på grund av deras minskade skuldnivå. Hos Von Haugwitz Cedermarks Stiftelsen ökas ramen med 30 miljon kronor för att möjliggöra refinansiering av deras skuld på 30 miljon kronor som idag inte är finansierat genom koncernbanken, och för vilken kommunen idag står borgen.

Handlingar

TU Koncernbanken: Utlåningsramar 2019

Skickas till

Samtliga kommunala bolag/stiftelse som nämns i beslutet

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-05

Diarienummer: KS2018.0414-1

Handläggare: Emma Danielsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att:

- anta bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB enligt förslag daterat 2018-10-05,
- instruera stämombudet att på bolagsstämma i Mariesjö Kreativa Hus AB framlägga och anta den av fullmäktige godkända bolagsordningen,
- besluta att det ska råda personunion mellan styrelserna i Kreativa Hus AB och Mariesjö Kreativa Hus AB.

Bakgrund

Kreativa Hus Skövde AB och dess dotterbolag Mariesjö Kreativa Hus AB (Mariesjö) är båda bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB. I samband med att Kreativa Hus Skövde AB övertog Mariesjö uppmärksammades att den nuvarande bolagsordningen inte uppfyllde kommunallagens krav. Detta då det saknas reglering av kommunstyrelsens inspektionsrätt, lekmannarevisor, kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i viktigare frågor och att verksamheten ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer. Ändamålet i 4 § och antalet styrelseledamöter i 8 § har även justerats för att bli mer förenlig med Kreativa Hus Skövde AB:s bolagsordning. I 3 § har ”äga och förvalta aktier” tagits bort eftersom Mariesjö inte bedriver sådan verksamhet. För framtagandet av ny bolagsordning har bl.a. VD:n för bolagen, Karolina Sahlström, deltagit. Förslag på ny bolagsordning och nuvarande bolagsordning framgår av bilagorna.

Handlingar

Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-05

Diarienummer: KS2018.0414-1

Handläggare: Emma Danielsson

Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (nu gällande)
Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (förslag till ny)

Skickas till

Monica Schelander, controller

Mariesjö Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB

Emma Danielsson, kommunjurist

Skövde Stadshus AB

Emma Danielsson

Förslag 2018-10-05

Bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

Beslutad av kommunfullmäktige
XXXX. Dnr KSXXXXXX

Antagen på bolagsstämma XXXXX

Bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB, 556925-7529

Nedanstående bolagsordning har godkänts av Skövde kommunfullmäktige den XXX och fastställts vid bolagets ordinarie bolagsstämma den XXX.

§ 1 Firma

Bolagets firma är Mariesjö Kreativa Hus AB.

§ 2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Skövde kommun, Västra Götalands län.

§ 3 Verksamhetsföremål

Bolaget ska äga och förvalta fastigheter samt därmed förenlig verksamhet.

§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska, inom ramen för den kommunala kompetensen och med iakttagande av gällande kommunalrättsliga principer, främja lokalförsörjningen för teknik- och forskningsparken Science Park Skövde för att främja och stimulera till nya företag och affärsidéer samt främja lokalförsörjningen för hantverksföretag, småindustri, tjänste- och handelsföretag samt företag inom turistnäringen. Verksamheten ska, vad gäller uthyrning av lokaler, drivas på affärsmässig grund.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla bolagets aktieägare.

§ 5 Aktiekapitalet

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 500 000 kronor och högst 2 000 000 kronor.

§ 6 Antalet aktier

I bolaget ska finnas lägst 5 000 aktier och högst 20 000 aktier.

§ 7 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Skövde kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 8 Styrelse

Styrelsen ska bestå av sju ledamöter, oräknat ledamöter som utses med stöd av lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda.

Styrelsen, jämte ordförande och vice ordförande, utses av kommunfullmäktige i Skövde kommun för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det val till kommunfullmäktige förrättas intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Av de styrelseledamöter som utses kan två vara externa ledamöter, som ej är förtroendevalda politiker i Skövde kommun.

§ 9 Revisorer och årsredovisning

För granskning av aktiebolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolagsstämman utse en revisor och en revisorssuppleant. Uppdraget gäller till slutet av den bolagsstämma som hålls första räkenskapsåret efter valet av revisor.

§ 10 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelseledamöter ska kommunfullmäktige i Skövde kommun utse en lekmannarevisor med suppleant.

§ 11 Kallelse till bolagsstämma och extra bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev eller e-post till aktieägarna tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman. Kallelsetiden gäller även om den extra bolagsstämman ska behandla fråga om ändring av bolagets bolagsordning.

§ 12 Ärende på ordinarie bolagsstämma (Årsstämma)

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande
2. Val av ordförande vid stämman
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två protokolljusterare
5. Godkännande av dagordning
6. Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorernas granskningsrapport
8. Beslut om
 - a) Fastställelse av resultat- och balansräkning
 - b) Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) Ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören

9. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter
10. Val av revisor och revisorssuppleant
11. Information om kommunfullmäktiges val av styrelse och lekmannarevisor med suppleant (i förekommande fall)
12. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 14 Firmateckning

Styrelse får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening.

§ 15 Inspektionsrätt

Kommunstyrelsen i Skövde kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Detta gäller endast i den mån det ej möter hinder på grund av författningsreglerad sekretess.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Skövde kommun.

Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB

Organisationsnummer: 556925-7529

Antagen på extra bolagsstämma 2017-10-02

§ 1 Firma

Bolagets firma är Mariesjö Kreativa Hus AB.

§ 2 Styrelsens säte

Styrelsen har sitt säte i Skövde.

§ 3 Verksamhet

Bolaget ska äga och bedriva förvaltning av fastigheter och aktier samt därmed förenlig verksamhet.

§ 4 Aktiekapital

Aktiekapitalet utgör lägst 500 000 och högst 2 000 000 kronor.

§ 5 Antal aktier

Antal aktier ska vara lägst 5 000 och högst 20 000 stycken.

§ 6 Styrelse och revisorer

Styrelsen består av 1-10 ledamöter med högst 2 suppleanter.

Består styrelsen av 1-2 ledamöter ska minst 1 suppleant utses.

Styrelseledamöterna och styrelsesuppleanterna väljs varje år på en årsstämma för tiden intill slutet av nästa årsstämma.

§ 7 Revisorer

För granskning av aktiebolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning ska bolagsstämman utse en revisor och en revisorssuppleant.

§ 8 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämman ska ske via brev eller e-post tidigast sex veckor och minst två veckor innan stämman.

§ 9 Årsstämma

Årsstämma hålls årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

På årsstämman skall följande ärenden behandlas.

1. Val av ordförande vid stämman.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Val av en eller två justerare.
4. Prövande av om stämman blivit behörigen sammankallad.
5. Godkännande av dagordning.
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen.
7. Beslut om
 - a) Fastställande av resultaträkningen och balansräkningen.
 - b) Disposition av aktiebolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 - c) Ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktören.
8. Fastställande av arvode till styrelsen och i vissa fall revisorn.
9. Val av styrelse och revisor.
10. Annat ärende, som ska tas upp på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 10 Räkenskapsår

Kalenderår ska vara bolagets räkenskapsår.

§ 11 Firmateckning

Firman tecknas av ledamot i styrelsen, två i förening. Verkställande direktör tecknar firman i löpande förvaltning.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 258/18

Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

KS2018.0414

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	252/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	258/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	140/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- anta bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB enligt förslag daterat 2018-10-05,
- instruera stämooombudet att på bolagsstämma i Mariesjö Kreativa Hus AB framlägga och anta den av fullmäktige godkända bolagsordningen,
- besluta att det ska råda personunion mellan styrelserna i Kreativa Hus AB och Mariesjö Kreativa Hus AB.

Bakgrund

Kreativa Hus Skövde AB och dess dotterbolag Mariesjö Kreativa Hus AB (Mariesjö) är båda bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB. I samband med att Kreativa Hus Skövde AB övertog Mariesjö uppmärksammades att den nuvarande bolagsordningen inte uppfyllde kommunallagens krav. Detta då det saknas reglering av kommunstyrelsens inspektionsrätt, lekmannarevisor, kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i viktigare frågor och att verksamheten ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer. Ändamålet i 4 § och antalet styrelseledamöter i 8 § har även justerats för att bli mer förenlig med Kreativa Hus Skövde AB:s bolagsordning. I 3 § har "äga och förvalta aktier" tagits bort eftersom Mariesjö inte bedriver sådan verksamhet. För framtagandet av ny bolagsordning har bl.a. VD:n för bolagen, Karolina Sahlström, deltagit. Förslag på ny bolagsordning och nuvarande bolagsordning framgår av bilagorna.

Handlingar

TU Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (nu gällande)

Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (förslag till ny)

Skickas till

Monica Schelander, controller

Mariesjö Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB

Emma Danielsson, kommunjurist

Skövde Stadshus AB

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 252/18

Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB

KS2018.0414

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	252/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	258/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

- anta bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB enligt förslag daterat 2018-10-05,
- instruera stämooombudet att på bolagsstämma i Mariesjö Kreativa Hus AB framlägga och anta den av fullmäktige godkända bolagsordningen,
- besluta att det ska råda personunion mellan styrelserna i Kreativa Hus AB och Mariesjö Kreativa Hus AB.

Bakgrund

Kreativa Hus Skövde AB och dess dotterbolag Mariesjö Kreativa Hus AB (Mariesjö) är båda bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB. I samband med att Kreativa Hus Skövde AB övertog Mariesjö uppmärksammades att den nuvarande bolagsordningen inte uppfyllde kommunallagens krav. Detta då det saknas reglering av kommunstyrelsens inspektionsrätt, lekmannarevisor, kommunfullmäktiges rätt att ta ställning i viktigare frågor och att verksamheten ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer. Ändamålet i 4 § och antalet styrelseledamöter i 8 § har även justerats för att bli mer förenlig med Kreativa Hus Skövde AB:s bolagsordning. I 3 § har "äga och förvalta aktier" tagits bort eftersom Mariesjö inte bedriver sådan verksamhet. För framtagandet av ny bolagsordning har bl.a. VD:n för bolagen, Karolina Sahlström, deltagit. Förslag på ny bolagsordning och nuvarande bolagsordning framgår av bilagorna.

Handlingar

TU Godkännande av bolagsordning för Mariesjö Kreativa Hus AB
Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (nu gällande)
Bolagsordning Mariesjö Kreativa Hus AB (förslag till ny)

Skickas till

Monica Schelander, controller

Mariesjö Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB

Emma Danielsson, kommunjurist

Skövde Stadshus AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Detaljplan för Billingeus 2 m.fl. antagande

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 2 m.fl.

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluftss- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billingeus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billingeus att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartersmark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphyddevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge hus 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbuller. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbuller kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbuller.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billingelevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet.

Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framförallt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Kävplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Kävplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas.

Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billingeus är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingen ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billingsprojektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billingelevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensations-åtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billinges friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billingeportalen ska placeras söder om rondellen och att Billingecentret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billingeportalen och Billingecentret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billingecentret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

investeringarna i Billinge projektet ska utgå från Slutrapport Billinge projektet, där bland annat idéerna om Billinge portalen och Billinge centret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billinge projektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendron dalen och Billinge klevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbullen kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Detaljplan för Billinge 2 m.fl. antagande

Handling_Illustrationskarta Billinge 2 m fl antagandeskede 2018-10-17.pdf_1044531.pdf

Handling_Planbeskrivning Billinge 2 med flera antagande 2018-10-17.pdf_1044530.pdf

Handling_Plankarta Billinge 2 med flera antagande 2018-10-17.pdf_1044529.pdf

Handling_Samrådsredogörelse Billinge 2 med flera 2018-06-18.pdf_1021337.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041642.pdf

Handling_Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0184-45

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

10.pdf_1044736.pdf

Handling_Granskningsutlåtande Billinge hus 2 med flera antagande
2018-10-17.pdf_1044532.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Detaljplan för Billingeus 2 m. fl. Granskningsutlåtande

Upprättad
2018-10-17

PLAN.2017.2
Sektor samhällsbyggnad

Innehåll

FÖRSLAG TILL BESLUT	4
HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNINGEN HAR BEDRIVITS	4
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN	6
Länsstyrelsen	6
Länsstyrelsen Västra Götalands län	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	9
Kultur- och fritidsnämnden	9
Miljönämnden östra Skaraborg	10
Next Skövde	11
SkövdeNät AB	13
Övriga remissinstanser	12
Naturskyddsföreningen	12
Skövde cykelklubb	16
Vitesse	17
Västtrafik	19
Övriga	20
Miljöpartiet	20
Socialdemokraterna	21
Fastighet Simsjöborg 4:38	23
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	24
KVARSTÅENDE SYNPKUNKTER	25
Synpunkter under samrådstiten	25
Synpunkter under granskningen	25

2018-10-17

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås med stöd av detta granskningsutlåtande antaga detaljplaneförslaget för Billinge 2 med flera.

Hur samrådet och granskningen har bedrivits

Detaljplanesamråd 12 mars - 10 april 2018

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 59/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för Billinge 2 med flera.

Samråd pågick under 12 mars - 10 april 2018. Inbjudan skickades ut med post 8 mars till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2018-02-27. Meddelande om samråd skickades samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt till remissinstanser som kunde ha intresse av förslaget. Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 22 mars infördes den 9 mars i Skaraborgs Allehanda (SLA). En kungörelse med förtydligande om att backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen skickades ut 2018-03-15 och infördes i SLA 17 mars.

Handlingarna fanns under samrådstiden utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida.

För en redogörelse över inkomna synpunkter från detaljplanesamrådet och minnesanteckningar från samrådsmötet se särskild samrådsredogörelse upprättad 2018-06-18.

Granskning detaljplan 4 juli - 27 augusti 2018

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 § 162/18 att ställa ut förslaget till detaljplan för Billinge 2 med flera för granskning.

Granskningen har pågått från 4 juli till och med 27 augusti 2018. Detaljplanens handlingar har under denna period visats i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista datum för att lämna synpunkter har varit den 27 augusti 2018. Underrättelse skickades ut med post den 2 juli 2018 till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsför-

teckning, samt via e-post till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt övriga remissinstanser som kunde ha intresse av förslaget.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas på sidan 5.

Billingens fritidsområde EF samlar de flesta av de föreningar som är verksamma i fritidsområdet. Det har inte kommit något samlat yttrande från Billingens fritidsområde EF, men några av medlemsföreningarna har var för sig skickat in synpunkter under granskningen, som Vitesse och Skövde cykelklubb.

Kultur- och fritidsnämnden begärde uppskov eftersom närmaste sammanträdesdatum inföll 5 september, efter att granskningstiden egentligen gått ut. Till nämndens yttrande bifogades synpunkter från Socialdemokraterna och från Miljöpartiet.

2018-10-17

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen			X
Lantmäterimyndigheten i Skövde	X		
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn- och utbildningsnämnd	-	-	-
Kultur- och fritidsnämnd	X	-	-
Servicenämnd	X		
Next Skövde Destinationsutveckling AB		X	
SkövdeNät AB	-	-	-
Skövde Värmeverk AB	-	-	-
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	-	-	-
Miljönämnden Östra Skaraborg (MÖS)		X	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)	X		
Skaraborgs kommunalförbund	-	-	-
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet	-	-	-
Kommunala pensionärsrådet	-	-	-
Rådet för funktionshinderfrågor	-	-	-
Övriga remissinstanser			
Billingens fritidsområde EF	-	-	-
IFK Skövde	-	-	-
Naturskyddsföreningen i Skövde			X
Näringslivsforum i Skövde	-	-	-
Polismyndigheten	-	-	-
Skanova (TeliaSonera)	-	-	-
Skövde cykelklubb		X	
Skövde hembygdsförening	-	-	-
Skövde Näring	-	-	-
Urkraft	-	-	-

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Trafikverket region Väst	X		
Vattenfall Eldistribution AB	-	-	-
Vitesse		X	
Västergötlands museum	-	-	-
Västarvet		X	
Västtrafik AB		X	
Sakägare	-	-	-
Övriga			
Miljöpartiet			X
Simsjöborg 4:38			X
Socialdemokraterna			X
Sammanräkning	5	6	5

2018-10-17

Inkomna yttranden och bemötanden

Nedan följer en sammanställning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegraderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap) risk för olyckor, översvämning, erosion)

Däremot anser länsstyrelsen att planen kommer i konflikt med människors hälsa och säkerhet enligt nedan:

Buller

Vad det gäller buller har kommunen presenterat bullerberäkningar dels för trafikbuller och buller från de maskiner som behövs för att bedriva verksamheten.

Ökad trafik bedöms inte innebära betydande påverkan på trafikbullernivåer för närliggande bostäder/skola.

Planen innebär att skidbacken förlängs och kommer mycket närmare befintliga bostäder. Bullerberäkningar har gjorts för de maskiner som används eller ska användas i skidbacken. Nytt är en gondol förutom snökanoner och pistmaskiner.

De bullerberäkningar som gjorts visar att bullret överskrider riktvärden enligt Naturvårdsverkets vägledning rapport 6538. Då förutsätts det ändå

i beräkningen att det finns skydd i form av bullerplank eller bullervall. Maskinerna kommer att användas nattetid, kvällstid, helger och det är främst snökanoner och pistmaskin som orsakar de höga bullervärdena. På plankartan finns inget skydd mot störningar angivet vad det gäller buller utan kommunen vill i dialog med tillsynsmyndighet och boende bestämma skyddsåtgärder, drifttider etc. Det innebär i så fall att en rad åtgärder och begränsningar måste vidtas enligt bifogad bullerutredning om verksamheten ska kunna bedrivas utan riktvärdena överskrids.

Länsstyrelsen anser att det bör framgå av planhandlingen att det är bullerriktvärden enligt Naturvårdsverkets rapport 6538 tabell 1 som gäller och att riktvärdena ska innehållas för alla bostäder som utsätts för buller från verksamheten.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Förorenad mark

Ur miljöskyddssynpunkt är det buller och förorenad mark som måste åtgärdas för att verksamheten ska kunna bedrivas. Kommunen har gjort utredningar och presenterat förslag till olika åtgärder i handlingarna.

Vad det gäller förorenad mark är Miljösamverkan Östra Skaraborg tillsynsmyndighet och har att besluta om lämpliga försiktighetsåtgärder. Oavsett vad som står på plankartan om förorenade massor får flyttas och återanvändas på annan plats med beteckningen m, kan tillsynsmyndigheten ställa krav på hur massorna kan användas och vilka skyddsåtgärder som ska till för att undvika att föroreningar sprids. I kommunens utredning föreslås att en kompletterande markprovtagning senast i samband med byggskedet bör utföras. Provtagningen bör syfta till att klassa schaktmassor samt säkerställa att det översta marklagret klarar känslig markanvändning. Länsstyrelsen delar uppfattningen om att en sådan ska göras.

Skyddsåtgärder ska också vidtas för att undvika en ökad belastning av dagvatten genom de förorenade massorna och därmed risk för spridning av föroreningar.

Eventuellt uppehållsmagasin för dagvatten i dagbrottet får utformas så att infiltration inte sker genom förorenade massor.

Kulturmiljö

En placering av en gondolstation på det sätt som illustrationen på sid 41 i granskningshandlingen visar bedömer Länsstyrelsen som olämpligt. Det är alltför nära Sankt Lukas kyrka och med gondolstationens arkitektoniska uttryck hamnar Sankt Lukas kyrka i en undanskymd position. Kyrkan kräver mer rymd omkring sig för att dess synnerligen speciella arkitektur ska komma till sin rätt.

Det kulturhistoriska underlag som Västergötlands museum tagit fram belyser väl kulturmiljön i området. Ur kulturmiljösynpunkt är det av stor vikt att skidanläggningen anpassas, framförallt till de kvarvarande lämningarna efter stenindustrin, och att dessa kan utgöra ett tillskott i den ”nya” miljön. Hur dessa ska synliggöras är oklart i sammanhanget.

Beträffande linbanans placering bör hänsyn tas till kulturmiljön både runt stenbrottet och uppe på berget. Detta behöver beskrivas på ett tydligt sätt. Länsstyrelsen anser att det tidigare förslag på placering, öster om infarten till stenbrottet och i utfyllda massor, ger bättre kulturmiljöhänsyn än föreliggande förslag.

Sankt Lukas kyrka har så höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden att den bör kunna ges egenskapsbestämmelsen rivningsförbud utöver skyddsbestämmelse q.

Länsstyrelsen instämmer i Miljökonsekvensbeskrivningen sid 50 att:

”När byggnaderna står inför förändringar som kräver bygglov bör en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning göras, som säkerställer att förändringarna genomförs utan att kulturmiljövärden förvanskas.”

Detta bör tydligt framgå i planen.

En arkeologisk utredning, steg 2, har utförts inom området för Billingebacken för att fastställa om fornlämningar finns. Inga ytterligare arkeologiska åtgärder krävs för det området. Om ytterligare/andra områden planeras att användas eller tas i anspråk, kan ytterligare arkeologiska åtgärder bli nödvändiga.

Länsstyrelsen anser att den nya placeringen av P-plats är mindre lämplig sett till de kulturhistoriska värdena. Man tar bort eller minskar den rumsliga förståelsen för brottets läge i terrängen, berggrummet Lärkan och den väg/järnväg som lett in till

dessa. Vad händer med dessa kulturmiljöer med p-platsens nya placering?

Naturmiljö

Det framgår inte av underlaget om tanken är att de 800 m² som i detta skede lagts till slalombacken innebär att 15 meter av rasbranten ska sprängas bort eller lämnas intakt. Det står i behovsutredningen daterad 2017-04-18 om sprängningsarbeten i rasbranten men den ser ut att inte vara justerad sedan dess. Vad som gäller för rasbranten är otydligt. Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i rasbranten (område öster om St. Luykas, med beteckningen n4).

Det vore bättre om det område som är betecknat NATUR norr om skidbacken kunde vara kvar då det ändå finns planbestämmelser som reglerar vad som tillåts i området. Kompensationen för den förlorade naturmiljön skulle då istället vara att liknande naturområde (t.ex. rasbranten söder om skidbacken) skyddades som naturreservat.

Länsstyrelsen ser det trots allt som positivt att kompensera den förlorade naturmiljön genom att skydda det norra naturområdet genom att införliva det i naturreservatet Billingeleven.

Om det norra naturområdet ska överföras till naturreservatet Billingeleven som en kompensationsåtgärd så bör kommunen planlägga även resten av reservatet. Alternativt bör området revideras bort från den nu aktuella detaljplanen och i så fall undrar länsstyrelsen hur planen kan garantera att området kommer att skyddas som naturreservat?

Det är viktigt att kommunen behandlar förekomsten av skyddade arter och det eventuella behovet av hänsynstagande till deras fortplantnings- och viloplats samt förutsättningarna för eventuell dispens från artskyddsföreskrifterna. Kommunen ska kunna visa att planen inte äventyrar de fridlysta arternas bevarandestatus.

Att tillstånd till utökat vattenuttag ur Hållsdammen inte erhållits är en annan fråga. Kommunen behöver bygga om dämnet i utloppet från Hållsdammen så både lågvattenföring och höga flöden kan förekomma. Lågvattenföring behövs för fisken i Hållsdammsbäcken och höga flöden behövs för att sumpskogen i Natura-2000-område längs med Våmbs bäcken ska översvämmas. Ansökan om till-

2018-10-17

stånd till vattenverksamhet har ännu inte kommit på remiss från Mark- och miljödomstolen.

Dagens tillåtna uttag för snöproduktion är på 30 000 kubikmeter per år och kommunen har tänkt söka på 100 000 kubikmeter. Om de inte får denna mängd kan inte hela den nya skidbacken utnyttjas vid snöfattiga vintrar.

Bemötande och kommentarer:

Buller

Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om utgångspunkter för att bedöma om buller utgör en olägenhet, med hänvisning till riktvärden i tabell 1 i Naturvårdsverkets rapport 6538. Det förtydligas även att det krävs en kombination av åtgärder för att klara riktvärdena.

Förorenad mark

Av planbeskrivningen framgår bland annat att:

- Markarbeten inom utpekade områden ska anmälas till tillsynsmyndigheten Miljösamverkan östra Skaraborg innan arbeten påbörjas.
- Under byggskedet ska man vara uppmärksam på tecken på okända föroreningar, inom ett utvidgat område.
- En utökad provtagning bör göras i samband med byggskedet.
- Miljösamverkan östra Skaraborg kan besluta om andra skyddsåtgärder än de som beskrivs i planbeskrivningen och i miljökonsekvensbeskrivningen.

Planbestämmelserna har formulerats i samråd med Miljösamverkan Östra Skaraborg.

Kulturmiljö

Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger exempelvis en sittlift som alternativ till en gondollift. En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden, buller med mera. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.

Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna som inte får påverkas. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa.

Detaljplanen styr inte den exakta utformningen av gondolstationer/lifthus. På plankartan finns en varsamhetsbestämmelse som poängterar att vid nybyggnad i området ska särskild hänsyn tas till hotellets, Billingebadets och St. Lukas kulturmiljövärden och karaktärsdrag. Det innebär höga krav på utformningen, som bevakas i bygglovsskedet.

Av kulturmiljöunderlaget som tagits fram till planarbetet framgår att St. Lukas, Billingebadet och de äldre delarna av hotellet är uppförda samtidigt och som en helhet, och alla har höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Ett rivningsförbud bedöms inte nödvändigt på någon av byggnaderna. Ett rivningsförbud omfattar endast stommen. Kommunen kan avslå en rivningsansökan även om det inte finns ett rivningsförbud på plankartan.

Av skyddsbestämmelserna på plankartan framgår bland annat att byggnaderna utgör särskilt värdefull bebyggelse som ska bevaras.

På plankartan finns en upplysning om att vid bygglovsansökan kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas för Billingebadet och St. Lukas. Det står även på ett flertal ställen i planbeskrivningen.

I det kulturhistoriska underlaget som Västergötlands museum tagit fram är Kärplunda gruva klassad som övrig kulturhistorisk lämning med måttligt kulturhistoriskt värde då flera delar i den verksamhet som ägt rum i området har uttraderats. T. ex. har det gamla järnvägsspåret tagits bort helt och ingången till bergrummet Lärkan har stängts igen. Både upplevelsevärde och pedagogiskt värde bedöms ha minskat betydligt. Kalkugnsruinerna är dock klassade som fornminnen och därmed skyddade av kulturmiljölagen, vilket framgår tydligt av både plankarta och planbeskrivning.

Av planbeskrivningen framgår att den kulturhistoriska utredningen föreslår att kalkugnsruinerna röjs fram så att de blir väl synliga och att de skyddas med till exempel ett enkelt staket, som hindrar att de blir påkörda men är tillgängliga för besökare till fots. Avsnittet om Kjöplunda gruva ses över och kompletteras med den kulturhistoriska utredningens rekommendationer att brottets sidor ska röjas fram och att det ska sättas upp informationskyltar.

Skisserna och utredningarna som ligger till grund för planarbetet visar att det kommer vara möjligt att lösa projektets viktiga frågor inom detalplanens ramar, och vilka konsekvenser det kan medföra. Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen bedöms utökningen av Billingebacken ge små negativa konsekvenser för det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturlämningar. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Skövde kommun har vägt påverkan på kulturmiljövärdena mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter.

Naturmiljö

Området öster om St. Lukas, kompletteras med en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet. Begreppet bergschakt omfattar sprängning eller lossgöring med schaktmetoder likvärdiga med sprängning, såsom sågning, kilning, spräckning eller dylikt. Ytan har inkluderats i R-området för att möjliggöra för en större bearbetning av nedfarten, ev. med en ny släntfot inom det området. Avsikten är att en sådan bearbetning av nedfarten fortfarande ska vara möjlig.

Att införliva naturområdet norr om backen i Billingelevens naturreservat är en egen beslutsprocess som skulle ta en viss tid att genomföra. Fram till dess skulle det vara fördelaktigt att området är planlagt. Om det skulle vara nödvändigt kan den berörda delen av detaljplanen uphävas i samband med ett införlivande i reservatet. När en fråga har väckts om att ett område ska skyddas som naturreservat får enligt Miljöbalken både länsstyrelsen och kommunen rätt att meddela interimistiska förbud mot sådana åtgärder som berör området

och som strider mot syftet med det tilltänkta skyddet (MB 7 kap. 24 §).

Som framgår av planbeskrivningen kan kommunen komma att behöva söka dispens från artskyddsförordningen, för påverkan på skyddade arter påträffade inom området för backens utökning. Under sommaren 2018 har underlaget kompletterats med en hasselmusinventering. Enligt inventeringen saknas hasselmus inom det inventerade området, som inte heller bedöms uppfylla artens grundläggande habitatkrav.

Huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen om vattenuttaget ur Hållsdammen ägde rum i början på oktober och ett besked väntas i december 2018. Billingebacken planeras att utformas så att den blir flexibel och kan användas för fler aktiviteter än skidåkning.

Behovsbedömningen som togs fram i april 2017 upprättades för att bedöma behovet av att göra en miljöbedömning av planförslaget. Därefter har planarbetet pågått, och en miljökonsekvensbeskrivning har upprättats parallellt. Behovsbedömningen är en inledande undersökning och brukar normalt inte uppdateras.

Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har inget att erinra gällande ovanstående plangranskning. Förutsatt att hänsyn tas till områdets stora kulturella värde samt att gjorda utredningar för kulturmiljö, kulturhistoria samt naturvärde tas i beaktan.

Bemötande och kommentarer:

Utredningarna om kulturmiljövärden och naturvärden ligger till grund för planarbetet och de avvägningar som gjorts mellan olika intressen, vilket framgår av planhandlingarna.

Bland annat har gränsdragningen mellan R-området och naturmarken varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av

2018-10-17

backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

Kulturmiljöunderlaget ligger till grund för bland annat plankartans varsamhets- och skyddsbestämmelser för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen bedöms utökningen av Billingebacken ge små negativa konsekvenser för det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturlämningar. De negativa konsekvenserna för områdets naturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Konsekvenserna för naturvärden bedöms som stora.

Skövde kommun har vägt påverkan på natur- och kulturmiljövärden mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter på förslaget:

1. Frågetecknen som kvarstår angående Kävplundabäcken och det utfyllda dagbrottet behöver redas ut innan detaljplanen antas.
2. Den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen bör uppfylla miljöbalkens krav på innehåll innan den godkänns.

Miljönämnden har i övrigt inga ytterligare synpunkter.

Motiv och bedömning

1. Miljönämnden avstyrkte under samrådet lösningen för Kävplundabäckens infiltrationsyta inom planområdet. De frågetecknen som fanns då kvarstår fortfarande och behöver lösas för att detaljplanen ska kunna antas med nuvarande utseende. Även om Billingenprojektet inte kommer att medföra förändrade förhållanden krävs det ytterligare utredningar innan den befintliga konstruktionen kan ges stöd i en detaljplan.

Enligt uppgift infiltrerar Kävplundabäcken genom en stenkista för att sedan bilda grundvatten. Eftersom det inte finns någon dokumentation om hur stenkistan är uppbyggd, eller om den ens existerar, är det inte känt om bäcken bildar grundvatten i det igenfyllda dagbrottet eller i den underliggande kalkstensakvifären. När dagbrottet fylldes följdes inte det beslut som dåvarande miljönämnden i Skövde fattade 2004 (MHN § 40, 2004-04-20) och vi vet att fyllnadsmassorna ställvis innehåller föroreningar.

Även om stenkistan existerar, infiltrerar Kävplundabäcken enligt uppgift trots det genom de allra äldsta fyllnadsmassorna i botten på det gamla dagbrottet innan den går ner i kalkstenen. Vad dessa massor innehåller är okänt.

Sammantaget finns det alltså en risk att konstruktionen kan sprida föroreningar från fyllnadsmassorna ner i kalkstenen, och därmed påverka vattenförekomstens kemiska status negativt. Föroreningar riskerar även att spridas diffust via källflöden och dagvattensystem.

2. Kraven på en miljökonsekvensbeskrivnings innehåll framgår av 6 kap. 11 §, punkterna 1-8 miljöbalken (1998:808). Miljönämnden framförde under samrådet att miljökonsekvensbeskrivningen behövde kompletteras för att uppfylla lagkraven.

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats och blivit bättre, men det fattas fortfarande obligatoriskt innehåll. Framförallt saknas punkt 6 ”en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes” i den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Det vore även positivt om punkt 7: ”en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför” kunde få en stärkt status med beslut om genomförande, tidsplan och uppföljning, för att säkerställa att åtgärderna genomförs och får avsedd effekt.

Bemötande och kommentarer:

Kävplundabäcken

Efter dialog med MÖS har plangränsen ritats om så att ytan där Kävplundabäcken infiltrerar ner i marken förblir ej planlagd mark.

Miljökonsekvensbeskrivning

En sammanfattning av de överväganden som gjorts och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes finns i avsnitt 11 Samlad bedömning. De överväganden som gjorts presenteras både per berörd miljöaspekt, men också kopplat till miljöbalkens hänsynsregler och hushållningsbestämmelser samt till miljö kvalitetsmålen. Inga problem i samband med att uppgifterna sammanställdes har identifierats.

Det är i detta skede för tidigt för ett formellt beslut om tidplan och genomförande av de åtgärder som miljökonsekvensbeskrivningen föreslår för att följa upp och övervaka miljöpåverkan. När detaljplanen har antagits ska kommunen i en särskild sammanställning redovisa bland annat de åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför, enligt Miljöbalken 6 kap. § 17 (de förändringar som nyligen gjorts i 6 kap. gäller för planärenden som påbörjats efter 1 januari 2018).

Next Skövde

Övergripande synpunkter

- De detaljplaner som är framlagda här berör specifikt Billinge och Billingens fritidsområde. Vi vill betona att man för utveckling av destinationen även måste se till helhet och hela bergets erbjudande till våra besökare. En stor del av bergets attraktion finns i naturområdena utanför detaljplan såsom t. ex. Vallehärad, Simsjön eller Rånna. Flera av de bärande aktiviteterna för våra besökare såsom cykel eller vandring kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen.
- Om vi skall lyckas att utveckla Billingen till en hållbar och lönsam destination så måste det enligt vår uppfattning bygga på några grundförutsättningar. Det ena är att man siktar på att bli en året-runt-destination och utvecklar attraktiva aktiviteter och reseanledningar långsiktigt och hållbart under alla fyra årstider. Det andra att man bygger destinationen på en bred samverkanskultur och skapar helhetsupplevelsen för besökaren tillsammans med både föreningsliv och entreprenörer.

Detaljplan för Billinge 1

- Möten som kongresser och konferenser utgör en betydande del av svensk besöksnäring. Möten skapar viktiga värden såsom samarbeten, nya etableringar och innovationer. Dessutom kan möten bidra till att stärka destinationers varumärke. De är värdefulla för att bygga och tillföra kunskap samt attrahera talanger, investerare och företag. Mötesindustrin utgör en viktig del av besöksnäringen och nyttjar infrastruktur som hotell, kollektivtrafik, mat, logi, attraktioner osv. Möten skapar arbetstillfällen inom hotell, kollektivtrafik, mötesanläggningar, restauranger m.m. och genererar inte bara inkomster för företag och organisationer, utan också skatteintäkter till värddestinationen. För att Skövde skall kunna vara konkurrenskraftig inom detta område krävs en uppdaterad konferensanläggning av tillräcklig storlek. Genom planerad renovering och tillbyggnad skapas möjligheter för att ta emot möten som vi idag inte har någon möjlighet att få någon annanstans i hela Skaraborg.

Detaljplan för Billinge 2

- Turismen växer globalt och enligt Adventure Travel Trade Association (ATTA) är naturturismen det segment som växer snabbast. Det finns en stor både utbuds- och marknadspotential för aktivitetsbaserad naturturism. Genom utveckling av fritidsområdet skapas ökade möjligheter att Billingen skall kunna stå starkt i konkurrensen mot andra anläggningar i södra och västra Sverige. Motion och hälsa är även det en växande trend där Billingen har möjlighet att möta det växande behovet hos kunderna.
- Vi vill betona vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde. Skövde har tre unika reseanledningar; Arena Skövde, Billingen och Spelstaden Skövde. För oss är det viktigt att dessa tre knyts samman på ett effektivt och hållbart sätt, samt att vi skapar möjligheter för korsbefruktning mellan dessa reseanledningar.

Bemötande och kommentarer:

De övergripande synpunkterna noteras och vidareförmedlas till Näring och till Kultur och fritid.

Detaljplanen möjliggör för en gondollift och en ny bussgata för att skapa förutsättningar för att stärka

2018-10-17

kopplingen mellan fritidsområdet och centrala Skövde.

Övriga remissinstanser

Naturskyddsföreningen

Vi framhåller fortfarande att vårt svar insänt 5 april 2018 fortfarande är aktuellt. Inget större har ändrats i denna nya miljökonsekvensbeskrivning som gör att det är aktuellt att ändra vår ståndpunkt. Projektet med ny backe skall inte godkännas!

Vi i Naturskyddsföreningen Skövde anser att:

- Satsningen på Billingebacken strider mot Miljöbalkens hushållningsregler och ger alltför stora ingrepp i natur och friluftslivet.
- Satsningen på utvidgad slalombacke strider mot Skövde Översiktsplan 2025.
- Konstsnöproduktionen kommer också ge stora ingrepp i naturmiljön.
- Vi anser att man p.g.a. av de kommande klimatförändringarna inte ska genomföra stora vintersatsningar. Vintersporter baserade på konstsnöproduktion är i våra trakter idag inte en hållbar utveckling.
- Ingen hänsyn har tagits till svampinventeringen i MKB:n.

Påverkan på natur

I mångt och mycket hävdar den nya såväl som den gamla att alla ingrepp visserligen kommer påverka både klimat, natur det rörliga friluftslivet m.m. negativt. men det är ju så lite så det gör ju ingenting! Sammantaget så leder det till att om alla resonerar så kommer inget miljömål nås. Vem ska säga stopp?

Bl.a. påstår man att ”riksintresset för naturvård, Nordbillingen, bedöms inte riskera att lida påtaglig skada... eftersom åtgärderna är begränsade, endast berör ett fåtal naturvärden, samt på grund av att naturvärdena som riksintresset för naturvård syftar till att bevara främst är lokaliserade längre norrut på Billingen, och därför inte berörs av planerade åtgärder”

Det ska påpekas att det är hela berget som är riksintresse! Och att det är helheten i det stora fina berget som utgör grunden till riksintresset.

Vi reagerar också starkt på den skrivning som görs på sid 43:

”Placeringen av skogspartier som ska bevaras mellan de två skidnedfarterna beslutas i den fortsatta projekteringen. Hur dessa blir lokaliserade kommer att avgöras av möjligheterna att skapa en fungerande skidbacke. Där det är möjligt att inkludera platser med skyddsvärda arter inom de bevarade skogspartierna kommer det att göras”.

Här visas att man tar inte hänsyn till naturen och de inventeringar som gjorts och de arter som finns med på s.k. rödlistan. På så lösa grunder kan inte/ska inte tillstånd ges.

Kompensationsåtgärderna är alltför tama. Fortfarande talas det om ” uppsättning av fågelholkar ”och ” sådd av ängsblommor”.

Ingenstans i hela den nya miljökonsekvensbeskrivningen tas det hänsyn till de svampar som är funna i inventeringar. Ingenstans visas hur man ska kunna skapa kompensation.

Totalt är det 2 fynd av EN-art, 3 fynd av VU-arter, 5 fynd av NT-arter. Dessutom 30 fynd av skogliga signalarter och 18 fynd av sällsynta arter.

Lundröksvamp (EN-mycket starkt utrotningshotad) har sin största utbredning i Sverige på ett fåtal platser kring Billingen. Indikerar mycket höga naturvärden.

Så här skriver Mikael Jeppson mykolog från Trollhättan om detta fynd:

” Vill särskilt betona förekomsten av lundröksvamp (*Lycoperdon atropurpureum*) i det inventerade området. Denna svamp är ytterst sällsynt i Sverige med enstaka nordliga utpostlokaler i centrala Västergötland och på Omberg i Östergötland. I övrigt i Sverige är den känd från den öländska mittlandsskogen och från ett ännu opublicerat fynd vid Stenshuvud i Skåne. Utbredningen i övrigt i Europa är sydlig (tyngdpunkt i medelhavsvegetationen och den nemoral lövskogen) med en avtagande tendens norrut. Arten kräver ädellövskogsmiljöer med lång trädkontinuitet, på kalkhaltig grund.”

I samband med planarbetet i det aktuella området är det av yttersta vikt att växtmiljöer för den starkt hotade lundröksvampen (och givetvis andra ovanliga/rödlistade svamparter som redovisas i rapporten) beaktas så dess fortlevnad i området säkras.

VU-arten slöjroksvamp är en ÅGP-art. Indikerar mycket högar naturvärden. VU-arten fläckig saffransspindling indikerar mycket höga naturvärden. Har få fynd i Sverige.

Bland andra sällsynta arter kan framför allt nämnas Flockflugsvampen och Lactarius ruginosus (svenskt namn saknas) och igelkottroksvamp.

Vad vi känner till så finns inget så begränsat område som det finns så mycket rödlistade arter, signalarter och sällsynta arter på hela Billingen. Här är det av vikt att dessa svampars mycel har förhållanden så de kan spridas vidare.

Förklaringar av förkortningar:

EN Endangered (starkt hotad näst högsta klassen i Rödlistan. Löper mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en nära framtid).

NT Near Threatened, d. v. s. nära hotad. Kan bli utrotad i framtiden om man inte ser upp.

VU betyder vulnerable, sårbar d. v. s. kräver extra stor hänsyn.

Signalarter: arter som visar att naturen har höga naturkvaliteter

ÅGP åtgärdsplan. ÅGP är en satsning på arter vars existens inte kan säkerställas genom befintligt områdesskydd eller pågående åtgärder för hållbar mark- och vattenanvändning.

De utvalda arterna eller naturtyperna kräver i de flesta fall särskilda insatser för att klara sig.

Det finns i planerade backen ett flertal områden som har mycket höga kvaliteter, t. ex. ek-hasselskog av örttyp (finns strax nedanför branten) SB 4. Denna naturtyp finns på några få ställen kring platåbergen i Västergötland. Skogstypen finns mycket i små arealer och fragmenterad t. ex. i Valleområdet, Hasselbacken, Hene m.m. Varje objekt är därför viktigt att behålla intakta, framför allt om det finns sådana objekt i närheten. Då ger det ett större naturvärde och spridningsvägarna kan hållas mer intakta.

Till viss del lyfts frågan i miljökonsekvensbeskrivningen "Den avverkning och fragmentering av naturområden som genomförandet av detaljplanen medför bedöms sammantaget ge stora konsekven-

ser i form av förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald."

Lokaliseringsalternativ

Här anser vi att man fortfarande varit för enkelspårig. Tittar vi runt i regionen så finns t. ex. Falköping Alpin inom ca 3 mils avstånd. Anläggningen har 4 nedfarter, samtliga belysta, och 4 liftar. Här trivs danskarna redan idag : <https://www.smalanningen.se/article/danskartrivs-fint-i-falkoping/>

Falköpings kommun äger skidanläggningen tillsammans med Falköping Alpin. Tunga investeringar pressar Falköping Alpin enligt lokalpressen sommaren 2018. Vad sägs om att utveckla detta ihop?

Hinder för det rörliga friluftslivet

I denna nya ansökan finns fortfarande hindren kvar för det rörliga friluftslivet. "Strupen... Stigen korsar planerad förlängning av skidbacken, varför det inte bedöms vara möjligt att nyttja den delen av stigen under vintern. Stigen, inom området för backen, kommer heller inte kunna fortsätta att vara grusad, varför framkomligheten tvärs backen kommer att försämrats även sommartid."

Här viss tydligt att ett fåtal skidåkare vintertid kommer allvarligt påverka det rörliga friluftslivet i området och påverka möjligheterna för boende i närområdet att tas sig till fots upp- och nerför berget.

Effekter på klimat och trafik

I miljökonsekvensbeskrivningen anges att "För utbyggnadsalternativet med gondol antas 20 % av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp på berget."

I en insändare av Skövdes högsta politiker, moderaten Katarina Jonsson sägs nåt helt annat: "gondoliften är i första hand inte tänkt för besökare som kommer med bil. De kommer troligen att ta sig ända upp till Billingen med bilen, precis som i dag."

Tittar vi på den busstrafik som idag trafikerar Billinge handlar det om knapp 100 resenärer per år! Västtrafik fakturerar kommunen den verkliga kostnaden för linje 21 som för år 2017 var totalt 16.000 kronor. Då var ... alla betalande resenärer 85 stycken.

Så detta projekt kan inte anses vara förenligt med de mål Sverige har med tanke på minskade utsläpp av klimatgaser etc.

2018-10-17

*Bemötande och kommentarer:**Miljöbalkens hushållningsbestämmelser*

Skövde kommuns bedömning är att planförslaget är förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för besöksändamål med inriktning mot friluftsliv och idrott.

Höga natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövt byggas ut. För planerad markanvändning nyttjas befintlig infrastruktur som ansluter till planområdet.

Billingens friluftsområde och Hotell Billinge 2 är dessutom båda etablerade verksamheter med en stark anknytning till platsen och av betydelse för den lokala identiteten. Byggnaderna inom området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är därför av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Riksintresseområden

Planområdet ligger delvis inom riksintresse för naturvård och delvis inom riksintresse för friluftsliv. Planområdet ligger vid den östra gränsen för riksintresseområdena, och gränsdragningen är redovisad i sträckningen av Arne Sandbergs väg.

Riksintresseområdet för naturvård omfattar ca 10 500 hektar. Planområdet utgör drygt 31 hektar, varav största delen ligger utanför riksintresset. Området för backens utökning ligger helt utanför riksintresset för naturvård. Detaljplanen bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset för naturvård.

Riksintresset för friluftsliv bedöms främjas av detaljplanen. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt

möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil.

Lokaliseringsalternativ utanför Skövde

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i översiktsplanen ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål, som framgår av t. ex. "Besöksnäring i fysisk planering", en vägledning från Västsvenska turistrådet och Länsstyrelsen Västra Götalands län.

Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Översiktsplanen ÖP 2025

Planförslaget är förenligt med Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025. Där beskrivs att Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser.

I ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men området som är avsatt för backen är smalare än i detaljplaneförslaget. Översiktsplanen är inte bindande, utan vägledande. Den utbredning av backen som detaljplanen möjliggör utgår från de utredningar som tagits fram för att backen ska bli ändamålsenlig och attraktiv, samtidigt som hänsyn har tagits till naturvärden och andra viktiga parametrar, som hantering av dagvatten och verksamhetsbuller.

Konstsnöproduktion

Till ansökan om vattenuttaget ur Hållsdammen har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram. Konsekvenserna bedöms bli måttliga till stora för nyckelbiotopen nedströms Hållsdammen, men i övrigt bedöms konsekvenserna för olika berörda områden främst bli små till måttliga. Ingen påverkan bedöms ske på vattenförekomster som berörs av miljökvalitetsnormer.

Huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen om vattenuttaget ur Hållsdammen ägde rum i början på oktober, och ett besked väntas i december 2018.

Klimatförändringar

Backen planeras att användas året runt, inte bara för skidåkning vintertid. Med nuvarande situation är fördelningen 8 månader sommarsäsong och 4 månader vintersäsong. På lång sikt kan fördelningen mellan säsongerna förändras och anpassas till ett förändrat klimat. Billingebacken används redan idag även under sommarsäsongen, bland annat till downhillcykling och till olika slags tävlingar. De planerade satsningarna syftar till att göra backens användning än mer flexibel och attraktiv.

Natur

De ovanliga svamparter som hittats under inventeringen utgör värdefulla naturvårdsarter. Även om de inte är formellt skyddade har fynden bidragit till att några av naturvårdesobjektens klasser justerats upp efter samrådet, vilket framgår av granskningshandlingarna.

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

Det är komplext att projektera backen och det finns många parametrar att ta hänsyn till förutom naturvärden. Plankartan har utformats så att R-området

i backen är mycket flexibelt, för att undvika att försvåra den fortsatta projekteringen. Skövde kommuns bedömning är att det är under den fortsatta projekteringen som det bör beslutas vilka skogspartier som ska bevaras i backen. Där det är möjligt att inkludera platser med skyddsvärda arter inom de bevarade skogspartierna kommer det att göras, men inom R-området är backens funktion prioriterad. Detta är också utgångspunkten för konsekvensbedömningen. Konsekvenserna för naturmiljö bedöms som stora.

Efter granskningsutställningen har en försiktighetsåtgärd tillkommit, i form av en bestämmelse på plankartan. En del av R-området, öster om St. Lukas, kompletteras med en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet. Begreppet bergschakt omfattar sprängning eller lossgöring med schaktmetoder likvärdiga med sprängning, såsom sågning, kilning, spräckning eller dylikt.

Ek- och hasselskog och biologisk mångfald

Både i planbeskrivningen och i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs de berörda naturmiljöerna översiktligt, bland annat förekomsten av ek- och hasselskog. Det framgår i klartext att det rör sig om mycket ovanliga livsmiljöer med flera ovanliga och hotade arter, med särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå. Det framgår även att den avverkning och fragmentering av naturområden som genomförandet av detaljplanen medför, sammantaget bedöms ge stora konsekvenser i form av förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald.

Norr och söder om backen säkerställs ytor med höga naturvärden som allmän plats natur. Dessa ytor har även försetts med bestämmelser om att skogen ska bevaras för att ytterligare förstärka skyddet av naturvärdena.

Förslag till kompensationsåtgärder

Som kompensationsåtgärd för förlusten av naturvärden föreslås att planområdets naturområde norr om backen inkluderas i Billingekelevens naturreservat, så att de värden som finns där får ett starkare och mer långsiktigt skydd än om de endast planläggs som allmän plats natur. Området hyser

2018-10-17

naturvärden av klass 1 och klass 2 och är idag utsatt för tryck om exploatering. Länsstyrelsen har under granskningen uttryckt en positiv hållning till förslaget om kompensation.

Friluftsliv

Som framgår av planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning kommer kopplingarna till Strupen förändras. Handlingarna kompletteras med ett förtydligande om förändringens konsekvenser för det rörliga friluftslivet. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billingekelevens naturreservat. Det finns flera stigar in från Karl Magnussons väg. Sammantaget bedöms utbyggnaden få en positiv konsekvens för rekreation och friluftslivet i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Effekter på klimat och trafik

Att skapa goda förutsättningar för mer hållbart resande är en av de viktigaste aspekterna som kan hanteras i planeringen för att minska klimatpåverkan. Skövde kommun är tillfreds med de trafikutredningar som tagits fram som underlag till detaljplanen.

Trafikprognoserna utgår från en analys av dagens trafik, med underlag i form av trafikmätningar och uppgifter från hotellet, campingen och Skövde kommun. En del av uppgifterna är uppskattningar och antaganden, t. ex. om besöksantal och val av färdmedel. I scenariet där detaljplanen genomförs med en gondollift, som kan fungera som en förlängning av kollektivtrafiken, görs ett antagande att 20 % av besökarna ska välja att gå, cykla eller resa kollektivt för att sedan ta sig upp med gondolen.

Antagandet är en grov uppskattning baserad på att gondolliften kommer anläggas med god koppling till staden, med närhet till gång- och cykelvägnätet respektive kollektivtrafiken längs Dalvägen. Det är framförallt besökare utan eller med lättare packning som antas använda gondolliften. Förutsatt att gondolliften får kollektivtrafiktaxa kan en högre andel besökare antas komma att välja denna.

Barn eller ungdomar som idag hämtas eller lämnas med bil är en grupp besökare som har goda förutsättningar att välja gondolen som färdmedel. Även personer som bor förhållandevis nära, och som vill motionera, men tycker det är för ansträngande att ta sig upp för de långa backarna till fots eller med cykel, kan förväntas välja gondolen istället för egen bil.

Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. Arbete pågår med en kollektivtrafikplan för Skövde, som beslutas av Västra Götalandsregionens kollektivtrafiknämnd. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Skövde cykelklubb

Det låter jättebra att satsningen omfattar downhillcykling som ni skriver i er kommentar till vår tidigare skrivelse. Men att helt förbjuda byggnationer av stigar, hopp och doserade kurvor i de skogsområden som blir kvar när backen är utbyggd är inte att satsa på downhillcykling och sommarsäsong på ett besöksmässigt och ekonomiskt sätt.

Det går inte att förlägga all byggnation i skidbackarna, men det går att korsa dem med vissa mindre byggnationer. De två största anledningarna till detta är att när snö ska tillverkas och läggas ut i backen vintertid så kan det inte finnas några större ojämnheter i marken som stör snöläggningen och att när hopp byggs bör de helst inte placeras i en för öppen miljö där risk för mycket vind finns, den kan vara mycket förrädisk när en cyklist hoppar med cykeln.

En tredje aspekt i det hela är att det måste finnas utvecklingspotential att bygga vidare och utveckla även efter att själva Billinge projektet är slutfört för att få folk att återvända och cykla fler gånger.

Vi förstår att det kan finnas höga naturvärden men vi anser samtidigt att det ena inte behöver utesluta det andra. Cykelspåret kommer bara ta upp en liten del av de skogstyper som återstår efter att skidbacken är framschaktad, vilket innebär att det kommer finnas plats för växtlighet också. Sen är det så att när en stig väl är uppbyggd så kommer naturen runt

omkring få vara ifred eftersom en cyklist aldrig är utanför spåret och cyklar.

Bemötande och kommentarer:

R-området är förhållandevis flexibelt utformat för att underlätta kommande projektering av backen. Det finns goda möjligheter att inrymma anläggningar som hopp och doserade kurvor i de skogspartier som blir kvar inom R-området.

Planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas, inom allmän plats natur.

Bestämmelsen avser att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses terrassering, som t. ex. förutsätter urschaktning, sprängning eller fyllning, eller utskiftning, det vill säga utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Vitesse

1. Förutsättningar

SK Vitesse har tidigare beretts att vid ett öppet samrådsmöte 2018-03-22 få ta del av förslag till detaljplan för Billinge 2 m.fl. Det utställda planförslaget har därefter granskats och kommenterats av SK Vitesse i ett yttrande daterat 2018-04-10.

Vid den därefter genomförda revideringen av detaljplanen har inkomna remissyttranden bemötts och kommenterats av Skövde Kommun, sektor samhällsbyggnad i en samrådsredogörelse daterad 2018-06-18. Härvid har noterats att ett flertal av de inkomna synpunkterna bl. a. från SK Vitesse inte har blivit helt tillgodosedda.

2. Synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående vill därför SK Vitesse notera följande synpunkter på detaljplanen daterad 2018-06-18. Synpunkterna är noterade i den ordning som finns redovisad i samrådsredogörelsens

bemötande och kommentarer avseende yttrandet från SK Vitesse.

För att möjliggöra en ny, enklare nedfart uppifrån platån har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området utökats men endast 15 m norrut. R-området har därmed utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Den nya enklare nedfarten är illustrerad med en smal serpentinstig som endast är 5-6 meter bred. Den tar dessutom en del av den befintliga backens bredd i anspråk i början. Om och hur den nya serpentinstigen går att snölägga och preparera bedömer vi som synnerligen tveksamt.

R-området måste ökas ytterligare för att säkerställa en ny nedfart som fungerar för såväl åkare som drifts- och underhållspersonal.

Illustrationsplanen redovisar endast ett förslag till huvudliftens dragning. De övriga liftarnas tänkta placering saknas fortfarande. För att kunna bedöma om och hur Billingebackens planerade utformning uppfyller dagens funktionskrav på en väl fungerande anläggning såväl sommar som vinter så måste även dessa föreslagna liftsträckningar redovisas.

Nedfarter och liftar får inte korsas. Hur når man den tänkta barnbacken? Hur tar man sig upp till Billingebackens topp om den föreslagna gondolliften inte går? Är det meningen att de två befintliga liftarna ska behållas?

Vid det öppna samrådsmötet ställde SK Vitesse frågan vem som hade ritat backen och fick svaret att det amerikanska företaget Mountain Works Alpine Design har tagit fram backförslaget samt att gränserna på plankartan har utgått från det förslag som Mountainworks har tagit fram. Även om detaljplanen inte reglerar backens exakta utformning så är det väsentligt för bedömningen att illustrationsplanen redovisar ett möjligt, tänkbart och funktionellt förslag till utformning av Billingebacken med alla ingående komponenter såväl vid sommar som vinterbruk.

Hur de av Skövde Cykelklubb formulerade funktionsbehoven för Mountainbike Downhill har blivit tillgodosedda i planförslagets illustrationsplan framgår inte, bara en hänvisning till att detaljutformningen inte är en detaljplanefråga.

Detaljplanen reglerar inte det slutliga valet av huvudliftens typ: gondollift, telemixlift med både

2018-10-17

gondoler och soffor eller en stollift med enbart soffor. För att kunna besluta på ett optimalt sätt om val av lifttyp så måste man göra en fördjupad och jämförande analys av teknisk lösning, studium/analys av backprofil och antal liftstolpar, investeringskostnad, driftskostnad för dessa alternativ. I denna analys måste även ett bussalternativ upp till Billingen tas med.

Den högsta tillåtna nockhöjden på bergstationen har höjts efter SK Vitesses yttrande.

Dalstationen kan sänkas så att bussangöringen läggs på Dalvägens nivå +153,00. Om det i framtiden eventuellt skulle bli aktuellt att förlänga liftförbindelsen till resecentrum så är det möjligt eftersom det i det redovisade förslaget ligger en bussangöringsplats som i så fall kommer att hamna under den framtida linbanesträckningen. Denna sänkning av dalstationen innebär dessutom en bättre totalfallhöjd i Billingebacken samtidigt som den nedre delen av backen blir något lite brantare.

En fördjupad analys av en alternativ placering av ett fördröjningsmagasin som en multifunktionell översvämningssyta enligt detaljplaneförslagets bilaga H sid. 37 är ej redovisad. En sådan placering av en sådan översvämningssyta/fördröjningsmagasin ger dessutom möjlighet att som en relativt brant och kort avslutning av Billingebacken utnyttja den nordvästra och västra delen av Kåpplunda gruva ner till nivån +153,00 utan att spoliera de två kalkugnsruinerna i gruvans sydöstra del benämnda Skövde 83:1 och Skövde 83:28 i FMIS (Fornminnesregistret).

Sammantaget kan detta tillsammans med en sänkning av dalstationen med rätt utformning ge en bredare och bättre avslutning av backen med mindre köträngsel vid liftarna som följd.

Det redovisade trafikförslaget har analyserats med synnerligen hög detaljeringsgrad avseende såväl detaljutförande som höjder trots att detaljplanen inte styr exakt utformning av angöring och parkering. Mot denna bakgrund finner SK Vitese det mycket märkligt att det övriga i illustrationsplanen med Billingebackens utformning liftar mm. inte har samma detaljeringsgrad som trafiklösningarna.

Att tillresande och utifrån kommande besökare ska ta buss eller taxi till en gondolstation, lasta om och därefter åka upp till Billingen med sitt bagage av olika slag anser SK Vitese vara en mycket tveksam lösning. Ett alternativ med en direktförbindelse

med förslagsvis en eldriven specialbuss i skytteltrafik anser vi vara en betydligt bättre lösning som även ger lättare access för besökare från Billingesluttningen som idag totalt saknar en bussförbindelse.

Busslinjen bör analyseras tekniskt och funktionellt i förhållande till alternativa liftlösningar från Dalvägen.

Vem som i framtiden kommer äga full rådighet över trafiken upp till Billingen är i slutänden beroende på hur huvudmannskapet kommer att lösas.

En fjärrvärmeledning upp i Billingebacken till en gemensam värmecentral är med hänvisning till risk för värmeläckage och upptining av snötäcket från ledningarna mycket tveksam.

SK Vitese har redovisat såväl funktionsbehov som tidiga idéskisser på Billingebackens kommande utformning för en väl fungerande alpinanläggning såväl sommar som vinter. Endast ett fåtal av klubbens redovisade synpunkter har tillgodosetts i detaljplanens plankarta, planbeskrivning, illustrationsplan, samrådsredogörelse och övriga planbilagor.

3. Slutsats

Enligt de ovan lämnade synpunkterna så finns det fortfarande många tveksamheter i redovisningen av Billingebackens funktionella utformning för att kunna bedöma om Billingebackens kommande utformning blir så bra som den formulerade visionen har formulerats. Om inga ytterligare bearbetningar och analyser med bättre redovisning i illustrationsplanen av alla ingående delar görs, så finns det en mycket stor risk att den utbyggda Billingebackens funktion inte blir bra med följd att tillresande besökare, efter sitt första besök i Billingebacken istället för att återkomma, väljer att besöka någon annan bättre och mer funktionell anläggning i närheten.

Visionen om det mest besökta besöksmålet såväl sommar som vinter kommer då inte att kunna uppnås!

Bemötande och kommentarer:

När Skövde kommun antar detaljplanen är det ett ställningstagande om vilken mark som ska få användas till vad, t. ex. om marken ska få användas som skidbacke med liftar eller om det ska vara naturmark. Gränsdragningen mellan R-området

och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Skövde kommuns bedömning är att en ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta.

Som tidigare beskrivits i samrådsredogörelsen har plankartan utformats så att R-området i backen är mycket flexibelt. Plankartan styr inte vilken typ av liftar som ska anläggas, på vilken höjd de ska placeras, kollektivtrafikens linjedragningar, val av uppvärmningssystem eller hur vatten från backen ska hanteras. Skisserna och utredningarna som ligger till grund för planarbetet visar att det kommer vara möjligt att lösa projektets viktiga frågor inom detaljplanens ramar, och vilka konsekvenser det kan medföra. Skövde kommuns bedömning är att det finns ett tillräckligt underlag för att kunna besluta om att anta detaljplanen.

När detaljplanen har antagits och vunnit laga kraft fortsätter arbetet med Billinge projektet, där avsikten är att berörda föreningar ska involveras ytterligare med sina kunskaper och önskemål för respektive sport, inom detaljplanens ramar.

Gondolift och kollektivtrafik

Det är framförallt besökare utan eller med lättare packning som antas använda en gondolift som transportmedel.

Barn eller ungdomar som idag hämtas eller lämnas med bil är en grupp besökare som har goda förutsättningar att välja gondolen som färdmedel. Även personer som bor förhållandevis nära, och som vill motionera, men tycker det är för ansträngande att ta sig upp för de långa backarna till fots eller med cykel, kan förväntas välja gondolen istället för egen bil.

Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. Arbeta pågår med en kollektivtrafikplan för Skövde, som beslutas av Västra Götalandsregionens kollektivtrafiknämnd.

I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet.

Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter, bland annat med bestämmelser om varsamhet och skydd av kulturmiljövärden.

Som framgår av planbeskrivningen innebär båda detaljplanerna tillsammans stora ingrepp i en unik miljö och områdets autenticitet kommer att påverkas. Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen bedöms utökningen av Billingebacken ge små negativa konsekvenser för det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturlämningar. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Samtidigt är området i stort behov av upprustning och de föreslagna förändringarna syftar till att utveckla anläggningen som helhet, för att öka dess attraktivitet både som besöksmål och som fritidsområde.

Skövde kommun har vägt påverkan på kulturmiljövärdena mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter.

Västtrafik

Västtrafik har varit delaktiga i arbetet med framtagande av detaljplanen, och särskilt delen som handlar om att skapa bra förutsättningar för attraktiv kollektivtrafik till friluftsområdet Billingen.

Utformningen av bussgata och hållplatser vid den planerade dalstationen har varit särskilt viktig, men även frågan om hur vi kan säkerställa god tillgänglighet och attraktiv kollektivtrafik för dagens resenärer, har spelat stor roll i arbetet med de planerade förändringarna.

2018-10-17

För att kollektivtrafiken ska bli ett attraktivt alternativ för resa till dalstationen och vidare upp på Billingen, så krävs prioritering av kollektivtrafiken för att bl.a. säkra framkomligheten för bussen. Detta är också viktigt för de resenärer som inte har Billingen eller dalstationen som sitt mål, då restiden förlängs för samtliga turer som passerar hållplatsen vid dalstationen, oavsett om det finns resenärer därifrån eller inte.

Området vid dalstationen och hållplatsen bör också utformas så att resenärer upplever området, samt gång- och cykelvägar till området, som trygga och säkra, även i mörker och när liftsystemet är stängt. Västtrafik önskar vara fortsatt delaktiga i arbetet med detaljutformning av hållplatser mm.

Kommentarer på kollektivtrafikutredning

Numera finns även den anropsstyrda linje 21 med på linjekartan för Skövde stadstrafik. Linjen är tidtabellslagd och den finns sökbar i reseplanerare, som vilken annan linjelagd kollektivtrafik som helst, men man måste beställa sin resa senast 1 timma innan avresa.

Ett sätt att marknadsföra kollektivtrafiken är genom att aktörerna som verkar i planområdet, aktivt beskriver möjligheterna att resa med kollektivtrafiken, för att få fler att välja kollektivtrafiken när man planerar sin resa till Billingeområdet.

Västtrafik ser fram mot fortsatt samverkan kring utveckling av kollektivtrafiken i Skövde med mål om ett ökat hållbart resande och en attraktiv kollektivtrafik.

Bemötande och kommentarer:

Bussgatans anslutningar till Dalvägen och Ekängsvägen har beräknats ha god kapacitet och busstrafiken bedöms ha goda förutsättningar att ta sig ut från bussgatan, utan behov av signalprioritering eller liknande. Om det ändå visar sig att det skulle vara att föredra signalprioritering, kan det anläggas i efterhand.

Västtrafiks delaktighet i planarbetet har varit väldigt värdefullt och haft stor betydelse för detaljplanens utformning. Den planerade dalstationen ligger inom kvartersmark för besöksändamål, och därmed ligger ansvaret för utformningen hos exploitören. Västtrafiks önskemål om att vara

fortsatt delaktig i detaljutformning av hållplatser vidarebefordras till representanter för Billinge projektet. Även förslagen om marknadsföring av kollektivtrafik vidarebefordras till Billinge projektets representanter och till Next Skövde.

Övriga

Miljöpartiet

Samrådsredogörelsen för detaljplanen för Billinge 2 med flera lämnar flera frågor öppna och med anledning av detta vill vi lämna några synpunkter av principiell art och stödja den socialdemokratiska gruppen i detaljfrågor.

Vi uppskattar det arbete som lagts ner, inte bara i detaljplanearbete och miljökonsekvensbeskrivning samt samråd inför detta projekt. Trots detta gedigna arbete finns det några grundläggande och kvarstående aspekter att nogta tänka över.

Kommer kommunens ambition med utvecklingen att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kunna uppnås utan att naturmiljön vid Billingens branter lider för stor skada? Kanske hjälper det inte att det finns små områden på annan plats att skydda. Exakt denna plats är viktig för sin artrikedom. Detta är en del av platsens stora attraktionskraft. Om den miljö som långsamt skapats över tid utmed bergets branter naggas bit för bit riskerar vi att göra oss själva en otjänst. Att anse att kompensationsåtgärder kan ersätta ursprunglig värdefull natur är en föreställning som inte har fullt stöd i forskning. Bättre att kräva att mångfald större områden med likartad natur köps in och görs till naturreservat.

Är det värt satsningen? Hur mycket är den unika natur vi talar om värd? Det finns frågor runt vattentillgång för snötillverkning och allt kortare vintersäsong. Det finns också oklarhet runt hur förbättring av förutsättningarna för slalomåkning ska utvecklas utan de först tänkta utvidgningarna. Vi vet inte heller hur en bra anläggning för downhillcykling ska åstadkommas i de skyddade naturområdena i branten.

Syftet med satsningen är att öka besökarantalet på berget till 400 000. Huvudmålgruppen är motions- turister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde, enligt detaljplanen.

Vi vill påpeka att den nuvarande friluftaktiviteten kan äventyras utan att mål och syfte uppnås. Det finns en fara med överexploatering av naturvärda platser. Dels för att naturområdets egen karaktär är sårbar, möjlighet till bibehållen artrikedom är ifrågasatt. Dels är naturupplevelsen hos de människor som ska besöka anläggningen riskerad.

Om själva anläggningen inte blir optimal och naturupplevelsen är naggad i kanten och målgruppen åker någon annanstans har vi satsat mycket utan att uppnå de uppsatta målen. Vi har andra viktiga områden att lägga pengar på i kommunen, exempelvis vård och skola för alla innevånare och inte bara för den som har utrymme till extremsporter.

Det finns många goda intentioner att göra något bra med vår kanske främsta resurs när det gäller friluftsliv och olika sporters utövande, men det är inte självklart att det blir bra för att intentionen är god och planeringsarbetet är gediget.

Miljöpartiet stödjer även den socialdemokratiska gruppens synpunkter.

Bemötande och kommentarer:

Naturvärden och friluftsliv

Skövde kommun har vägt påverkan på naturvärden mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter.

De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Cykling och skidåkning

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på na-

turvärden. Det är komplext att projektera backen och det finns många parametrar att ta hänsyn till förutom naturvärden. Plankartan har utformats så att R-området i backen är mycket flexibelt, för att undvika att försvåra den fortsatta projekteringen.

Skyddsbestämmelserna i naturområdena syftar till att hindra större markarbeten, som kan skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Det ska ändå fortfarande vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder. Planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om detta.

Billingeprojektets representanter är tillfreds med de förutsättningar som planförslaget ger för både skidåkning, mountainbike och down-hill-cykling.

Besöksmålet Billingen

Under granskningen har Next Skövde yttrat sig och framhåller Billingen som en av Skövdes unika reseanledningar. Inom besöksnäringen finns det en växande efterfrågan på besöksmål med aktiviteter för motion och hälsa. Next Skövde ser att en utveckling av fritidsområdet skapar ökade möjligheter för att Billingen ska kunna stå starkt i konkurrensen mot andra anläggningar i södra och västra Sverige. Next Skövde betonar även vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Socialdemokraterna

En utbyggnad av Billingebacken innebär stora konsekvenser för fridlysta och hotade arter samt förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. En stor påverkan på höga naturvärden kommer att innebära att flera kompensationsåtgärder är nödvändiga. Vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Billingebadet, St Lukas kyrka, Alphyddan samt delar av hotellet utgör idag värdefull bebyggelse och bör skyddas mot alltför stora ingrepp i en redan unik miljö. Varsamhet och stor hänsyn till de olika förändringar och nya byggnader som planeras i området bör gälla.

2018-10-17

Den planerade gondolens sträckning, betydande verksamhetsbuller samt all dagvattenhantering är viktiga parametrar att ta hänsyn till i detaljplanarbetet.

Strupens utformning och tillgänglighet och skyltning är viktig och inte minst den fråga som rör belysning behöver finnas med i detaljplanarbetet.

Då vattendomen för utökning av vattenuttag från Hållsdammen ej är klar tillstöter flera frågor om hur vattentillgången ska lösas. Detta bör utredas nog. Vad händer vid flera torrsumrar på rad? På vilket sätt påverkar det natur och djurliv nedströms?

Om lösningen med en gondol, som ska ingå i kollektivtrafiken, kanske inte visar sig vara möjlig att genomföra av ekonomiska eller andra anledningar bör detaljplanen vara öppen för alternativa lösningar. För att transportera skidåkare och andra nyttjare av backen upp till toppen bör andra lösningar som t.ex. sittlift eller släplift vara utredda och möjliga att genomföra.

Billingeportalen bör placeras på en bättre plats, den borde vara en välkomnande portal söder om rondellen så att den är det första besökarna möter. Kommer det besökare med bil för att åka skidor på konstsnöspåret, kommer de med förslagets placering av portalen aldrig nära framsidan av den. De som åker i backen kommer inte heller att komma nära portalen, så med förslagets placering är det få besökare som kommer nära den.

En bättre placering av Billinge-centret är där Kultur och Fritidsnämnden enligt tidigare planering tänkt placera Vasaloppscentret, på den öppna ytan väster om Hagenstugan. Dock krävs att den ytan ritas med i detaljplanen. Fördelarna med den placeringen är många. Området söder om Blå hallen kan användas som pulka/aktivitetsområde fullt ut, utan kollisionsrisk med skidåkare som är överhängande i förslaget. Den viadukt som finns i förslaget för konstsnöspåret in mot pulkabacken behöver inte byggas. Konstsnö behöver inte tillverkas och läggs ut "bara" för att ta sig ner till Billinge-centret utan de resurserna kan användas bättre på konstsnöspåren istället. Utegygmet kan vara kvar på nuvarande plats.

Bemötande och kommentarer:

Skisserna och utredningarna som ligger till grund för planarbetet visar bland annat att det är möjligt att hantera verksamhetsbuller och dagvatten inom

detaljplanens ramar, och vilka konsekvenser det kan medföra.

På plankartan finns varsamhets- och skyddsbestämmelser för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Inför åtgärder som kräver bygglov kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas.

Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen bedöms utökningen av Billingebacken medföra stora konsekvenser för naturvärden. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Skövde kommun har vägt påverkan på natur- och kulturmiljövärdena mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter.

Strupen och belysning

Kopplingarna till Strupen kommer förändras. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billinge-klevens naturreservat. Det finns flera stigar in från Karl Magnussons väg. Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billinge-projektet.

Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen. Planområdet omfattar dock inte Alphyddevägen söder om rondellen.

Vattendom

Till ansökan om vattenuttaget ur Hållsdammen har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram. Konsekvenserna bedöms bli måttliga till stora för nyckelbiotopen nedströms Hållsdammen, men i övrigt bedöms konsekvenserna för olika berörda områden främst bli små till måttliga. Ingen påverkan bedöms ske på vattenförekomster som berörs av miljö kvalitetsnormer.

Huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen om vattenuttaget ur Hållsdammen ägde rum i början på oktober, och ett besked väntas i december 2018.

Val av lift

Detaljplanen reglerar inte vilken typ av liftar som ska anläggas, utan ger förutsättningar för olika lösningar.

En sittlift eller telemixlift bedöms medföra liknande konsekvenser avseende t. ex. kulturmiljövärden och verksamhetsbullen. För enkelhets skull används begreppet gondol genomgående i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.

Billingeportalen

Trots alla befintliga kvaliteter och trots all aktivitet som pågår redan idag, ger området ett splittrat intryck. Det finns många tillgångar och faciliteter, men det saknas en självklar samlingspunkt. För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning.

Utifrån den analysen har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billingecentret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs.

En placering av Billingecentret väster om Hagenstugan har också studerats, men bedömdes inte bli tillräckligt framträdande. Den placeringen bedömdes inte heller bidra till att knyta ihop området med ett gemensamt centrum som fylls med aktiviteter året runt. Det har inte varit aktuellt att inkludera området väster om Hagenstugan i planområdet.

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billingeprojektet ska utgå från Slutrapport Billingeprojektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billingecentret finns med.

Fastighet Simsjöborg 4:38

Byggrätt för tak över isbana bör ej tillåtas. Ett tak över isbanan kommer att bli alltför dominerande i området. Det höga kulturmiljövärde som Billingebadet innehar förträngs om en stolplada anläggs; det kommer se ut som någon form av lagerplats. I ett område där utomhusaktiviteter är ledstjärnan, kan ett tak undvaras.

Om ett behov av tak för bandyverksamheten föreligger, bör det verkligen utredas om att placera bandyplanen på annan plats inom kommunen, där tak och åtföljande väggar, d. v. s. bandyhall kan anordnas.

Byggrätt norr om grytan bör ej tillåtas. Blå hallen, är idag uppförd på mark som enligt tidigare stadsplan ej är avsedd för bebyggelse. Att då tillskapa ytterligare en byggrätt på prickmark, för att tillse att en planstridig byggnad, blir planenlig kan inte vara förenlig med områdets framtida utveckling. Denna del av området bör vara till för friluftaktiviteter som tidigare stadsplan anger.

Blå hallen bör på sikt avlägsnas, för att tillse att öppenhet i samklang med grytans närliggande natur kan upplevas. Ny byggrätt för Billingecenter (Vasa loppcenter?) bör tillskapas i anslutning till stora parkeringen.

Byggrätt söder om grytan bör ej medges. Så kallat välkomstcentrum, kan lämpligen inrymmas med ny byggrätt för Billingecentret.

Alphydevägens läge bör utredas ytterligare, i stadsplan ST 228 finns ett tänkt framtida läge angivet.

Bemötande och kommentarer:

Ett tak över den befintliga bandyplanen kan både underlätta skötseln av isen och bidra till en mer flexibel användning av bandyplanen året runt.

På plankartan finns en verksamhetsbestämmelse som poängterar att vid nybyggnad i området ska särskild hänsyn tas till hotellets, Billingebadets och St. Lukas kulturmiljövärden och karaktärsdrag. Det innebär höga krav på utformningen, som bevakas i bygglovskedet.

Ett antagande av detaljplanen medför inte automatiskt att ett tak uppförs och hindrar inte heller att det görs en utredning om en lokalisering av en bandyhall. En förutsättning är dock att sektor samhällsbyggnad får i uppdrag att göra en sådan

2018-10-17

utredning. Det är kommunstyrelsen som beslutar om sektor samhällsbyggnads uppdrag.

Trots alla befintliga kvaliteter och trots all aktivitet som pågår redan idag, ger området ett splittrat intryck. Det finns många tillgångar och faciliteter, men det saknas en självklar samlingspunkt. För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Utifrån den analysen har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för den samlade funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billinge centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet.

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billinge projektet ska utgå från Slutrapport Billinge projektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billinge centret finns med.

Det har inte varit aktuellt att studera en alternativ dragning av Alphyddevägen. Sträckningen som föreslås i stadsplanen ST 228 går över det som idag är stadion. Alphyddevägen är i viss mån en barriär mellan spårområdet och hotellet och badet. Som en del i Billinge projektet planeras en passage under Alphyddevägen, för att skapa en bättre koppling mellan Billinge centret och motionsspåren.

Sammanfattande bedömning

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Området öster om St. Lukas, kompletteras med en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Efter dialog med MÖS har plangränsen ritats om så att ytan där Kjöplundabäcken infiltrerar ner i marken förblir ej planlagd mark.

Planbeskrivning

- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om utgångspunkter för att bedöma om buller utgör en olägenhet, med hänvisning till riktvärden i tabell 1 i Naturvårdsverkets rapport 6538. Det förtydligas även att det krävs en kombination av åtgärder för att klara riktvärdena.
- Avsnittet om Kjöplunda gruva ses över och kompletteras med den kulturhistoriska utredningens rekommendationer att brottets sidor ska röjas fram och att det ska sättas upp informationskyltar.
- Handlingarna kompletteras med ett förtydligande om konsekvenser för det rörliga friluftslivet av att kopplingarna till Strupen förändras. Det förtydligas även att för att det ska vara tillåtet att cykla på stigarna genom reservatet förutsätts att det tas beslut om en ändring eller ett tillägg i föreskrifterna. En alternativ lösning kan vara att anlägga en cykelstig längs med R-områdets norra gräns, för att koppla ihop Strupen med Karl Magnussons väg.
- Planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas, inom allmän plats natur.

Andra förändringar, förtydliganden och redaktionella justeringar som inarbetats i detaljplanen föreslås vara att:

Plankarta

- Inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga höjs högsta tillåtna byggnadsarea från 110 m² till 140 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden (hela ytan under det utskjutande skärmtaket har nu räknats med som byggnadsarea).
- Vid lekplatsen väster om Alphyddevägen har ytan med kryssmark utökats så att den täcker in båda de befintliga grillplatserna med vindskydd. (Varken lekutrustningen eller vindskydden räknas som mätvärd byggnadsarea.)
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).
- Den östra egenskapsgränsen vid byggrätten för Billinge-centret (bef. Blå hallen) har finjusterats mot en befintlig ledningsrätt för en dagvattenledning.

Planbeskrivning

- Avsnittet om konsekvenser för naturmiljö kompletteras med att förslaget om kompensationsåtgärder behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen. Avsikten är att kompensera för förlorade naturvärden i samband med backens utökning. Avsikten är att det även fortsättningsvis ska vara möjligt att cykla i skogen norr om backen.
- Planbeskrivningen har kompletterats med att risker för erosion och slamströmmar beaktas under fortsatt projektering av backen.

Justeringarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut på nytt för granskning.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplane-förslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kvarstående synpunkter

Synpunkter under samrådtiden

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedöms inte helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare

- Vallmon 1
- Vallmon 2
- Vallmon 3
- Vallmon 5
- Skövdebostäder

Övriga

- Länsstyrelsen
- Västarvet
- Naturskyddsföreningen
- Vitesse
- Skövde bandy
- Skövde cykelklubb
- Simsjöborg 4:38
- Socialdemokraterna

Synpunkter under granskningen

Skriftliga synpunkter som inkommit under granskningen och bedöms inte helt tillgodosedda har inkommit från:

- Länsstyrelsen
- Västarvet
- Naturskyddsföreningen
- Vitesse
- Skövde cykelklubb
- Simsjöborg 4:38
- Socialdemokraterna
- Miljöpartiet

Skövde 2018-10-17

Skövde kommun, Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson
Planchef

Sigrid Boëthius Väärt
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

OKTOBER 2018
SKÖVDE KOMMUN

DETALJPLANER FÖR BILLINGEHUS 1 OCH 2 M.FL.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING, ANTAGANDESKEDE

SKÖVDE

COWI

ADRESS COWI AB

Skärgårdsgatan 1
Box 12076
402 41 Göteborg

TEL 010 850 10 00

FAX 010 850 10 10

WWW cowi.se

OKTOBER 2018
SKÖVDE KOMMUN

DETALJPLANER FÖR BILLINGEHUS 1 OCH 2 M.FL.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING, ANTAGANDESKEDE

PROJEKTNR.

A095824

DOKUMENTNR.

A095824-4-06-RAP002_MKB DP

VERSION

4.0

UTGIVNINGSDATUM

2018-10-10

BESKRIVNING

Miljökonsekvensbeskrivning

UTARBETAD

SOPN, AGEO

GRANSKAD

Kristina Bernstén

GODKÄND

Anna Geo

INNEHÅLL

1	Sammanfattning	7
2	Bakgrund och syfte	9
2.1	Bakgrund till och syfte med detaljplanerna	9
2.2	Syfte med MKB	11
3	Avgränsningar och metodik	12
3.1	Avgränsningar	12
3.2	Parallella processer	13
3.3	Metodik	14
4	Mål och krav	16
4.1	Projekt mål	16
4.2	Miljömål	16
4.3	Miljökvalitetsnormer	18
5	Alternativ	20
5.1	Lokaliseringsalternativ	20
5.2	Nollalternativ	21
6	Planförslag	22
6.1	Pågående markanvändning	22
6.2	Planerad markanvändning	23
6.3	Trafik	25
6.4	Teknisk försörjning	27
6.5	Grundläggning och anpassning av terräng	29
7	Samhällsplanering	31
7.1	Planer	31
7.2	Riksintressen och övriga restriktioner	33

8	Miljöförutsättningar och konsekvenser	34
8.1	Stads- och landskapsbild	34
8.2	Naturmiljö	37
8.3	Kulturmiljö	48
8.4	Rekreation och friluftsliv	53
8.5	Förorenad mark	56
8.6	Yt- och grundvatten och övriga naturresurser	59
8.7	Buller, vibrationer och ljus	66
8.8	Luft	71
8.9	Säkerhet och tillgänglighet	72
8.10	Klimat	74
8.11	Konsekvenser under byggtiden	76
9	Samråd	78
10	Fortsatt arbete och uppföljning	79
11	Samlad bedömning	81
11.1	Miljökonsekvenser	81
11.2	Överensstämmelse med miljöbalken	82
11.3	Miljö kvalitetsmål	83
12	Referenser	86

1 Sammanfattning

Billingens fritidsområde och First Hotel Billinge ligger på platåberget Billingens östra sluttning i utkanten av Skövde stad. Skövde kommun planerar en utveckling av Billingens fritidsområde med bland annat en utvidgning av befintlig skidbacke. Även First Hotel Billinge planerar en utveckling av sin verksamhet genom bland annat utbyggnader. Kommunens ambition med utvecklingen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. Nya detaljplaner kommer att krävas för att möjliggöra den planerade utvecklingen både av friluftsområdet och för hotellområdet. Sektor samhällsbyggnad bedömde att kommande detaljplaner antas medföra betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning upprättades.

Detaljplanerna kommer att påverka landskapsbilden genom en utbyggnad av Billinge som kommer att kunna ses på långt håll på grund av byggnadens framträdande placering på kanten av berget. Backen kommer också framträda tydligare som en öppen yta mellan skogspartier.

Naturmiljön vid Billingens sluttning har höga värden. Naturvärden kommer att påverkas i och med att mark tas i anspråk för utvidgning av skidbacken.

En del kulturlämningar kommer att påverkas vid genomförandet av detaljplanen. Dock påverkas inga fasta fornlämningar.

Bebyggelsen och anläggningarna kring Billinge är av högt kulturhistoriskt värde. Tillbyggnader och nya byggnader inom området kommer att påverka helhetsintrycket. Det är därför viktigt att gestaltningen av området är väl genomtänkt för att bevara och ta tillvara på de värden som finns idag, på bästa möjliga sätt.

Inom området idag bedrivs en rad av olika fritidsaktiviteter och friluftsliv. En del av detaljplanernas syfte är att förbättra dessa möjligheter för att kunna locka fler besökare. Det bedöms förekomma få konflikter mellan de fritidsaktiviteter och det friluftsliv som idag bedrivs och det som planeras.

Ett nedlagt dagbrott, Käpplunda gruva, ligger i botten av planerad skidbacke. Förorenad mark förekommer inom området och skyddsåtgärder med hänsyn till att minska risken för spridning och exponering av föroreningarna behöver genomföras.

Inga vattendrag som omfattas av miljökvalitetsnormer finns i nära anslutning till detaljplaneområdena. Det finns dock ett antal grundvattenförekomster, men genomförandet av detaljplanerna bedöms inte motverka möjligheten till uppfyllandet av grundvattenförekomsternas miljökvalitetsnormer.

Buller kopplat till planerade verksamheter uppstår i form av trafikbuller och verksamhetsbuller. Den tillkommande trafiken på vägarna i området är liten i förhållande till den totala trafikmängden vilket också leder till en liten bullerpåverkan. Snöproduktion, pistning och liftar kommer också att orsaka buller. Skyddsåtgärder och eftertanke vid inköp och placering av utrustning krävs för att inte påverka boende.

Miljökvalitetsnormerna för luft i Skövde kommun överskrids inte i anslutning till planområdena och verksamheterna kommer heller inte ge upphov till emissioner som leder till några ökade halter av luftföroreningar i området.

Vid utformningen av planområdena tas hänsyn till trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter och tillgängligheten till området för alla befolkningsgrupper, varför en förbättring förväntas utifrån dessa aspekter.

Inga planerade byggnader eller anläggningar inom området förväntas påverkas av ett förändrat klimat med ökade nederbördsmängder. Den utvidgade skidbacken kommer att bidra med en ökad avrinning från området, men fördröjning av dagvattnet planeras. Där dagvattensystemet inte räcker till vid extrema nederbördstillfällen kommer vatten ansamlas i lågpunkter i terrängen, tillsammans med vatten från andra omkringliggande områden. Då dessa lågpunkter idag är obebyggda bedöms detta inte orsaka negativa konsekvenser.

Klimatpåverkande utsläpp minimeras genom att exempelvis möjliggöra ett hållbart resande till området.

Konsekvenser under byggtiden kan uppstå i form av exempelvis buller, vibrationer och damning från byggarbetsplatserna.

Fortsatt arbete sker till exempel i form av ytterligare utredningar, anmälningar, kontroll av miljöpåverkan under byggtiden samt uppföljning efter planernas genomförande.

2 Bakgrund och syfte

2.1 Bakgrund till och syfte med detaljplanerna

Väster om Skövde ligger platåberget Billingen. Uppe på Billingens östra sluttning ligger idag Billingens fritidsområde och First Hotel Billingeus.

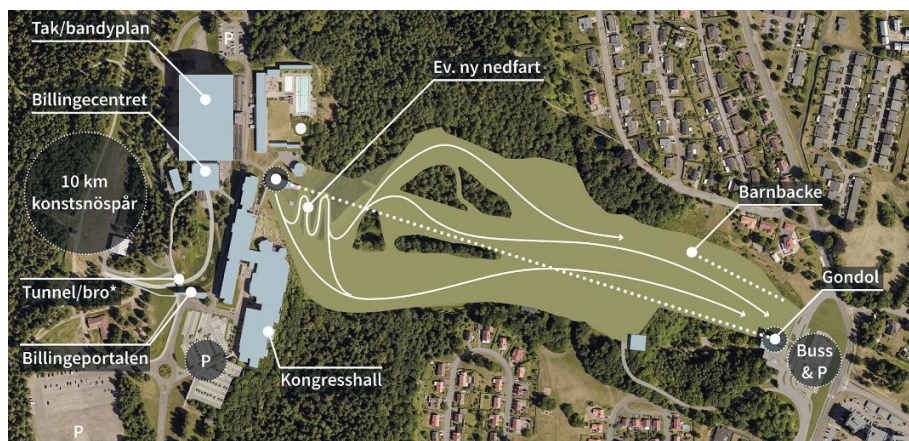

Figur 1. Översiktskarta. De ungefärliga plangränserna för detaljplaneområdena visas i lila.

Skövde kommun planerar en utveckling av Billingens fritidsområde. Bland annat planeras en utvidgning av befintlig skidbacke och uppförande av en gondolift som ska kunna ta besökare upp på berget. Kommunens ambition är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter och locka runt 400 000 besökare per år. Huvudmålgruppen är motionsturister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde, se Figur 2.

Samtidigt planerar First Hotell Billingeus en utveckling och utbyggnad av sin anläggning för att bland annat skapa fler hotellrum och en ny kongresshall, se Figur 2.

Nya detaljplaner kommer att krävas för att möjliggöra planerad utveckling både av hotell- och fritidsområdet, se Figur 3. Planförslagen för detaljplanerna Billingeus 1 och Billingeus 2 m.fl. beskrivs i närmare detalj i avsnitt 6.

Figur 2. Samlad illustration över planerna för området (Förslag enligt Krook & Tjäder, Illustration Skövde kommun).

Figur 3. Ungefärliga planområdesgränser för Billingeus 1 inom heldragen linje och Billingeus 2 m.fl.

2.2 Syfte med MKB

Alla detaljplaner ska behovsbedömas. En behovsbedömning är en genomgång av huruvida planen kan tänkas innebära betydande miljöpåverkan eller inte. Om planen innebär betydande miljöpåverkan ska planen miljöbedömas. Enligt miljöbalken skall en miljöbedömning innefatta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), vilken utreder den betydande miljöpåverkan som ett fullt nyttjande av detaljplanen kan tänkas orsaka. Syftet med miljöbedömningen och därmed även MKB är att integrera miljöaspekter i detaljplanen så att en hållbar utveckling kan främjas.

Under våren 2017 genomfördes behovsbedömningar för Billinge 1 samt Billinge 2 m.fl. Behovsbedömningarna samråddes med Länsstyrelsen och Skövde kommun, sektor samhällsbyggnad bedömde att kommande detaljplaner kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Det som särskilt uppmärksammades i behovsbedömningarna var potentiell påverkan på naturmiljö, kulturmiljö och rekreation. Dessutom bedöms projektet medföra påverkan utanför planområdet, bland annat avseende trafik, på grund av ett ökat besökarantal. Det finns också ett betydande utredningsbehov i planarbetet och inför genomförandet av planen avseende bland annat geoteknik, VA, dagvatten, buller etc. I processen kring behovsbedömningen stod det klart att en samlad MKB för båda detaljplanerna var att föredra.

Arbetet med MKB och detaljplan har pågått parallellt och de uppgifter, vilka framkommit under arbetet med MKB, har i den utsträckning det ansetts rimligt påverkat utformningen av detaljplanerna.

3 Avgränsningar och metodik

3.1 Avgränsningar

Denna MKB ska belysa de konsekvenser som planförslaget medför.

Den fysiska avgränsningen, utredningsområdet, för denna MKB är i första hand detaljplaneområdena samt det närområde som indirekt kan påverkas av byggandet och driften av de verksamheter som planeras inom området, till exempel genom verksamhetsbuller och landskapsmässiga förändringar. Avgränsningen i tid bygger på två olika skeden; anläggningsskedet för utvecklingen av området samt en tidpunkt när detaljplanerna är genomförda och verksamheterna är i full drift. För driftskedet används år 2035 som jämförelseår vad gäller exempelvis trafiksituationen.

MKB kommer att fokusera på följande miljöaspekter:

- > stads- och landskapsbild
- > naturmiljö
- > kulturmiljö
- > rekreation och friluftsliv
- > naturresurser
- > förorenad mark
- > buller, vibrationer och ljus
- > luft
- > säkerhet och tillgänglighet
- > klimat

3.2 Parallella processer

Parallellt med aktuell detaljplaneprocess pågår ett antal andra processer som krävs för att möjliggöra utvecklingen av Billingens fritidsområde. Processerna och de konsekvenser som samverkar med konsekvenserna kopplat till detaljplaneområdena kommer att beskrivas översiktligt i denna MKB. Det är dock av vikt att ha förståelse för att dessa processer är frikopplade från detaljplaneprocessen och att de följer sin egen ärendehandläggning med separata tidplaner och till viss del även andra handläggande myndigheter.

Skövde kommun avser att utveckla sitt system med konstsnöspår inne i skogen uppe på Billingeplatån och kring sjön Hållsdammen. Konstsnöspåren planeras att förlängas och breddas. Anläggningsarbeten för konstsnöspåren pågår. Konstsnöspåren ligger utanför de detaljplaneområden som denna MKB huvudsakligen beskriver. Byggnad av konstsnöspår är en åtgärd som inte specifikt omfattas av anmälningsplikt eller tillståndsplikt enligt miljöbalken. Men eftersom åtgärden kan komma att väsentligt påverka naturmiljön krävs en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken. En anmälan har skickats in till länsstyrelsen och åtgärderna har samrådits. Beslut fattades av länsstyrelsen 2017-10-25 och innehöll villkor kopplade till skydd av befintliga naturvärdesobjekt, samt hantering av död ved. Beslutet innehöll också information om artskyddsdispens och anmälan om vattenverksamhet som krävs för åtgärderna, se längre ner i detta avsnitt.

Konstsnöspåren berör även områden som omfattas av strandskydd. Strandskyddsärendet hanteras av kommunen.

För att kunna försörja kommande utvidgning av skidbacken samt det utökade konstsnöspårssystemet med snö krävs mer vatten än vad som går åt för konstsnöproduktionen i nuläget. Kommunen har för närvarande tillstånd för ett vattenuttag om 30 500 m³/år från Hållsdammen. Det kommande behovet har beräknats omfatta ca 100 000 m³/år. För detta vattenuttag har Skövde kommun ansökt om tillstånd för vattenverksamhet, enligt 11 kap. miljöbalken, hos mark- och miljödomstolen. Datum för huvudförhandling är satt till den 4 oktober 2018. Om tillstånd inte erhålles planerar Skövde kommun att återanvända uppmagasinerat dagvatten från skidbacken för konstsnöproduktion. Denna MKB förutsätter att tillstånd för ett ökat vattenuttag erhålles. Ytor för dagvattenhantering, som skulle kunna användas för uppmagasinerad konstsnöproduktion finns dock med i aktuellt planområde, eftersom dessa ytor ändå krävs för dagvattenhantering inom nu planerad verksamhet.

För utvecklingen av konstsnöspåren krävs även förlängning av trummor för ett mindre vattendrag/dike. Åtgärden är av mindre omfattning i ett vattendrag/dike med en medelvattenföring på 2,4 l/s. Länsstyrelsen har i beslut efter 12:6-samråd, enligt ovan, angett att åtgärden kräver en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. En anmälan för dessa åtgärder skickades till länsstyrelsen i slutet av november 2017. Beslut inkom i januari 2018 med föreläggande om vidtagande av försiktighetsåtgärder vid genomförande av åtgärden.

För utvecklingen av konstsnöspåren har länsstyrelsen i beslut efter 12:6-samråd, enligt ovan, även angett att åtgärden kräver en dispens från artskyddsförordningen, för arten nattviol. En ansökan om artskyddsdispens har tagits fram och dispensen, med därtill kopplade villkor, erhöles i januari 2018. Arbeten har utförts i enlighet med dispensen och bestånden av nattviol har flyttats till ett närliggande område, som är lämpligt för arten. Även utvidgandet av skidbacken kommer att beröra arter som omfattas av artskydd. Även för dessa arter kan en ansökan om dispens bli aktuell. En sådan ansökan är inte påbörjad.

3.3 Metodik

MKB:n har upprättats i enlighet med miljöbalkens 6 kapitel.

För att kunna göra kvalificerade bedömningar av vilka miljöeffekter och miljökonsekvenser som kan uppkomma av projektet har expertutredningar genomförts som ligger till grund för framtagandet av både detaljplanen och tillhörande MKB. Utredningar har utförts inom områdena natur, arkeologi, kulturvård, trafik, dagvatten, buller, geoteknik och förorenad mark.

För att beskriva och värdera de förändringar genomförandet av detaljplanen medför för olika miljöaspekter används vedertagna mål, riktlinjer och regelverk, exempelvis de nationella miljökvalitetsmålen och miljökvalitetsnormer. Förutom ovan nämnda generella bedömningsgrunder finns mer specifika bedömningsgrunder såsom riktvärden för buller eller områden och objekt med särskild juridisk skyddsstatus. För de aspekter som bedömts i MKB:n presenteras relevanta bedömningsgrunder under respektive avsnitt under kapitel 8.

För att komma fram till en beskrivning av de konsekvenser som uppstår vid genomförandet av detaljplanen, belyses de händelsekedjor som leder fram till konsekvenserna. I detta sammanhang används begreppen påverkan, effekt och konsekvens.

- > Påverkan är den förändring av fysiska förhållanden som projektet medför. Påverkan i byggskedet skulle kunna vara att schaktarbeten utförs i ett område. Påverkan i driftskedet kan vara att område har tagits i anspråk och används som skidbacke.
- > Effekt är den förändring av miljökvaliteter som projektet medför, exempelvis förlust av naturmiljöer eller en förändrad bullersituation.
- > Konsekvens är en värdering av effekten med hänsyn till vad den betyder för olika intressen, till exempel hur en förlust av en naturmiljö förändrar den biologiska mångfalden, eller hur ökade bullernivåer påverkar människors hälsa.

Följande skala har tillämpats vid konsekvensbedömningen:

- > Stora negativa konsekvenser
- > Måttliga negativa konsekvenser
- > Små negativa konsekvenser

Konsekvenser kan också bedömas som positiva, men i den bedömningen tillämpas ingen skala.

Bedömningarna är relativa och utgår dels från den påverkade aspektens eller det påverkade objektets värde och dels från påverkans effekt, se Tabell 1.

Intressets värde/känslighet	Effekt		
	Stor effekt	Måttlig effekt	Liten effekt
Högt värde	Stora konsekvenser	Måttliga-stora konsekvenser	Måttliga konsekvenser
Måttligt värde	Måttliga-stora konsekvenser	Måttliga konsekvenser	Små-måttliga konsekvenser
Lågt värde	Måttliga konsekvenser	Små-måttliga konsekvenser	Små konsekvenser

Tabell 1. Matris för bedömningsmetodik.

4 Mål och krav

Avsnittet nedan belyser vilka mål och visioner Skövde kommun har med utvecklingen av Billingens friluftsområde samt vilka av de nationella miljökvalitetsmålen samt miljökvalitetsnormer som berörs.

4.1 Projekt mål

Skövde kommun har upprättat ett dokument Vision Skövde 2025, där kommunens framtidsbild har tagits fram. I Vision 2025 belyser Skövde vikten av att stärka sin roll som centralort för att locka fler människor och verksamheter till Skövde regionen. En del av detta är satsningen på att utveckla Billingens friluftsområde och göra området ytterligare attraktivt för besökare, inte bara för boende i närheten utan även mer långväga besökare. (Skövde kommun 2010)

Det finns också en vision om att utveckla Billingen till att bli ett av södra Sveriges mest besökta besöksmål, såväl sommar som vinter (Skövde kommun 2017-11-16).

4.2 Miljömål

I Sverige finns ett miljömålssystem innehållande ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål och 28 etappmål. Generationsmålet innebär att förutsättningar för att lösa miljöproblem ska nås inom en generation utan att miljö- och hälsoproblem flyttas över till andra länder. I miljökvalitetsmålen beskrivs tillståndet i respektive miljö och vad miljöarbetet ska leda till. I punktform nedan redovisas vilka samtliga 16 miljökvalitetsmålen är. Miljökvalitetsmål som är markerade med fet stil är sådana som kan komma att påverkas av projektet. Uppföljningen av dessa miljökvalitetsmål redovisas i avsnittet om samlad bedömning. Sveriges 16 miljökvalitetsmål är följande:

- > **Begränsad klimatpåverkan**
- > **Frisk luft**
- > **Bara naturlig försurning**

- > **Giftfri miljö**
- > Skyddande ozonskikt
- > Säker strålmiljö
- > **Ingen övergödning**
- > **Levande sjöar och vattendrag**
- > **Grundvatten av god kvalitet**
- > Hav i balans samt levande kust och skärgård
- > Myllrande våtmarker
- > **Levande skogar**
- > Ett rikt odlingslandskap
- > Storslagen fjällmiljö
- > **God bebyggd miljö**
- > **Ett rikt växt- och djurliv**

I etappmålen beskrivs stegvis vad som behöver göras för att generationsmålet eller miljö kvalitetsmålen ska kunna uppnås. Etappmål är inte specificerat för samtliga miljö kvalitetsmål utan endast för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Däremot finns etappmål specificerat för områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen och luftföroreningar.

Det arbetas även med miljö kvalitetsmål på regional nivå. Västra Götalands län arbetar med samtliga miljö kvalitetsmål förutom från Storslagen fjällmiljö (Miljömål.se 2017).

I översiktsplanen har Skövde kommun beskrivit att några lokala miljömål ännu inte fastställts, men arbetet med att anpassa de nationella och regionala miljömålen till kommunal nivå pågår (ÖP 2025). Skövde kommun har delat upp sitt miljöarbete i nio fokusområden vilka är klimat, energi, trafik, luft, vatten, natur, kemikalier, avfall och bostad. Dessa fokusområden är sedan kopplade till de nationella miljömålen och behandlar samtliga utom säker strålmiljö, hav i balans samt levande kust och skärgård, myllrande våtmarker och storslagen fjällmiljö (Miljöbarometern 2017).

4.3 Miljökvalitetsnormer

I samband med införandet av miljöbalken 1999 infördes begreppet miljökvalitetsnormer som ett styrmedel för att komma till rätta med diffusa utsläpp, exempelvis från transporter. Miljökvalitetsnormer syftar till att skydda människors hälsa och miljö och därigenom uppfylla krav som ställs genom vårt medlemskap i EU.

Idag finns miljökvalitetsnormer för:

- > utomhusluft (SFS 2010:477).
- > vattenförekomster (SFS 2004:660).
- > fisk- och musselvatten (SFS 2001:554).
- > omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Enligt miljöbalkens 6:e kapitel 7§ ska det av en miljökonsekvensbeskrivning framgå, hur det är tänkt att ett projekt ska undvika att medverka till att en miljökvalitetsnorm inte följs.

Luft

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft gäller i hela landet och baseras i huvudsakligen på krav i EU-direktiv. Det som avses som utomhusluft är utomhusluften med undantag för arbetsplatser samt vägtunnlar och tunnlar för spårbunden trafik. De parametrar där miljökvalitetsnormer finns satta för är kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Det är kommunerna själva som ansvarar för att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft uppfylls för samtliga parametrar förutom marknära ozon. Miljökvalitetsnormer avser dels föroreningsnivåer som inte får överskridas eller som får överskridas endast inom en viss angiven utsträckning, samt dels föroreningar som inte bör överskridas.

Buller

Miljökvalitetsnormer för buller infördes 2004 genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Förordningen avser omgivningsbuller från vägar, järnvägar, flygplatser, tillståndspliktiga hamnar samt vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna. Miljökvalitetsnormer för utomhusbuller är en slags målsättningsnorm och följs när strävan är att undvika att skadliga effekter på människors hälsa uppstår på grund av omgivningsbuller. Det är kommuner och myndigheter som ansvarar för att miljökvalitetsnormen följs.

Miljökvalitetsnormen för buller gäller i kommuner med mer än 100 000 invånare samt för områden som störs av buller från större vägar, järnvägar och flygplatser. Aktuella planer bedöms därför inte omfattas av miljökvalitetsnormen för buller.

Fisk- och musselvatten

Förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten syftar till att skydda eller förbättra fisk- och musselvatten för att upprätthålla

fisk- och musselbeståndet. Miljökvalitetsnormerna avser dels värden som inte får överskridas eller underskridas annat inom viss angiven utsträckning och dels värden som ska eftersträvas. I anslutning till aktuella planområden finns inga vatten som omfattas av miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Yt- och grundvatten

Miljökvalitetsnormer har fastställts för alla Sveriges vattenförekomster, enligt EU:s ramdirektiv för vatten (200/60/EG). Miljökvalitetsnormerna syftar till att skapa god vattenstatus och är framåtsyftande. De ställer krav på vattnets kvalitet och kvantitet vid en viss tidpunkt. I anslutning till aktuella planområden finns inga ytvattenförekomster som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten. Den närmsta ytvattenrecipienten nedströms, som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten, är Svesån som rinner öster och söder om Skövde. I anslutning till aktuella planområden finns dock grundvattenförekomster, som omfattas av miljökvalitetsnormer, se vidare i avsnitt 8.6.

5 Alternativ

5.1 Lokaliseringsalternativ

Platåberget Billingens sluttningar är kantade av Natura 2000-områden, naturreservat och områden för naturhänsyn såsom nyckelbiotoper och områden med naturvårdsavtal. Föreslagna detaljplaneområden ligger insprängda mellan bebyggda områden inom ytterkanten av Skövde stad, men präglas också starkt av naturmiljön vid Billingens östra sluttning. Detaljplaneområdena hyser höga naturvärden och ligger i anslutning till naturområden med områdesskydd. Inga markanspråk sker dock inom områden med områdesskydd.

Om man skulle anlägga liknande verksamheter, som de som planeras, på annan plats inom Skövde kommun, så är det någon annan av Billingens sluttningar som skulle kunna vara aktuell som lokalisering. Detta på grund av att det är där som nödvändiga skillnader i höjdmeter finns för bland annat skidverksamheten. Att ta motsvarande område i anspråk på annan plats bedöms orsaka större påverkan på miljön än att utvidga och utveckla befintlig verksamhet. Som exempel på detta kan nämnas större ianspråktagande av naturmark vilket kan medföra större förlust av habitat, större påverkan på landskapsbilden och upplevelsevärden genom att ta ett jungfruligt område i anspråk samt större påverkan på jord- och skogsbruk. En ny lokalisering skulle sannolikt också kräva anläggande av nya vägar vilket skulle kräva ytterligare markanspråk. Närhet till Skövde centrum samt befintlig infrastruktur och kollektivtrafik bedöms vara av stor betydelse för att minimera verksamheternas miljöpåverkan, vilket uppfylls vid planerad lokalisering, men är svårt, om inte omöjligt att uppnå för en ny lokalisering.

Billingens friluftsområde och Hotell Billinge hus är dessutom båda etablerade verksamheter med en stark anknytning till den aktuella platsen. Byggnaderna inom området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är därför av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas med hänsyn taget till dessa värden.

Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Det bedöms därmed att en utvidgning av verksamheterna enligt aktuella planförslag är det bästa alternativet ur miljösynpunkt.

5.2 Nollalternativ

Nollalternativet beskrivs, enligt 6 kapitlet 7 § miljöbalken, som en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten eller åtgärden inte kommer till stånd.

Om de planerade detaljplanerna inte skulle antas, förutsätts att hotell- och fritidsverksamheten fortsätter att bedrivas som idag. Undantaget är utvidgningen av konstnospåren som planeras att genomföras även om detaljplanerna inte antas, eftersom denna verksamhet ligger utanför detaljplanernas gränser och har hanterats i en separat process med samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6§, se avsnitt 3.2. Byggnader samt anläggningar och ytor för fritidsändamål kvarstår i övrigt som idag. En utvidgning av Billingebacken och en utbyggnad av hotellet blir därmed inte aktuellt. Vid en utebliven satsning på området, genom nollalternativet, är det möjligt att intresset av att investera i underhållsåtgärder för hotellet och området i övrigt minskar.

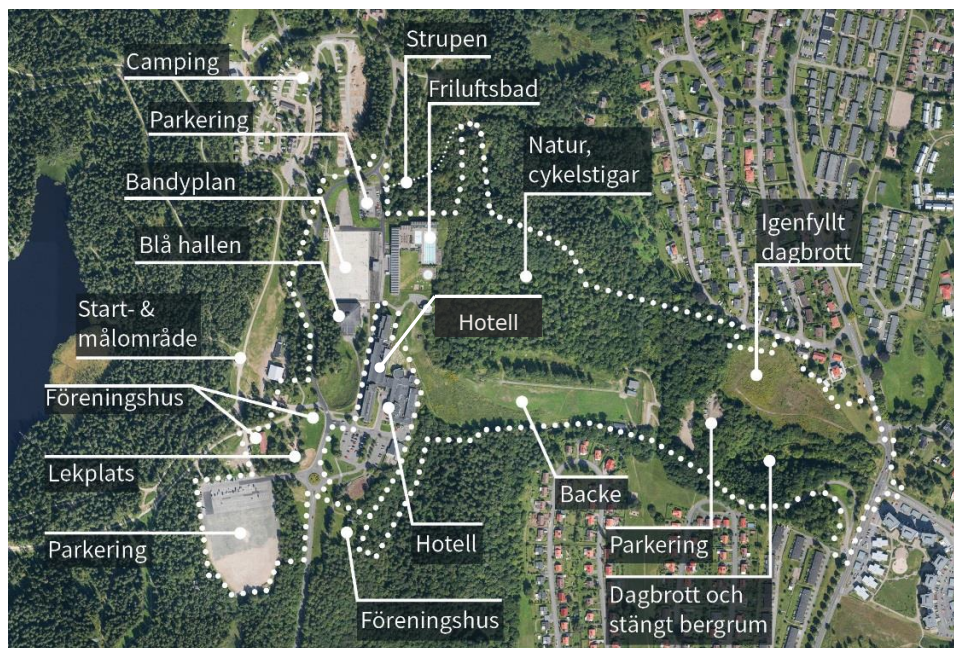
För nollalternativet antas enbart en generell trafikökning för jämförelseåret 2035. Inga nya, särskilt trafikalstrande verksamheter, antas genomföras i området vid nollalternativet. Det har dock tidigare funnits skisser på bostäder i den östra delen av planområdet, ner mot Dalvägen, så det är möjligt att området kan komma att tas i anspråk för andra ändamål, även om nu aktuella detaljplaner inte kommer till stånd.

Konsekvenserna av nollalternativet beskrivs för respektive miljöaspekt i avsnitt 8.

6 Planförslag

6.1 Pågående markanvändning

Inom planområdet för Billinge hus 1 ligger First Hotell Billinge hus. Utöver hotellverksamheten används lokalerna inom området även för konferens, spa, gym och restaurang. Parkeringsytor finns som är kopplade till First Hotells verksamhet.

Figur 4. Pågående markanvändning för Billinge hus 1 och 2 m.fl. (Illustration: Skövde kommun).

Stora delar av planområdet Billinge hus 2 m.fl. ingår redan idag i Billingen fritidsområde, med skidbacke, bandyplan, friluftsbad och en stor parkeringsyta i söder. Mindre parkeringsytor finns också i anslutning till bad och bandyplan. Från Billingeplatån sluttar berget brant ner i skogsområdena norr och söder om befintlig skidbacke. Skogsområdena används idag för rekreation och motion, exempelvis promenader och cykling. En gångväg som kallas Strupen går genom

planområdets norra del och leder upp på Billingeplatån. Andra stigar leder norr ut mot utflyktsmålet Rhododendrodalen.

I den östra delen av planområdet finns ett nedlagt och delvis igenfyllt stenbrott och ett igenstängt berggrum. Dessa ytor är inte planlagda idag. I öster finns även några fastigheter för friliggande bostadshus.

6.2 Planerad markanvändning

6.2.1 Billinge hus 1

Planområdet utgörs av fastigheten Billinge hus 1 med en yta på ca 2,9 ha. I huvuddrag föreslås en utbyggnad av ny kongresshall och en utökning av antal hotellrum i anslutning till befintligt hotell.

Figur 5. Urklipp ur illustrationskarta, Billinge hus 1 (Krook & Tjäder).

Planförslaget innehåller en påbyggnad av befintliga hotelldelar med 1-2 våningar, vilket uppskattningsvis skulle möjliggöra ca 150 nya hotellrum, samt den nya kongresshallen som planeras söder om befintlig hotellbyggnad.

Totalt sker en ökning med cirka 9 600 kvadratmeter BTA (bruttoarea, summan av alla våningsplans area). Från befintligt cirka 20 000 kvadratmeter BTA till totalt cirka 29 600 kvadratmeter BTA.

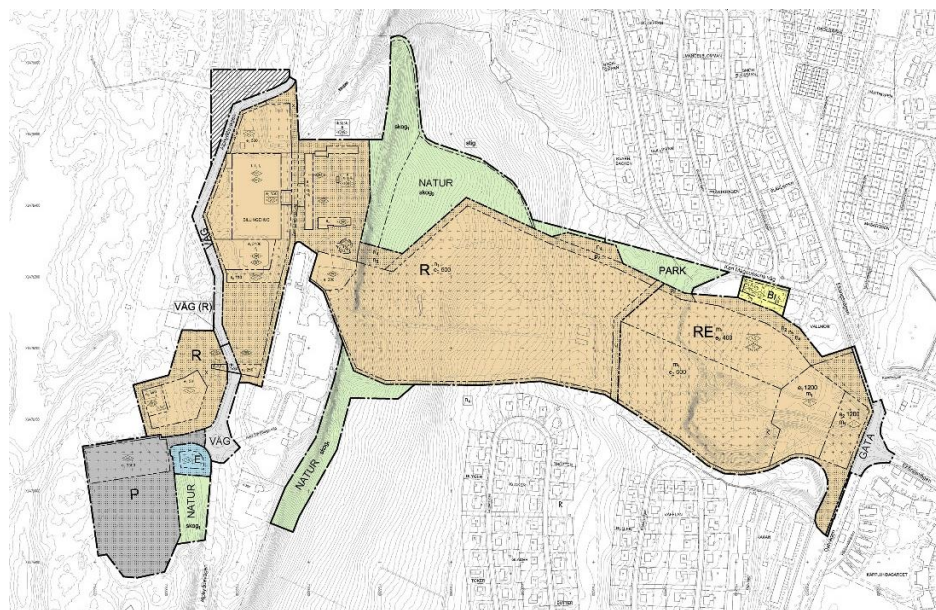
Parkeringsplatser anläggs vid hotellets befintliga parkeringsplats men ytorna utökas något och effektiviseras för att rymma fler platser än idag. I planområdets södra del på vad som tidigare var en äventyrsbana anläggs också parkeringsplatser. Ungefär 210 parkeringsplatser ryms inom planområdet.

Figur 6. Sektion från söder visandes tillkommande kongress samt påbyggd hotelldel mot söder (Krook & Tjäder).

6.2.2 Billinge 2 m.fl.

Planområdet omger Billinge 1 och omfattar en area på 31 ha. Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål, se Figur 7.

Figur 7. Urklipp ur plankarta för Billinge 2 m.fl.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Planen möjliggör även en gondollift i backen och en byggnad för en ny dalstation, med anslutande parkeringsytor. Planerade förändringar uppe på Billingeplatån omfattar ombyggnad av byggnaden som ligger strax söder om bandyplanen. Byggnaden är idag känd som Blå hallen, men kommer att gå under namnet Billingecentret. Ombyggnaden planeras för att kunna inrymma olika typer av servicefunktioner som är kopplade till skidåkning och övriga fritidsaktiviteter i området. En ny parkering planeras att anläggas väster om bandyplanen och en ny byggnad planeras att anläggas strax söder om den nya parkeringen. Bandyplanen planeras att kunna förses med tak. En ny portalbyggnad planeras mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg.

I de norra och södra delarna av planområdet säkerställs mark som naturmark. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

6.3 Trafik

Området kring Billinge hus nås idag med bil via Norra Bergvägen och Alphyddevägen. Kommande dalstation planeras i anslutning till Dalvägen. Dagens dalstation når man via en mindre väg från Dalvägen och väster ut. Från norr ansluter Ekängsvägen till Dalvägen, se Figur 8.

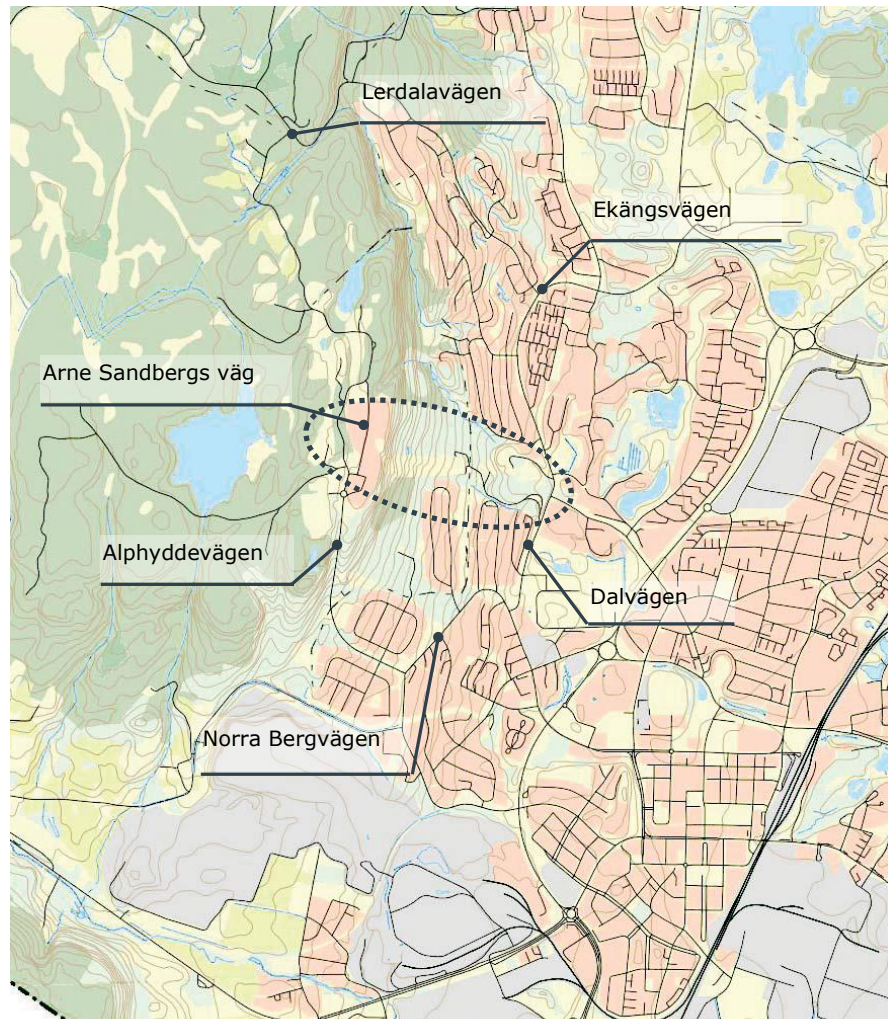
Idag finns det ca 1100 parkeringar inom detaljplaneområdena. Efter genomförandet av detaljplanerna kommer det finnas drygt 1200 parkeringar inom områdena. Dessa tillskapas genom en större parkering för planerad dalstation samt upprustning av befintliga ytor samt nytillkomna ytor kring Billinge hus.

Trafiken till och från området kring Billinge hus (trafiken längs Alphyddevägen) uppgår idag till ca 2000 fordon per dygn. Efter genomförandet av detaljplanerna kommer det fortsatt vara samma vägar som leder till områdena. Infarten från Dalvägen till den planerade dalstationen kommer dock att utökas i förhållande till dagsläget och för att skapa ett genomgående flöde för busstrafiken anläggs en ny anslutning vid Ekängsvägen. Gondolliften kommer dessutom att fungera som en förlängning av kollektivtrafiken. Trafikprognoser har tagits fram för år 2035 för en situation när detaljplaneområdena bedöms vara utbyggda. Två prognoser för utbyggnadsalternativet har tagits fram. En prognos för en situation där gondolliften har byggts och en prognos där gondolliften inte har byggts. Trafiken till och från Billinge hus (Alphyddevägen) bedöms uppgå till ca 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol. Detta kan jämföras med nollalternativet för 2035 där endast den generella trafikökningen för området anges, utan att utvecklingen av hotellområdet och fritidsområdet har kommit till stånd. Vid nollalternativet bedöms trafiken till och från Billinge hus uppgå till 2350 fordon per dygn. För utbyggnadsalternativet med gondol antas 20 % av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp på berget. En god koppling mellan befintlig kollektivtrafik och

gondolen är en förutsättning för att det ska lyckas. Generellt visar trafikprognoserna att trafikflöden påverkas endast inom ett begränsat område i omedelbar närhet av friluftsområdet vid genomförandet av detaljplanen.

En smal gång- och cykelbana, till stor del utan belysning, löper öster om Alphyddevägen till toppen av berget, fram till parkeringen framför First Hotel Billinge hus. Därefter fortsätter gångbanan på den västra sidan om vägen. Gång- och cykelbanan längs Alphyddevägen är mer kuperad och brantare än bilvägen. Det finns planmässiga förutsättningar för att förbättra gång- och cykelvägen genom att förlägga den längsmed bilvägen. Detta ingår dock inte i aktuella detaljplaner, men bör övervägas för att förbättra möjligheterna för gång- och cykeltrafiken. Längs Arne Sandbergs väg finns en smal trottoar. För cyklister och gående kan det upplevas otydligt hur man ska röra sig i området. Cykelparkeringar saknas helt. Nedanför sluttningen finns en gång- och cykelbana öster om Ekängsvägen. På den västra sidan om Ekängsvägen respektive Dalvägen finns en smal trottoar.

Vid genomförandet av detaljplanerna sker en viss utökning av gång- och cykelbanor samt gångstråk på toppen av berget. Kopplingarna mellan de olika områdena kring hotellet och fritidsområdet tydliggörs så att det blir enklare att uppfatta hur man säkrast tar sig fram. Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg.

Figur 8. Vägar i området. Lokaliseringen av detaljplaneområdena visas inom streckat område.

Till toppen av berget går idag endast anropsstyrd kollektivtrafik. Till området för kommande dalstation ansluter kollektivtrafiken, med befintlig busslinje, till busshållplatser på Dalvägen och Ekängsvägen. Vid genomförandet av detaljplanen anläggs en hållplats för kollektivtrafiken i anslutning till gondolen. Gång- och cykelvägar och övergångsställen ses över i anslutning till dalstationen för att få en god tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter. Vid dalstationen och på andra platser inom detaljplaneområdena avses cykelparkeringar anläggas.

6.4 Teknisk försörjning

Billingens fritidsområde förses med dricksvatten från ledning i Alphyddevägen. Denna ledning leds sedan vidare via Arne Sandbergs väg. Samförlagt med dricksvattenledningen finns en spillvattenledning, se Figur 9.

I samband med ombyggnation av området skall befintliga vattenledningar av gjutjärn förlagda i Arne Sandbergs väg ersättas. Delar av ledningsnätet har ersatts av kommunen i tidigare etapper. Bedömningen är att inga

spillvattenledningar behöver ersättas. Preliminär bedömning är att kapaciteten i spill- och dricksvattennät är tillräcklig även efter utbyggnad.

Figur 9. Befintligt ledningsnät vid befintlig anläggning. Dricksvattenledningar i blått, spillvattenledningar i rött och dagvattenledningar i grönt.

Befintlig värmeförsörjning för byggnaderna inom området sker idag antingen med elvärme eller så kallad närvärmeanläggning. Närvärmeanläggningen är placerad i hotellet och består av en pelletsanläggning som förutom hotellet försörjer befintligt bad och Blå hallen med värme via ett värmekulvertsystem. Övriga byggnader inom området värms via el.

I samband med satsningen på utvecklingen av Billingens fritidsområde planeras att ansluta området till Skövde värmeverks AB:s fjärrvärmesystem och därigenom kunna erbjuda anslutning av samtliga fastigheter till deras fjärrvärmesystem.

Avrinning av dagvatten från de södra områdena uppe på Billingen kommer liksom idag att dels kunna ske i sydlig/sydöstlig riktning till naturmark eller till Alphyddevägens dike. Längs med Alphyddevägen finns även en dagvattenledning. Avrinning från de norra delarna rinner i huvudsak norrut eller leds i nordlig riktning via dagvattenledningar. Ledningen mynnar ut i naturmark i slutningen mot öst.

Skidbacken kommer att höjdsättas på ett sådant sätt att avrinningen vid slutet av backen sker åt söder. Dagvattnet kommer att fördröjas i magasin inom området, inom det södra dagbrottet/stängd gruva och därifrån ledas till dagvattenledning i Ekängsvägen. Dagvatten från ytorna långt i öster i form av infartsväg och parkering kommer också att ledas till dagvattenledningen i Ekängsvägen.

Vattenförsörjningen för snöproduktion till skidbacken och konstsnöspåren kommer ifrån sjön Hållsdammen, som ligger väster om planområdena. Vattenintaget från Hållsdammen kommer att vara utformat som det är idag, men de rör för fördelning av vattnet till befintliga konstsnöspår och till skidbacken, som idag till största delen ligger ovan mark, kommer att utföras markförlagda bland annat ur frostsäkringssynpunkt. Ledningarna för

konstsnöspåren kommer att förläggas inom spårens omedelbara sidoområde och kommer inte att ta ytterligare naturmark i anspråk. Uttagsposter till snökanoner och lansar, anläggs utmed ledningarna.

6.5 Grundläggning och anpassning av terräng

Billinge 1.

Jorddjupet är genomgående litet inom området och bergnivån har påträffats mellan 0,4 och 5,0 meter under markytan. Jorden inom området består under ytskiktet överst av fyllning som via friktionsjord vilar på underliggande berg. Grundvattenytan har påträffats liggande mellan 2 och 2,5 meter under markytan.

Radonmätning har utförts i två punkter. Mätvärdena uppgår till 10 resp. 20 kBq/m³. Detta betyder att marken skall klassas som normalradonmark som ligger i intervallet 10-50 kBq/m³. Det innebär att byggnader skall uppföras med radonskydd.

Grundläggning kan ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstyvad bottenplatta, på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning. Grundläggning skall inte ske direkt på berg.

Schaktning i friktionsjord kan över grundvattenytan ske med en släntlutning av 1:1,5. Jorden är erosionsbenägen, vilket måste beaktas inför kommande anläggningsarbeten. Stabiliteten bedöms som god eftersom området är plant och det är nära till bergytan. Se vidare geoteknisk utredning för området (MITTA AB 2017).

Byggrätten anpassas så att grundläggning och stora markarbeten inte sker alltför nära branten med höga naturvärden.

Billinge 2 m.fl.

Uppå Billingeplatån och kring botten av befintlig skidbacke består de övre marklagren av siltig sand, med inslag av mull, lera och grus på olika djup. Viss fyllnadsjord har också påträffats. Underliggande jord består inom området av siltig sandmorän som bedöms som mycket fast lagrad. Under moränen ligger berg. I nedre delen av planerad skidbacke i området kring tidigare Kävplunda gruva består de övre marklagren av fyllning bestående av sten, grus, silt och sand, även innehållande mulljord. Den naturligt lagrade jorden utgörs delvis överst av stenig, grusig, siltig sand. Jorden inom området innehåller block och rikligt med alunskiffer. Vid undersökningen påträffades även rödfyr. Härunder utgörs jorden av sandig morän som bedöms som mycket fast lagrad, ovanpå berg (BG&M 2017).

Grundläggning av byggnader och andra anläggningar inom området för den utvidgade skidbacken kan ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstyvad bottenplatta, på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning (sedan allt organiskt material borttagits), se vidare geoteknisk utredning för området (BG&M 2017).

Någon sättningsundersökning har inte utförts eftersom rådande jordarter inte bedöms som sättningsbenägna. Stabilitetsutredning har inte heller utförts, men det rekommenderas att vid grundläggning inom de brantare delarna av sluttningen bör stabiliteten utredas inför byggnation. Vidare ska belysas att jorden är erosionsbenägen, vilket kräver beaktande bland annat med avseende på anläggningsarbeten.

Schaktning i friktionsjord kan över grundvattenytan ske med en släntlutning av 1:1,5. Vid schaktning under grundvattenytan och samtidig länshållning av schakten finns risk för erosion och bottenuppluckring. Om det blir aktuellt med schaktning och återfyllning under grundvattennivån krävs att detta studeras och planeras särskilt innan arbetet påbörjas.

Anpassningar av terräng både i den nya och i den befintliga delen av skidbacken kommer att krävas för att uppnå önskade lutningar, som passar för skidåkning. Störst fyllnadsarbeten kommer att utföras inom det igenfyllda dagbrottet. Störst schaktarbeten kommer att utföras sydväst om dagbrottet och ned mot kommande dalstation. Det innebär att schaktarbeten sannolikt kommer att utföras i förorenade massor. Se vidare avsnitt 8.5.

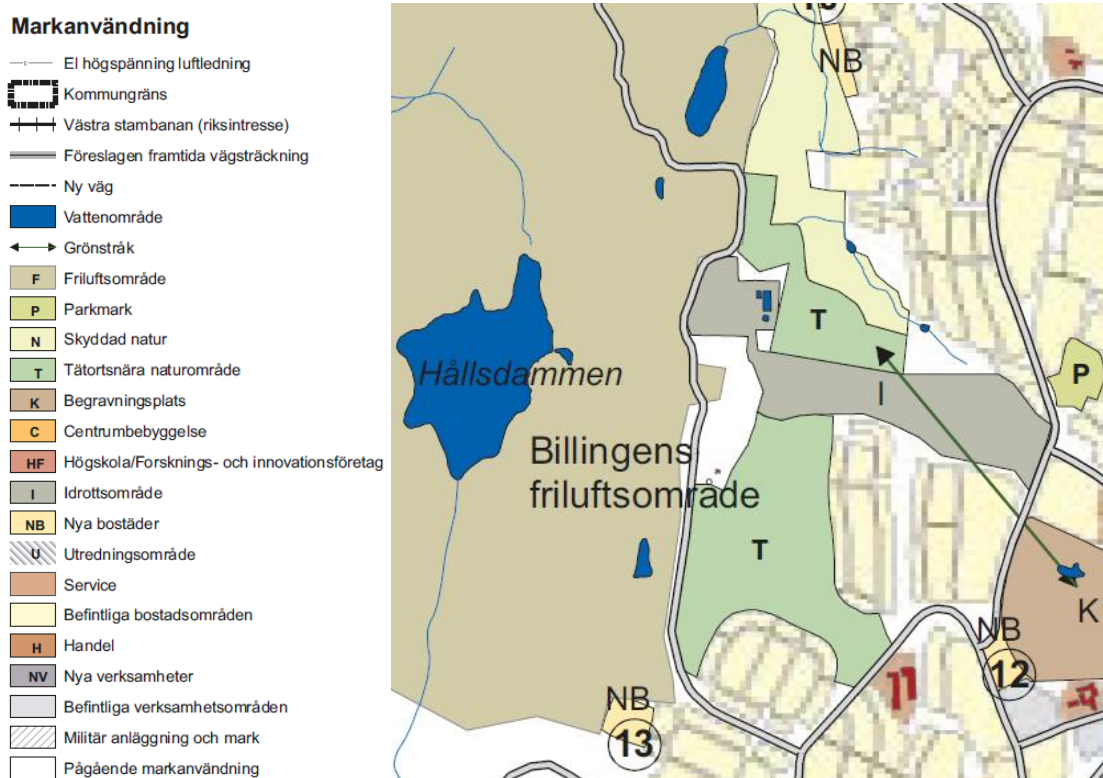
7 Samhällsplanering

Nedan beskrivs Skövde kommuns fysiska planering som berör aktuella detaljplaner för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. samt vilka riksintressen och övriga restriktioner som finns inom området. Informationen om kommunens planer är hämtad från Skövde kommuns översiktsplan, fördjupad översiktsplan samt detaljplaner.

7.1 Planer

Översiktsplan

Skövde kommuns översiktsplan, ÖP 2025, är antagen i juni 2012 av kommunfullmäktige. Kommunen har i sin översiktsplan listat 24 stycken strategiska mål, varav ett av målen är att bibehålla och utveckla Billingens friluftsområde. Billingens fritidsområde beskrivs som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. I översiktsplanen har kommunen även pekat ut ett område för utbyggnad av skidbacken ner till Dalvägen/Ekängsvägen, men området är inte lika utbrett åt norr som är situationen enligt aktuell detaljplan. I Figur 10 ses markanvändningen kring Billingens friluftsområde. Där ses att området kring Billingen har markanvändningsområden i form av friluftsområde, idrottsområde och tätortsnära naturområde.

Figur 10. Markanvändning över Billingsens friluftsområde enligt Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025. Karta hämtad från Skövde kommuns översiktsplan.

Fördjupade översiktsplaner

Skövde kommun har inga fördjupade översiktsplaner som berör detaljplaneområdena.

Gällande detaljplaner

Det finns sju gällande detaljplaner/stadsplaner som berörs av aktuellt utvecklingsområde.

En stadsplan och ändring av stadsplan avser Billingsluttningen (ST86) och innehåller bestämmelser för Billingsluttningen och bostäderna söder om befintlig skidbacke. En annan avser området vid Alphyddan (ST97) och anger bestämmelser för hotellområdet samt fritids- idrotts och rekreationsanläggningarna. Den tredje stadsplanen som berör utredningsområdet är för Billinge 2 (ST228) och anger planbestämmelser för en begränsad del av hotellområdet. Stadsplan för område vid Dalvägen å nedre Billingsluttningen i Skövde (ST144) innehåller bestämmelser för bostäder. Vidare berörs detaljplanen för området vid Kåpplunda park m.m. (DP631) och innehåller bestämmelser för bland annat bostäder, vård och handel samt naturmark, stadsplanen för södra delen av området Dälderna i Skövde (ST 189) och detaljplan för kvarteret Vallmon, utökning (DP593).

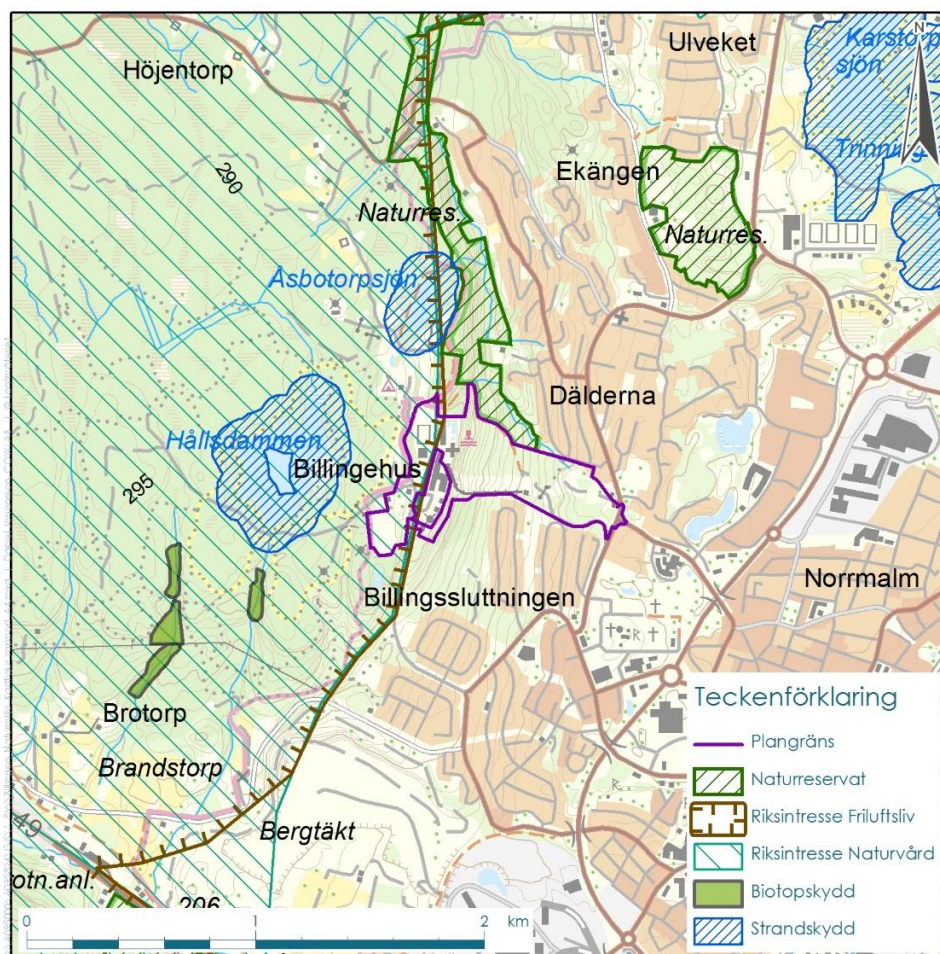
Gällande detaljplaner kommer i berörda delar att ersättas av de nya detaljplanerna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl.

7.2 Riksintressen och övriga restriktioner

I miljöbalkens tredje kapitel står det att områden som är av riksintresse för naturvård, kulturmiljö eller friluftsliv ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- eller vattenområden. Utpekandet innebär att det ska prövas huruvida en ny verksamhet kan genomföras utan att det medför påtaglig skada på de värden som riksintresset syftar till att skydda.

Utvecklingen av området berör två stycken riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån. Dessa är riksintressen för friluftsliv och naturvård. Norra delen av området angränsar även till Billingeklevens naturreservat. Se Figur 11.

Sjöarna Åsbotorpsjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd. Områden som omfattas av skogligt biotopskydd förekommer uppe på Billingen, söder om Hållsdammen.

Figur 11. Skyddade områden i anslutning till planområdena och de utökade konstnospåren. Lila linje visar ungefärliga plangränser.

8 Miljöförutsättningar och konsekvenser

8.1 Stads- och landskapsbild

Förutsättningar

Stads- och landskapsbild beskriver visuella upplevelser utifrån en betraktares synvinkel. Billingebacken, hotellet och kyrkan är framträdande inslag i Skövdes stadsbild. De är väl synliga från många platser och på långt håll, redan på väg in i staden.

Skidbacken utgör en stor, öppen yta som framträder markant mot omgivande lövskog i söder och norr. Högst upp avgränsas skidbacken av de karakteristiska branta klipporna. Under vinterperioden och delar av dygnets mörka timmar framträder backen extra tydligt eftersom den både är snötäckt och upplyst. Uppe på platån är det hotellet som dominerar visuellt.

Figur 12. Vy mot Billinge hus och Billinge backen från öster (Foto Skövde kommun).

Från backens topp har man en storslagen utsikt åt öster, över Skövde och omgivande slättlandskap.

Figur 13. Utsikt från Billinge (Foto COWI AB).

Bebyggelsen på berget är arkitektoniskt intressant, men upplevs på samma sätt som kringliggande ytor, vara i behov av en upprustning för att nå upp till dess fulla potential.

Figur 14. Vy från norr, på Arne Sandbergs väg (Foto Skövde kommun).

Landskapet kring motionsspåret uppe på Billingen utgörs av tät skog, vilken begränsar vyer och utblickar. På vissa platser längs spåret ges dock möjlighet att blicka ut över Hållsdammen.

Påverkan, effekt och konsekvens

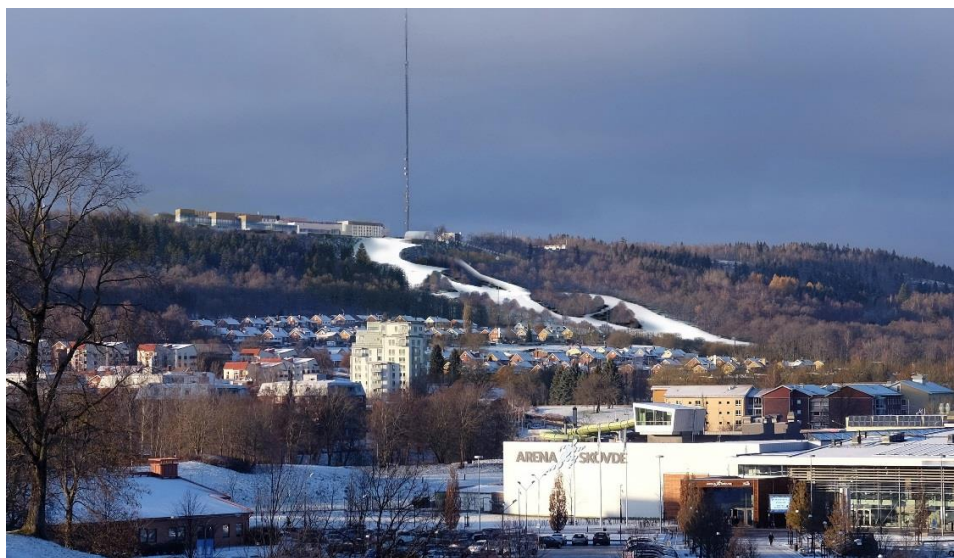
Vid en utvidgning och förlängning av skidbacken kommer backen fortsättningsvis upplevas framträdande i landskapet. I och med förlängningen av

skidbacken kommer dock backen att bli mer framträdande för fler boende, framför allt de som kommer att bo i anslutning till dalstationen. Intrycket av backen från håll bedöms dock inte förändras på ett påtagligt sätt jämfört med mot dagens situation, eftersom verksamheten och synligheten finns där redan idag.

I samband med utbyggnaden av hotellområdet kommer utbyggnader att uppföras och befintliga byggnader renoveras vilket kan komma att få området från en betraktares synvinkel att se mer modernt ut. På håll kommer hotellet att bli mer framträdande eftersom hotellet kommer byggas på med fler våningar och bli ett större komplex. Utsikten uppe från platån i öster kommer fortsättningsvis att kunna upplevas.

Vid vistelse i motionsspåren kommer skogen att upplevas mer öppen, eftersom motionsspåren breddas och skog således kommer att behöva avverkas i samband med breddningen.

Det bedöms att planerade utbyggnader av hotellet kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen bedöms som måttlig till stor. Det är dock inte möjligt att bedöma om denna konsekvens är positiv eller negativ eftersom den bedömningen ligger i varje betraktares öga, se Figur 15.

Figur 15. Illustration över föreslagen utbyggnad med vy nerifrån Skövde (Krook & Tjäder).

Konsekvenser av nollalternativet

Stads- och landskapsbilden kommer vid nollalternativet att upplevas som i nuläget, förutom att de planerade åtgärderna med att utvidga konstnospåren kommer göra att skogen känns mer öppen. Skisser har även tidigare funnits på bostäder längst ner mot Dalvägen, så det är möjligt att området kring tidigare Käplunda gruva på sikt skulle kunna övergå från grönområde till bostadsområde.

8.2 Naturmiljö

Förutsättningar

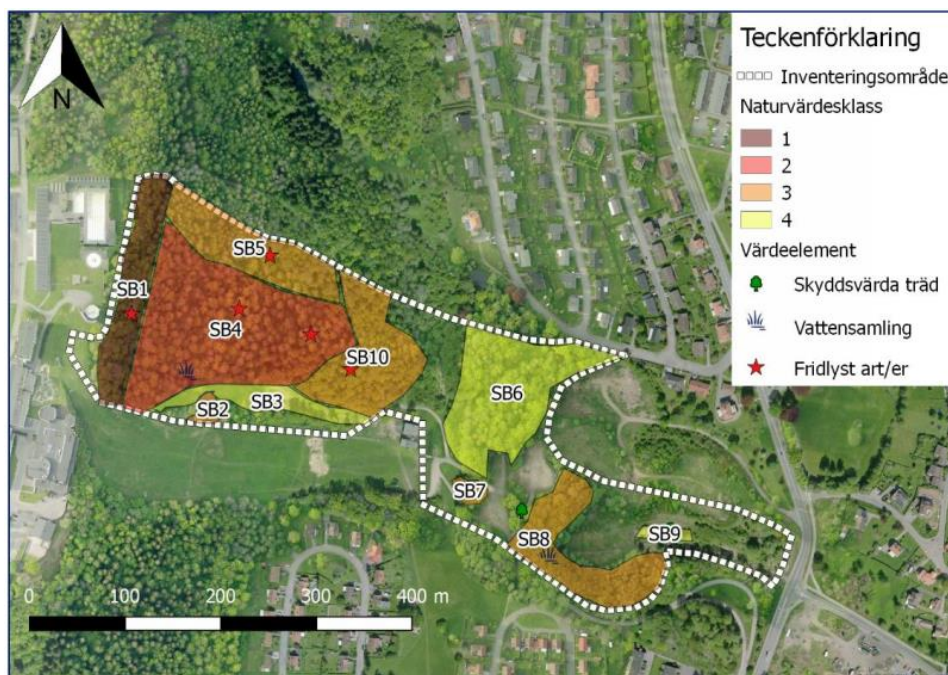
Billingeplatån och bergets sluttningar hyser många områden med höga naturvärden. Planområdena ligger i anslutning till riksintresse för naturmiljö på Billingeplatån, benämnt Nordbillingen, se Figur 11. I värdeomdömet för riksintresset Nordbillingen framhålls värden och platser som anses utgöra riksintresseområdets kärnvärden. Värdena berör områdets geologi, välbevarade odlingslandskap, ängs- och betesmarker, myrar, våtmarker, extremrikkärr orörda barrskogar, granskogar ädellövskogar och en rik flora. Förutsättningar för bevarande av riksintresset omfattar fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk, naturvårdsinriktad betesdrift av naturbetesmarker och skötsel av landskapselement (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2016).

I anslutning till planerad skidbacke ligger Billingeklevens naturreservat, se Figur 11. Syftet med naturreservatet är bevara biologisk mångfald i form av kärlväxter, lavar, mossor och svampar samt att tillgodose behov av områden för friluftsliv och att vårda värdefulla tätortsnära miljöer.

Sluttningarna nedanför Billinge hus och Billingens fritidsområde har i Skövde kommuns naturvårdsprogram konstaterats inneha mycket höga naturvärden (Skövde kommun 1998). Detsamma gäller för avgränsade områden uppe på Billingeplatån i närheten av befintliga motionsspår, där både mycket höga naturvärden och områden med högsta naturvärde beskrivs i kommunens naturvårdsprogram. Delar av dessa områden är även skyddade som skogliga biotopskyddsområden, enligt miljöbalkens kapitel 7, utpekade av Skogsstyrelsen, se Figur 11.

För de områden som berörs av planerad utveckling av fritidsområdet och av First Hotel Billinge hus har naturvärdesinventeringar utförts. Naturvärdesinventeringar har utförts på Billingens sluttning inom områden både norr och söder om befintlig skidbacke, samt för områdena kring de utvidgade konstsnöspåren.

I Figur 16 ses en karta över inventeringsområdet norr om befintlig skidbacke med naturvärden indelade i naturvärdesklasser. Generellt bedöms de högsta naturvärdena, och de känsligaste miljöerna, finnas i anslutning till branten högst upp i väst för att sedan avta östligt riktning. Vegetationen är varierad och artrik med flera känsliga arter och stort inslag av ädellövträd, speciellt i västra delen av inventeringsområdet. Här är berget kalkhaltigt vilket skapar en ovanlig miljö och en speciell flora.

Figur 16. Identifierade naturvärdesobjekt (© Bing Maps 2017, COWI 2017a).

Övriga delar av inventeringsområdet bär tecken på tidigare mänsklig aktivitet därför att vegetationen domineras av vanligt förekommande arter som björk, sälg, asp och ek med mycket hassel och miljön uppträder ofta utanför många städer i södra Sverige men är likväl svåra att ersätta eftersom de börjar närma sig en ålder där de kan få högre naturvärden.

Arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen har påträffats inom området. Dessa arter är blåsippa, nästrot och idegran. Sannolikt har idegranen spridits från trädgårdar i området men en naturlig dispersion kan inte uteslutas. Skyddsvärda träd har också påträffats. Rödlistade växter som observerades under naturvärdesinventeringen var alm och ask. Observationer av rödlistade fåglar finns också i Artportalen exempelvis kungsfågel, mindre hackspett, gröngöling och stare.

En ensidig allé som bedöms kunna omfattas av biotopskydd växer utmed Dalvägen, utanför inventerat område. Allén uppskattas bestå av ca 17 träd av obestämd ålder.

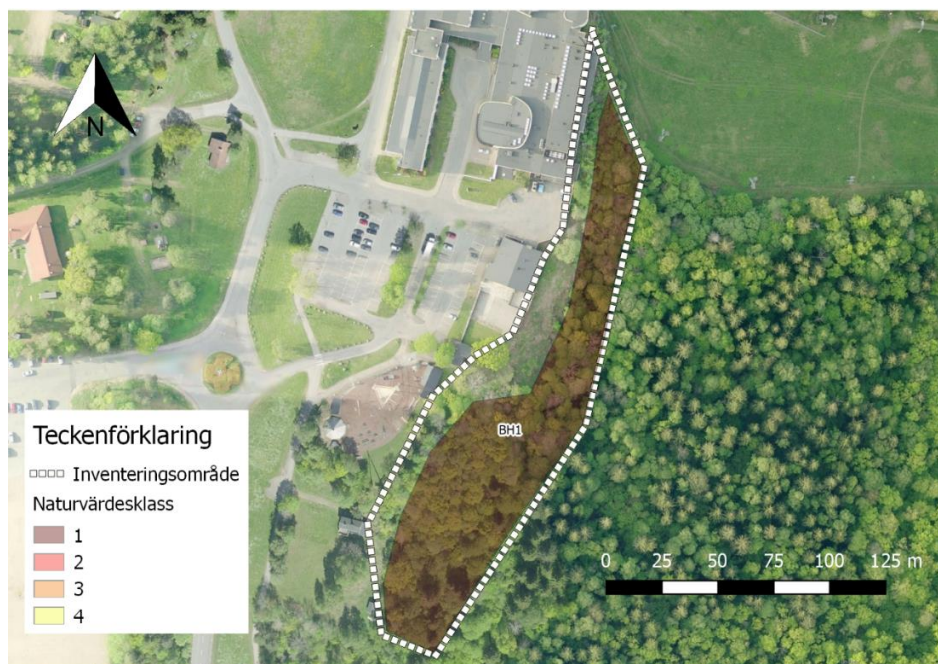

Figur 17. Ädellövskog i kalkbrant en naturtyp med naturvärdesklass 1.

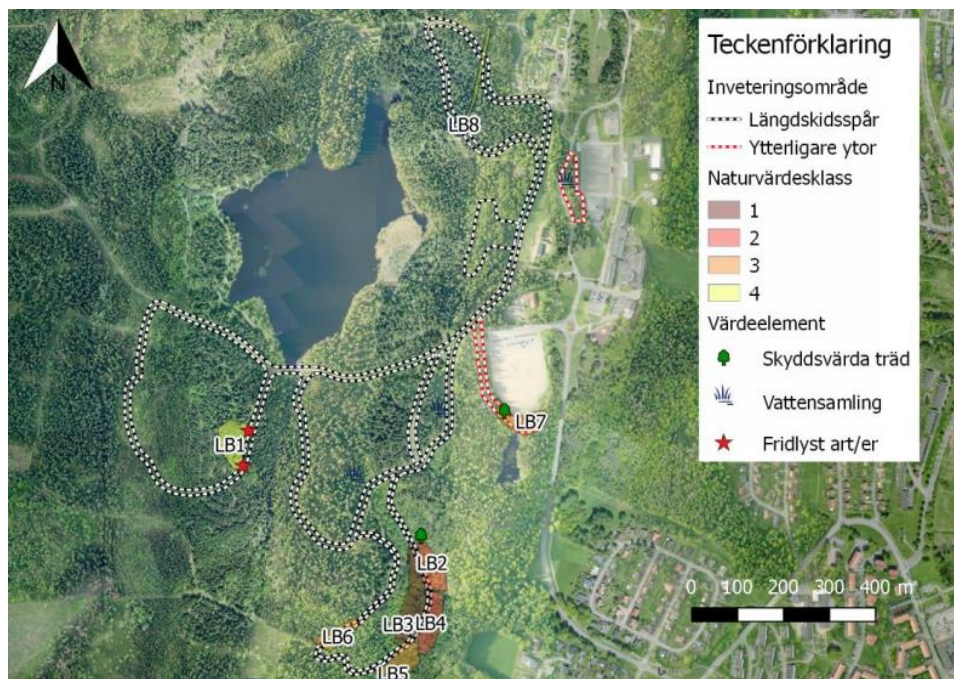
Figur 18. Ekdominerad ädellövskog med hassel en naturtyp med naturvärdesklass 2.

Även ett område söder om befintlig skidbacke har inventerats, se Figur 19. Inventeringsområdet utgörs av branten öster om Billinge 2 (COWI 2017b). Detta område har snarlika kvaliteter som branten på norra sidan om skidbacken och har getts den högsta naturvärdesklassen (Klass 1). Även detta område hyser de fridlysta arterna nästrot och blåsippan, samt de rödlistade arterna alm och ask.

Figur 19. Inventeringsområdet med naturvärdesobjekt. (© Bing Maps 2017, COWI 2017b).

Inventeringsområdet kring motionsspåren utgörs av närliggande terräng samt två separata ytor, se Figur 20. Här har de högsta naturvärdena (naturvärdesklass 1) lokaliserats till den södra slingan av motionsspåren.

Figur 20. Inventeringsområdet. Svartvit linje visar längskidspårens utbyggnad och rödvit linje ytterligare undersökningsområde.

Naturvärdena kring den södergående slingan liknar de i branten vid skidbacken längre österut och motsvarar samma biotop då de naturliga förutsättningarna med basisk berggrund är likande. Här är vegetationen varierad och artrik med

stort inslag av ädellövträd. Rödlisterade träarter så som alm och fridlysta växter såsom blåsippan förekommer i området. Övriga delar kring motionsspåret har mer trivial och vanligt förekommande vegetation som gran, tall, björk och sälg, vegetation präglad av skogsbruk och störningar.

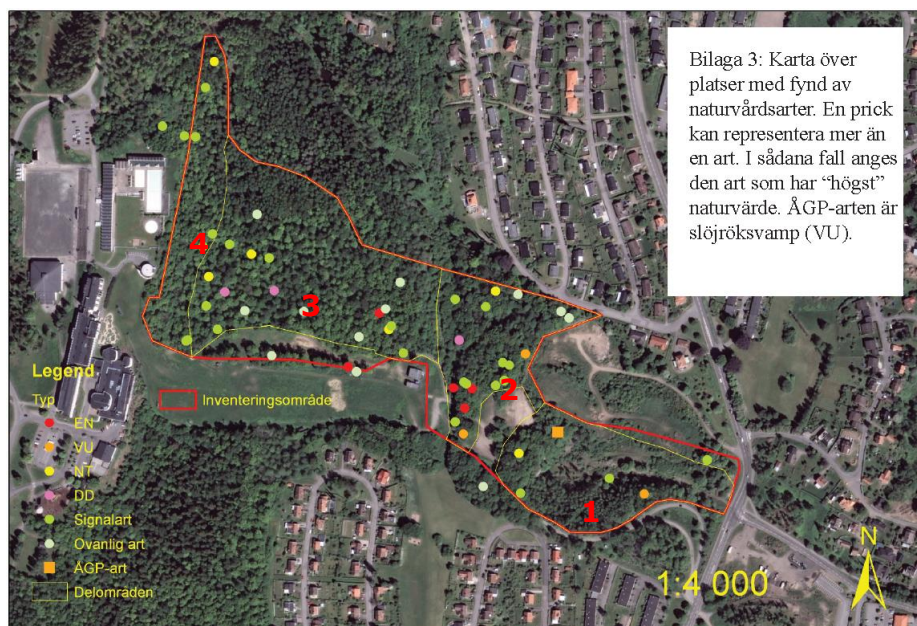

Figur 21. Blockrik ädellövsskogsbrant. En naturtyp med naturvärdesklass 1, högsta naturvärde.

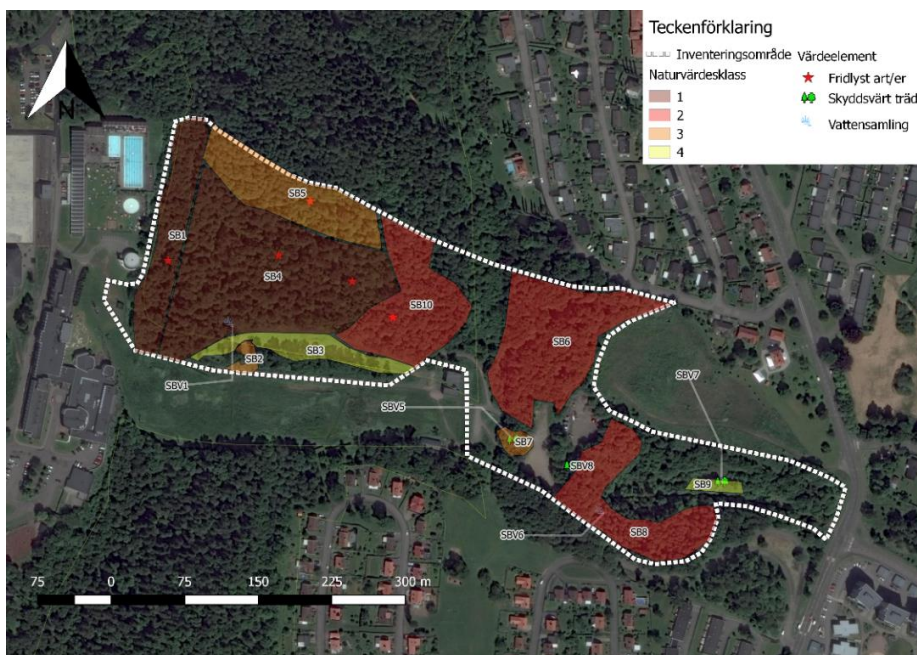
Vid en slinga längre i väster har rikligt med orkidéer (nattviol) påträffats, vilka är fridlysta enligt artskyddsförordningen.

Utöver naturinventeringarna har en fördjupad artinventering med avseende på svamp utförts för området för den planerade utvidgningen av skidbacken (Pro Natura 2017). Flera rödlistade storsvampar och andra ovanliga arter påträffades inom området. Det viktigaste delområdet för svampfloran bedöms vara område 3, se Figur 22. De flesta svamparterna påträffades i denna del och delområdet bedöms ha höga naturvärden. Även delområde 2 bedöms ha höga naturvärden knutna till svampfloran.

De konstaterade höga artvärdena i svampinventeringen innebär att naturvärdesklasser i den ursprungliga naturinventeringen (COWI 2017a) behöver justeras inom vissa områden. Naturvärdesinventeringens område SB4 går från naturvärdesklass 2 till klass 1, SB6 går från naturvärdesklass 4 till klass 2 och område SB8 och SB10 går från naturvärdesklass 3 till klass 2 (se ursprunglig klassning i Figur 16 samt justerad klassning i Figur 23).

Figur 22. Inventeringsområdet indelat i delområden (Pro Natura 2017).

Figur 23. Naturvärdesklasserna i naturvärdesinventeringen har justerats upp utifrån resultatet från svampinventeringen. Jämför med Figur 16.

För en mer ingående information hänvisas till respektive naturvärdesinventering som utgör bilagor till granskningshandlingen.

Uppgifter i tidskriften Skaraborgs Natur under 1960, -70 och -80 talet visar att hasselmus har påträffats i området kring Billingen. Hasselmusen är skyddad enligt bilaga 4 i art- och habitatdirektivet vilket innebär att man inte får skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Inventering av hasselmus har utförts. Vid inventeringen konstaterades det att områdena norr och öster om befintlig skidbacke inte uppfyller hasselmusens habitatkrav. Inga

hasselmöss och heller inga spår av att arten skulle finnas inom området påträffades.

Påverkan, effekt och konsekvens

Genomförandet av detaljplanen för Billinge 1 med utbyggnad av kongresshall, parkeringar och så vidare, bedöms inte innebära någon direkt påverkan på konstaterade naturvärden inom området. Detaljplaneområdet ansluter till bergsbranten på östra sidan där det påträffats ett område med höga naturvärden. Planen har utformats så att inga ytor med höga naturvärden kommer att tas i anspråk. Egenskapsgränserna i planen har lagts på ett sådant sätt att markarbeten och grundläggning inte tillåts ända ut till planområdets gräns, mot bergsbranten. Detta för att förhindra att påverkan på branten sker under byggtiden, samt vid framtida underhållsarbeten. De ytor som tas i anspråk ligger uppe på platån och är till stor del exploaterade redan idag. I dagvattenutredningen som utförts inom planarbetet (COWI 2017c) beskrivs att det vid utformning av nya och utbyggda byggnadskroppar bör tas hänsyn till att avrinning av dagvatten fortsatt kan ske åt öster, för att inte påverka fuktighetsförhållandena i branten. Det beskrivs även att bortledning av dagvatten till naturmark bör ske på ett sådant sätt att erosion av vegetationsjord inte uppstår. Om sådan hänsyn tas bedöms konsekvenserna för naturmiljö i form av exempelvis försämrade/förlorat habitat, kopplat till planerna för Billinge 1, som små. Eftersom dagvattnet från parkeringsytorna förutsätts genomgå rening enligt Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten (se vidare i avsnitt 8.6) bedöms inte föroreningar från dessa ytor orsaka negativ påverkan på naturvärdena i branten.

Inom området för den utökade skidbacken kommer områden med höga naturvärden att tas i anspråk. Eftersom den nya skidnedfarten behöver utgöras av en öppen yta av tillräcklig storlek, för att kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att minimera påverkan på naturvärden. Från början planerades omfattande markarbeten i branten norr om befintlig skidbacke, för att kunna skapa en ny nedfart från toppen. Detta hade inneburit att det område där högst naturvärden har påträffats hade tagits i anspråk i sin helhet. Det alternativ som man istället har valt att gå vidare med innebär att planen medger en ny slingrande nedfart mellan befintlig nedfart och området under gondolliften. Detta gör att en stor del av skogsområdena i branten planeras att skyddas från direkt påverkan, se Figur 24, genom att planläggas som naturmark i plankartan. För området nedanför Sankt Lucas kyrka införs en bestämmelse om att bergschakt inte är tillåtet.

Figur 24. Utformning av skidbackens övre del.

En remsa med befintlig vegetation mot norr, där naturreservatet Billinge Kleven angränsar till planområdet, kommer att planläggas som naturmark och fungera som en skyddszon mot naturreservatet. Bredden på skydds-zonen mellan skidbacken och naturreservatet varierar mellan ca 5 m och 60 meter. Planen innehåller bestämmelser för skötseln av bevarade skogsområden, bland annat avseende att vegetation ska bibehållas och inom branterna lämnas fri för utveckling samt att befintliga stigar får underhållas men det ska inte anläggas några nya. I plankartan finns även en bestämmelse om att en viss andel vegetation inom den övre delen av skidbacken ska bevaras (25 %). Avsikten är att skogspartier ska bevaras mellan de två skidnedfarterna. Dessa skyddsåtgärder kommer således att fastställas i planen.

Placeringen av skogspartier som ska bevaras mellan de två skidnedfarterna beslutas i den fortsatta projekteringen. Hur dessa blir lokaliserade kommer att avgöras av möjligheterna att skapa en fungerande skidbacke. Där det är möjligt att inkludera platser med skyddsvärda arter inom de bevarade skogspartierna kommer det att göras. Naturvärdena norr om befintlig skidbacke är dock till stor del beroende av att skogen utgörs av ett större sammanhängande område. Vid exploatering, där mer kanter och bryn uppstår, påverkas luftfuktighets- och ljusförhållandena så att det blir torrare och mer solinstrålning, vilket missgynnar de arter som finns inom området idag. Så även inom de skogsområden som bevaras, riskerar sammansättningen av arter att förändras över tid, i större eller mindre grad.

För naturreservatet Billinge Kleven skulle genomförandet av detaljplanen för Billinge hus 2 m.fl. också kunna medföra en indirekt påverkan på grund av att närheten till brynzoner ökar. Inom ett begränsat område är buffertzonen mot naturreservatet smal, cirka fem meter, se Figur 7. Möjligheterna för att bredda buffertzonen inom det området har utretts, men slutsatsen är att planerade ytor behövs för att kunna åstadkomma en fungerande skidnedfart. Naturreservatet är smalt och långsträckt och den indirekta effekten bedöms kunna sprida sig till den sydligaste änden av naturreservatet. En bedömning från ett kompletterande

fältbesök våren 2018 visar att artsammansättningen i den sydligaste änden av reservatet redan är under påverkan av befintliga brynzoner kopplat till naturreservatets gräns mot bebyggelsen och öppna platser inom och i anslutning till den delen av naturreservatet. Vegetationen i denna del av reservatet utgörs främst av planterad lärk samt gran, vårtbjörk, rönn blandat med hassel, en vegetation som bryter mot den omgivande ädellövskogen. Floran är mer artfattig och vegetationen glesare än inom detaljplaneområdet, på marken dominerar vitsippa men vissa arter med större naturvårdsintresse förknippade med den omgivande lundskogen är sparsamt förekommande. För naturreservatet som helhet, med tanke på att det är ett litet område som indirekt kan påverkas och att detta område redan är påverkat, bedöms konsekvenserna av genomförandet av detaljplanen i form av förändrad artsammansättning som små till måttliga.

Den nya skidnedfarten innebär också en större barriär mellan skogsområdena norr och söder om backen. Barriäreffekten finns där redan idag i och med befintlig backe, men den kommer att bli större vid genomförandet av detaljplanen. Barriären påverkar spridningen av arter. De arter som är särskilt värdefulla i skogsområdena sprids långsamt med hjälp av rötter eller genom pollinering med hjälp av krypande insekter. Arterna inom skogsområdena kommer därmed att isoleras från varandra i större utsträckning än i nuläget. För de mer mobila arterna mildrar den bevarade vegetationen inom skidbacken påverkan på spridningsmöjligheterna.

Den avverkning och fragmentering av naturområden som genomförandet av detaljplanen medför bedöms sammantaget ge stora konsekvenser i form av förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. Dock förekommer liknande områden längs Billingens sluttningar, till både norr och söder, så de ovanliga miljöerna försvinner inte, men en ovanlig biotop blir ytterligare lite mer sällsynt.

Konsekvenserna för vissa arter skulle kunna mildras genom åtgärder i de skogsområden som bevaras, exempelvis uppsättning av fågelholkar för att kompensera för förlorade boplatser och kvarlämnande av träd som avverkats i form av död ved. De nya typer av habitat som uppstår i och kring skidbacken skulle också kunna förbättras genom exempelvis sådd av ängsblommor på mager jord, försiktig framröjning av exempelvis dungar/klungor med grova ekar omgivna av hassel för att möjliggöra att nya värden kan uppstå som är kopplade till öppna och solbelysta landskap samt jordblottor som gynnar många konkurranssvaga arter. För att sådana åtgärder ska ge någon långvarig effekt krävs att någon form av skötselplan tas fram och följs. Dessa åtgärder påverkar dock inte den övergripande konsekvensbedömningen i någon betydande omfattning.

Den planerade utformningen av infarten till dalstationen bedöms kunna påverka enstaka träd i den norra änden av den ensidiga allé som växer utmed Dalvägen och som bedöms kunna omfattas av biotopskydd. En dispens från biotopskyddsbestämmelserna kan därför krävas.

Planerad utökning av konstsnöspåren innebär en breddning till ca 12 meter för befintliga och nya spår, förutom vid den södergående slingan där bredden planeras till 6 m. Exploateringskänsligheten inom området för de utvidgade konstsnöspåren bedöms generellt vara låg, med den södergående slingan som enda undantag. Åtgärden medför här att delar av identifierade naturvärdesområden tas i anspråk och att bryn skapas vilket kan förändra lokalklimatet i kvarvarande områden. Konsekvenserna av utökningen av konstsnöspåren bedöms som små till måttliga avseende naturmiljö.

Konsekvenserna för konstsnöspåren är i övrigt behandlade inom det 12:6-samråd (se avsnitt 3.2) som har förts med länsstyrelsen. I beslutet efter 12:6-samrådet har Länsstyrelsen pekat på att det krävs en artskyddsdispens för nattviol inför utvidgandet av konstsnöspåren, se Figur 20. En sådan ansökan har tagits fram och skickats till länsstyrelsen. I dispensansökan anges att arten, efter planerade åtgärder, fortsatt kommer att ha gynnsam bevarandestatus, både regional och nationellt. Beslut fattades av länsstyrelsen i januari. Dispens beviljades och är förenad med villkor kring bland annat flytt av plantor och skötsel av området (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018a).

Inom 12:6-samrådet har länsstyrelsen också krävt att en anmälan om vattenverksamhet lämnas in för åtgärder i form av förlängning av trummor i ett mindre vattendrag/dike. I anmälan anges att åtgärden är av en sådan liten omfattning att den inte påverkar några nedströms liggande skyddsobjekt och att konsekvenserna av åtgärden därmed blir obefintliga. Länsstyrelsen har beslutat att åtgärden kan genomföras förutsatt att i beslutet angivna försiktighetsmått vidtas (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018b).

Vissa samverkande effekter skulle kunna uppstå vid genomförandet av detaljplanen för Billinge hus 2 m.fl. och utvidgandet av konstsnöspåren eftersom dessa delvis påverkar liknande miljöer i form av kalkpåverkande branter med lövskog. Viss påverkan på spridningsmöjligheter mellan dessa typer av miljöer kan inte uteslutas.

Ett eventuellt ökat uttag av vatten från Hållsdammen, enligt ansökt vattenverksamhet (se avsnitt 3.2), bedöms inte ha några samverkande effekter med de åtgärder som i övrigt beskrivs i denna MKB, eftersom det ökade vattenuttaget främst påverkar strandzonen kring Hållsdammen och flödena i Hållsdammsbäcken, vilka inte påverkas av övriga åtgärder. Konsekvenserna för naturmiljön som en följd av ett ökat vattenuttag från Hållsdammen, beskrivs i MKB för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet som små till måttliga (COWI AB 2017i).

Sammanfattningsvis kan det sägas att det är svårt att bedöma konsekvenserna på naturmiljön för området som helhet, eftersom området har så olika karaktär. För detaljplanen för Billinge hus 1 (hotellet) bedöms konsekvenserna för naturmiljön som små, för detaljplanen för Billinge hus 2 m.fl. (skidbacken) bedöms konsekvenserna som stora och för de utvidgade konstsnöspåren bedöms konsekvenserna som små till måttliga. Riksintresset för naturvård, Nordbillingen, bedöms inte riskera att lida påtaglig skada av åtgärderna med konstsnöspåren eftersom åtgärderna är begränsade, endast berör ett fåtal

naturvärden, samt på grund av att naturvärdena som riksintresset för naturvård syftar till att bevara främst är lokaliserade längre norr ut på Billingen, och därför inte berörs av planerade åtgärder.

Ett genomförande av detaljplanen kan komma att innebära sådan påverkan på naturvärden att kompensationsåtgärder är lämpliga (Naturvårdsverket 2016). I nuläget finns förslag på att bevarade skogsområden norr om föreslagen skidbacke, inom planområdet, inkluderas i Billinge Klevens naturreservat, för att skydda dessa områden mot en fortsatt exploatering. Förslaget om kompensationsåtgärder kommer att utredas vidare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen (i enlighet med naturreservatets nuvarande bestämmelser). Avsikten är att kompensera för förlorade naturvärden i samband med backens utökning. Avsikten är att det även fortsättningsvis ska vara möjligt att cykla i skogen norr om backen.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär som utgångspunkt ingen skillnad för naturmiljön jämfört med nuläget, förutom inom området för de utvidgade konstsnöspåren, där konsekvenserna blir liksom beskrivet ovan. Detaljplanerna genomförs inte, vilket innebär att de naturvärden som konstaterats på Billingens slutning, bibehålls. Om detaljplanerna inte genomförs krävs inte heller en lika stor ökning av snöproduktionen, varför påverkan skulle bli mindre på vattennivån i Hållsdammen samt vattenföringen i Hållsdammsbäcken, jämfört med om skidbacken också utökas. Som tidigare beskrivet så är det också möjligt att den östra delen av planområdet för Billinge 2 m.fl., gamla Käpplunda gruva, på sikt kan komma att planläggas för bostäder, eftersom det tidigare funnits skisser på detta för området. Det skulle i så fall medföra att påträffade naturvärden i aktuellt område påverkas.

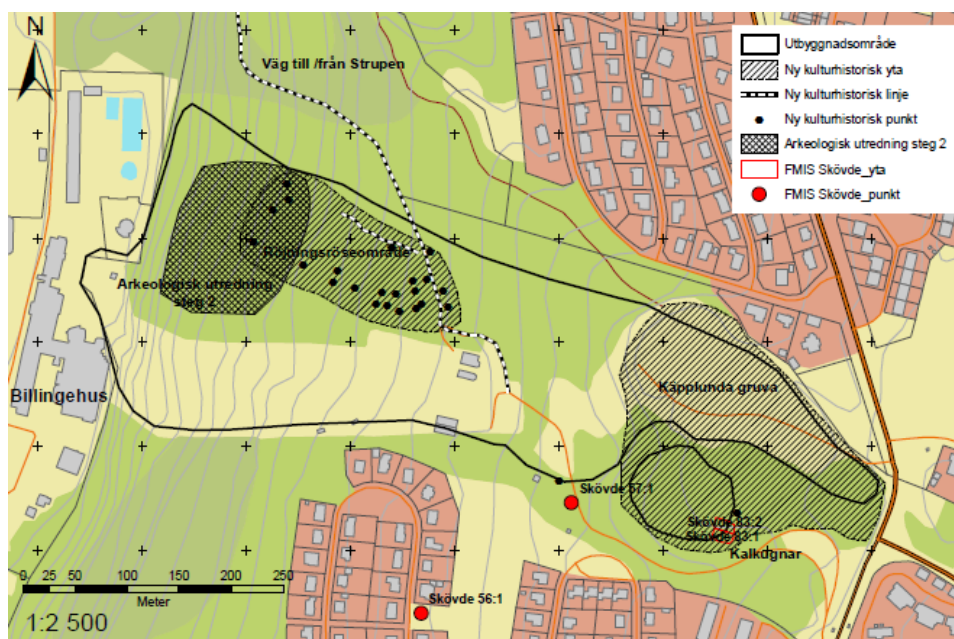
8.3 Kulturmiljö

Förutsättningar

Kulturlämningar

Berört område för Billinge hus 2 m.fl. ligger på mark som hört till Kåpplunda by. Kåpplunda finns omnämnt i skriftliga källor från tidigt 1400-tal. Området har sedan dess främst utgjort ängsmark, men på 1800-talet påbörjades kalkbrytning och kalkbränning vid Kåpplunda gruva som var belägen i den östra delen av planområdet för Billinge hus 2 m.fl. Under 1970-talet avslutades brytningen. Därefter har ingen brytning ägt rum i brottet. Annan verksamhet har därefter bedrivits i brottet som nu delvis har fyllts igen.

Kulturhistoriska lämningar inom området för skidbacken har inventerats (Västergötlands museum 2017). Figur 25 visar identifierade objekt. Kåpplunda gruva, i planerad skidbackes östra del, klassas antikvariskt som en övrig kulturhistorisk lämning och är en viktig del av Skövdes tidiga industrihistoria. Lämningarna har ett måttligt kulturhistoriskt värde eftersom de till stor del har förstörts och upplevelsevärden och pedagogiska värden därmed har minskat.

Figur 25. Kulturmiljöer som har påträffats inom området (Västergötlands museum).

I områdets norra del har ett röjningsröseområde påträffats, som visar på hur området tidigare har nyttjats för jordbruk. Även detta område utgör en övrig kulturhistorisk lämning eftersom den är yngre än 1850. Liknande områden finns på fler håll längs berget och området bedöms ha ett visst upplevelse- och pedagogiskt värde. Vägen mot Strupen, är en stig och ett kommunikationsstråk med förmodat lång kontinuitet, men detta har inte kunnat kontrolleras. Stigen har troligen använts för att driva upp djur till betesområden på platån.

Vid inventeringen identifierades ett område som ligger strax nedanför rasbranten i områdets norra del, som föreslås genomgå en arkeologisk utredning steg 2¹. Området bedöms vara ett möjligt läge för stenåldersboplatser. En arkeologisk utredning steg 2 utfördes i april 2018. Ett område med röjningsrösen och en stenmur påträffades. Åtta schakt utfördes med en liten grävmaskin, samt ett 20-tal provgropar som grävdes för hand. Inga spår av anläggningar eller fynd påträffades som indikerade förekomst av fornlämningar. Odlingsrösen bedöms vara sentida och bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar (Västergötlands museum, 2018).

Inga kulturhistoriska lämningar finns registrerade i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister för området kring Billinge hus. Därmed finns en hålväg med antikvarisk bedömning "bevakningsobjekt" i anslutning till de utvidgade konstsnöspåren uppe på Billingen (Riksantikvarieämbetet Fornsök 2017). Begreppet bevakningsobjekt används i de fall lämningens status inte kunnat avgöras vid okulär besiktning, utan måste utredas vidare. En arkeologisk utredning steg 1 har därför utförts för konstsnöspåren. Inom området påträffades två sentida stenmurar och ett område med odlingsrösen. Fynden bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Anläggningen Billinge hus och dess byggnader är utpekade som kulturhistoriskt värdefulla i Skövde kommuns kulturmiljöprogram. Även villaområdena söder om befintlig backe finns med i kulturmiljöprogrammet. Anläggningen Billinge hus finns även med i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister (Riksantikvarieämbetet 2018) där den beskrivs som en modernistisk kulturmiljö med mycket stora värden. I bebyggelseregistret anges att bebyggelsens kulturhistoriska värde motsvarar fordringarna för byggnadsminnen i kulturminneslagen. Ett kulturmiljöunderlag har tagits fram som utgör en bilaga till granskningshandlingen (Acanthus 2017).

Anläggningen, Billinge hus, började planeras 1967 och invigdes 1970. Anläggningen var tidsenligt komplett med hotell, bad, tennisbanor, fotbollsplan som vintertid förvandlades till isbana, skidbacke med lift, motionsslingor och en kyrka.

Anläggningens tidstypiska och karaktäristiska byggnader ritade av arkitekt Hans-Erland Heineman innehar höga kulturhistoriska värden. Området utgör en mycket intressant, unik och välbevarad modernistisk miljö. Alla enheter är delar av en helhet som i sig är av högt arkitekturhistoriskt värde. Den genomtänkta placeringen på kanten av berget med fantastisk utsikt utgör en del av värdet.

¹ Det är länsstyrelsen som beslutar om en arkeologisk förundersökning (steg 2) ska genomföras. Syftet är att avgränsa fornlämningen och avgöra hur mycket kunskap som kan tas fram vid en arkeologisk undersökning (steg 3).

Figur 26. Billinge hus på kanten av berget (Foto: Skövde kommun).

Byggnaderna vid Billinge hus och anläggningen som sådan speglar den utveckling som skett vad gäller friluftsliv och idrottande sedan sent 1800-tal fram till i våra dagar. Denna historiska kontinuitet är av kulturhistoriskt värde och bör bevaras. Anläggningen som sådan speglar också utvecklingen inom synen på- och möjligheten till, friluftsliv, fritid och hälsa.

Figur 27. Hotellet med dess tidstypiska fasad. Vitmålad betong och ljus kalksandsten i kombination med brunlaserat trä (Foto: Skövde kommun).

Figur 28. Friluftsbadet med sitt bågformiga tak och vita betongfasader (Foto: Acanthus).

Figur 29. Sankt Lukas kyrka med dess skulpturalt formade fasad och fasad av mexitegel (Foto: Acanthus).

Figur 30. Alphyddan, söder om befintlig hotellbyggnad (Foto: Acanthus).

Påverkan, effekt och konsekvens

Kulturlämningar

De lämningar som är bäst bevarade i Kävplunda gruva finns i den sydväst liggande delen av området med intakta brottväggar och två kalkugnsruiner. Kalkugnsruinerna klassas som fornlämningar och omfattas därför av kulturmiljölagen, vilket innebär att tillstånd skulle krävas om man påverkar dessa. Brottväggarna och kalkugnsruinerna kommer dock att kunna bevaras och därmed behålla sitt upplevelse- och pedagogiska värde. Åtgärder kommer också vidtas för att lyfta fram dessa lämningar så att de blir mer tillgängliga för besökare. Övriga lämningar inom Kävplunda gruva bedöms redan vara förstörda i den grad att planerat genomförande av detaljplanen endast medför en begränsad ytterligare påverkan.

Området med påträffade röjningsrösen kommer att tas i anspråk vid utvidgandet av skidbacken. Ett visst upplevelsevärde och pedagogiskt värde kommer därmed att försvinna. Dock finns liknande områden på flera håll längs berget och konsekvensen bedöms bli liten. Området som bedömts kunna hysa stenåldersboplatser har utretts och inga fornlämningar påträffades.

Vid en utbyggnad av skidbacken kommer vägen till och från Strupen till stor del att behålla sin nuvarande sträckning. Stigen korsar planerad förlängning av

skidbacken, varför det inte bedöms vara möjligt att nyttja den delen av stigen under vintern. Stigen, inom området för backen, kommer heller inte kunna fortsätta att vara grusad, varför framkomligheten tvärs backen kommer att försämrats även sommartid. Utanför backens utbredning kommer stigen vara opåverkad. Stigen mot Strupen kan också nås via Karl Magnussons väg, vilket även fungerar vintertid. Effekten av att delar av stigen påverkas bedöms som liten till måttlig, eftersom man kan ansluta till stigen från annat håll och vägen som helhet kommer fortsätta bevara sin kulturhistoriska status.

Sammantaget bedöms utvidgandet av skidområdet inom detaljplanen för Billinge 2 m.fl., utifrån nuvarande kunskap, ge små negativa konsekvenser avseende det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturlämningar.

Ingen påverkan på kulturlämningar kommer att uppstå med anledning av genomförandet av detaljplanen för Billinge 1. Under anläggandet av de utvidgade konstsnöspåren har hänsyn tagits till de kulturlämningar som påträffats i närområdet.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

I kulturmiljöunderlaget (Acanthus 2017) rekommenderas bland annat att de höga kulturhistoriska värdena hos anläggningen inom detaljplanerna Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. bör bevaras och förändringar såsom om- och tillbyggnader bör gestaltas så att den ursprungliga anläggningens kulturhistoriska värden tillvaratas och är möjliga att uppleva.

Plan- och bygglagen har bestämmelser som innebär krav på varsamhet, samt förvanskningförbud, vid ändringar av byggnader med kulturhistoriska värden, vilket behöver tänkas in i planerad utformning av tillkommande byggnader och anläggningar.

Planen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter.

Ett genomförande av de två detaljplanerna innebär en ökning av byggnadsvolymer i området. Förändringarna innebär en stor påverkan på byggnadernas yttre miljö och sammanhang. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande byggnadsvolymer kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt bedöms förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön på ett sätt som gör att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Om det görs med omsorg kan det bli ett positivt tillskott som lyft er helheten.

I båda detaljplanerna införs q-bestämmelser² för att skydda de mest värdefulla delarna av bebyggelsen. Vid gestaltningen av tillkommande strukturer i området är det viktigt att ha en arkitektonisk idé om helheten och att gestalta på ett sätt

² bestämmelser som föreskriver att utpekade delar eller egenskaper hos en byggnad eller anläggning inte får förändras, tas bort eller att det ska underhållas på visst sätt.

som inte förtar uttrycket i de befintliga byggnaderna. Detaljplanerna möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

Befintliga byggnaders formspråk, högkvalitativa material och färgsättning bevaras. Den höga kvaliteten bör gå igen även i tillbyggnader och tillskott i miljön. När byggnaderna står inför förändringar som kräver bygglov bör en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning göras, som säkerställer att förändringarna genomförs utan att kulturmiljövärden förvanskas. Vid underhåll av byggnader och miljöer inom området bör det strävas efter att bevara det som är original och återställa förvanskande ändringar.

De planerade förändringarna i båda planerna tillsammans innebär betydande ingrepp i en unik miljö. Helhetsintrycket av området kommer att förändras. Det är avgörande att förändringarna genomförs med varsamhet och verkshöjd.

Ett genomförande av detaljplanen för Billinge 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför därför en stor negativ effekt på kulturvärdet. Alphyddan bör fotodokumenteras innan rivning.

Sammanfattningsvis bedöms det att genomförandet av detaljplanerna medför en stor påverkan på anläggningen Billinge 2, genom tillbyggnader och andra förändringar. Den negativa effekten bedöms kunna begränsas genom att förändringarna utförs med målsättningen att inte förvanska befintliga kulturvärden. Alphyddan och den kontinuitet den representerar försvinner, men detaljplanerna medför också att anläggningens historia kan fortsätta att utvecklas. Sammantaget bedöms att de negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen, som helhet blir måttliga till stora.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet, där planerna inte kommer till stånd, kan det finnas en risk för att intresset för att besöka anläggningen och fritidsområdet minskar, om verksamheten inte kan följa med i utvecklingen. Det skulle kunna leda till försämrade möjligheter att driva verksamheten vidare i den form den har idag, samt att underhålla anläggningen. Det skulle i sin tur kunna påverka den kontinuitet för verksamheten som har betydelse för kulturvärdet.

8.4 Rekreation och friluftsliv

Förutsättningar

Skogsområdet uppe på Billingeplatån är av riksintresse för friluftsliv. Området ingår i riksintresseområdet Billingen-Valle-Hornborgasjön.

Billingens friluftsområde är ett stort sport- och friluftsområde där det erbjuds flera olika typer av aktiviteter, både vintertid och sommartid. Under vintern finns

det tillgång till bland annat längdskidspår med längder på 2,5 km och upp till 16 km vid tillräckliga mängder natursnö. Det finns också tillgång till ett belyst konstsnöspår med en längd på 4 km. Inom området finns en 400 meter lång skidbacke med en fallhöjd på cirka 100 meter. Tillgång till pulkabacke, isbana och värmestugor finns också. Under vintersäsongen anordnas flertalet tävlingar bland annat Skövde City Ski och Barnens Vasalopp.

Sommartid erbjuds möjlighet till simträning i en 50 meter lång utomhusbassäng. Det finns även möjlighet att träna styrketräning på anläggningens utegym. Inom friluftsområdet finns motionsspår för promenader och löpning med olika längder och svårighetsgrad. Många besökare plockar svamp och bär i skogen. Det finns ett flertal cykelleder anpassade för mountainbike. Billingen friluftsområde är sedan 2013 ett officiellt Vasaloppscenter för cykel, löpning och skidor, där bland annat Billinge klassikern går av stapeln. Det finns även möjlighet till övernattnig, för den som vill stanna längre, både på hotell, på camping eller på vandrarhem. På First Hotel Billinge 2 finns även spa och restaurang.

Inom Billingen friluftsområde finns två sjöar, Hållsdammen och Åsbotorpsjön. Där finns det anordnade grillplatser och vindskydd. I Hållsdammen finns det möjlighet att med fiskekort fiska inplanterad Regnbåge. Runt Åsbotorpsjön finns en cirka 2 km lång tillgänglighetsanpassad promenadslinje. Runt sjön kommer fem byggnader att utföras inom ett 3-årigt projekt, Skogsmulleriket. Målgruppen för detta projekt är barn med funktionsnedsättning.

Det finns flera föreningar som utnyttjar området för olika aktiviteter. Totalt antal medlemmar i samtliga föreningar som nyttjar Billingen var under 2016 cirka 3900. Antalet personer som utnyttjar Billingen för fritidsaktiviteter bedöms vara stigande. Under 2016 och 2017 anordnades en festival, Outdoorfestivalen, med fokus på utomhusaktiviteter.

Från botten av nuvarande skidbacke, genom skogen och upp till toppen av Billingen går en stig som kallas för Strupen. Stigen är flitigt använd av motionärer. Från Strupen går även stigar till Rhododendrodalen som är ett besöksmål i form av en trädgård med många inplanterade och ovanliga växter. Trädgården skapades tidigt 1900-tal av trädgårdsmästaren Karl Magnusson.

Påverkan, effekt och konsekvens

Utbyggnaden av Billingen friluftsområde kommer att skapa fler och förbättrade möjligheter för friluftslivet. Alla nödvändiga faciliteter som krävs för exempelvis skidåkning kommer att kunna rymmas inom området, i form av exempelvis uthyrning av utrustning, dusch och omklädning, café och butik. Planen möjliggör en flackare och enklare nedfart uppifrån platån. Att förenkla nedfarten uppifrån platån gör backen mer familjevänlig och attraktiv som besöksmål.

Det kommer att bli lättare att ta sig upp på berget eftersom en gondol planeras från botten av backen upp till Billingeplatån. Gondolen ska vara i drift under hela året och kommer att kunna användas både av skidåkare och av cyklister som behöver ha med sig sin utrustning upp på berget. Möjligheterna för downhillcykling kommer att förbättras genom förberedda stråk inom backen och

tvärs nedfarterna. Billinge badet rustas upp och kommer att utgöra ett mer attraktivt utflyktsmål. Utvecklingen av området kommer möjliggöra för kommunen och föreningar att anordna bättre arrangemang.

Tydligare och till viss del utökade gångstråk kommer binda samman området och göra det enkelt för besökare att ta sig mellan områden. En underpassage under Alphyddevägen kommer att utföras för att skidåkare ska kunna ta sig till skogen från gondolen och Billinge centret, utan att behöva passera vägen.

Planerad utveckling av området bedöms generellt inte komma i konflikt med hur området idag används för rekreation och friluftsliv. Dock innebär förlängningen av backen att stigen Strupen påverkas, som beskrivet i avsnittet om kulturmiljö ovan. Under vintern kommer en del av stigen, där den korsar backen, inte att kunna användas och under övrig del av året begränsas framkomligheten genom att stigen inte kan vara grusad på sträckan. Konsekvensen av att en del av Strupen påverkas bedöms som liten till måttlig, eftersom man kan ansluta till stigen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billinge Klevens naturreservat. Störst konsekvens i form av omväg för att färdas upp på platån via Strupen blir det för de boende i villaområdet omedelbart söder om befintlig backe. Från Skövde centrum bedöms omvägen bli minimal. För att det ska vara tillåtet att cykla på stigarna genom naturreservatet förutsätts att det tas beslut om en ändring eller ett tillägg i föreskrifterna som gäller för reservatet, eftersom cykling idag inte är tillåtet annat än på anlagda vägar. En alternativ lösning kan vara att anlägga en cykelstig längs den norra sidan av backen, för att koppla ihop Strupen med Karl Magnussons väg.

En möjlig konflikt hade kunnat skapas om den nya kongresshallen anläggs uppe på berget på ett sätt som fråntar allmänheten möjligheten att blicka ut över Skövde. För allmänheten är dock vyerna redan i dag begränsade av den skogbevuxna slänt som utgör en bevarandevärd naturmiljö. Det finns en yta mellan Alphyddan och befintlig restaurang som visserligen erbjuder utblickar men som i dagsläget inte är utformad för att uppehålla sig på. Det finns andra utsiktsplatser, exempelvis i anslutning till Strupen och i anslutning till andra stigar på Billingeplatån idag. Området kring gondolen kommer också att fungera som en utsiktspunkt för allmänheten efter genomförandet av detaljplanerna.

Gällande riksintresset för friluftslivet bedöms den planerande byggnationen bevara och stärka detta värde. Sammantaget bedöms utbyggnaden få en positiv konsekvens för rekreation och friluftslivet i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet. Fler möjligheter för fysisk aktivitet kan även ha positiva effekter på Skövdebornas och övriga besökares hälsa.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär att konstnospåren byggs ut. Utöver det antas ingen förändring av möjligheterna för rekreation och friluftsliv i förhållande till dagsläget, men de positiva effekter som genomförandet av planerna skulle innebära i form av exempelvis att attrahera fler besökare till Skövde, möjligheten att hålla större arrangemang och att skapa en hälsosammare vardag för Skövdeborna och besökare, går delvis förlorade.

8.5 Förorenad mark

Förutsättningar

För att bedöma föroreningsituationen i mark används Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark (Naturvårdsverket 2009). Riktvärden finns för känslig markanvändning (KM) och för mindre känslig markanvändning (MKM). För områden med föroreningshalter under KM begränsar markkvaliteten inte val av markanvändning. Alla grupper av människor (barn, vuxna, äldre) kan vistas permanent inom området. För områden med föroreningshalter mellan KM och MKM begränsas val av markanvändning till t.ex. kontor, industrier eller vägar. De exponerade grupperna antas vara personer som vistas i området under sin yrkesverksamma tid samt barn och äldre som vistas i området tillfälligt.

Inom fastigheten Billinge 3, söder om den byggnad som idag kallas Blå hallen finns ett område som består av gräsbevuxna slänter med inslag av berg i dagen. Området avses att användas som aktivitetsyta med exempelvis pulkabacke. Inom området har det tidigare deponerats massor, vilka misstänks kunna innehålla bland annat rödfyr och mineralull. För att utreda föroreningsituationen har en miljöteknisk markundersökning (COWI 2017d) utförts inom området, se Figur 31.

Figur 31. Markerat område där den miljötekniska markundersökningen genomförts.

Resultatet från markundersökningen visar att det inte förekommer några halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM, avseende på PAH:er och fenoler. I mitten av undersökningsområdet har det dock påvisats metaller med halter överstigande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning. För en mer ingående beskrivning hänvisas till rapporten vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen.

Inom området för förlängningen av skidbacken finns Kävplunda gruva, vilket är ett nedlagt gammalt skiffer- och kalkstensbrott. Inom gruvområdet har det tidigare utförts en miljöteknisk markundersökning vilken visat att Kävplunda gruva i stor omfattning är utfylld med flera olika material och ställvis förekomst av rödfyr. Utfyllnaderna kan ses kring infartsvägen till gruvområdet som är starkt kuperat på grund av dessa utfyllnader. Inom området har arsenik påträffats i halter över Naturvårdsverkets riktvärde för KM och MKM, se Figur 32. Baserat på analysresultat och observationer antyds det att föroreningar inte förekommer i någon större omfattning även om det förekommer stora mängder fyllnadsmassor. För en utförligare beskrivning av området vid Kävplunda gruva hänvisas till litteraturstudien utförd över Kävplunda gruva (COWI 2017e) vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen.

Figur 32. De områden där tungmetaller påträffats över KM är markerat med gult.

Påverkan, effekt och konsekvens

Området vid Billinge hus 3, bedöms utifrån påvisade metallhalter inte utgöra någon risk för människors hälsa med avseende på befintlig och planerad markanvändning. Området innefattar små föroreningsvolymerna med bedömt låg farlighet. En exploatering i detta område medför således små negativa konsekvenser kopplade till föroreningar i mark. Det är möjligt att mineralull även kan ha deponerats norr om det undersökta området, inom området för bandyplanen. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på eventuella okända föroreningar vid eventuell schakt i detta område.

Marken runt Kävplunda gruva har ingen känd skyddsvärd flora eller fauna och därmed anses markens skyddsvärde som låg. Grundvattnet inom området bedöms som skyddsvärd där ett vattenskyddsområde breder ut sig cirka 400

meter söder om Kåpplunda gruvområde. Då inget grundvatten har kunnat påvisas inom gruvområdet, eftersom det troligtvis ligger djupt, så bedöms risken för spridning av föroreningar via grundvattnet som mycket liten.

En exploatering och förlängning av skidbacken ner över det gamla gruvområdet skulle kunna medföra att de förorenade fyllnadsmassorna utsätts för en ökad infiltration i samband med snösmältning, vilket i så fall skulle öka risken för urlakning av tungmetaller. Skidbacken är dock höjdsatt på ett sådant sätt att avrinning sker från det förorenade området mot syd. I litteratursammanställningen om Kåpplunda gruva föreslås också skyddsåtgärder för området, vilka innebär att om förorenade massor ska återanvändas som fyllnadsmassor inom området, bör dessa täckas över med ett tätskikt för att förhindra infiltration. I de fall planerat schaktdjup innebär att förorenade massor med halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning framträder i schaktbotten, kan dessa lämnas kvar så till vida erforderlig skyddstäckning om minst en meter utförs, för att förhindra exponering. Skyddstäckning och de förorenade massorna separeras med exempelvis en geotextil. Detta genomförs för att minska risken för kontaminering av skyddstäckningen. Massor som används till skyddstäckning skall klara Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning eftersom området kommer att användas för rekreation och friluftsliv. Massor som tas in i området utifrån ska underskrida föroreningsnivåer motsvarande *mindre än ringa risk (MÄRR)*. Begreppet *mindre än ringa risk* beskriver en nivå för när det anses att risken är mindre än ringa vid återvinning av avfall och där det anses att avfallet kan användas utan anmälan till den kommunala nämnden.

För att minska risken med markinfiltrationen genom de förorenade fyllnadsmassorna i gruvområdet bör även ett erforderligt dräneringssystem anläggas.

Inga föroreningar är påvisade inom det södra dagbrottet. Området planeras att användas som utjämningsmagasin för dagvattnet från skidbacken. Vid utformning av utjämningsmagasinet är det viktigt att ta hänsyn till att det ändå är möjligt att det kan finnas förorening och infiltration av dagvattnet bör inte tillåtas på platsen.

Markarbeten inom området för pulkabacken och Kåpplunda gruva ska anmälas till tillsynsmyndigheten innan arbeten påbörjas. Det är möjligt att tillsynsmyndigheten beslutar om att andra skyddsåtgärder ska gälla för arbetena än de som är beskrivna i denna MKB, vilka i så fall ska följas. Under byggskedet ska man vara uppmärksam på tecken på okända föroreningar.

Skidvalla kan innehålla miljöfarliga högfluorerade ämnen som benämns PFAS. PFAS bidrar till att bilda en slät, vatten- och smutsavvisande ytan som glider lätt på snön. Den största utläppskällan till miljön sker genom ångorna som bildas när vällan läggs på skidorna, men PFAS avges även direkt till naturen i själva skidspåret. I utredningar har dock koncentrationerna visat sig vara mycket lokala och i marken strax utanför spårområdet påvisas inga eller låga halter av PFAS. Användning av skidvalla bedöms därmed inte utgöra en betydande källa av PFAS till miljön (IVL 2016). De mest kända ämnena i gruppen PFAS är PFOS

och PFOA som är extremt svårnedbrytbara och giftiga. Användningen av PFOS förbjöds inom EU 2008. Användningen av PFOA kommer också att förbjudas inom EU ÅR 2020 och utfasning av ämnet pågår (Kommissionens förordning (EU) 2017/1000).

Sammantaget bedöms en exploatering inom området ge små negativa konsekvenser för människa och miljö kopplade till spridning av föroreningar, förutsatt att skyddsåtgärder vidtas.

Konsekvenser av nollalternativet

Om genomförandet av planen inte kommer till stånd planeras i dagsläget inga markarbeten inom ovan beskrivna områden. Det tillkommer därför ingen miljöpåverkan som skiljer sig från dagsläget. Utifall det på sikt blir aktuellt att bygga bostäder i området för tidigare Kåpplunda gruva, kommer det krävas att marken uppfyller riktvärdet för känslig markanvändning, vilket sannolikt kräver åtgärder i form av någon typ av markarbeten där förorenade massor behöver hanteras.

8.6 Yt- och grundvatten och övriga naturresurser

Aktuellt avsnitt handlar om ytvatten och grundvatten, dess koppling till miljö kvalitetsnormer och som naturresurs. Naturvärden som är kopplade till vatten beskrivs i avsnitt 8.2, om naturmiljö. Naturresurser i form av skogsbruk och mineralutvinning beskrivs också nedan i stora drag.

Förutsättningar

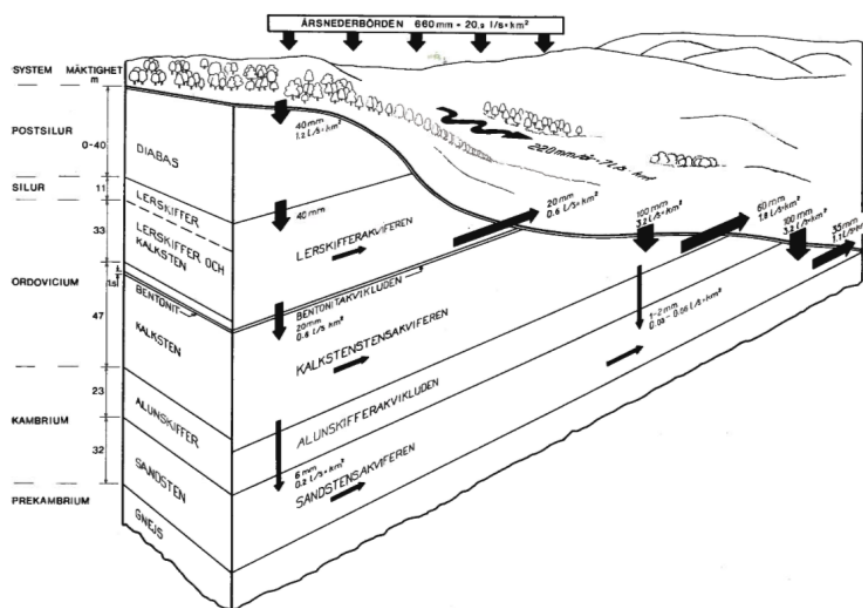
Ytvatten

Det finns inga ytvattenförekomster inom eller i nära anslutning till detaljplaneområdena som omfattas av miljö kvalitetsnormer. Närmaste vattenförekomst är Svesån som rinner söder och öster om Skövde. Den ekologiska statusen för vattendraget är klassad som måttlig och vattendraget är inte kemiskt klassat. Miljö kvalitetsnormerna är satta till God ekologisk status till 2027, samt god kemisk ytvattenstatus (med undantag för bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar). Svesån rinner mot norr och rinner ihop med Ömboån och vidare till Ösan.

Väster om detaljplaneområdena, uppe på Billingen, ligger Hållsdammen. Från Hållsdammen rinner Hållsdammsbäcken som rinner ihop med Våmbsbäcken (se Figur 1), som längre nedströms övergår i att heta Källedalsbäcken. Källedalsbäcken leder ut i Svesån. Från fritidsområdet uppe på Billingen rinner Kåpplundabäcken ner i skogsområdet strax norr om kommande skidbacke, och rinner till en stenkista i det gamla dagbrottet vid Kåpplunda gruva. Dessa vattenområden är klassade som övriga vatten och omfattas inte direkt av miljö kvalitetsnormer.

Grundvatten

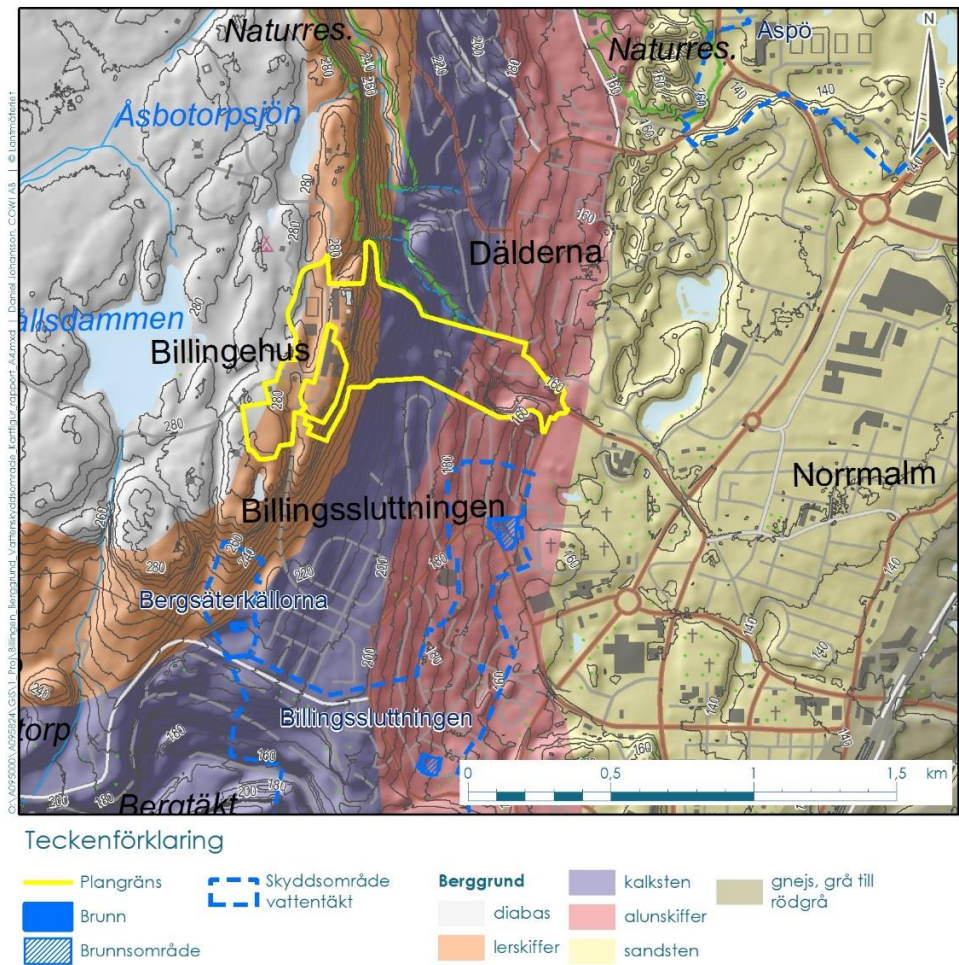
Berggrunden vid Billingen utgörs av de västgötska platåbergen. Platåbergen karakteriseras av en nästan horisontell sedimentär lagerserie som på vissa ställen överlagras av diabas med vulkaniskt ursprung (se Figur 33 och Figur 34). Den sedimentära berggrunden vilar i sin tur på urberg. Tjockleken på den sedimentära lagerserien är ungefär 150 m medan diabasens mäktighet är mindre än 40 meter.

Figur 33. Översiktlig grundvattenbalansmodell över Sydbillingen (SGU 1977).

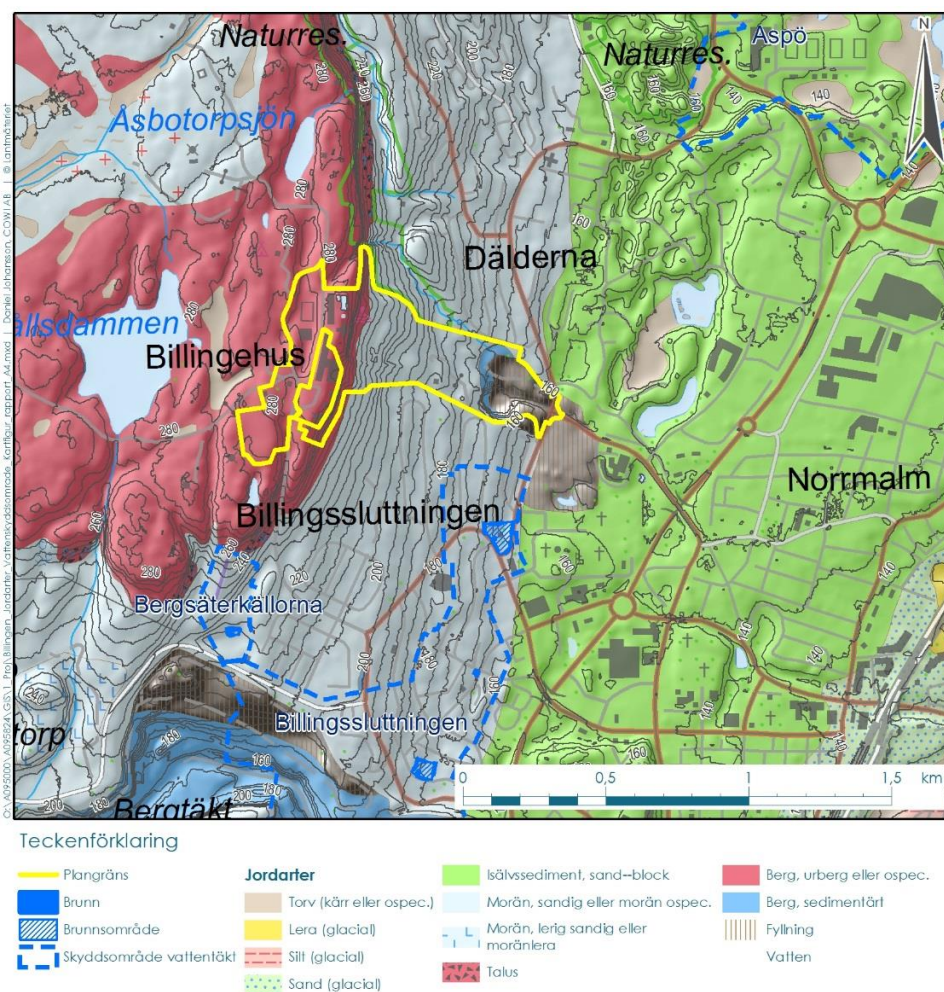
De sedimentära lagren har olika egenskaper avseende grundvattenförhållanden. Diabasen anses vara en bergart med relativt låg grundvattenkapacitet och genomsläpplighet. De sedimentära skikten med lerskiffer, kalksten och sandsten anses vara grundvattenförande. Skikten med bentonit och alunskiffer har låg genomsläpplighet för grundvatten (SGU 1991). Grundvatten som bildas ovan dessa täta skikt trängs ut mot slutningen vilket innebär att det på vissa ställen på Billingeslutningen förekommer källflöden (SGU 1977). I området vid skidbacken bedöms överkanten av bentonitakvikluden finnas på nivån cirka 206 m.ö.h. och överkanten av alunskifferakvikluden på nivån cirka 157 m.ö.h.³.

³ Beräknad med utgångspunkt i undersökningsborring av bergbrunn BB2 vid Kungsvägen, cirka 1100 meter sydväst om skidbacken och uppgifter kring lagerseriens mäktigheter (COWI 2014). (Höjdsystem RH2000)

Figur 34. Berggrunden i Billingeslutningen. Gul linje visar ungefärlig plangräns. Skikten i kartan som visar berggrunden innehåller ett fel och ska vara förskjutna 20 meter åt öster.

I detaljplanområdet saknas betydande grundvattenmagasin i jord då områdets jordar utgörs av relativt tunna moränjordar, mest sandig morän, och fyllnadsmassor. Öster om detaljplanområdet tilltar jorddjupet och här överlagras en akvifär i isälvsmaterial sandstenen, se Figur 35. Grundvattnets strömningsriktning i jord och berg är generellt väst-öst (SGU 1977).

Figur 35. Jordarter i Billingsluttningen. Gul linje visar ungefärlig plangräns.

I närområdet finns två grundvattenförekomster med relevans för dricksvattenproduktion; dels grundvattenförekomsten i sandstensakvifären SE646218-137540, Falköping Skövde och dels grundvattenförekomsten i isälvsavlagringen SE647435-138564, Hagelberg. Båda grundvattenförekomsterna har god kemisk och kvantitativ status. Ett vattenskyddsområde till den kommunala vattentäkten i Aspö finns som närmast cirka 800 m nord om detaljplanområdet se Figur 35. Vattentäkten i Aspö har uttag i grundvattenmagasin i den omtalade isälvsavlagringen. Reservvattentäkterna på Billingen har uttag i sandstensakvifären. Reservvattentäktens vattenskyddsområde finns som närmast 250 m syd om detaljplanområdet se Figur 35.

Ytterligare två grundvattenförekomster berörs av detaljplaneområdena. Dessa är SE647597-137908, Billingen lerskiffer, samt SE647462-137906, Billingen kalksten. Båda har god kemisk och kvalitativ status, men de har inte relevans för dricksvattenproduktion (VISS, 2017).

I närliggande bostadskvarter finns ett större antal energibrunnar nedförda i berggrunden. Energibrunnarnas verkningsgrad beror delvist på grundvattennivån i respektive energibrunn.

Övriga naturresurser

Skogsbruk bedrivs inom stora delar av de skogsområden som berörs av Billingens fritidsområde uppe på Billingeplatån. Ungefär en tredjedel av skogsområdena inom fastigheten utgörs av produktionsskog. Övrigt är rekreationsskog och tätortsnära skog. Skogen ägs av Skövde kommun. Inom de områden som berörs av detaljplanerna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. bedöms dock inte skogsbruk bedrivas i någon nämnvärd omfattning.

Mellan slutet av 1800-talet och slutet av 1970-talet bröts skiffer och kalksten i Kåpplunda gruva som ligger i östra delen av planområdet för Billinge 2 m.fl. Gruvan är idag nedlagd.

Påverkan, effekt och konsekvens

Ytvatten

Den påverkan på ytvatten som kan ske vid genomförande av detaljplanerna är kopplat till föroreningar som finns i utsläpp av dagvatten.

Dagvatten från tillkommande parkeringsytor kommer att uppstå både uppe på Billingen i anslutning till hotellet och fritidsområdet, samt i anslutning till skidbackens dalstation. Dagvattnet i anslutning till dalstationen kommer att ledas bort via ledningsnätet för dagvatten till Svesån. Till viss del sker så även uppe på Billingen, men merparten av dagvattnet som uppstår där bedöms komma att hanteras lokalt.

Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten anger att rening av vatten från parkeringsytor ska utföras. Förutsatt att avrinning från de nya parkeringsytorna genomgår behandling enligt riktlinjerna bedöms inte föroreningarna utgöra någon negativ påverkan på människa eller miljö.

Smältvattnet från skidbacken bedöms främst vara förorenat av långväga föroreningar då inga vägar finns i backens direkta närhet. Då inga vägar finns i närheten bedöms föroreningskoncentrationerna som relativt låga.

Svesåns avrinningsområde omfattar större delen av Skövde tätort, samt områden söder om staden och en stor del av Billingen. Svesån mottar därmed dagvatten från stora delar av staden. Avrinningen från planområdet bedöms utgöra en mycket liten del av den totala avrinningen till ån och eftersom dagvattnet bedöms innehålla låga halter av föroreningar, då det når recipienten, bedöms utsläppet inte påverka möjligheten att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer i Svesån.

Påverkan på möjligheten att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer för Svesån har även behandlats i den parallella processen för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet för ett ökat vattenuttag i Hållsdammen. Även i den processen har det konkluderats att ingen påverkan bedöms ske på vattenförekomster som berörs av miljö kvalitetsnormer. Inga kumulativa effekter som kan ha konsekvenser för ytvattenförekomsters ekologiska och kemiska status, bedöms därför uppstå med anledning av de olika verksamheter som planeras kopplat till utveckling av Billingens fritidsområde och hotellet.

Grundvatten

Planerade arbeten som potentiellt skulle kunna innebära grundvattenpåverkan är dels jord- och bergschakt och dels grundvattenpåverkan till följd av förändringar i dagvattenhanteringen inom området.

Schakt för grundläggning av nya byggnader och anläggningar uppe på Billingen och i skidbacken ska utföras på ett sådant sätt att eventuellt bortledande av grundvatten inte riskerar att påverka allmänna eller enskilda intressen. Detta säkerställs i den kommande projekteringen.

Anpassningar av markprofilen vid skidbacken planeras. Det innebär jord- och bergschakt samt utfyllnad av lågpunkter. Utifrån utförda geotekniska undersökningar och uppmätta grundvattennivåer bedöms risken för omgivningspåverkan vad angår förändringar i grundvattennivån vara liten. Området för planerade markarbeten saknar betydande grundvattenmagasin i jord och inget grundvatten har påträffats vid provgroppgrävning eller i grundvattenrör placerade i jord vid Kävplunda gruva (BG&M 2017). Viss bergschakt planeras i zonen med diabas som har låg genomsläpplighet för vatten. Därav bedöms risken för grundvattenpåverkan i området med diabas vara liten. Genomförandet av detaljplanerna bedöms således inte medföra någon nämnvärd grundvattenbortledning och inte heller påverka den kvantitativa statusen hos grundvattenförekomsterna i området.

Det rekommenderas dock inför byggskedet att undersöka och utvärdera grundvattennivån och genomsläppligheten i jord inom områden vid större schaktdjup samt i höjdzonen strax ovan bentonitakvikluden (cirka 206 m.ö.h) där det finns risk för källflöden, för att säkerställa att grundvatten inte påverkar schaktbarheten.

Den infiltration av Kävplundabäcken som sker till en stenkista i det gamla dagbrottet utanför planområdets norra gräns bedöms inte förändras vid genomförandet av detaljplanen. Smältvatten från backen kommer att ledas i en annan riktning och mängden vatten som infiltrerar i stenkistan kommer således inte att öka utan kvarstå som i nuläget. Påverkan i form av högre grundvattennivåer i förorenad mark i dagbrottet bedöms därför inte uppkomma och ingen ökad spridningsrisk i jämförelse med nuläget bedöms föreligga. Övriga risker kopplat till förorenade områden och eventuell spridning av dessa föroreningar till grundvattnet behandlades i föregående avsnitt 8.5. Under förutsättning att de skyddsåtgärder som föreslås för genomförandet av planerna för skidbacken utförs, bedöms risken för en ökad spridning av förorening till grundvattnet från tidigare Kävplunda gruva vara liten.

Grundvattenströmningen i de sedimentära akvifererna (Billingen lerskiffer, Billingen kalksten samt Falköping-Skövde sandsten) är riktad mot öst med utströmningsområden ovan bentoniten och alunskiffern, se Figur 33. Det innebär att en eventuell förorening inom planområdet, inte sprider sig i grundvattenförekomsterna Billingen lerskiffer och Billingen kalksten. Enligt SGU är grundvattenbildningen till sandstenen via kalkstenen 1 mm per år inom planområdet, vilket utgör en obetydlig andel av den samlade grundvattenbildningen till sandstenen. Förutsättningarna för spridning av en

eventuell förorening till sandstenen och grundvattenförekomsten Falköping-Skövde bedöms därför vara små. Källflöden och ytvattenavrinning från planområdet leds bort via dagvattennätet och infiltrerar inte i grundvattenförekomsten Hagelberg, som ligger utanför planområdet.

Lokalt omhändertagande av dagvatten kommer att utföras kopplat till parkeringsytor uppe på Billingen, i anslutning till hotellet och fritidsområdet. Hantering av dagvatten från parkeringsytor, sker i enlighet med Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten, vilka anger att viss rening av dagvatten som härstammar från parkeringsytor krävs. Genom att vidta sådana försiktighetsåtgärder bedöms det att dagvatten som leds till omgivande mark uppnår en reningsgrad som innebär att det inte kommer att orsaka någon påverkan på vattenkvaliteten i grundvattenförekomsterna i området.

I och med de faktum att genomförandet av detaljplanerna bedöms medföra en liten spridningsrisk av föroreningar från Käpplunda gruva under förutsättning att skyddsåtgärder genomförs, att en eventuell förorening inom planområdet inte bedöms sprida sig i grundvattenförekomsterna inom och utanför planområdet och att förorenat vatten från parkeringsytor renas och hanteras enligt Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten, bedöms genomförandet av detaljplanerna inte påverka möjligheten att bibehålla god kemisk status för grundvattenförekomsterna i området.

Konsekvenserna, kopplade till påverkan på grundvatten, i form av exempelvis en försämrad dricksvattenkvalitet eller ett minskat energiuttag ur energibrunnar som följd, bedöms därför som små.

Övriga naturresurser

Skogsbruket uppe på Billingen kommer fortsatt att kunna bedrivas utan att försvåras av utvecklingen av fritidsområdet. Förlängningen och breddningen av konstsnöspåren kommer dock att innebära viss avverkning av skog. Avverkningen kommer att ske inom det som kallas rekreationsskog. Inom rekreationsskogar anpassas den ekonomiska skogsskötseln till friluftslivets önskemål (Skogskunskap 2017). Detta bedöms ligga i linje med vad som planeras inom Billingens friluftsområde. De förlängda och breddade spåren tar dock viss skogsmark i anspråk vilket bedöms medföra en liten konsekvens för skogsbruket.

Käpplunda gruva lades ner under slutet av 1970-talet. Kalksten och skiffer förekommer i berggrundens sedimentära lager under Billingen, se Figur 33. Men även om kalksten och skiffer skulle bli en bristvara har bebyggelseutvecklingen i Skövde skett på ett sådant sätt att det inte längre skulle vara försvarbart att bedriva gruvdrift/dagbrott på platsen. Att skidbacken förlängs över det tidigare gruvområdet bedöms således inte innebära några negativa konsekvenser för materialutvinning.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet medför inga ytterligare konsekvenser kopplat till naturresurser eller yt- och grundvattenförekomster och möjligheten att leva upp till miljö kvalitetsnormer, i jämförelse med dagsläget.

8.7 Buller, vibrationer och ljus

Förutsättningar

Buller

Buller är oönskat ljud och anses vara ett folkhälsoproblem. När människor utsätts för buller är den vanligaste reaktionen en känsla av obehag men buller kan även ge upphov till stressreaktioner, sömnstörningar, koncentrationssvårigheter och liknande.

Buller som uppkommer till följd av verksamheterna som finns inom planområdena idag kommer främst från biltrafik som sker till och från området, samt buller från driften av skidbacken.

De vägar som påverkas mest av trafiken till och från friluftsområdet är Alphyddevägen samt Norra och Södra Bergvägen. I anslutning till vägarna finns bostadsområden som redan idag av buller från befintlig trafik.

Verksamhetsbuller som alstras från Billingens friluftsanläggning är främst det som är kopplat till snöproduktionen, såsom exempelvis snökanoner och pistmaskiner samt skidliftar. Boende söder om skidbacken är redan idag påverkade av verksamhetsbuller.

Vibrationer

Inom detaljplaneområdena alstras idag inga vibrationer av någon nämnvärd omfattning från nuvarande verksamhet.

Ljus

Inom detaljplaneområdena finns idag ljuskällor i form av belysning av skidbacke och motionsslingor, belysning från pistmaskiner samt belysning av byggnader.

Påverkan, effekt och konsekvens

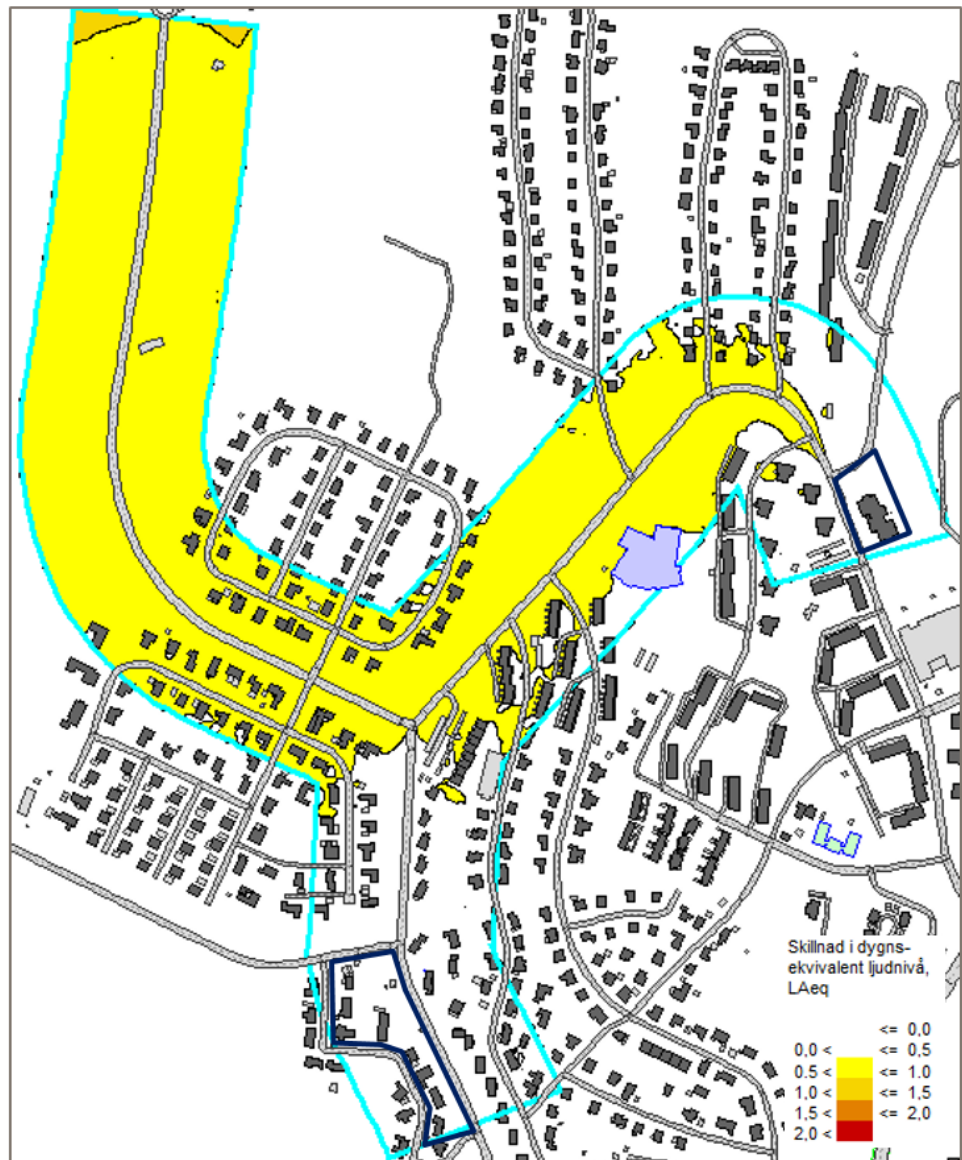
Buller

För att bedöma påverkan från buller som uppstår på grund av ökad trafik samt på grund av driften av verksamheten har jämförelser av beräknat buller gjorts med gällande riktvärden.

För trafikbuller har jämförelser gjorts med Naturvårdsverkets vägledning Riktvärden för buller från väg och spårtrafik vid befintliga bostäder och Naturvårdsverkets vägledning Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik. För verksamhetsbuller gäller Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller som anger riktvärden för buller utomhus vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler tillsammans med anvisningar för ny bebyggelse och friluftsområden.

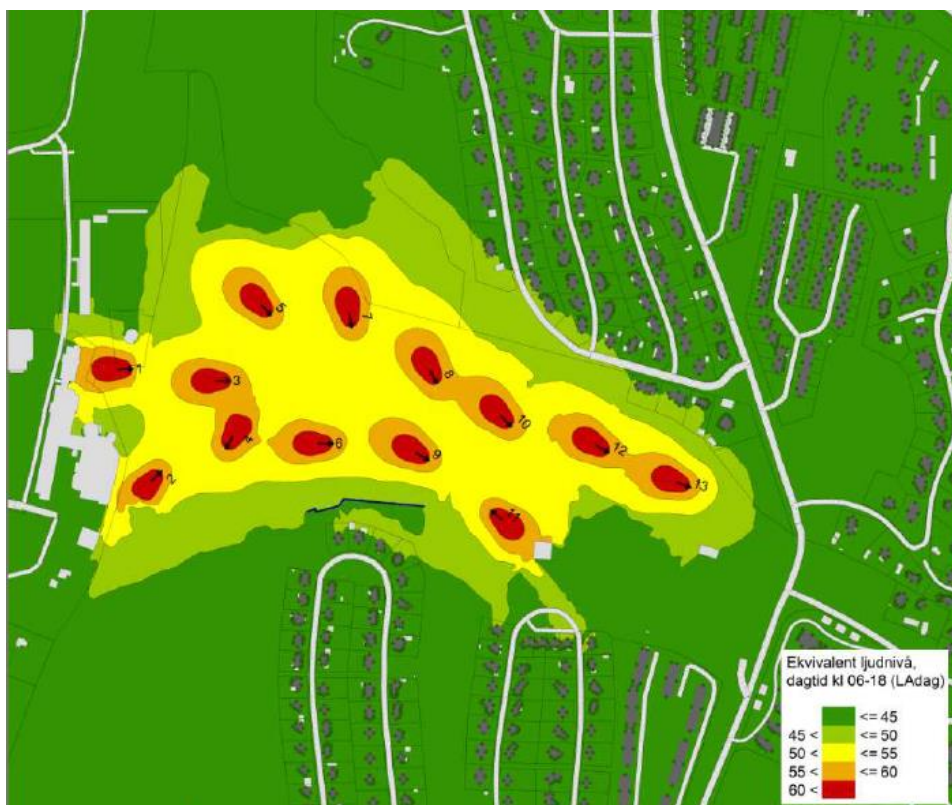
Vid en utbyggnad av Billingens fritidsområde bedöms den förväntade trafikökningen som kan hänföras till utvecklingen av området bli liten i jämförelse med dagens trafik och den normala trafikökningen (COWI 2017). Den förväntade trafikökningen bedöms endast påverka ett begränsat område i nära anslutning till fritidsområdet. Bullerbelastningen inom aktuellt område på grund

av den ökande trafiken kommer inte få någon betydande påverkan på trafikbullernivåerna för de bostäder som ligger in närheten av friluftsområdet. Ökningen bedöms bli som mest 1 dBA dygnsekvivalent ljudnivå vid en jämförelse mellan nollalternativet och utbyggnadsalternativet utan gondol, som är det alternativ som skulle medföra den största trafikökningen (se avsnitt 6.3). Förhållandet till riktvärdet kommer därmed inte att ändras, se Figur 36. Fördjupad information finns i en trafikbullerutredning som utgör en bilaga till granskningshandlingen (COWI 2017f).

Figur 36. Skillnaden i dygnsekvivalenta ljudnivåer i terrängen vid bostäder närmast Billingen friluftsområde (COWI 2017f). Jämförelse mellan nollalternativ och utbyggnadsalternativ utan gondol.

I driften av fritidsområdet bedöms snökanoner, pistmaskiner och liftar ge upphov till verksamhetsbuller. Dessa bullerkällor kommer på grund av utbyggnaden av skidbacken komma betydligt närmare bostäderna, norr och öster om detaljplaneområdet än vad de ligger idag. I Figur 37 visas hur ljudnivåer sprider sig vid en kontinuerlig drift av snökanoner. Resultaten visar att riktvärdet under dagtid vardagar klaras när placering och riktning av snökanoner utförs enligt figuren och med en tyst variation av snökanon.

Figur 37. Ljudnivåer under kontinuerlig drift av dagtid (vardagar) från samtliga snökanoner. Pilarna visar snökanonens riktning (COWI 2017g).

Vid snötillverkning under dag- och kvällstid under helg från samtliga snökanoner överskrids riktvärdet vid några enstaka bostäder i både norr och söder med cirka en decibel. Under nattetid överskrids riktvärdet vid ett flertal bostäder i närheten av pisten. För att klara ljudnivåer nattetid och möjligheten att köra snötillverkning dygnet runt krävs att ljudnivåerna från snökanonerna dämpas.

Den största utmaningen avseende verksamhetsbuller kommer från pistmaskinen. Pisterna ligger i nära anslutning till bostäder och pistmaskinen behöver kunna gå i hela pisten, vilket gör att den kommer väldigt nära bostadshusen. Vid körning av pistmaskinen dagtid under vardagar klaras gällande riktvärden. Dessa klaras däremot inte under helger och inte heller nattetid med den utrustning man har idag. En möjlig lösning för att klara riktvärdena är schemaläggning av tider för pistning inom olika delar av backen. Med en tystare maskin kan schemat bli mer flexibelt. Det ska dock sägas att beräkningsmetoden inte är optimal för denna typ av bullerkälla, eftersom bullerkällan är i ständig rörelse och endast under korta stunder befinner sig på

ett sådant avstånd från den enskilda bostaden, att det kan medföra störning. I beräkningsmetoden bestäms ljudnivån för minst en timme, även vid kortare händelser. Dialog bör föras med tillsynsmyndighet och närboende kring bullerpåverkan från pistmaskinen.

De bullrande delarna av gondolliften planeras att byggas in. Denna skyddsåtgärd är inte inkluderad i bullerberäkningarna. Bullerbelastningen för närliggande bostäder blir därmed mindre än det som redovisas i utredningen, med planerade skyddsåtgärder, vilket medför att riktvärdena kan innehållas.

Fördjupad information finns i verksamhetsbullenutredningen som utgör en bilaga till granskningshandlingen (COWI 2017g).

Sammantaget kan sägas att trafikökningen på närliggande vägar endast innebär en marginell ökning av trafikbullernivåerna för bostäder och känsliga verksamheter kring vägarna. För att klara riktvärden för verksamhetsbuller förutsätts skyddsåtgärder genomföras. Precis vilka skyddsåtgärder som kommer att genomföras avgörs i den fortsatta projekteringen. För verksamheten planeras fysiska skyddsåtgärder, anpassning av tider på dygnet när verksamheten bedrivs samt eftertanke när det gäller inköp av utrustning för att minimera buller från källan. Planerade fysiska skyddsåtgärder är bland annat en bullervall mot bostäderna i norr och ett plank (som finns vid backen idag) mot bostäderna i söder. Dessa skyddsåtgärder är inkluderade i utförda bullerberäkningar. En annan fysisk skyddsåtgärd än inbyggnad av gondolen. Dialog har inletts med Miljösamverkan östra Skaraborg kring bullerfrågorna. Miljösamverkan östra Skaraborg är tillsynsmyndighet och bevakar efterlevnaden av gällande riktvärden. Förutsatt att skyddsåtgärder och dialog genomförs bedöms störningen från verksamhetsbuller så väl som trafikbuller ge upphov till små till måttliga konsekvenser för människors hälsa.

Vibrationer

Genomförandet av detaljplanerna bedöms inte ge någon nämnvärd ökning av vibrationer från driften av planerad verksamhet och bedöms därför medföra små konsekvenser för närboende och för omkringliggande byggnader och anläggningar. Vibrationer som kan uppkomma under anläggningsskedet behandlas i avsnitt 8.11.

Ljus

Antalet ljuskällor kommer vid genomförandet av detaljplanerna att öka i form av belysning av bland annat den utvidgade delen av skidbacken. Den befintliga delen av skidbacken är idag upplyst under de mörka timmarna på dygnet då skidanläggningen är igång. Bostäderna söder om befintlig backe bedöms därmed ha låg känslighet för den ljussättning som planeras. Bostäderna norr om planerad skidbacke upplever inte skidbackens belysning på samma sätt idag, så för de boende i det området bedöms utvidgningen av skidbacken medföra en förändring.

Backen kommer att vara upplyst under dagens och kvällens mörka timmar under höst, vinter och vår. Det planeras att hålla öppet senast till klockan 21, med undantag för specialarrangemang. Det kommer att vara möjligt att styra

belysningen beroende på vilken del av backen som används och även styra belysningsstyrkan. För pistning av backen planeras det ur säkerhetssynpunkt att kunna ha belysningen tänd på reducerad styrka.

Beräkningar av ljus för de bostadshus som ligger närmast planerad skidbacke har genomförts (Osram AS 2017). Enligt nuvarande kunskap finns det idag inte några riktvärden för störande ljus, men beräkningarna kan användas för att planera justeringar av belysningen. Hur störande påverkan från belysning uppfattas i en bostad är beroende av flera olika faktorer. Placeringen av belysningen i förhållande till bostäder, förekomsten av fönster på en utsatt fasad, balkonger och uteplatser som exponeras, ljusstyrkan samt tiden som belysningen används kan antas ha betydelse för i vilken mån boendemiljön och exempelvis nattsömn påverkas.

Inom ett område som omfattas av detaljplan krävs det, enligt Plan- och byggförordning (2011:338), bygglov för att för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en ljusanordning om den avsedda användningen av anordningen har betydande inverkan på omgivningen, så den fortsatta hanteringen av påverkan från ljuskällor kommer att hanteras i den processen.

Mellan bostäderna i norr och skidbacken kommer det längs den övre delen att bevaras vegetation och längs den nedre delen anläggas en vall mot skidbacken. Detta kommer att begränsa bostädernas utsikt mot den upplysta och om vintern snötäckt skidbacken.

Ljuskällorna bedöms initialt kunna orsaka viss störning tills riktningen av ljuskällorna blivit optimal. Kommunen bör därmed ha en löpande dialog med boende så att ljuskällorna riktas och ljusstyrkan justeras så att det orsakar minsta möjliga störning för boende. Konsekvenserna av påverkan från ljus i form av exempelvis förlorad nattsömn bedöms därmed bli små. Ljus från trafik behandlas inte eftersom befintliga vägar används och trafikökningen kopplat till verksamheterna blir liten.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet kommer verksamheten bedrivas som i dagsläget, förutom vad gäller utvidgning av konstsnöspåren, varför inga förändringar av verksamhetsbuller eller störande ljus förväntas. Vad gäller trafikbuller så kommer den generella trafikökningen, samt den eventuella trafikökningen som är kopplad till besökare till det utökade konstsnöspåret, fram till jämförelseåret 2035 endast orsaka en marginell ökning bullernivåer för närliggande bostäder, varför inga ytterligare konsekvenser förväntas.

8.8 Luft

Förutsättningar

Varje kommun ska ansvara för att kontrollera att luftkvaliteten för miljö kvalitetsnormerna uppfylls. Antingen på egen hand eller i samarbete med andra kommuner. Kontrollen ska ske genom mätning, beräkning eller annan objektiv bedömning. Nedan redovisas luftkvaliteten i Skövde kommun hämtad från Luft i västs hemsida (Luft i väst 2017-09-21).

Skövde kommuns huvudsakliga utsläppskällor som påverkar luftkvaliteten negativt är vägtrafik, framförallt väg 26 och väg 49 samt punktkällor i form av industriverksamhet, däribland Cementsa, Skövde värmeverk, Volvo Powertrain och Lövängsverket.

Både kvävedioxidmätningar och mätning av partiklar utfördes i Skövde kommun under 2014. Resultaten visade att inga överskridande av miljö kvalitetsnormer har skett varken för kvävedioxid eller för partiklar. Bensen mättes under 2009 och inte heller då uppmättes några halter som överskred miljö kvalitetsnormerna. Både halten av tungmetaller och bens(a)pyren har uppskattats utifrån Naturvårdsverkets eller SMHIs nationella kartering av emissioner. Bedömningen utifrån detta underlag är att kommunen klarar miljö kvalitetsnormerna för tungmetaller och bens(a)pyren.

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 avseende svaveldioxid. Resultaten visade på låga halter vilket Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt och då även Skövde kommun. Svaveldioxidhalten bedöms därmed klara miljö kvalitetsnormen. Halten kolmonoxid är baserat på uppmätta halter i Sverige och dessa är generellt låga. Skövde kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten klara miljö kvalitetsnormerna.

Påverkan, effekt och konsekvens

Utveckling av Billingens fritidsområde samt utbyggnad av First Hotel Billinge bedöms ge en begränsad trafikökning till och från fritidsområdet och hotellet på grund av ett ökat antal besökare. Trafikökningen ses främst på vägvagn i nära anslutning till fritidsområdet och hotellet och bedöms ge en marginell påverkan på luftkvaliteten. Luftkvaliteten bedöms därmed inte påverkas i en sådan omfattning att några miljö kvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas. I övrigt sker inga emissioner till luft från planerad verksamhet, som skulle kunna påverka möjligheten att efterleva miljö kvalitetsnormerna. Inga negativa konsekvenser kopplat till ökade halter av luftföroreningar bedöms därför uppstå.

Konsekvenser av nollalternativet

Den generella trafikökningen samt den eventuella trafikökningen som är kopplad till besökare till det utökade konstsnöspåret i nollalternativet bedöms ge en marginell påverkan på luftkvaliteten i förhållande till nuläget. Inga negativa konsekvenser kopplat till ökade halter av luftföroreningar bedöms därför uppstå för nollalternativet.

8.9 Säkerhet och tillgänglighet

Förutsättningar

Trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter inom och i anslutning till området är idag tillfredsställande men inte optimal. En gång- och cykelbana löper längs Alphyddevägen och upp till Billingeplatån, denna är inte upplyst. Nere vid planerad dalstation utmed Ekängsvägen och Dalvägen finns också en gång- och cykelväg på östra sidan, men upp till befintlig dalstation finns ingen gång- och cykelväg. Vägarna uppe på berget är idag till största delen bilvägar med några enstaka anordnade gångvägar mellan parkeringarna och byggnaderna samt till aktiviteterna. Det finns enstaka övergångsställen samt trottoarer runt vissa byggnader.

Beredskapsmöjligheterna för utryckningsfordon att ta sig upp på bergsplatån är god. För utryckningsfordon att ta sig fram till dagens dalstation är något begränsad på grund av att vägen är mycket smal och körfälten inte är separerade.

Påverkan, effekt och konsekvens

Genom en viss utökning av gång- och cykelbanor och gångstråk samt tydligare kopplingar mellan de olika områdena kring hotellet och fritidsområdet bedöms säkerheten och tillgängligheten öka för besökare som ska ta sig mellan olika aktiviteter och faciliteter. Det planeras också en planskild passage för exempelvis skidåkare under Alphyddevägen, in mot skogen, se Figur 38.

För oskyddade trafikanters korsning av Dalvägen och Ekängsvägen kommer trafiksäkra passager att finnas som ansluter till planerad dalstation. Från parkeringen vid dalstationen och upp till gondolliften kommer också säkra och tillgänglighetsanpassade gångstråk att anläggas.

Beredskapsmöjligheterna för utryckningsfordon upp till bergsplatån och Billinge hus kommer fortsättningsvis att vara goda. Tillräckliga uppställningsytor för beredskapsfordon kommer att finnas längs befintliga och planerade byggnader. Beredskapsmöjligheterna till planerad dalstation kommer också att vara god.

Dalstation med planerad gondollift medför att det blir enklare att ta sig upp på berget utan bil. Dalstationen kommer att kunna nås med kollektivtrafiken. Busshållplatser finns på Dalvägen och Ekängsvägen.

Figur 38. Översiktlig trafiklösning på platån. Vit prickad linje avser stråk för gående och cyklister. Vit heldragen linje avser skidspår.

Gondoliften bedöms som relativt okänslig vid kortare driftstopp eftersom resenärer inne i gondolorna är skyddade från väder och vind. Vid eventuella längre driftstopp för gondoliften, eller andra akuta händelser, kommer det finnas utbildad personal kopplad till anläggningen som kan genomföra en evakuering av gondolorna.

Sammantaget bedöms utbyggnaden av Billingsens friluftsområde medföra positiva konsekvenser avseende säkerhet och tillgänglighet.

Konsekvenser av nollalternativet

Inga förändringar avseende säkerhet och tillgänglighet förväntas för nollalternativet.

8.10 Klimat

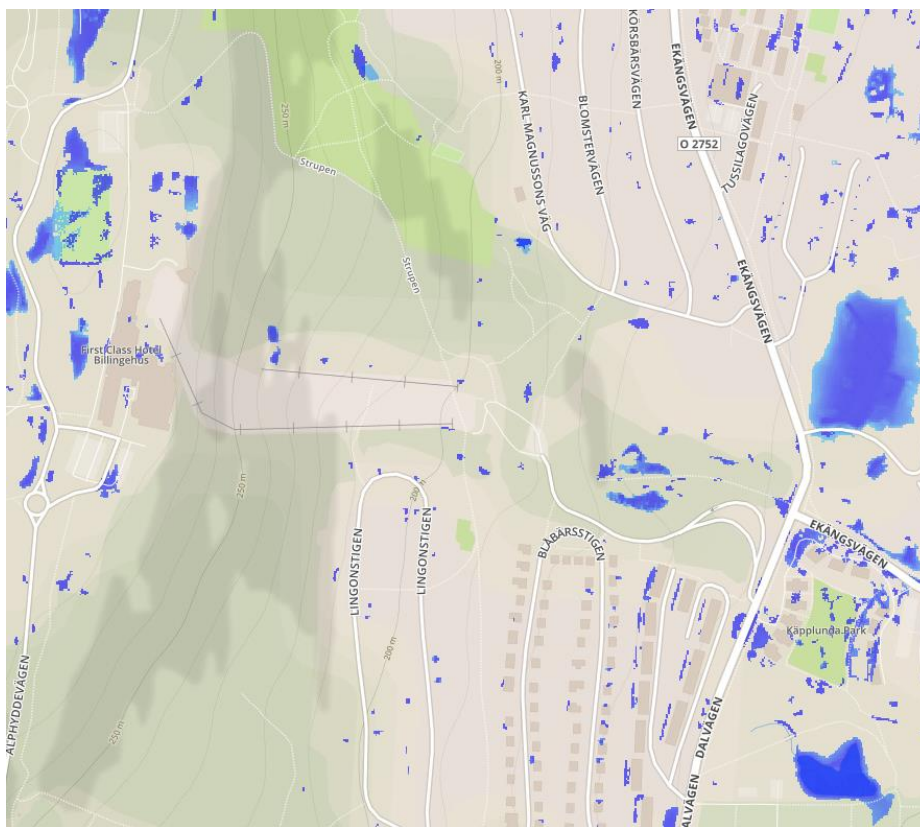
Förutsättningar

Temperaturen i Västra Götalands län förväntas öka med tre till fem grader i slutet av detta sekel. Till följd av detta bedöms antal varma dagar att öka och därmed förlängs vegetationsperioden. Även årsnederbörden och antal dagar med kraftig nederbörd förväntas att öka i slutet av seklet. Ökad nederbörd resulterar i en ökad tillrinning till vattendrag och enligt SMHI:s bedömning sker det procentuellt största ökningen under vintertid (SMHI, 2015).

Vid stora nederbördsmängder samlas vatten i lågpunkter inom och utanför detaljplaneområdena. För området uppe på Billingen finns lågpunkter bland annat söder om det som idag kallas Blå hallen, som kommer att vara en aktivitetsyta efter genomförande av detaljplanen, samt i anslutning till bandyplanen, se Figur 39 från Skövde kommuns skyfallskartläggning.

Nedanför backen ansamlas vatten dels i det södra dagbrottet inom före detta Käpplunda gruva och dels öster om Ekängsvägen, på en yta som idag utgör en mindre park.

För en mer ingående beskrivning hur avvattningen sker inom utredningsområdet hänvisas till den dagvattenutredning som är utförd inom detaljplanarbetet, vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen (COWI 2017c).

Figur 39. Vid kraftiga regn ansamlas vatten i lågpunktsområden markerade med blått.

Påverkan, effekt och konsekvens

I Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten (Skövde kommun 2011) anges att målet är att den naturliga avrinningen i möjligaste mån inte ska öka i samband med byggnation. För att minska belastningen på ledningsnät och recipienter gäller det att omhänderta eller fördröja vattnet lokalt inom respektive område. Dagvattenanläggningar och ledningar inom planområdet ska dimensioneras för ett regn som kan förväntas uppstå på den aktuella platsen.

Maximal avrinning från skidbacken förväntas ske under våren när backen är isbelagd och i stort sett allt vatten rinner av från backen. Under sommaren när de riktigt intensiva regnen uppstår kommer skidbacken inte att vara isbelagd vilket gör att endast en liten del av nederbörden avrinner från backen.

Dagvattensystemet nedanför backen är redan idag överbelastat vid höga flöden. Flödet från skidbacken behöver därför fördröjas. Höjdsättningen av terrängen i backen kommer att justeras vilket medför att vattnet, istället för att rinna mot ytan öster om Ekängsvägen, kommer att rinna mot söder, mot det gamla dagbrottet. Vid ett 100-års regn kommer det vatten som hamnar i det gamla dagbrottet att kunna fördröjas där i det fördröjningsmagasin som planeras. Ytan där magasinet placeras kommer att vara invallad då nuvarande körväg in kommer stängas med vall, med anledning av att lifthuset planeras att lokaliseras på den ytan. Det är viktigt att beakta att erosion i backen och transport av slam inte påverkar funktionen hos ett fördröjningsmagasin.

För ytan längst ned i backen innehållande parkering och körväg kommer det vatten som inte dagvattensystemet för den ytan kan ta emot att rinna ner på Dalvägen liksom idag och rinna vidare till befintliga lågpunkter i landskapet inom idag obebyggda ytor. I framtida stadsplanering är det viktigt att ta hänsyn till sådana översvämningssytor för att säkerställa att bebyggelse inte lokaliseras på olämpliga platser.

Uppe på Billingen förväntas samma lågpunktsområden som idag att översvämmas vid extrem nederbörd. Inga nya byggnader inom aktuella detaljplaner kommer att lokaliseras på ett sådant sätt att risk för översvämning föreligger.

Åtgärder för att minimera klimatpåverkan vid genomförandet av planerna utgörs av att skapa goda förutsättningar för att låta bilen stå och ta sig till området med kollektivtrafik, gång eller cykel. Vid Dalstationen förbereds det för hållplatslägen för bussar i linjetrafik, såväl som platser där chartrade bussar kan stå. Avsikten är också att anlägga cykelparkeringar på flera platser inom området, både vid dalstationen och på toppen av berget. Från dalstationen ska gondolliften fungera som en förlängning av kollektivtrafiken upp på berget. I gondolliften blir det möjligt att ta med sig sin utrustning i form av exempelvis skidor eller cykel upp till toppen. Åtgärderna bedöms tillsammans bidra till att minimera trafikökningen, som blir en följd av ett högre besökarantal. I det fortsatta arbetet kommer det även utredas vilka möjligheter det finns för att skapa bättre kopplingar till den långväga kollektivtrafiken, exempelvis för dem som ankommer till Skövde med tåg.

En annan åtgärd för att minimera klimatpåverkan är att i planarbetet skapa bra förutsättningar för etablering av solceller på exempelvis byggnadstak.

Sammantaget bedöms utbyggnaden av Billingens friluftsområde ge små negativa konsekvenser med anledning av framtida klimat och vattenavrinning. Utbyggnaden bedöms inte försvåra efterlevandet av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan.

Konsekvenser av nollalternativet

Inga förändringar avseende klimataspekter förväntas för nollalternativet.

8.11 Konsekvenser under byggtiden

Byggtiden för genomförandet av detaljplanerna bedöms till omkring ett år för Billinge 1 och omkring två år för Billinge 2 m.fl. Nedan beskrivs de tillfälliga störningar som bedöms kunna uppstå under byggskedet och möjliga åtgärder som kan utföras för att minimera sådan störning.

Buller, vibrationer och damm

Buller, vibrationer och damning kan uppstå under byggtiden vid till exempel sprängning, spontning, pålning, schaktning, packningsarbeten och transporter av massor och annat byggnadsmaterial.

En stor mängd massor kommer att behöva hanteras inom området. Massbalans har eftersträvat och endast en mindre del av de massor som hanteras kommer att hämtas utanför området, vilket är positivt för att minimera de transporter som kommer att alstras på vägnätet kring området.

Där sprängnings- eller annat vibrationsalstrande arbete sker i områden där det finns risk för påverkan på bebyggelse bör förbesiktning av byggnader utföras och kontroll föras under byggtiden, för att säkerställa att skadliga vibrationsnivåer inte uppstår. Svensk standard Vibration och stöt – Riktvärden och mätmetod för vibrationer i byggnader orsakade av pålning, spontning, schaktning och packning, respektive Vibration och stöt - Riktvärden för sprängningsinducerade vibrationer i byggnader tillämpas där behov finns.

Under byggtiden tillämpas riktvärden i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser, vilket medför godtagbara bullernivåer för omkringboende. Bullerskydd mot särskilt bullrande aktiviteter, eller där arbeten pågår i nära anslutning till bostäder bedöms kunna bli aktuellt.

Buller kan också orsakas av transporter till och från byggarbetsplatsen. För detta tillämpas riktvärdena för trafikbuller.

Åtgärder för dammbindning i form av exempelvis bevattning kan krävas för att undvika störning utanför arbetsområdet.

Utsläpp av vatten

Under byggskedet kan naturliga recipienter, diken och övrigt dagvattensystem, komma att påverkas av utgående länshållningsvatten från schaktgropar. För att undgå att belasta recipienter och dagvattensystem med grumligt vatten som kan påverka organismer nedströms, eller medföra praktiska problem som sedimentation i ledningar och liknande, kan utgående vatten behöva genomgå sedimentation alternativt infiltreras över en bevuxen yta. Om det finns risk för att länshållningsvatten innehåller oljeförorening från exempelvis arbetsmaskiner, måste detta beaktas och möjlighet till oljeavskiljning finnas. Vid större gjutningsarbeten finns även risk för att länshållningsvatten kan bli starkt basiskt. Finns det risk för att sådant vatten uppstår, som skulle kunna påverka recipienter bör möjligheten för pH-justering utredas. Genom vidtagande av skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna av utsläpp av vatten från anläggningsarbetena bli små.

Framkomlighet

Framkomligheten kan komma att påverkas under byggtiden genom att trafiken i området kan komma att behöva ledas om. Arbeten i anslutning till befintliga vägar kan medföra behov av sänkta hastighetsgränser. Konsekvenserna och acceptansen hos de berörda kan minskas genom tydlig skyltning och regelbunden information.

Förorenad mark

Schakt i förorenad mark kan bli aktuellt under anläggningsarbetena. En saneringsanmälan måste då upprättas och inges till tillsynsmyndigheten. I den ska beskrivas vilka skyddsåtgärder som avses att tillämpas för att undvika spridning av förorening och påverkan på människors hälsa och miljön.

Natur- och kulturvärden

Inom och i anslutning till arbetsområden kommer det att finnas naturvärden och kulturvärden som ska bevaras. Sådana objekt eller områden bör inhägnas med stängsel, plank eller annat påkörningsskydd, under byggskedet för att dessa inte ska riskera att skadas. Vid arbeten i närheten av träd ska trädens rotzon beaktas.

Sammantaget bedöms den påverkan som uppstår under byggtiden medföra små till måttliga konsekvenser.

9 Samråd

Syftet med miljöbedömning och MKB är att integrera miljöaspekter i planarbetet så att en hållbar utveckling främjas. För att integrera miljöaspekter i planerna har arbetet med MKB skett parallellt med planarbetet. Det övergripande innehållet i MKB har stämts av med Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Denna MKB utgjorde en del av samrådshandlingarna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. och har således använts för att samråda bedömda miljökonsekvenser med myndigheter, organisationer, särskilt berörda och allmänhet. I samrådet fanns möjlighet att lämna synpunkter på planerna och på MKB.

Efter samrådet skedde en sammanställning av inkomna synpunkter och justeringar utfördes i planförslagen och i MKB. Planerna ställdes därefter ut på granskning och baserat på inkomna synpunkter justerades handlingarna på nytt. Aktuellt dokument utgör alltså en reviderad version av den MKB som presenterades i samrådet och vid granskning.

Nästa steg i processen är antagande av detaljplanen. Först när detaljplanen har antagits och vunnit laga kraft får området exploateras i enlighet med planen.

10 Fortsatt arbete och uppföljning

Inför genomförandet av detaljplanerna krävs fortsatt utredning kring ett antal områden:

- > eventuell utredning av grundvattennivåer på utvalda platser
- > antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning inför tillbyggnader som kräver bygglov, på byggnader med kulturvärden, som säkrar att gestaltning utförs med god verkshöjd och att förvanskning av kulturvärden inte sker.
- > eventuellt kompletterande provtagning inför bortskaffande av schaktmassor från området för Käplunda gruva
- > kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden

Inför genomförandet av detaljplanerna kan anmälan, dispens eller prövning krävas i form av:

- > Anmälan om efterbehandlingsåtgärder/saneringsanmälan, för schaktarbete inom förorenade områden
- > Ansökan om dispens enligt artskyddsförordningen, för påverkan på skyddade arter påträffade inom området för kommande skidbacke.
- > Ansökan om dispens från biotopskyddet, för påverkan på allé utmed Dalvägen.

Under byggskedet bör kontroll utföras, inom ramen för entreprenörens egenkontroll, av exempelvis hantering av förorenade massor och länshållningsvatten, skydd av värdefulla områden och objekt samt vibrationer i byggnader som riskerar att påverkas.

Följande aspekter bör följas upp efter genomförandet av detaljplanen:

- > påverkan på naturvärdena inom naturreservatet Billingekeleven, till följd av tillskapande av nya brynområden i anslutning till reservatet.
- > skötselplan för naturområden i och i anslutning till skidbacken
- > buller och ljussituationen vid bostäder, till följd av driften av skidbacken
- > eventuella kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden

11 Samlad bedömning

Den samlade bedömningen syftar till att göra en helhetsjämförelse av projektets miljöpåverkan jämfört med nollalternativet. Nollalternativet innebär i sig själv inga tillkommande miljökonsekvenser, utöver sådana kopplade till exempelvis en generell trafikökning, eftersom inga andra betydande förändringar i närområdet planeras.

11.1 Miljökonsekvenser

Nedanstående tabell sammanfattar de konsekvenser som bedöms uppstå av föreslagen planläggning. Konsekvenserna nämns kortfattat och summariskt och färgkodas i enlighet med bedömningsmatrisen i avsnitt 3.3.

Miljöaspekter	Konsekvenser
Stads- och landskapsbild	Påverkan genom tillkommande byggnadskroppar synliga på långt avstånd. Större öppen yta för skidbacke. Konsekvensen bedöms som måttlig till stor, men kan upplevas både positiv och negativ.
Naturmiljö	Stor påverkan på områden med värdefull natur i och med utvidgad skidbacke och konstsnöspår. Förlust av områden, barriäreffekt och nya brynzoner. Stora konsekvenser.
Kulturmiljö	Påverkan sker på övriga kulturhistoriska lämningar. Konsekvensbedömningen baseras dock här på påverkan på helhetsintrycket för den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Billinge hus. Måttliga till stora konsekvenser.
Rekreation och friluftsliv	Förutsättningarna för rekreation och friluftsliv förbättras och positiva konsekvenser bedöms uppstå.
Förorenad mark	Arbeten kommer att ske i anslutning till förorenad mark. Genom vidtagande av skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna som ett resultat av spridning av föroreningar som små.

Yt-, grundvatten och övriga naturresurser	Ingen påverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer för vatten. Liten påverkan på skogsbruk. Små konsekvenser.
Buller, vibrationer och ljus	Bullerpåverkan från trafik och drift av verksamheten bland annat i form av snöproduktion och pistning. Små till måttliga konsekvenser.
Luft	Ingen påverkan på möjligheten att leva upp till miljö kvalitetsnormer för luft. Små konsekvenser.
Säkerhet och tillgänglighet	Området planeras för att uppnå god säkerhet för oskyddade trafikanter, samt tillgänglighet för alla. Positiva konsekvenser.
Klimat	Ökad avrinning från skidbacken. Fördröjningsåtgärder vidtas. Ingen påverkan på ny eller befintlig bebyggelse vid framtida höga nederbördssituationer. Åtgärder vidtas för att möjliggöra hållbart resande. Små konsekvenser.
Byggtiden	Påverkan från anläggningsarbeten i form av exempelvis buller, vibrationer och damning. Riktvärden och standarder tillämpas. Fysiska skydd mot områden som ska bevaras. Små till måttliga konsekvenser.

11.2 Överensstämmelse med miljöbalken

Hänsynsregler

Miljöbalkens kapitel 2 behandlar de så kallade allmänna hänsynsreglerna. Reglerna innebär bland annat att den ansvarige måste ha kunskap om verksamheten eller åtgärden, att man ska vidta skadeförebyggande åtgärder och att verksamheten eller åtgärden ska också lokaliserats till en lämplig plats, hushålla med råvaror samt använda bästa produkt och teknik.

Kommunen har i detaljplaneprocessen med miljöbedömning bedömt att den lokalisering som valts för utvidgningen av verksamheten är den bästa möjliga. Detaljplanerna är anpassade utifrån vad som framkommit i de utredningar och övrigt kunskapsunderlag som tagits fram inom detaljplaneprocessen och skadeförebyggande åtgärder planeras. Detaljplanen bedöms vara förenlig med de allmänna hänsynsreglerna.

Hushållningsprinciper

Miljöbalkens kapitel 3 innehåller grundläggande bestämmelser för hushållningen med mark- och vattenresurser. Där anges bland annat att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Det specificeras bland annat att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden

eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön och att riksintressen ska skyddas mot sådana åtgärder.

Riksintressen för natur och friluftsliv berörs av planområdena. Riksintresset för natur bedöms inte påverkas av genomförandet av detaljplanerna och riksintresset för friluftsliv anses främjas.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av genomförandet av detaljplanerna. Det bedöms ändå att valet av plats motiveras av en god hushållning, på grund av att de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda områden i Skövde stad, till skillnad ifrån om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövt tillskapas. För planerad markanvändning nyttjas befintlig infrastruktur som ansluter till planområdet.

Detaljplanerna bedöms därför vara förenliga med hushållningsprinciperna i miljöbalkens kapitel 3.

Kapitel 4 i Miljöbalken redovisar särskilda bestämmelser för hushållning med mark- och vatten för vissa specifika områden. Inga sådana områden omfattas av detaljplaneområdena.

11.3 Miljökvalitetsmål

Nedan följer en genomgång av hur planen inverkar på de nationella och regionala miljökvalitetsmålen. Miljökvalitetsmålen är uppdelade efter påverkansområde.

Miljökvalitetsmål kring luftkvalitet

De miljökvalitetsmål som omfattas av luftkvalitet är:

- > Begränsad klimatpåverkan
- > Frisk luft
- > Bara naturlig försurning
- > Ingen övergödning

Genom att skapa förutsättningar för att besökare till planområdena kan välja bort bilen och resa hållbart bedöms projektet inte försvåra uppfyllandet av miljökvalitetsmålen kring luftkvalitet. Närheten till kollektivtrafik och utförande av en gondollift upp till Billingen, som ska fungera som en förlängning av kollektivtrafiken är exempel på sådana förutsättningar. Under byggtiden riskerar projektet däremot att motverka uppfyllandet av miljökvalitetsmålen. Temporärt kommer betydande transporter av material och utrustning att ske och många arbetsmaskiner kommer att vara aktiva inom området, vilket kommer att generera utsläpp till luft. Det är viktigt att vid projekteringen planera

transporter, materialval och dylikt så att energianvändningen och utsläppen minimeras.

Miljö kvalitetsmål kring vatten

Det miljö kvalitetsmål som berör vatten är:

- > Levande sjöar och vattendrag
- > Grundvatten av god kvalitet

Målen innebär att hänsyn måste tas till yt- och grundvatten, som finns i anslutning till detaljplaneområdena, vid exploatering. Mindre vattendrag finns i anslutning till områdena, såväl som grundvattenförekomster. Genomförandet av detaljplanerna bedöms inte medföra att påverkan orsakar några konsekvenser kopplade till förändrad yt- eller grundvattenkvalitet. Indirekt kan genomförandet av planerna medföra en påverkan på sjön Hållsdammen och Hållsdammsbäcken eftersom ett ökat vattenuttag från Hållsdammen krävs för en ökad snöproduktion. I ansökan om tillstånd för det ökade vattenuttaget bedöms påverkan på miljömålet Levande sjöar och vattendrag vara liten till måttlig med avseende på inverkan på livsmiljön i Hållsdammen och Hållsdammsbäcken.

Miljö kvalitetsmål kring naturvärden

De miljö kvalitetsmål som omfattas av naturvärden är:

- > Levande skogar
- > Ett rikt växt- och djurliv

Hänsyn måste tas till de naturvärden som finns inom utredningsområdet vid utbyggnaden av Billingens friluftsområde. Utbyggnaden kommer att påverka flera värdefulla och unika naturvärden och detta framför allt i samband med utbyggnaden av den nya skidbacken. Det bedöms därför att genomförandet av planerna motverkar uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålen levande skogar samt ett rikt växt- och djurliv.

Giftfri miljö

Förorenade massor förekommer inom detaljplaneområdena framför allt kring Käplunda gruva. Förorenade massor som ska bortskaffas kommer att tas omhand på ett miljömässigt korrekt sätt. Förorenade massor som lämnas kvar inom området kommer att täckas över för att minska risken för exponering. Projektet kommer således att medverka till att miljö kvalitetsmålet om giftfri miljö uppfylls.

God bebyggd miljö

När skidbacken utvidgas åt norr och åt öster kommer fler bostäder att utsättas för buller och ljus från verksamheten. Åtgärder planeras dock för att minska denna påverkan och där riktvärden finns är målet att dessa ska innehållas.

En följd av utbyggnaden av friluftsområdet är att det blir enklare att nå och att röra sig inom området. Möjligheterna för friluftsliv och rekreation kommer också

att öka. Med skyddsåtgärder för att minimera buller från framför allt områdena kring skidbacken bedöms projektet medverka till uppfyllandet av miljökvalitetsmålet för en god bebyggd miljö.

12 Referenser

- > Acanthus 2017. Kulturmiljöunderlag. Billingen fritidsområde. Skövde kommun.
- > BG&M 2017. PM – Geoteknik 170922, Billingebacken, Förlängning skidbacke, Skövde Kommun.
- > COWI AB 2014. Redovisning undersökningsbrunnar. A025858.
- > COWI AB 2017a. Naturvärdesinventering av detaljplaneområde, östra Billingen, Skövde.
- > COWI AB 2017b. Naturvärdesinventering, Billingens östra brant, Alphyttekleven.
- > COWI AB 2017c. VA- och dagvattenutredning till detaljplan, Billingen 1 och Billingen 2 m. fl.
- > COWI AB 2017d. Miljöteknisk markundersökning, Billinge hus 4, Skövde kommun.
- > COWI AB 2017e. Förorenad mark vid Kåpplunda gruva, Litteratursammanställning.
- > COWI AB 2017f. Trafikbullerutredning avseende detaljplaner för Billinge hus 1 samt Billinge hus 2 m.fl., Skövde kommun.
- > COWI AB 2017g. Utredning av verksamhetsbuller för Billingens friluftsområde, Skövde kommun.
- > COWI AB 2017h. Trafik till och från Billinge hus. Antaganden och prognos. Koncept 2017-11-15.
- > COWI AB 2017i. Miljökonsekvensbeskrivning. Nytt tillstånd för vattenuttag vid Hållsdammen.

- > IVL Svenska Miljöinstitutet 2016. Sammanställning av befintlig kunskap om föroreningskällor till PFAS-ämnena i svensk miljö.
- > Luft i väst. Besökt 2017-09-2. Skövde. Online.
<http://www.luftivast.se/var/uploads/Mätningar/hemsskovde2017.pdf>
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2016. Värdebeskrivning riksintresse för naturvård Västra Götalands län, beslut 2000-02-07, uppdaterat okt 2016 NRO 14075 Nordbillingen
- > Länsstyrelsen. Besökt 2017-09-06. Länsstyrelsens WebGIS. Online:
<http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Vastragotaland/Infokartan/>
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018a. Dispens för att ta bort och flytta nattviol (Platanthera sp.) i samband med breddning av längdskidspår på fastigheten Skövde 4:16 i Skövde kommun. Diarienummer 522-40226-2017.
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018b. Beslut om vattenverksamhet avseende nedläggning av trummor på fastigheten Skövde 4:16 i Skövde kommun. Diarienummer 535-38910-2017.
- > Miljöbarometern. Besökt 2017-10-06. Om miljöbarometern. Online:
<http://miljoskaraborg.miljobarometern.se/om/>
- > Miljömål.se. Besökt 2017-10-05. Regionala miljömål. Online:
<http://www.miljomal.se/Miljomalen/Regionala/?l=14&t=Lan>
- > MITTA AB 2017. PK-Geoteknik, 171122, Billinge 2, Tillbyggnad konferensanläggning.
- > Naturvårdsverket 2009. Riktvärden för förorenad mark Modellbeskrivning och vägledning. Rapport 5976
- > Naturvårdsverket 2005. Riksintresse för naturvård och friluftsliv. Handbok 2005:5.
- > Naturvårdsverket 2016. Ekologisk kompensation. En vägledning om kompensation vid förlust av naturvärden. Handbok 2016:1. Utgåva 1.
- > Osram AS 2017. Billingebacken Skövde. Installation : New flood lighting - Class III.
- > Pro Natura 2017. Fördjupad artinventering (NVI) av naturvårdsarter av svampar i område berört av utvidgning av Billingens skidbacke, Skövde kommun.
- > SGU 1977. Projekt Ranstad-75, Hydrogeologiska synpunkter på planerad uranutvinning i Billingen vid Ranstad. Skaraborgs län.

- > SGU 1991. Beskrivning och bilagor till kartan över grundvattnet i Skaraborgs län. Ser Ah nr 9.
- > Skövde kommun 1998. Naturvårdsprogram för Skövde kommun-sammanställning av områden med naturvärden.
- > Skövde kommun 2011. Riktlinjer för dagvattenhantering i Skövde kommun.
- > Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister. Besökt 2018-01-25. Online: <http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/anlaggning/visaVardering.raa?anlaggningId=21320000020208&page=vardering&varderingParent=ANLAGGNING>
- > Riksantikvarieämbetet fornminnesregister. Besökt 2017-09-20 och 2017-12-04. Fornsök. Online: http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?utm_source=fornsok&utm_medium=block&utm_campaign=ux-test
- > Skogskunskap. Besökt 2017-12-02. <https://www.skogskunskap.se/ordlista/r/rekreationsskogsbruk/>
- > Skövde kommun 2012. Översiktsplan ÖP2025.
- > Skövde kommun. Skövde vision 2025. Juni 2010. <https://www.skovde.se/Fritid--natur/Billingens-fritidsomrade/utveckling-av-billingen/>
- > SMHI. Framtidsklimat i Västra Götalands län –enligt RCP-scenarier. Klimatologi Nr 24. 2015.
- > VISS, Vatteninformationssystem Sverige. Besökt 2017-11-30. <http://viss.lansstyrelsen.se/>
- > Västergötlands museum 2017. Utbyggnad av Billingebacken, Skövde kn – kulturhistoriskt underlag.
- > Västergötlands museum 2018. Redovisning, Arkeologisk utredning steg 2. Billingebacken, Skövde kommun. Upprättad av Maria Norrman.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum: 2018-10-09

Diarienummer: PLAN.2017.2

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

Kommunstyrelsen

Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl.

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluftss- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Bakgrund

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billinge 2 att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartersmark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphyddevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-

utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbullen. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbullen kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbullen.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billinge Klevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet.

Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framförallt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Kåpplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits

för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas. Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringsalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billingehus är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingens ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-

runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billingeprojektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billingelevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensationsåtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billingeportalen ska placeras söder om rondellen och att Billinge-centret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billingeportalen och Billinge-centret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för

den samlade funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billingeacentret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billingeprojektet ska utgå från Slutrapport Billingeprojektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billingeacentret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billingeprojektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billingeklevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.

- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbuller kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar som ingår i beslutet

Plankarta med bestämmelser 2018-10-17

Planbeskrivning 2018-10-17

Illustrationsplan 2018-10-17

Samrådsredogörelse, 2018-10-17

Granskningsutlåtande, 2018-10-17

Miljökonsekvensbeskrivning, 2018-10-10

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Unnar Kristmannsson
Planchef

Detaljplan för Billinge hus 2 m. fl. Samrådsredogörelse

Upprättad 2018-06-18

PLAN.2017.2

Sektor samhällsbyggnad

Innehåll

FÖRSLAG TILL BESLUT	4
HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	4
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN	6
Länsstyrelsen	6
Länsstyrelsen Västra Götalands län	
Lantmäterimyndigheten	11
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	11
Miljösamverkan östra Skaraborg	11
Barn- och utbildningsnämnden	13
SkövdeNät AB	13
Räddningstjänsten östra Skaraborg	13
AB Skövdebostäder	14
Övriga remissinstanser	14
Skanova	14
Västergötlands museum	14
Västarvet	15
Naturskyddsföreningen	17
Västtrafik	23
Skövde cykelkubb	23
Vitesse	25
Skövde bandy	31
Sakägare	32
Fastighet Vallmon 1	32
Fastighet Vallmon 2	32
Fastighet Vallmon 3	33
Fastighet Vallmon 5	35
Övriga	36
Fastighet Simsjöborg 4:38	36
Socialdemokraterna	37
MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE	40
Bakgrund	40
Närvarande	40
Minnesanteckningar	40
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	42
KVARSTÅENDE SYNPUNKTER	44
Sakägare	
Övriga	

2018-06-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås godkänna redogörelsen över samrådet enligt nedan och ger sektor samhällsbyggnad i uppdrag att ställa ut ett planförslag för Billinge 2 med flera för granskning.

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 59/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för Billinge 2 med flera.

Samråd har hållits mellan den 12 mars - 10 april 2018. Inbjudan har skickats ut med post den 8 mars till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2018-02-27. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 22 mars infördes även den 9 mars i SLA. En kungörelse med förtydligande om att backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen skickades ut 2018-03-15 och infördes i SLA 17 mars.

Minnesanteckningar från samrådsmötet redovisas sist i denna samrådsredogörelse (sidorna 40-41).

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 10 april 2018.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5.

2018-06-18

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		X	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		X	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn- och utbildningsnämnd		X	
Kultur- och fritidsnämnd	X		
Servicenämnd		X	
AB Skövdebostäder		X	
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-		
SkövdeNät AB		X	
Skövde Värmeverk AB	-		
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	-		
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		X	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		X	
Skaraborgs kommunalförbund	-		
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet	-		
Kommunala pensionärsrådet	-		
Rådet för funktionshinderfrågor	-		
Övriga remissinstanser			
Naturskyddsföreningen i Skövde			X
Näringslivsforum i Skövde	-		
Polismyndigheten	X		
Billingens fritidsområdes EF	-		
Skövde bandy		X	
Skövde cykelklubb		X	
Vitesse		X	
Skanova (TeliaSonera)		X	
IFK Skövde skidor	-		

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Skövde hembygdsförening	-		
Skövde Näring	-		
Skövde stadsnät (Opto)	-		
Urkraft	-		
Trafikverket region Väst	X		
Vattenfall Eldistribution AB	X		
Västergötlands museum		X	
Västarvet		X	
Västtrafik AB		X	
Sakägare		4	
Övriga			
Simsjöborg 4:38			X
Socialdemokraterna		X	
Sammanräkning	4	20	2

2018-06-18

Inkomna yttranden och bemötanden

Nedan följer en sammanställning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas om nedanstående beaktas.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- Riksentresse (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunala frågor och regionala förhållanden
- Strandskydd (MB 7kap)
- Miljökvalitetsnormer (MKN) (MB 5 kap, luft och vatten)

Länsstyrelsen anser att frågor som berör hälsa / säkerhet måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. Dessutom ska en beräkning av haltbidraget i Svesån/Ösan av olika föroreningar redovisas.

Förhållande till ÖP

I översiktsplanen ÖP 2025 beskrivs Billingens fritidsområde som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. I ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men den är mer utbredd i de aktuella skisserna än i översiktsplanen.

Allmänna intressen

Buller

I driften av fritidsområdet bedöms snökanoner, pistmaskiner och liftar ge upphov till verksamhetsbuller. Dessa bullerkällor kommer på grund av utbyggnaden av skidbacken komma betydligt närmare bostäderna. En gondol planeras också från botten av backen upp till Billingeplatån.

Gondolen ska vara i drift under hela året. Bullerdämpande åtgärder måste göras för att verksamheten inte ska störa närboenden, alternativt begränsningar av verksamheten. Det gäller åtgärder som bullervall/skärm, inbyggnad av gondol, bullerdämpning av pistmaskin och det bör även innefatta åtgärder mot eventuellt lågfrekvent buller från snökanon.

Tillsynsmyndighet är Miljösamverkan Östra Skaraborg och samråd ska göras med myndigheten angående försiktighetsåtgärder.

Ljus

Ljuskällor och ljusstyrka kan också uppfattas som störande varför placering och justering av ljuskällor ska göras så att närboende inte störs.

Föroreningar

Inom förlängningen av skidbacken finns Käpplunda gruva. Området är utfyllt med olika material och det finns förekomst av rödfyr. Tungmetaller har påträffats som överstiger riktvärde för KM och MKM. I planhandlingarna och på plankartan föreslås försiktighetsåtgärder för att undvika infiltration, spridning och påverkan.

Tillsynsmyndighet är MÖS och anmälan om åtgärder ska göras till myndigheten. Åtgärderna ska godkännas av myndigheterna som kan ha andra krav på åtgärder än de som föreslagits, samråd ska därför ske med MÖS.

Samråd med MÖS ska också göras för området vid Blå hallen där markundersökning gjorts på grund av misstanke om deponering av massor.

Naturmiljö

I tidigare skede planerade kommunen en ny nedfart i slalombacken norr om befintlig nedfart. Detta skulle innebära sprängningsarbeten i rasbranten och stora naturvärden skulle gå förlorade då de högsta naturvärdena påvisats just i rasbranten där marken sluttar som mest. Länsstyrelsen ser det positivt att kommunen nu valt att slopa en ny nedfart och rasbranten lämnas därmed orörd förutom en "ledningsgata" för planerad gondol. Bland de träd som avverkas för gondolliften bör grova stammar och grenar lämnas i rasbranten som död ved.

I naturområdet finns rasbranter, sprickdalar, ädelöv- och blandskog med höga naturvärden. Kalkstensbranter och blockterräng gynnar en speciell flora och fauna. Dessa miljöer är ovanliga i Sverige och flera hotade arter har påträffats i området. Detta är områden som är olämpliga att exploatera p.g.a. dess höga naturvärden och unika naturmiljöer. I Skövdes naturvårdsprogram föreslås att värdefulla delar inom planområdet ska säkerställas genom biotopskydd eller naturreservat.

Kommunen skriver att ett genomförande av detaljplanen kan innebära sådan påverkan på naturvärden att kompensationsåtgärder är lämpliga. Utvärdering och förslag på eventuell kompensation tas fram under fortsatta planarbetet.

Det vore önskvärt att i kommande skede få förslag på kompensationsåtgärder för exploateringen. Ett alternativ skulle vara att skydda liknande område som det som exploateras. Det finns liknande oskyddade naturmiljöer i närområdet som också har höga naturvärden.

Kommunen har markerat delar av området på plankartan som naturområde. Man har dock inte satt några skydd av naturmiljövärden inom dessa områden på plankartan med planbestämmelser vilket vore önskvärt, likt man har gjort för naturmiljövärdena. Det skulle kunna motverka eventuell

framtida exploatering av de höga naturvärdena i de områden som benämns NATUR.

Man skriver att beteckningen NATUR används för friväxande grönområden med viss skötsel och städning som kommunen ska stå för. Skötsel av naturen bedöms i dessa områden inte behövas till stor del utan naturen bör få utvecklas relativt fritt. Med städning är det positivt om det syftar på städning i form av skräp etc. men inte "städa bort" nedfallna träd som blir död ved då död ved är ett positivt inslag i naturmiljön.

Av samrådshandlingarna framgår att viss andel vegetation ska bevaras i backen och att detta regleras i plankartan. Dessa saknas på plankartan med planbestämmelser. Där står backen betecknad R (Besöksanläggning). På illustrationskartan finns det dock markerat en del öar av sparad naturmiljö i backen. Är dessa öar bestämda? Vilka kriterier legat i grund för valet av dessa områden? Tänker man spara områden där hotade/fridlysta arter dokumenterats eller hur ska dessa "öar" annars väljas ut?

För att begränsa brynzons effekter på områdena i backen är det bra om de inte är alltför små till ytan. Tar man hänsyn till resultatet av naturvärdes- och svampinventeringen när man väljer vilka områden som ska sparas i slalombacken? Svampinventeringen som utförts säger att det finns rikligt med både flera hotade och ovanliga svamparter.

Man säger att konsekvenser för vissa naturvärden kan mildras och förutsättningar för andra naturvärden förbättras med hjälp av skötselplaner och bl.a. sådd av ängsblommor. Var ska detta ske? Vilken inriktning på skötsel är tänkt i skötselplanerna?

Eftersom planområdet angränsar till Billingekelevens naturreservat säger man i behovsbedömningen att det behöver utredas om och hur naturreservatet kommer att påverkas av att slalombacken breddas mot naturreservatets gräns. Den buffertzonen som idag finns blir avsevärt mindre. Enligt uppgift som minst 5 meter. Detta kommer högst troligt innebära att nya brynzoner uppstår med följd av ökat ljusinsläpp, uttorkning etc.

Kommunen säger att de begränsat backens utbredning åt norr men man säger inget om hur eventuell påverkan på naturreservatet kan komma att ske. Det borde redogöras tydligare, framförallt på de platser där buffertzonen är som minst och vilka effekter som förväntas. Man säger på sida 56 i samråds-

2018-06-18

handlingen att där buffertzonen är mycket smal kan naturreservatet komma att påverkas indirekt. Detta bör utredas närmare och redovisas i nästa skede av planarbetet. Kommunen uppger att detta bör följas upp efter genomförandet av detaljplanen. Det vore lämpligare att göra en bedömning innan planen antas för annars kan det vara svårt att anpassa exploateringen, t.ex. om det behövs ha större buffertzonen på de smalaste ställena.

I samrådshandlingarna uppger kommunen att valet av plats bedöms vara god hushållning med resurser trots att natur- och kulturmiljövärden påverkas. Området som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av staden. Länsstyrelsen håller med om att det är ett större ingrepp att ta ett helt nytt område i anspråk för ändamålen än detta då det trots allt redan delvis är exploaterat (nya skidbacken borträknat) och det finns framdragen infrastruktur etc.

De delar av planområdet som hyser höga naturvärden ligger inte inom riksintresse för naturvård och friluftsliv. De värden som lyfts fram i värdebeskrivningen för naturvärden ligger åt motsatt håll än vad planområdet sträcker sig med skidbacken. Området med höga naturvärden omfattas inte heller av något områdesskydd.

Det bör poängteras att där så kraftiga exploateringar planeras som i slalombacken kommer naturvärden gå förlorade i stor omfattning även om några mindre ytor sparas. Detta är unika miljöer som inte kommer gå att återskapa.

Framtida temperaturer i Skaraborg förväntas öka (med 3-5 grader) med mindre snö och ökad nederbörds mängd i form av regn, främst vintertid. Det råder därmed osäkerhet kring hur områdets syften (vintertid) kommer kunna utnyttjas i framtiden. Därmed får detta anses vara ett stort ingrepp i naturmiljön där det råder viss osäkerhet kring hur det kommer gå att utnyttja för sitt ändamål (vintertid) i framtiden vilket man bör ha med i beräkningarna när naturvärden ställs mot exploateringsnyttan.

Kommunen uppger dispens från artskyddsförordningen kommer sökas för berörda arter samt biotopskyddsdispens för allén vid Dalvägen där troligtvis ett träd behöver avverkas.

Vatten

Skövde kommun har i mål 2188 - 17 hos Mark- och miljödomstolen en ansökan om tillstånd till uttag av vatten ur Hållsdammen. Vattnet ska användas för snöproduktion till skidspår och skidbacke. Länsstyrelsen har i yttrande yrkat på avvisning av ansökan då den innehåller flera brister. Om förutsättningarna för skidbacken inte är klara, då tillstånd till ytterligare snöproduktion inte erhållits, kan ändringar i planen kanske bli aktuellt om tillräckligt med snö inte säkert kan produceras. Det anges i MKB:ns avsnitt 3.2 Parallella processer att planer finns att återanvända uppmagasinerat dagvatten från skidbacken för konstsnöproduktion. Men om det är tillräckligt framgår inte.

Hur utjämning av höga flöden ska gå till är beskrivet i dagvattenutredningen. Det förutsätts att avrinning från de nya parkeringsytorna genomgår någon slags behandling och därför bedöms inte föroreningarna utgöra någon negativ påverkan på människa eller miljö. Någon beräkning av haltbidraget i Svesån/Ösan av olika föroreningar presenteras dock inte.

Kulturmiljö

En arkeologisk utredning, steg 2, ska utföras inom området för Billingebacken för att fastställa om fornlämningar finns. Innan resultatet av utredningen är framtaget kan Länsstyrelsen inte yttra sig vad gäller påverkan på fornlämningar.

Det kulturhistoriska underlag som Västergötlands museum tagit fram belyser väl kulturmiljön i området. Ur kulturmiljösynpunkt är det av stor vikt att skidanläggningen anpassas, fr. a. till de kvarvarande lämningarna efter stenindustrin, och att dessa kan utgöra ett tillskott i den "nya" miljön.

Beträffande linbanans placering bör hänsyn tas till kulturmiljön både runt stenbrottet och uppe på berget. Tidigare förslag på placering, öster om infarten till stenbrottet och i utfyllda massor, ger bättre kulturmiljöhänsyn än föreliggande förslag.

Sankt Lukas kyrka har så höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden att den bör kunna ges egenskapsbestämmelsen rivningsförbud utöver skyddsbestämmelse q.

Placeringen av den övre gondolstationen är olämplig. Den hamnar alltför nära Sankt Lukas kyrka.

Länsstyrelsen instämmer i Miljökonsekvensbeskrivningen sid 50 att:

”När byggnaderna står inför förändringar som kräver bygglov bör en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning göras, som säkerställer att förändringarna genomförs utan att kulturmiljövärden förvanskas.”

Detta bör tydligt framgå i planen.

Behovsbedömning

Kommunen bedömde tidigare att förslaget kan innebära betydande påverkan på miljön. Utifrån de förutsättningar som presenteras i planförslaget och tillhörande behovsbedömning bedömde även Länsstyrelsen att planens genomförande kunde antas innebära betydande påverkan på miljön så som avses i Miljöbalken 6 kap. 11 §. Kommunen har arbetat fram en miljökonsekvensbeskrivning som har bifogats handlingarna.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har i övrigt inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.

Bemötande och kommentarer:

Buller och ljus

Idag saknas vägledande nivåer för lågfrekvent buller utomhus.

Nivån på det lågfrekventa bullret inomhus är starkt beroende av husets konstruktion. Enligt Boverkets vägledning för verksamhetsbuller är lågfrekvent buller framförallt en fråga som tas upp i det tekniska samrådet. Därmed faller det utanför det som omfattas av vägledningen.

Eftersom det är befintliga bostäder som berörs, ska verksamheten klara Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse. För att klara det behövs olika åtgärder:

- dämpa ljudet vid källan, t. ex. genom inköp av tystare maskiner
- anpassa schemaläggning och zoner för pistmaskinen
- störningsskydd, exempelvis bullerplank eller bullervall.

Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eftersom det bedöms bättre att utformningen bestäms under fortsatt projektering i dialog med närboende.

I samband med planarbetet har dialog inletts både med näroboende och med Miljösamverkan östra Skaraborg, som bevakar att riktvärdena efterlevs. MÖS bevakar även eventuellt störande ljus och har uttryckt att den planerade belysningen betraktas som hanterbar.

Föroreningar

Innan markarbeten påbörjas vid Kävplunda gruva eller vid grytan kommer de anmälas till MÖS, som kan komma att besluta om andra åtgärder än de som föreslås i miljökonsekvensbeskrivningen.

Plankartans bestämmelser om skyddsåtgärder (m_1 och m_2) ska säkerställa markens lämplighet för avsett ändamål. Bestämmelserna reglerar inte hur skyddsåtgärderna genomförs tekniskt. Planbestämmelserna har formulerats i samråd med MÖS.

Naturmiljö

Inom Billingeprojektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora (tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Som kompensationsåtgärd för förlusten av naturvärden föreslås att planområdets naturområde norr om backen inkluderas i Billingelevens naturreservat, så att de värden som finns där får ett starkare skydd än om de endast planläggs som allmän plats natur. Området hyser naturvärden

2018-06-18

av klass 1 och klass 2 och är idag utsatt för tryck om exploatering.

Om området inkluderas i naturreservatet kommer det omfattas av skötselplanen, som kan reglera exempelvis sådant som att död ved ska lämnas kvar inom området.

En förändring på plankartan är att en del av området norr om backen planläggs som allmän plats park, istället för natur. Därmed kan området ingå i parken Rhododendrodalen och omfattas av samma skötselplan. Även om det finns en ambition att ta fram skötselplaner för naturområden så saknas det ofta resurser till det. Därför är det en fördel om området kan inkluderas i Rhododendrodalen.

Plankartan kompletteras med egenskapsbestämmelser i naturområdena för att tydliggöra att skogen ska bevaras och att inga nya stigar eller andra nya anläggningar tillåts, för att ge ett bättre skydd av de värdefulla och känsliga miljöerna.

Längsmed backens norra gräns har ett 10 m brett område med prickmark införts på plankartan, för att förhindra att byggnader placeras där. Prickmark hindrar däremot inte liftanläggning och därför har prickmarken även försetts med en bestämmelse att lift ska placeras minst 5 m från användningsgräns mot allmän plats (p2). Inom den delen av backen som buktar ut mot Billingelevens naturreservat finns en bestämmelse som helt hindrar att lift anläggs (n₄). Samma bestämmelse införs även inom den prickade ytan i branten öster om St. Lukas.

Egenskapsbestämmelsen n₁ reglerar hur stor andel vegetation som ska sparas inom den yta där bestämmelsen gäller. Vilka ytor med vegetation som ska bevaras i backen regleras inte på plankartan, utan beslutas i den fortsatta projekteringen.

De skyddsvärda arter som har påträffats är spridda i backen. Det är väsentligt att skapa en fungerande skidbacke, så placeringen av områdena med vegetation kommer att påverkas av detta. Där det är möjligt att ta hänsyn till skyddsvärda arter kommer detta att göras. Oavsett hur öarna med vegetation utformas, så kommer de att vara så små att de som helhet kommer att påverkas av ljusinstrålning och ett torrare mikroklimat, vilket kommer att påverka sammansättningen av arter. Det är med andra ord

inte möjligt att åstadkomma så stora områden med vegetation att den ursprungliga artsammansättningen kan förväntas bestå över en längre tid.

Den bevarade vegetationen kan ändå bidra till att mildra exempelvis påverkan på spridningsmöjligheter för vissa arter. Det har också betydelse för intrycket av backen i stadsbilden.

Miljökonsekvensbeskrivningen ger förslag på åtgärder som kan mildra vissa konsekvenser av exploateringen, till exempel fågelholkar och ängsådd, men konstaterar också att den typen av åtgärder inte påverkar den övergripande konsekvensbedömningen i någon betydande omfattning. Det skulle ändå vara positivt med skötselplaner för både backen och naturområdena, men det tas inte fram under planarbetet.

Planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med avsnitt om den indirekta påverkan på Billingelevens naturreservat. För reservatet som helhet bedöms konsekvenserna i form av förändrad artsammansättning som små till måttliga.

Backen planeras att användas året runt, inte bara för skidåkning vintertid. Med nuvarande situation är fördelningen 8 månader sommarsäsong och 4 månader vintersäsong. På lång sikt kan fördelningen mellan säsongerna förändras och anpassas till ett förändrat klimat. Billingebacken används redan idag även under sommarsäsongen, bland annat till downhill-cykling och till olika slags tävlingar. De planerade satsningarna syftar till att göra backens användning än mer flexibel och attraktiv.

Vatten

Ansökan om tillstånd till vattenuttag ur Hållsdammen kompletteras av Skövde kommun i maj. Besked om ett nytt datum för förhandling i mark- och miljödomstolen förväntas kort därefter.

Länsstyrelsen har bekräftat att ett berräknat haltbidrag till Svesån inte behöver redovisas.

Kulturmiljö

En arkeologisk utredning steg 2 har genomförts utan att några spår av anläggningar eller fynd som indikerar fornlämningar påträffats. Utredningen läggs till bland planbilagorna och uppgifter i

planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning uppdateras.

Placeringen av gondolstationerna styrs bland annat av krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna som inte får påverkas. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa.

På plankartan finns en varsamhetsbestämmelse som poängterar att vid nybyggnad i området ska särskild hänsyn tas till hotellets, Billingebadets och St. Lukas kulturmiljövärden och karaktärsdrag. Det innebär höga krav på utformningen, som bevakas i bygglovsskedet. Kalkugnsruinerna är klassade som fornminnen och får inte påverkas.

St. Lukas, Billingebadet och de äldre delarna av hotellet är uppförda samtidigt och som en helhet, och alla har höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Ett rivningsförbud bedöms inte nödvändigt på någon av byggnaderna. Ett rivningsförbud omfattar endast stommen. Kommunen kan avslå en rivningsansökan även om det inte finns ett rivningsförbud på plankartan.

På plankartan finns en upplysning om att vid bygglovsansökan kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas för Billingebadet och St. Lukas. Det står även i planbeskrivningen.

Det ligger i både kommunens och hotellets intresse att ta vara på de höga kulturmiljövärdena i arbetet med att utveckla området till en attraktiv destination.

Kommunala lantmäterimyndigheten i Skövde

Lantmäteriet bedömer att planförslaget väl hanterar de fastighetsrättsliga frågorna. Lantmäteriet finner till exempel inget hinder mot att genomföra fastighetsbildning i 3D med nuvarande utformning av planen längs med Alphyddevägen.

Det enda som bör uppmärksammas är skrivelsen på s. 66 i planbeskrivningen angående ledningsrätter och hur den samspelar med plankartan. I beskrivningen finns angivet att planförslaget medför att flertalet ledningar och ledningsrätter behöver

flyttas. Något markreservat för dessa ledningar är dock inte utlagt (förutom mitt i Billingebacken, men en flytt till detta läge borde inte vara aktuellt för ledningarna vid Billinge 2). Ett markreservat är visserligen inte ett krav, men ett sådant hade tydliggjort för samtliga aktörer vad avsikten med flytten av ledningar är och hade varit ett stöd för lantmäteriet vid framtida ny- eller omprövningar av ledningsrätter.

I övrigt har lantmäteriet inget att erinra.

Bemötande och kommentarer:

I dagsläget är det ingen av de berörda ledningsrättsinnehavarna som önskar ett markreservat, förutom u-området tvärs över backen. Inga markreservat för ledningar tillkommer på plankartan.

Däremot kompletteras plankartan med markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik för att säkerställa allmänhetens rätt att röra sig över kvartermark från Alphyddevägen till motionsspåren.

Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund

Miljönämnden östra Skaraborg

1. Planförslaget innebär en positiv satsning för friluftsliv och för folkhälsan i både ett regionalt och ett lokalt perspektiv. Det är även positivt med satsning på ökad tillgänglighet till friluftsområdena för gående, cyklister och kollektivtrafiken.

2. Planhandlingarna behöver säkerställa att de åtgärdsförslag som föreslås i litteratursammanställningen om förorenad mark vid Kåpplunda gruva genomförs. Andra lösningar kan kräva ytterligare utredningar samt krav på åtgärder. Externa massor som innehåller föroreningar som överskrider riktvärdena för mindre ringa risk (MÄRR) får inte föras in i området.

3. Baserat på den information som finns tillgänglig i planhandlingarna bedömer miljönämnden att den föreslagna infiltrationsytan vid Karl Magnussons väg är olämplig för infiltration av dagvatten. Det krävs ytterligare utredning för att bedöma om markanvändningen är lämplig.

2018-06-18

4. Verksamhetsbuller från skidbacken får inte överskrida riktvärdena i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller vid de närmaste bostäderna under kvälls- och nattid.

5. Planhandlingarna, inklusive miljökonsekvensbeskrivning och riskbedömningen av de förorenade områdena vid Kävplunda gruva, behöver kompletteras med de grundvattenförekomster med fastslagna miljö kvalitetsnormer som finns inom och vid planområdet samt planförslagets eventuella påverkan på dessa.

6. Förekomst av rockwool, föroreningar samt byggarvfall inom eller vid "grytan" behöver hanteras senast i samband med kommande exploatering på platsen.

7. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med följande uppgifter:

- Planförslagets konsekvenser för de grundvattenförekomster som finns inom och vid planområdet.
- Uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter.
- En sammanfattning av de överväganden som gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes.
- En redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av detaljplanen medför.

Motiv och bedömning

1. Friluftsområdet ligger stadsnära, men den stora höjdskillnaden innebär en barriäreffekt för gående och cyklister. Därför är det positivt att planförslaget syftar till att öka tillgängligheten till området för dessa grupper.

2. Åtgärdsförslaget innebär att riskerna för spridning av metaller och andra föroreningar minimeras. Om andra åtgärder ska genomföras kan det krävas ytterligare utredningar. Bland annat kan det krävas en säkerställan att det inte finns någon hydraulisk kontakt mellan botten på stenbrottet och sandstensakvifären. Att tillföra orena massor utifrån kan inte bli aktuellt utifrån miljöbalkens perspektiv. Det skulle kräva omfattande underlag och förmodligen en deponiklassning på fastigheten.

3. Enligt planhandlingarna försvinner Kävplundabäcken ner i en stenkista på fastigheten Skövde 4:53 vid Karl Magnussons väg och bildar grundvatten. Platsen är därför föreslagen som infiltrationsyta för dagvatten på plankartan. Det framgår inte av planhandlingarna var grundvattnet bildas och vart det tar vägen. Med tanke på att området är utfyllt med ställvis förekommande föroreningar, måste det i händelse av att dagvatten ska infiltreras, säkerställas att grundvattenbildningen inte urlakar metaller och andra föroreningar. Risken finns då att föroreningar sprids till underliggande kalkstensakvifär, som har fastslagna miljö kvalitetsnormer för grundvatten. För att platsen ska vara lämplig för infiltration av dagvatten måste planhandlingarna visa att det kan ske utan risk för påverkan på grundvattenförekomsten eller för spridning av föroreningar.

4. Av bullerutredningen framgår det att buller från skidbacken överskrider riktvärdena i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller, vid ett flertal närliggande bostäder, framför allt under kvälls- och nattid. Eftersom det är en utökning av den miljöfarliga verksamheten sker vid befintliga bostäder anser miljönämnden att verksamheten ska anpassa sig till bostäderna. Även om bullerstörningarna anges vara kortvarig vid varje enskild bostad innebär störningarna i sig en risk för att dygnsvilan störs för de närboende. Skidbacken behöver därför utformas och skyddsåtgärder vidtas på ett sådant sätt att riktvärdena för buller uppfylls vid alla närliggande bostäder.

5. Planförslagets konsekvenser för närmaste ytvattenförekomster framgår översiktligt av planhandlingarna, men konsekvenserna för de grundvattenförekomster som finns inom planområdet behöver framgå tydligare. Inom planområdet finns tre grundvattenförekomster i berg: Billingen lerskiffer, Billingen kalksten samt Falköping-Skövde. Strax öster om planområdet finns en grundvattenförekomst i jord; Hagelberg. Framför allt kan Billingen kalksten påverkas av planförslaget.

6. Den rockwooldeponi som ska finnas vid Billinge har inte kunnat lokaliseras, men miljönämndens bedömning är att små mängder rockwool förmodligen är deponerade i området. Det namn som platsen registrerades med är "SM startplats" vilket förmodligen syftar på skid-SM 1982 där start- och målplatsen fanns på bandyplanen norr om pulkabacken i höjd med badbassängerna. Branterna

i den östra delen av grytan verkar vara utfyllda eller utjämnade på andra sätt, i den här delen har inte provtagits på fenoler. Den miljötekniska markundersökningen har däremot påträffat andra föroreningar samt byggavfall av okänt ursprung och karaktär. Här är det viktigt att rekommendationerna i planbeskrivningen efterlevs i senare exploateringssteg.

7. Se punkt fem gällande miljö kvalitetsnormer för grundvatten. De övriga punkterna framgår av kraven på en miljökonsekvensbeskrivning innehåll enligt 6 kap. 11 § punkterna 5-7 miljöbalken (1998:808).

Bemötande och kommentarer:

Plankartans bestämmelser om skyddsåtgärder ska säkerställa markens lämplighet för avsett ändamål (m_1 och m_2). Bestämmelserna reglerar inte hur skyddsåtgärderna genomförs tekniskt. Planbestämmelserna har formulerats i samråd med MÖS.

Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om att externa massor som innehåller föroreningar som överskrider riktvärdena för mindre än ringa risk (MÄRR) får inte föras in i området. Planbeskrivningen kompletteras även med upplysning om att det kan förekomma markföroreningar i ett större område runt bandyplanen.

Innan markarbeten påbörjas inom berörda områden kommer de anmälas till MÖS.

Den infiltration av Käpplundabäcken som sker till en stenkista i det gamla dagbrottet vid planområdets norra gräns bedöms inte förändras vid genomförandet av detaljplanen. Smältvatten från backen kommer att ledas i en annan riktning och kommer inte öka mängden vatten som infiltrerar i stenkistan. Påverkan i form av högre grundvattennivåer i förorenad mark i dagbrottet bedöms därför inte uppkomma och ingen ökad spridningsrisk i jämförelse med nuläget bedöms föreligga. Miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen kompletteras om detta. Förklaringen till plankartans bestämmelse ändras till "Yta för infiltration av Käpplundabäcken".

I samband med planarbetet har dialog inletts både med närobende och med MÖS som bevakar att riktvärden för verksamhetsbullen efterlevs.

Planhandlingar och miljökonsekvensbeskrivning ses över och uppdateras till granskningshandlingen.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har inget i sak att erinra mot planförslaget, men framhåller att trafikutredningen behöver ta hänsyn till den planerade förskolan vid Dalvägen och den ökade kapaciteten vid Billingeskolan, där utbyggnad pågår. Förskolan vid Dalvägen bör också vara en viktig aspekt om förändringar för kollektivtrafiken planeras.

Bemötande och kommentarer:

Utveckling och utbyggnad av skolor och förskolor bedöms ingå i den generella trafikuppräkningsplaneringen.

Trafikflödena inom det studerade området har räknats upp till år 2035, baserat på generella trafikuppräkningsstal från Trafikverket. Trafikverkets trafikuppräkningsstal innebär att personbilstrafiken räknas upp med knappt 1 % per år och den tunga trafiken med knappt 2 % per år. Den procentuella trafikökningen motsvarar även historisk trafikökning enligt trafikmätningar från Skövde kommun, i området som omfattar Alphyddevägen, Norra och Södra Bergvägen, Dalvägen och Gamla Kungsvägen.

Västrafik är engagerade i planarbetet och i den dialog som pågår har den nya förskolan vid Dalvägen lyfts fram som en viktig aspekt.

Skövdenät AB

Skövdenät AB vill stryka text på sid. 58 och 68 i planbeskrivningen om eventuellt behov av utökad strömförsörjning till den befintliga pumpstationen vid Alphyddevägen.

Bemötande och kommentarer:

Texten stryks.

Räddningstjänsten östra Skaraborg

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende:

- Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser ska tillgodoses i området.

2018-06-18

- Räddningstjänsten tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost i området ska säkerställas i enlighet med räddningstjänstens rekommendationer för detta.

Räddningstjänstens rekommendationer ”Brandvattenförsörjning från brandposter” finns att ta del av på www.rtos.se/rekommendationer.

Bemötande och kommentarer:

Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget. Åtkomlighet för räddningsinsatser studeras djupare i den fortsatta projekteringen där bland annat en brandskyddsdokumentation krävs.

AB Skövdebostäder

I Skövdebostäders affärsplan 2016-2019 föreslås en bostadsexploatering på Billingen och utefter Billingslutningen. De övergripande exploateringsmöjligheterna behöver studeras mer ingående och området direkt söder om utställd detaljplan för Billinge 1 bör ta hänsyn till att ytan kan få en annan framtida användning än den föreslagna.

Sammanvägda bullerstörningar från skidanläggning och gatutrafik förutsätts beaktas i det fortsatta planarbetet för de boende på Käpplunda park.

Bemötande och kommentarer:

Fastigheten söder om Billinge 1 har exkluderats ur planområdet eftersom fastighetsägaren önskade det.

Översiktsplanen ÖP 2025 är Skövde kommuns strategiska dokument som vägleder planering och beslut om användning av mark- och vattenområden.

Detaljplanens genomförande beräknas inte leda till att trafiken ökar vid Käpplunda park utöver normal trafikökning. Därmed beräknas inte heller trafikbuller öka på grund av detaljplanens genomförande.

Verksamhetsbuller och trafikbuller läggs generellt inte samman. Verksamhetsbullret beaktas över dag, kväll och natt, jämfört med trafikbullers heldygn och maxnivåer nattetid. Generellt varierar

frekvensspektrumen också en hel del, vilket gör att en sammanvägning sällan blir rättvis.

Övriga remissinstanser

Skanova

De anläggningar som finns i befintlig och kommande pist, är av betydande karaktär. Skanova bör snarast kontaktas för diskussion om/hur dessa påverkas av planförslaget, eventuell undanflyttning o. dyl.

Skanova har inget att erinra mot planförslaget.

Bemötande och kommentarer:

Projektledare för Billinge projektet har kontakt med Skanova som kommer involveras i den fortsatta projekteringen.

Västergötlands museum

Västergötlands museum har erhållit rubricerade förslag för yttrande och anför följande.

Bakgrund - historia

En planprocess pågår vars syfte är att möjliggöra en utökning av befintlig hotell-, konferens- och kongressverksamhet vid Billinge 2. Detta skulle innebära en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt utökad byggrätt i söder för ny kongresshall.

Kulturhistorisk status

Billinge 2 har i kommunens kulturmiljöprogram bedömts ha stora kulturhistoriska värden. Acanthus arkitektur och kulturvård AB har därför tagit fram ett kulturmiljöprogram.

Kommentar

Västergötlands museum anser att underlaget från Acanthus arkitektur och kulturvård AB på ett bra sätt beskriver och argumenterar för vad som utgör de kulturhistoriska värdena. Museet anser dock inte att de föreslagna detaljplanerna tar hänsyn till dessa värden på ett tillfredsställande sätt.

Anläggningen är uppdelad i tydliga enheter där var och en av byggnaderna har sin egna funktion. Tillbyggnader, såsom den vid 1971 samt den

nya hotelldelen från 1982-85, har skett med nya enskilda volymer. Västergötlands museum anser att den nya kongresshallen i söder är acceptabel, men inte påbyggnaderna med 1-2 våningar på befintliga hotellbebyggelse. Det är viktigt att siluett av anläggningen från staden bibehålls med de ursprungliga byggnadskropparna i original.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkter som rör hotellet besvaras i samrådsredogörelsen för detaljplan för Billinge 1.

Utökningen av Billingebacken tillsammans med utbyggnaden av hotellet utgör påtagliga förändringar i Skövdes stadsbild. Planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med en illustration som tydliggör förändringen i en vy mot Billingen sett från stadskärnan.

Som framgår av planbeskrivningen är Skövde kommuns bedömning att de planerade förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verksamhet. Detaljplanen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter.

Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

För att ge bebyggelsen ett starkt skydd finns varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

För de mest värdefulla byggnaderna gäller även att inför åtgärder som kräver bygglov behövs ett gediget underlag, bland annat en antikvarisk förundersökning och en konsekvensbedömning.

Västarvet

Västarvet har erhållit två detaljplaner (Billinge 1 och Billinge 2 m.fl.) för yttrande, och vill härmed framföra följande synpunkter.

Västergötlands museum/Västarvet har i samverkan med kommunen utarbetat ett underlag till kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Åren 2009-11 genomfördes arbetet med att uppdatera äldre

kulturmiljöunderlag för centralorten och ett stort antal nya kulturmiljöer uppmärksammades. Urvalet presenterades år 2011 i en rapport, som efter vad Västarvet erfar antogs av såväl byggnadsnämnden som kulturnämnden år 2012. På Billingslutningen uppmärksammades flera kulturmiljöer, varav en (kulturmiljö nr 23, Billinge 2 på sidorna 147-149) påverkas av den aktuella detaljplanen. År 2017 publicerades boken "Skövde kulturmiljöer", som bygger på underlaget till kulturmiljöprogram och där Billinge 2 på sidorna 201-202 lyfts fram som en värdefull modernistisk kulturmiljö och klassisk Skövdeprofil. Västarvet ser med tillfredsställelse att man refererar till kulturmiljöprogrammet i planbeskrivningen och att man under 2017 dessutom låtit utföra fördjupade kulturmiljöunderlag.

Historien kring området och bebyggelsens karaktär beskrivs på ett bra sätt i de kunskapsunderlag som nyligen tagits fram, varvid man bl. a. poängterar att området använts för friluftsliv och rekreation under lång tid, men att det är den nuvarande anläggningen som började anläggas i slutet av 1960-talet som präglar området. En försiktig och måttfull utveckling av området vid Billinge 2 kan enligt Västarvet vara positivt, som en del i den kontinuitet som präglar platsen. Det är även positivt att flera byggnader och anläggningar i området förses med skyddsbestämmelser i den föreslagna detaljplanen samt att man i framtiden avser att låta utföra antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning.

Som framgår i de kunskapsunderlag som ligger till grund för bedömning av områdets kulturhistoriska värde utgör Billinge 2 en kulturhistoriskt mycket värdefull anläggning, där de olika delarna samverkar. Billinge 2 representerar många olika värden, såväl kunskapsvärden som upplevelsevärden av många olika slag, och anläggningen beskrivs som en unik modernistisk miljö utan motsvarighet i Skaraborg. Bilden av Billinge 2 höga kulturhistoriska värde är samstämmig i planbeskrivningar och kunskapsunderlag. I 2017 års kulturmiljöunderlag rekommenderar man att bebyggelsen beaktas i detaljplan i enlighet med PBL:s krav på varsamhet och förbud mot förvanskning. Enligt Västarvet måste området vid Billinge 2 hanteras mycket varsamt för att bibehålla de dokumenterade höga kulturhistoriska värden som finns, vilket även framgår på flera ställen i planbeskrivning och kunskapsunderlag.

2018-06-18

I miljökonsekvensbeskrivningen och i planbeskrivningarna framgår att de negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms bli måttliga till stora, vilket är ytterst oroande ur kulturmiljösynpunkt. Västarvet ställer sig därför mycket tveksam till att de två detaljplanerna på ett tillfredsställande vis tillgodoser att anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde bevaras. Västarvet vill särskilt framhålla följande.

- Anläggningen Billinge 2 utgör en väl sammanhållen bebyggelsemiljö av hög arkitektonisk klass med enskilda värdefulla element, men gestaltad som en helhet. Det kan inte nog betonas att förändringar av enstaka objekt därför påverkar hela kulturmiljön.

- Hotellanläggningen är uppförd i tre olika etapper, där de två senare etapperna tydligt har anpassats efter den ursprungliga hotellbyggnaden. Västarvet instämmer inte i bedömningen att det kulturhistoriska värdet hos den södra delen av hotellet från 1980-talet främst är knutet till att byggnaden är ritad av samma arkitekt som ritat övriga delar.

Den södra delen av hotellet är förvisso inte lika uttrycksfullt gestaltad som den ursprungliga anläggningen, men visar på ett tydligt sätt stilidealens växlingar och byggindustrins utveckling. Enligt Västarvet bör även denna del av hotellanläggningen förses med skyddsbestämmelse i detaljplanen.

- Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna, varav två föreslås förses med skyddsbestämmelse q, med påbyggnader i två våningar. Utifrån de illustrationer som presenteras i planbeskrivningarna blir förändringarna så stora att den nuvarande karaktären och de ursprungliga byggnadsvolymer påverkas i så hög grad att de riskerar att bli mindre tydliga. Genom förändring av de befintliga byggnadernas volymer påverkas såväl anläggningens helhetsintryck som landskapsbilden.

Den beskrivning som görs i bildtexten överst på sidan 13 i planbeskrivningen, där "låga volymer, dynamisk fasaduppbyggnad, snäckformer och fönsterpartier" framhålls som karaktäristiskt för anläggningen, känns relativt långt ifrån den illustration av den planerade anläggningen som återfinns

några sidor längre fram i beskrivningen, som snarare präglas av en relativt jämn hög bebyggelse med högre byggnadsvolymer och statisk upprepning av fasaduttrycket på de tillbyggda våningarna.

- Den planerade gondolstationen förefaller bli placerad väldigt nära Sankt Lukas kyrka, uppskattningsvis endast ca tio meter från kyrkobyggnaden, vilket riskerar att påverka möjligheten att uppleva kyrkan som den unika modernistiska solitär som den utgör.

- Den planerade nya kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön.

Dels är rivning av Alphyddan en förutsättning för att kunna uppföra den nya byggnaden i planerat läge. Alphyddan är, som mycket riktigt nämns i kunskapsunderlag och planbeskrivningar, äldre än merparten av bebyggelsen vid Billinge 2, och utgör en viktig länk bakåt i tiden och förstärker den kontinuitet som området präglas av såsom viktig plats för fritidsliv och rekreation. Att en av upphovsmännen, arkitekt Birger Jonson, i hög grad påverkat stadsbilden i åtminstone ett par Skaraborgska städer genom t. ex. Falköpings centralstation och Hjo stadshus, gör inte det arkitekturhistoriska värdet av byggnaden mindre. Den andra negativa konsekvensen för kulturmiljön utgörs av att den planerade kongresshallen förefaller att kraftigt begränsa den möjlighet till storslagna vyer över Skövde stad som allmänheten idag kan njuta av söder om den nuvarande restaurangbyggnaden.

Samtidigt som Västarvet är positiv till att områdets kulturhistoriska värde uppmärksammas i detaljplanerna, så ser Västarvet med oro på hur de värden som förknippas med Billinge 2 kan komma att påverkas av de förändringar som planerna möjliggör.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkter som rör hotellet besvaras i samrådsredogörelsen för detaljplan för Billinge 1. (I planbeskrivningen för Billinge 2 m. fl. kompletteras beskrivningen av hotellet så att den södra hotelldelens byggnadshistoriska och arkitekturhistoriska värde framgår bättre.)

Utökningen av Billingebacken tillsammans med utbyggnaden av hotellet utgör påtagliga förändringar i Skövdes stadsbild. Planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med

en illustration som tydliggör förändringen i en vy mot Billingen sett från stadskärnan.

Som framgår av planbeskrivningen innebär båda detaljplanerna tillsammans stora ingrepp i en unik miljö och områdets autenticitet kommer att påverkas. Samtidigt är området i stort behov av upprustning och de föreslagna förändringarna syftar till att utveckla anläggningen som helhet, för att öka dess attraktivitet både som besöksmål och som fritidsområde. Det ligger i både kommunens och hotellets intresse att ta vara på de höga kulturmiljövärdena i arbetet med att utveckla området till en attraktiv destination.

Skövde kommuns bedömning är att de planerade förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. På plankartan finns en varsamhetsbestämmelse som betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad i området ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

Gondolstationens placering i närheten av St. Lukas är känslig. Byggrätten är relativt flexibel och tillåter andra placeringar av gondolstationen, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa eftersom det finns ett flertal viktiga parametrar att hantera, bland annat tillgänglighet och evakueringsmöjligheter.

Vid utformningen av gondolstationen behöver särskild hänsyn tas till både badet, hotellet och kyrkan. Utformningen bevakas i bygglövsskedet.

Naturskyddsföreningen

Vi i Naturskyddsföreningen Skövde anser att backens utvidgning inte ska genomföras på grund av de stora skador som kan bli på natur och friluftsliv på grund av följande:

- Satsningen på Billingebacken strider mot Miljöbalkens hushållningsregler och ger alltför stora ingrepp i natur- och friluftslivet.
- Satsningen på utvidgad slalombacke strider mot Skövde Översiktsplan 2025.
- Konstsnöproduktionen kommer också ge stora ingrepp i naturmiljön.

- Vi anser att man på grund av de kommande klimatförändringarna inte ska genomföra stora vintersatsningar. Vintersporter baserad på konstsnöproduktion är inte en hållbar utveckling.
- Ingen hänsyn har tagits till svampinventeringen i MKB:n. Eller de skador som kan bli på andra växter på grund av fragmentering och ändrade förhållanden.

Allmänintresset

Först och främst ska en verksamhet prövas om den är av allmänt intresse.

Från Miljöbalken:

3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.

God hushållning

1 § Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

I slalombacken har man under säsongen 2017/2018 endast sålt 134 säsongskort! (Artikel i Skaraborgs Allehanda 26 mars 2018). Dock är det fler som åker i backen. Säsongen 2016/2017 var det 7700 skiddagar i backen. (Karin Holgersson Skövde kommun muntligt). Siffrorna för säsong 2017/2018 är inte klara än. Men man frågar sig om det är av allmänt intresse att exploatera den natur och göra så stora ingrepp i markerna för de fåtal som nyttjar backen?

I undersökningen som föregått framgår att

”Eventuellt kan slalombacken och konstsnöspåren upplevas som barriärer för vissa grupper. Det uppstår redan idag konflikter mellan skidåkare och andra besökare...”

”Satsningen på Billingen omfattar även down-hill-cykling och mountainbikespår i slänten utanför planområdet. Eventuellt kan även detta innebära en konflikt mellan olika grupper som använder grönyrtorna på olika sätt.” (Behovsbedömning PLAN.2017.2).

I dagsläget nyttjas området kring Rhododendrodalen och Strupen bra mycket flitigare som vandringssled och rekreationsområde än som skidbacke. Vi inom Naturskyddsföreningen Skövde som är den största föreningen (idag drygt 1000 medlemmar) av de som är aktiva på och omkring Billingen ser att fler och fler upptäcker Billingen som ett natur-

2018-06-18

besöksmål och rekreativmål. Facebookgruppen "Ålska Billingen" som har fokus på friluftslivet har idag knappt 2000 följare och fler tillkommer hela tiden. Satsningen på Outdoor Festival Billingen har blivit en stor framgång både besöksmässigt och ekonomiskt.

I Skövde kommuns översiktsplan 2025 anges att området kring dagens skidbacke skall vara tätortsnära naturområde. Så denna plan strider mot översiktsplanen. Som medlemmar i en organisation som engagerar sig starkt i översiktsplanens framtagande ser vi med oro på hur Skövde kommun så ofta nonchalerar sina egna framtagna översiktsplaner. Här finns ett problem där man i efterhand gör snabba egna speciallösningar och inte ser på de konsekvenser som kan bli med alla saker sammantaget.

Klimat

I Miljökonsekvensbeskrivningen skrivs lite angående klimatförändringarna:

"Temperaturen i Västra Götalands län förväntas öka med tre till fem grader i slutet av detta sekel. Till följd av detta bedöms antal varma dagar att öka och därmed förlängs vegetationsperioden.

Även årsnederbörden och antal dagar med kraftig nederbörd förväntas att öka i slutet av seklet. Ökad nederbörd resulterar i en ökad tillrinning till vattendrag och enligt SMHI:s bedömning sker det procentuellt största ökningen under vintertid (SMHI, 2015)."

Men man drar ingen konsekvens av dessa siffror! Här borde man fundera på om det är vettigt med ett vinterfokus.

Vi har tittat på SMHI data angående dagar med temperaturer under 0°C. D. v. s. då det kan antas falla nederbörd i form av snö eller dagar då man kan göra konstsnö. Siffrorna är från Skövde brandstation. Antal dagar med temperatur under 0°C kl 06.00 (d. v.s. ofta den kallaste tiden på dagen):

1962-1968	104 dagar/år
1969-1975	94 dagar/år
1976-1982	103 dagar/år
1983-1989	94 dagar/år
1990-1996	81 dagar/år
1997-2003	78 dagar/år
2004-2010	82 dagar/år

2011-2017 65 dagar/år

Vi har också studerat rapporten från SMHI "Rapport Nr 2011-45 Klimatanalys för Västra Götalands län" I den framgår t. ex.:

"Klimatberäkningarna visar en samstämmig successiv ökning av årsmedeltemperaturen under det innevarande seklet, (2000-2100) men med stor spridning mellan beräkningarna. Temperaturökningen är störst under vinterperioden men framträder under alla årstider. Årsmedeltemperaturen ligger i medeltal 4-6 °C högre mot slutet av seklet jämfört med dagens klimat."

"Snötillgången minskar avsevärt efterhand som klimatet blir varmare. Perioden med snötäckt mark minskar redan i mitten av seklet med ca 1 månad."

Detta sammantaget tyder på att Skövde kommuns ambition att bli ett vinterparadis inte är en hållbar utveckling. Det finns inga indicier på att det kan bli mer vinter i vårt område framöver. Och att då bygga en hel verksamhet på eventuell vinter kan sägas vara riskfylld och är inte förenlig med Miljöbalken.

Se t. ex.:

1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.

(Naturskyddsföreningens understreck.)

Natur

Hela området som ska exploateras är klassat som riksintresse för natur och friluftsliv. Billingsluttningen är klassad som klass 2 i Naturvårdsprogrammet Skövde 1998. Den var relativt översiktlig då den skulle täcka hela kommunen. Värdekärnorna

i området kring Billingen bör nu inventeras ordentligt.

Vi ser att Miljökonsekvensbeskrivningen visserligen tar fram de kvalitéer som finns i området.

”I anslutning till planerad skidbacke ligger Billinge-klens naturreservat, se Figur 11. Syftet med naturreservatet är bevara biologisk mångfald i form av kärlväxter, lavar, mossor och svampar samt att tillgodose behov av områden för friluftsliv och att vårda värdefulla tätortsnära miljöer.

Slutningarna nedanför Billinge hus och Billingens fritidsområde har i Skövde kommuns naturvårdsprogram konstaterats inneha mycket höga naturvärden (Skövde kommun 1998).

Detsamma gäller för avgränsade områden uppe på Billingeplatån i närheten av befintliga motionsspår, där både mycket höga naturvärden och områden med högsta naturvärde beskrivs i kommunens naturvårdsprogram. Delar av dessa områden är även skyddade som skogliga biotopskyddsområden, enligt miljöbalkens kapitel 7, utpekade av Skogsstyrelsen, se Figur 11.

Naturvärdena norr om befintlig skidbacke är till stor del beroende av att skogen utgörs av ett större sammanhängande område.”

Men här drar man inga större konsekvenser av sina konstateranden.

”... uppsättning av fågelholkar för att kompensera för förlorade boplatser. De nya typer av habitat som uppstår i och kring skidbacken skulle också kunna förbättras genom exempelvis sådd av ängsblommor på mager jord...

För att sådana åtgärder ska ge någon långvarig effekt krävs att någon form av skötselplan tas fram och följs.” (Citat från miljökonsekvensbeskrivningen.)

Uppsättning av fågelholkar eller sådd av ängsblommor är inte en kompensation då vi fokuserar på utrotningshotad svampar eller andra kryptogamer som riskerar att försvinna. Vid exploatering, där mer kanter och bryn uppstår, påverkas luftfuktighets- och ljusförhållandena, vilket missgynnar de arter som finns inom området idag. Så även inom de skogsområden som bevaras, riskerar sammansättningen av arter att förändras över tid, i större eller mindre grad.

Den nya, bredare skidnedfarten innebär också en större barriär mellan skogsområdena norr och söder om backen. Barriären påverkar spridningen av arter. De arter som är särskilt värdefulla i skogsområdena sprids långsamt med hjälp av rötter

eller genom fröspridning med hjälp av krypande insekter. Arterna inom skogsområdena kommer därmed att isoleras från varandra i större utsträckning än i nuläget.

”Nyligen kom ytterligare en rapport om fortsatta minskningar av biologisk mångfald i världen till följd av mänsklig aktivitet, framför allt genom habitatförstörelse ... (IPBES: *Biodiversity and Nature's Contributions Continue Dangerous Decline, Scientists Warn*).

I takt med ökande befolkning och resursutnyttjande, tillsammans med växthuseffekten, kommer dessa faktorer fortsätta hota den biologiska mångfalden och därmed vår egen framtid.

Vissa naturtyper ... är möjliga att restaurera på några år. Det är betydligt svårare att återskapa miljöer som naturskogar, artrika gräsmarker, högmossar och marina miljöer. Det är mer kostnadseffektivt och ger ett säkrare positivt utfall att bevara dessa naturtyper i stället för att försöka återskapa dem när de väl gått förlorade.” **Citerat från Artdatbanken.se**

Det finns i planerade backen ett flertal områden som har mycket höga kvalitéer, t. ex. ek-hasselskog av örttyp (finns strax nedanför branten) SB 4. Denna naturtyp finns på några få ställen kring platåbergen i Västergötland. Skogstypen finns mycket i små arealer och fragmenterad t. ex. i Valleområdet, Hasselbacken, Hene m. m. Varje objekt är därför viktiga att behålla intakta, framför allt om det finns sådana objekt i närheten. Då ger det ett större naturvärde. Och spridningsvägarna kan hållas mer intakta.

Blandädellövskog (Finns söder om Rhododendron-dalen.) SB6 Blandädellövskogen är en artrik och ganska örtrik miljö. Den finns i små arealer i Sverige, men är nationellt en sällsynt naturtyp.

Det måste vara fel att man inte inväntade svampinventeringen i Naturvärdesinventeringen. Den är daterad ca 2 månader innan svampinventeringen blev publicerad. Skulle man ha tagit hänsyn till den så hade områdena SB 4 och SB 6 hamnat i naturvärdesklass 1.

Område 1 = 2 VU-arter 5 signalarter, 4 sällsynta arter

Område 2 = 1 EN-art, 1 VU-art, 2 NT-arter, 1 DD-art, 11 signalarter, 5 sällsynta arter

Område 3 = 1 EN-art, 2 NT-arter, 1 DD-art, 10 signalarter, 9 sällsynta arter

Område 4 = 1 NT-art, 4 signalarter

2018-06-18

Dessutom 30 fynd av skogliga signalarter och 18 fynd av sällsynta arter.

EN-arten Lundröksvamp har sin största utbredning i Sverige på ett fåtal platser kring Billingen.

Indikerar mycket höga naturvärden. Sådär skriver Mikael Jeppson mykolog och en av Europa främsta röksvampspecialister om detta fynd:

” Vill särskilt betona förekomsten av lundröksvamp (*Lycoperdon atropurpureum*) i det inventerade området. Denna svamp är ytterst sällsynt i Sverige med enstaka nordliga utpostlokaler i centrala Västergötland och på Omberg i Östergötland. I övrigt i Sverige är den känd från den öländska mittlandsskogen och från ett ännu opublicerat fynd vid Stenshuvud i Skåne. Utbredningen i övrigt i Europa är sydlig (tyngdpunkt i medelhavsvegetationen och den nemoral lövskogen) med en avtagande tendens norrut. Arten kräver ädellövskogsmiljöer med lång trädkontinuitet, på kalkhaltig grund.”

I samband med planarbetet i det aktuella området är det av yttersta vikt att växtmiljöer för den starkt hotade lundröksvampen (och givetvis andra ovanliga/rödlistade svamparter som redovisas i rapporten) beaktas så dess fortlevnad i området säkras.

VU-arten slöjröksvamp är en ÅGP-art. Indikerar mycket högar naturvärden.

VU-arten fläckig saffranspindling indikerar mycket höga naturvärden. Har få fynd i Sverige.

Förklaringar av förkortningar:

VU betyder vulnerable - sårbar, d. v. s. kräver stor hänsyn.

EN Endangered (starkt hotad näst högsta klassen i Rödlistan. Löper mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en nära framtid)

NT Near Threatened , d. v. s. nära hotad. Kan bli utrotad i framtiden om man inte ser upp.

DD Data deficiency - kunskapsbrist. Vi vet inte så mycket om dessa arter idag. Vi känner inte till hur ovanliga de är eller dess livskrav.

Signalarter: arter som visar att naturen har höga naturkvaliteter.

ÅGP åtgärdsplan. ÅGP är en satsning på arter vars existens inte kan säkerställas genom befintligt områdesskydd eller pågående åtgärder för hållbar mark- och vattenanvändning. De utvalda arterna

eller naturtyperna kräver i de flesta fall särskilda insatser för att klara sig.

Bland andra sällsynta arter kan framför allt nämnas:

Flockflugsvampen och *Lactarius ruginosus* (svenskt namn saknas) och igelkotröksvamp. Vad vi känner till så finns inget så begränsat område som det finns så mycket rödlistade arter, signalarter och sällsynta arter på hela Billingen. Här är det av vikt att dessa svampars mycel har förhållanden så de kan spridas vidare.

Vad en fragmenterad natur kan innebära för ändrade temperatur och fuktförhållanden framgår inte så mycket i Miljökonsekvensbeskrivningen.

I Miljökonsekvensbeskrivningen tar man inte upp de arter som kan beröras av artskyddsförordningen. Hasselmus kan finnas i området. Den har bl. a. hittats i området kring Åsbotorpsjön.

I skogarna finns också nästrot och blåsippor som bägge ingår i artskyddsförordningen. Här finns också springkorn, en växt som har ett flertal sällsynta fjärilar knutna till sig.

Idag är Billingens branter starkt hotade i och runtom Skövde genom olika ingrepp. Förutom Billingeprojektet med både backe och hotellbygge så finns Heidelberg/Cementas kalkbrott i Våmb samt Skanskas diabasbrott vid Billingsryd. Allt detta inom en sträcka på ca 3,5 km fågelvägen. Båda dessa brott har precis, respektive kommer att, utvidgas!

Vatten

Citat från miljökonsekvensbeskrivningen:

”Smältvattnet från skidbacken bedöms främst vara förorenat av långväga föroreningar då inga vägar finns i backens direkta närhet... föroreningskoncentrationerna som relativt låga.”

Det är en sanning med modifikation. Det har inte gjorts några undersökningar vad olika teflonbase-rade vallor kan påverka vattenkvalitet m. m.

Det anges vidare i miljökonsekvensbeskrivningen att ”Schakt för grundläggning av nya byggnader och anläggningar uppe på Billingen och i skidbacken ska utföras på ett sådant sätt att eventuellt bortledande av grundvatten inte riskerar att påverka allmänna eller enskilda intressen. Detta säkerställs i den kommande projekteringen.”

Här i backen kommer man avverka stora mängder skog och träd binder vatten. Vad den avverkningen

kan ge för effekter är oklart. Speciellt då man i ansökan anger att "årsnederbörden och antal dagar med kraftig nederbörd förväntas att öka i slutet av seklet."

I VA och dagvattenutredningen har man föreslagit att vattnet skall samlas i Käpplunda gruva.

"Utbyggnaden av skidbacken kräver någon typ av fördröjningslösning för att inte överbelasta befintligt dagvattensystem. Hur mycket vatten som behöver fördröjas och var beror på höjdsättningen av den planerade skidbacken. Vid arbeten med att utvidga skidbacken planeras terrängen att vinklas så att avrinning sker in mot den gamla gruvan, i den södra delen av planområdet, där det kan fördröjas."

Men hur fungerar det ihop med förslaget om att kanske ta tillvara smältvatten i kommande snöproduktion? Kan den bli förorenad av de rester som finns i gruvan?

Och det finns också några frågor om hur miljön ska skyddas framöver.

"En ökad spridning av föroreningar från Käpplunda gruva kan undvikas genom att vidta skyddsåtgärder som rekommenderats i litteratursammanställningen om föroreningar i Käpplunda gruva, som är utförd inför detaljplaneprocessen. Utöver det rekommenderas att inte leda ner smältvatten från backen i stenkistan som mottar vatten från Käpplundabäcken, för att undvika ytterligare genomströmning och en höjning av grundvattennivån i förorenade massor." (VA och vattenutredningen)

Vattenförbrukning

Skövde kommun har i sin ansökan om vattendom om vattenuttag från Hållsdammen beskrivit att drygt 60% av vattenförbrukningen kommer gå till backen. Totaluttaget skall bli drygt 100.000 m³/år.

Här vill vi hänvisa till vårt yttrande i mål nr M 2188-17 "Yttrande över nytt tillstånd för vattenuttag Hållsdammen Skövde kommun." Där ifrågasätter vi sökandes möjlighet att hålla Hållsdammen och Hållsdammsbäckens vattenflöde intakt om man ökar vattenuttaget från dammen. Vi påpekar också om hur viktigt dammen är för fiske och friluftsliv.

Lokalisering

En alternativ lokalisering behöver inte vara just inom Skövde kommun som det antas i miljökonsekvensbeskrivningen.

I dag finns ett flera orter runt Skövde med bra backar både vintertid och sommartid. Falköping,

Ulricehamn och Mullsjö finns alla inom 100 km radie. Så det är inte brist på backar i Skövdes närhet. Med tanke på att det handlar om förhoppningar om mer långväga turism så kan inte avståndet till/från Skövde vara avgörande. Idag räcker befintlig backe gott och väl till för för besökare från Skövde tätort.

Bemötande och kommentarer:

Miljöbalken och lokaliseringsalternativ

Skövde kommuns bedömning är att planförslaget är förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för besöksändamål med inriktning mot friluftsliv och idrott.

Höga natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövt byggas ut. För planerad markanvändning nyttjas befintlig infrastruktur som ansluter till planområdet.

Riksintressen för naturvård och för friluftsliv berörs. Detaljplanen bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresse för naturvård. Riksintresse för friluftsliv bedöms främjas av detaljplanen.

Detaljplanen bedöms generellt medföra positiva sociala konsekvenser. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil.

Skövde kommuns översiktsplan

Planförslaget är förenligt med Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025. Där beskrivs att Billingens fritidsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. I ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men den är mer utbredd i de aktuella skiserna än i översiktsplanen.

Översiktsplanen är inte bindande, utan vägledande. Den utbredning av backen som detaljplanen möjliggör utgår från de utredningar som

2018-06-18

tagits fram för att backen ska bli ändamålsenlig och attraktiv, samtidigt som hänsyn har tagits till naturvärden och andra viktiga parametrar, som hantering av dagvatten och verksamhetsbullen.

Konstsnöproduktion

Till ansökan om vattenuttaget ur Hållsdammen har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram. Konsekvenserna bedöms bli måttliga till stora för nyckelbiotopen nedströms Hållsdammen, men i övrigt bedöms konsekvenserna för olika berörda områden främst bli små till måttliga.

Ingen påverkan bedöms ske på vattenförekomster som berörs av miljö kvalitetsnormer.

Uttaget bedöms inte påtagligt påverka naturmiljön i området, som utgör grunden för riksintresset för friluftslivet. Konsekvenserna för rekreation och friluftsliv bedöms sammantaget som positiva.

Klimatförändringar

Backen planeras att användas året runt, inte bara för skidåkning vintertid. Med nuvarande situation är fördelningen 8 månader sommarsäsong och 4 månader vintersäsong. På lång sikt kan fördelningen mellan säsongerna förändras och anpassas till ett förändrat klimat. Billingebacken används redan idag även under sommarsäsongen, bland annat till downhillcykling och till olika slags tävlingar. De planerade satsningarna syftar till att göra backens användning än mer flexibel och attraktiv.

Naturvärden

Utbyggnaden av backen kommer innebära att ytor med höga naturvärden tas i anspråk. Exploateringen kommer även medföra en påverkan på naturvärden i angränsande områden, då nya brynzoner uppstår och en fragmentering av naturområden som påverkar spridningsmöjligheterna för flera värdefulla arter. Inom Billingeprojektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora

(tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Norr och söder om backen säkerställs ytor med höga naturvärden som allmän plats natur. En förändring på plankartan är att naturområdena även försetts med bestämmelser om att skogen ska bevaras och att inga nya stigar eller andra nya anläggningar tillåts, för att ytterligare förstärka skyddet av naturvärdena. En viss andel vegetation ska sparas i backen för att mildra påverkan på spridningsmöjligheterna för vissa arter.

Som kompensationsåtgärd för förlusten av naturvärden föreslås att planområdets naturområde norr om backen inkluderas i Billingelevens naturreservat, så att de värden som finns där får ett starkare skydd än om de endast planläggs som allmän plats natur. Området hyser naturvärden av klass 1 och klass 2 och är idag utsatt för tryck om exploatering.

Miljökonsekvensbeskrivningen ger förslag på åtgärder som kan mildra vissa konsekvenser av exploateringen, till exempel fågelholkar och ängsådd, men konstaterar också att den typen av åtgärder inte påverkar den övergripande konsekvensbedömningen i någon betydande omfattning. Det skulle ändå vara positivt med skötselplaner för att gynna utvecklingen av andra naturvärden i backen än de som kommer gå förlorade i samband med exploateringen.

Det kan finnas möjlighet att bevara ek och hassel inom de områden med vegetation som bevaras i backen. Det krävs att man förbereder sig på hur dessa områden ska röjas fram för att välja rätt träd och buskar för bevarande.

När backens vegetationsöar planeras kommer skyddsvärda arter att beaktas och bevaras där så är möjligt. Det är dock inte möjligt att låta detta vara den styrande faktorn eftersom en god funktion måste säkerställas för backen. De skyddsvärda arter som finns på sluttningen idag är i många fall beroende av de förhållanden som skapas av den täta skogen. När avverkning har skett förändras förhållandena inom bevarade områden, vilket på

sikt innebär att även om man bevarar en lokal där en art växer idag, så är det troligt att artsammansättningen förändras över tid, bland de arter som är beroende av den täta skogen.

Rapporterna efter naturvärdesinventeringarna i området för backens utbredning samt öster om hotellet sammanställdes innan svampinventeringen färdigställdes. I miljökonsekvensbeskrivningen och i planbeskrivningen beskrivs hur klassningen av några av naturvärdesobjekten justerats upp efter svampinventeringen. Klassningarna har setts över igen efter samrådet och till granskningshandlingens kommer illustrationskartor som visar klassningarna att uppdateras.

Förekomst av hasselmus inom området kommer att utredas i det fortsatta arbetet inför antagande av planen.

Föroreningar

Från 2020 kommer vallor med PFOA vara förbjudna enligt ett EU-direktiv. Det finns dock andra flourerade ämnen som inte är reglerade. Enligt en rapport från IVL Svenska miljöinstitutet bedöms användning av skidvalla inte utgöra en betydande källa av PFAS till miljön (IVL 2016).

Inga föroreningar har påvisats i det södra dagbrottet, där fördröjningsmagasinet planeras. Vid utformning av fördröjningsmagasinet är det viktigt att ta hänsyn till att det ändå är möjligt att det förekommer markföroreningar. Det gäller också om smältvatten skulle magasineras i brottet för snöproduktion.

Västtrafik

Västtrafik, som är med i arbetet som sker i samband med den planerade dalstationen, ser positivt på kommunens arbete med att knyta ihop kollektivtrafiken och på så sätt göra rekreativområdet tillgängligt för fler och därmed också hjälper till att stärka det hållbara resandet.

Skövde cykelklubb

För cirka 2 år sedan när detta projekt började ta form och Peab hade fått entreprenaden var jag med och bidrog med matnyttig information angående mountainbike, i synnerhet downhill mountainbike

för en kommande bikepark i Billingebacken. Jag gav Peabs chefer/arbetsledare och Skövde kommuns tjänstemän grundläggande information om vad mountainbike innebär, en detaljerad beskrivning hur en bikepark fungerar och vilka behov den har. Jag tog också fram ungefärliga priser för en grundläggande bikepark som går att bygga vidare på i framtiden och gjorde även en punktlista över viktiga funktionsbehov för en bikepark.

Jag blev ombedd att visa på hur cykelspårerna i Skövde bikepark skulle kunna se ut. Många timmar lades ner på att gå i skogen kring Billingebacken för att sedan kunna göra en verklighetstrogen skiss över var cykelspår skulle kunna anläggas utifrån markförhållandena och de naturliga hinder som finns.

Allt detta dokumenterade jag i olika dokument som jag lade upp på Ibinder för allas beskådan. Men för cirka 1,5 år sedan avtog alla möten plötsligt av någon anledning och jag med flera fick inte längre vara med och bidra med vår kunskap. Under ett drygt halvår frågade jag regelbundet när nästa möte skulle bli av och blev hela tiden lovad att det är på gång. Men det blev aldrig något mer möte och nu står vi här och ska snart sätta spaden i backen.

Utifrån planförslag och illustrationer för projektet så finns det nästan ingen tanke på hur cyklingen ska utvecklas mer än att det står att det ska utvecklas. I illustrationsplan för Billinge hus 2 är backen upprättad men det finns inget om cykelspår.

Cykelsporten växer lavinartat i Sverige och världen så det är mer än aktuellt att följa den trenden för att göra Billingen levande även på sommaren. Jämförs kostnader för att kunna få ett av Sveriges bästa ställen att cykla mountainbike på så är det knappt en bråkdel av vad det kostar att bygga stora snöanläggningar.

Ska vi nå målet, södra Sveriges mest besökta besöksmål, så gäller det att bygga rätt från början. För att nå detta krävs det att lyssna och ta tillvara på varandras kunskaper inom de olika områdena.

För att bidra med min kunskap inom området bifogar jag återigen alla dokument som jag tidigare åstadkommit. Min avsikt är därmed att ni tar del av dessa ännu en gång.

Jag som hängiven cyklist vill väldigt gärna att den här satsningen ska generera grymma möjligheter för mountainbikecykling på alla nivåer.

2018-06-18

Funktionsbehov för Mountainbike Downhill i Billingebacken.

- Släplift (läs ankarlift) till topp för dagar/kvällar med lågt tryck på på åkare.
 - Kopplingsbar stolslift med hängare för cykel är nyckeln för att få hit den stora massan och även nya som vill prova på. Även mindre barn har svårt att åka ankarlift.
 - Skogsytor att anlägga cykelspår på. Vi vill bygga så mycket som möjligt i skogen. Vissa partier kommer behöva gå i skidbacken men där kan inga stora grejer byggas p. g. a snöläggningen på vintern.
 - Uthyrning av downhillcyklar och skyddsutrustning.
 - Uthyrningslokal/cykelverkstad.
 - Cykeltvätt.
 - Värmestuga med WC.
 - Angörningsplats/bikecenter i anslutning till liftens dalstation med parkering. Anledningen är att om någon t. ex. får punktering halvvägs ner så vill man inte gå upp för att laga.
 - Enklare butik med försäljning av reservdelar, personlig utrustning och även en kiosk i anslutning.
 - Anlagda cykelspår med både grävmaskin och handgrävning. Minst fyra spår i tre-fyra olika svårighetsgrader för att ha en grund att bygga vidare på. Nya spår behöver sedan utvecklas för att få människor att återvända. Exempel på spåralternativ nedan.
1. Ett grönt väldigt enkelt maskingrävt spår med blåa sidelines.
 2. Ett blått medelsvårt maskingrävt spår med röda sidelines.
 3. Ett rött spår med inslag av både maskingrävt och naturlig stig.
 4. Ett svart spår för den erfarna åkaren.
- Spåren kräver underhåll. Detta måste ske av kunnig personal.
 - Många av våra behov är likvärdiga med vintersäsongens.

- Möjligheterna till att få till fina cykelspår kring backen är goda.
- Vi ser gärna att byggnaderna är samlade nära liftens om möjligt. För att kunna få ett bra "häng" för besökarna mellan alla åk. Sporten är väldigt familjär och alla pratar med alla.

Dessa funktionsbehov är skrivna utifrån min erfarenhet som downhillcyklist. Jag har varit runt på många cykelparker både i Skandinavien och i Syd-europa och fått se olika tillvägagångssätt, både bra och mindre bra. Jag känner också personer som driver cykelparker i Sverige där jag kan få vidare bra information.

Denna lista kommer antagligen behöva utvecklas och bli mer detaljerad, men de stora primära punkterna finns med.

Utöver mig är vi ett flertal aktiva downhillcyklister i Skövde med omnejd som ser positivt på möjligheterna till att kunna få till en riktigt bra cykelpark här på Billingen. Skövde ligger väldigt bra geografisk vad gäller att kunna nå ut till många människor och på så sätt öka antalet utövare av sporten och därmed få många besökare. Sverige ser även en kraftig ökning av Downhill som en familjeaktivitet.

Bemötande och kommentarer:

Billingeprojektet omfattar bland annat satsningar på mountainbike och downhillcykling, som också ryms inom användningen R. Detaljplanen styr inte exakta lägen och sträckningar av cykelstigar, däremot regleras inom vilket område nya cykelstigar kan anläggas, det vill säga inom ytor med beteckningen R och RE. På grund av att det är så värdefulla och känsliga naturmiljöer både norr och söder om backen tillåts inga nya anlagda stigar eller andra nya anläggningar inom de ytor som planläggs som allmän plats natur. Befintliga anläggningar får underhållas.

Den dialog som har förts inom Billingeprojektet med de olika föreningarna på Billingen har varit ett värdefullt underlag i det utredningsarbete som ligger till grund för detaljplanen. Det är också väldigt värdefullt att flera föreningar engagerat sig i samrådet, och tagit chansen att lämna synpunkter på planförslaget.

Detaljplanen reglerar vilka ytor som får användas till vad, men styr inte den exakta utformningen av backen, varken för skidåkning eller för cykling. Detaljplanen styr inte heller vilken typ av liftar som anläggs, eller vilken service som kommer erbjudas inom de ytor där byggnation tillåts.

I Billinge projektets fortsatta arbete med utformningen av backen är avsikten att berörda föreningar ska involveras med sina kunskaper och önskemål för respektive sport.

Vitesse

Sammanfattning

Skövde Kommuns uttalade och av kommunfullmäktige antagna vision är att Billingens fritidsområde med föreslagna utbyggnader av skidspår, serviceanläggningar och en utbyggd Billingebacke med fler nedfarter och fler liftar ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter. Ett förslag till detaljplan för Billinge 2 i vilket Billingebackens utbyggnad ingår har upprättats med denna vision som förutsättning.

SK Vitesse har angett vilka funktionsbehov som erfordras för att en alpin anläggning ska ges förutsättningar att fungera på ett funktionellt och optimalt sätt såväl sommar som vinter och därigenom också kunna uppfylla Skövde kommuns visionsmål.

Planförslaget har granskats av SK Vitesse för att bedöma hur och om de formulerade funktionsbehoven för en väl fungerande alpinanläggning kan uppfyllas i detaljplaneförslaget och i illustrationsplanen.

- R-området för Billingebacken måste utökas i nordväst för att möjliggöra den andra nedfarten från Billingebackens topp. Utan denna utökning går det inte åstadkomma två separata och naturliga nedfarter ända uppifrån Billingebackens topp.
- De nya liftarnas lägen är inte redovisade. Nedfarter och släpliftar får inte korsas.
- En s.k. telemixlift med både gondoler och soffor är den funktionellt bästa typen av lift. Den fyller alla formulerade funktionsbehov såväl sommar som vinter.
- Huvudliftens bergstation fungerar inte med den föreslagna högsta tillåtna taknockshöjden.

Avstigningen kommer att ligga 1,9 m lägre än befintlig marknivå.

- Dalstationen bör omarbetas och sänkas till +153 så att större åkytor kan skapas omkring bromsplan och vid liftarnas påstigningsplatser.
- Kåpplunda gruva bör utformas till en nedre backavslutning. Utjämningsreservoarens behov och läge bör utredas vidare för att möjliggöra detta.
- Trafik och parkering vid dalstationen är inte bra och behöver vidareutredas.
- En objektiv konsekvensanalys såväl tekniskt, funktionellt som ekonomiskt av en ny busslinje upp till Billingen jämfört med det föreslagna gondolalternativet saknas.
- Fjärrvärmeledningens förläggning i Billingebacken är mycket tveksam med hänsyn till värmeläckage och med snösmältning längs fjärrvärmeledningen som följd.
- Det finns alltför många tveksamheter i redovisningen av Billingebackens funktionella utformning. Om inga justeringar av detaljplanen med redovisning i illustrationsplanen görs, finns det en mycket stor risk att Billingebackens funktion blir så dålig att tillresande besökare, efter sitt första besök i Billingebacken istället för att återkomma, väljer att besöka någon annan bättre och mer funktionell anläggning i närheten. Visionen om det mest besökta besöksmålet såväl sommar som vinter kommer då inte att kunna uppnås!

1. Förutsättningar

I Programförklaring för Skövde mandatperiod 2015 - 2018 vilken är antagen av kommunfullmäktige, slås fast att Billingens fritidsområde ska fortsätta att utvecklas. Visionen Billingen 2020 - för själ och hjärta innehåller ambitionen att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter.

I programförklaringen kan man läsa bland annat följande:

”För att kunna uppnå denna vision ska Billingebacken byggas ut och bli längre samt att ytterligare en nedfart från toppen ska anläggas. I den nedre delen av backen anläggs en barnbacke med rullband och vid en avgränsad del i mitten av backen blir det plats för en funpark.

2018-06-18

Med denna utbyggnad av backen kommer ett attraktivt skidområde att skapas som kan locka besökare från hela södra och västra Sverige.

Billingebacken blir tack vare denna utbyggnad ett levande område som används året om. Under vintern kommer besökarna att erbjudas flera olika nedfarter och på sommaren kommer downhillåkare att kunna använda lift- och backsystemet. En separat downhillbana med flera spår kommer att anläggas.”

Med denna vision som utgångspunkt har Skövde Kommun upprättat en detaljplan för utbyggnad av Billingebacken.

Planens syfte och huvuddrag enligt planbeskrivningen:

”Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål.

Målsättningen är att Billingens friluftsområde ska stärkas som besöksmål såväl sommar som vinter. Huvudmålgruppen är motionsturister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr.”

2. Billingebackens funktionsbehov

SK Vitesse har i en tidigare skrivelse till Skövde Kommun 2016-10-05 noterat en rad punkter på vilka funktionsbehov som erfordras för att en alpin anläggning ska fungera på ett funktionellt och optimalt sätt såväl sommar som vinter och därmed bli det attraktiva målet för besökare från hela södra och mellersta Sverige som eftersträvas i programförklaringen. Det är inte alla funktionspunkter som är styrande för detaljplanen, men däremot är de väsentliga för att kunna nå upp till den totalt optimala funktionen för Billingebacken. Punkterna har inte noterats i prioriteringsordning.

- Totalfallhöjd minst 140 m för FIS-tävlingar ex med ett förhöjt starttorn, 134m+6m.
- Backens målområde ända nere vid Dalvägen på nivån+ 153,00.
- Angöringspunkter till backen både nerifrån och uppifrån.
- Parkering vid nedre angöringen vid Dalvägen.
- Under barmarkspanperioden underhållsskötta gräsytor i nedfarterna för god möjlighet till sommaranvändning av backen. Inga grusytor.

- Fullt automatstyrd snöotverkning.
- Tillräcklig snöläggningskapacitet för 4 dygns full snöläggning i samtliga nedfarter och till ett snödjup på minst 0,6 m packad snö.
- Garage och servicebyggnad för backens pistmaskiner, snöskotrar och snökanoner.
- Förråd för backmateriel, skyddsnet, kappor, snökanoner m. m.
- Godkänd belysning i backar och släpliftar för kvällsåkning och tävlingsverksamhet.
- Olika varierande nedfarter.
- Lätt nedfart från toppen.
- Snow Park, inhägnad och med egen självbetjäninglift.
- Barnbacke inhägnad och med egen självbetjäninglift/åkbånd.
- Sittlift hela vägen nerifrån Dalvägen upp till backens topp.
- Släpliftar med självbetjäning varav en lift ända upp till backens topp.
- Barnlift/åkbånd med självbetjäning.
- Biljettförsäljning även vid backens dalstation.
- Driftsfrågor, huvudmannaskap m. m. definieras.
- Servering, kiosk.
- Skiduthyrning.
- Värmestuga med WC.
- Klubblokaler.
- Målhus.
- Kablage för tidtagningsutrustning i tävlingsbacken.
- Högtalaranläggning.
- Förråd och verkstad för klubbmateriel.

3. Granskningens omfattning och svfte

Med utgångspunkt från dessa förutsättningar avseende Skövde Kommuns antagna vision och de formulerade funktionsbehoven har SK Vitesse granskat detaljplaneförslagets handlingar och den byggda Billingebacken enligt illustrationsplanen. Granskningen har i huvudsak gjorts för att bedöma hur och om de ovan formulerade funktionsbehoven för en

väl fungerande alpinanläggning är möjliga att uppfylla i detaljplaneförslaget och i illustrationsplanen.

4. Illustrationsplan

Illustrationsplanen redovisar endast en nedfart från toppen och en lift. Ny släplift är ej redovisad. Barnbacke och funpark, inhägnade och med egna liftar är ej redovisade.

På några illustrationer i detaljplaneförslagets bilagor finns förutom huvudliften en ny släplift och barnlift redovisade samt även den befintliga vinkel liften upp till Billingebackens topp.

Ingen redovisning av spår för mountainbike vare sig vid sidan av eller i Billingebacken finns redovisade. Illustrationsplanen är mot denna bakgrund alltför knapphändig och nästan omöjlig att på ett korrekt sätt analysera funktionellt i förhållande till föreskrifter, gränser m. m. i planbeskrivningen och i bilagorna.

5. Bestämmelsegränser

För att möjliggöra att två riktiga nedfarter från toppen ska kunna åstadkommas så måste R-området vid den norra bestämmelsegränsen som ansluter mot naturområdet norr om backen utökas i sin nordvästra del genom att bestämmelsegränsen för R-området rätas ut och dras västerut. En sådan utökning av R-området ger möjlighet att den nyskapade norra nedfarten kan dras ända upp till Billingens rasbrant och där anslutas till den befintliga nedfarten med en ny skidväg från backens topp.

Hur och i vilken omfattning cykelleder för MTB-cyklisterna utanför R-området för Billingebackens bestämmelsegränser påverkar detaljplanen kan vi inte uttala oss om.

6. Millö - och naturvårdsfrågor

I handlingarna finns ett antal miljö- och naturvårdsfrågor noterade som kan innebära en del svårigheter avseende Billingebacken utbyggnad. Det noteras dock att det inte handlar om något som är helt omistligt för vare sig Billingen eller Skövde och dess invånare och att det mot den bakgrunden ska vara möjligt att bygga ut Billingebacken och uppnå visionen om det mest besökta besöksmålet såväl sommar som vinter.

7. Nedfarter

Den nya nedfarten norr om den befintliga funparken har en topphöjd på ca +232, ca 53 m lägre än Billingebackens topp. Den i illustrationsplanen föreslagna nya nedfarten har inte större fallhöjd än ca 75 meter, dvs. 4 m mindre fallhöjd än den befintliga nedfarten. Att nå den nya nedfarten från Billingens topp fungerar inte på ett naturligt sätt! En utökning av R-området är således väsentlig för att kunna knyta ihop befintliga och nya nedfarter på ett funktionellt och naturligt sätt ända uppifrån Billingebackens topp. Den tillgängliga totala fallhöjden 132 m har inte utnyttjats i detaljplan eller i illustrationsplan.

8. Nya liftar

I bilagor till detaljplaneförslaget finns en ny släplift redovisad. Den är dragen mitt i backen vilket innebär att man måste korsa den då man åker skidor vilket inte är en godtagbar lösning. Den har dessutom sin avstigning på ungefär samma nivå som den befintliga ankarliften ca +232, endast ca 3 meter högre än den befintliga ankarliften och ca 53 meter lägre än Billingebackens topp + 285! Med dalstationens föreslagna nivå + 157 får denna nya lift fallhöjden endast 75 meter. En utökning av R-området ger möjlighet att öka fallhöjden på den nya liften.

För att kunna ta sig upp från dalstationen till bergstationen vid t. ex. träningstillfällena då kanske den föreslagna gondolen inte är i drift så måste en åkare först ta den nya liften upp till +232 och därifrån först på nästan plan mark därefter korsa backen och åka ner till den befintliga vinkelliftens dalstation +195 och därifrån åka upp till Billingebackens topp +285. Detta är en opraktisk, ineffektiv och ytterst tveksam lösning!

Hur och var inhägnade nedfarter och liftar för barn och funparkåkare planeras är inte redovisat i illustrationsplanen.

9. Huvudlift

Som huvudlift till Billingebacken har en gondollift föreslagits. En gondollift kan vara ett bra transportmedel för äldre, barnfamiljer med barnvagn, personer med funktionsnedsättning, cyklisterna, eller för besökare utan egen bil som istället kommer via buss från Resecentrum eller för den som bara vill

2018-06-18

ta sig upp till berget om ingen busslinje upp till Billingen finns.

För skidåkare är det däremot helt annorlunda. Billingebacken är för kort för att en skidåkare ska kunna njuta av turen upp i en gondol. För skidåkaren och barnfamiljen blir det dessutom mycket irritation vid varje åk med att ta av och sätta på skidor och skidglasögon som immar igen när man ska in och ut i gondolen. En sittlift är från den synpunkten en riktigare och betydligt mer funktionell lösning. För MTB-cyklisterna går det även att hänga på en cykel på en sittlift.

En kombination med både gondoler och soffor, en s.k. Telemixlift som kan användas såväl sommar som vinter med gondoler på sommaren och soffor och några gondoler vintertid bedömer vi vara en betydligt mer funktionell lösning. En telemixlift kostar dessutom mindre än en gondollift eftersom det är gondolerna i sig som är dyra att investera i.

I detaljplaneförslagets Bilaga O-Trafikförslag anges att den föreslagna gondolens kapacitet skall vara 800-1800 pers/tim. Gondolstorleken har föreslagits till 10 personer, men erfarenhetsmässigt så åker normalt inte fler än högst 8 personer i varje gondol. Med gondolstorleken 10 personer innebär detta att gondoltätheten vid den lägsta kapaciteten 800 pers/tim blir L gondol med 8 personer var 36:e sekund. Vid maxkapaciteten blir gondoltätheten 1 gondol var 16 sek. En låg kapacitet och frekvens på gondoltätheten upplevs dessutom inte positivt av de åkare som nyttjar gondolen.

Den låga personkapaciteten kommer att resultera i långa köer och irritation för besökare till Billingebacken vid de tillfällen som Billingebacken är välbesökt.

En fin vinterdag är det redan idag väldigt långa liftköer trots de två befintliga liftarna i den befintliga Billingebacken med en samlad kapacitet på ca 1500 pers/tim.

- Normala maxvärden på liftar är:
- Knapplift: ca 500-850 pers/tim
- Ankarlift: ca L200 pers/tim
- Fast tre - och fyrstolslift: ca L200-2400 pers/tim
- Expresslift: ca 1800-3600 pers/tim
- Telemixlift: ca 3200-3400 pers/tim

- Gondollift 10 pers: ca 2400 pers/tim

10. Huvudliftens bergstation

Vid en analys av högsta tillåtna nockhöjd för en lifthusbyggnad på bergstationen enligt detaljplaneförslaget vid Billingebackens bergstation noterar vi följande:

Bergstation - befintliga förhållanden vid släpliften
Befintliga marknivåer enligt digitalt grundkarterunderlag:

- Vid knappliftens avstigning ca +284
- Markhöjder m. m. enligt bygglovsritningar:
- Vid pumphusets dörr + 284,20
- Vid starthusets startöppning ca +286,60
- Pumpstation F.G.+284,30
- Starthus F.G. +287,15
- Starthus nockhöjd +290,2A

Bergstation - ny liftstation

Befintlig marknivå i anslutning till den planerade liftens bergstation är enligt det digitala

grundkarterunderlaget ca +284. Med ca 0,5 m packat snötäcke vid avstigningen och med ett svagt fall ut mot backen österut så blir den erforderliga markhöjden för att klara detta ca +284,5 (snöytan +285,0). Perronghöjden vid avstigningen förutsätts vara lika med snöhöjden +285.

En gondollift av typen DG (Detachable Gondola) eller MTG (Monocable Detachable Gondola) erfordrar enligt tillgängliga konstruktionsritningar för bl.a. Gondolen H23 i Åre en minsta fria invändiga höjd för linbanestationen på ca 6600 mm över stationsgolvet och ca 5900 mm över perronggolvet-snöytan. Till detta kommer erforderlig konstruktionshöjd för stationsbyggnaden på ca 500 mm.

En s.k. Telemix-lift med både soffor och gondoler erfordrar ungefär samma konstruktionshöjd vid liftstationen eftersom den utförs med kopplingsbara gondoler och soffor. Detta gäller även en lift med enbart kopplingsbara soffor.

Konsekvenser

Med bibehållen lutning utåt mot backen och med markhöjden vid stationen +284,5 blir då nockhöjden ca +294,4.

Detaljplaneförslaget anger en högsta tillåtna nockhöjd för bergstationen till +289. Omräknat motsvarar detta en marknivå vid avstigningen på +282,1- dvs ca 1,9 m lägre än befintlig marknivå vid Billingebackens befintliga topp +284.

Om högsta tillåtna nockhöjd på bergstationen fastställs till +289 så skulle det innebära att avstigningen vid bergstationen ut till Billingebacken inte kommer att fungera vare sig sommar eller vinter.

11. Dalstationsområdet

Den i illustrationsplanen redovisade åkytan i anslutning till liftarnas dalstation är inte bredare än motsvarande åkyta i den befintliga Billingebackens dalstationsområde.

Åkutrymmet i den nedre delen av den utbyggda Billingebacken med tre blivande liftars påstigningar är alldeles för trång för att det ska kunna fungera som ett fungerande målområde vid alpina tävlingar. Rätt utformad kommer den utbyggda Billingebacken att generera betydligt fler besökare. För att inte olägenheter ska uppstå med besvärande och irriterande köbildning m.m. som följd så måste ytan vid dalstationen därför utökas. Detta kan möjliggöras om hela eller delar av Kåpplunda gruva nyttjas för en breddning av den nedersta delen av Billingebacken.

En modernisering och förlängning av den befintliga knappliften kan möjliggöra en släplift från dal till topp. Enligt liftleverantören POMA är det tekniskt möjligt att dubbelkröka en knapplift av denna typ. Alternativt kan en stollift istället för en utbyggd knapplift byggas.

12. Kåpplunda gruva

Tidiga idéskisser på en möjlig utbyggnad av Billingebacken redovisar en backavslutning nere i den gamla Kåpplundagruvan +153. Detta ger en större totalt tillgänglig fallhöjd och med en avslutning som har en mycket bra lutning. Utrymmet runt dalstationen blir rymligare och kan då också utformas som ett rymligt skidtorg. För att möjliggöra detta alternativ så föreslås på sid 37 i bilaga H till detaljplaneförslaget att vidareutreda alternativet att en multifunktionell översvåmningsyta för smältvatten anläggs i parken mellan Ekångsvägen och Kapellvägen och norr om där den planerade backen slutar.

13. Trafik vid dalstationen

Enligt Bilaga O till detaljplaneförslaget är trafiklösningen i anslutning till dalstationsområdet under utredning. Det är därför svårt att säga huruvida den i illustrationsplanen redovisade trafiklösningen och placeringen av liftens dalstation är optimal för Billingebackens utbyggnad. En sänkning av Dalstationen till nivån +153 bör mot den bakgrunden studeras. Tidiga idéskisser har redovisat ett förslag till detta.

14. Trafik

I trafikanalysen anges besökarnas färdmedelsval och färdmedelsfördelning upp till Billingen med och utan gondolalternativ.

I analysen med gondol antas att av 1312 besökare så tar 262 gondolen, 404 tar egen bil och 197 lämnas hämtas.

I analysen antas vidare att ingen eller endast ett ytterst fåtal besökare tar bilen till dalstationen och sedan gondolliften upp på Billingen vilket innebär att de besökare som tar gondol upp till Billingen inte har tillgång till egen bil för att besöka Billingen.

I analysen utan gondol antas att av 312 besökare så tar nu 574 egen bil och 289 lämnas hämtas.

Det antas således att 170 fler besökare plötsligt har tillgång till egen bil om gondolalternativet inte genomförs!

Om gondolliften kommer till utförande så kvarstår frågan hur personer utan bil och som bor på eller söder om Billingesluttningen ska ta sig upp till Billinges fritidsområde. Busslinjer saknas i detta område och det blir svårt att ta sig till Dalvägen om man inte har tillgång till buss eller egen bil. Ska man först gå ner till Dalvägen för att sedan ta gondolen upp till Billingen? En busslinje upp till Billingen är mot den bakgrunden en mer funktionell lösning.

En oberoende analys av ett bussalternativ kontra ett gondolalternativ såväl funktionellt, ekonomiskt, tekniskt som trafikmässigt saknas i trafikanalysen. Det finns endast ett kort och summariskt konstaterande att det var för få bussresenärer då busslinjen fanns.

De 262 besökarna/gondolresenärerna utan bil i alternativet med gondol borde rimligtvis ge underlag till en återinrättad busslinje upp till Billingen i ett alternativ utan gondol.

2018-06-18

15. Fjärrvärmeledning

En fjärrvärmeledning upp till Billingebacken för att försörja befintliga byggnader med fjärrvärme föreslås bli dragen i Billingebacken. Med tanke på hur det ser ut utmed befintliga fjärrvärmeledningar runt om i Skövde med helt borttindad snötäcke utmed fjärrvärmeledningen så tror vi inte att det är en fungerande lösning. Vilken garanti finns att inte snön smälter där fjärrvärmeledningen är framdragen? Första året kanske det fungerar, men efter några år då värmeförlustbalansen till marken har stabiliserats så att det blir en "värmekudde" runt ledningen, vad händer då?

15. Slutsats

För att nå det formulerade visionsmålet att Billingehus fritidsområde ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter så finns det tyvärr alltför många oklarheter och funktionella tveksamheter runt Billingehusens föreslagna och kommande utformning enligt detaljplaneförslaget och illustrationsplanen. Detta gör att visionen om en fungerande och attraktiv alpinanläggning såväl sommar som vinter riskerar att inte uppfyllas. Om inte justeringar av detaljplanen görs finns därför risken att tillresande besökare efter sitt första besök i Billingebacken istället för att återkomma väljer att besöka någon annan och bättre fungerande och därmed mer attraktiv anläggning i närheten.

Bemötande och kommentarer:

Inom Billingeprojektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora (tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Detaljplanen reglerar inte den exakta utformningen av backen utan reglerar bara inom vilka gränser backen får anläggas. Detaljplanen reglerar inte heller vilken typ av liftar som ska anläggas, utan ger förutsättningar för olika lösningar.

Byggrätten för den övre gondolstationen har setts över och högsta tillåtna nockhöjd har utökats till + 293.

Detaljplanen reglerar inte vilken höjd gondolstationerna ska placeras på. Planen hindrar inte att dalstationen placeras på en lägre nivå. Om gondolen i framtiden ska kunna förlängas till resecentrum så behöver den placeras på en viss höjd i förhållande till Ekängsvägen.

Dagvattenutredningen visar bland annat vilka krav som bör ställas på dagvattenhanteringen i samband med backens utbyggnad. Det är stora mängder vatten som måste kunna hanteras. Att nyttja det södra brottet vid Kåplunda gruva till fördröjning bedöms som en rimlig och genomförbar lösning, men det regleras inte av detaljplanen, som är förhållandevis flexibel och tillåter även andra lösningar.

Skövde kommun är tillfreds med de trafik- och parkeringsutredningar som tagits fram i samband med planarbetet. Detaljplanen styr inte exakt utformning av angöring och parkering, men utredningarna visar att det är möjligt att åstadkomma godtagbara lösningar inom detaljplanens ramar.

Att genomföra projektet utan gondolen skulle innebära väsentligt mer biltrafik upp på berget, jämfört med om satsningarna genomförs med gondolen. Alternativet utan gondolen skulle medföra drygt 500 fordon fler per dygn än alternativet med gondol, vilket motsvarar ca 20 % mer biltrafik.

Gondolen ska fungera som ett komplement till kollektivtrafiken. Till skillnad från kollektivtrafiken kan Skövde kommun äga full rådighet över gondolen, och har därmed bättre möjligheter att styra över driftstider och frekvens.

Mellan samråd och granskning har trafikutredningen bearbetats och uppdaterade handlingar bifogas som bilagor till planförslaget. I rapporten *Kollektivtrafik till Billingehus* (Cowi 2018) finns förslag

för att öka både kollektivtrafikens och gondolens attraktivitet.

Detaljplanen reglerar inte val av uppvärmningssystem utan beskriver vilka förutsättningar som finns och vad det kan innebära för genomförandet. Val av system och tekniska lösningar hanteras inom Billinge projektet. Ett alternativ som studeras inom Billinge projektet är en pelletspanna vid bandypansens kylmaskinsbyggnad.

Planförslaget har arbetats fram i nära dialog med företrädare för Billinge projektet för att ge goda förutsättningar för projektet, med hänsyn tagen till berörda allmänna och enskilda intressen.

De funktionsbehov som Vitesse har beskrivit har varit ett värdefullt underlag i det utredningsarbete som ligger till grund för detaljplanen. Föreningens engagemang och synpunkter under samrådet är också av stor vikt för att planförslaget ska bli ordentligt genomlyst. I Billinge projektets fortsatta arbete är avsikten att berörda föreningar ska involveras ytterligare med sina kunskaper och önskemål för respektive sport.

Skövde bandy

Det är några små detaljer som jag har synpunkter på. I detaljplanen som helhet ser jag ett mycket väl genomarbetat förslag som jag stöder.

1. I beskrivningen över befintliga klubbhus i området (sid 32, 33 och 41) saknas beskrivning för Skövde Bandyklubbs lokal på Arne Sandbergs väg. Någon form av beskrivning anser jag bör finnas, t.ex. vilken storlek och höjd byggnaden får ha.

2. Byggrätt vid bandyplanen (sid 40) beskrivs att endast tak tillåts utan väggar. Här anser jag att detaljplanen inte tar hänsyn till att en utomhusisbana är mycket väderberoende och den har varit mycket beroende av den skyddande skogen som finns åt väster där detaljplanen har ritat in en parkeringsplats. De starka västvindarna som kommer att blåsa in på isbanan höjer energiförbrukningen och det går troligtvis inte att hålla någon spelbar is trots en extremt hög energiförbrukning.

Mitt förslag är att i detaljplanen tillåta en vägg med höjd på 6 m (ovanför denna höjd är det fri sikt) med en lämplig väggbeklädnad av hålad plåt som ger en visuell kontakt med området utanför, det gäller

den västra sidan de övriga sidorna klarar sig utan vindskydd.

3. Framtida klimat (sid 43) här beskrivs mycket riktigt om klimatförändringarna som kommer att påverka området. Projektets ambition är att utveckla området och stärka sommar och vinteraktiviteter. Min åsikt är att här bör detaljplanen visa vägen för att ta till vara på isbanans spillvärme och titta på möjligheten att på ett klimatsmart sätt fördela denna överskottsvärme (= 1 200 000 kWh vilket motsvarar uppvärmningen av 60 normal villor) till intill liggande byggnader. Detaljplanen bör även beskriva möjligheten att på det planerade taket över isbanan ge möjlighet att installera solpaneler för elproduktion. Ytan är så stor så en stor del av områdets elförsörjning kan ske där .

4. Teknisk försörjning (sid 51) Uppvärmning - här beskriver detaljplanen endast alternativet med att dra upp en fjärrvärmeledning i slalombacken (en värmeledning i slalom backen är en olämplig förläggning då den avger värme och ger en sämre snö kvalitet där den dras fram).

Min åsikt är att detaljplanen bör lämna möjlighet att genomföra åtgärder med solpaneler och värmeåtervinning och inte låsa inriktningen. Billingesatsningen innebär en ökad energiförbrukning som detaljplanen är utformad.

Vår framtid bygger på att vi kan stoppa jordens uppvärmning.

Bemötande och kommentarer

Planbeskrivningen kompletteras med foto och beskrivning av Skövde bandys klubbstuga. Byggrätterna vid bandyplanen har setts över efter samrådet, så att befintlig klubbstuga blir planenlig.

Förutom den stora befintliga parkeringsytan väster om rondellen så styr inte plankartan var parkering anläggs. För att klara tillgänglighetskrav till Billinge centret så kommer det behövas parkering och angöring inom kort avstånd från entrén. Förutom nya parkeringsytor och ytor för avfallshantering planeras inte någon ytterligare exploatering av skogen väster om bandyplanen. Att bevara skogen är betydelsefullt också för intrycket av friluftsområdet.

2018-06-18

Även utan väggar kommer taket över bandyplanen upplevas som väldigt stort och högt. Det är en fördel att bandyplanen ligger i en sänka i förhållande till bland annat Billingebadet, men taket blir ändå ett påtagligt inslag i miljön. Med tanke på den planerade exploateringen i området som helhet är Skövde kommuns bedömning att byggrätten vid bandyplanen ska möjliggöra endast ett tak utan väggar.

Detaljplanen hindrar inte solceller på bandytaket och reglerar inte heller val av uppvärmningssystem, utan beskriver vilka förutsättningar som finns och vad det kan innebära för genomförandet. Val av system och tekniska lösningar hanteras inom Billingeprojektet. Om det går att dra nytta av spillvärmern från isbanan skulle det vara positivt. Ett alternativ som studeras inom Billingeprojektet är en pelletspanna vid bandypanens kylmaskinsbyggnad.

Skövde bandys engagemang och synpunkter under samrådet har varit viktiga för att planförslaget ska bli ordentligt genomlyst. I Billingeprojektets fortsatta arbete är avsikten att berörda föreningar ska involveras ytterligare.

Sakägare

Vallmon 1

I grunden är jag positiv till planförslaget men önskar att följande beaktas i samband med fortsatt detaljplanearbete inom planområdet.

Generellt gäller att planillustrationer är mycket bristfälliga varför det är svårt att ta ställning till planens intentioner gällande förläggning av liftsystem och komplementbyggnader och skärmtak inom planlagt område.

Med RE betecknat område som ligger mycket nära min fastighet anges i detaljplanen att mindre komplementbyggnader och skärmtak får uppföras. Likt angivet under "utnyttjandegrad" bör antal och yta på mindre komplementbyggnader och skärmtak anges. Samt maximal höjd på angivna byggnader.

Vidare anser jag att under angivelse "Skydd mot störningar" bör även anges att normkrav på ljus och buller vid tomtgräns mot bostadsbebyggelse (BI) skall mätas och uppfyllas, godkännas av bygg-

nadsnämnden, samt även redovisas för oss fastighetsägare inför byggnation.

I samråd med Skövde kommun under detaljplanearbetet har en eventuell bullervall eller bullerplank mot fastigheterna Vallmon 1, 3, 4, 5 föreslagits av tekniska kontoret, Skövde kommun. Avstånd till denna bullervall eller bullerplank har föreslagits till ca 20 meter i samtalen.

Eftersom byggnation och aktivitet på en eventuell bullervall vore direkt olämpligt med avseende på insyn, buller m.m. bör därför den prickade marken, som avstyr bebyggelse inom området utökas till 25 meter från fastighetsgräns mot Vallmon 1, 3, 4, 5. Inom prickmark bör inte heller släplift eller annan bullrande fast teknisk anordning förekomma.

Bemötande och kommentarer:

Planhandlingarna kompletteras med tydligare illustrationer av vad detaljplanen medger. Det kvarstår mycket arbete i projektet innan en färdig lösning kan presenteras. Inför att backe och liftar anläggs behövs marklov och bygglov, som förutsätter tydliga ritningar. I samband med ansökan om lov kommer sakägare återigen få ta del av handlingar och möjlighet att lämna synpunkter.

Plankartan kompletteras med reglering av komplementbyggnader och med en högsta tillåtna totalhöjd för lift i området strax söder om kvarteret Vallmon.

Området med prickad mark närmast kvarteret Vallmon utökas så att det blir 20 m brett. Ytan förses med bestämmelser som hindrar att pist, lift eller belysning anläggs samt hindrar att marken hårdgörs.

Detaljplanen är utformad i enlighet med Boverkets och Naturvårdsverkets vägledningar om verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse.

Eftersom det är befintlig bostadsbebyggelse som berörs måste verksamheten klara Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse. Om riktvärdena skulle överskridas kan verksamheten stoppas av Miljösamverkan östra Skaraborg.

För att klara riktvärdena behövs en kombination av olika åtgärder:

- dämpa ljudet vid källan, t. ex. genom inköp av tystare maskiner
- anpassa schemaläggning och zoner för pist-maskinen
- störningsskydd, exempelvis bullerplank eller bullervall.

Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eller placering.

Bullerskyddet skulle kunna regleras mer, till exempel genom att marknivåer regleras på plankartan, men av flera anledningar bedöms det bättre att lämna det oreglerat.

Det är komplext att projektera backen. Att lämna marknivåerna oreglerade förenklar den fortsatta projekteringen och ger samtidigt mer utrymme för dialog med närboende om bullerskyddets utformning. Om marknivåer regleras på plankartan krävs det inte marklov för att höja eller sänka markytan till den angivna nivån. Att marklov krävs innebär att sakägare får möjlighet att lämna synpunkter och möjlighet att överklaga.

Om reglering av bullervärden skulle införas på fastigheterna i kvarteret Vallmon, skulle det inte påverka vilka krav som ställs på verksamheten, utan istället leda till utformningskrav på bostadsbyggnaderna, vid exempelvis en bygglovsansökan för en tillbyggnad eller ombyggnad.

Avsikten inom Billingeprojektet är att bullerskyddet ska utformas i dialog med närboende. Företrädare för Billingeprojektet tar också del av yttrandena från samrådet.

Vallmon 2

1. Gräns och bullervall mot pist skall vara minst 20 meter från tomtgränsen Vallmon.
2. Buskar planteras på pistsidan av bullervall. Ej höga träd.
3. Oro finns för att många bilar kommer att parkeras utmed Karl Magnussons väg.
4. Oro finns för att gående kommer att gena genom vår trädgård i större omfattning än nu.

Trevligt skulle det vara med gratis årskort som kompensation.

Bemötande och kommentarer:

En förändring på plankartan efter samrådet är att ytan med prickmark närmast kvarteret Vallmon har utökats så att det blir 20 m brett. Ytan förses även med bestämmelser som hindrar att pist, lift eller belysning anläggs samt hindrar att marken hårdgörs.

Plankartan reglerar inte placering eller utformning av bullerskyddet. Avsikten inom Billingeprojektet är att bullerskyddet ska utformas i dialog med närboende. Företrädare för Billingeprojektet tar också del av yttrandena från samrådet.

Etableringen anses inte påverka parkeringssituationen längs Karl Magnussons väg, men kommunen är uppmärksam på frågan och kommer se över situationen om behov uppstår i framtiden.

I trafikutredningen finns förslag på nya och förbättrade kopplingar till fritidsområdet för gående och cyklister och för bussar i kollektivtrafik. Bland annat finns förslag på en ny bussgata från Ekängsvägen via dalstationen ut till Dalvägen. Längsmed bussgatan föreslås en gång- och cykelväg av god standard. En bullervall mellan kvarteret Vallmon och backen skulle också utgöra ett slags hinder för gående, så att det blir mer naturligt att välja den nya gång- och cykelvägen eller den befintliga stigen i höjd med Blomstervägen. Förhoppningsvis kan dessa åtgärder tillsammans bidra till att förbättra situationen med oönskat spring över fastigheten.

Ambitionen med detaljplanen är att den ska möjliggöra för lösningar som innebär att närboende inte blir påtagligt störda av verksamheten.

Vallmon 3

Undertecknad fastighetsägare har följande synpunkter angående utställd detaljplan för Billinge 2 med flera.

I grunden är jag positiv till planförslaget men önskar att följande beaktas i samband med fortsatt detaljplanearbete inom planområdet.

Generellt gäller att planillustrationer är mycket bristfälliga varför det är svårt att ta ställning till

2018-06-18

planens intentioner gällande förläggning av liftsystem och komplementbyggnader och skärmtak inom planlagt område.

Med RE betecknat område som ligger mycket nära min fastighet anges i detaljplanen att mindre komplementbyggnader och skärmtak får uppföras. Likt angivet under "utnyttjandegrad" bör antal och yta på mindre komplementbyggnader och skärmtak anges. Samt maximal höjs på angivna byggnader.

Vidare anser jag att under angivelse "Skydd mot störningar" bör även anges att normkrav på ljus och buller vid tomtgräns mot bostadsbebyggelse (BI) skall mätas och uppfyllas, godkännas av byggnadsnämnden, samt även redovisas för oss fastighetsägare inför byggnation.

I samråd med Skövde kommun under detaljplanearbetet har en eventuell bullervall eller bullerplank mot fastigheterna Vallmon 1, 3, 4, 5 föreslagits av tekniska kontoret, Skövde kommun. Avstånd till denna bullervall eller bullerplank har föreslagits till ca 20 meter i samtalen.

Eftersom byggnation och aktivitet på en eventuell bullervall vore direkt olämpligt med avseende på insyn, buller m.m. bör därför den prickade marken, som avstyr bebyggelse inom området utökas till 25 meter från fastighetsgräns mot Vallmon 1, 3, 4, 5. Inom prickmark bör inte heller släplift eller annan bullrande fast teknisk anordning förekomma.

Bemötande och kommentarer:

Planhandlingarna kompletteras med tydligare illustrationer av vad detaljplanen medger. Det kvarstår mycket arbete i projektet innan en färdig lösning kan presenteras. Inför att backe och liftar anläggs behövs marklov och bygglov, som förutsätter tydliga ritningar. I samband med ansökan om lov kommer sakägare återigen få ta del av handlingar och möjlighet att lämna synpunkter.

Plankartan kompletteras med reglering av komplementbyggnader och med en högsta tillåtna totalhöjd för lift i området strax söder om kvarteret Vallmon.

Området med prickad mark närmast kvarteret Vallmon utökas så att det blir 20 m brett. Ytan förses med bestämmelser som hindrar att pist, lift

eller belysning anläggs samt hindrar att marken hårdgörs.

Detaljplanen är utformad i enlighet med Boverkets och Naturvårdsverkets vägledningar om verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse.

Eftersom det är befintlig bostadsbebyggelse som berörs måste verksamheten klara Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse. Om riktvärdena skulle överskridas kan verksamheten stoppas av Miljösamverkan östra Skaraborg.

För att klara riktvärdena behövs en kombination av olika åtgärder:

- dämpa ljudet vid källan, t. ex. genom inköp av tystare maskiner
- anpassa schemaläggning och zoner för pistmaskinen
- störningsskydd, exempelvis bullerplank eller bullervall.

Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eller placering.

Bullerskyddet skulle kunna regleras mer, till exempel genom att marknivåer regleras på plankartan, men av flera anledningar bedöms det bättre att lämna det oreglerat.

Det är komplext att projektera backen. Att lämna marknivåerna oreglerade förenklar den fortsatta projekteringen och ger samtidigt mer utrymme för dialog med närboende om bullerskyddets utformning. Om marknivåer regleras på plankartan krävs det inte marklov för att höja eller sänka markytan till den angivna nivån. Att marklov krävs innebär att sakägare får möjlighet att lämna synpunkter och möjlighet att överklaga.

Om reglering av bullervärden skulle införas på fastigheterna i kvarteret Vallmon, skulle det inte påverka vilka krav som ställs på verksamheten, utan istället leda till utformningskrav på bostads-

byggnaderna, vid exempelvis en bygglovsansökan för en tillbyggnad eller ombyggnad.

Avsikten inom Billingeprojektet är att bullerskyddet ska utformas i dialog med närboende. Företrädare för Billingeprojektet tar också del av yttrandena från samrådet.

Vallmon 5

Området RE som är avsett för slalombacke anser vi att det ligger väldigt nära vår tomtgräns som medför att det kommer att finnas en stor risk att det blir en störande upplevelse. Avgränsningen som förslagsvis sker med en vall anser vi borde ligga minimum 25 m från tomtgräns där kullen börjar från Vallmon 5 sett. D.v.s. att snökanten ifrån backen inte kommer som närmare än 30 m ifrån Vallmon 5.

Vi anser även att vegetationen som planeras borde vara på sidan mot backen för att verka på bästa sätt.

Våra orosmoment är givetvis

- Belysning
- Buller av olika verksamhetsbuller
- Buller av skötsel från snökanoner, pistmaskiner, liftar m.m.
- Snöyr vid drift av snökanoner
- Liftar

I det markerade området närmast vår tomt skulle vi vilja utöka det och även fortsätta upp mot backen.

Ett starkt orosmoment är att det blir lämpligt att anlägga en ny grusad väg utanför våra tomter som en ny fritidsled som ansluter upp mot Rhododendrondalen och vidare till strupen. Detta är vi starkt emot och ser att detta borde vara reglerat i detaljplan vad den ytan får användas till eller rent av klassa den annorlunda.

Även släplift som inte presenteras sträckning för känns som ett starkt orosmoment att den kommer för närma då det innebär höga stolpar och ett kontinuerligt buller. Detaljplanen borde även kunna reglera normkrav på buller, belysning och höjd på kommande byggnader.

Övrigt så ser vi positivt på satsningarna och ser fram emot att området används och sköts bortsett att man borde ta ett ordentligt omtag med backens förläggning då den tyvärr inte kommer bli tillräckligt

intressant som då medför att man i stället kommer åka till närmaste bättre backe. Tyvärr så känns den mer som ett politiskt måste än en genomtänkt slalombacke.

Bemötande och kommentarer:

I det nya planförslaget har ytan med prickmark vid kvarteret Vallmon utökats så att det blir 20 m brett. Ytan med prickmark har även förlängts längre förbi fastigheten Vallmon 5 och försetts med bestämmelser som hindrar att pist, lift eller belysning anläggs samt hindrar att marken hårdgörs, för att motverka att en gångväg förläggs där (grus räknas också som hårdgjord yta).

Plankartan reglerar inte placering eller utformning av bullerskyddet. Avsikten inom Billingeprojektet är att bullerskyddet ska utformas i dialog med närboende. Företrädare för Billingeprojektet tar också del av yttrandena från samrådet.

Planhandlingarna kompletteras med tydligare illustrationer av vad detaljplanen medger. Det kvarstår mycket arbete i projektet innan en färdig lösning kan presenteras. Inför att backe och liftar anläggs behövs marklov och bygglov, som förutsätter tydliga ritningar. I samband med ansökan om lov kommer sakägare återigen få ta del av handlingar och möjlighet att lämna synpunkter.

Plankartan kompletteras med reglering av komplementbyggnader och med en högsta tillåtna totalhöjd för lift i området strax söder om kvarteret Vallmon.

Detaljplanen är utformad i enlighet med Boverkets och Naturvårdsverkets vägledningar om verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse.

Eftersom det är befintlig bostadsbebyggelse som berörs måste verksamheten klara Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller vid bostadsbebyggelse. Om riktvärdena skulle överskridas kan verksamheten stoppas av Miljösamverkan östra Skaraborg.

För att klara riktvärdena behövs en kombination av olika åtgärder:

- dämpa ljudet vid källan, t. ex. genom inköp av tystare maskiner

2018-06-18

- anpassa schemaläggning och zoner för pistmaskinen
- störningsskydd, exempelvis bullerplank eller bullervall.

Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eller placering. Bullerskyddet skulle kunna regleras mer, till exempel genom att marknivåer regleras på plankartan, men av flera anledningar bedöms det bättre att lämna det oreglerat.

Det är komplext att projektera backen. Att lämna marknivåerna oreglerade förenklar den fortsatta projekteringen och ger samtidigt mer utrymme för dialog med närboende om bullerskyddets utformning. Om marknivåer regleras på plankartan krävs det inte marklov för att höja eller sänka markytan till den angivna nivån. Att marklov krävs innebär att sakägare får möjlighet att lämna synpunkter och möjlighet att överklaga.

Om reglering av bullervärden skulle införas på fastigheterna i kvarteret Vallmon, skulle det inte påverka vilka krav som ställs på verksamheten, utan istället leda till utformningskrav på bostadsbyggnaderna, vid exempelvis en bygglovsansökan för en tillbyggnad eller ombyggnad.

Inom Billingeprojektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora (tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Övriga

Fastighet Simsjöborg 4:38

Som medborgare i Skövde kommun anför jag följande synpunkter:

1. Byggrätt över bandyplan bör ej tillåtas. Ett tak över en utomhusisbana är helt onödigt. Dessutom skulle det bli en alltför dominerande byggnad i området, större än hela hotellfastigheten.

Ett tak kommer inte att harmoniera med de kulturhistoriska värden som utebadet innehar.

2. Byggrätt vid Blå hallen bör ej tillskapas. Området bör ämnas för friluftaktiviteter och inte ytterligare låsa områdets utveckling, Blå hallens lokalisering, är idag ett stort hinder i området för att kunna samutnyttja terrängspåren, Billingebacken och arenan. (isbanan med läktare.)

3. Byggrätt söder om grytan bör ej medges enligt planförslagets utformning. Alphyddevägen som ej är planlagd, bör förläggas utanför planområdet. Då möjliggörs ett utnyttjande av den småkuperade delen av området närmast grytan. Skid, löp och andra aktiviteter kan enkelt knytas närmare hotell, bad och backe.

En förläggning av Alphyddevägen, från rondellen via stora parkeringsplatsen och över nuvarande skidstadion fram till infarten för befintlig campingplats, kan vara en möjlighet att åstadkomma detta. Den visuella upplevelsen hotell och friluftaktiv förstärks.

4. Blå hallen? Är denna byggnad planlagd enligt tidigare detaljplaner? Tidigare fanns ju där ett ballongtält över tennisbanorna.

5. Planförslagets utformning av slalombacken gör det svårt för skidturister som inte väldigt duktiga, att kunna angöra backen från bergssidan. Befintlig övre del av backen är både brant och smal. För att få ett fullt utnyttjande av den stora investering som planeras för backen, bör backens övre del breddas, d. v. s. bergsbranten bör bort, trots naturvärden.

Bemötande och kommentarer:

Taket över bandyplanen ska bidra till att skydda isen från nederbörd för att underlätta skötseln. Tanken är också att taket ska bidra till en mer flexibel användning av bandyplanen året runt. För att ge rätt spelutrymme för bandy behöver taket vara

både stort och högt. Det är en fördel att bandyplanen ligger i en sänka i förhållande till bland annat Billingebadet. Taket blir ändå ett påtagligt inslag i miljön. Därför har Skövde kommun begränsat byggrätten så att endast ett tak utan väggar tillåts. Det skulle inte vara lämpligt med en hall. Det har också bedömts viktigt att bibehålla fri sikt mellan Arne Sandbergs väg och motionsspåren. Det ligger i både kommunens och hotellets intresse att ta vara på de höga kulturmiljövärdena i arbetet med att utveckla området till en attraktiv destination.

Utän en byggrätt vid Blå hallen skulle den befintliga byggnaden bli planstridig. Den totala byggnadsvolym som byggrätten möjliggör bedöms som rimlig på platsen och gör detaljplanen flexibel och användbar över tid. Blå hallen är tänkt att byggas om för att få en annan användning än idag och kommer framöver kallas Billinge-centret. Bland annat kommer föreningar i området få tillgång till faciliteter där. Tillsammans med den byggnad som planeras söder om grytan ska Billinge-centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet.

Alphyddevägen är i viss mån en barriär mellan spårområdet och hotellet och badet. Som en del i Billinge-projektet planeras en passage under Alphyddevägen, för att skapa en bättre koppling mellan Billinge-centret och motionsspåren.

Inom Billinge-projektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora (tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Socialdemokraterna i Skövde

En utbyggnad av Billingebacken innebär stora konsekvenser för fridlysta och hotade arter samt förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. En stor påverkan på höga naturvärden kommer att innebära att flera kompensationsåtgärder är nödvändiga. Vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Billingebadet, St. Lukas kyrka, Alphyddan samt delar av hotellet utgör idag värdefull bebyggelse och bör skyddas mot alltför stora ingrepp i en redan unik miljö. Varsamhet och stor hänsyn till de olika förändringar och nya byggnader som planeras i området bör gälla. Den planerade gondolens sträckning, betydande verksamhetsbuller samt all dagvattenhantering är viktiga parametrar att ta hänsyn till i detaljplanarbetet. Markant ökad verksamhetsbuller från Billingebacken kommer att innebära att ett flertal närboende kommer att bli berörda och påverkade, sommar som vintertid i sin hemmiljö. Stor hänsyn bör tas till den omgivningen och en god planering krävs. Mycket tydlig information bör ges och en tidig dialog bör inledas för att hantera de ökade bullernivåerna och den påverkan som det innebär. De önskemål som nu finns att undersöka om pisten kan förskjutas mer österut bör därför utredas vidare för att minimera all påverkan och buller för de närboende kring backen. Riktvärden för en god miljö kommer att överskridas vid Alphyddevägen, Norra Bergvägen och Södra Bergvägen samt vid Dalvägen.

Skyddsåtgärder för markföroreningar vid Käpplunda gruva måste göras.

Cykelparkeringar med väderskydd och möjlighet till fastlåsning bör finnas i hela området på berget samt vid dalstationen och parkeringen vid Dalvägen.

Viktigt att Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg. Säkerheten för gång- och cykeltrafikanter bör utredas och planeras noga inom hela området på berget men även på väg upp från centrala Skövde. Strupens utformning och tillgänglighet och skyltning är viktig och inte minst den fråga som rör belysning behöver finnas med i detaljplanarbetet.

Dagvattenhanteringen måste hanteras klokt och med rätt dimensionering och självklart ska MÖS vara en viktig part i det arbetet. Sjöarna Åsbotorps-sjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd och

2018-06-18

det finns två riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån som så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- och vattenområden enligt MKB-utredningen.

Konstsnötillverkning

Då vattendomen för utökning av vattenuttag från Hållsdammen ej är klar tillstötter flera frågor om hur vattentillgången ska lösas. Detta bör utredas noga. Vad händer vid flera torrsomrar på rad? På vilket sätt påverkar det natur och djurliv nedströms? Räcker infrastrukturen för vättervatten till för att ev. användas till konstsnötillverkning?

Gondolen

Gondolift och liftstation med infart från Dalvägen kommer att avsevärt påverka trafiksituationen i området, och inte minst vid Ekängsvägen. Kollektivtrafiken kommer att öka, busshållplatsens läge bör därför utformas på ett klokt sätt och med stor hänsyn till de boende i området övrig trafiksituation. Parkeringssituationen på Dalvägen, för alla trafikslag, bil, buss, cykel, MC mm, bör noga utredas för att säkerställa att tillräckligt med parkeringsplats tillskapas för att undvika vild parkering i området. I MKB (miljökonsekvensbeskrivningen) beskrivs utbyggnadsalternativet med gondol antas 20% av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp till berget, skillnaden är 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol.

Om lösningen med en gondol, som ska ingå i kollektivtrafiken, kanske inte visar sig vara möjlig att genomföra av ekonomiska eller andra anledningar bör detaljplanen vara öppen för alternativa lösningar. För att transportera skidåkare och andra nyttjare av backen upp till toppen bör andra lösningar som t.ex. sittlift, släplift vara utredda och möjliga att genomföra.

Billingeportalen

Portalen bör placeras på en bättre plats, den borde vara en välkomnande portal söder om rondellen så att den är det första besökarna möter. Enligt de beräkningar som Cowi gjort kommer 80 % av besökarna med bil och de borde få ett välkomnande intryck när de åker in i området. Kommer det besökare med bil för att åka skidor på konstsnöspåret, kommer de med förslagets placering av portalen aldrig nära framsidan av den. De som åker i backen

kommer inte heller att komma nära portalen, så med förslagets placering är det få besökare som kommer nära den.

Billigeacentret

En bättre placering av Billigeacentret är där Kultur och Fritidsnämnden enligt tidigare planering tänkt placera Vasaloppscentret, på den öppna ytan väster om Hagenstugan. Dock krävs att den ytan ritas med i detaljplanen. Fördelarna med den placeringen är många. Eftersom Cowis beräkningar visar att 80 % av besökarna kommer med bil så är den placeringen både nära och i linje mellan stora parkeringen och spårområdet.

Området söder om Blå hallen kan användas som pulka/aktivitetsområde fullt ut, utan kollisionsrisk med skidåkare som är överhängande i förslaget. Den viadukt som finns i förslaget för konstsnöspåret in mot pulkabacken behöver inte byggas. Konstsnö behöver inte tillverkas och läggas ut "bara" för att ta sig ner till Billigeacentret utan de resurserna kan användas bättre på konstsnöspåren istället. Utegympmet kan vara kvar på nuvarande plats.

Blå hallen

Istället för att användas till Billigecenter kan den ev. användas som värmestuga, toaletter, omklädning/dusch för allmänheten vid isbanan, slalombacken och för pulka/aktivitetsområdet.

Bemötande och kommentarer

Inom Billingeprojektet har möjligheterna med en ny nedfart studerats vidare. En ny, enklare nedfart uppifrån platån bedöms vara betydelsefull för områdets utveckling som besöksmål. För att möjliggöra det har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha). Även om det är en förhållandevis liten förändring på plankartan, påverkas den sammantagna bedömningen av konsekvenserna för naturmiljö, vilka bedöms bli stora (tidigare bedömning var måttliga till stora konsekvenser). Flera olika alternativ har undersökts och jämförts, för att kunna göra en avvägning mellan vilka ytor som ska få tas i anspråk för backen och vilka ytor som ska bevaras som naturmark.

Som kompensationsåtgärd för förlusten av naturvärden föreslås att området norr om backen inkluderas i Billingekelevens naturreservat, så att de värden som finns där får ett starkare skydd än om de endast planläggs som allmän plats natur. Området hyser naturvärden av klass 1 och klass 2 och är idag utsatt för tryck om exploatering.

Detaljplanen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verksamhöjd. Utformningen bevakas i bygglovsskedet. För de mest värdefulla byggnaderna gäller att inför åtgärder som kräver bygglov behövs ett gediget underlag, bland annat en antikvarisk förundersökning och en konsekvensbedömning. Det ligger i både kommunens och hotellets intresse att ta vara på de höga kulturmiljövärdena i arbetet med att utveckla området till en attraktiv destination.

Eftersom det är befintlig bostadsbebyggelse som berörs måste verksamheten klara Naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbullen vid bostadsbebyggelse. Om riktvärdena skulle överskridas kan verksamheten stoppas av Miljösamverkan östra Skaraborg. Ambitionen med detaljplanen är att den ska möjliggöra för lösningar som innebär att närboende inte blir påtagligt störda av verksamheten. I samband med planarbetet har dialog inletts både med närboende och med Miljösamverkan östra Skaraborg, som bevakar att riktvärdena efterlevs. MÖS bevakar även eventuellt störande ljus och har uttryckt att den planerade belysningen betraktas som hanterbar.

Enligt utredningen kommer trafikbullen öka vid berörda vägar oavsett om detaljplanerna genomförs eller inte. Riktvärden för god miljö kommer överskridas vid vissa bostäder vid berörda vägar, oavsett om detaljplanerna genomförs. Detaljplanens genomförande medför endast en marginell ökning och påverkar inte förhållandet till riktvärdena. Enligt beräkningarna kommer bullernivåerna inte upp i sådana nivåer att åtgärder bedöms motiverade.

Sektor samhällsbyggnad och Fastighet är tillfreds med de trafik- och parkeringsutredningar som tagits fram i samband med planarbetet. Detaljplanen styr inte exakt utformning av angöring, parkering

och cykelparkeringar, men utredningarna visar att det är möjligt att åstadkomma godtagbara lösningar inom detaljplanens ramar.

Gondolen ska fungera som ett komplement till kollektivtrafiken. I samband med trafikutredningen har en dialog förts med Västtrafik för att skapa en bra koppling mellan gondolen och kollektivtrafiken. Mellan samråd och granskning har trafikutredningen bearbetats och uppdaterade handlingar bifogas som bilagor till planförslaget. I rapporten *Kollektivtrafik till Billingen* (Cowi 2018) finns förslag för att öka både kollektivtrafikens och gondolens attraktivitet.

Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen. Planområdet omfattar dock inte Alphyddevägen söder om rondellen.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billingeprojektet.

Ansökan om tillstånd till vattenuttag ur Hållsdammen kompletteras av Skövde kommun i maj. Besked om ett nytt datum för förhandling i mark- och miljödomstolen förväntas kort därefter.

Detaljplanen reglerar inte vilken typ av liftar som ska anläggas, utan ger förutsättningar för olika lösningar.

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billingeprojektet ska utgå från Slutrapport Billingeprojektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billinge-centret finns med. Tillsammans ska Billingeportalen och Billinge-centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet.

I arbetet som föregått slutrapporten har projektgruppen studerat olika förslag på förändringar och byggnation i området. Billingeportalens placering är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Placeringen ska även signa-

2018-06-18

lera för förstagångsbesökare att man har kommit fram till området.

En placering av Billinge centret väster om Hagenstugan har också studerats, men bedömdes inte bli tillräckligt framträdande. Den placeringen bedömdes inte heller bidra till att knyta ihop området med ett gemensamt centrum som fylls med aktiviteter året runt. Det har inte varit aktuellt att inkludera området väster om Hagenstugan i planområdet.

Genom att rusta upp den befintliga byggnaden Blå hallen undviks en investering i nybyggnation, samtidigt som det innebär lägre kapital- och driftskostnader i framtiden.

Inom Billinge projektet är avsikten att funktioner som värmestuga, dusch, toaletter och café ska finnas i byggnaderna vid grytan. Funktionerna ryms inom användningen R.

Skidspåren i grytan kommer att dras på en avsats på slänten mot hotellet, så att det inte blir kollisioner mellan pulkaåkare och skidåkare. I och med att spåren förläggs där kommer man kunna producera snö för både skidspår och pulkaåkning när det saknas naturlig snö. Detta regleras inte av detaljplanen.

Minnesanteckningar från öppet samrådsmöte

22 mars 2018

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad inbjöd per brev och annons i SLA in sakägare, remissinstanser och allmänhet till ett öppet samrådsmöte den 22 mars 2018 kl 18.15 i stadshuset.

Närvarande

Vid mötet deltog 23 personer, bland annat representeranter för olika föreningar och närboende.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Caroline Hagström och Sigrid Boëthius Väart och från Fastighet närvarade Ingemar Linusson och Peter Sundell.

Minnesanteckningar

Planförslaget och dess konsekvenser presenterades med ett bildspel. Planprocessen beskrevs kortfattat samt hur man skickar in synpunkter på förslaget.

Frågor från Frisksportarna

- Varför är fastigheten inkluderad i planområdet och varför är det planlagt för besöksändamål och inte för bostäder?
- Byggnaden är ursprungligen uppförd för bostäder och hyrs ut. Frisksportarna behöver ha möjlighet att hyra ut för att ha råd att underhålla byggnaden etc.
- Föreningen hyr även ut plats till master. För Frisksportarna är det viktigt att planen inte hindrar det.
- Frisksportarna motsätter sig att deras fastighet är med i planförslaget och att den inte är planlagt för bostäder.

Bemötande

Det bedömdes lämpligt att inkludera fastigheten i planområdet, eftersom den berörs av de planerade förändringarna tillsammans med detaljplanen för Billinge 1. Fastigheten bedöms vara lämplig för föreningsverksamhet vilket ryms inom beteck-

ningen R. Det saknas stöd i översiktsplanen för att kunna planlägga för bostadsbebyggelse på fastigheten. För att kunna planlägga för bostäder skulle det behövas utredningar som visar att det skulle vara lämpligt.

Det behövs mer dialog med föreningen i det fortsatta planarbetet.

Frågor från Vitesse

- Vem har ritat backen?
- Hur har man gjort avvägningen mellan påverkan på naturvärden och utvecklingen av backen? Det skulle vara önskvärt att kunna utnyttja branten för att utveckla backen.
- Vad skulle krävas för att kunna inkludera mer av ytorna norr om backen inom användningen R? Vitesse menar att man förstör för framtiden genom att begränsa backens utbredning så mycket som i planförslaget.
- Kan man ta mer mark i anspråk för att få mer fallhöjd i backen? Kan det gamla brottet utnyttjas bättre för backen?
- Hur ska släpliften gå? Det finns en oro för att den ska skära av backen.
- Finns det risk att fjärrvärmeledningar i backen medför att snön smälter?
- Vitesse skulle föredra att man inte satsar på en gondol.

Bemötande

Förslag till backens utformning har tagits fram av konsulter från Mountainworks.

Målsättningen är att det ska bli en bra backe och gränserna på plankartan har utgått från det förslag som Mountainworks tagit fram. I skissarbetet har olika lösningar studerats.

Det är många parametrar som har vägts in i utformningen av backen. Naturvärdena i branten har betydelse för biologisk mångfald på nationell nivå. Andra viktiga parametrar att ta hänsyn till är t. ex. buller och dagvatten och kalkugnsruinerna som är klassade som fornminnen.

Plankartan styr inte den exakta utformningen av backen, utan reglerar bara inom vilka gränser backen får anläggas och var i backen gondolstationer och komplementbyggnader får byggas.

2018-06-18

Den exakta utformningen av backen och placeringen av olika liftar studeras vidare i Billingeprojektet.

I projekteringen av fjärrvärmeledningarna säkerställs en lämplig utformning för att inte snötäcket i backen ska påverkas.

Detaljplanen möjliggör för en gondol men hindrar inte andra slags liftar.

Frågor från närboende

- Brukar man inte sätta ut riktvärden för buller på plankartan?
- Vad innebär området med prickad mark som angränsar till fastigheterna i kvarteret Vallmon? Hur brett är området? Ska bullervallen vara där?
- Var ska barnbacken vara?
- Vad innebär u-området - vad får man göra där?
- Vad ska hända med den befintliga vägen upp till den befintliga parkeringen?
- Kommer det byggas något café? Kommer man kunna hyra utrustning?

Bemötande

När man planlägger för nya bostäder i bullerutsatta lägen så behöver man visa att det är en lämplig miljö för bostäder, och då kan det vara nödvändigt att tydliggöra vad som gäller på platsen, t. ex. genom att ta med riktvärden.

Verksamheten måste klara riktvärdena för att få bedrivas. Miljösamverkan östra Skaraborg ansvarar för tillsyn.

Området med prickad mark innebär bara att byggnader inte får placeras där. I planförslaget är området 12 m brett. Plankartan styr inte bullervallens läge. Tanken är att möjliggöra för olika lösningar, så att bullerskyddet kan utformas i dialog med fastighetsägarna.

Plankartan styr inte var barnbacken ska vara, det studeras vidare i Billingeprojektet.

U-området är ett markreservat för allmännyttiga ledningar. Det ligger redan ledningar där och u-området är anpassat till de befintliga ledningarna.

I användningen R - besöksändamål, ryms även café och uthyrning av utrustning. Detaljplanen möjliggör för den typen av verksamheter. Nya byggnader

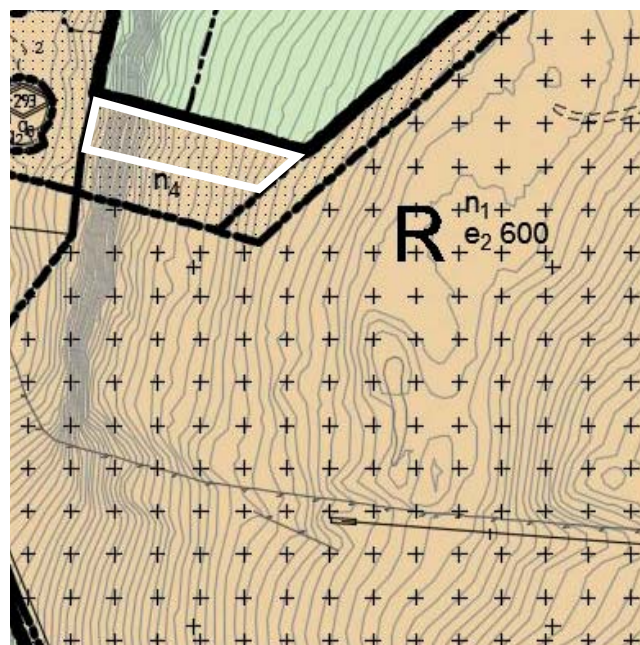
får uppföras t. ex. söder om grytan, vid Blå hallen och vid badets södra fastighetsgräns. Byggrätten vid dalstationen är relativt generös och flexibel.

Sammanfattande bedömning

Med anledning av under detaljplanesamrådet inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- För att möjliggöra en ny, enklare nedfart uppifrån platån har en del av användningsgränsen mellan det norra naturområdet och R-området flyttats 15 m norrut, så att R-området utökats med ca 800 m² (att jämföra med backens totala yta om drygt 10 ha).

Användningsgränsen mellan R-området och naturområdet har flyttats så att R-området har utökats med ytan markerad med vit heldragen linje.

- Fastigheten Skövde 4:302 har exkluderats ur planområdet eftersom fastighetsägaren önskade det.
- Plankartan kompletteras med egenskapsbestämmelser i naturområdena för att tydliggöra att skogen ska bibehållas och att inga nya anlagda stigar eller andra anläggningar tillåts, för att ge ett bättre skydd av de värdefulla och känsliga miljöerna.

2018-06-18

- Byggrätten för den övre gondolstationen har setts över och högsta tillåtna nockhöjd har utökats till + 293.
- Byggrätterna vid bandyplanen har setts över efter samrådet.
- Plankartan kompletteras med reglering av komplementbyggnader och med en högsta tillåtna totalhöjd för lift i området strax söder om kvarteret Vallmon.
- Området med prickad mark vid kvarteret Vallmon utökas så att det blir 20 m brett. Ytan förses med bestämmelser som hindrar att pist, lift eller belysning anläggs samt hindrar att marken hårdgörs. Ytan med prickmark har även förlängts längre förbi fastigheten Vallmon 5.
- Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om att det kan förekomma markföroreningar i ett större område runt bandyplanen.
- Planbeskrivningen kompletteras med uppgifter om grundvattenförekomster och planförslagens påverkan och konsekvenser för dessa.
- Planbeskrivningen kompletteras med att räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget.
- Planbeskrivningen kompletteras med foto och beskrivning av Skövde bandys klubbstuga.
- Planhandlingarna kompletteras med tydligare illustrationer av vad detaljplanen medger avseende liftar i närheten av kvarteret Vallmon.

Planbeskrivning

- Illustrationer uppdateras så att de visar den nya, flackare nedfart som möjliggörs av planförslaget.
- Planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med avsnitt om den indirekta påverkan på Billingelevens naturreservat.
- Naturvärdesklasserna har setts över igen efter samrådet och till granskningshandlingen kommer illustrationskartor som visar klassningarna att uppdateras.
- Planbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med upplysning om att som kompensationsåtgärd för förlusten av naturvärden föreslås att området norr om backen inkluderas i Billingelevens naturreservat.
- Den arkeologiska utredningen steg 2 läggs till bland planbilagorna och uppgifter i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning uppdateras.
- Planbeskrivningen kompletteras med en illustration som visar en vy mot Billingen sett från stadskärnan.
- Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om att externa massor som innehåller föroreningar som överskrider riktvärdena för mindre än ringa risk (MÄRR) får inte föras in i området.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av samrådet föreslås vara att:

Plankarta

- Små justeringar har gjorts av planområdesgränsen i söder, för att stämma bättre överens med faktiska förhållanden för befintligt bullerplank, som idag står på parkmark.

Planområdesgränsen söder om backen har justerats så att befintligt bullerplank kommer inom kvartersmark.

- En mindre justering har gjorts av planområdesgränsen norr och väster om fastigheten Skövde 4:351, för att införa ett x-område där.
- Användningsgränsen mellan backen och det norra naturområdet har justerats något för att ge något mer marginal i förhållande till aktuella skisser på backen.

2018-06-18

- Längsmed backens norra användningsgräns har ett 10 m brett område med prickmark införts på plankartan, för att förhindra att byggnader placeras där. Prickmark hindrar däremot inte liftanläggning och därför har prickmarken även försetts med en bestämmelse att lift ska placeras minst 5 m från användningsgräns mot allmän plats (p₂).
- Där buffertzonen mot naturreservatet är som smalast förses prickmark med bestämmelse att lift ej får anläggas (n₄). Samma bestämmelse återkommer öster om fastigheten Billinge 2, där St. Lukas ligger.
- En del av området norr om backen planläggs som allmän plats park, istället för natur, för att kunna inkluderas i Rhododendronaldalen. Idag är området ej planlagt.
- Plankartan kompletteras med markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik för att säkerställa allmänhetens rätt att röra sig över kvartersmark från Alphyddevägen till motionsspåren.
- Kryssmark möjliggör för exempelvis skärmtak med solceller över större planerade parkeringsytor, vid dalstationen och vid den stora parkeringen väster om Alphyddevägen.
- Område med beteckning VÄG (R) har utökats. Den östra användningsgränsen har flyttats till befintlig fastighetsgräns mot Billinge 3.
- Byggrätter har setts över i allmänhet och bearbetats i samråd med exploatören. Till exempel har högsta tillåtna BTA vid planerade Billinge-centret ändrats till 3 100 m², e-talet vid den övre gondolstationen har ändrats till 300 BTA, och som en följd av det har e-talet inom byggrätten norr om St. Lukas sänkts till totalt 200 m².

Planbeskrivning

- Planbeskrivningen kompletteras med uppdaterad illustration av befintliga ledningsrätter.
- Mellan samråd och granskning har trafikutredningen bearbetats och uppdaterade handlingar bifogas som bilagor till planförslaget.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdagats under samrådstiden inarbetats i detaljplanen.

Synpunkter som framförts av sakägare bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i detaljplanen.

Synpunkter, som framförts under planarbetet har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kvarstående synpunkter

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedöms inte helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare

- Vallmon 1
- Vallmon 2
- Vallmon 3
- Vallmon 5

Övriga

- Länsstyrelsen
- Miljösamverkan östra Skaraborg
- Skövdebostäder
- Västarvet
- Naturskyddsföreningen
- Vitesse
- Skövde bandy
- Simsjöborg 4:38
- Socialdemokraterna

Skövde 2018-06-15

Skövde kommun

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson
Planchef

Sigrid Boëthius Väärt
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

Detaljplan för Billingeus 2 m. fl.

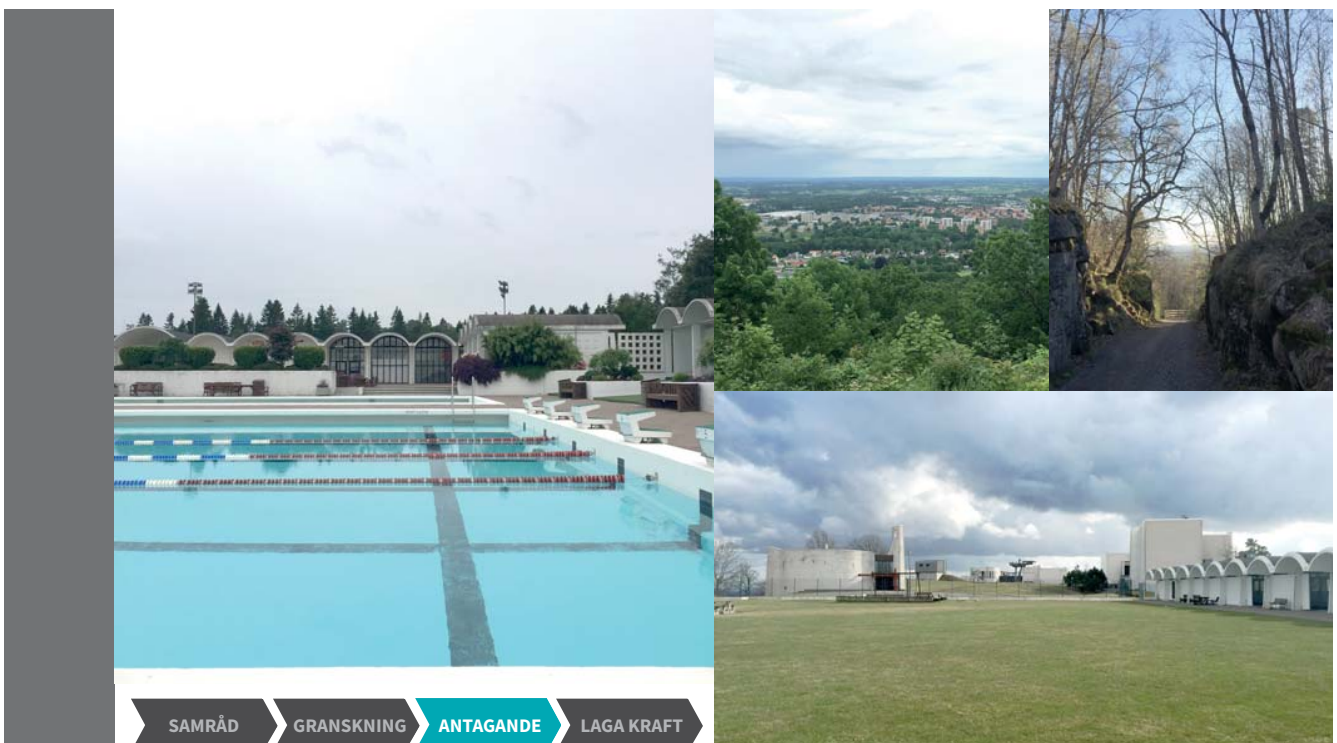
Planbeskrivning

Antagandehandling

PLAN.2017.2

Upprättad 2018-10-17

Sektor samhällsbyggnad

Antagandehandling 2018-10-17

Innehåll

PRELIMINÄR TIDPLAN	3	PLANFÖRSLAGET	34
PLANHANDLINGAR	4	Beskrivning	
PLANBILAGOR	4	Markanvändning	
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4	Egenskapsbestämmelser	
AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN	4	Framtida klimat	
PLANDATA	5	Trafik	
Lägesbeskrivning		Parkering	
Areal		Teknisk försörjning	
Markägoförhållanden		Dagvatten	
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	7	KONSEKVENSER	57
Översiktsplan 2025		Sociala konsekvenser	
Detaljplaner		Konsekvenser för naturvärden	
PLANENS HANDLÄGGNING	10	Avvägning mellan områdets utveckling och naturvärden	
Förfarande		Konsekvenser för kulturmiljövärden	
Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning		Konsekvenser av motortrafik till området	
Kommunala beslut i övrigt		Konsekvenser av verksamhetsbuller och ljus	
FÖRUTSÄTTNINGAR	11	Konsekvenser för miljö kvalitetsnormer	
Riksintresseområden		Konsekvenser för grundvattenförekomster	
Mellankommunalt och regionalt perspektiv		GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	72
Pågående markanvändning		Organisatoriska frågor	
Marknivåer		Fastighetsrättsliga frågor	
Geotekniska förhållanden		Ekonomiska frågor	
Dagvatten och avrinning idag		Teknisk försörjning	
Markföroreningar		Fortsatt arbete och uppföljning	
Stadsbild		AVGIFTER OCH TAXOR	78
Gator och trafik		Vatten och avlopp	
Tillgänglighet och trygghet		Bygglov, byggnmälan och planavgift	
Natur		Lantmäteriförrättning	
Historisk bakgrund		ADMINISTRATIVA FRÅGOR	78
Kulturmiljöinventeringar		Genomförandetid	
Antikvariska rekommendationer		Utökad lovplikt	
Karaktärisering av bebyggelse		MEDVERKANDE	79
		PLANBILAGOR	81
		Förteckning med namn och datum	

Preliminär tidplan

2017

V. 25 Beslut om uppdrag (KS)

2018

V. 10 Beslut om samråd och behovsbedömning (KS)

V. 11-15 Samråd (12 mars - 10 april)

V. 25 Beslut om granskning (KS)

V. 27-34 Granskning

V. 48 Beslut om antagande (KF)

3 veckor överklagandetid

V. 52 Laga kraft

Förklaring:

KS = Kommunstyrelsen

KF = Kommunfullmäktige

Planhandlingar

Plankarta	Planbeskrivning
Samrådsredogörelse	Illustrationsplan
Granskningsutlåtande	

Planbilagor

En förteckning med planbilagornas namn och datum finns sist i planbeskrivningen.

A. Behovsbedömning	L. Miljöteknisk markundersökning
B. Miljökonsekvensbeskrivning	M. Förorenad mark vid Kåpplunda gruva
C. Naturvärdesinventering, östra Billingen	N. Utredning av verksamhetsbullen
D. Naturvärdesinventering, Alphyddekleven	O. PM Trafik (sammanfattar bilagorna P, Q och R)
E. Svampinventering	P. Trafik till Billingen, antaganden och prognos
F. Kulturmiljöunderlag (bebyggelse)	Q. Trafikbullenutredning
G. Kulturhistoriskt underlag (lämningar)	R. Parkeringsutredning
H. VA- och dagvattenutredning	S. PM Kollektivtrafik
I. PM geoteknik Billingebacken	T. Arkeologisk utredning steg 2
J. PM geoteknik Kåpplunda gruva	U. Inventering av hasselmus
K. Grundundersökning Billingeus 1968	

Planens syfte och huvuddrag

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluftsliv- och idrottsändamål.

Målsättningen är att Billingens friluftsområde ska stärkas som besöksmål såväl sommar som vinter. Huvudmålgruppen är motionsturister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Planen möjliggör även för en liftanläggning i backen. En del mark som idag utgör allmän plats park planläggs som kvartermark för besöksanläggningar för att möjliggöra utökningen av backen.

Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid Dalvägen. Alphyddevägen inom fritidsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats, natur. Billingebadet och St. Lukas har pekats ut som särskilt värdefull bebyggelse och ges ett starkt skydd i planen.

Avvägning enligt miljöbalken

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för besöksändamål med inriktning mot friluftsliv och idrott.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövt byggas ut. För planerad markanvändning nyttjas befintlig infrastruktur som ansluter till planområdet. Verksamheterna på Billingen är väl etablerade, med en stark anknytning till platsen. Det är av stort intresse att verksamheterna kan fortsätta att bedrivas och utvecklas.

Riksintressen för naturvård och för friluftsliv berörs. Detaljplanen bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresse för naturvård. Riksintresse för friluftsliv bedöms främjas av detaljplanen. Planområdet ligger även inom riksintresse för försvaret, vilket inte påverkas.

Plandata

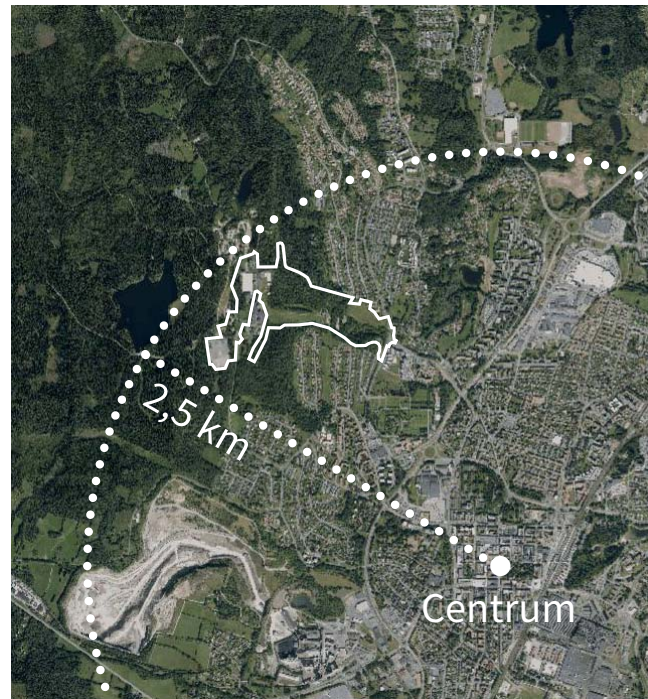
Lägesbeskrivning

Planområdet är beläget på Billingen, inom 2,5 km från Skövde centrum. Området angränsar till tätortsnära natur med höga naturvärden och till Billingelevens naturreservat i norr. I norr gränsar planområdet även till Billingens stugby och camping. Den östra delen av planområdet gränsar till bostadsområden. Planområdet omger fastigheten Billinge hus 1 där planarbete pågår parallellt, med syfte att möjliggöra en utbyggnad av hotellet och en konferensanläggning.

Areal

Planområdet omfattar en total areal om drygt 31 hektar.

Billingebacken utökas från ca 2,6 ha till drygt 10 ha.

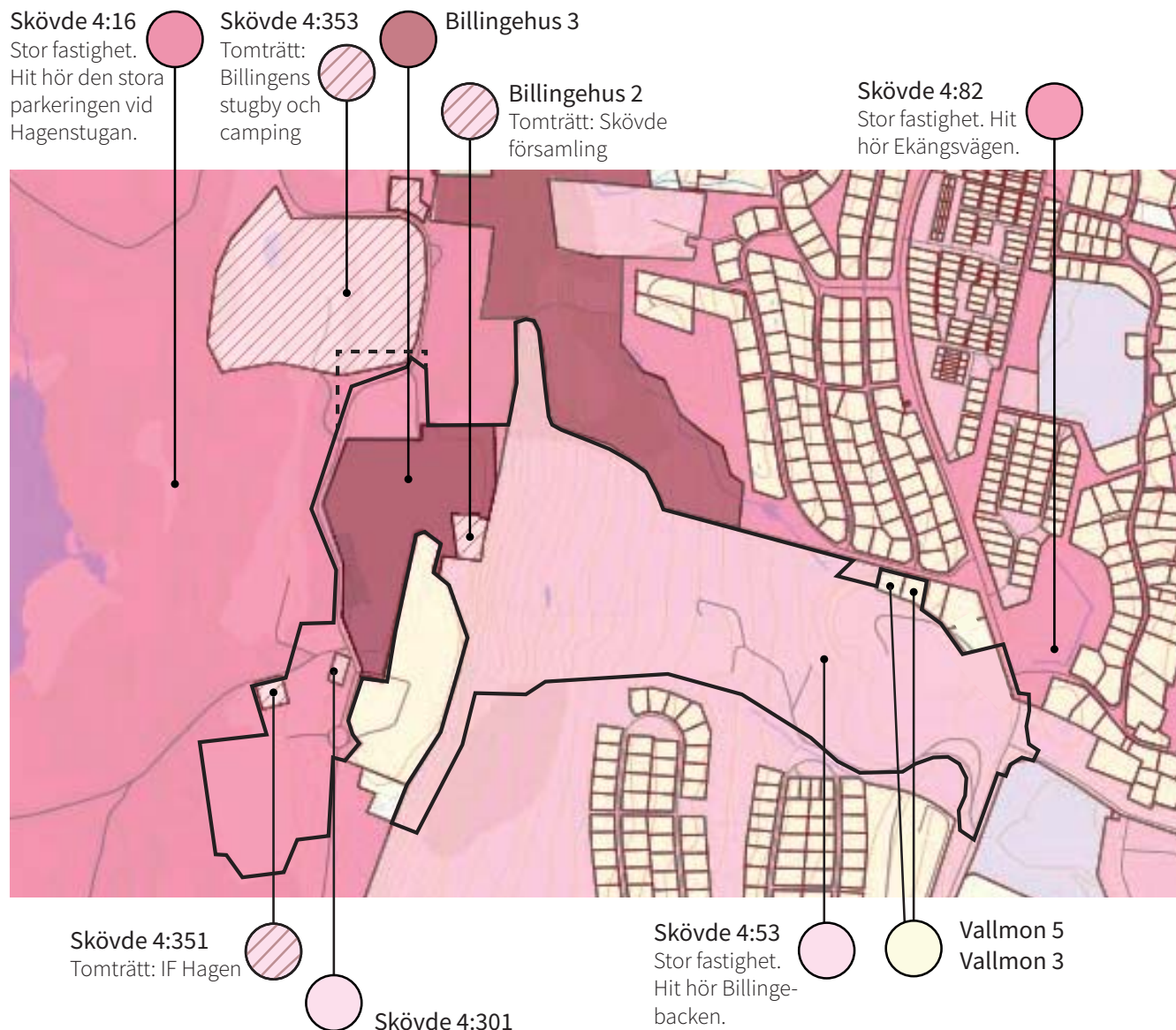

Planområdet ligger nordväst om centrum i Skövde.

Vit linje avser ungefärlig plangräns. Planområdet omger fastigheten Billinge hus 1, som utgör ett eget planområde. Vit streckad linje marker område där äldre gällande plan upphävs.

Antagandehandling 2018-10-17

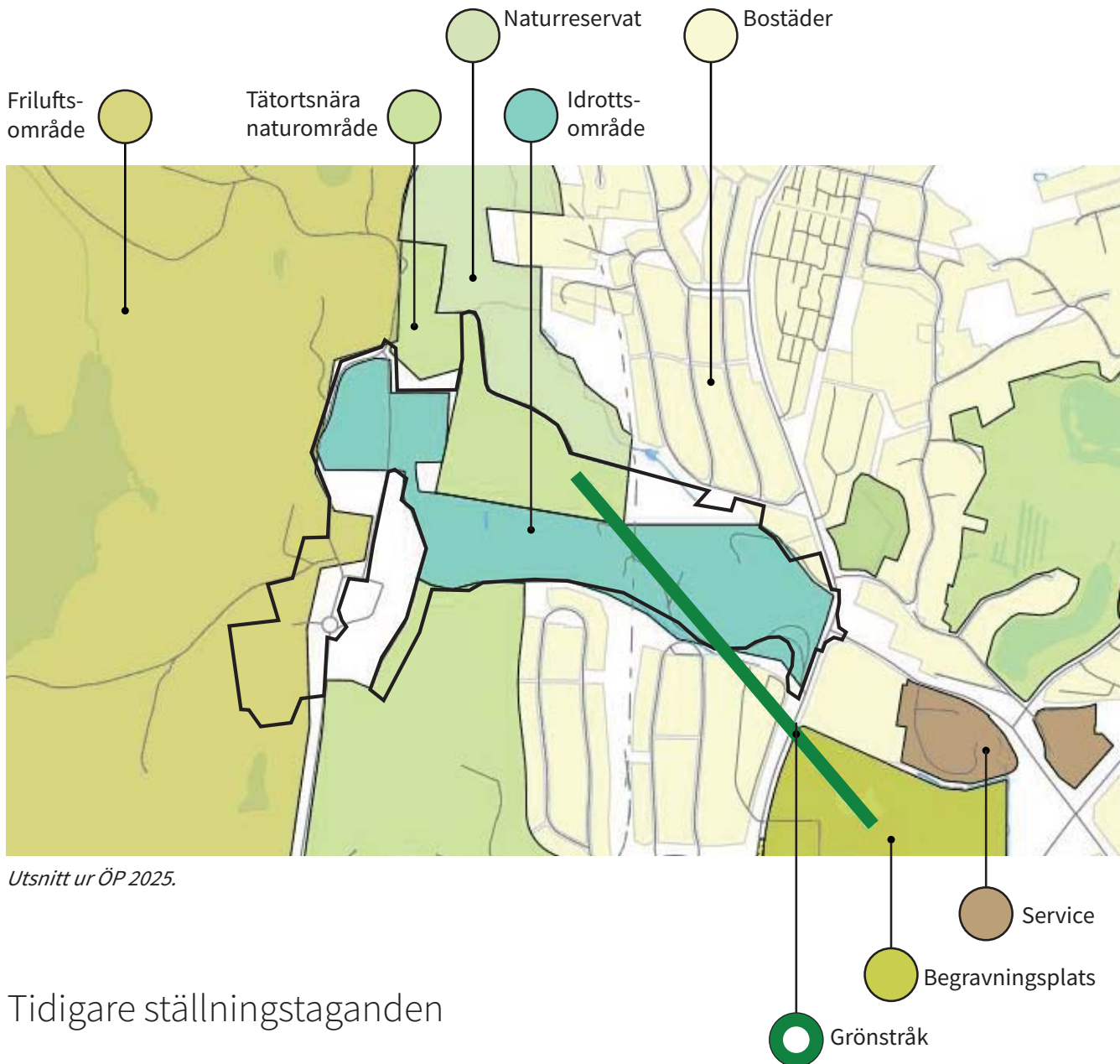
Markägoförhållanden

Planområdet berör följande fastigheter som ägs av Skövde kommun (fastigheter färgade rosa i kartan) :

- Billinge 2 (Skövde församling har tomträtt)
- Billinge 3
- Skövde 4:16
- Skövde 4:53
- Skövde 4:82
- Skövde 4:301
- Skövde 4:351 (IF Hagen har tomträtt)
- Skövde 4:353 (Billings stugby och camping har tomträtt)

Planområdet berör följande fastigheter som ägs privat (privata fastigheter är färgade gula i kartan) :

- Vallmon 3
- Vallmon 5

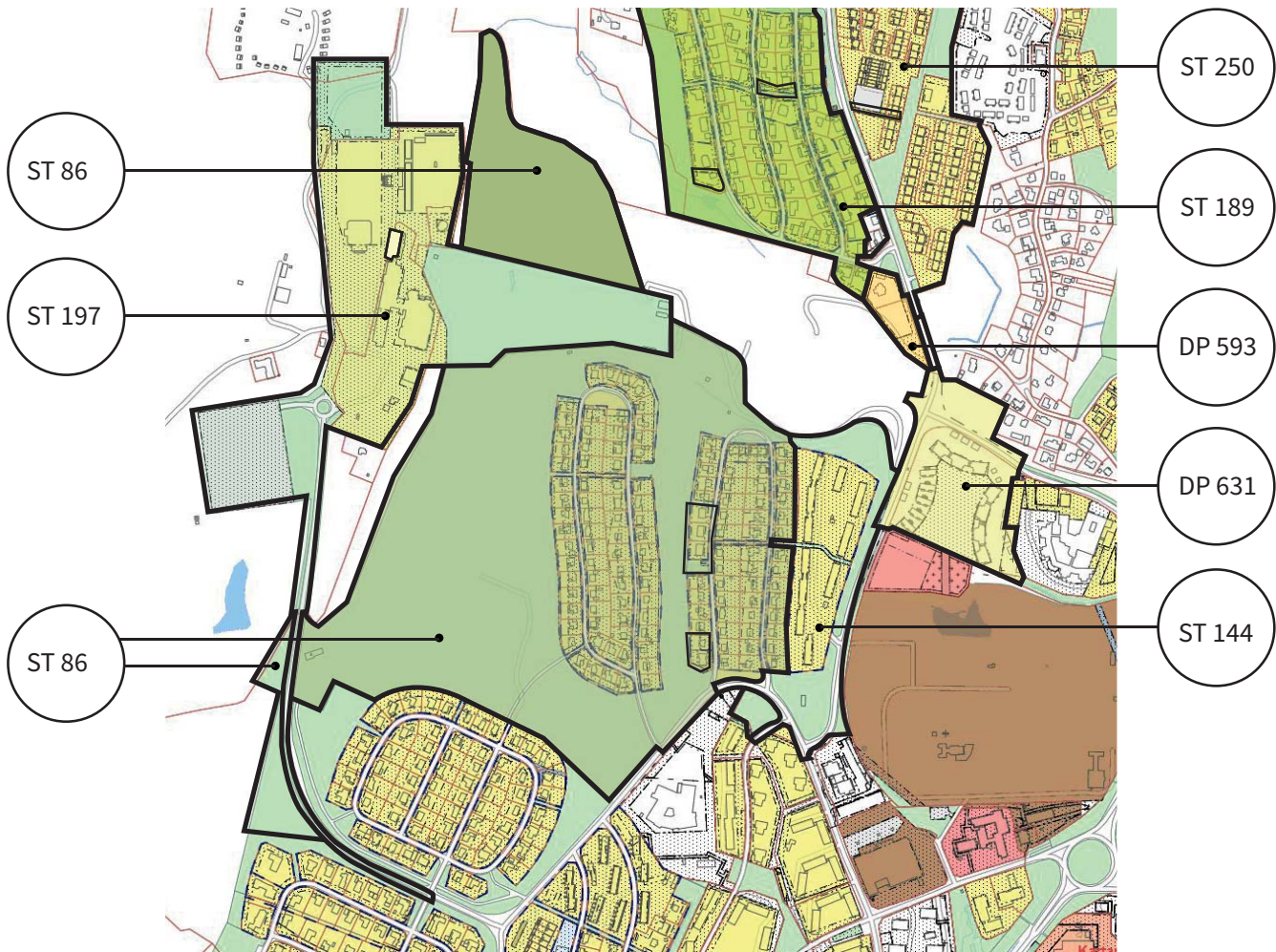
Utsnitt ur ÖP 2025.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan 2025

I översiktsplanen ÖP 2025 beskrivs Billingens fritidsområde som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. I ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men den är mer utbredd i de aktuella skisserna än i översiktsplanen.

Kopplingen mellan St. Birgittas kyrkogård och skogen norr om backen utgör ett viktigt grönstråk, med betydelse bland annat för djurs och växters spridningsmöjligheter.

Detaljplaner

Gällande detaljplaner som ligger helt eller delvis inom planområdet:

Plan-nr.	Namn	Beslut	Plan-nr.	Namn	Beslut
ST 197	Stadsplan för område vid Alphyddan m.m. i Skövde.	1968-09-16	DP 593	Detaljplan för kvarteret Vallmon, utökning.	2007-11-08
ST 86	Stadsplan för Billings-slutningen i Skövde stad.	1952-11-27	DP 631	Käpplunda park m.m.	2009-09-17
ST 144	Stadsplan för område vid Dalvägen å nedre Billinge-slutningen i Skövde.	1961-11-27		Korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen ingår i DP 631, där genomförandetiden går ut först 2020-10-14. Korsningen inkluderas i planområdet med tanke på nya kända förutsättningar.	
ST 189	Stadsplan för södra delen av området Dälderna i Skövde.	1967-09-18		Utöver ovan nämnda planer angränsar planområdet till ST 250, stadsplan för östra Dälderna.	

Ingår idag i ST 197, planlagd för idrottsändamål.

Den här delen av ST 197 upphävs eftersom Alphyddevägen går tvärs över och eftersom campingen är inne på området vilket inte är planenligt.

Den nya plangränsen dras längs med Alphyddevägen. Från rondellen och norrut är Alphyddevägen idag inte planlagd men säkerställs som allmän plats, väg, i den nya planen. Från rondellen och söderut är vägen med i ST 197 som fortsätter att gälla där.

Ej planlagt idag.

Inkluderas för att möjliggöra en förlängning av backen. En del av ytan planläggs som allmän plats park.

Del av DP 631

Korsningen vid Ekängsvägen och Dalvägen inkluderas.

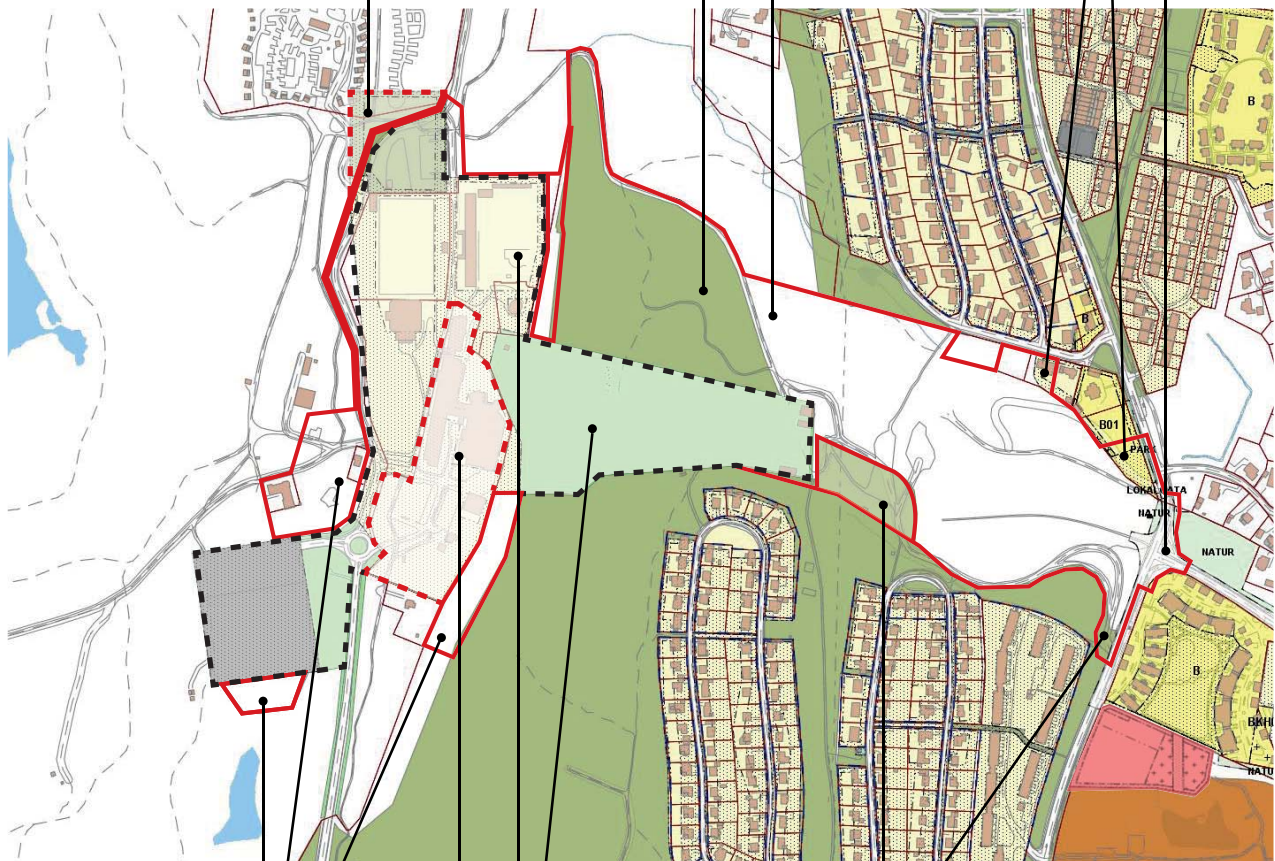
Ingår idag i ST 86, som allmän plats, park.

Inkluderas för att möjliggöra backens utvidgning åt norr och för att inte lämna en avskuren rest av ST 86. En del av ytan planläggs som allmän plats natur.

Fastigheter i kv. Vallmon

En tidigare del av kv. Vallmon inkluderas för att möjliggöra en bussgata till den planerade gondolstationen. Vallmon 3 och 5 inkluderas för att bli planenliga.

Ytor som ej är planlagda

Fastigheter med föreningshus inkluderas. Rasbranterna öster om hotellet respektive badet inkluderas. Ej planlagd yta som redan används till parkering inkluderas.

Ingår idag i ST 197, planlagd för hotell.

En ny plan upprättas separat för Billingeus 1.

Ingår idag i ST 197

Ytor som är planlagda och som inkluderas i den nya planen, med i princip samma huvudändamål, men delvis andra egenskapsbestämmelser. En skogsklädd yta söder om befintlig backe planläggs som allmän plats natur.

Allmän plats park i ST 86 respektive ST 144

Parkmark i ST 86 inkluderas och planläggs som kvartersmark för att ge en bra plangräns och tydligt avgränsade skötselområden. Parkmark i ST 144 inkluderas för att förbättra befintlig infart till Billingebacken.

Planens handläggning

Förfarande

Detaljplanarbetet sker med utgångspunkt från reglerna i plan- och bygglagen (PBL 2010:900) i dess lydelse efter januari 2015. Med hänsyn till det allmänna intresset handläggs detaljplanen med utökat planförfarande.

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

Sektor samhällsbyggnads bedömning är att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning bör tas fram (bilaga A).

Länsstyrelsen i Västra Götaland delar kommunens bedömning (yttrande 2017-05-15).

En miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram av Cowi AB (bilaga B). Arbetet har pågått parallellt med planarbetet och miljökonsekvensbeskrivningen har påverkat utformningen av detaljplanen.

Kommunala beslut i övrigt

Beslut om planuppdrag

Kommunstyrelsen beslutade 2017-06-19 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att upprätta en detaljplan för Billinge hus 2 med flera (Kommunstyrelsens protokoll, 2017-06-19 § 138/17).

Beslut om Billinge projektet

Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att anta slutrapporten Billinge projektet och att kommande investeringar i området utgår från slutrapporten (Kommunfullmäktiges protokoll, 2017-06-19 § 78/17, punkt 11).

Slutrapport Billinge projektet
Förslag till utveckling av Billingens fritidsområde

Slutrapport Billinge projektet finns på
www.skovde.se.

Förutsättningar

Riksintresseområden

Planområdet ligger delvis inom riksintresse för naturvård respektive friluftsliv och inom riksintresse för försvaret.

Som riksintresse betecknas mark- och vattenområden som har nationell betydelse för vissa väsentliga samhällsintressen. Riksintresseområden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada områdets värde eller försvåra möjligheterna att använda dem för avsett ändamål.

Riksintresset för försvaret påverkas inte av detaljplanen.

De riksintressen som berörs av detaljplanen är riksintresse för naturvård NRO 14075 Nordbillingen, samt riksintresse för friluftsliv FO 01:1 Platålandskapet Billingen – delområde Billingen. Riksintressenas östra gräns skär igenom planområdet vid Arne Sandbergs väg.

Riksintresse för naturvård

Riksintresset Nordbillingen omfattar området från vägen Skara-Skövde (väg 49) i söder till Timmersdala i norr. Riksintresset ligger i tre kommuner, Skövde, Skara och Falköping.

Berörda delar av planområdet utgör en mycket liten yta inom riksintresset. De värden som lyfts fram i värdebeskrivningen ligger till stor del långt ifrån planområdet och bedöms inte skadas av detaljplanen.

Riksintresse för friluftsliv

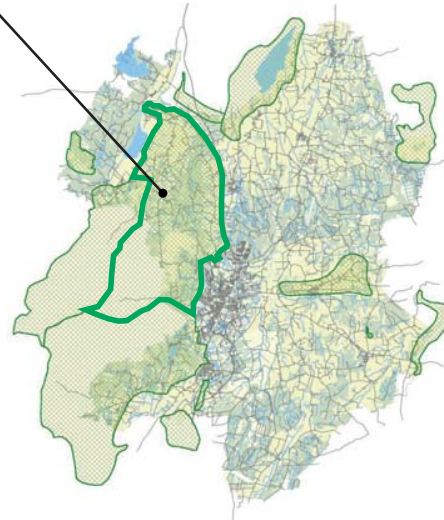
Platålandskapet Billingen – delområde Billingen (FO 01:1) sträcker sig från Brunnhemsberget i söder till nordänden av Billingen. Riksintresset ligger i tre kommuner, Skövde, Skara och Falköping och har en intim koppling till de två andra delområdena Valle härad och Hornborgasjön.

Syftet med planen är att förstärka besöksområdet Billingeområdet. Riksintresset för friluftsliv bedöms främjas av detaljplanens genomförande.

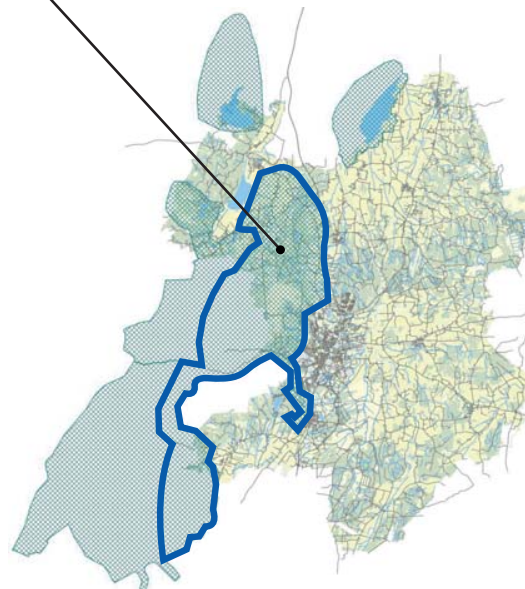
NRO 14075 Nordbillingen

Kartan visar Skövde kommun och samtliga riksintresseområden för naturvård inom eller delvis inom kommunen. Tjockare grön linje markerar berört riksintresse som omfattar ca 10 500 hektar. Planområdet utgör drygt 31 hektar, varav största delen ligger utanför riksintresset.

FO 01:1

Kartan visar Skövde kommun och samtliga riksintresseområden för friluftsliv inom eller delvis inom kommunen. Tjockare blå linje markerar berört riksintresse som omfattar ca 16 300 hektar. Planområdet ligger till största delen utanför riksintresset.

Mellankommunalt och regionalt perspektiv

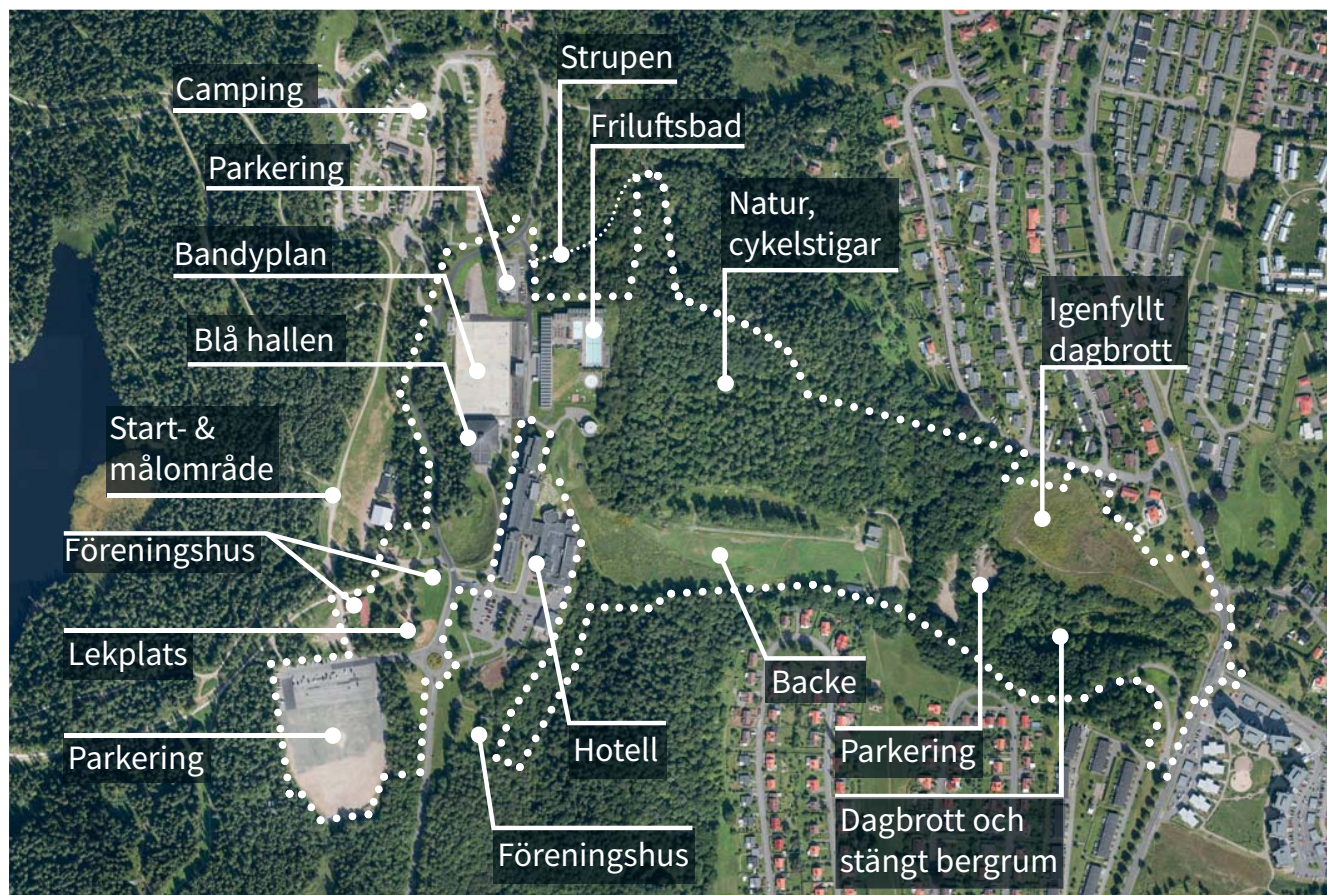
Översiktsplanerna i de tre kommunerna Falköping, Skara och Skövde har samma inriktning i sina beskrivningar om Billingen och dess riksintressen och natur-, kultur- och friluftsvärden. Hänsyn ska tas till höga natur- och kulturvärden samtidigt som värdefulla friluftsområden och vandringsleder ska bevaras och utvecklas. Skara kommuns översiktsplan skriver att ett sammanhängande nät av vandringsleder bör utvecklas för Valle och Billingen.

Mössebergs friluftsområde i Falköpings kommun har delvis liknande utbud som Billingeusområdet, med bland annat motionsspår, utsiktstorn, djurpark, camping, skidspår och slalombacke. Mösseberg ingår i besöksmålet Falbygden.

Andra besöksmål i närområdet runt Billingen är Varnhems klosterkyrka, Hornborgasjön, Valleområdet, Skara sommarland och sjön Östen.

Alla besöksmålen är viktiga för besöksnäringen i Skaraborg och kompletterar varandra. Billingens friluftsområde kan ses som en av noderna i Skaraborgs nätverk av besöksmål. Billingeus som nod och besöksmål bedöms bevaras och förstärkas i och med genomförandet av detaljplanen.

Pågående markanvändning. Prickad linje avser ungefärliga plangränser.

Pågående markanvändning

Stora delar av planområdet ingår redan idag i Billings fritidsområde. Norr om dagens slalombacke är marken delvis planlagd som allmän platsmark, park. Det är lövskogsklädda branter som hyser höga naturvärden och som idag används för rekreation och motion, till exempel promenader, löpning och cykling.

En bred, grusbelagd gångväg leder upp till bergsplatån. Gångvägen, som kallas Strupen, går genom en sprickdal, och gränsar till Billinge Klevens naturreservat. Strupen ligger delvis inom planområdet, delvis utanför. Andra stigar leder in i reservatet och till utflyktsmålet Rhododendrodalen, strax norr om plangränsen.

I den östra delen av planområdet finns ett sedan länge nedlagt och delvis igenfyllt stenbrott, och ett igenstängt bergrum. Området, som kallas Kåpplunda gruva, har en övergiven karaktär, med rostiga, krokiga stängsel, grafitti på brottytorna och vegetation som tagit över.

Dagbrottet som delvis fyllts ut är ängsliknande, med höga gräs, blommor och enstaka buskar. Dessa ytor är ej planlagda idag. Nordöst om det igenfyllda dagbrottet finns några fastigheter för friliggande bostadshus. Ett par av dessa ligger helt eller delvis utanför detaljplan och inkluderas därför i planområdet.

Föreningshusen vid fritidsområdet ligger utanför gällande plan. Den stora parkeringen i planområdets sydvästra del är större än gällande plan avsett. Alphydevägen är idag bara planlagd söderifrån fram till rondellen och parkeringen. Vägen fortsätter norrut från rondellen, förbi anläggningarna, och inkluderas i planområdet för att säkerställas som allmän platsmark.

Antagandehandling 2018-10-17

Ungefärliga höjder inom planområdet. I de brantaste partierna öster om hotellet och badet är höjdskillnaden 25-30 m.

Marknivåer

Det är stora höjdskillnader inom planområdet, från som högst +286 m på den stora parkeringen vid fritidsområdet till som lägst +153 m vid Dalvägen. Det finns en stor variation från flackare och mjukt böljande partier till naturliga rasbranter eller rena lodytor i dagbrottet.

Väster om Dalvägen stiger marken brant från +153 m till +158-160 m på vardera sidan om vägen in till det gamla dagbrottet. Vägen in till brottet har däremot en flack lutning. Längst in i brottet är höjdskillnaden runt 23 m där det är som brantast, från +154 m till +177 m.

Startkuren vid Billingebacken ligger på +284 m och backen slutar idag på ca +195 m. I de brantaste partierna norr respektive söder om backen är höjdskillnaden 25-30 m. Öster om badet är höjdskillnaden något mindre och branten något flackare.

Alphyddevägens södra ben i rondellen ligger på +278 m. I sträckningen bort till bandyplanens norra gräns böljar vägen upp och ned mellan som högst +281 m och som lägst +277 m.

Gång- och cykelbanan som kommer upp parallellt med Alphyddevägen ligger på +278 m vid Frisksportarnas stuga och korsar Arne Sandbergs väg på +281 m. Arne Sandbergs väg böljar flackt från +282 m vid hotellets södra del ned till +278 m utanför Billingebadet.

I grytan och vid bandyplanen sjunker marken ned till +274 m. Omgivande vägar ligger som högst på +281-282 m.

Geotekniska förhållanden

Inför utökningen av Billingebacken har en geoteknisk utredning tagits fram av BG & M Konsult AB (bilaga I). BG & M har även tagit fram en geoteknisk utredning vid Kåpplunda gruva (bilaga J). Sammanfattningsvis bedöms det finnas förutsättningar för att utöka och förlänga backen.

Vid undersökningstillfället påträffades inget vatten i de öppna borrhålen eller i provgroparna.

Rådande jordarter bedöms inte som sättningsbenägna. Marken inom området utgörs av friktionsjord/morän och slänten bedöms i sitt naturliga tillstånd som stabil. Undersökningarna har utförts i de flackare delarna av slänten och där bedöms stabiliteten som god. Vid byggnation inom eller i anslutning till de brantare delarna av slänten bör stabilitetskontroller utföras för varje enskilt fall. Jorden är erosionsbenägen vilket ska beaktas inför schaktarbeten.

En grundundersökning från 1960-talet ger en översiktlig bild av området på platån och bedöms som tillräckligt underlag för den nordvästra delen

av detaljplanen, se bilaga K. Där bandyplanen är anlagd fanns tidigare mossmark. För att anlägga bandyplanen har det varit nödvändigt att gräva ur torv och gytta för att undvika framtida sättningar. Väster om planen går berg i dagen.

Området söder om Blå hallen består idag av gräsbevuxna slänter med inslag av berg i dagen. I sänkan och i grytans norra del finns ett blötare och sumpigare område. Det är idag svårt att undersöka den södra delen av grytan noggrannare eftersom det ligger många ledningar där.

Kompletterande undersökningar kan krävas när exakta byggnadsplaceringar är fastställda.

Radon

Marken i den östra delen av planområdet är högradonmark. Byggnader där människor ska vistas mer än tillfälligt ska uppföras radonsäkrade. Marken på platån är normalradonmark och byggnader ska uppföras radonskyddade.

Dagvatten och avrinning idag

Illustrationen nedan ger en översiktlig sammanfattning av hur avrinningen från området sker idag, enligt den dagvattenutredning som tagits fram av Cowi AB (bilaga H). Utredningen omfattar planområdet för Billingeus 1 och planområdet för Billingeus 2 med flera. Delar av planområdet för

Billingeus 2 med flera ligger utanför verksamhetsområdet för Skövde kommun VA. Slutrecipienten Svesån omfattas av miljö kvalitetsnormer. Inom planområdet finns inget ytvatten som omfattas av miljö kvalitetsnormer.

Vit heldragen linje avser ungefärlig gräns för verksamhetsområde Skövde kommun VA.

1. Avrinning söderut

Avrinning från områdets södra del sker i huvudsak i sydlig riktning längs naturmark eller Alphyddevägens dike. Längs Alphyddevägen finns en dagvattenledning.

2. Avrinning norrut

Avrinning från områdets norra del sker i huvudsak norrut eller leds norrut via dagvattenledningar som mynnar ut i naturmark i slutningen mot öst.

3. Avrinning från hotellet

Från hotellets fastighet rinner en del vatten åt söder, en del åt norr och en del åt öster.

4. Kåplundabäcken

Kåplundabäcken avvattnar delar av fritidsområdet. Bäcken rinner genom naturreservatet och Rhododendrodalen och sedan över kanten till det delvis igenfyllda dagbrottet.

5. Stenkista

Kåplundabäcken infiltrerar ner i marken. En stenkista påskyndar infiltrationen. Det är okänt hur vattnet sedan rinner vidare. Troligtvis bildar det grundvatten. Bäcken bör få fortsätta att infiltrera här för att inte riskera att påverka grundvattennivåer på andra platser och för att undvika problem med översvämning nedströms.

6. Billingebacken

Avrinningen sker huvudsakligen österut i riktning mot Dalvägen och Ekängsvägen. Största delen antas gå till dagvattenledningen längs Ekängsvägen.

7. Ekängsvägen

Längs Ekängsvägen finns en kraftig dagvattenledning. Ett stort ledningsnät norr om planområdet är kopplat till ledningen i Ekängsvägen. Anslutningspunkten är troligtvis redan idag överbelastad vid större regn.

Området vid Kävplunda gruva och grytan söder om Blå hallen har utretts för markföroreningar.

Markföroreningar

Vid Kävplunda gruva brändes kalksten för att framställa kalk. Ställvis inom området finns en restprodukt som kallas rödfyr. Rödfyr innehåller vanligtvis arsenik, kadmium, koppar, nickel, vandin och uran. Delar av området har senare använts som tipp- och upplagsplats för olika sorters massor, framförallt byggnadsavfall, men även gjuterisand. Även i den västra delen av kvarteret Vallmon förekommer fyllnadsmassor.

Under åren 2003-2016 har ett flertal undersökningar genomförts i området. Dessa har sammanställts av Cowi AB, som även har gjort en enklare riskbedömning avseende markföroreningar (bilaga M). Utgångspunkten har varit Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning respektive mindre känslig markanvändning.

Mark med föroreningshalter under riktvärden för känslig markanvändning kan användas till bland annat bostäder och odling. Alla grupper av människor, barn, vuxna och äldre, kan vistas permanent inom området under en livstid utan risk för påverkan.

Mark med föroreningshalter under riktvärden för mindre känslig markanvändning kan användas till exempelvis kontor, industrier och vägar.

Riskbedömning vid Kävplunda gruva

Nuvarande och planerad markanvändning i området vid Kävplunda gruva bedöms motsvara känslig markanvändning.

Inom området förekommer bly, koppar, nickel och zink i halter som överskrider riktvärden för känslig markanvändning. Det förekommer även arsenik i halter som överskrider riktvärden för mindre känslig markanvändning. I riskbedömningen har arsenik varit den styrande parametern.

Skyddsobjekt inom området utgörs av människor som vistas där eller bor i närområdet och av grundvattnet. Eftersom marken till stora delar utgörs av fyllnadsmassor bedöms dess skyddsvärde som lågt. Cirka 400 meter söder om Kävplunda gruva finns ett vattenskyddsområde. Inget grundvatten har påvisats inom gruvområdet. Grundvattnet ligger

förmodligen lågt och risken för spridning av föroreningar via grundvattnet bedöms som mycket liten.

Föroreningarna kan spridas när nederbörd infiltrerar igenom förorenade massor. Vid torr väderlek eller i samband med markarbeten kan föroreningar spridas till följd av damning.

Marken inom undersökningsområdet bör klassificeras med måttlig risk och spridningsförutsättningarna bedöms som små till måttliga avseende arsenik.

Skyddsåtgärder vid Käplunda gruva

En utökad provtagning bör göras i samband med byggskedet.

Massor med föroreningar som överskrider riktvärden för känslig markanvändning får lämnas kvar på platsen eller flyttas och återanvändas som fyllnadsmassor inom området, förutsatt att skyddsåtgärder vidtas.

Om förorenade massor flyttas och återanvänds inom området bör de inneslutas med ett tätskikt för att förhindra infiltration. Ovanpå tätskiktet läggs ett skyddstäckning av massor som klarar riktvärden för känslig markanvändning. För att minska risken med infiltrationen genom de förorenade fyllnadsmassorna bör även ett dräneringssystem anläggas.

Om förorenade massor framträder vid schaktarbeten kan de lämnas kvar på platsen. För att förhindra exponering behövs en skyddstäckning om minst en meters djup, med massor som klarar riktvärden för känslig markanvändning. För att undvika att skyddstäckningen kontamineras av förorenade massor behöver de separeras med exempelvis en geotextil.

Genomförs föreslagna skyddsåtgärder vid utbyggnaden av Billingebacken bedöms riskerna som mycket små vid återanvändning av befintliga fyllnadsmassor. Det bedöms ej föreligga några miljö- och hälsorisker avseende påvisade markföroreningar och framtida markanvändning.

Åtgärderna behöver genomföras på ett sådant sätt att Käplundabäcken kan infiltrera i marken på liknande sätt som idag, för att undvika problem med översvämning nedströms bäcken och för att undvika att påverka grundvattennivåer på andra platser i staden. Föroreningar har inte påvisats i direkt anslutning till stenkistan där bäcken infiltrerar.

Riskbedömning vid grytan

Enligt äldre uppgifter ska små mängder mineralull ha deponerats vid grytan söder om Blå hallen. Den exakta lokaliseringen är oklar. Cowi AB har genomfört en miljöteknisk markundersökning (bilaga L) men ingen mineralull har påträffats. Provtagningar visar dock att det kan finnas ställvisa områden med förhöjda metallhalter. Enligt Miljösamverkan östra Skaraborg är förmodligen små mängder mineralull deponerade någonstans i närheten av grytan eller bandyplanen.

Påvisade föroreningar bedöms inte utgöra någon risk för människors hälsa, med hänsyn till nuvarande och planerad markanvändning. Förhöjda halter av tungmetaller kan påverka den lokala markmiljön, men påverkan bedöms vara mycket begränsad. Ingen föroreningsspridning har påvisats.

I dagsläget finns inget behov av sanering, men vid eventuella framtida markarbeten eller förändrad markanvändning kan ett saneringsbehov uppstå.

Anmälan till tillsynsmyndighet

Markarbeten inom både grytan och vid Käplunda gruva ska anmälas till tillsynsmyndigheten Miljösamverkan östra Skaraborg innan arbeten påbörjas. Under byggskedet ska man vara uppmärksam på tecken på okända föroreningar, även runtomkring bandyplanen.

Miljösamverkan östra Skaraborg kan besluta om andra skyddsåtgärder än de som beskrivs i planbeskrivningen och i miljökonsekvensbeskrivningen.

Massor som tas in i området utifrån ska underskrida föroreningsnivåer motsvarande mindre än ringa risk (MÄRR). Begreppet mindre än ringa risk beskriver en nivå för när det anses att risken är mindre än ringa vid återvinning av avfall och där det anses att avfallet kan användas utan anmälan till den kommunala nämnden.

Stadsbild

Billingebacken, hotellet och kyrkan är framträdande inslag i Skövdes stadsbild. De är väl synliga från många platser och på långt håll, redan på väg in i staden. I Skövde kommuns kulturmiljöprogram beskrivs Billingeus som en klassisk Skövdeprofil, komponerad i samklang med det omgivande landskapet.

Backen ger en stor, öppen yta som framträder markant mot omgivande lövskog. Högst upp avgränsas backen av de karakteristiska branta klipporna. Uppe på platån är det hotellet som dominerar visuellt, som kronan på verket med ett fritt och exklusivt läge.

Friluftsområdet är redan idag ett välbesökt och uppskattat område för rekreation, motion, föreningsliv, större event och andra samlingar av högtidligare slag. Berget och fritidsanläggningarna är betydelsefulla för den lokala identiteten såväl som för Skövdes varumärke. Anläggningarna har en intressant bakgrundshistoria och höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden.

Trots områdets alla kvaliteter och trots all aktivitet som pågår redan idag är intrycket något öde och nedgången. Det finns många tillgångar och faciliteter, men det saknas en självklar samlingspunkt och gestaltningen har lämnats utan någon större omsorg.

Antagandehandling 2018-10-17

Friluftsområdets besökare 2017

Personer/dygn	Antal fordon/dygn
~ 970	~ 1 300

Personer/år	Antal fordon/år
~ 350 000	~ 470 000

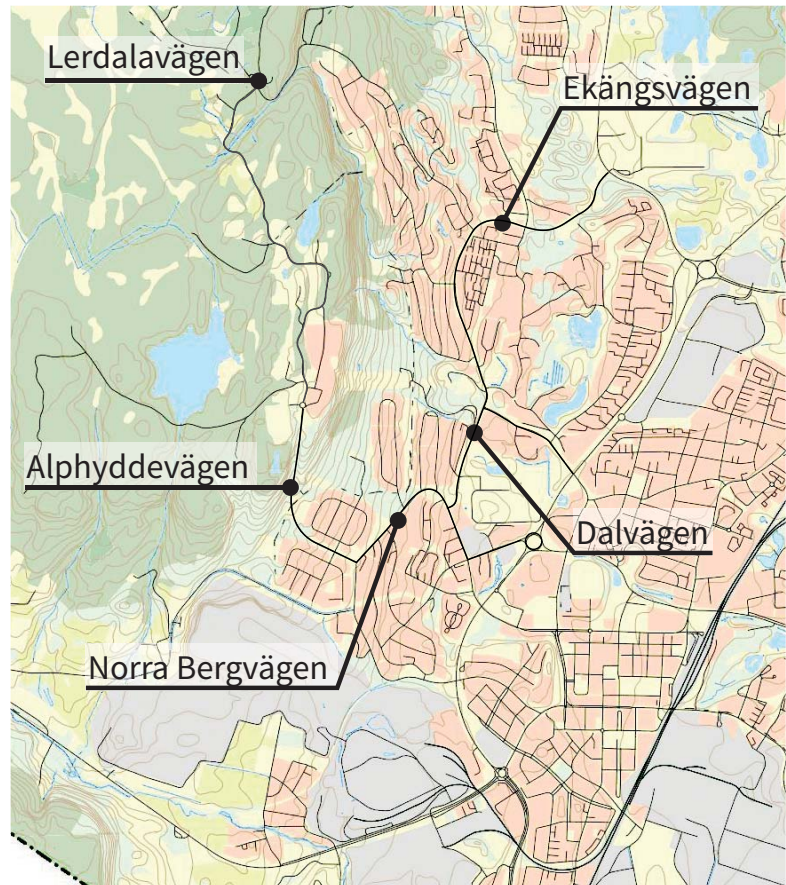
Siffrorna inkluderar anställda i området samt kyrkans besökare och anställda. Antalet fordon inkluderar även leveranser och andra nyttofordon (se bilaga P).

Totalt antal besökare 2017

Personer/dygn	Antal fordon/dygn
~1 400	~2 000

Personer/år	Antal fordon/år
~510 000	~730 000

Siffrorna avser det samlade antalet besökare respektive fordon till hotellet, campingens och hela friluftsområdet, inklusive kyrkan (se bilaga P).

Gator och trafik

Motortrafik

Det finns en väg upp från staden, Alphyddevägen, som börjar vid Norra Bergvägen och fortsätter norrut genom området och ansluter till Lerdalavägen. Det mesta av den omgivande bebyggelsen utgörs av bostäder. Vid Norra Bergvägen ligger även en skola, Billingskolan. En förlängning av backen med en eventuell gondollift, som kompletterande transportmedel, gör korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen till en intressant knutpunkt. Samtliga vägar utom Lerdalavägen har skyltad hastighetsbegränsning 40 km/h.

En trafikutredning har tagits fram av Cowi AB, se bilaga O. Utredningen visar att trafiken till och från Billingeus uppgår idag till ca 2000 fordon per dygn. Det motsvarar nästan 70 % av trafiken på södra delen av Alphyddevägen, mellan Norra Bergvägen och Snövägen respektive Regnbågsvägen. Leveranser och annan nyttrafik antas utgöra ca 5 % av trafiken till och från Billingeus.

De flesta av friluftsområdets och hotellets besökare kommer med egen bil. Befintliga parkeringar täcker dagens behov av bilplatser, enligt den parkeringsutredning som Cowi AB tagit fram (bilaga R).

Buslinjer som i dagsläget trafikerar planområdet, målpunkter och viktiga knutpunkter, där flest andra buslinjer an knyter. Arbete pågår med att sänka en del av Södra Bergvägen, vilket möjliggör för bussar att kunna passera under Vadsbovägen.

- Linje 4
- - - Linje 21 (endast anropsstyrd)
- Linje 2

Kollektivtrafik

I Skövde kommuns trafikstrategi finns målbilden att kollektivtrafiken ska utgöra 22 % av resorna gjorda i kommunen år 2025, vilket motsvarar en ökning med ca 30 % jämfört med jämförelseåret 2011. Ökningen ska ske genom en minskning av det individuella bilresandet. Om det är möjligt att resa kollektivt till fritidsaktiviteter förbättras förutsättningarna för att välja hållbara transportmedel i vardagen.

Tidigare gick en stadsbuss i linjetrafik till Billingens friluftsområde, men linjen drogs in eftersom det var för få resenärer på linjen. I dagsläget finns endast anropsstyrd kollektivtrafik upp på berget, linje 21, som har ca 800 resor per år.

Nära den planerade dalstationen finns två hållplatser som idag trafikerar av linje 4; Kåpplunda park och Maskrosvägen. Linje 4 har ett förhållandevis

högt resande. Det finns flera knutpunkter längs linjen, med möjlighet att byta till sammanlagt 10 andra buslinjer.

Knutpunkterna med flest anknypningar är resecentrum, med 8 anslutande linjer, och Sandtorget, med 6 anknypande linjer. Linjedragningar och hållplatslägen kan ändras, men mycket talar för att det kommer finnas goda förutsättningar för att nå dalstationen med kollektivtrafik.

Även linje 2, som trafikerar Ekängsvägen, är intressant i sammanhanget.

För att gondolen ska vara ett attraktivt alternativ till bil och ett väl fungerande komplement till kollektivtrafiken, behövs en bra koppling till närmaste busshållplats.

Gång- och cykeltrafik

Längs Ekängsvägens östra sida finns en gång- och cykelbana som ingår i Skövde kommuns huvudcykelnät. Gång- och cykelbanan förgrenas och fortsätter via Dalvägen, Norra Bergvägen och Alphyddevägen upp till parkeringen framför hotellet. Därefter fortsätter gångbanan på den västra sidan om vägen. Längs Arne Sandbergs väg finns en smal trottoar. Cyklister är hänvisade till körbanan.

Det finns fyra olika stråk i nord-sydlig riktning men få kopplingar i öst-västlig riktning, från hotellet och badet till spårområdet. För cyklister och gående är situationen något ottydlig och omständlig. Cykelparkeringar saknas helt.

Tillgänglighet och trygghet

Billingens friluftsområde ligger inom 2,5 km avstånd från centrum i Skövde. Det ligger nära men ändå relativt avskilt. Eftersom det ligger högt och eftersom det bara finns anropsstyrd kollektivtrafik idag, är det lättast att ta sig till området med bil. För personer utan bil är tillgängligheten till området därmed begränsad, framför allt för personer med funktionsnedsättningar, barnfamiljer eller barn.

Gång- och cykelvägen längs Alphyddevägen löper parallellt med bilvägen, men 10-20 m in från vägen, emellanåt genom skog, och kan upplevas som otrygg, särskilt eftersom belysning saknas en lång sträcka. Även de stora parkeringsytorna kan upplevas som otrygga.

Uppe på platån är stråken inom planområdet något kuperade. Entrén till Billingebadet ligger ca 2 m högre än Arne Sandbergs väg. Det finns en ramp till entrén, men den är relativt lång och kan därmed vara svår att använda. Även St. Lukas ligger högre än Arne Sandbergs väg, men där finns det en handikaparkering nära entrén. Blå hallen ligger betydligt lägre än Arne Sandbergs väg och gångstråken ned till byggnaden är relativt branta.

Orienterbarheten i området kan förbättras, till exempel med en mer logisk struktur och genom tydligare gestaltade stråk och platser.

Nuvarande utformning av gatorna kan uppmuntra till högre hastigheter. Oskyddade trafikanter rör sig förhållandevis ostrukturerat i området och de övergångsställen som finns är inte hastighetssäkrade. Många barn och ungdomar rör sig i området och de saknar den trafikmognad som vuxna har och har svårt att vara tillräckligt uppmärksamma. Sammantaget kan detta skapa en känsla av otrygghet både för de oskyddade trafikanterna och för fordonsförare.

Natur

Billingens branter och sluttningar är rika på höga naturvärden och stora delar ingår i Skövde kommuns naturvårdsprogram. Kalkstensbranter och blockterräng gynnar en speciell flora och fauna. Kalkhaltigt berg är relativt ovanligt i Sverige och därmed är även de förekommande miljöerna och biotoperna ovanliga.

Nedanför branten växer ädellövskog med en skuggtålig lundflora som sårläka och underviol. Längre ner i sluttningen dominerar ek- och hasselskog. Undervegetationen är artrik med blåsippor, vitsippor och skogsbingel. Dagbrottet vid Kåpplunda gruva utgör också en miljö med säregna förhållanden.

Naturvärdesinventeringar

Parallellt med planarbetet pågår andra processer som är kopplade till genomförandet av planen:

- Ansökan om vattenuttag ur Hållsdammen för konstsnö, behandlas av Mark- och miljödomstolen.
- Breddning av motionsspåren har genomgått ett samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken, med beslut av Länsstyrelsen.

Cowi AB har genomfört naturvärdesinventeringar för:

- Hållsdammen och Hållsdammsbäcken
- Motionsspår
- Östra Billingen och motionsspåren (bilaga C)
- Alphyddekleven (bilaga D).

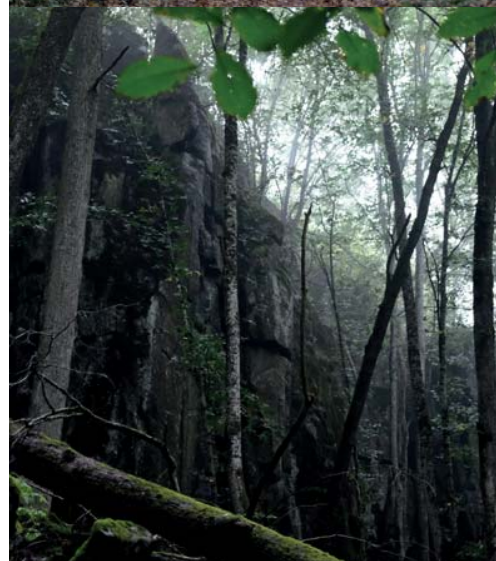
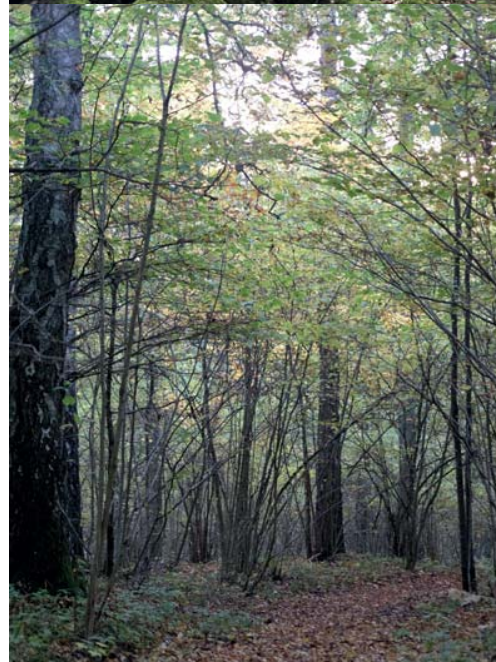
De högsta naturvärdena identifierades vid Hållsdammsbäcken, den södra slingan i motionsspåret och i branterna öster om hotellet respektive badet. Inventeringen identifierade även skyddsvärda träd och fridlysta arter.

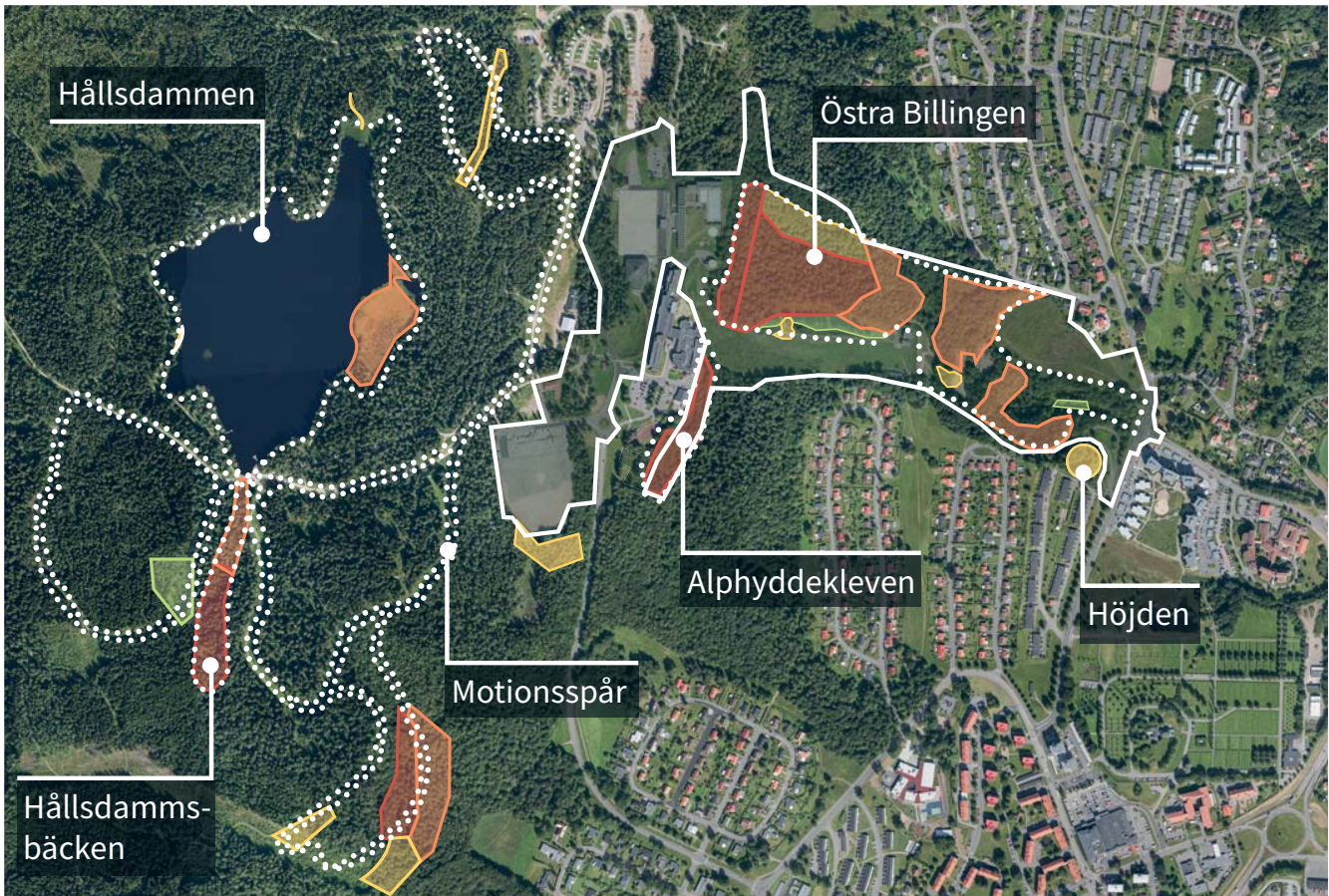
Det har även genomförts en fördjupad svampinventering av Pro Natura (bilaga E). Svampinventeringen visar på förekomst av hotade och ovanliga arter, bland annat slöjroksvamp, som berörs av ett åtgärdsprogram. Efter svampinventeringen höjdes naturvärdesklassen för några objekt.

Efter en inventering sommaren 2018 har det kunnat konstateras att hasselmus inte förekommer inom området för backens utbredning och att miljön inte heller uppfyller artens fundamentala habitatkrav (bilaga U).

Biotopskyddad allé

På den västra sidan om Dalvägen finns en allé med lövträd som omfattas av det generella biotopskyddet.

Naturvärdesklasser

Schematisk sammanställning av naturvärdesobjekt, med utgångspunkt i Cowis inventeringar och svampinventeringen utförd av Pro Natura. Heldragen vit linje avser planområdet. Prickad linje visar ungefärliga områden som har inventerats. Omgivande ytor norr och söder om backen hyser också höga naturvärden men har inte ingått i aktuella inventeringar. Höjden vid infarten till backen ingick inte i inventeringsområdet men har bedömts ha klass 3, utifrån äldre underlag.

Objekten med de högsta naturvärdena är mycket ovanliga livsmiljöer med flera ovanliga och hotade arter. Det skyddade mikroklimatet kan förstöras om mer sol och vind når in, till exempel om träd avverkas i eller i närheten av områdena. De höga naturvärdena hänger även samman med att miljöerna har utvecklats under lång tid, runt 100 år, vilket gör dem svåra att ersätta.

- **Klass 1 - Högsta naturvärde**
 Varje område har särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
- **Klass 2 - Högt naturvärde**
 Varje område har särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
- **Klass 3 - Påtagligt naturvärde**
 Varje enskilt område behöver inte ha särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå. Det är ändå av särskild betydelse att den totala arean och den ekologiska kvaliteten av dessa områden bibehålls.
- **Klass 4 - Visst naturvärde**
 Områden som hyser vissa biotopkvaliteter eller arter av viss betydelse för biologisk mångfald.

Historisk bakgrund

Tidigare betesmark

Uppe på Billingens platå har bebyggelsen varit sparsam. Jordmånen är näringsfattig och naturen präglas av mossor och urskog. Bakåt i tiden utgjorde berget en del av stadens betesmarker. Boskap fördes uppför sluttningen på olika fästigar. Strupen har med stor sannolikhet använts på detta vis.

Kalkbrott och stenindustri

Naturtillgångarna i Billingens kalk- och skifferlager har utnyttjats i många småskaliga verksamheter som under 1900-talet utvecklades till stenindustri. Mellan åren 1827-1953 pågick kalkstensbrytning och kalkbränning vid Käplunda gruva, i den östra delen av planområdet.

Friluftsliv

Under det sena 1800-talet var det vanligt att stadens borgare i naturromantisk anda vandrade upp på Billingen. Vid sekelskiftet började en änka sälja kaffe i sin stuga däruppe. I början på 1900-talet gick den lilla rörelsen över till en annan ägare som byggde till stugan med ett torn och en terrass. Stugan kom att kallas Alphyddan. På 1950-talet revs stugan och ersattes av den byggnad som står där idag och som fortsatt kallas Alphyddan.

Billingeus anläggs

I takt med folkhemmets uppbyggnad och det mer jämlika samhällets utveckling demokratiserades begreppen fritid och rekreation. Anläggningarna på Billingen är ett påtagligt uttryck för detta.

Sport- och konferensanläggningen tillkom genom en privat donation av makarna Arne och Maja Sandberg, som anlätade Boustedt och Heineman arkitekter AB för att förverkliga visionen om ett friluftsparadis på Billingen. Skövdes företrädare, med Gustav Lake i spetsen, såg projektets värde för sin stad och lovade att upplåta mark samt bygga vägar och parkeringsplatser. En ny stadsplan antogs 1968 och hela anläggningen invigdes 1970, komplett med hotell, bad, idrottsplaner, slalombacke och kyrka.

Historiken är ett sammandrag ur kulturmiljöunderlaget som Acanthus arkitektur & kulturvård tagit fram (bilaga F).

1. Kalkugn vid Käplunda gruva, bild lånad från Dalslätens bostadsrättsförening.

2. Alphyddan, 1950-tal, bild från www.vykortpanatet.se

3. St. Lukas och Billingebadet, bild från www.vykortpanatet.se.

Kulturmiljöinventeringar

Kulturmiljöunderlaget som Acanthus arkitektur och kulturvård AB har tagit fram är gemensamt för detaljplanerna för Billingeus 1 respektive Billingeus 2 med flera (bilaga F).

Billingebadet, kyrkan och de äldre delarna av hotellet har pekats ut som särskilt värdefulla. Även den senare delen av hotellet har kulturhistoriska värden, liksom Alphyddan och det lilla bostadshuset söder om Alphyddan.

Strax sydöst om planområdet ligger ett villaområde med 1950- och 1960-talsbebyggelse som lyfts fram som värdefull i Skövde kommuns kulturmiljöprogram. I norr gränsar planområdet till Rhododendrodalen som också har intressanta kulturmiljövärden (det är dock inte med i kulturmiljöprogrammet).

För utbyggnaden av Billingebacken har Västergötlands museum tagit fram ett kulturhistoriskt underlag som bland annat behandlar Käpplunda gruva och kalkugnsruinerna (bilaga G).

Förklaringar, Acanthus arkitektur och kulturvård AB:

- Högt kulturhistoriskt värde.
- Kulturhistoriskt värde.
- Måttliga kulturhistoriska värden.

Förklaringar, Västergötlands museum:

- A2 Område för arkeologisk utredning steg 2.
- R Röjningsröseområde. Måttligt kulturhistoriskt värde.
- KU Käpplunda gruva, kalkugnsruiner. Kalkugnsruinerna är fornminnen och skyddas av kulturminneslagen.

Kalkugnsruiner

I det södra brottet finns två kalkugnsruiner som är klassade som fornlämningar och därmed skyddas av kulturminneslagen. Den kulturhistoriska utredningen föreslår att kalkugnsruinerna röjs fram så att de blir väl synliga och att de skyddas med till exempel ett enkelt staket, som hindrar att de blir påkörda men är tillgängliga för besökare till fots.

Käpplunda gruva

Käpplunda gruva är en viktig del av Skövdes tidiga industrihistoria. Det kulturhistoriska värdet är måttligt. Flera delar av den verksamhet som ägt rum har uttraderats, så att både upplevelsevärde och pedagogiskt värde har minskat betydligt. Den kulturhistoriska utredningen rekommenderar att brottets sidor ska röjas fram och att det sätts upp informationsskyltar.

Röjningsröseområde

Röjningsröseområdet visar på äldre småskaligt agrart nyttjande. Det kulturhistoriska värdet bedöms som måttligt.

Väg mot Strupen

Vägen har en delvis ålderdomlig karaktär och sträckning och har en förmodat lång kontinuitet, vilket inte har kunnat kontrolleras. Det kulturhistoriska värdet är måttligt, men ingrepp bör undvikas.

Område för arkeologisk utredning steg 2

En arkeologisk utredning steg 2 utfördes i april 2018 (bilaga T). Ett område med röjningsrösen och en stenmur påträffades. Inga spår av anläggningar eller fynd påträffades som indikerade förekomst av fornlämningar. Odlingsrösen bedöms vara sentida och bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar.

Antikvariska rekommendationer för bebyggelsen

- De höga kulturhistoriska värdena bör bevaras.
- Förändringar bör gestaltas så att den ursprungliga anläggningens kulturhistoriska värden tillvarats och är möjliga att uppleva.
- De höga kulturhistoriska värdena bör beaktas i detaljplan enligt krav på varsamhet, PBL kap. 8 §§ 14 och 17 samt enligt förbud mot förvanskning, PBL kap. 8 § 13.
- En konsekvensbedömning bör upprättas avseende de planerade förändringarnas påverkan på de höga kulturmiljövärdena.
- Antikvariska förundersökningar bör upprättas inför ombyggnader och tillbyggnader.

Rekommendationerna är sammanställda av Acanthus arkitektur och kulturvård AB (bilaga F).

Karaktärisering av bebyggelse

Anläggningen som helhet

Badet, kyrkan och hotellet utgör en sammhållen helhet, men var för sig har respektive del ett eget uttryck. Gemensamt för alla delar är en robust och naturnära utformning som relaterar både till omgivningen och till byggnadernas användning. Placeringen på kanten av berget ger en exklusivitet och en fantastisk utsikt som komponerats in i rummen.

Byggnaderna är formade i en tydlig, konsekvent modernism. Formspråk, konstruktioner, material, färgsättning och detaljeringsgrad är mycket tidstypiska. Återkommande är kombinationen av vitmålad betong, ljus kalksandsten och mörka partier av trä eller plåt. Samtidigt som anläggningen är representativ för modernismen är den unik i sitt slag.

Arkitekturen är konstnärlig och uttrycksfull. I sina bästa delar är byggnaderna omsorgsfullt bearbetade, från grund till takfot, med vackra, livfulla fasader. Byggnaderna utgör ett poetiskt möte med berget, skogen och utsikten.

Hotellet

Billingeus hotell och konferens med restaurang uppfördes 1968. Redan 1971 förlängdes hotellet med en tillbyggnad åt norr. Ytterligare tillbyggnader genomfördes under 1980-talet. Restaurang- och

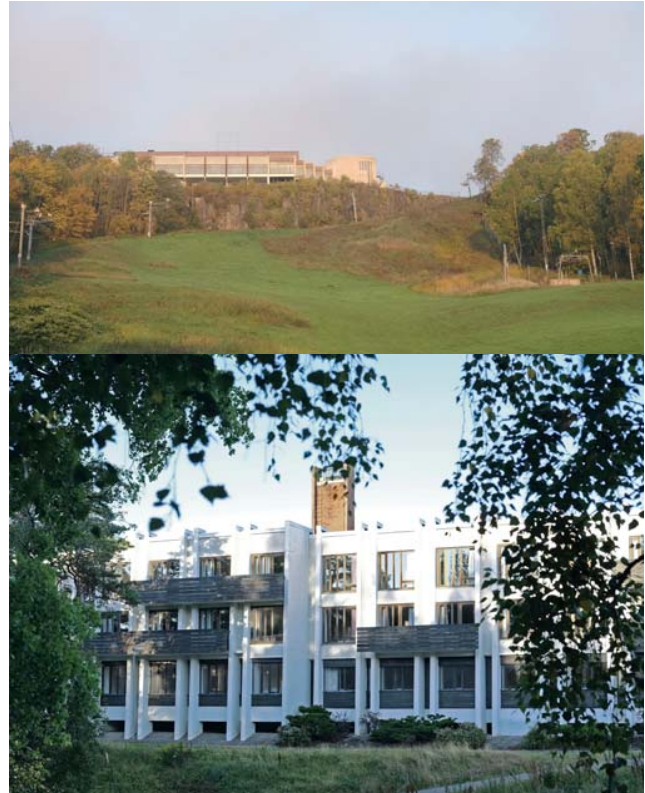

konferensdelen består av ljusa, låga byggnadskroppar med snäckformiga volymer och större sammanhängande fönsterpartier. De äldre delarna av hotellet utmärks av en dynamisk fasaduppbyggnad. Kraftfulla strävpelare ger reslighet och ett intryck av att byggnaden är något upplyft. Strävpelarna ger även ett djup och ett skuggspel, som tillsammans med de stora fönsteröppningarna gör att fasaderna upplevs som genombrutna och luftiga.

Fönstren är mörkt bruna och varierar i storlek och utformning. Även balkongerna är varierande i storlek och lekfullt placerade. Balkongfronterna är klädda med brädor av mörkt brunlaserat trä.

Den norra tillbyggnaden relaterar väl till den äldre byggnaden, men har en stramare och mer symmetrisk karaktär, som är typisk för 1970-talet.

Den södra delen som tillkom under 1980-talet relaterar mindre väl till de äldre delarna. Det kulturhistoriska värdet i den här delen är knutet till att byggnaden är ritad av samma arkitekt som ritat övriga delar, och att den på ett tydligt sätt visar stildalens växlingar och byggindustrins utveckling.

Billingebadet

Badet är lekfullt utformat med långa rader av spänstiga valvbågar. Bågarna landar på vitmålade betongväggar gjutna i relief med mönster av kvadrater. Enstaka väggar är istället genombrutna vilket ger en rasterverkan och ett intryck av att byggnadens olika delar dragits ut från varandra. Byggnaderna bärs upp av kraftfulla strävpelare som är bredare vid basen och smalnar av uppåt. Detta framträder som tydligast i badets norra delar, där det är störst höjdskillnad till omgivande mark. Strävpelarna släpper något från väggarna innan de ansluter igen en bit nedanför takfoten, vilket ger en viss luftighet och lätthet.

En lång och flack trappa leder upp till entrén som markeras med en större och högre valvbåge. Intill entrén och kiosken finns en del som tidigare användes som servering, med kalkstensgolv och stora vackra fönsterpartier som går från golv till tak. Ytan framför används fortfarande som uteservering och har en dekorativ markbeläggning med betongstenar lagda i ett mönster som ger ett textilt uttryck.

Byggnaderna som rymmer omklädningsrum och duschar har mer slutna fasader med högt sittande fönster som följer takens bågform. Fönsterpartierna är indelade med genomgående poster. Dörrar och fönsterpartier är ursprungligen av mörkt brunlaserat trä, men enstaka dörrar har bytts ut mot aluminium. Interiört finns äldre golvklinker, vita tegelväggar samt träpaneler bevarade.

Höjdskillnader inom badet tas upp av vitmålade stödmurar av betong, planteringar och trappor. Vitmålade betongmurar med planteringar har även använts som ett grepp för att dela in utemiljöerna i olika rumsligheter. Badvaktskuren vid bassängerna är byggd i förlängningen av två stödmurar. Kuren har fått en egen utformning, med flackare tak och en kraftig takfot som lutar utåt, uppåt.

Norr om bassängerna finns solterrasser, som idag är belagda med en konstgräsliknande matta. På äldre bilder är terrasserna belagda med en röd matta.

Billingebadet präglas av en hög grad av autenticitet. Att gå in på badet är som att kliva in i ett vykort från 60-talet.

Den vida utsikten och den visuella kontakten med skogen är betydelsefulla för badets friluftskaraktär.

St. Lukas kyrka

Kyrkan är mer anspråkslös; nätt i formen med mjuka rena linjer. De slutna fasaderna är murade med ljus kalksandsten. Murarna är bredare vid basen och smalnar av uppåt. Högst upp finns en smal öppning med en klocka. Byggnaden vilar på mjukt böljande gräskullar.

Den skulpturala snäckformen är genomgående. Entrépartiet är placerat i snäckans yttre öppning mot norr. I kyrksalen finns ett stort fönsterparti mot den vida utsikten i öster. Fönsterpartiet går från golv till tak och är indelat med ett kors. Dörrar och fönsterpartier är i mörkt brunlaserat trä. Invändigt är väggarna putsade med synliga spår efter mursleven. Räcken och ljushållare är smidda i järn.

St. Lukas kyrka representerar en sakral modernism med sina växlingar mellan slutna murverk och öppna glasade ytor. Det omgivande landskapet och utsikten har medvetet komponerats in i kyrkan.

Antagandehandling 2018-10-17

Kylmaskinsbyggnad

Nordväst om bandyplanen finns en kylmaskinsbyggnad som även den är ritad av Boustedt och Heineman arkitekter AB. Partier och portar har bytts ut men det finns ett tydligt släktskap med övriga byggnader i området.

Alphyddan

Byggnaden har en utdragen, bred form med lätt lutande tak och en stor tillhörande terrass. Under ombyggnaden på 1970-talet fick den en liknande utformning som övriga byggnader inom anläggningen, med ljus kalksandsten, och mörkt bruna dörrar och fönsterpartier. En kalkstenstrappa leder upp till entrén som ligger skyddad under ett stort takutsprång.

Alphyddan speglar framförallt områdets långa kontinuitet av friluftsliv.

Bostadshus

Huset uppfördes på 1950-talet i samband med att Alphyddan byggdes. Byggnaden är tidstypisk med spritputsade fasader, dörrar och fönster av trä och sadeltak med tunn takfot.

Hagenstugan

Klubbstugan är en låg byggnad med rött sadeltak och fasader klädda med träpanel. Fasaderna är målade i en gröngrå kulör med mörkblå vindskivor och foder runt dörrar och fönster. Fönstren är vita och indelade med poster. Dörrar är mörkt bruna.

Blå hallen

Söder om bandyplanen ligger Blå hallen som är ritad av Arkitektgruppen Heineman på 1990-talet. Byggnaden ritades som en idrottshall och skulle ersätta en tidigare tälthall med tennisbanor. Under senare år har Blå hallen använts till konferenser och mässor. Det finns ett visst släktskap med den äldre bebyggelsen, genom strävpelarna av betong och de stora, mörkbruna fönsterpartierna på hörnen. I övrigt är fasaderna slutna och klädda med plåt. Byggnaden har ett stort, valmat tak klätt med papp och en centriskt placerad lanternin.

Frisksportarnas klubbstuga

Byggnaden är troligen uppförd vid förra sekelskiftet och är därmed områdets äldsta byggnad. Trots att byggnaden och dess sammanhang har förändrats har den ett kulturhistoriskt värde genom sin ålder. Stugan ligger utanför planområdet.

Skövde bandys klubbstuga

Byggnaden är uppförd under 2000-talet och karaktäriseras av det kraftiga takutsprånget över läktaren. Fasaderna är klädda med vit träpanel.

IFK:s klubbstuga

En liten och enkel stuga från 1940-talet. Byggnaden är uppförd av IFK tillsammans med Arne och Maja Sandbergs stiftelse. Utformningen är traditionell-tidstypisk med målad locklistpanel, dörrar och två-lufts-fönster av trä och sadeltak med tunn takfot.

Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna till en sammanhållen anläggning. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. En gondollift kan öka tillgängligheten till området. En ny, enklare nedfart möjliggörs.

Planförslag

Beskrivning

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluftss- och idrottsändamål.

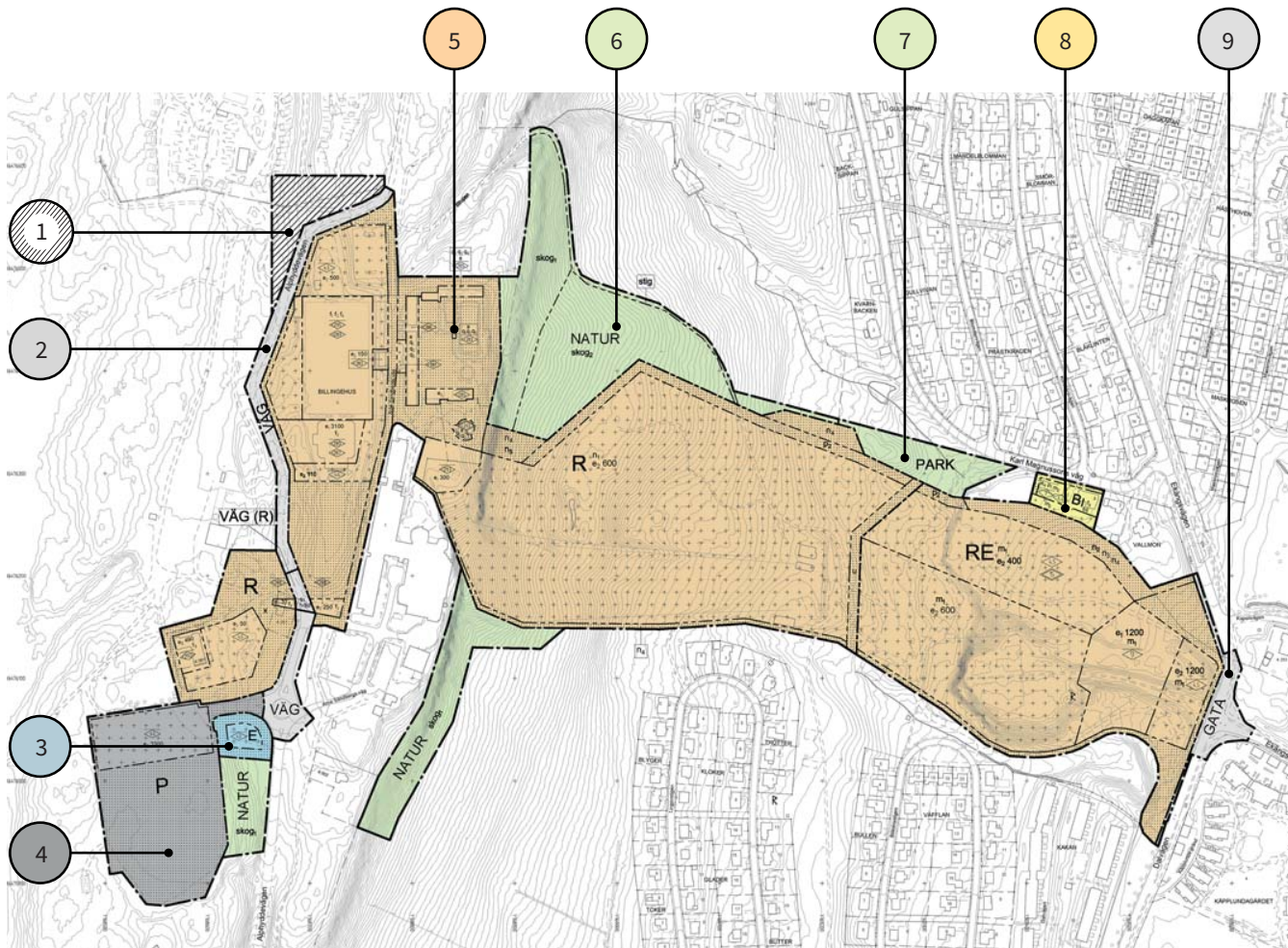
Skövde kommuns avsikt är att Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. Ambitionen är att stärka områdets attraktionskraft som besöksmål såväl sommar som vinter. Huvudmålgruppen är motionsturister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anlägg-

ning. Områdets olika delar behöver både knytas samman bättre och utvecklas med utgångspunkt i att förstärka helheten. Centralt är att varje del utvecklas för att stärka både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och cykling sommartid.

Planförslaget möjliggör för en ny, enklare nedfart uppifrån platån, för att göra backen mer familjevänlig.

En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten för både kommuninvånare och besökare. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp från staden.

1. Del av ST 197 som upphävs
En del av ST 197 upphävs eftersom Alphyddevägen går tvärs över och eftersom campingen är inne på området men inte ingår i den nya planen.

2. Allmän plats, väg
Från rondellen och norrut är Alphyddevägen idag inte planlagd, men säkerställs som allmän plats, väg, i den nya planen. Skövde kommun ansvarar för vägens utformning och skötsel.

3. Kvartersmark för teknisk anläggning
I området finns en vattenreservoar och en pumpanläggning, som tillhör Skövde kommun, VA.

4. Kvartersmark för parkering
Platser kan reserveras och hyras ut till exempelvis hotellet eller föreningar som är aktiva på berget. Ytan kan även upplåtas till tillfälliga arrangemang, som till exempel cirkus.

5. Kvartersmark för besöksanläggningar
Användningen omfattar verksamheter för besökare. I den östra delen av planområdet finns kombinationen RE, som tillåter både besöksändamål och teknisk anläggning, för att möjliggöra en större nätstation som behövs för gondolliften.

6. Allmän plats, natur
Friväxande grönområden som kommunen ansvarar för.

7. Allmän plats park
Till viss del anlagda grönområden som kräver skötsel och som kommunen ansvarar för. Området inkluderas i Rhododendrondalen för att omfattas av samma skötselplan.

8. Kvartersmark för bostäder
Fastigheterna Vallmon 5 och Vallmon 3 ligger helt respektive delvis utanför gällande plan och inkluderas därför i planområdet.

9. Allmän plats, gata
Även efter utbyggnad av området är kapaciteten god med nuvarande utformning av korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen.

Markanvändning

Besöksanläggningar

Huvuddelen av ytorna inom planförslaget planläggs som kvartersmark för besöksanläggningar, som redovisas med orange färg och beteckningen R.

Kvartersmark innebär att utformning och skötsel är fastighetsägarens ansvar. Användningen R omfattar verksamheter som vänder sig till besökare. Till detta räknas bland annat kulturella och religiösa verksamheter, idrotts- och sportanläggningar med tillhörande byggnader och större besöksanläggningar som exempelvis konserthus, teatrar och mässhallar. Även mindre butiker, restauranger och verkstäder för besökarnas behov tillåts, liksom parkeringsplatser.

Arne Sandbergs väg inkluderas i kvartersmarken för att det ska bli stora, sammanhängande skötselområden och för att göra det enklare att stänga av biltrafik till exempel vid något arrangemang.

En del av branten öster om St. Lukas tas i anspråk för att möjliggöra en ny, flackare och enklare nedfart, vilket är betydelsefullt för områdets utveckling som besöksmål.

 I östra delen av planområdet finns beteckningen RE, som tillåter både besöksändamål och teknisk anläggning, för att möjliggöra en större nätstation som behövs för gondolliften. Befintlig infart till Billingebacken behöver breddas. Det innebär att en liten del parkmark från ST 144 inkluderas i detaljplanen och planläggs som kvartersmark för besöksändamål. Vid Ekängsvägen inkluderas mark och planläggs som kvartersmark för att möjliggöra en bussgata och gång- och cykelväg till den planerade gondolstationen.

Parkering

Den stora parkeringen uppe på berget planläggs som kvartersmark för parkering, på samma sätt som i tidigare gällande plan. Ytan utökas med mark som idag redan tagits i anspråk och används som parkering. Genom att parkeringen planläggs som kvartersmark är det möjligt att reservera platser och hyra ut dem till hotellet eller föreningarna som är aktiva på berget. Det är även enklare att använda ytan till tillfälliga arrangemang, som till exempel cirkus, än om marken planläggs som allmän plats.

Teknisk anläggning

Öster om parkeringen har Skövde kommun VA en anläggning med en vattenreservoar och pumpar. Området planläggs som kvartersmark med beteckningen E för teknisk anläggning.

Bostäder

Fastigheterna Vallmon 3 och Vallmon 5 ligger helt respektive delvis utanför gällande detaljplan och inkluderas därför i planområdet och planläggs för bostäder. Fastigheterna är redan bebyggda med enbostadshus.

Natur

En stor del av ytan norr om Billingebacken planläggs som allmän plats, natur. Branten öster om Alphyddan och Frisksportarnas stuga är tidigare ej planlagd, men säkerställs som allmän plats, natur i den nya planen. Även ytan öster om den stora parkeringen planläggs som natur. Beteckningen natur används för friväxande grönområden med viss skötsel och städning, som kommunen ska stå för.

Billingebackens norra gräns är anpassad dels till de höga naturvärdena i branten, men också till vilket markanspråk som bedöms nödvändigt för att kunna åstadkomma en enklare nedfart uppifrån platån. Backens utbredning åt norr har även begränsats för att åstadkomma en buffert mot Billingelevens naturreservat. Bredden på buffertzonen varierar mellan ca 5 m och ca 60 m.

Park

En del av ytan norr om Billingebacken planläggs som allmän plats, park. Därmed kan området ingå i parken Rhododendrodalen och omfattas av samma skötselplan.

Väg (R)

På en kort sträcka av Alphydevägen finns två olika bestämmelser i olika plan. Huvudändamålet är allmän plats väg. Det sekundära ändamålet besöksanläggning betecknas inom parentes. Bestämmelserna möjliggör en tredimensionell fastighetsbildning, vilket skulle kunna bli aktuellt med tanke på tunneln under Alphydevägen och med tanke på byggnaden som planeras att sträckas över vägen.

Gata

Tidigare planerades korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen att byggas om till en cirkulationsplats, med en infart till Billingebacken. Under planarbetet har en utökning av befintlig infart bedömts vara den bästa lösningen. I trafikutredningen har kapaciteten i korsningen beräknats och slutsatsen är, att även efter utbyggnad av området är kapaciteten god med nuvarande utformning av korsningen.

Egenskapsbestämmelser

Utformning av allmänna platser

Plankartan medger bebyggelse som sträcks över en del av Alphydevägen. För att säkerställa framkomlighet för bland annat utryckningsfordon ska fri höjd över vägen vara minst 5,0 m.

Inom naturområdena finns bestämmelserna skog₁ och skog₂, som tydliggör vilken typ av vegetation som finns och säkerställer att den ska bibehållas (men med möjlighet att ta ner riskträd, t. ex. vid Alphydevägen). För att skydda de höga och känsliga naturvärdena får inga nya stigar anläggas. Inga andra nya anläggningar tillåts heller, men befintliga anläggningar får underhållas. Med anläggning avses större markarbeten, som terrassering, som t. ex. förutsätter urschaktning, sprängning eller fyllning, eller utskiftning, det vill säga utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Utnyttjandegrad

För områdets karaktär som friluftsområde är det viktigt med en viss luftighet runt byggnaderna och en känsla av närhet till naturen. Den visuella kontakten mellan spårområdet och Arne Sandbergs väg är också värdefull, liksom möjligheten att uppleva de arkitektoniska värdena, till exempel genom att kunna betrakta byggnaderna på avstånd och från vissa riktningar.

Inom de planerade byggrätterna begränsas utnyttjandegraden med beteckningen e, följt av ett tal för högsta tillåtna bruttoarea eller byggnadsarea.

På lekplatsen väster om Alphydevägen har befintliga vindskydd och lekutrustning bedömts som ej mätvärd byggnadsarea.

Begränsningar av markens bebyggande

Byggnader får inte placeras på prickade ytor. Annan typ av bebyggelse, t. ex. plank, liftstolpar, gångbryggor eller liknande får placeras på prickad mark, om inte kompletterande bestämmelser säger något annat, t. ex. bestämmelser om mark och vegetation eller bestämmelser om placering.

På ytor med kryssmarkeringar får komplementbyggnader för verksamhetens behov, mindre komplementbyggnader och skärmtak placeras. Inom kryssmark ryms till exempel den befintliga kylmaskinsbyggnaden, en eventuell pelletsstation,

vindsydd och cykelparkeringar. I Billingebacken kan exempelvis maskinhall eller lifthus rymmas inom kryssmark.

Avsikten med kryssmark vid parkeringsytor är att möjliggöra för exempelvis skärmtak med solceller (framkomlighet för utryckningsfordon ska beaktas vid utformning och placering).

I kvarteret Vallmon ger kryssmark möjlighet att uppföra t. ex. förråd, uthus eller uterum, bland annat för att kunna skärma av Billingebacken ytterligare.

Inom kryssmarken runt bandyplanen finns bland annat stora dagvattenledningar att ta hänsyn till. Eventuell flytt av ledningar bekostas av exploatören, liksom eventuell ledningsrättsåtgärd.

Markreservat

Tvårs över backen finns ett markreservat för allmännyttiga ledningar, markerat med ett u. Väster om Alphyddevägen finns ett markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik, betecknat med x, för att säkerställa allmänhetens rätt att röra sig mellan Alphyddevägen och motionsspåren. Även längs Arne Sandbergs väg finns ett markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik.

Markens anordnande, anläggande av lift m.m.

I den västra delen av Billingebacken finns bestämmelsen n_1 med innebörden att minst 25 % av befintlig vegetation ska bevaras (mätt i yta). Med vegetation avses träd och buskar och liknande. Vegetationen ska bevaras dels för att ge backen ett mer tilltalande utseende och dels för att mildra barriäreffekten som påverkar spridningsmöjligheterna för vissa arter. Nedtagning av träd ska göras i samråd med sektor samhällsbyggnad.

I branten öster om St. Lukas finns bestämmelsen n_3 , med innebörden att bergschaktning ej tillåts. Begreppet bergschakt omfattar sprängning eller lossgöring med schaktmetoder likvärdiga med sprängning, såsom sågning, kilning, spräckning eller dylikt.

Inom den prickade ytan söder om kvarteret Vallmon finns bestämmelser om att pist, lift eller belysning ej får anläggas och att marken ej får hårdgöras. Avsikten är att motverka störningar för de boende i kvarteret Vallmon.

Anläggande av lift hindras även vid backens utbuktning mot Billingelevens naturreservat och i branten öster om St. Lukas. Lift får anläggas som närmast 5 m från användningsgräns mot allmän plats. Avsikten är att begränsa påverkan på omgivande naturmark, både vid anläggande och vid drift av verksamheten, exempelvis störningar eller nedskräpning.

Utformningsbestämmelser

Byggnaders höjd regleras med högsta tillåtna nockhöjd och högsta tillåtna byggnadshöjd. På plankartan förekommer även högsta tillåtna totalhöjd, exempelvis för att begränsa höjd på liftstolpar.

På grund av en stor variation i nivåskillnader i området anges högsta tillåtna höjd antingen i meter över nollplanet, eller i meter i förhållande till medelmarknivå, beroende på situation.

På berörda fastigheter i kvarteret Vallmon får endast friliggande envåningshus uppföras, med möjlighet till en suterrängvåning, i likhet med bestämmelser i den äldre planen som Vallmon 3 tidigare delvis omfattades av.

I friluftsområdet förekommer bestämmelsen f_3 som reglerar att fasadmateriäl ska vara trä, sten, puts eller tegel, för ett naturnära uttryck.

Varsamhet och skydd av kulturmiljövärden

Billingebadet och St. Lukas har höga kulturmiljövärden och skyddas mot förvanskning, dels genom snäva byggrätter, dels genom bestämmelser om varsamhet och skydd.

Varsamhetsbestämmelsen poängterar att Bilingebadet, St. Lukas och hotellet utgör delar i en sammanhållen helhet och att vid ny-, om- och tillbyggnad i området ska särskild hänsyn tas till byggnadernas värden och karaktärsdrag, som beskrivs i avsnittet *Karaktärisering av bebyggelse*. Bestämmelsen gäller generellt i planområdet och därför sätts ingen beteckning ut på kartan.

Skyddsbestämmelserna betecknas q och förtydligar vad som ska skyddas och bevaras, till exempel St. Lukas skulpturala snäckform och Bilingebadets bågformade tak.

Utökad lovplikt

För Bilingebadet och för St. Lukas har den generella bygglovsplikten utökats med lovplikt för alla utvändiga ändringar (t. ex. byte av fasadmateriell eller takmateriell). Bestämmelsen om utökad lovplikt finns under administrativa bestämmelser och betecknas a på plankartan.

På plankartan finns även en upplysning om att inför bygglovspliktiga åtgärder kan en antikvarisk förundersökning eller konsekvensbedömning krävas för Bilingebadet och St. Lukas.

Byggrätt vid Bilingebadet

En byggrätt vid badets södra fastighetsgräns möjliggör för en ny tillkommande volym för t. ex. en bättre tillgänglighetsanpassad entré, badhytter eller lätt skuggande skärmtak och vindskydd. Vid utformningen behöver särskild hänsyn tas till både badet och till St. Lukas.

Med tanke på närheten till St. Lukas begränsas byggnadsarean till högst 100 m², men därutöver får ytterligare 100 m² öppena rea byggas. Avsikten är att behålla en viss luftighet vid kyrkan.

Byggrätter för gondolstationer

Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger exempelvis en sittlift som alternativ till en gondollift. En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden, buller med mera. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i planbeskrivningen.

Placeringen av gondolstationerna styrs i hög grad av utformningen av backens förlängning. Även möjligheten till räddningsinsatser från gondolen har varit styrande för gondolens sträckning och stationernas placering.

Planerad utformning av den övre gondolstationen förutsätter att en del av stationen placeras inom fastigheten Billinge hus 2, där St. Lukas ligger. Läget delvis framför hotellet och alldeles i närheten av kyrkan är känsligt. Byggrätten är relativt flexibel och tillåter andra placeringar av gondolstationen, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. Vid utformningen behöver särskild hänsyn tas till både badet, hotellet och kyrkan.

Dalstationens läge är inte lika känsligt med tanke på kulturmiljövärden. Där ligger istället en del av utmaningen i att åstadkomma bra kopplingar till kollektivtrafik och gång- och cykelstråk. Byggrätten är flexibel för att möjliggöra en mångfald av lösningar.

Möjlig byggnadsvolym vid Billinge centret (tidigare Blå hallen). Förslag och illustration av Krook & Tjäder.

Volymstudier och skisser på den övre gondolstationen i närheten av St. Lukas. Förslag och illustrationer av Krook & Tjäder.

Norr om grytan

Där Blå hallen ligger idag skapas en byggrätt som rymmer en större exploatering än befintlig byggnad. Exploateringen kan bestå av mer än en byggnad. Högsta tillåtna nockhöjd är anpassad efter Blå hallen och bedöms som rimlig i förhållande till hotellet och gaturummet vid Arne Sandbergs väg respektive Alphyddevägen.

Söder om grytan

Byggrätten möjliggör en byggnad som tillåts sträckas över Alphyddevägen. Läget intill Alphyddevägen, på en liten höjd, innebär att en byggnad här kommer vara det första besökare möter, tillsammans med hotellet. Byggnaden bör ha en publik funktion och ett välkomnande uttryck.

Passagen genom byggnaden måste studeras särskilt med tanke på att det ska upplevas som tryggt att röra sig där och med tanke på framkomligheten för utryckningsfordon. Fir höjd över Alphyddevägen ska vara minst 5,0 m. Gatusektionen mellan hotellet och den nya byggnaden bör studeras så att det blir en trivsamt och inbjudande entré till stråket och en lämplig utformning med tanke på hotellrummen på entréplanet.

Marken framför byggnaden, på den södra sidan, sluttar nedifrån Alphyddevägen upp mot hotellet. Höjdsättning och entréläge behöver studeras särskilt med tanke på tillgänglighet.

Billingeportalen, söder om grytan. Förslag och illustration av Krook & Tjäder.

Befintliga föreningshus

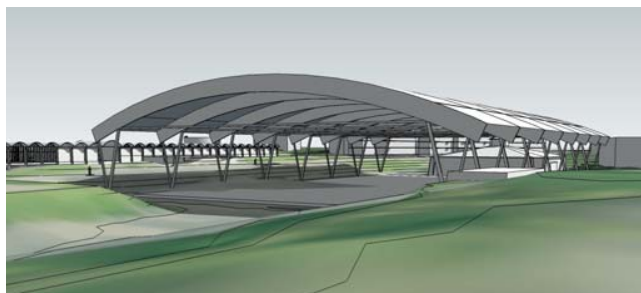
Öster om bandyplanen ligger Skövde bandys klubbstuga. Byggrätten är anpassad efter befintlig byggnad. Hela ytan under det stora skärmtaket har bedömts inräknas som byggnadsarea. Läktaren av trä har inte bedömts inräknas som byggnadsarea.

Även på fastigheten Skövde 4:351 anpassas byggrätten efter befintliga förhållanden. På fastigheten Skövde 4:301 ligger idag en liten stuga som används av IFK. Fastigheten ägs av Skövde kommun och byggnaden planeras att rivas för att ge plats för dels Billingeportalen och dels passagen under Alphyddevägen.

Byggrätt vid bandyplanen

Detaljplanen möjliggör en taköverbyggnad över bandyplanen, för att skydda isen från nederbörd. För att bevara områdets karaktär som friluftsområde tillåts endast tak utan väggar. Även utan väggar utgör taket en mycket stor volym och ett dominerande inslag i miljön. Takets utbredning och höjd innebär att den visuella kontakten med skogen inifrån badet delvis går förlorad. Det är särskilt viktigt med en omsorgsfull utformning och val av material. Vid utformningen bör den visuella kontakten mellan Arne Sandbergs väg och spårområdet beaktas.

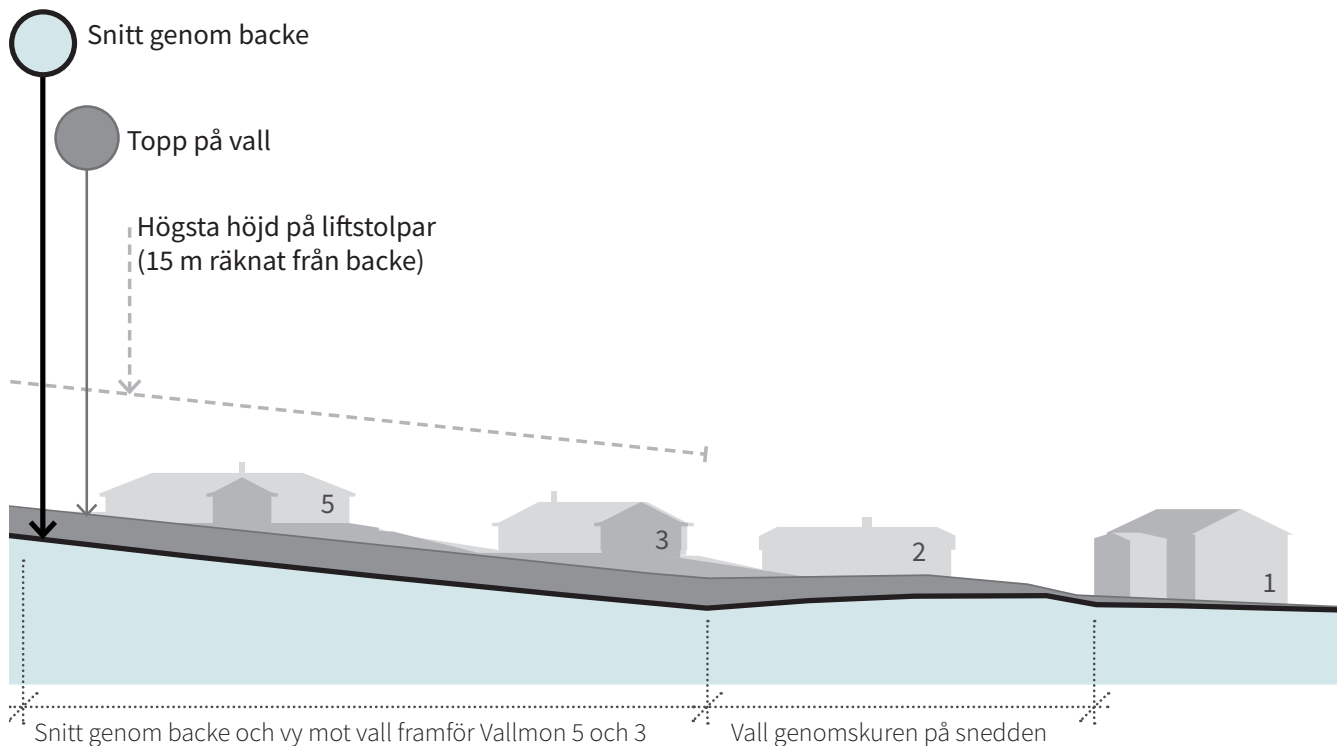
Byggnation av taket förutsätter flytt av befintliga dagvattenledningar. Flytt av ledningar och eventuella ledningsrättsåtgärder bekostas av exploitören.

Taket över bandyplanen ingår inte i Billingeprojektet.

Vallmon 3 och 5

Bestämmelserna för Vallmon 3 och 5 motsvarar i princip gällande bestämmelser i planen ST 189 som delvis täcker in Vallmon 3. Bestämmelserna har modifierats något för att stämma bättre överens med faktiska förhållanden. Ytan med kryssmark ger möjlighet att bygga mindre komplementbyggnader för att skärma av Billingebacken.

Exempel på störningsskydd i form av bullervall mellan Billingebacken och bostadsbebyggelse i kvarteret Vallmon. Snitt genom backe, drygt 20 m från kv. Vallmon, efter skissförslag av Krook & Tjäder, illustration Skövde kommun. Plankartan reglerar att liftstolpar kan vara högst 15 m höga och får placeras som närmast 20 m från fastighetsgräns mot kvarteret Vallmon. Pist får anläggas som närmast 20 m från fastighetsgräns mot kvarteret Vallmon.

Skydd mot störningar

Någon form av bullerskydd kommer behövas för att klara riktvärden för verksamhetsbuller vid bostäder. Bullerskyddet kan vara exempelvis en jordvall eller ett bullerplank.

Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eller placering eftersom det bedöms bättre att det bestäms i det fortsatta arbetet. Det ger utrymme för mer dialog mellan Billingeprojektet och närboende om bullerskyddets utformning.

Vid bostäder söder om Billingebacken planeras det befintliga bullerplanket att förlängas.

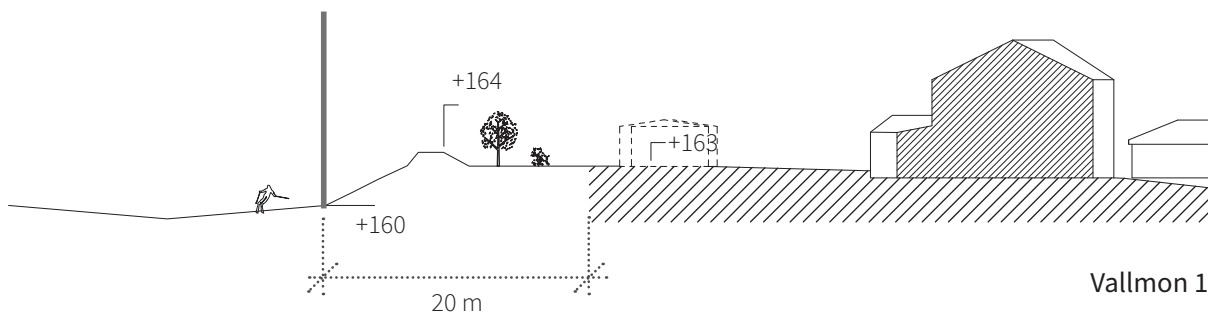
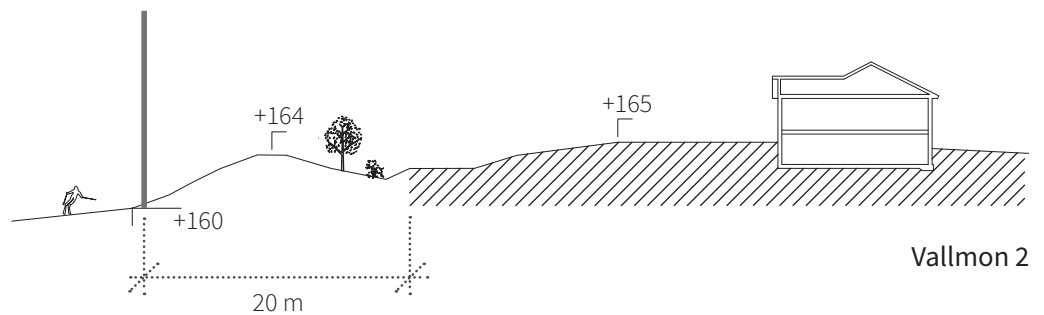
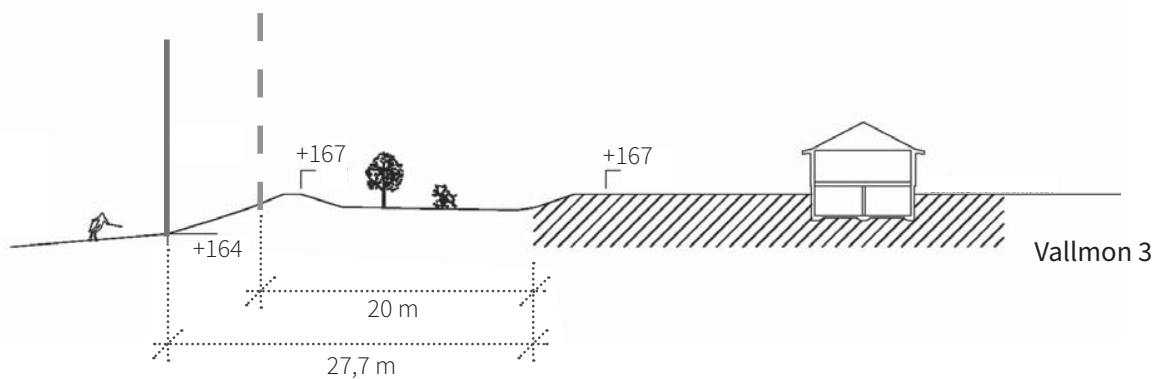
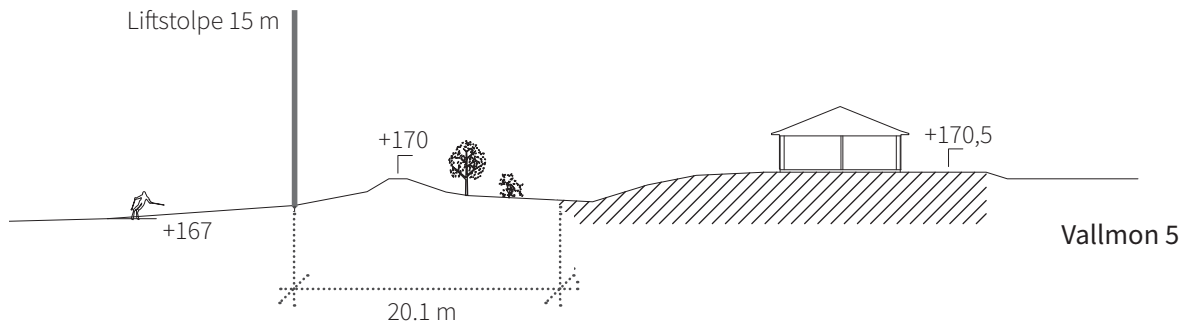
Vid Kåpplunda gruva förekommer föroreningar ställvis, med föroreningshalter som överskrider riktvärden för känslig markanvändning.

Bestämmelsen m_1 medger att förorenade massor får flyttas och återanvändas på annan plats inom område betecknat med m_1 förutsatt att skyddsåtgärder vidtas för att förhindra infiltration genom de förorenade massorna. Det översta markskiktet ska klara riktvärden för känslig markanvändning.

Även i den västra delen av kvarteret Vallmon förekommer föroreningar ställvis. Enligt bestämmelsen m_2 ska skyddsåtgärder vidtas så att riktvärden för känslig markanvändning klaras.

Åtgärder ska anmälas och genomföras i samråd med Miljösamverkan östra Skaraborg.

Antagandehandling 2018-10-17

Exempel på bullervall mellan Billingebacken och bostadsbebyggelse i kvarteret Vallmon, skissförslag och sektioner av Krook & Tjäder (kompletteringar av Skövde kommun, t. ex. liftstolpar). Liftstolpar får vara högst 15 m höga och får placeras som närmast 20 m från fastighetsgräns mot kvarteret Vallmon. Pist får anläggas som närmast 20 m från fastighetsgräns mot kvarteret Vallmon. Bullerskyddets läge eller utformning regleras inte på plankartan. Inom Billingeprojektet är avsikten att utforma bullerskyddet i dialog med närboende. Angivna pushhöjder är ungefärliga och kan avvika.

Framtida klimat

Den viktigaste aspekten som kan hanteras i planeringen för att minska klimatpåverkan handlar om att skapa goda förutsättningar för klimatsmarta transportmedel, och främja resande med kollektivtrafik, gång och cykel. Stråk och kopplingar till och inom planområdet illustreras översiktligt i följande avsnitt *Trafik*. Behov av cykelparkeringar och attraktiva lägen illustreras översiktligt i avsnittet *Parkering*.

Klimatet i Västra Götaland väntas bli mildare med längre vegetationsperioder och kortare perioder med snö. Nederbörden väntas öka mest under vinterhalvåret. Under sommaren väntas längre perioder med torka, som kan följas av mycket kraftiga skyfall. En av de viktigaste aspekterna som kan hanteras i planeringen för att anpassa området till förväntade klimatförändringar handlar om ökade nederbörds mängder och skyfall, och behandlas i följande avsnitt *Dagvatten*.

Risker för erosion och slamströmmar till följd av ökad nederbörd beaktas under fortsatt projektering av backen.

Klimatförändringarna innebär förändrade förutsättningar för friluftsliv och turism. Projektets ambition är att utveckla friluftsområdets olika delar för att stärka både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. På lång sikt kan fördelningen mellan säsongerna förändras och anpassas till ett förändrat klimat. Avsikten med satsningarna är att göra Billingebackens användning mer flexibel och attraktiv.

Antagandehandling 2018-10-17

Översiktlig trafiklösning på platån. Vit prickad linje avser stråk för gående och cyklister. Vit heldragen linje avser skidspår.

Trafik

Förslag till trafiklösningar har arbetats fram i samarbete mellan Cowi AB, Krook & Tjäder och Skövde kommun (bilaga O.) Även Västtrafik har varit delaktiga i arbetet.

1. Gång- och cykelbana upp

Gång- och cykelbanan upp på berget går över hotellets fastighet. Hotellets parkering utökas. Gång- och cykelbanan löper över parkeringen fram till Billingeportalen. En tillfart till Frisksportarnas stuga kan också anordnas över hotellets fastighet, öster om gång- och cykelbanan.

2. Cirkulationsplats

Det östra benet i cirkulationsplatsen ska anpassas för att möjliggöra dubbelriktad trafik in och ut från fastigheten Billingeus 1.

3. Nytt gångstråk från parkeringen

Från den stora parkeringen vid Hagenstugan dras ett nytt gångstråk fram till Billingeportalen. Lekplatsen kommer ligga kvar och anpassas efter det nya stråket.

4. Passage genom Billingeportalen

Samtliga trafikslag, även bilar, kommer passera genom Billingeportalen. De förhållandevis raka gatorna ökar risken för höga hastigheter. Det är viktigt att hastigheten vid Billingeportalen är låg då det kan förväntas att många oskyddade trafikanter rör sig där, bland dem många barn. Omsorg vid utformning av Billingeportalen och dess infrastruktur är av stor vikt för att skapa känslan av att detta är en plats för låga fordonshastigheter.

Framför Billingeportalen finns utrymme för en busshållplats.

5. Arne Sandbergs väg

Längs hotellet utformas Arne Sandbergs väg som en renodlad gång- och cykelväg, med framkomlighet för utryckningsfordon. Från vägen till kyrkan och norrut utformas Arne Sandbergs väg som en gångfartsgata, där motortrafik får köra på de gåendes villkor.

6. Stråk till och från gondolen

Höjdskillnaden mellan Arne Sandbergs väg och gondolstationen behöver hanteras i projektet för att tillgodose tillgängligheten. Tillgängligheten till Billingebadet skulle förbättras med en kompletterande entré nära gondolstationen.

Nuvarande ägare till Billingeus 1 är positiv till att låta allmänheten röra sig över fastigheten mellan gondolen och Arne Sandbergs väg, vilket dock bör säkerställas med ett servitut.

7. Stråk runt grytan

En gångbro leder från Arne Sandbergs väg fram till Billingecentret, vidare till andra sidan byggnaden och runt grytan tillbaka till Billingeportalen.

8. Passage vid Alphyddevägen

Alphyddevägen breddas på den norra sidan om Billingeportalen för att skapa en gångbana över skidspåren som dras under vägen in i grytan. Gångbanan behöver kopplas samman med det asfalterade promenadstråket väster om Alphyddevägen.

Promenadstråket och infarten till servicebyggnaden dras om något för att skapa utrymme för skidpassagen. Det innebär att utegymmet behöver flyttas till en annan plats inom friluftsområdet. Promenadstråket leder vidare till det tillgänglighetsanpassade promenadstråket runt Åsbotorpsjön. Vid projektering av den nya anslutningen till Alphyddevägen är det särskilt viktigt att tillgodose tillgängligheten.

9. Nya tillfarter till Alphyddevägen

På grund av svåra siktförhållanden ska nya tillfarter till Alphyddevägen planeras i samråd med sektor samhällsbyggnad.

10. Tunnel under skidspåren

För att undvika konflikter mellan skidåkare och fotgängare eller cyklister så byggs en tunnel under skidspåren i stråket från parkeringen mot motionsspåren. Tunneln ligger utanför planområdet.

Trygghet, orienterbarhet och tillgänglighet

Det är av stor vikt att oskyddade trafikanter kan röra sig trafiksäkert mellan olika målpunkter. Belysning i området bör ses över generellt för att öka trygghetskänslan. Även viss siktröjning kan bli aktuell. Skyltningen inom området behöver ses över och utformas enhetligt och enkelt.

Eftersom området är kuperat och gångstråk anpassas för att passa in i omgivningen kan rekommenderade maximala lutningar vara svåra att tillgodose på samtliga gångstråk. För att möjliggöra god tillgänglighet inom området bör åtminstone en gångväg till varje målpunkt vara tillgänglighetsanpassad. Fler bänkar med jämna mellanrum underlättar för personer som har svårt att gå längre sträckor.

Antagandehandling 2018-10-17

Vit dubbellinje avser förslag till ny bussgata. Vita prickade linjer avser ungefärliga befintliga kopplingar mellan Dalvägen, Blåbärsstigen, Lingonstigen, Karl Magnussons väg och strupen. Hållplatser med namn trafikeras idag av linje 4. Övriga markerade hållplatser trafikeras av linje 21. Hållplatsen vid Kåpplunda vårdcentrum trafikeras av linje 21 och linje 2.

1. Dalstationen

Dalstationens placering på en höjd ovanför Ekängsvägen och Dalvägen möjliggör en förlängning av gondolens sträckning i framtiden. Nuvarande busshållplats vid Kåpplunda park ligger ca 4 meter lägre än den planerade gondolstationen.

För att gondolen ska fungera bra som komplement till kollektivtrafiken och även vara ett attraktivt alternativ till bil, behövs en bra koppling mellan busshållplats och gondolstation. Tillgänglighet, trygghet och restider är grundläggande aspekter. Planförslaget möjliggör för en separat bussgata mellan Ekängsvägen och Dalvägen, med en busshållplats i direkt anslutning till gondolstationen.

Hållplatsläget är mindre attraktivt för närboende, än befintlig hållplats vid Kåpplunda park. För att väga upp detta skulle exempelvis Dalvägens hållplats kunna flyttas närmare den nya förskolan. Även hållplatserna vid Maskrosvägen och Daggkåpevägen kan påverkas. Oavsett hur kopplingen mellan gondolstationen och kollektivtrafiken utformas kan busslinjer och hållplatslägen förändras.

Bussgatan skulle innebära ytterligare en anslutning på Ekängsvägen. Bussgatans anslutningar till Dalvägen och Ekängsvägen har beräknats ha god kapacitet och busstrafiken bedöms ha goda förutsättningar att ta sig ut från bussgatan, utan behov av signalprioritering eller liknande.

Längsmed befintlig infart och längs den nya bussgatan planeras en gång- och cykelbana. Lutningen på 6 % är godtagbar för gående och cyklister. För att tillgodose tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar bör lutningen inte överstiga 2 %, vilket inte kan uppfyllas med hänsyn till områdets topografi. Vilplan med bänkar skulle förbättra tillgängligheten för gående.

2. Dalvägen

Hastigheten på Dalvägen har nyligen sänkts från 50 km/h till 40 km/h. Strax söder om dalstationen planeras en ny förskola. Utanför förskolan ska hastigheten sänkas till 30 km/h. För att hålla nere hastigheterna rätt skulle det vara lämpligt att att smalna av vägen.

Befintlig infart till Billingebacken behöver breddas och dras om något för att förbättra in- och utfart för bussar. Det innebär att minst ett träd behöver tas ner i allén längs Dalvägen. Det medför även en del ingrepp i den branta kullen väster om infarten. Även gångvägen till radhusen vid Dalvägen behöver anpassas något.

I samband med bearbetning av Dalvägen kan det vara lämpligt att åtgärda kurvan som är feldoserad.

3. Korsning

Korsningen vid Ekängsvägen bedöms ha tillräcklig kapacitet även efter planerad utveckling av dalstationen. I detaljplanen för Kåpplunda park planerades korsningen att byggas om till en cirkulationsplats, med en infart till Billingebacken. När den planen togs fram var inte alla förutsättningar för backen utredda. Med det underlag som finns framme nu bedöms en utökning av befintlig infart vara den bästa lösningen. I trafikutredningen har kapaciteten i korsningen beräknats och slutsatsen är att även efter utbyggnad av området är kapaciteten god med nuvarande utformning av korsningen.

4. Gångstråk över backen

Sommartid kommer det vara möjligt att korsa backen till fots, till exempel vid de befintliga stråken mellan Lingon- och Blåbärsstigen och Karl Magnussons väg. Eftersom backen är tänkt att användas för cykling och grässkidåkning kommer det inte vara möjligt med hårdgjorda stråk, utan dessa kommer utgöras av upptrampade stigar i gräset.

När backen är öppen för skidåkning, kommer det inte vara möjligt att korsa den. Det kommer ändå vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrondalen och Billingelevens naturreservat. Det finns flera stigar in från Karl Magnussons väg.

För att det ska vara tillåtet att cykla på stigarna genom reservatet förutsätts att det tas beslut om en ändring eller ett tillägg i reservatets föreskrifter. En alternativ lösning kan vara att anlägga en cykelstig längs med R-områdets norra gräns, för att koppla ihop Strupen med Karl Magnussons väg.

Parkering

Cowi AB har tagit fram en parkeringsutredning (bilaga R). Beräkningen av parkeringsbehovet utgår ifrån trafikutredningens prognoser, som ger en uppskattning av antalet besökare i medeltal per öppen dag. Olika andelar av besökarna antas välja olika färdmedel, t. ex. egen bil, taxi eller chartrad buss. Beräkningarna av parkeringsbehovet har utgått från att det i medeltal är 1,5 besökare per bil.

För att ta höjd för tillfällena med högt besöksstryck redovisas även ett parkeringsbehov där medeltalet har utökats med 20 %. Parkeringsutredningen har dessutom tagit höjd för ett scenario utan gondolen, vilket antas leda till att fler reser med egen bil.

Området bör ses som en helhet med ett samlat parkeringsbehov. Det finns hög potential för samnyttjande av parkeringsplatser, eftersom de olika aktiviteterna äger rum olika tider på dygnet och över veckans dagar.

För att tillgodose tillgängligheten till alla aktiviteter bör minst 1-2 parkeringsplatser vid varje delområde reserveras för personer med funktionsnedsättning.

Parkeringsytan vid Hagenstugan täcker en stor del av det samlade behovet i området. Ytan rekommenderas att rustas upp, dels för en upplevd förhöjd kvalitet, trygghet och säkerhet, dels för att ytan i sig kan nyttjas mer optimalt med tydligt markerade platser.

Antalet besökare till hotellet kommer variera mycket. Ett samnyttjande med Billingens övriga parkeringsplatser förväntas att fylla behovet av extra parkering när efterfrågan överstiger de ytor som finns inom hotellets fastighet. Ett samnyttjande är även önskvärt för att ytorna framför Billingeportalen och hotellet ska kunna utformas som en välkomnande och trivsamt entré till området.

Eftersom området är en regional målpunkt och ligger högt upp är potentialen för att flytta över bilister till cykel låg. Att möjliggöra för cyklister att på ett säkert och tryggt sätt parkera bör ändå vara en självklarhet. Cykeln är en viktig del i framtidens hållbara resande och i takt med att elcyklar blir vanligare kommer fler kunna cykla upp på berget.

I utredningen föreslås cykelställ vid parkeringen vid Hagenstugan, vid Billingebadet och vid bandybanan, men andra lägen som kan vara intressanta målpunkter för cykel är gondolstationen, Billinge-centret och Billingeportalen. Ett lämpligt antal kan vara ca 10 platser per lokalisering, med möjlighet att utöka ytorna om behovet uppstår. Vid dalstationen föreslås ca 20 platser. Cykelparkeringarna bör vara väderskyddade och med möjlighet till fastlåsning vid ram.

Målpunkter för cykel

Attraktiva lägen för cykelparkeringar. Vid respektive plats skulle det vara lämpligt med ca 10 cykelplatser, med möjlighet att utöka ytorna om behovet uppstår.

1. Grusparkering vid bandyplanen

34 platser.

2. Bandyplanen och badet

54 platser. Det bör finnas 1-2 platser för personer med funktionsnedsättning.

3. Personalparkering vid Billingebadet

9 platser. Det bör finnas 1-2 platser för personer med funktionsnedsättning.

4. St. Lukas

9 platser. Det bör finnas 1-2 platser för personer med funktionsnedsättning.

5. Billinge-centret

30 platser. Minst 2 platser bör reserveras för personer med funktionsnedsättning.

6. Parkering vid Hagenstugan

780 platser. Det bör finnas minst 7 platser för personer med funktionsnedsättning. 10 platser för motorcykel. 5-6 uppställningsplatser för chartrade bussar.

Idag är endast en del av ytan asfalterad med målade rutor. Genom att markera alla platser tydligt så kan ytan användas effektivare.

7. Billinge hus hotell och konferens

Ca 210 platser, varav 5 platser bör reserveras för personer med funktionsnedsättning. 5 platser för motorcykel. Hotellens totala behov för besökare och anställda uppskattas vara ca 360 platser i medeltal.

Befintliga parkeringsytorna utökas och kompletteras med nya. Hotellens behov kan bara delvis lösas inom den egna fastigheten. En möjlig lösning är att hotellet avtalar om att förhyra platser på kommunens stora parkeringsyta vid Hagenstugan.

Parkeringsbalans platån

Antal bilplatser	Behov medel	Behov + 20 %	Överskott
~1 120	~ 920	~ 1080	~ 40

● Målpunkt för cykel

Vid dalstationen bör det finnas ca 20 cykelplatser, gärna väderskyddade och med möjlighet till fastlåsning vid ram.

1. Parkering vid dalstationen

100 platser, varav 2 platser bör vara reserverade för personer med funktionsnedsättning. I det aktuella trafikförslaget har 3-4 hämta- och-lämna-platser prioriterats framför parkeringsplatser.

Längsmed bussgatan finns utrymme för separata hållplatser för bussar i kollektivtrafik respektive chartrade bussar. Parkeringsplatser för chartrade bussar anordnas uppe på berget.

Antalet besökare till Billingebacken uppskattas till ~230 besökare per öppen dag. Vintertid antas samtliga av Billingebackens besökare komma med egen bil, och det antas resa i medeltal 1,5 besökare i varje bil. För Billingebacken har det antagits att 60 % av besökarna parkerar vid dalstationen och resterande 40 % parkerar uppe på platån. Det ger ett medelbehov om 90 platser vid dalstationen.

För att ta höjd för fler besökare har antalet utökats med 20 %. Behovet beräknas därmed till 110 platser.

I förhållande till medelbehovet ger det aktuella trafikförslaget ett överskott på 10 platser, men i förhållande till det utökade behovet blir det ett underskott på 10 platser vid dalstationen. Sett till området som helhet finns det ändå ett överskott av platser även vid det utökade behovet.

Parkeringsbalans dalstationen

Antal platser	Behov medel	Behov +20 %	Överskott/underskott
100	~ 90	~ 110	10/-10

Teknisk försörjning

Uppvärmning

Vid hotellet finns en pelletsanläggning som även försörjer Billingebadet och Blå hallen med värme via ett kulvertsystem. Övriga byggnader inom området värms med el.

I samband med utvecklingen av Billingens fritidsområde planeras att ansluta området till Skövde värmeverk AB:s fjärrvärmesystem. En fjärrvärmeledning planeras att dras upp i Billingebacken.

Ett alternativ till fjärrvärme är att anlägga en värmepanna, t. ex. i sänkan vid bandyplanen.

El

Anläggningarna är anslutna till SkövdeNät AB. En ny ledning för strömförsörjning kommer att dras upp i Billingebacken, tillsammans med annan infrastruktur.

Ett antal befintliga nätstationer behöver utökas till dubbla och behöver därmed större yta. De flesta av dessa ligger strax utanför planområdet, väster om Alphydevägen. Vid dalstationen behövs en större nätstation.

Avfall

Avfallshanteringen ska utformas så att återanvändning och återvinning främjas.

Utrymmen för hämtning av avfall utformas av exploatören i samarbete med Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).

I området kommer en kombination av olika lösningar finnas, till exempel, kärlskåp, sophus, containrar och underjordsbehållare. Avfall kommer hämtas på flera olika platser, t. ex. vid den planerade nya parkeringen vid Billinge centret, maskinhallen vid spårområdet och vid badet.

Vatten och avlopp

I samband med ombyggnaden av området ska befintliga vattenledningar av gjutjärn i Arne Sandbergs väg ersättas. Delar av ledningsnätet har ersatts av kommunen i tidigare etapper, det som kvarstår är sträckan från södra delen av grytan till parkeringen norr om bandyplanen. Befintliga spillvattenledningar bedöms kunna vara kvar.

Enligt en preliminär bedömning är kapaciteten i spill- och dricksvattennät tillräcklig även efter utbyggnad av Billingens friluftsområde och hotellet. I samband med detaljprojektering av området måste teoretiska vattenbehov och spillvattenflöden redovisas till kommunen för att säkerställa att den preliminära bedömningen stämmer.

Om detaljprojektering visar att kapaciteten i systemet är otillfredsställande kan en kapacitetsökning uppnås genom en uppgradering av närmast liggande pumpstation.

Snöproduktion

Vattenförsörjningen för snöproduktion till skidbacken och konstsnöspåren kommer ifrån sjön Hållsdammen, som ligger väster om planområdet. Rören som fördelar vattnet till konstsnöspåren respektive skidbacken kommer att utföras markförlagda bland annat ur frostsäkringssynpunkt. Uttagsposter till snökanoner och lansar anläggs utmed ledningarna.

Räddningsinsatser

Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget. Åtkomlighet för räddningsinsatser studeras djupare i den fortsatta projekteringen.

Antagandehandling 2018-10-17

Karta med förlängd och utökad backe och planerad nybyggnation.

Dagvatten

Cowi AB har tagit fram en samlad dagvattenutredning för både detaljplan för Billinge hus 2 med flera och för detaljplan för Billinge hus 1 (bilaga H). Utredningens beskrivning av framtida situation och förslag till hantering sammanfattas översiktligt på detta uppslag.

Dagvatten ska omhändertas i enlighet med Skövde kommuns riktlinjer. Målsättningen är att avrinningen från ett område inte ska öka vid exploatering. Dagvatten ska i första hand tas omhand lokalt.

En översiktlig dagvattenhanteringsplan ska upprättas med utredningen som stöd och godkännas av VA-huvudmannen i samband med byggsamrådet.

1. Nybyggnation på platån

Planerad byggnation inom fritidsområdet kommer inte öka andelen hårdgjord yta nämnvärt och bedöms inte i sig leda till ökad avrinning. Avrinningen kommer ändå öka på grund av klimatförändringarna.

Vatten från nya byggnader föreslås avledas till naturmark. Fördröjning bedöms inte nödvändigt.

2. Käplundabäcken

För att undvika problem med översvämning nedströms Käplundabäcken är det viktigt att den befintliga stenkestans funktion säkerställs vid utbyggnaden av skidbacken. Detta för att undvika överbelastning på ledningen vid Ekängsvägen, och för att undvika förändringar i grundvattennivåer på andra platser i staden, vilket kan vara svårt att förtuse.

3. Billingebacken

Backen utökas från ca 2,6 ha till ca 12,6 ha. Den buffert som idag finns mellan befintlig backe och bostadsområden och annan infrastruktur kommer försvinna. Någon form av fördröjning krävs i slutet av backen.

Backen planeras att höjdsättas så att avrinning främst sker mot dagbrottet, där fördröjningsmagasin är tänkt att anläggas (inom den vita, streckade cirkeln). Den nya vägen upp till gondolstationen innebär att fördröjningsmagasinet kommer vara helt invallat.

Dimensionerande avrinning är det som sker under sen vår när det bildats is i backen och i stort sett allt vatten rinner av, vid ett så kallat två-årsregn.

Karta med planerade förändringar och berörda lågpunktsområden där vatten ansamlas vid kraftiga regn (blå fält).

1. Grytan

Vid kraftiga regn kommer vatten ansamlas i lågpunktsområdet i grytan mellan Billingeportalen och Billingecentret. Nya anläggningar bör undvikas där.

2. Bandyplanen

Även bandyplanen utgör ett lågpunktsområde där vatten kommer ansamlas. Den planerade nya parkeringen väster om bandyplanen ligger i riskzonen.

3. Dagbrottet

Klimatförändringarna för med sig ett möjligt scenario där en längre period med torka följs av ett mycket kraftigt skyfall, ett så kallat 100-årsregn. När marken är mycket torr kan backen betraktas som en hårdgjord yta, där i princip allt vatten rinner av. Även i ett sådant scenario kommer större delen av avrinningen ske mot dagbrottet, där vattnet fördröjs.

Vid ett 100-årsregn hinner vatten från Kåpplundabäcken inte infiltrera ner i stenkistan. Med den planerade höjdsättningen av backen så kommer även bäckens vatten som inte hinner infiltrera att rinna mot fördröjningsmagasinet i dagbrottet. Ökade flöden i bäcken bedöms bero främst på klimatfaktorn och inte på utvecklingen av friluftsområdet.

4. Översvämningsyta

Parken nordöst om backens fot utgör ett lågpunktsområde som översvämmas vid kraftiga regn, dels på grund av avrinning från omkringliggande områden, dels på grund av flöden från Kåpplundabäcken.

Dagvatten och föroreningar

Förutsatt att avrinningen från parkeringsytorna genomgår någon slags behandling bedöms inte förorenat dagvatten utgöra någon negativ påverkan på människa eller miljö.

Smältvattnet från skidbacken bedöms främst vara förorenat av långväga föroreningar då inga vägar finns i backens direkta närhet. Koncentrationerna av föroreningar bedöms som låga.

Då snön inte bedöms innehålla några höga föroreningshalter och smältvattnet inte rinner direkt till någon skyddsvärd recipient bedöms inga skyddsåtgärder vara motiverade. Avrinningen bedöms inte heller påverka möjligheten för recipienten Svesån att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer.

En ökad spridning av föroreningar från Kävplunda gruva kan undvikas genom att vidta skyddsåtgärder som rekommenderats i litteratursammanställningen om föroreningar i Kävplunda gruva, som är utförd inför detaljplaneprocessen. Utöver det rekommenderas att inte leda ner smältvatten från backen i stenkistan som mottar vatten från Kävplundabäcken, för att undvika ytterligare genomströmning och en höjning av grundvattennivån i förorenade massor.

Backen planeras att höjdsättas så att avrinning främst sker mot det södra dagbrottet, så mängden vatten som infiltrerar Kävplundabäckens stenkista kommer inte öka på grund av detaljplanens genomförande. Påverkan i form av högre grundvattennivåer i förorenad mark i dagbrottet bedöms inte uppkomma och ingen ökad spridningsrisk i jämförelse med nuläget bedöms föreligga.

Inga föroreningar har påvisats i det södra dagbrottet, där fördröjningsmagasinet planeras. Vid utformning av fördröjningsmagasinet är det viktigt att ta hänsyn till att det ändå är möjligt att förekommer markföroreningar. Efter fördröjning bör dagvattnet därför ledas vidare, och inte tillåtas infiltrera i marken.

Konsekvenser

De största konsekvenserna enligt miljökonsekvensbeskrivningen (bilaga B) rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Även konsekvenserna för stads- och landskapsbilden bedöms som måttliga till stora, men avgörandet om påverkan är positiv eller negativ ligger hos betraktaren. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att några miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet.

- Stora konsekvenser
- Måttliga till stora konsekvenser
- Måttliga konsekvenser
- Små till måttliga konsekvenser
- Små konsekvenser
- Positiva konsekvenser

Miljöaspekter	Konsekvenser
Naturmiljö	Stor påverkan på områden med värdefull natur i och med utvidgad skidbacke och konstsnöspår. Förlust av områden, barriäreffekt och nya brynzoner. Stora konsekvenser.
Kulturmiljö	Konsekvensbedömningen baseras främst på påverkan på den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Billinge 2. Måttliga till stora konsekvenser.
Stads- och landskapsbild	Tillkommande byggnadskroppar synliga på långt avstånd. Billingebacken kommer utgöra en större öppen yta mellan skogspartier. Måttliga till stora konsekvenser - kan vara positiva eller negativa.
Buller, vibrationer och ljus	Bullerpåverkan från trafik och drift av verksamheten, bland annat i form av snöproduktion och pistning. Små till måttliga konsekvenser.
Byggtiden	Påverkan från anläggningsarbeten i form av exempelvis buller, vibrationer och damning. Riktvärden och standarder tillämpas. Fysiska skydd för områden som ska bevaras. Små till måttliga konsekvenser.

Miljöaspekter	Konsekvenser
Klimat	Ökad avrinning från skidbacken. Fördröjningsåtgärder. Ingen påverkan på bebyggelse vid framtida höga nederbördssituationer. Åtgärder för hållbart resande. Små konsekvenser.
Luft Yt- och grundvatten Övriga naturresurser	Ingen påverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer för luft eller för vatten. Liten påverkan på skogsbruk. Små konsekvenser.
Markföroreningar	Arbeten kommer att ske i anslutning till förorenad mark. Genom att skyddsåtgärder vidtas bedöms konsekvenserna som ett resultat av spridning av föroreningar som små.
Säkerhet och tillgänglighet	Området planeras för att uppnå god säkerhet för oskyddade trafikanter, samt tillgänglighet för alla. Positiva konsekvenser.
Rekreation och friluftsliv	Förutsättningarna för rekreation och friluftsliv förbättras och positiva konsekvenser bedöms uppstå. Positiva konsekvenser.

Sociala konsekvenser

Rekreation, friluftsliv, säkerhet och tillgänglighet

Billingens friluftsområde är ett av Skövdes viktigaste tätortsnära skogsområden för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil.

Genom standardhöjning och anläggande av nya gång- och cykelbanor enligt moderna normer kommer tillgängligheten i området att öka. Fler bilplatser för funktionsnedsatta ökar också tillgängligheten.

Friluftsområdet ska tillgodose många olika behov. En del av satsningarna som planeras handlar om att göra området mer attraktivt som besöksmål för motionsturister och att möjliggöra för större arrangemang. Området används till mer intensivt idrottande, som skidåkning, cykling och löpning, men också till mer kontemplativ återhämtning och lugnare aktiviteter, som utflykter, fiske och bärplockning. För att området ska upplevas som trivsamt är det viktigt med en bra struktur i området, så att alla känner sig välkomna och kan röra sig som de önskar. Viktiga aspekter att hantera i projektet är tydliga och trivsamma stråk med bra kopplingar sinsemellan. Den passage som planeras för gående och cyklister under skidspåren är ett exempel på en sådan viktig koppling. Genom att erbjuda gena, säkra och attraktiva gångvägar minskar risken för konflikter mellan olika trafikantgrupper.

Utbyggnaden av Billingebacken kommer påverka Strupen. När backen är öppen för skidåkning, kommer det inte vara möjligt att korsa den för att nå Strupen. Under barmarkssäsongen kommer det vara möjligt att korsa backen, men framkomligheten kommer vara mer begränsad än idag, eftersom backen är tänkt att användas för cykling och gräskidåkning. Det kommer ändå vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billingekelevens naturreservat. Det finns flera stigar in från

Karl Magnussons väg. Störst konsekvens i form av omväg för att kunna nyttja Strupen blir det från bostadsområdena söder om backen. Från Skövde centrum bedöms omvägen bli minimal. För att det ska vara tillåtet att cykla på stigarna genom reservatet förutsätts att det tas beslut om en ändring eller ett tillägg i reservatets föreskrifter. En alternativ lösning kan vara att anlägga en cykelstig längs med R-områdets norra gräns, för att koppla ihop Strupen med Karl Magnussons väg.

Utökad verksamhet, fler människor i rörelse, uppbyggda ytor och förbättrad och trivsammare belysning kommer bidra till ökad upplevelse av trygghet.

Det finns flera olika föreningar som är aktiva i friluftsområdet, med sammanlagt 3 900 medlemmar. Diskussioner om områdets utveckling har pågått under många år och då har både tjänstemän från kommunen och representanter från föreningarna deltagit. Även den nuvarande projektorganisationen från Skövde kommun har fört dialog med berörda föreningar. Dialog förs även med närboende, bland annat med tanke på verksamhetsbuller och belysning.

Konsekvenser för naturvärden

Den avverkning och fragmentering av naturområdet som genomförandet av detaljplanen medför bedöms sammantaget ge stora konsekvenser i form av förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. Hotade och fridlysta arter kommer påverkas. Miljöerna går inte att återskapa. Det förekommer andra liknande områden längs Billingens sluttningar, så de ovanliga miljöerna försvinner inte, men en ovanlig biotop blir ytterligare mer sällsynt.

Backen behöver ha öppna ytor och en viss utbredning för att bli bra att åka i och därmed är möjligheterna att anpassa backens utformning till naturvärdena begränsade. Förutom naturvärden finns det flera andra parametrar att ta hänsyn till, bland annat gondolens sträckning, verksamhetsbuller och dagvattenhantering.

I tidigare förslag fanns en ny nedfart öster om kyrkan och badet, där naturvärden av högsta klass identifierats. Det aktuella planförslaget medger istället en ny slingrande nedfart mellan befintlig nedfart och området strax sydöst om St. Lukas. För att åstadkomma den nya nedfarten krävs sprängning och fyllnadsarbeten i branten, men en större del av branten planläggs som allmän plats natur och skyddas från direkt påverkan. Även inom R-området har en del av branten ett skydd mot sprängning och andra liknande åtgärder, genom bestämmelsen ”Bergschaktning är ej tillåtet”.

På plankartan regleras att en viss andel av befintlig vegetation ska bevaras i backen. På plankartan säkerställs även att en zon med vegetation bevaras som en buffert mellan backen och Billingelevens naturreservat. Bredden på skyddszonen mellan backen och reservatet varierar mellan ca 5 m och 60 m. Plankartans bestämmelser inom naturområdena säkerställer att den vegetationen ska bibehållas.

Även inom de skogsområden som bevaras kommer sammansättningen av arter i dessa partier sannolikt att förändras över tid eftersom mikroklimatet där kommer påverkas.

I och med att backen förlängs och utökas kommer den i högre grad än idag utgöra en barriär mellan skogsområdena söder respektive norr om backen. Barriären påverkar spridningen av arter, framförallt de arter som är särskilt värdefulla och som sprids långsamt. För arter som lättare sprids över större

avstånd mildras barriäreffekten av den bevarade vegetationen inom backen. Konsekvenserna för vissa naturvärden kan mildras ytterligare och förutsättningarna för andra naturvärden kan förbättras med hjälp av skötselplaner och med insatser som exempelvis fågelholkar och sådd av ängsblommor.

Den planerade utformningen av infarten till dalstationen innebär att minst ett träd behöver tas bort i slutet av den biotopskyddade allén längs Dalvägen. Det kommer även behöva göras en del anpassningar av den branta kullen vid infarten.

Illustration av förväntad indirekt påverkan på Billinge Klevens naturreservat.

Billige Klevens naturreservat

Konsekvenserna av genomförandet av detaljplanen bedöms som små till måttliga för Billige Klevens naturreservat som helhet.

Genomförandet av detaljplanen kan medföra en indirekt påverkan på grund av att brynzoner flyttas närmare reservatet. Den planerade buffertzonen mellan backen och reservatet är inom ett begränsat område väldigt smal, bara ca 5 m. Möjligheterna för att bredda buffertzonen har utretts, men slutsatsen är att planerade ytor behövs för att kunna åstadkomma en fungerande nedfart.

Den indirekta effekten bedöms beröra främst den sydligaste änden av det långsträckt reservatet. Under fältbesök våren 2018 konstaterades att artsammanställningen där redan är under påverkan av befintliga brynzoner, kopplade till bostadsbebyggelse och andra öppna platser inom och i anslutning till den delen av naturreservatet. Vegetationen där

utgörs främst av planterad lärk samt gran, vårbjörk och rönn, blandat med hassel - en vegetation som bryter mot den omgivande ädellövskogen. Floran är mer artfattig och vegetationen glesare än inom detaljplaneområdet. På marken dominerar vitsippa men vissa arter med större naturvårdsintresse förknippade med den omgivande lundskogen är sparsamt förekommande.

För reservatet som helhet bedöms konsekvenserna i form av förändrad artsammansättning som små till måttliga, då det är ett litet område som indirekt kan påverkas och då detta område sannolikt redan är påverkat.

Kartan visar planerad utformning av backen och en schematisk sammanställning av naturvärdesobjekt.

Avvägning mellan områdets utveckling och naturvärden

Utbyggnaden av Billingebacken är en bärande del i projektet att utveckla Billingens friluftsområde som besöksmål och som fritidsområde. Att förenkla nedfarten uppifrån platån gör backen mer familjevänlig och attraktiv som besöksmål. Satsningarna på backen och gondolliften ska även göra området mer lättillgängligt för stadens och kommunens invånare.

Att ta motsvarande område i anspråk på annan plats bedöms orsaka större påverkan på miljön än att utvidga och utveckla befintlig verksamhet. Dels skulle jungfrulig mark behöva tas i anspråk och dels skulle ny infrastruktur behöva anläggas. Närhet till Skövde centrum samt befintlig infrastruktur och kollektivtrafik bedöms vara av stor betydelse för att minimera verksamheternas miljöpåverkan, vilket uppfylls vid planerad lokalisering, men är svårt att uppnå för en nylokalisering.

Ett genomförande av detaljplanen kan innebära sådan påverkan på naturvärden att kompensationsåtgärder är lämpliga. Ett förslag som lyfts är att planområdets naturområde norr om backen inkluderas i Billingeklevens naturreservat, för att långsiktigt skydda området mot en fortsatt exploatering. Om förslaget genomförs behövs ett beslut om ändring eller tillägg i föreskrifterna, för att det ska vara tillåtet att cykla där.

- Klass 1 - Högsta naturvärde
- Klass 2 - Högt naturvärde
- Klass 3 - Påtagligt naturvärde
- Klass 4 - Visst naturvärde

Konsekvenser för kulturmiljövärden

Värdefull bebyggelse

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till den värdefulla bebyggelsen.

De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas.

Ett genomförande av de två detaljplanerna innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Byggnadernas yttre miljö och sammanhang kommer påverkas. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt.

De största och mest påtagliga förändringarna utgörs av taket över bandyplanen och hotellets tillbyggnad och påbyggnad. Taket som planeras över bandyplanen utgör en mycket stor volym, med en utbredning och höjd som medför att den visuella kontakten med skogen inifrån badet delvis går förlorad.

Genomförandet av detaljplanen för Billinge 1 innebär att Alphyddans kulturmiljövärden kommer gå förlorade. Kontinuiteten i Alphyddans historia bryts, men förändringen innebär samtidigt en vidareutveckling av hotellet och dess historia.

Befintliga byggnaders formspråk, högkvalitativa material och färgsättning bevaras. Den höga kvaliteten bör gå igen även i tillbyggnader och tillskott i miljön. Vid underhåll av byggnader och miljöer inom området bör det strävas efter att bevara det som är original och återställa förvanskade förändringar som gjorts tidigare.

Skövde kommuns bedömning är att de planerade förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter.

Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

För de mest värdefulla byggnaderna gäller även att inför åtgärder som kräver bygglov behövs ett gediget underlag, bland annat en antikvarisk förundersökning och en konsekvensbedömning.

Schematiskt illustrerad volymstudie före och efter byggnation. Taket över bandyplanen ingår inte i Billingeprojektet. Kongresshall och påbyggnad på hotellet ingår i angränsande detaljplan för Billinge 1.

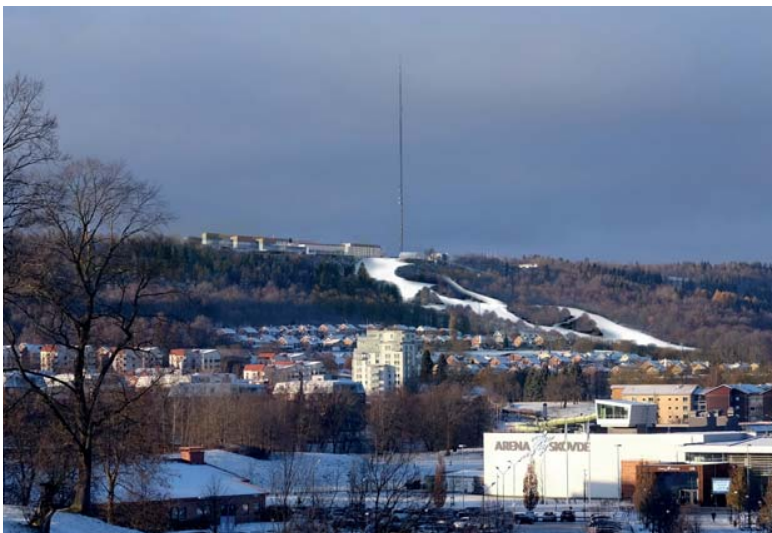
Kulturhistoriska lämningar

Ett genomförande av detaljplanen bedöms ge små negativa konsekvenser på det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturhistoriska lämningar i området.

Kalkugnsruinerna kommer bevaras och planeras att röjas fram så de blir lättare att se.

Strupens sträckning kommer till stor del att vara oförändrad, men möjligheterna att nå Strupen kommer förändras på grund av att Billingebacken förlängs. När backen är öppen för skidåkning, kommer det inte vara möjligt att korsa den för att nå Strupen. Under barmarkssäsongen kommer det vara möjligt att korsa backen, men framkomligheten kommer vara mer begränsad än idag, eftersom backen är tänkt att användas för cykling och grässkidåkning. Effekten av att delar av Strupen påverkas bedöms som liten till måttlig, eftersom man kan ansluta till stigen från annat håll genom Rhododendrodalen och Billingekelevens naturreservat.

Området med röjningsröse kommer att tas i anspråk. Röjningsrösen har ett måttligt värde och det finns fler liknande lämningar längs Billingen, så effekten bedöms bli liten.

Förändringar i stadsbilden. Förslag och illustration av Krook & Tjäder.

Konsekvenser av motortrafik till området

Cowi AB har tagit fram utredningar om trafik och trafikbuller, med antaganden och prognoser för år 2020 respektive 2035 (bilagor P och Q). Prognoserna utgår från en analys av dagens trafik, med underlag i form av trafikmätningar och uppgifter från hotellet, campingen och Skövde kommun. En del av uppgifterna är uppskattningar och antaganden, t. ex. om besöksantal och val av färdmedel. Tre olika scenarier har jämförts med varandra:

- Ett nollalternativ, där ingen av detaljplanerna genomförs.
- Att båda detaljplanerna genomförs, med gondolen.
- Att båda detaljplanerna genomförs, men utan gondolen.

Gator som påverkas av ökad motortrafik

För prognosår 2020 beräknas trafiken till och från Billingeus öka med 150 fordon/dygn, jämfört med 2017, om båda detaljplanerna genomförs, med gondolen.

- Alphyddevägen
- Norra Bergvägen, från Alphyddevägen till Dalvägen
- Södra Bergvägen, från Alphyddevägen till Alströmersgatan.

För prognosår 2035 beräknas trafiken till och från Billingeus öka med 460 fordon per dygn jämfört med 2017, om planerna genomförs med gondolen.

De vägavsnitt som beräknas påverkas av ökad trafikmängd utöver normal trafikökning är:

- Alphyddevägen
- Norra Bergvägen, från Alphyddevägen till Dalvägen.

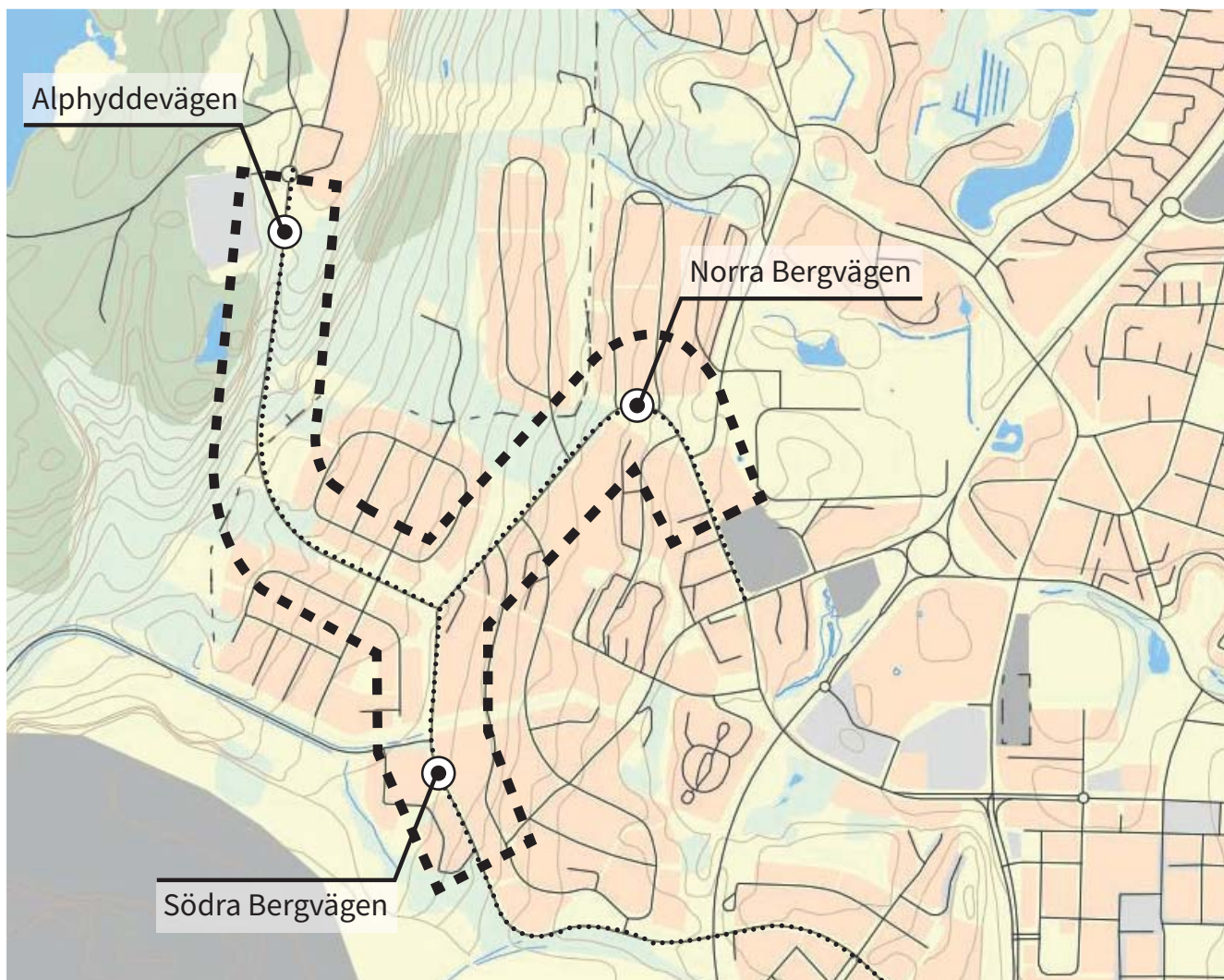
I prognosen för 2035 beräknas inte trafiken på Södra Bergvägen öka utöver normal trafikökning, förutsatt att planerna genomförs med gondolen.

Samtliga berörda korsningar har beräknats ha tillräcklig kapacitet även efter genomförande av detaljplanerna.

Trafikbuller

I trafikbullerutredningen (bilaga Q) jämförs nollalternativet med scenariet där båda detaljplanerna genomförs, men utan gondolen, vilket skulle leda till ytterligare mer trafik upp på berget och därmed utgör ett slags värsta tänkbara scenario avseende trafikbuller. Utredningen utgår från prognosåret 2035.

Enligt beräkningarna kommer trafikbuller öka vid berörda vägar oavsett om detaljplanerna genomförs eller inte. Riktvärden för god miljö kommer överskridas vid vissa bostäder vid berörda vägar. Detaljplanens genomförande medför endast en marginell ökning och påverkar inte förhållandet till riktvärdena. Enligt beräkningarna kommer bullernivåerna inte upp i sådana nivåer att åtgärder bedöms motiverade.

Kartan visar utredningsområde för trafikbullerutredning. Trafikbuller förväntas öka vid berörda vägar oavsett om detaljplanen genomförs eller inte. Detaljplanens genomförande medför endast en marginell ökning av trafikbullernivåer. Trafikbullret beräknas inte komma upp i sådana nivåer att åtgärder bedöms motiverade.

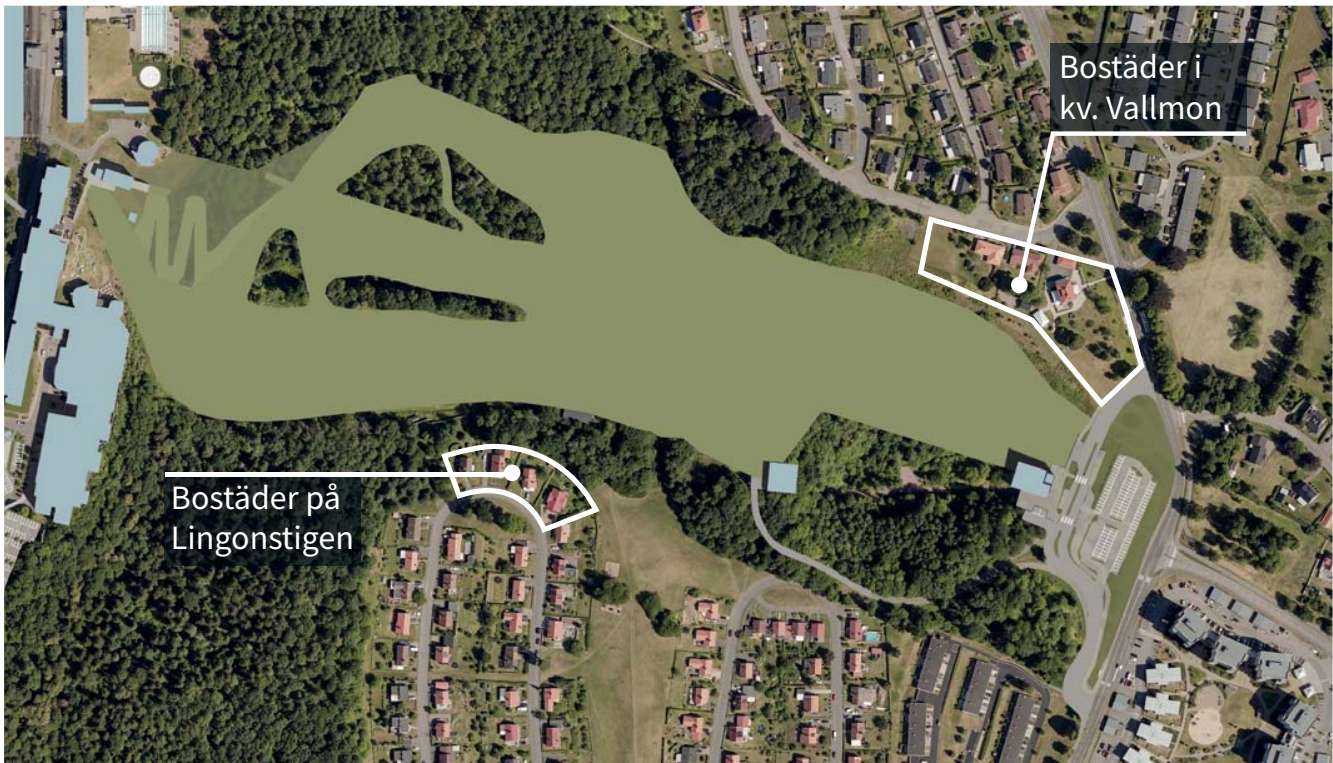
Avgränsning av trafikbullerutredning

Avgränsningen har gjorts med utgångspunkt i vilka gator som kommer påverkas av en ökad trafik på grund av Billinge projektet, enligt prognoser för 2035. Gränsen vid Södra Bergvägen går vid Skyttesledsvägen, eftersom längre ner på Södra Bergvägen är Vadsbovägen dimensionerande ur trafikbullersynpunkt och trafiken på Vadsbovägen beräknas inte öka på grund av Billinge projektet.

Trafikbullerutredningen har tagit höjd för ett scenario där projektet genomförs utan gondolen, vilket är värsta tänkbara scenario avseende trafik och trafikbuller.

Prognos 2035 fordon/dygn

	Alternativ 1- med gondol	Alternativ 2 - utan gondol
Nollalternativ		
~ 2 350	~ 2 450	~ 3 000

Bostäder på Lingonstigen och i kvarteret Vallmon ligger mest utsatta för verksamhetsbuller. Skyddsåtgärder behöver genomföras för att klara naturvårdsverkets riktvärden för verksamhetsbuller.

Konsekvenser av verksamhetsbuller och ljus

Förutsatt att skyddsåtgärder och dialog med närboende genomförs bedöms störningen från verksamhetsbuller ge upphov till små till måttliga konsekvenser för människors hälsa.

Cowi AB har tagit fram en utredning om verksamhetsbuller (bilaga N). Utredningen har använt riktvärden från Naturvårdsverket som utgångspunkt (Naturvårdsverkets rapport 6538, "Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller", tabell 1 för bostadsbebyggelse från före 2015.).

Genom att backen förlängs och breddas kommer den närmare fler befintliga bostäder än idag. De delar av verksamheten som bedöms ge upphov till mest buller är snökanoner, pistmaskiner och liftar. Vid drift av flera maskintyper samtidigt kan bullernivåer öka något. Maskinerna är dock till stor del utspridda och drift samtidigt sker endast periodvis.

För att klara riktvärden för verksamhetsbuller behöver en kombination av skyddsåtgärder genomföras.

För verksamheten planeras fysiska skyddsåtgärder, anpassning av vilka tider verksamheten bedrivs, samt eftertanke vid inköp av utrustning för att minimera buller från källan.

Planerade fysiska skyddsåtgärder är bland annat en bullervall mot bostäderna i kvarteret Vallmon. Mot bostäderna på Lingonstigen finns redan ett plank, som planeras att förlängas. Detaljplanen ger förutsättningar för olika slags störningsskydd, men reglerar inte exakt utformning eftersom det bedöms bättre att utformningen bestäms under fortsatt projektering i dialog med närboende.

Dialog har inletts med närboende och med tillsynsmyndigheten Miljösamverkan östra Skaraborg, som bevakar att riktärderna efterlevs.

Bedömning av olägenhet

Riktvärdena i tabell 1 i Naturvårdsverkets rapport 6538 används normalt som utgångspunkt och vägledning för att bedöma om verksamhetsbuller utgör en olägenhet. Bedömningen ska göras i varje enskilt fall, och det kan finnas skäl att tillämpa andra nivåer än tabellvärdena.

Nivåerna i tabellen är frifältsvärden och gäller utomhus vid fasad, vid uteplatser och vid andra ytor avsedda för utevistelse i närheten av bostaden. Riktvärdena dagtid till natt avser ekvivalenta ljudnivåer (L_{eq}).

Maximala ljudnivåer (L_{Fmax}) bör inte förekomma nattetid annat än vid enstaka tillfällen.

Buller från pistmaskin

Den största utmaningen är att klara bullernivåerna från pistmaskinen. Pistmaskinen behöver kunna gå i hela pisten och pistning behöver utföras under olika tider på dygnet och under veckan.

Utredningen visar att med nuvarande pistmaskin kan riktvärden för verksamhetsbuller klaras under dagtid på vardagar, men inte under helger, kvällstid och nattetid. I miljökonsekvensbeskrivningen lyfts fram att beräkningsmetoden inte är optimal för den typ av bullerkälla som pistmaskinen utgör, eftersom den kommer vara i ständig rörelse och endast korta stunder kommer befinna sig så nära enskilda bostäder att riktvärdena överskrids. I beräkningsmetoden bestäms ljudnivån för minst en timme, även vid kortare händelser.

För att klara riktvärdena kan schemaläggning av pisten anpassas till olika zoner olika tider på dygnet. Illustrationerna visar ungefärliga zoner för att köra pistmaskinen dagtid helg, kvällstid respektive nattetid, med utgångspunkt i bullerutredningens beräkningar.

Med en tystare pistmaskin, anpassad utformning av backen och med förfinade beräkningsmetoder kan zonernas utbredning ändras.

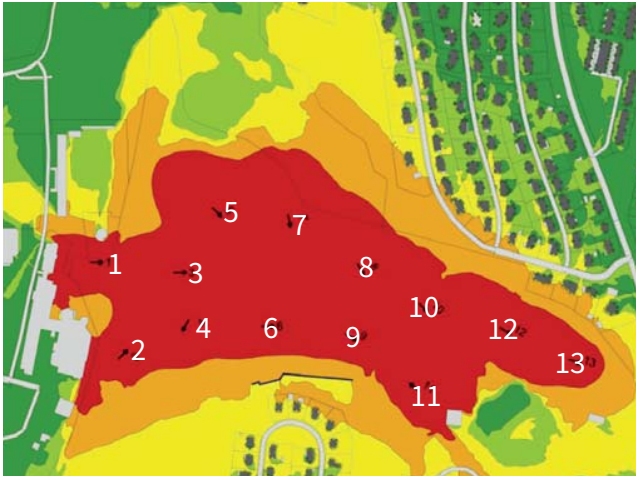
Riktvärden ur tabell 1 Naturvårdsverkets rapport 6538	
Tidpunkt	Riktvärden
Dagtid, vardag Kl. 06 - 18	50 dBA
Dagtid helg Kl. 06 - 18	45 dBA
Kvällstid Kl. 18 - 22	45 dBA
Natt Kl. 22 - 06	40 dBA
Max. natt - enstaka	>55 dBA

Ungefärliga zoner för befintlig pistmaskin olika tider på dygnet, utifrån bullerberäkningarna.

- 1 Pistning kan ske inom zon 1 nattetid (kl. 22 - 06).
- 2 Pistning kan ske till och med zon 2 kvällstid (18-22).
- 3 Pistning kan ske till och med zon 3 dagtid helg och vardag (06-18).

Antagandehandling 2018-10-17

Snöläggning av Billingebacken nattetid. Talen 1 - 13 representerar snökanoner av den typ som idag används i Billingebacken. Cowis utredning visar att med den typen av snökanoner skulle riktvärden nattetid överskridas vid ett flertal bostäder i närheten av pisten. (Illustration av ekvivalenta nivåer i terräng nattetid kl. 22 - 06, ej frifältsvärde vid fasad.)

Samma uppställning av snökanoner som i bilden ovan, men där alla snökanoner utom 1, 2, 3 och 5 har dämpats för att inte riktvärden ska överskridas nattetid vid bostäderna runt backen. Den snökanon som skulle behöva dämpas mest är placering 6, där bullernivåerna skulle behöva dämpas med 8 dB. (Illustrationen av ekvivalenta nivåer i terräng nattetid kl. 22 - 06, ej frifältsvärde vid fasad)

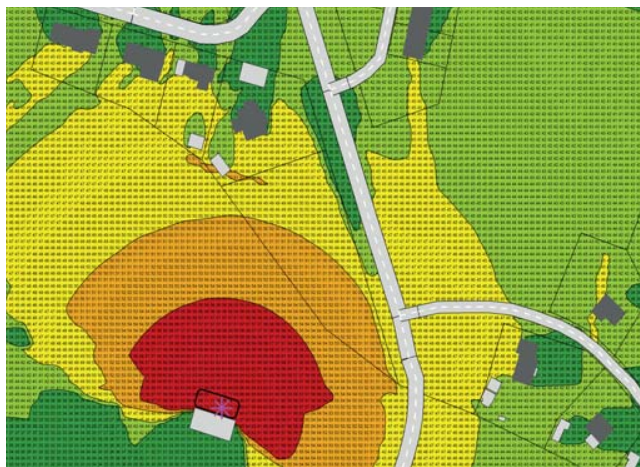
Placering av snökanon	Dämpning
6	8 dB
8, 9, 11, 12, 13	7 dB
7, 10	5 dB
4	3 dB
1, 2, 3, 5	-

Tabellen visar hur mycket bullernivåerna behöver dämpas vid respektive placering, jämfört med de nivåer som alstras av verksamhetens befintliga snökanoner, enligt Cowis beräkningar.

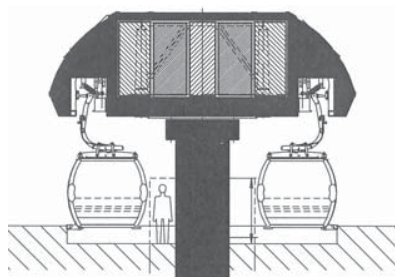
Buller från snökanoner

För att kunna bedriva snötillverkning dygnet runt, alla veckans dagar, krävs att ljudnivåerna från snökanonerna dämpas.

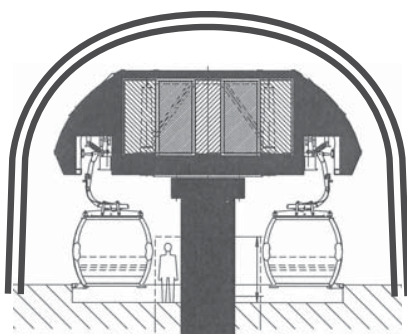
Snökanonernas placering och riktning och bullrets utbredning hänger samman med backens utformning, som kommer studeras djupare under fortsatt projektering, inom R-områdets gränser. Under projekteringen av backen kan ytterligare beräkningar behöva göras för att bestämma snökanonernas placering och dämpning.

Gondollift: Ljudnivåer vid uteplatser, dagtid under helger mellan kl 07-18 (ej frifältsvärde vid fasad). Bostäder i kvarteret Vallmon och på Kapellvägen berörs.

Bullerberäkningarna för gondolliften utgår från en standardinstallation av en gondollift där motorrummet är inbyggt ca 4 m ovanför marken.

För att klara riktvärdena krävs ytterligare avskärmning av bullrande delar, exempelvis att gondolstationen byggs in i ett lifthus. (Principiell skiss. Utformning av avskärmning bestäms under fortsatt projektering, inom detaljplanens ramar.)

Buller från gondol

För att klara riktvärden vid närliggande bostäder behöver gondolstationen skärmas av, till exempel genom att byggas in i ett lifthus. Utformningen bestäms under fortsatt projektering, inom detaljplanens ramar.

Ljus

Antalet ljuskällor i Billingebacken kommer öka. Backen planeras vara öppen till sent på kvällen och upplyst under dagens och kvällens mörka timmar, höst, vinter och vår. Öppettiderna kan variera i samband med arrangemang.

Det finns inte någon vägledning med riktvärden för störande ljus. Hur störande belysningen uppfattas av närboende beror på ljusstyrkan, vilka delar av en bostad som exponeras och vilken tid belysningen används. Inför att belysningen sätts upp kommer bygglov krävas. En dialog bör föras löpande med närboende så att ljuskällorna kan riktas och ljusstyrkan justeras så att boende orsakas minsta möjliga störning. Konsekvenserna av den utökade belysningen bedöms därmed bli små.

Konsekvenser för miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap Miljöbalken är föreskrifter om miljö kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Normerna reglerar vanligtvis lägsta tillåtna miljö kvalitet inom ett geografiskt område.

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas för ytvatten, grundvatten, eller för luft.

Konsekvenser för grundvattenförekomster

Konsekvenserna kopplade till påverkan på grundvatten, i form av exempelvis en försämrad dricksvattenkvalitet eller ett minskat energiuttag ur energibrunnar som följd, bedöms som små.

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka möjligheten att bibehålla god kemisk status för berörda grundvattenförekomster och bedöms inte heller påverka grundvattenförekomsternas kvantitativa status.

Berörda grundvattenförekomster

I närområdet finns två grundvattenförekomster med relevans för dricksvattenproduktion:

- SE646218-137540 Falköping-Skövde sandsten
- SE647435-138564 Hagelberg isälvsavlagring

Båda grundvattenförekomsterna har god kemisk och kvantitativ status.

Ett vattenskyddsområde till den kommunala vattentäkten i Aspö finns som närmast cirka 800 m norr om detaljplanområdet. Vattentäkten i Aspö har uttag i grundvattenmagasin i Hagelberg isälvsavlagring.

Reservvattentäkterna på Billingen har uttag i sandstensakvifären. Reservvattentäktens vattenskyddsområde finns som närmast 250 m söder om detaljplanområdet.

Ytterligare två grundvattenförekomster berörs av detaljplanområdena:

- SE647597-137908 Billingen lerskiffer
- SE647462-137906 Billingen kalksten.

Båda har god kemisk och kvalitativ status, men de har inte relevans för dricksvattenproduktion.

I närliggande bostadskvarter finns ett större antal energibrunnar nedförda i berggrunden. Energibrunnarnas verkningsgrad beror delvis på grundvattennivån i respektive energibrunn.

Påverkan

Planerade arbeten som skulle kunna innebära påverkan på grundvatten är dels jord- och bergschakt och dels förändringar av dagvattenhantering inom området. I den kommande projekteringen säkerställs att schaktarbeten utförs på ett sådant sätt att eventuellt bortledning av grundvatten inte riskerar att påverka allmänna eller enskilda intressen.

Anläggande av backen medför jord- och bergschakt och utfyllnad av lågpunkter. Utifrån de geotekniska undersökningarna och uppmätta grundvattennivåer bedöms risken för påverkan på grundvattennivån vara liten.

Genomförandet av detaljplanerna bedöms inte medföra någon nämnvärd grundvattenbortledning och bedöms inte heller påverka den kvantitativa statusen hos grundvattenförekomsterna i området.

Grundvattenströmningen i Billingen lerskiffer, Billingen kalksten samt Falköping-Skövde sandsten är riktad mot öst med utströmningsområden ovan bentonit och alunskiffer. Det innebär att en eventuell förorening inom planområdet inte sprids i grundvattenförekomsterna Billingen lerskiffer och Billingen kalksten.

Enligt Sveriges geologiska undersökning är grundvattenbildningen till sandstenen via kalkstenen 1 mm per år inom planområdet, vilket utgör en obetydlig andel av den samlade grundvattenbildningen till sandstenen. Förutsättningarna för spridning av en eventuell förorening till sandstenen och grundvattenförekomsten Falköping-Skövde bedöms därför vara små. Källflöden och ytvattenavrinning från planområdet leds bort via dagvattennätet och infiltrerar inte i grundvattenförekomsten Hagelberg, som ligger utanför planområdet.

Backen planeras att höjdsättas så att avrinning främst sker mot det södra dagbrottet, så mängden vatten som infiltrerar Kjöplundabäckens stenlista kommer inte öka på grund av detaljplanens genomförande. Påverkan i form av högre grundvattennivåer i förorenad mark i dagbrottet bedöms inte uppkomma och ingen ökad spridningsrisk i jämförelse med nuläget bedöms föreligga.

Genomförande av detaljplanen

Organisatoriska frågor

Planprocess

Detaljplanen är upprättad genom ett utökat förfarande. Planprocessen är indelad i tre skeden; samrådsskede, granskningskede och antagandeskede. Kommunstyrelsen har behandlat detaljplanen till och med granskning. Beslut om att anta planen behandlas av kommunfullmäktige, vilket beräknas ske i slutet av november 2018 (v. 48).

Processen beslutades i samband med att planförslaget ställdes ut på samråd.

Tidplan för genomförande

Entreprenaderna för Billingebacken, infrastruktur och nya byggnader förväntas pågå under 2019 och 2020.

Entreprenaderna för motionsspåren är påbörjade och beräknas pågå till oktober 2018. Motionsspåren ligger utanför detaljplanen men hänger samman med övriga delar i projektet, bland annat passagen under Alphyddevägen.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Inom planområdet är Skövde kommun huvudman för allmänna platser som naturmark och gatumark.

Sektor service ansvarar för allmänt optonät och VA-ledningar, samt för kanalisation för tele och bredband inom planområdet. Skövde Nät AB ansvarar för det kommunala elnätet inom planområdet. Skövde Värmeverk AB ansvarar för anläggande och drift av servisleddningar för fjärrvärme fram till ny byggnad.

Inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren för projektering och genomförande av ny bebyggelse samt ansvarar för anläggande och framtida drift av servisleddningar på kvartersmarken.

Avtal

I samband med att bussgatan söder om kvarteret Vallmon anläggs bör det avtalas hur exempelvis stödmur eller slänt ska anordnas vid fastighetsgräns.

Det östra benet från rondellen vid Alphyddevägen planeras att göras om för att förbättra framkomligheten till Billinge 2. Ett avtal bör upprättas för att fördela kostnaderna.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildningar och servitut

Detaljplanen möjliggör nybildning av fastigheter för ändamål som framgår av plankartan. Hur fastigheterna indelas inom planområdet är fritt utefter planbestämmelserna.

Rättigheten till en tunneln under Alphyddevägen bör säkerställas genom ett servitut eller genom en tredimensionell fastighetsbildning. Även byggnaden som planeras att sträckas över Alphyddevägen bör säkerställas genom tredimensionell fastighetsbildning eller genom servitut. Tredimensionell fastighetsbildning innebär att en fastighet eller rättighet begränsas både vertikalt och horisontellt och inte bara vertikalt. För att möjliggöra för det finns två olika bestämmelser i olika plan på en kort sträcka av Alphyddevägen. Huvudändamålet är allmän plats väg, och betecknas VÄG. Det sekundära ändamålet besöksanläggning betecknas inom parentes (R).

Längs Arne Sandbergs väg finns ett område betecknat med x på plankartan, där servitut bör bildas för allmän gång- och cykeltrafik.

Idag finns ett servitut till förmån för Billinge 1 som bland annat ger rätt för motortrafik att köra på Arne Sandbergs väg, på den sträcka som fortsättningsvis ska vara renodlad gång- och cykelväg. Servitutet behöver därför skrivas om.

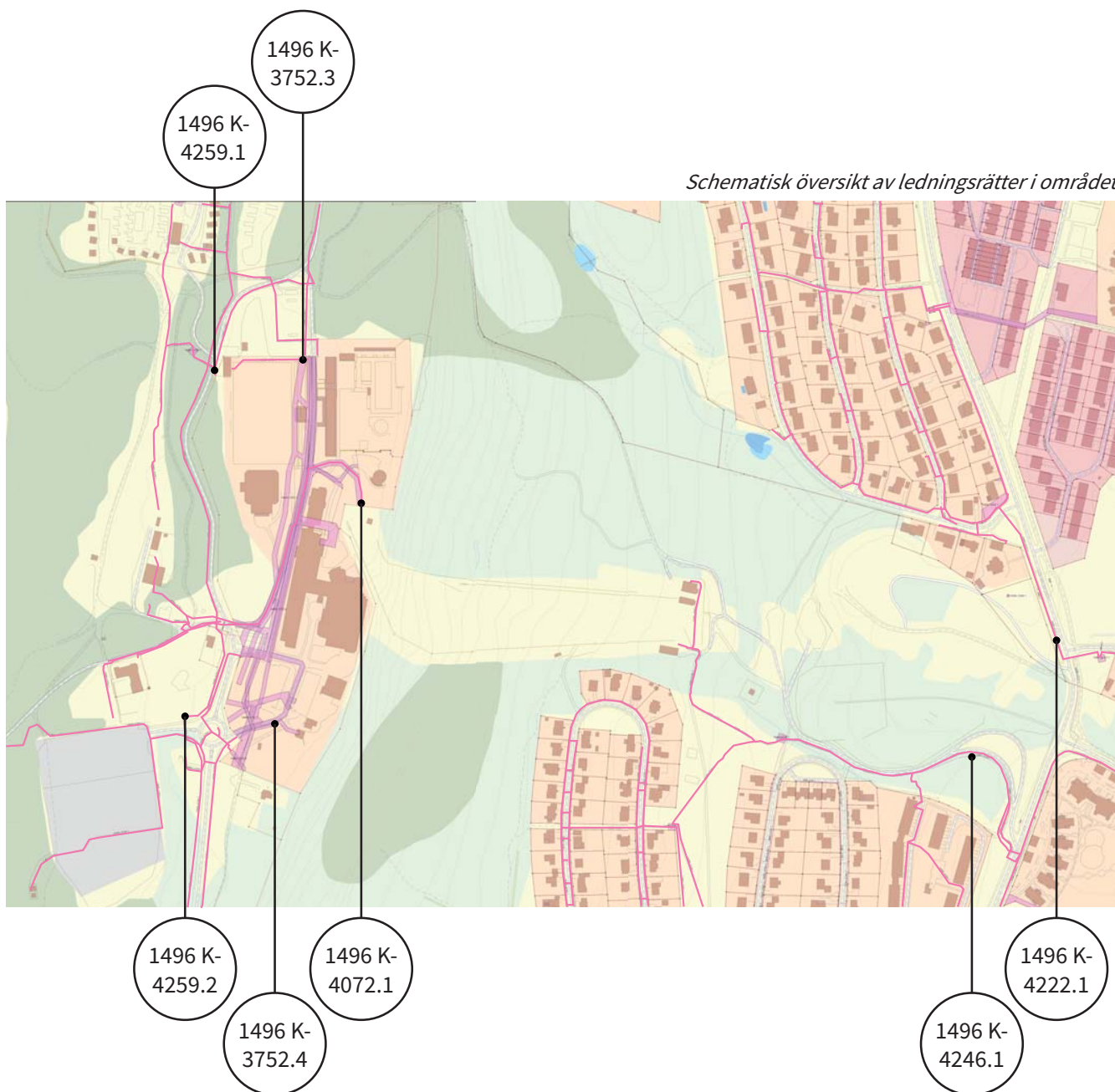
Servitutet till fördel för Billinge 1 och 2, som har ändamål väg, bör förlängas norrut för att servitutet ska nå allmän platsmark (Alphyddevägen).

Den planerade bussgatans funktion bör säkerställas med ett servitut för allmännyttig kollektivtrafik.

Byggnation av den övre gondolstationen och anläggande av en ny nedfart kan eventuellt innebära ingrepp inom fastigheten Billinge 2. I så fall kan servitut behöva upprättas, eller en fastighetsreglering och reglering av tomträttsavtalet mellan Skövde kommun och Skövde församling. Beroende på hur kopplingen mellan gondolstationen och Arne Sandbergs väg utformas kan det bli aktuellt med ett servitut för allmännyttig gångtrafik över Billinge 1.

Befintliga servitut som berörs av detaljplanen:

- 1496K-3568.1
- 1496K-3752.2
- 1496K-4448.1
- 1496K-4448.2
- 1683K-1790.1
- 1683 K-2003.1

Ledningsrätter

Genomförandet av detaljplanen förutsätter att ett flertal ledningar och ledningsrätter flyttas och att ledningsrättsåtgärd sker. Det är endast ett område tvärs över backen som reserverats för allmänna ledningar, med beteckningen u på plankartan. I övrigt har inga andra berörda ledningsrättsinnehavare

vare efterfrågat markreservat för ledningar inom planområdet.

Rättigheter bildas inte per automatik i och med att markreservat för ändamålet bildas.

Ekonomiska frågor

Planekonomi, drifts-, underhålls-, och kapitalkostnader

I beslutsunderlaget Slutrapport Billinge projektet är investeringsvolymen satt till 257 miljoner kr. Investeringarna omfattar motionsspår, renovering av Billinge badet, nya byggnader, utökning av Billinge backen, gondollift och infrastruktur. Kostnaderna ovan ska täckas av skatteintäkter. I slutrapporten redovisas även uppgifter om kapital- och driftskostnader om 22-23 miljoner kr per år.

Detaljplanekostnader

Kostnaderna för framtagande av detaljplan har reglerats i avtal mellan sektor samhällsbyggnad och sektor service.

Teknisk försörjning

Vägar och gator

I trafikutredningen som Cowi AB tagit fram finns förslag på:

- Bussgata vid dalstationen med in- och utfarter från Dalvägen och Ekängsvägen med hållplatser för bussar i kollektivtrafik respektive chartrade bussar. Längsmed bussgatan föreslås en gång- och cykelväg.
- Anpassningar av rondell vid Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg.
- Dragning av gång- och cykelvägar inom planområdet, med hänsyn till nya kopplingar.

Vatten och avlopp

Vid exploatering av området ska en befintlig dricksvattenledning i skidbacken ersättas för att öka driftsäkerheten i ledningsnätet.

Elförsörjning

En ny ledning för strömförsörjning kommer att dras upp i Billinge backen, tillsammans med annan infrastruktur. Ett antal befintliga nätstationer behöver utökas till dubbla. Fastighetsägaren/exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt eldistributören SkövdeNät AB från elrum/fasadskåp till fastighetsgräns dit SkövdeNät AB anvisar. Elrum ska placeras mot yttervägg.

Fiber

Planområdet är anslutet till Skövde Stadsnät som är ett öppet nät. Exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt Skövde Stadsnät från teknikrum till tomtgräns dit Skövde Stadsnät anvisar.

Uppvärmning

Billingens fritidsområde planeras att anslutas till Skövde värmeverk AB:s fjärrvärmesystem. En fjärrvärmeledning planeras att dras upp i Billingebacken.

Ett alternativ som studeras är att anlägga en pelletsstation norr om bandyplanen.

Avfallshantering

Samråd kring utformning och placering av avfallslösning sker mellan exploatören, sektor samhällsbyggnad och Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).

Räddningsinsatser

Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget.

Fortsatt arbete och uppföljning

De geotekniska undersökningar som gjorts är tillräckliga för överväganden i plansammanhang. Inför detaljprojektering av kvarteretsmarken kan det erfordras ytterligare undersökningar, exempelvis eventuellt behov av erosionsförebyggande åtgärder i backen.

Inför genomförandet av detaljplanerna krävs fortsatt utredning av följande:

- Eventuellt behöver grundvattennivåer utredas på utvalda platser.
- Eventuellt behövs kompletterande provtagning inför schaktarbeten vid Kävplunda gruva.
- Inför bygglovspliktiga förändringar av särskilt värdefull bebyggelse kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas, för att säkerställa en god gestaltning och att kulturmiljövärden inte förvanskas.
- Förslag till kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden.

Inför genomförandet av detaljplanerna kan anmälan, dispens eller prövning krävas i form av:

- Anmälan om efterbehandlingsåtgärder eller saneringsanmälan för schaktarbeten inom förorenade områden.
- Ansökan om dispens enligt artskyddsförordningen, för påverkan på skyddade arter påträffade inom området för Billingebackens utökning.
- Ansökan om dispens för påverkan på biotopskyddad allé vid Dalvägen.

Under byggskedet bör kontroll utföras, inom ramen för entreprenörernas egenkontroll, av exempelvis hantering av förorenade massor och länshållningsvatten, skydd av värdefulla områden och objekt samt vibrationer i byggnader som riskerar att påverkas.

Följande aspekter bör följas upp efter genomförandet av detaljplanen:

- Påverkan på naturvärden inom naturreservatet Billingekleven, till följd av nya brynområden i anslutning till reservatet.
- Skötselplan för naturområden i och i anslutning till skidbacken.
- Buller- och ljussituation vid bostäder nära backen.
- Eventuella kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden.

Avgifter och taxor

Vatten och avlopp

Avgifter för vatten och avlopp i enlighet med Skövde kommuns taxa.

Bygglov, bygganmälan och planavgift

För bygglov och bygganmälan erläggs avgifter enligt taxa för byggnadsnämndens verksamhet. Någon särskild planavgift tas inte ut.

Lantmäteriförrättning

Avgifter för avstyckning och fastighetsreglering i enlighet med den kommunala lantmäterimyndighetens taxa.

Administrativa frågor

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen med dess byggrätter att gälla men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som eventuellt gått förlorade.

Utökad lovplikt

För Billingebadet och för St. Lukas har den generella bygglovsplikten utökats med lovplikt för alla åtgärder som avser byggnadens yttre (inkl. detaljer, underhåll och byte av fasadmaterial eller takmaterial).

Inför åtgärder som kräver bygglov kan en antikvarisk förundersökning krävas och en konsekvensbedömning.

Medverkande

Billinge projektet drivs av Skövde kommun, Fastighet. Projektledare och representanter från Fastighet är Ingemar Linusson, Peter Sundell och Maria Liabäck.

Förslag till utformning av Billingebacken och ny bebyggelse har tagits fram av Mountainworks och Krook & Tjäder i en partneringupphandling med Peab. Ansvarig arkitekt är Pontus Orrbacke. Övriga medverkande är Philip Hedberg och Agnes Nordin. Projektledare från Peab är Martin Klaesson.

Cowi AB har tagit fram miljökonsekvensbeskrivningen och ett flertal utredningar till projektet respektive detaljplanen. Anna Geo på Cowi har varit projektledare samt ansvarig för miljökonsekvensbeskrivningen.

Maria Olovsson och Jenny Torle på Acanthus arkitektur och kulturvård och Västergötlands museum har tagit fram underlag för kulturmiljö.

BG & M och Mitta har tagit fram geotekniska utredningar.

Pro Natura har utfört svampinventeringen.

Boris Berglund har utfört hasselmusinventeringen.

Ett flertal tjänstemän från Skövde kommun har medverkat i planarbetet:

Karin Holgersson	Kultur och fritid
Annika Holmén	VA
Claes Clausen	Bygglov
Emma Malmrot	Bygglov
Johanna Larsson	Bygglov
Daniel Lindh	Gata och natur
Anna Möller	Gata och natur
Mari Nilsson	Gata och natur
Aron Sandling	Gata och natur
Daniel Strömvall	Kart och mät
Jim Alexandersson	Kart och mät
Anna-Lena Nilsson	Kart och mät
Lars Karlsson	Kart och mät
Bo Sandin	Mark och exploatering
Maria Palmqvist	Plan
Birgit Bjelkengren	Plan
Sari Strömblad	Strategi och verksamhetsstöd
Tomas Ekelund	Strategi och verksamhetsstöd
Ludvig Isacson	Strategi och verksamhetsstöd
Jan Bremer	Strategi och verksamhetsstöd

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson
Planchef

Sigrid Boëthius Väart
Planarkitekt

Planbilagor

Förteckning med namn och datum

A.	2017-04-18	Behovsbedömning, checklista Billinge 2 m. fl., Skövde kommun
B.	2018-10-10	Miljökonsekvensbeskrivning, Cowi AB
C.	2017-09-05	Naturvärdesinventering av detaljplaneområde, östra Billingen, Cowi AB
D.	2017-09-04	Naturvärdesinventering, Billings östra brant - Alphytteklevan, Cowi AB
E.	2017-10-15	Fördjupad artinventering av naturvårdsarter av svampar, Pro Natura
F.	2017-11-17	Kulturmiljöunderlag Billings fritidsområde, Acanthus arkitektur & kulturvård
G.	2017-09-18	Utbyggnad av Billingebacken - kulturhistoriskt underlag, Västergötlands museum
H.	2017-12-15 (rev. 2)	VA- och dagvattenutredning till detaljplan, Cowi AB
I.	2017-12-15 (rev. A)	PM geoteknik Billingebacken - förlängning skidbacke, BG&M
J.	2016-08-29	PM geoteknik Kåpplunda gruva - förlängning av skidbacken i dagbrottet, BG&M
K.	1968-01-25	Grundundersökning Billinge, AB Flygfältsbyrå
L.	2017-10-06	Miljöteknisk markundersökning Billinge 4, Cowi AB
M.	2017-11-09	Förorenad mark vid Kåpplunda gruva, litteratursammanställning, Cowi AB
N.	2018-01-04 (rev.)	Utredning av verksamhetsbullen för Billings friluftsområde, Cowi AB
O.	2018-04-27	Trafikutredning, detaljplan Billinge 1 och Billinge 2, Cowi AB
P.	2017-12-18	Trafik till och från Billingen, antaganden och prognos, Cowi AB
Q.	2018-01-04	Trafikbullenutredning avseende detaljplaner för Billinge 1 och 2 m. fl., Cowi AB
R.	2018-01-26	Parkeringsutredning, utveckling av Billingen, Cowi AB
S.	2018-04-24	Kollektivtrafik till Billingen, Skövde kommun, Cowi AB
T.	2018-05-03	Redovisning av utförd arkeologisk undersökning med KML-beslut, Västergötlands museum
U.	2018-07-20	Inventering av hasselmus inom avgränsat område vid Billinge, Boris Berglund

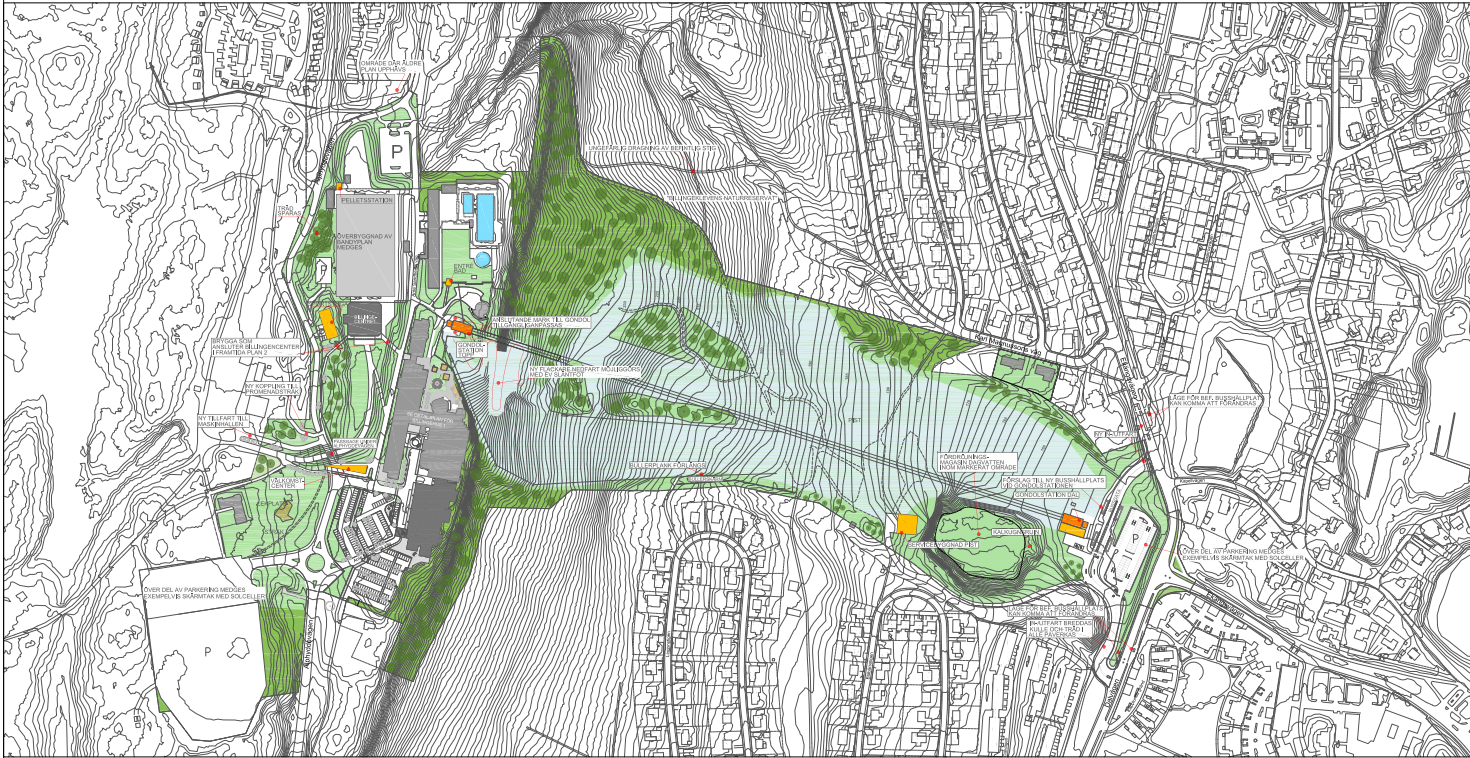

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

ILLUSTRATION

Skala 1:2000 (A1)

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- XXXX Fästighetsgräns
- XXXX Fästighetsbeteckning
- Byggnader, fasadlinjer redovisade
- Staket
- Gata
- Nivåkurvor
- Runtstapunkt, mätpunkt

UPPLYSNINGAR

Detaljplanen är upprättad enligt plan- och bygglagens (PBL 2010:900) regler
 Grundkartan är upprättad av sektor samhällsbyggnad
 Reglermanter: Skövde
 Höjdsystem: RH 2000 Koordinatsystem: SWEREF 99 13 30
 Sektor samhällsbyggnad
 Lars Bøjasson
 Karl och Mikael

<p>Illustration för Billingehus 2 med flera Skövde stad, Skövde kommun, Västra Götalands län. Upprättad av sektor samhällsbyggnad 2018-10-17</p>		<p>Till detaljplanen fogas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Beskrifning ■ Bilvägar ■ Samhällsbyggnads ■ Samhällsbyggnads ■ Samhällsbyggnads ■ Samhällsbyggnads
<p>Linor i konventionen Planer och Skala 1:2000 (A1-Ljusst)</p>		<p>Antagandehandling Utsalat: Enkelt PLAN-2017.2 Akt 1496K-DPxxx</p>
<p>Skala 1:2000 (A1-Ljusst)</p>		<p>Antagandehandling Utsalat: Enkelt PLAN-2017.2 Akt 1496K-DPxxx</p>

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 259/18
Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande
KS2017.0184

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	253/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	259/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	141/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

”Synpunkter på detaljplaner för Billinge hus 2

En utbyggnad av Billingebacken innebär stora konsekvenser för fridlysta och hotade arter samt förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. En stor påverkan på höga naturvärden kommer att innebära att flera kompensationsåtgärder är nödvändiga. Vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Billingebadet, St Lukas kyrka, Alphyddan samt delar av hotellet utgör idag värdefull bebyggelse och bör skyddas mot alltför stora ingrepp i en redan unik miljö. Varsamhet och stor hänsyn till de olika förändringar och nya byggnader som planeras i området bör gälla. Den planerade gondolens sträckning, betydande verksamhetsbuller samt all dagvattenhantering är viktiga parametrar att ta hänsyn till i detaljplanarbetet.

Markant ökad verksamhetsbuller från Billingebacken kommer att innebära att ett flertal närboende kommer att bli berörda och påverkade, sommar som vintertid i sin hemmiljö. Stor hänsyn bör tas till den omgivningen och en god planering krävs.

Mycket tydlig information bör ges och en tidig dialog bör inledas för att hantera de ökade bullernivåerna och den påverkan som det innebär.

De önskemål som nu finns att undersöka om pisten kan förskjutas mer österut bör därför utredas vidare för att minimera all påverkan och buller för de närboende kring backen.

Riktvärden för en god miljö kommer att överskridas vid Alphyddevägen, Norra Bergvägen och Södra Bergvägen samt vid Dalvägen.

Skyddsåtgärder för markföroreningar vid Kåpplunda Gruva måste göras.

Cykelparkeringar med väderskydd och möjlighet till fastlåsning bör finnas i hela området på berget samt vid dalstationen och parkeringen vid Dalvägen.

Viktigt att Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg.

Säkerheten för gång- och cykeltrafikanter bör utredas och planeras noga inom hela området på berget men även på väg upp från centrala Skövde.

Strupens utformning och tillgänglighet och skyltning är viktig och inte minst den fråga som rör belysning behöver finnas med i detaljplanarbetet.

Dagvattenhanteringen måste hanteras klokt och med rätt dimensionering och självklart ska MÖS vara en viktig part i det arbetet.

Sjöarna Åsbotorpssjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd och det finns två riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån som så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- och vattenområden enligt MKB utredningen.

Konstsnötillverkning

Då vattendomen för utökning av vattenuttag från Hållsdammen ej är klar tillstöter flera frågor om hur vattentillgången ska lösas. Detta bör utredas nog.

Vad händer vid flera torrsomrar på rad?

På vilket sätt påverkar det natur och djurliv nedströms?

Räcker infrastrukturen för vätternvatten till för att ev. användas till konstsnötillverkning?

Gondolen

Gondolift och liftstation med infart från Dalvägen kommer att avsevärt påverka trafiksituationen i området, och inte minst vid Ekängsvägen. Kollektivtrafiken kommer att öka, busshållplatsens läge bör därför utformas på ett klokt sätt och med stor hänsyn till de boende i området övrig trafiksituation.

Parkeringssituationen på Dalvägen, för alla trafikslag, bil, buss, cykel, MC mm, bör noga utredas för att säkerställa att tillräckligt med parkeringsplats tillskapas för att undvika vild parkering i området.

I MKB (miljökonsekvensbeskrivningen) beskrivs utbyggnadsalternativet med gondol antas 20% av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp till berget, skillnaden är 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol.

Om lösningen med en gondol, som ska ingå i kollektivtrafiken, kanske inte visar sig vara möjlig att genomföra av ekonomiska eller andra anledningar bör detaljplanen vara öppen för alternativa lösningar.

För att transportera skidåkare och andra nyttjare av backen upp till toppen bör andra lösningar som t.ex. sittlift, släplift vara utredda och möjliga att genomföra.

Billingeportalen

Portalen bör placeras på en bättre plats, den borde vara en välkomnande portal söder om rondellen så att den är det första besökarna möter. Enligt de beräkningar som Cowi gjort kommer 80 % av besökarna med bil och de borde få ett välkomnande intryck när de åker in i området. Kommer det besökare med bil för att åka skidor på konstsnöspåret, kommer de med förslagets placering av portalen aldrig nära framsidan av den. De som åker i backen kommer inte heller att komma nära portalen, så med förslagets placering är det få besökare som kommer nära den.

Billinge centret

En bättre placering av Billinge centret är där Kultur och Fritidsnämnden enligt tidigare planering tänkt placera Vasaloppscentret, på den öppna ytan väster om Hagenstugan. Dock krävs att den ytan ritas med i detaljplanen.

Fördelarna med den placeringen är många.

Eftersom Cowis beräkningar visar att 80 % av besökarna kommer med bil så är den placeringen både nära och i linje mellan stora parkeringen och spårområdet

Området söder om Blå hallen kan användas som pulka/aktivitetsområde fullt ut, utan kollisionsrisk med skidåkare som är överhängande i förslaget.

Den viadukt som finns i förslaget för konstsnöspåret in mot pulkabacken behöver inte byggas.

Konstsnö behöver inte tillverkas och läggas ut "bara" för att ta sig ner till Billinge centret utan de resurserna kan användas bättre på konstsnöspåren istället.

Utegyrmet kan vara kvar på nuvarande plats.

Blå hallen

Istället för att användas till Billingscenter kan den ev. användas som värmestuga, toaletter, omklädning/dusch för allmänheten vid isbanan, slalombacken och för pulka/aktivitetsområdet."

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billinge 2 att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartermark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphyddevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådtiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbullen. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbullen kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbullen.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billingelevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet. Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framför allt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Käpplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Käpplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas.

Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringsalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billinge är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingen ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billinge projektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billinge klevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensations-åtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billinge portalen ska placeras söder om rondellen och att Billinge centret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billinge portalen och Billinge centret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billinge portalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billinge portalen och Billinge centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billinge projektet ska utgå från Slutrapport Billinge projektet, där bland annat idéerna om Billinge portalen och Billinge centret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billingeprojektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billingelevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbuller kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande

Handling_Illustrationskarta Billinge hus 2 m fl antagandeskede 2018-10-17

Handling_Planbeskrivning Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Plankarta Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Samrådsredogörelse Billinge hus 2 med flera 2018-06-18

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041642

Handling_Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10

Handling_Granskingsutlåtande Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Från: Karin Grunselius
Skickat: den 31 oktober 2018 15:00
Till: SK-FN-SBF-Samhällsbyggnad
Ämne: Expediering av kommunstyrelsens beslut, 2018-10-29, § 259/18
Bifogade filer: Beslut KS, 2018-10-29, Ärende 259_18, Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande.pdf

Karin Grunselius
Kommunsekreterare

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Enheten demokratistöd
Skövde kommun
541 83 Skövde

Direkt telefon 0500-49 83 16
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 259/18
Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande
KS2017.0184

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	253/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	259/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	141/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

”Synpunkter på detaljplaner för Billinge hus 2

En utbyggnad av Billingebacken innebär stora konsekvenser för fridlysta och hotade arter samt förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. En stor påverkan på höga naturvärden kommer att innebära att flera kompensationsåtgärder är nödvändiga. Vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Billingebadet, St Lukas kyrka, Alphyddan samt delar av hotellet utgör idag värdefull bebyggelse och bör skyddas mot alltför stora ingrepp i en redan unik miljö. Varsamhet och stor hänsyn till de olika förändringar och nya byggnader som planeras i området bör gälla. Den planerade gondolens sträckning, betydande verksamhetsbuller samt all dagvattenhantering är viktiga parametrar att ta hänsyn till i detaljplanarbetet.

Markant ökad verksamhetsbuller från Billingebacken kommer att innebära att ett flertal närboende kommer att bli berörda och påverkade, sommar som vintertid i sin hemmiljö. Stor hänsyn bör tas till den omgivningen och en god planering krävs.

Mycket tydlig information bör ges och en tidig dialog bör inledas för att hantera de ökade bullernivåerna och den påverkan som det innebär.

De önskemål som nu finns att undersöka om pisten kan förskjutas mer österut bör därför utredas vidare för att minimera all påverkan och buller för de närboende kring backen.

Riktvärden för en god miljö kommer att överskridas vid Alphyddevägen, Norra Bergvägen och Södra Bergvägen samt vid Dalvägen.

Skyddsåtgärder för markföroreningar vid Kåpplunda Gruva måste göras.

Cykelparkeringar med väderskydd och möjlighet till fastlåsning bör finnas i hela området på berget samt vid dalstationen och parkeringen vid Dalvägen.

Viktigt att Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg.

Säkerheten för gång- och cykeltrafikanter bör utredas och planeras noga inom hela området på berget men även på väg upp från centrala Skövde.

Strupens utformning och tillgänglighet och skyltning är viktig och inte minst den fråga som rör belysning behöver finnas med i detaljplanarbetet.

Dagvattenhanteringen måste hanteras klokt och med rätt dimensionering och självklart ska MÖS vara en viktig part i det arbetet.

Sjöarna Åsbotorpssjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd och det finns två riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån som så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- och vattenområden enligt MKB utredningen.

Konstsnötillverkning

Då vattendomen för utökning av vattenuttag från Hållsdammen ej är klar tillstöter flera frågor om hur vattentillgången ska lösas. Detta bör utredas nog.

Vad händer vid flera torrsomrar på rad?

På vilket sätt påverkar det natur och djurliv nedströms?

Räcker infrastrukturen för vätternatten till för att ev. användas till konstsnötillverkning?

Gondolen

Gondolift och liftstation med infart från Dalvägen kommer att avsevärt påverka trafiksituationen i området, och inte minst vid Ekängsvägen. Kollektivtrafiken kommer att öka, busshållplatsens läge bör därför utformas på ett klokt sätt och med stor hänsyn till de boende i området övrig trafiksituation.

Parkeringssituationen på Dalvägen, för alla trafikslag, bil, buss, cykel, MC mm, bör noga utredas för att säkerställa att tillräckligt med parkeringsplats tillskapas för att undvika vild parkering i området.

I MKB (miljökonsekvensbeskrivningen) beskrivs utbyggnadsalternativet med gondol antas 20% av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp till berget, skillnaden är 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol.

Om lösningen med en gondol, som ska ingå i kollektivtrafiken, kanske inte visar sig vara möjlig att genomföra av ekonomiska eller andra anledningar bör detaljplanen vara öppen för alternativa lösningar.

För att transportera skidåkare och andra nyttjare av backen upp till toppen bör andra lösningar som t.ex. sittlift, släplift vara utredda och möjliga att genomföra.

Billingeportalen

Portalen bör placeras på en bättre plats, den borde vara en välkomnande portal söder om rondellen så att den är det första besökarna möter. Enligt de beräkningar som Cowi gjort kommer 80 % av besökarna med bil och de borde få ett välkomnande intryck när de åker in i området. Kommer det besökare med bil för att åka skidor på konstsnöspåret, kommer de med förslagets placering av portalen aldrig nära framsidan av den. De som åker i backen kommer inte heller att komma nära portalen, så med förslagets placering är det få besökare som kommer nära den.

Billinge centret

En bättre placering av Billinge centret är där Kultur och Fritidsnämnden enligt tidigare planering tänkt placera Vasaloppscentret, på den öppna ytan väster om Hagenstugan. Dock krävs att den ytan ritas med i detaljplanen.

Fördelarna med den placeringen är många.

Eftersom Cowis beräkningar visar att 80 % av besökarna kommer med bil så är den placeringen både nära och i linje mellan stora parkeringen och spårområdet

Området söder om Blå hallen kan användas som pulka/aktivitetsområde fullt ut, utan kollisionsrisk med skidåkare som är överhängande i förslaget.

Den viadukt som finns i förslaget för konstsnöspåret in mot pulkabacken behöver inte byggas.

Konstsnö behöver inte tillverkas och läggas ut "bara" för att ta sig ner till Billinge centret utan de resurserna kan användas bättre på konstsnöspåren istället.

Utegyrmet kan vara kvar på nuvarande plats.

Blå hallen

Istället för att användas till Billingscenter kan den ev. användas som värmestuga, toaletter, omklädning/dusch för allmänheten vid isbanan, slalombacken och för pulka/aktivitetsområdet."

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billinge hus att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartermark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphyddevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge hus 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådtiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbullen. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbullen kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbullen.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billingelevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet. Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framför allt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Käpplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Käpplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas.

Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringsalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billinge är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingen ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billingeprojektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billingelevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensations-åtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billingeportalen ska placeras söder om rondellen och att Billinge-centret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billingeportalen och Billinge-centret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billinge-centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billingeprojektet ska utgå från Slutrapport Billingeprojektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billinge-centret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billinge projektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billinge Klevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbuller kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande

Handling_Illustrationskarta Billinge hus 2 m fl antagandeskede 2018-10-17

Handling_Planbeskrivning Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Plankarta Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Samrådsredogörelse Billinge hus 2 med flera 2018-06-18

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041642

Handling_Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10

Handling_Granskingsutlåtande Billinge hus 2 med flera antagande 2018-10-17

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 259/18
Detaljplan för Billingeus 2 m.fl. antagande
KS2017.0184

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	253/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	259/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	141/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 2 m.fl.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

”Synpunkter på detaljplaner för Billingeus 2

En utbyggnad av Billingebacken innebär stora konsekvenser för fridlysta och hotade arter samt förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. En stor påverkan på höga naturvärden kommer att innebära att flera kompensationsåtgärder är nödvändiga. Vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Billingebadet, St Lukas kyrka, Alphyddan samt delar av hotellet utgör idag värdefull bebyggelse och bör skyddas mot alltför stora ingrepp i en redan unik miljö. Varsamhet och stor hänsyn till de olika förändringar och nya byggnader som planeras i området bör gälla. Den planerade gondolens sträckning, betydande verksamhetsbuller samt all dagvattenhantering är viktiga parametrar att ta hänsyn till i detaljplanarbetet.

Markant ökad verksamhetsbuller från Billingebacken kommer att innebära att ett flertal närboende kommer att bli berörda och påverkade, sommar som vintertid i sin hemmiljö. Stor hänsyn bör tas till den omgivningen och en god planering krävs.

Mycket tydlig information bör ges och en tidig dialog bör inledas för att hantera de ökade bullernivåerna och den påverkan som det innebär.

De önskemål som nu finns att undersöka om pisten kan förskjutas mer österut bör därför utredas vidare för att minimera all påverkan och buller för de närboende kring backen.

Riktvärden för en god miljö kommer att överskridas vid Alphyddevägen, Norra Bergvägen och Södra Bergvägen samt vid Dalvägen.

Skyddsåtgärder för markföroreningar vid Kåpplunda Gruva måste göras.

Cykelparkeringar med väderskydd och möjlighet till fastlåsning bör finnas i hela området på berget samt vid dalstationen och parkeringen vid Dalvägen.

Viktigt att Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg.

Säkerheten för gång- och cykeltrafikanter bör utredas och planeras noga inom hela området på berget men även på väg upp från centrala Skövde.

Strupens utformning och tillgänglighet och skyltning är viktig och inte minst den fråga som rör belysning behöver finnas med i detaljplanarbetet.

Dagvattenhanteringen måste hanteras klokt och med rätt dimensionering och självklart ska MÖS vara en viktig part i det arbetet.

Sjöarna Åsbotorpssjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd och det finns två riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån som så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- och vattenområden enligt MKB utredningen.

Konstsnötillverkning

Då vattendomen för utökning av vattenuttag från Hållsdammen ej är klar tillstöter flera frågor om hur vattentillgången ska lösas. Detta bör utredas nog.

Vad händer vid flera torrsomrar på rad?

På vilket sätt påverkar det natur och djurliv nedströms?

Räcker infrastrukturen för vättevatten till för att ev. användas till konstsnötillverkning?

Gondolen

Gondolift och liftstation med infart från Dalvägen kommer att avsevärt påverka trafiksituationen i området, och inte minst vid Ekängsvägen. Kollektivtrafiken kommer att öka, busshållplatsens läge bör därför utformas på ett klokt sätt och med stor hänsyn till de boende i området övrig trafiksituation.

Parkeringssituationen på Dalvägen, för alla trafikslag, bil, buss, cykel, MC mm, bör noga utredas för att säkerställa att tillräckligt med parkeringsplats tillskapas för att undvika vild parkering i området.

I MKB (miljökonsekvensbeskrivningen) beskrivs utbyggnadsalternativet med gondol antas 20% av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp till berget, skillnaden är 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol.

Om lösningen med en gondol, som ska ingå i kollektivtrafiken, kanske inte visar sig vara möjlig att genomföra av ekonomiska eller andra anledningar bör detaljplanen vara öppen för alternativa lösningar.

För att transportera skidåkare och andra nyttjare av backen upp till toppen bör andra lösningar som t.ex. sittlift, släplift vara utredda och möjliga att genomföra.

Billingeportalen

Portalen bör placeras på en bättre plats, den borde vara en välkomnande portal söder om rondellen så att den är det första besökarna möter. Enligt de beräkningar som Cowi gjort kommer 80 % av besökarna med bil och de borde få ett välkomnande intryck när de åker in i området. Kommer det besökare med bil för att åka skidor på konstsnöspåret, kommer de med förslagets placering av portalen aldrig nära framsidan av den. De som åker i backen kommer inte heller att komma nära portalen, så med förslagets placering är det få besökare som kommer nära den.

Billinge centret

En bättre placering av Billinge centret är där Kultur och Fritidsnämnden enligt tidigare planering tänkt placera Vasaloppscentret, på den öppna ytan väster om Hagenstugan. Dock krävs att den ytan ritas med i detaljplanen.

Fördelarna med den placeringen är många.

Eftersom Cowis beräkningar visar att 80 % av besökarna kommer med bil så är den placeringen både nära och i linje mellan stora parkeringen och spårområdet

Området söder om Blå hallen kan användas som pulka/aktivitetsområde fullt ut, utan kollisionsrisk med skidåkare som är överhängande i förslaget.

Den viadukt som finns i förslaget för konstsnöspåret in mot pulkabacken behöver inte byggas.

Konstsnö behöver inte tillverkas och läggas ut "bara" för att ta sig ner till Billinge centret utan de resurserna kan användas bättre på konstsnöspåren istället.

Utegygmet kan vara kvar på nuvarande plats.

Blå hallen

Istället för att användas till Billingscenter kan den ev. användas som värmestuga, toaletter, omklädning/dusch för allmänheten vid isbanan, slalombacken och för pulka/aktivitetsområdet."

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för frilufts- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billinge 2 att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartermark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphydevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphydevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådtiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbullen. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbullen kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbullen.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billingelevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet. Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framför allt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Käpplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Käpplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas.

Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringsalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billinge är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingen ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billinge projektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billinge klevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensations-åtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billinges friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billinge portalen ska placeras söder om rondellen och att Billinge centret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billinge portalen och Billinge centret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billinge portalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billinge portalen och Billinge centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billinge projektet ska utgå från Slutrapport Billinge projektet, där bland annat idéerna om Billinge portalen och Billinge centret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billinge projektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billinge Klevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbuller kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billingeus 2 m.fl. antagande

Handling_Illustrationskarta Billingeus 2 m fl antagandeskede 2018-10-17

Handling_Planbeskrivning Billingeus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Plankarta Billingeus 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Samrådsredogörelse Billingeus 2 med flera 2018-06-18

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041642

Handling_Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10

Handling_Granskingsutlåtande Billingeus 2 med flera antagande 2018-10-17

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Kommunstyrelsens arbetsutskott Skövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 253/18
Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. antagande
KS2017.0184

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	253/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	259/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billinge hus 2 m.fl.

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 §162/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 2 med flera. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Billingens friluftsområde ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, rekreation och upplevelser, såväl sommar som vinter. Det ska samtidigt vara attraktivt som tätortsnära rekreativområde. Planen möjliggör bland annat en utökning av Billingebacken. I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 finns en förlängning av Billingebacken med, men backen är mer utbredd i planförslaget än i översiktsplanen.

Skövde kommuns ambition är att utveckla Billingen till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Idag har Billingens friluftsområde ca 340 000 besökare per år. Antalet besökare förväntas öka till runt 480 000 per år.

Samtidigt planerar First Hotel Billinge hus att renovera och utöka antalet hotellrum och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. En detaljplan upprättas separat för hotellet.

Förslaget

För att friluftsområdet ska bli en attraktiv destination är det viktigt att det upplevs som en sammanhållen anläggning. Centralt i området planeras för ett nav som kopplar samman de olika delarna. Varje del ska utvecklas för både sommar- och vinteraktiviteter på samma ytor. Till exempel ska Billingebacken fungera för skidåkning vintertid och för cykling

sommartid. En gondollift i Billingebacken ger möjlighet att öka tillgängligheten. Det skapas en ny entré till berget och en ny möjlighet att ta sig upp.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Ytor som idag är planlagda som allmän plats park tas i anspråk och planläggs som kvartersmark för besöksändamål. Nya byggrätter möjliggör för ny byggnation mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg samt vid Billingebackens slut vid korsningen mellan Ekängsvägen och Dalvägen. Alphyddevägen inom friluftsområdet säkerställs som allmän plats väg. Tidigare ej planlagd mark säkerställs som allmän plats natur eller park. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av detaljplanen. Valet av plats bedöms ändå vara god hushållning, eftersom de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar av Skövde, till skillnad från om ett område tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövts byggas ut.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge hus 1. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. De största konsekvenserna rör naturvärden, med stora konsekvenser, och kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Bullerpåverkan från trafik och från verksamheterna bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Planförslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet inom området.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars – 10 april har bemötts i samrådsredogörelsen. Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli – 27 augusti. Totalt har 16 skrivelser kommit in, varav 5 utan erinran. Synpunkterna har bemötts i gransknings-utlåtandet. Större synpunkter sammanfattas nedan:

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen framförde under granskningen att planen kan komma att överprövas om den antas. Som prövningsgrund framförde länsstyrelsen risk för människors hälsa och säkerhet, på grund av verksamhetsbullen. Efter dialog med länsstyrelsen har planbeskrivningens avsnitt om verksamhetsbullen kompletterats med en hänvisning till Naturvårdsverkets rapport 6538, en vägledning om verksamhetsbullen.

Enligt länsstyrelsen skulle det vara bättre om skogen söder om backen skyddas som naturreservat, för att kompensera för förlusten av naturvärden, men länsstyrelsen ser ändå positivt på förslaget att införliva skogen norr om backen i Billingelevens naturreservat. Förslaget om kompensationsåtgärder kvarstår men behöver utredas noggrannare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen.

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett förbud mot sprängning i branten öster om St. Lukas. En bestämmelse har införts där om att bergschaktning ej är tillåtet. Länsstyrelsen upprepar synpunkter från samrådet som rör kulturmiljövärden, bland annat om placeringen av gondol-/liftstationerna, som bedöms medföra för stor påverkan på framför allt St. Lukas kulturmiljövärden, men även på de kulturhistoriska värdena vid Kåpplunda gruva. Placeringen av gondolstationer/lifthus styrs av ett flertal faktorer, som

krav på tillgänglighet, säkerhetsavstånd till befintlig släplift, möjligheter till evakuering och hänsyn till de fornminnesklassade kalkugnsruinerna. Plankartan möjliggör andra placeringar än de som illustrerats, men i praktiken kommer det vara svårt att lösa. (En sittlift bedöms medföra samma konsekvenser avseende kulturmiljövärden och buller. För enkelhets skull används benämningen gondol genomgående i miljökonsekvensbeskrivningen och planbeskrivningen.)

Miljönämnden östra Skaraborg

Eftersom miljönämnden anser att det saknas tillräckligt underlag för att planlägga ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar i marken har plangränsen ritats om så att ytan inte längre är med.

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen står fast vid att exploateringen inte ska genomföras. Enligt föreningen strider förslaget mot Miljöbalkens hushållningsregler på grund av för stor påverkan på natur och friluftsliv. Naturskyddsföreningen anser att förslaget strider mot Skövde kommuns översiktsplan. Föreningen anser att även konstsnöproduktionen kommer medföra stora ingrepp i naturmiljön och att vintersporter baserade på konstsnöproduktion i våra trakter inte är en hållbar utveckling. Planförslaget anses inte vara förenligt med nationella klimatmål. Enligt föreningen har det tagits för lite hänsyn till de ovanliga naturtyperna och de sällsynta svamparterna. De föreslagna kompensationsåtgärderna bedöms som alltför tama. Det rörliga friluftslivet kommer att påverkas i och med att det kommer bli svårare att röra sig mellan skogen norr om backen och skogen söder om backen. Även framkomligheten till Strupen kommer begränsas. Naturskyddsföreningen föreslår att ett lokaliseringsalternativ genom samarbete med Falköpings kommun utreds.

Bemötande av Naturskyddsföreningen:

Gränsdragningen mellan R-området och naturmarken har varit en av de större och svårare frågorna i planarbetet, eftersom det är så höga naturvärden och starka motstående intressen som berörs. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att möjliggöra för en bra och attraktiv backe, utan alltför stor påverkan på naturvärden. För att backen ska kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade.

De områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda delar i Skövde stad, till skillnad från om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark. Befintlig infrastruktur kan nyttjas. Billingens friluftsområde och Hotell Billinge hus är båda etablerade verksamheter med stark anknytning till platsen. Byggnaderna i området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas. Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Ambitionerna att utveckla Billingens friluftsområde till ett mer välbesökt besöksmål har funnits med i många år och beskrivs i flera av kommunens strategiska dokument, bland annat i ÖP 2025 och i Programförklaring 2015 - 2020. Även i ett regionalt perspektiv lyfts Billingens friluftsområde fram som ett av Skövdes viktigaste besöksmål. Next Skövde framhåller i sitt yttrande vikten av att utveckla området till en året-runt-destination, vilket rimmar väl med målsättningen om en flexibel backe för både skidåkning och cykling.

Området ska också vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. I takt med att staden växer och förtätas så ska fler människors behov av rekreation tillgodoses. De planerade satsningarna innebär en möjlighet att utöka och utveckla fritidsaktiviteterna i området. Genom att backen förlängs ned mot Dalvägen kommer fritidsområdet närmare staden.

Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser, som bland annat handlar om rekreation och friluftsliv, kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen påverkas av backens utökning.

Next Skövde

Next Skövde poängterar att flera av de bärande aktiviteterna, såsom cykel eller vandring, kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen. För att Billingen ska utvecklas till en hållbar och lönsam destination så är en av grundförutsättningarna att satsa på att bli en året-runt-destination. Next Skövde skriver att det finns en stor potential för aktivitetsbaserad naturturism. Next Skövde betonar även vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben anser att planförslaget inte rymmer tillräckliga möjligheter för att utveckla området till en attraktiv cykeldestination.

Billingeprojektets representanter är tillfreds med de möjligheter som planförslaget ger och inga ändringar har gjorts, förutom att planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas. Avsikten är att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de naturvärden som kommer finnas kvar efter att backen har utökats. Med större markarbeten avses t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Ett beslut om att införliva det norra skogsområdet i Billingeklevens naturreservat behöver innehålla exempelvis ett tillägg till föreskrifterna så att det kommer vara tillåtet att cykla där. Om det visar sig att det blir svårt att göra ett sådant tillägg bör en alternativ kompensations-åtgärd utredas.

Vitesse

Vitesse är fortsatt kritiska till planförslagets begränsning av R-områdets utbredning och förespråkar en buss som transportmedel upp istället för en gondollift.

En ännu större utökning av R-området skulle vara ett alltför stort ingrepp i naturmarken, där naturvärdena är så höga och omöjliga att ersätta. Detaljplanen styr inte vilken typ av lift som anläggs utan medger andra alternativ. Under planarbetet har förutsättningarna för kollektivtrafik till och från planområdet undersökts. Inom båda planerna finns utrymme för kollektivtrafik och hållplatser, både vid Dalvägen och uppe på platån. Linjedragningar och trafikering styrs inte av detaljplanerna. I samband med planarbetet har Skövde kommun verkat för att det ska finnas en god koppling med kollektivtrafik till Billingens friluftsområde.

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas föreslår att Billingeportalen ska placeras söder om rondellen och att Billinge centret ska placeras väster om Hagenstugan. Socialdemokraterna framför även synpunkter om lokaliseringen av Billingeportalen och Billinge centret samt om Strupens utformning, avseende tillgänglighet, skyltning och belysning.

För att skapa en attraktiv destination är det viktigt att området upplevs som en sammanhållen anläggning. Med det som utgångspunkt har olika förslag på förändringar och byggnation i området studerats. Planförslagets placering av Billingeportalen är den som bedömts bäst för den samlande funktion som byggnaden ska ha som informationscenter för hela området. Tillsammans ska Billingeportalen och Billinge centret bilda ett nav som knyter samman områdets olika delar till en helhet. Navet ska kunna erbjuda funktioner som är attraktiva för alla som besöker området, oavsett anledning till besöket, och oavsett från vilken riktning området angörs. Kommunfullmäktige beslutade 2017-06-19 att investeringarna i Billinge projektet ska utgå från Slutrapport Billinge projektet, där bland annat idéerna om Billingeportalen och Billinge centret finns med.

Detaljplanens utformning hindrar inte exempelvis belysning av Strupen, men frågan hanteras vidare i Billinge projektet. Kopplingarna till Strupen kommer förändras vid planens genomförande. Det kommer fortfarande vara möjligt att nå Strupen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billinge klevens naturreservat. Det skulle vara väldigt värdefullt med en belyst gång- och cykelväg till fritidsområdet på berget. En möjlig lösning skulle kunna vara att anlägga en gång- och cykelväg av god standard utefter Alphyddevägen och dra nytta av befintlig belysning längs bilvägen.

Miljöpartiet

Miljöpartiet ifrågasätter om ambitionen att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål kommer kunna uppnås utan att naturmiljön lider för stor skada. Naturmiljön och artrikedomen lyfts fram som en del av platsens attraktionskraft. Miljöpartiet ifrågasätter förslaget till kompensationsåtgärd och föreslår att större områden med likartad natur ska göras till naturreservat. Enligt Miljöpartiet är det oklart om planförslaget ger tillräckligt goda förutsättningar för både skidåkning och cykling och därmed också svårt att avgöra om det är värt att ta marken i anspråk för ändamålet. Miljöpartiet anser att friluftaktiviteter som idag äger rum i området kan äventyras utan att projektets mål uppnås. Miljöpartiet instämmer även i Socialdemokraternas synpunkter.

Påverkan på naturvärden vägs mot värdet av att skapa goda förutsättningar för att utveckla fritidsområdet, där backens utbyggnad och en ny liftanläggning är viktiga komponenter. De

planerade satsningarna ska stärka området som besöksmål och medför samtidigt möjligheter att utöka och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter. Satsningar planeras även för att göra det enklare att ta sig upp på berget utan bil, vilket gynnar barn och unga och andra som saknar tillgång till bil. Sammantaget bedöms utbyggnaden medföra positiva konsekvenser för rekreation och friluftsliv i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet.

Förändringar av planförslaget:

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Plangränsen ritas om så att ytan där Kåpplundabäcken infiltrerar kommer utanför planområdet.
- I branten öster om St. Lukas införs en bestämmelse att bergschaktning ej är tillåtet.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande av innebörden av bestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.
- Planbeskrivningens avsnitt om sociala konsekvenser kompletteras med ett förtydligande om hur Strupen kommer påverkas av backens utökning.
- Planbeskrivningens avsnitt om konsekvenser av verksamhetsbuller kompletteras med förtydliganden.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna byggnadsarea inom byggrätten för bandyförningens klubbstuga har utökats från 110 m² till 150 m² för att stämma överens med faktiska förhållanden.
- Kryssmarken öster om Hagenstugan har utökats för att även omfatta ett befintligt vindskydd vid lekplatsen.
- Högsta tillåtna nockhöjd på den befintliga badvaktskuren var tidigare felaktigt satt för låg och har höjts till +283 (höjden är inmätt till +282,8).

Justeringarna av planhandlingarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billinge 2 m.fl. antagande

Handling_Illustrationskarta Billinge 2 m fl antagandeskede 2018-10-17

Handling_Planbeskrivning Billinge 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Plankarta Billinge 2 med flera antagande 2018-10-17

Handling_Samrådsredogörelse Billinge 2 med flera 2018-06-18

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041642

Handling_Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10

Handling_Granskningens utlåtande Billinge 2 med flera antagande 2018-10-17

Skickas till
Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Detaljplan för Billingeus 1, antagande

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 1

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billingeus i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planerlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna uppe på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billingeus 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

First hotell Billingeus planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billingeus 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billingebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det ska fortfarande vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billingeus kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluftss- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägts in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotellbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Detaljplan för Billingeus 1, antagande

Handling_Planbeskrivning Billingeus 1 antagande 2018-10-17.pdf_1044747.pdf

Handling_Plankarta Billingeus 1 antagande 2018-10-17.pdf_1044742.pdf

Handling_Tjänsteskrivelse antagande_1041659.pdf

Samrådsredogörelse Billingeus 1 2018-06-18.pdf.pdf

Handling_Bilaga F Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10.pdf_1044750.pdf

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-10

Diarienummer: KS2017.0252-38

Handläggare: Sigrid Boëthius Väärt

Handling_Granskningsutlåtande Billingeus 1 2018-10-
17.pdf_1044749.pdf

Handling_Illustrationskarta Billingeus 1 antagandeskede 2018-10-
17.pdf_1044745.pdf

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Detaljplan för Billingeus 1

Granskningsutlåtande

Upprättad 2018-10-17 PLAN.2017.8
Sektor samhällsbyggnad

2018-10-17

Innehåll

FÖRSLAG TILL BESLUT	4
HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNINGEN HAR BEDRIVITS	4
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN	6
Länsstyrelsen	6
Länsstyrelsens i Västra Götlands län	
Lantmäterimyndigheten	6
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	7
Kultur- och fritidsnämnden	7
Miljönämnden Östra Skaraborg	7
Next Skövde	8
SkövdeNät AB	8
Övriga remissinstanser	9
Västarvet	9
Västrafik	9
Övriga	10
Skövde cykelklubb	10
Socialdemokraterna	10
Miljöpartiet	11
Simsjöborg 4:38	11
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	12
KVARSTÅENDE SYNPUNKTER	13
Synpunkter under samrådstiden	13
Synpunkter under granskningen	13

2018-10-17

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås med stöd av detta granskningsutlåtande antaga detaljplaneförslaget för Billingeus 1.

Hur samrådet och granskningen har bedrivits

Detaljplanesamråd 12 mars - 8 april 2018

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för Billingeus 1 (kommunstyrelsens protokoll 2018-03-05 § 61/18).

Samråd pågick under 12 mars - 8 april 2018. Inbjudan skickades ut med post 8 mars till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2018-02-27. Meddelande om samråd skickades samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt till remissinstanser som bedömdes kunna ha intresse av förslaget. Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 27 mars infördes den 9 mars i Skaraborgs Allehanda (SLA).

Handlingarna fanns under samrådstiden utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida.

För en redogörelse över inkomna synpunkter från detaljplanesamrådet och minnesanteckningar från samrådsmötet, se särskild samrådsredogörelse upprättad 2018-06-18.

Granskning detaljplan 4 juli - 27 augusti 2018

Kommunstyrelsen beslutade 2018-06-18 att ställa ut förslaget till detaljplan för Billingeus 1 för granskning (kommunstyrelsens protokoll 2018-06-18 § 162/18).

Granskningen har pågått från 4 juli till och med 27 augusti 2018. Detaljplanens handlingar har under denna period visats i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista datum för att lämna synpunkter har varit den 27 augusti 2018. Underrättelse skickades ut med post den 2 juli 2018 till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, samt via e-post till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt övriga re-

missinstanser som bedömdes kunna ha intresse av förslaget.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas på sidan 5.

Kultur- och fritidsnämnden begärde uppskov eftersom närmaste sammanträdesdatum inföll 5 september, efter att granskningstiden egentligen gått ut. Till nämndens yttrande bifogades synpunkter från Socialdemokraterna och från Miljöpartiet.

Skövde cykelklubb är medlem i Billingens fritidsområde EF. Cykelklubben skickade in ett yttrande på detaljplan för Billingeus 2 med flera, men eftersom synpunkterna även rör området med allmän plats natur inom detaljplanen för Billingeus 1, redovisas cykelklubbens synpunkter även i detta granskningsutlåtande.

2018-10-17

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		X	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		X	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Kultur- och fritidsnämnd		X	
Servicekommittén	X		
Next Skövde Destinationsutveckling AB		X	
SkövdeNät AB		X	
Skövde Värmeverk AB	-		
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	-		
Miljönämnden östra Skaraborg		X	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)	X		
Skaraborgs kommunalförbund	-		
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet	-		
Kommunala pensionärsrådet	-		
Rådet för funktionshinderfrågor	-		
Övriga remissinstanser			
Billingens fritidsområde EF	-		
Naturskyddsföreningen i Skövde	-		
Näringslivsforum i Skövde	-		
Polismyndigheten	-		
Skanova (TeliaSonera)	-		
Skövde hembygdsförening	-		
Skövde Näring	-		
Urkraft	-		
Trafikverket region Väst	X		
Vattenfall Eldistribution AB	-		
Västergötlands museum	-		

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Västarvet		X	
Västtrafik AB		X	
Sakägare	-		
Övriga			
Skövde cykelklubb		X	
Simsjöborg 4:38			X
Socialdemokraterna			X
Miljöpartiet			X
Sammanräkning	3	9	3

2018-10-17

Inkomna yttranden och bemötanden

Nedan följer en sammanställning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4).
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap)
- Bebyggelse blir olämplig för människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion).

Synpunkter på granskningshandlingen

En illustration har tagits fram, sid. 15, som ska visa tänkt utseende nedifrån Skövde. Vyn som visas på sid. 15 tycks vara från en punkt uppe i luften. Ytterligare illustrationer bör tas fram, som visar en mer rättvisande bild av den vy man kommer att ha om man befinner sig i stadens centrum, innan byggloves för påbyggnad.

Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.

Bemötande och kommentarer:

Av plankartan och planbeskrivningen framgår att inför åtgärder som kräver bygglov kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas. Illustrationer som ytterligare belyser påverkan på stadsbilden bör vara en del av en sådan konsekvensbedömning.

Lantmäterimyndigheten

Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde

Planhandlingarna har kompletterats med markreservat för allmänna ändamål enligt vad som påpekades av lantmäteriet i samband med samrådet. Markreservatets storlek kan dock ifrågasättas. Det framgår av planhandlingarna att läget på den allmänna gång- och cykelväg som ska finnas genom delar av planområdet är klart, trots detta har ett klart större x-område avsatts i planens södra del. Lantmäteriet ser att det vore lämpligare att endast reservera den mark som är tänkt att utgöra gång- och cykelväg.

Det kan vidare noteras att x-området i planens norra del saknar littera.

Vad gäller införandet av skyddsbestämmelser för byggnader ser lantmäteriet fortfarande inte att planhandlingarna kommenterar huruvida dessa ger upphov till ersättningsskyldighet enligt 14 kap. 10§ PBL eller ej.

I övrigt kan två notiser lyftas fram som inte nämnades i samband med samrådet. Dels skulle grundkartan med fördel kunna kompletteras med lite mer information för bättre orienterbarhet (t. ex. fastighetsbeteckningar och/eller gatunamn). Dels kan nämnas att det under rubriken "Fastighetsrättsliga frågor" på s. 34 i planbeskrivningen finns nämnt att Billingeus har rätt att kräva att kommunen löser in allmän platsmark. Omvänt har även Skövde kommun rätt att kräva inlösen av denna mark.

Bemötande och kommentarer:

Markreservatets storlek har minskats. I planens norra del har beteckningen i x-området kompletterats med index.

Grundkartan kompletteras med information.

Planbeskrivningen kompletteras med att skyddsbestämmelserna inte bedöms vara grund för ersättning till fastighetsägaren. Planbeskrivningen kompletteras även med att Skövde kommun har rätt att kräva inlösen av allmän platsmark.

Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har inget att erinra, förutsatt att hänsyn tas till områdets stora kulturella värde och att gjorda utredningar rörande kulturmiljö- samt naturvärde tas i beaktan.

Bemötande och kommentarer:

Utredningarna om kulturmiljövärden och naturvärden ligger till grund för planarbetet och de avvägningar som gjorts mellan olika intressen, vilket framgår av planhandlingarna.

Bland annat har en del av fastigheten Billingeus 1 planlagts som allmän plats natur, på grund av det avsatta områdets höga naturvärden. Byggrätten för kongresshallen har anpassats med hänsyn till den värdefulla och känsliga miljön i branten. Det finns även bestämmelser som hindrar sprängning och andra liknande ingrepp i branten.

Kulturmiljöunderlaget ligger till grund för bland annat plankartans varsamhets- och skyddsbestämmelser för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Rivning av Alphyddan, tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. De negativa konsekvenserna för områdets naturvärden kopplade till

den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora.

Skövde kommun har vägt påverkan på natur- och kulturmiljövärden mot värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid.

Miljönämnden Östra Skaraborg

Miljönämnden har synpunkter på planförslagets miljökonsekvensbeskrivning.

Kraven på en miljökonsekvensbeskrivnings innehåll framgår av 6 kap. 11 §, punkterna 1-8 miljöbalken (1998:808). Miljönämnden framförde under samrådet att miljökonsekvensbeskrivningen behövde kompletteras för att uppfylla lagkraven.

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats och blivit bättre, men det fattas fortfarande obligatoriskt innehåll. Framför allt saknas punkt 6 "en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes" i den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Det vore även positivt om punkt 7: "en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför" kunde få en stärkt status med beslut om genomförande, tidsplan och uppföljning, för att säkerställa att åtgärderna genomförs och får avsedd effekt.

*Bemötande och kommentarer:**Miljökonsekvensbeskrivning*

En sammanfattning av de överväganden som gjorts och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes finns i avsnitt 11 Samlad bedömning. De överväganden som gjorts presenteras både per berörd miljöaspekt, men också kopplat till miljöbalkens hänsynsregler och hushållningsbestämmelser samt till miljö kvalitetsmålen. Inga problem i samband med att uppgifterna sammanställdes har identifierats.

2018-10-17

Det är i detta skede för tidigt för ett formellt beslut om tidplan och genomförande av de åtgärder som miljökonsekvensbeskrivningen föreslår för att följa upp och övervaka miljöpåverkan. När detaljplanen har antagits ska kommunen i en särskild sammanställning redovisa bland annat de åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför, enligt Miljöbalken 6 kap. § 17 (de förändringar som nyligen gjorts i 6 kap. gäller för planärenden som påbörjats efter 1 januari 2018).

Next Skövde

Övergripande synpunkter

- De detaljplaner som är framlagda här berör specifikt Billinge 1 och Billinge 2 fritidsområde. Vi vill betona att man för utveckling av destinationen även måste se till helhet och hela bergets erbjudande till våra besökare. En stor del av bergets attraktion finns i naturområdena utanför detaljplan såsom t. ex. Vallehärad, Simsjön eller Rånna. Flera av de bärande aktiviteterna för våra besökare såsom cykel eller vandring kommer att utföras utanför fritidsområdet och detaljplanen.
- Om vi skall lyckas att utveckla Billingen till en hållbar och lönsam destination så måste det enligt vår uppfattning bygga på några grundförutsättningar. Det ena är att man siktar på att bli en året-runt-destination och utvecklar attraktiva aktiviteter och reseanledningar långsiktigt och hållbart under alla fyra årstider. Det andra är att man bygger destinationen på en bred samverkanskultur och skapar helhetsupplevelsen för besökaren tillsammans med både föreningsliv och entreprenörer.

Detaljplan för Billinge 1

- Möten som kongresser och konferenser utgör en betydande del av svensk besöksnäring. Möten skapar viktiga värden såsom samarbeten, nya etableringar och innovationer. Dessutom kan möten bidra till att stärka destinationens varumärke. De är värdefulla för att bygga och tillföra kunskap samt attrahera talanger, investerare och företag. Mötesindustrin utgör en viktig del av besöksnäringen och nyttjar infrastruktur som hotell, kollektivtrafik, mat, logi, attraktioner o. s. v. Möten skapar arbetstillfällen inom hotell, kollektivtrafik, mötesanläggningar, restauranger m. m. och genererar

inte bara inkomster för företag och organisationer, utan också skatteintäkter till värdestationen. För att Skövde skall kunna vara konkurrenskraftig inom detta område krävs en uppdaterad konferensanläggning av tillräcklig storlek. Genom planerad renovering och tillbyggnad skapas möjligheter för att ta emot möten som vi idag inte har någon möjlighet att få någon annanstans i hela Skaraborg.

Detaljplan för Billinge 2

- Turismen växer globalt och enligt Adventure Travel Trade Association (ATTA) är naturturismen det segment som växer snabbast. Det finns en stor både utbuds- och marknadspotential för aktivitetsbaserad naturturism. Genom utveckling av fritidsområdet skapas ökade möjligheter att Billingen skall kunna stå starkt i konkurrensen mot andra anläggningar i södra och västra Sverige. Motion och hälsa är även det en växande trend där Billingen har möjlighet att möta det växande behovet hos kunderna.
- Vi vill betona vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde. Skövde har tre unika reseanledningar; Arena Skövde, Billingen och Spelstaden Skövde. För oss är det viktigt att dessa tre knyts samman på ett effektivt och hållbart sätt, samt att vi skapar möjligheter för korsbefruktning mellan dessa reseanledningar.

Bemötande och kommentarer:

De övergripande synpunkterna noteras och vidareförmedlas till Näring och till Kultur och fritid.

Synpunkter som rör Skövde kommuns projekt i fritidsområdet behandlas i granskningsutlåtandet för detaljplan för Billinge 2 med flera.

SkövdeNät AB

SkövdeNät AB har redaktionella synpunkter på avsnitten om elförsörjning respektive el och fiber i planbeskrivningen.

Bemötande och kommentarer:

Efter granskningen framkom att hotellet inte kommer behöva bli högspänningskund och därför har planhandlingarna justerats i samråd med SkövdeNät AB.

Övriga remissinstanser

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet.

Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter. På plankartan finns en varsamhetsbestämmelse som betonar att hotellet utgör del av en sammanhållen helhet med höga kulturmiljövärden och att vid om- till- och påbyggnad ska särskild hänsyn tas till byggnadernas och miljöns värden, som beskrivs under rubriken "Bebyggelsekaraktär" i planbeskrivningen. Skyddsbestämmelserna förtydligar vad som ska skyddas och bevaras, t. ex. de ljusa stenfasaderna, stråvpelare av betong och mörkbruna fönster, dörrar och balkonger, med mera.

Detaljplanen möjliggör för påbyggnad och tillbyggnad, men styr inte exakt utformning. Varsamhets- och skyddsbestämmelserna innebär höga krav på utformningen, som bevakas i bygglovsskedet. Inför åtgärder som kräver bygglov kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas.

Rivning av Alphyddan, tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Skövde kommun har vägt påverkan på kulturmiljövärden mot värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid. Området är i stort behov av upprustning och de föreslagna förändringarna syftar till att utveckla anläggningen som helhet, för att öka dess attraktivitet både som besöksmål och som fritidsområde.

Det ligger i både kommunens och hotellets intresse att ta vara på de höga kulturmiljövärdena i arbetet med att utveckla området till en attraktiv destination.

Västtrafik

Västtrafik har till viss del varit delaktig i diskussionerna kring kollektivtrafikens utveckling kopplat till detaljplanen. I bilaga K har det tagits fram ett flertal förslag till åtgärder som beskrivs som möjliga att genomföra för att öka kollektivtrafikens, gondolliftens och busstrafikens attraktivitet. Västtrafik har inte varit delaktig i framtagandet av bilaga K "Kollektivtrafik till Billingen, Skövde kommun" och därför bör detta dokument endast ses som ett inspel med idéer på åtgärder inför fortsatt samverkan om vad som kan vara möjligt, och lämpligt, att göra för att utveckla kollektivtrafiken i Skövde samt förbättra tillgängligheten med kollektivtrafik till planområdet.

Västra Götalandsregionen ansvarar för kollektivtrafiken i regionen och utvecklingen av Skövde stadstrafik sker i samverkan mellan Västra Götalandsregionen, kommunen, Västtrafik och det trafikföretag som kör kollektivtrafiken. I nuvarande avtal är det Nobina som kör busstrafiken i Skövde.

Skövde är ett regionalt pendlingsnav och därför är kollektivtrafiken i staden viktig, inte bara för pendling inom Skövde utan också för inpendlare, där t. ex. behov av snabba förbindelser till de stora arbetsplatserna är en viktig faktor. Det är därför en förutsättning, i den fortsatta samverkan, att se till helheten för alla typer av resbehov i Skövde, med mål om tillgänglig och attraktiv kollektivtrafik till samtliga viktiga målpunkter i staden.

I Kollektivtrafikplan för Skövde, som väntas beslutas av Västra Götalandsregionens Kollektivtrafiknämnd under hösten 2018, finns uppsatta mål för kollektivtrafiken och det är i det fortsatta arbetet med framtagande av handlingsplan för kollektivtrafiken i Skövde, som frågan om kollektivtrafiken till och från planområdet, hör hemma.

Frågorna om biljettsamverkan, paketeringar och reseplanering får också hanteras i lämpligt forum, där samtliga berörda parter deltar.

Kommentar på trafikbilagor:

Numera finns även den anropsstyrda linje 21 med på linjekartan för Skövde stadstrafik. Linjen är tidtabellslagd och den finns sökbar i reseplanerare, som vilken annan linjelagd kollektivtrafik som helst, men man måste beställa sin resa senast 1 timma innan avresa.

2018-10-17

Ett sätt att marknadsföra kollektivtrafiken är genom att aktörerna som verkar i planområdet aktivt beskriver möjligheterna att resa med kollektivtrafiken, för att få fler att välja kollektivtrafiken när man planerar sin resa till Billingeområdet.

Västtrafik ser fram mot fortsatt samverkan kring utveckling av kollektivtrafiken i Skövde med mål om ett ökat hållbart resande och en attraktiv kollektivtrafik.

Bemötande och kommentarer:

Västtrafiks delaktighet i planarbetet har varit väldigt värdefullt och har påverkat utformningen av planförslaget. På plankartan finns ett markreservat för allmännyttig körtrafik, så det kommer även fortsättningsvis vara möjligt att köra runt via fastigheten Billinge 1. Den befintliga hållplatsen vid Arne Sandbergs väg ligger inom planområdet för angränsande detaljplan för Billinge 2 med flera. Hållplatsen ligger inom kvartersmark och ansvaret för hållplatsens utformning kommer därmed ligga hos exploatören. Västtrafiks önskemål om att vara fortsatt delaktig i detaljutformning av hållplatser vidarebefordras. Även förslagen om marknadsföring av kollektivtrafik vidarebefordras till exploatörer och till Next Skövde.

Övriga

Skövde cykelklubb

Skövde cykelklubb har synpunkter på planbestämmelser som hindrar att nya stigar anläggs inom allmän plats natur. Yttrandet rör främst detaljplan för Billinge 2 med flera, men även inom detaljplan för Billinge 1 finns ett naturområde som berörs av synpunkterna.

Att helt förbjuda byggnationer av stigar, hopp och doserade kurvor i de skogsområden som blir kvar när backen är utbyggd är inte att satsa på downhillcykling och sommarsäsong på ett besöksmässigt och ekonomiskt sätt.

Det går inte att förlägga all byggnation i skidbackarna, men det går att korsa dem med vissa mindre byggnationer. Dem två största anledningarna till detta är att när snö ska tillverkas och läggas ut i backen vintertid så kan det inte finnas några större ojämnheter i marken som stör snöläggningen och

att när hopp byggs bör de helst inte placeras i en för öppen miljö där risk för mycket vind finns, den kan vara mycket förrädisk när en cyklist hoppar med cykeln.

En tredje aspekt i det hela är att det måste finnas utvecklingspotential att bygga vidare och utveckla även efter att själva Billingeprojektet är slutfört för att få folk att återvända och cykla fler gånger.

Vi förstår att det kan finnas höga naturvärden men vi anser samtidigt att det ena inte behöver utesluta det andra. Cykelspåret kommer bara ta upp en liten del av de skogstorer som återstår efter att skidbacken är framschaktad, vilket innebär att det kommer finnas plats för växtlighet också. Sen är det så att när väl en stig är uppbyggd så kommer naturen runt omkring få vara ifred eftersom en cyklist aldrig är utanför spåret och cyklar.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas.

Bestämmelsen avser att hindra större markarbeten som kan förstöra eller skada de höga naturvärdena. Med större markarbeten avses terrassering, som t. ex. förutsätter urschaktning, sprängning eller fyllning, eller utskiftning, det vill säga utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Socialdemokraterna

I branten och slänten öster om hotellbyggnaden nämns idag förekomst av höga naturvärden som eventuellt kommer att påverkas p. g. a. ändrade ljusförhållanden, t. ex. p. g. a. av avverkning eller gallring. Utformningen av tillbyggnaden kan påverka upplevelsen i naturområdet nedanför rasbranten och behöver därför noga beaktas.

Ökat friluftsutnyttjande av hotellgäster och besökande i känsliga delar av området kan påverka friluftsområdet och naturen negativt, därför bör

en omsorgsfull utformning av anläggningarna och området runt hotellet vara högt prioriterat.

Ett genomförande av detaljplanen för Billingeus 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts innehålla höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens. För att spara de kulturhistoriska värdena till framtida generationer bör Alphyddan få vara kvar.

Bemötande och kommentar:

Utredningarna om kulturmiljövärden och naturvärden ligger till grund för planarbetet och de avvägningar som gjorts mellan olika intressen. Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning upprättats, som påverkat utformningen av planförslaget. Bland annat har en del av fastigheten Billingeus 1 planlagts som allmän plats natur, på grund av det avsatta områdets höga naturvärden. Med hänsyn till den värdefulla och känsliga miljön i branten har gränser för byggrätt anpassats, och det finns även bestämmelser som hindrar sprängning i branten.

Ett genomförande av detaljplanen för Billingeus 1 bedöms medföra små konsekvenser för naturmiljö, eftersom tillåten exploatering har anpassats till de höga naturvärdena i branten.

Rivning av Alphyddan, tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora.

Skövde kommun har vägt påverkan på kulturmiljövärden mot värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid. Värden som försvinner bör dokumenteras innan Alphyddan rivs.

Miljöpartiet

Miljöpartiet stödjer den socialdemokratiska gruppens synpunkter.

Miljöpartiet framför även synpunkter på detaljplanen för Billingeus 2 med flera.

Bemötande och kommentar:

Socialdemokraternas synpunkter på detaljplan för Billingeus 1 bemöts i föregående avsnitt. Synpunkter som rör friluftsområdet och Billingebacken bemöts i granskningsutlåtandet för detaljplan för Billingeus 2 med flera.

Simsjöborg 4:38

Byggrätt mot söder bör ej tillåtas på den av planen angivna platsen. Alphyddan, som har ett högt kulturhistoriskt värde, blir då föremål för rivning, och därmed försvinner den öppna plats där Skövdes invånare i alla tider kunnat beskåda utsikten mot staden och landskapet. Anläggningen blir helt sluten gentemot staden, och endast hotell och konferensgäster får möjlighet att visuellt uppleva stadsbilden. Att som planförslaget anger, fotodokumentera Alphyddan kan inte ge besökare möjlighet att njuta av utsikten.

Byggrätten bör kunna inrymmas på annat läge inom fastigheten, lämpligtvis där nuvarande parkering är belägen, och andra parkeringsytor bör då kunna tillskapas.

Påbyggnad i 1-2 våningar på befintliga hotelldelar bör ej tillåtas, då byggnaderna kommer att ge ett kasernliknande intryck, och det höga kulturvärde som beskrivs blir förvanskat. Tillskapande av ytterligare hotellrum, bör istället kunna ske i form av ett punkthus, förslagsvis i anslutning till hotellets södra del. Viss samstämmighet kan då uppnås med den bild som föresvävats Skövdes invånare i den tidigare beskrivning, som föregått detaljplaneärendet.

Om man tar del av tidigare stadsplan ST197, kan märkas att den senaste hotellbyggnaden är placerad på mark som enligt plan ej får bebyggas.

Bemötande och kommentarer:

Alphyddans terrass har varit en plats där besökare kunnat ta del av utsikten, men verksamheten i Alphyddan har varit stängd sedan många år tillbaka. Även vid hotellets lastkaj erbjuds utblickar, men den platsen är egentligen inte utformad för besökare att uppehålla sig på.

Illustrationsplanen visar ett förslag till uteservering på den norra sidan av hotellet, vid backen,

2018-10-17

där besökare skulle kunna ta del av utsikten från en trivsammare plats.

För att kunna bedriva hotell- och konferensverksamheten på ett rationellt vis är det fördelaktigt att kongresshallen ligger i anslutning till hotellet. Placeringen på kanten av berget mot den vida utsikten ger kongresshallen ett särdrag och attraktionskraft.

Hotellet är utformat så att dess siluett upplevs som integrerad med berget. Ett högt, uppstickande punkthus skulle bryta abrupt mot bergets utsträckt, vilande form. Skövde kommuns bedömning är att två våningars påbyggnad på befintligt hotell kan möjliggöras utan att siluetten i stadsbilden påverkas för mycket.

Rivning av Alphyddan, tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. De negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms som måttliga till stora. Skövde kommun har vägt påverkan på kulturmiljövärden mot värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid. Området är i stort behov av upprustning och de föreslagna förändringarna syftar till att utveckla anläggningen som helhet, för att öka dess attraktivitet både som besöksmål och som fritidsområde.

Sammanfattande bedömning

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tilllägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik har minskats.
- I planens norra del har beteckningen i x-området kompletterats med index.
- Grundkartan kompletteras med information.

Planbeskrivning

- Planbeskrivningen kompletteras med att skyddsbestämmelserna inte bedöms vara grund för ersättning till fastighetsägaren.
- Planbeskrivningen kompletteras med att Skövde kommun har rätt att kräva inlösen av allmän platsmark.
- Avsnitt om elförsörjning redigeras enligt synpunkter från SkövdeNät AB.
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om innebörden av bestämmelsen att inga nya stigar får anläggas.
- Planbeskrivningen kompletteras så att det tydligare framgår hur möjligheterna till utblickar söder om hotellet kommer förändras.

Andra förändringar, förtydliganden och redaktionella justeringar som inarbetats i detaljplanen föreslås vara att:

Plankarta

- Bestämmelsen mot sprängning har formulerats om till att bergschaktning ej är tillåtet. Bergschakt är ett vidare begrepp som förutom sprängning även omfattar lossgöring med schaktmetoder likvärdiga med sprängning, såsom sågning, kilning, spräckning eller dylikt.
- Efter mer ingående studier av befintliga bjälklagshöjder och konstruktionshöjder för tillkommande bebyggelse, har vissa mindre justeringar på plankartan gjorts rörande nockhöjder. Några av höjderna har sänkts respektive höjts inom spannet +/- 0,5-1 meter.

Ändringarna stämmer överens med planens syfte och bedöms nödvändiga för att en påbyggnad av befintligt hotell med två våningar ska kunna genomföras. Påverkan på omgivningen bedöms som mycket begränsad.

- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Planbeskrivning

- Avsnitt om uppvärmning har uppdaterats.
- Avsnitt om el har uppdaterats.
- Avsnitt om avtal har uppdaterats.

Justeringarna bedöms inte leda till att planförslaget behöver ställas ut på nytt för granskning.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplane-förslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kvarstående synpunkter

Synpunkter under samrådet

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedöms inte helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare

- (Under samrådet framförde fastighetsägaren synpunkter, som inte har blivit helt tillgodosedda, men efter ytterligare dialog är fastighetsägaren och Skövde kommun överens om planhandlingsplanens utformning.)

Övriga

- Västergötlands museum
- Naturskyddsföreningen
- Västarvet
- Simsjöborg 4:38
- Socialdemokraterna

Synpunkter under granskningen

Skriftliga synpunkter som inkommit under granskningen och bedöms inte helt tillgodosedda har inkommit från:

Övriga

- Västarvet
- Socialdemokraterna
- Miljöpartiet
- Skövde cykelklubb
- Simsjöborg 4:38

Skövde 2018-10-17

Skövde kommun

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson
Planchef

Sigrid Boëthius Väart
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

OKTOBER 2018
SKÖVDE KOMMUN

DETALJPLANER FÖR BILLINGEHUS 1 OCH 2 M.FL.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING, ANTAGANDESKEDE

SKÖVDE

COWI

ADDRESS COWI AB
Skärgårdsgatan 1
Box 12076
402 41 Göteborg

TEL 010 850 10 00
FAX 010 850 10 10
WWW cowi.se

OKTOBER 2018
SKÖVDE KOMMUN

DETALJPLANER FÖR BILLINGEHUS 1 OCH 2 M.FL.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING, ANTAGANDESKEDE

PROJEKTNR. DOKUMENTNR.
A095824 A095824-4-06-RAP002_MKB DP

VERSION	UTGIVNINGSDATUM	BESKRIVNING	UTARBETAD	GRANSKAD	GODKÄND
4.0	2018-10-10	Miljökonsekvensbeskrivning	SOPN, AGEO	Kristina Bernstén	Anna Geo

INNEHÅLL

1	Sammanfattning	7
2	Bakgrund och syfte	9
2.1	Bakgrund till och syfte med detaljplanerna	9
2.2	Syfte med MKB	11
3	Avgränsningar och metodik	12
3.1	Avgränsningar	12
3.2	Parallella processer	13
3.3	Metodik	14
4	Mål och krav	16
4.1	Projekt mål	16
4.2	Miljömål	16
4.3	Miljökvalitetsnormer	18
5	Alternativ	20
5.1	Lokaliseringsalternativ	20
5.2	Nollalternativ	21
6	Planförslag	22
6.1	Pågående markanvändning	22
6.2	Planerad markanvändning	23
6.3	Trafik	25
6.4	Teknisk försörjning	27
6.5	Grundläggning och anpassning av terräng	29
7	Samhällsplanering	31
7.1	Planer	31
7.2	Riksintressen och övriga restriktioner	33

8	Miljöförutsättningar och konsekvenser	34
8.1	Stads- och landskapsbild	34
8.2	Naturmiljö	37
8.3	Kulturmiljö	48
8.4	Rekreation och friluftsliv	53
8.5	Förorenad mark	56
8.6	Yt- och grundvatten och övriga naturresurser	59
8.7	Buller, vibrationer och ljus	66
8.8	Luft	71
8.9	Säkerhet och tillgänglighet	72
8.10	Klimat	74
8.11	Konsekvenser under byggtiden	76
9	Samråd	78
10	Fortsatt arbete och uppföljning	79
11	Samlad bedömning	81
11.1	Miljökonsekvenser	81
11.2	Överensstämmelse med miljöbalken	82
11.3	Miljö kvalitetsmål	83
12	Referenser	86

1 Sammanfattning

Billingens fritidsområde och First Hotel Billinge ligger på platåberget Billingens östra sluttning i utkanten av Skövde stad. Skövde kommun planerar en utveckling av Billingens fritidsområde med bland annat en utvidgning av befintlig skidbacke. Även First Hotel Billinge planerar en utveckling av sin verksamhet genom bland annat utbyggnader. Kommunens ambition med utvecklingen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde. Nya detaljplaner kommer att krävas för att möjliggöra den planerade utvecklingen både av friluftsområdet och för hotellområdet. Sektor samhällsbyggnad bedömde att kommande detaljplaner antas medföra betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning upprättades.

Detaljplanerna kommer att påverka landskapsbilden genom en utbyggnad av Billinge som kommer att kunna ses på långt håll på grund av byggnadens framträdande placering på kanten av berget. Backen kommer också framträda tydligare som en öppen yta mellan skogspartier.

Naturmiljön vid Billingens sluttning har höga värden. Naturvärden kommer att påverkas i och med att mark tas i anspråk för utvidgning av skidbacken.

En del kulturlämningar kommer att påverkas vid genomförandet av detaljplanen. Dock påverkas inga fasta fornlämningar.

Bebyggelsen och anläggningarna kring Billinge är av högt kulturhistoriskt värde. Tillbyggnader och nya byggnader inom området kommer att påverka helhetsintrycket. Det är därför viktigt att gestaltningen av området är väl genomtänkt för att bevara och ta tillvara på de värden som finns idag, på bästa möjliga sätt.

Inom området idag bedrivs en rad av olika fritidsaktiviteter och friluftsliv. En del av detaljplanernas syfte är att förbättra dessa möjligheter för att kunna locka fler besökare. Det bedöms förekomma få konflikter mellan de fritidsaktiviteter och det friluftsliv som idag bedrivs och det som planeras.

Ett nedlagt dagbrott, Käpplunda gruva, ligger i botten av planerad skidbacke. Förorenad mark förekommer inom området och skyddsåtgärder med hänsyn till att minska risken för spridning och exponering av föroreningarna behöver genomföras.

Inga vattendrag som omfattas av miljö kvalitetsnormer finns i nära anslutning till detaljplaneområdena. Det finns dock ett antal grundvattenförekomster, men genomförandet av detaljplanerna bedöms inte motverka möjligheten till uppfyllandet av grundvattenförekomsternas miljö kvalitetsnormer.

Buller kopplat till planerade verksamheter uppstår i form av trafikbuller och verksamhetsbuller. Den tillkommande trafiken på vägarna i området är liten i förhållande till den totala trafikmängden vilket också leder till en liten bullerpåverkan. Snöproduktion, pistning och liftar kommer också att orsaka buller. Skyddsåtgärder och eftertanke vid inköp och placering av utrustning krävs för att inte påverka boende.

Miljö kvalitetsnormerna för luft i Skövde kommun överskrids inte i anslutning till planområdena och verksamheterna kommer heller inte ge upphov till emissioner som leder till några ökade halter av luftföroreningar i området.

Vid utformningen av planområdena tas hänsyn till trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter och tillgängligheten till området för alla befolkningsgrupper, varför en förbättring förväntas utifrån dessa aspekter.

Inga planerade byggnader eller anläggningar inom området förväntas påverkas av ett förändrat klimat med ökade nederbördsmängder. Den utvidgade skidbacken kommer att bidra med en ökad avrinning från området, men fördröjning av dagvattnet planeras. Där dagvattensystemet inte räcker till vid extrema nederbördstillfällen kommer vatten ansamlas i lågpunkter i terrängen, tillsammans med vatten från andra omkringliggande områden. Då dessa lågpunkter idag är obebyggda bedöms detta inte orsaka negativa konsekvenser.

Klimatpåverkande utsläpp minimeras genom att exempelvis möjliggöra ett hållbart resande till området.

Konsekvenser under byggtiden kan uppstå i form av exempelvis buller, vibrationer och damning från byggarbetsplatserna.

Fortsatt arbete sker till exempel i form av ytterligare utredningar, anmälningar, kontroll av miljö påverkan under byggtiden samt uppföljning efter planernas genomförande.

2 Bakgrund och syfte

2.1 Bakgrund till och syfte med detaljplanerna

Väster om Skövde ligger platåberget Billingen. Uppe på Billingens östra sluttning ligger idag Billingens fritidsområde och First Hotel Billingeus.

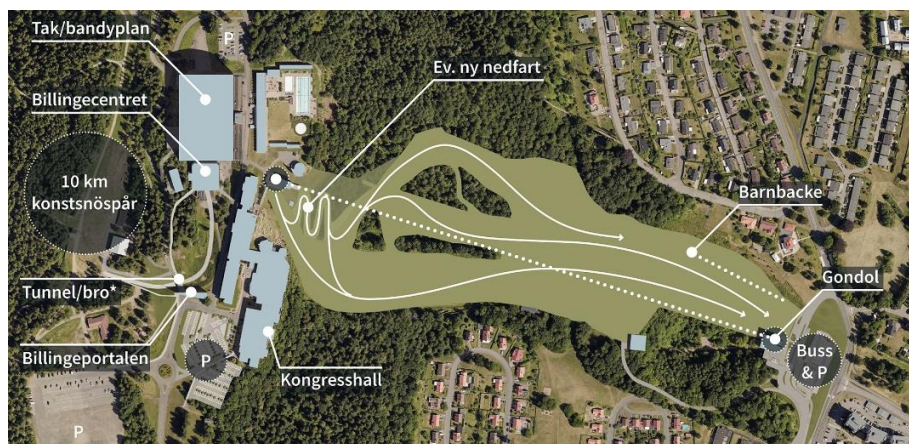

Figur 1. Översiktskarta. De ungefärliga plangränserna för detaljplaneområdena visas i lila.

Skövde kommun planerar en utveckling av Billingens fritidsområde. Bland annat planeras en utvidgning av befintlig skidbacke och uppförande av en gondolift som ska kunna ta besökare upp på berget. Kommunens ambition är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter och locka runt 400 000 besökare per år. Huvudmålgruppen är motionsturister, med fokus på cykling och skidåkning. Samtidigt ska området vara attraktivt som tätortsnära rekreationsområde, se Figur 2.

Samtidigt planerar First Hotell Billinge en utveckling och utbyggnad av sin anläggning för att bland annat skapa fler hotellrum och en ny kongresshall, se Figur 2.

Nya detaljplaner kommer att krävas för att möjliggöra planerad utveckling både av hotell- och fritidsområdet, se Figur 3. Planförslagen för detaljplanerna Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. beskrivs i närmare detalj i avsnitt 6.

Figur 2. Samlad illustration över planerna för området (Förslag enligt Krook & Tjäder, Illustration Skövde kommun).

Figur 3. Ungefärliga planområdesgränser för Billinge 1 inom heldragen linje och Billinge 2 m.fl.

2.2 Syfte med MKB

Alla detaljplaner ska behovsbedömas. En behovsbedömning är en genomgång av huruvida planen kan tänkas innebära betydande miljöpåverkan eller inte. Om planen innebär betydande miljöpåverkan ska planen miljöbedömas. Enligt miljöbalken skall en miljöbedömning innefatta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), vilken utreder den betydande miljöpåverkan som ett fullt nyttjande av detaljplanen kan tänkas orsaka. Syftet med miljöbedömningen och därmed även MKB är att integrera miljöaspekter i detaljplanen så att en hållbar utveckling kan främjas.

Under våren 2017 genomfördes behovsbedömningar för Billinge 1 samt Billinge 2 m.fl. Behovsbedömningarna samråddes med Länsstyrelsen och Skövde kommun, sektor samhällsbyggnad bedömde att kommande detaljplaner kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Det som särskilt uppmärksammades i behovsbedömningarna var potentiell påverkan på naturmiljö, kulturmiljö och rekreation. Dessutom bedöms projektet medföra påverkan utanför planområdet, bland annat avseende trafik, på grund av ett ökat besökarantal. Det finns också ett betydande utredningsbehov i planarbetet och inför genomförandet av planen avseende bland annat geoteknik, VA, dagvatten, buller etc. I processen kring behovsbedömningen stod det klart att en samlad MKB för båda detaljplanerna var att föredra.

Arbetet med MKB och detaljplan har pågått parallellt och de uppgifter, vilka framkommit under arbetet med MKB, har i den utsträckning det ansetts rimligt påverkat utformningen av detaljplanerna.

3 Avgränsningar och metodik

3.1 Avgränsningar

Denna MKB ska belysa de konsekvenser som planförslaget medför.

Den fysiska avgränsningen, utredningsområdet, för denna MKB är i första hand detaljplaneområdena samt det närområde som indirekt kan påverkas av byggandet och driften av de verksamheter som planeras inom området, till exempel genom verksamhetsbuller och landskapsmässiga förändringar. Avgränsningen i tid bygger på två olika skeden; anläggningsskedet för utvecklingen av området samt en tidpunkt när detaljplanerna är genomförda och verksamheterna är i full drift. För driftskedet används år 2035 som jämförelseår vad gäller exempelvis trafiksituationen.

MKB kommer att fokusera på följande miljöaspekter:

- > stads- och landskapsbild
- > naturmiljö
- > kulturmiljö
- > rekreation och friluftsliv
- > naturresurser
- > förorenad mark
- > buller, vibrationer och ljus
- > luft
- > säkerhet och tillgänglighet
- > klimat

3.2 Parallella processer

Parallellt med aktuell detaljplaneprocess pågår ett antal andra processer som krävs för att möjliggöra utvecklingen av Billingens fritidsområde. Processerna och de konsekvenser som samverkar med konsekvenserna kopplat till detaljplaneområdena kommer att beskrivas översiktligt i denna MKB. Det är dock av vikt att ha förståelse för att dessa processer är frikopplade från detaljplaneprocessen och att de följer sin egen ärendehandläggning med separata tidplaner och till viss del även andra handläggande myndigheter.

Skövde kommun avser att utveckla sitt system med konstsnöspår inne i skogen uppe på Billingeplatån och kring sjön Hållsdammen. Konstsnöspåren planeras att förlängas och breddas. Anläggningsarbeten för konstsnöspåren pågår. Konstsnöspåren ligger utanför de detaljplaneområden som denna MKB huvudsakligen beskriver. Byggnad av konstsnöspår är en åtgärd som inte specifikt omfattas av anmälningsplikt eller tillståndsplikt enligt miljöbalken. Men eftersom åtgärden kan komma att väsentligt påverka naturmiljön krävs en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken. En anmälan har skickats in till länsstyrelsen och åtgärderna har samrådits. Beslut fattades av länsstyrelsen 2017-10-25 och innehöll villkor kopplade till skydd av befintliga naturvärdesobjekt, samt hantering av död ved. Beslutet innehöll också information om artskyddsdispens och anmälan om vattenverksamhet som krävs för åtgärderna, se längre ner i detta avsnitt.

Konstsnöspåren berör även områden som omfattas av strandskydd. Strandskyddsärendet hanteras av kommunen.

För att kunna försörja kommande utvidgning av skidbacken samt det utökade konstsnöspårssystemet med snö krävs mer vatten än vad som går åt för konstsnöproduktionen i nuläget. Kommunen har för närvarande tillstånd för ett vattenuttag om 30 500 m³/år från Hållsdammen. Det kommande behovet har beräknats omfatta ca 100 000 m³/år. För detta vattenuttag har Skövde kommun ansökt om tillstånd för vattenverksamhet, enligt 11 kap. miljöbalken, hos mark- och miljödomstolen. Datum för huvudförhandling är satt till den 4 oktober 2018. Om tillstånd inte erhålles planerar Skövde kommun att återanvända uppmagasinerat dagvatten från skidbacken för konstsnöproduktion. Denna MKB förutsätter att tillstånd för ett ökat vattenuttag erhålles. Ytor för dagvattenhantering, som skulle kunna användas för uppmagasinerings för konstsnöproduktion finns dock med i aktuellt planområde, eftersom dessa ytor ändå krävs för dagvattenhantering inom nu planerad verksamhet.

För utvecklingen av konstsnöspåren krävs även förlängning av trummor för ett mindre vattendrag/dike. Åtgärden är av mindre omfattning i ett vattendrag/dike med en medelvattenföring på 2,4 l/s. Länsstyrelsen har i beslut efter 12:6-samråd, enligt ovan, angett att åtgärden kräver en anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. En anmälan för dessa åtgärder skickades till länsstyrelsen i slutet av november 2017. Beslut inkom i januari 2018 med föreläggande om vidtagande av försiktighetsåtgärder vid genomförande av åtgärden.

För utvecklingen av konstsnöspåren har länsstyrelsen i beslut efter 12:6-samråd, enligt ovan, även angett att åtgärden kräver en dispens från artskyddsförordningen, för arten nattviol. En ansökan om artskyddsdispens har tagits fram och dispensen, med därtill kopplade villkor, erhöles i januari 2018. Arbeten har utförts i enlighet med dispensen och bestånden av nattviol har flyttats till ett närliggande område, som är lämpligt för arten. Även utvidgandet av skidbacken kommer att beröra arter som omfattas av artskydd. Även för dessa arter kan en ansökan om dispens bli aktuell. En sådan ansökan är inte påbörjad.

3.3 Metodik

MKB:n har upprättats i enlighet med miljöbalkens 6 kapitel.

För att kunna göra kvalificerade bedömningar av vilka miljöeffekter och miljökonsekvenser som kan uppkomma av projektet har expertutredningar genomförts som ligger till grund för framtagandet av både detaljplanen och tillhörande MKB. Utredningar har utförts inom områdena natur, arkeologi, kulturvård, trafik, dagvatten, buller, geoteknik och förorenad mark.

För att beskriva och värdera de förändringar genomförandet av detaljplanen medför för olika miljöaspekter används vedertagna mål, riktlinjer och regelverk, exempelvis de nationella miljökvalitetsmålen och miljökvalitetsnormer. Förutom ovan nämnda generella bedömningsgrunder finns mer specifika bedömningsgrunder såsom riktvärden för buller eller områden och objekt med särskild juridisk skyddsstatus. För de aspekter som bedömts i MKB:n presenteras relevanta bedömningsgrunder under respektive avsnitt under kapitel 8.

För att komma fram till en beskrivning av de konsekvenser som uppstår vid genomförandet av detaljplanen, belyses de händelsekedjor som leder fram till konsekvenserna. I detta sammanhang används begreppen påverkan, effekt och konsekvens.

- > Påverkan är den förändring av fysiska förhållanden som projektet medför. Påverkan i byggskedet skulle kunna vara att schaktarbeten utförs i ett område. Påverkan i driftskedet kan vara att område har tagits i anspråk och används som skidbacke.
- > Effekt är den förändring av miljökvaliteter som projektet medför, exempelvis förlust av naturmiljöer eller en förändrad bullersituation.
- > Konsekvens är en värdering av effekten med hänsyn till vad den betyder för olika intressen, till exempel hur en förlust av en naturmiljö förändrar den biologiska mångfalden, eller hur ökade bullernivåer påverkar människors hälsa.

Följande skala har tillämpats vid konsekvensbedömningen:

- > Stora negativa konsekvenser
- > Måttliga negativa konsekvenser
- > Små negativa konsekvenser

Konsekvenser kan också bedömas som positiva, men i den bedömningen tillämpas ingen skala.

Bedömningarna är relativa och utgår dels från den påverkade aspektens eller det påverkade objektets värde och dels från påverkans effekt, se Tabell 1.

Intressets värde/känslighet	Effekt		
	Stor effekt	Måttlig effekt	Liten effekt
Högt värde	Stora konsekvenser	Måttliga-stora konsekvenser	Måttliga konsekvenser
Måttligt värde	Måttliga-stora konsekvenser	Måttliga konsekvenser	Små-måttliga konsekvenser
Lågt värde	Måttliga konsekvenser	Små-måttliga konsekvenser	Små konsekvenser

Tabell 1. Matris för bedömningsmetodik.

4 Mål och krav

Avsnittet nedan belyser vilka mål och visioner Skövde kommun har med utvecklingen av Billingens friluftsområde samt vilka av de nationella miljö kvalitetsmålen samt miljö kvalitetsnormer som berörs.

4.1 Projekt mål

Skövde kommun har upprättat ett dokument Vision Skövde 2025, där kommunens framtidsbild har tagits fram. I Vision 2025 belyser Skövde vikten av att stärka sin roll som centralort för att locka fler människor och verksamheter till Skövde regionen. En del av detta är satsningen på att utveckla Billingens friluftsområde och göra området ytterligare attraktivt för besökare, inte bara för boende i närheten utan även mer långväga besökare. (Skövde kommun 2010)

Det finns också en vision om att utveckla Billingens till att bli ett av södra Sveriges mest besökta besöksmål, såväl sommar som vinter (Skövde kommun 2017-11-16).

4.2 Miljömål

I Sverige finns ett miljömålssystem innehållande ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål och 28 etappmål. Generationsmålet innebär att förutsättningar för att lösa miljöproblem ska nås inom en generation utan att miljö- och hälsoproblem flyttas över till andra länder. I miljö kvalitetsmålen beskrivs tillståndet i respektive miljö och vad miljöarbetet ska leda till. I punktform nedan redovisas vilka samtliga 16 miljö kvalitetsmålen är. Miljö kvalitetsmål som är markerade med fet stil är sådana som kan komma att påverkas av projektet. Uppföljningen av dessa miljö kvalitetsmål redovisas i avsnittet om samlad bedömning. Sveriges 16 miljö kvalitetsmål är följande:

- > **Begränsad klimatpåverkan**
- > **Frisk luft**
- > **Bara naturlig försurning**

- > **Giffri miljö**
- > Skyddande ozonskikt
- > Säker strålmiljö
- > **Ingen övergödning**
- > **Levande sjöar och vattendrag**
- > **Grundvatten av god kvalitet**
- > Hav i balans samt levande kust och skärgård
- > Myllrande våtmarker
- > **Levande skogar**
- > Ett rikt odlingslandskap
- > Storslagen fjällmiljö
- > **God bebyggd miljö**
- > **Ett rikt växt- och djurliv**

I etappmålen beskrivs stegvis vad som behöver göras för att generationsmålet eller miljökvalitetsmålen ska kunna uppnås. Etappmål är inte specificerat för samtliga miljökvalitetsmål utan endast för miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan. Däremot finns etappmål specificerat för områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen och luftföroreningar.

Det arbetas även med miljökvalitetsmål på regional nivå. Västra Götalands län arbetar med samtliga miljökvalitetsmål förutom från Storslagen fjällmiljö (Miljömål.se 2017).

I översiktsplanen har Skövde kommun beskrivit att några lokala miljömål ännu inte fastställts, men arbetet med att anpassa de nationella och regionala miljömålen till kommunal nivå pågår (ÖP 2025). Skövde kommun har delat upp sitt miljöarbete i nio fokusområden vilka är klimat, energi, trafik, luft, vatten, natur, kemikalier, avfall och bostad. Dessa fokusområden är sedan kopplade till de nationella miljömålen och behandlar samtliga utom säker strålmiljö, hav i balans samt levande kust och skärgård, myllrande våtmarker och storslagen fjällmiljö (Miljöbarometern 2017).

4.3 Miljökvalitetsnormer

I samband med införandet av miljöbalken 1999 infördes begreppet miljökvalitetsnormer som ett styrmedel för att komma till rätta med diffusa utsläpp, exempelvis från transporter. Miljökvalitetsnormer syftar till att skydda människors hälsa och miljö och därigenom uppfylla krav som ställs genom vårt medlemskap i EU.

Idag finns miljökvalitetsnormer för:

- > utomhusluft (SFS 2010:477).
- > vattenförekomster (SFS 2004:660).
- > fisk- och musselvatten (SFS 2001:554).
- > omgivningsbuller (SFS 2004:675).

Enligt miljöbalkens 6:e kapitel 7§ ska det av en miljökonsekvensbeskrivning framgå, hur det är tänkt att ett projekt ska undvika att medverka till att en miljökvalitetsnorm inte följs.

Luft

Miljökvalitetsnormer för utomhusluft gäller i hela landet och baseras i huvudsakligen på krav i EU-direktiv. Det som avses som utomhusluft är utomhusluften med undantag för arbetsplatser samt vägtunnlar och tunnlar för spårbunden trafik. De parametrar där miljökvalitetsnormer finns satta för är kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Det är kommunerna själva som ansvarar för att miljökvalitetsnormerna för utomhusluft uppfylls för samtliga parametrar förutom marknära ozon. Miljökvalitetsnormer avser dels föroreningsnivåer som inte får överskridas eller som får överskridas endast inom en viss angiven utsträckning, samt dels föroreningar som inte bör överskridas.

Buller

Miljökvalitetsnormer för buller infördes 2004 genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Förordningen avser omgivningsbuller från vägar, järnvägar, flygplatser, tillståndspliktiga hamnar samt vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna. Miljökvalitetsnormer för utomhusbuller är en slags målsättningsnorm och följs när strävan är att undvika att skadliga effekter på människors hälsa uppstår på grund av omgivningsbuller. Det är kommuner och myndigheter som ansvarar för att miljökvalitetsnormen följs.

Miljökvalitetsnormen för buller gäller i kommuner med mer än 100 000 invånare samt för områden som störs av buller från större vägar, järnvägar och flygplatser. Aktuella planer bedöms därför inte omfattas av miljökvalitetsnormen för buller.

Fisk- och musselvatten

Förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten syftar till att skydda eller förbättra fisk- och musselvatten för att upprätthålla

fisk- och musselbeståndet. Miljökvalitetsnormerna avser dels värden som inte får överskridas eller underskridas annat inom viss angiven utsträckning och dels värden som ska eftersträvas. I anslutning till aktuella planområden finns inga vatten som omfattas av miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Yt- och grundvatten

Miljökvalitetsnormer har fastställts för alla Sveriges vattenförekomster, enligt EU:s ramdirektiv för vatten (200/60/EG). Miljökvalitetsnormerna syftar till att skapa god vattenstatus och är framåtsyftande. De ställer krav på vattnets kvalitet och kvantitet vid en viss tidpunkt. I anslutning till aktuella planområden finns inga ytvattenförekomster som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten. Den närmsta ytvattenrecipienten nedströms, som omfattas av miljökvalitetsnormer för ytvatten, är Svesån som rinner öster och söder om Skövde. I anslutning till aktuella planområden finns dock grundvattenförekomster, som omfattas av miljökvalitetsnormer, se vidare i avsnitt 8.6.

5 Alternativ

5.1 Lokaliseringsalternativ

Platåberget Billingens sluttningar är kantade av Natura 2000-områden, naturreservat och områden för naturhänsyn såsom nyckelbiotoper och områden med naturvårdsavtal. Föreslagna detaljplaneområden ligger insprängda mellan bebyggda områden inom ytterkanten av Skövde stad, men präglas också starkt av naturmiljön vid Billingens östra sluttning. Detaljplaneområdena hyser höga naturvärden och ligger i anslutning till naturområden med områdesskydd. Inga markanspråk sker dock inom områden med områdesskydd.

Om man skulle anlägga liknande verksamheter, som de som planeras, på annan plats inom Skövde kommun, så är det någon annan av Billingens sluttningar som skulle kunna vara aktuell som lokalisering. Detta på grund av att det är där som nödvändiga skillnader i höjdmeter finns för bland annat skidverksamheten. Att ta motsvarande område i anspråk på annan plats bedöms orsaka större påverkan på miljön än att utvidga och utveckla befintlig verksamhet. Som exempel på detta kan nämnas större ianspråktagande av naturmark vilket kan medföra större förlust av habitat, större påverkan på landskapsbilden och upplevelsevärden genom att ta ett jungfruligt område i anspråk samt större påverkan på jord- och skogsbruk. En ny lokalisering skulle sannolikt också kräva anläggande av nya vägar vilket skulle kräva ytterligare markanspråk. Närhet till Skövde centrum samt befintlig infrastruktur och kollektivtrafik bedöms vara av stor betydelse för att minimera verksamheternas miljöpåverkan, vilket uppfylls vid planerad lokalisering, men är svårt, om inte omöjligt att uppnå för en ny lokalisering.

Billingens friluftsområde och Hotell Billinge hus är dessutom båda etablerade verksamheter med en stark anknytning till den aktuella platsen. Byggnaderna inom området hyser höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden och det är därför av stort intresse att verksamheterna i och kring dessa kan fortsätta att bedrivas och utvecklas med hänsyn taget till dessa värden.

Kostnaderna för att nyanlägga motsvarande verksamheter som de som redan existerar bedöms heller inte vara ekonomiskt rimligt i förhållande till att utvidga befintliga verksamheter.

Det bedöms därmed att en utvidgning av verksamheterna enligt aktuella planförslag är det bästa alternativet ur miljösynpunkt.

5.2 Nollalternativ

Nollalternativet beskrivs, enligt 6 kapitlet 7 § miljöbalken, som en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten eller åtgärden inte kommer till stånd.

Om de planerade detaljplanerna inte skulle antas, förutsätts att hotell- och fritidsverksamheten fortsätter att bedrivas som idag. Undantaget är utvidgningen av konstnospåren som planeras att genomföras även om detaljplanerna inte antas, eftersom denna verksamhet ligger utanför detaljplanernas gränser och har hanterats i en separat process med samråd enligt miljöbalken 12 kap. 6§, se avsnitt 3.2. Byggnader samt anläggningar och ytor för fritidsändamål kvarstår i övrigt som idag. En utvidgning av Billingebacken och en utbyggnad av hotellet blir därmed inte aktuellt. Vid en utebliven satsning på området, genom nollalternativet, är det möjligt att intresset av att investera i underhållsåtgärder för hotellet och området i övrigt minskar.

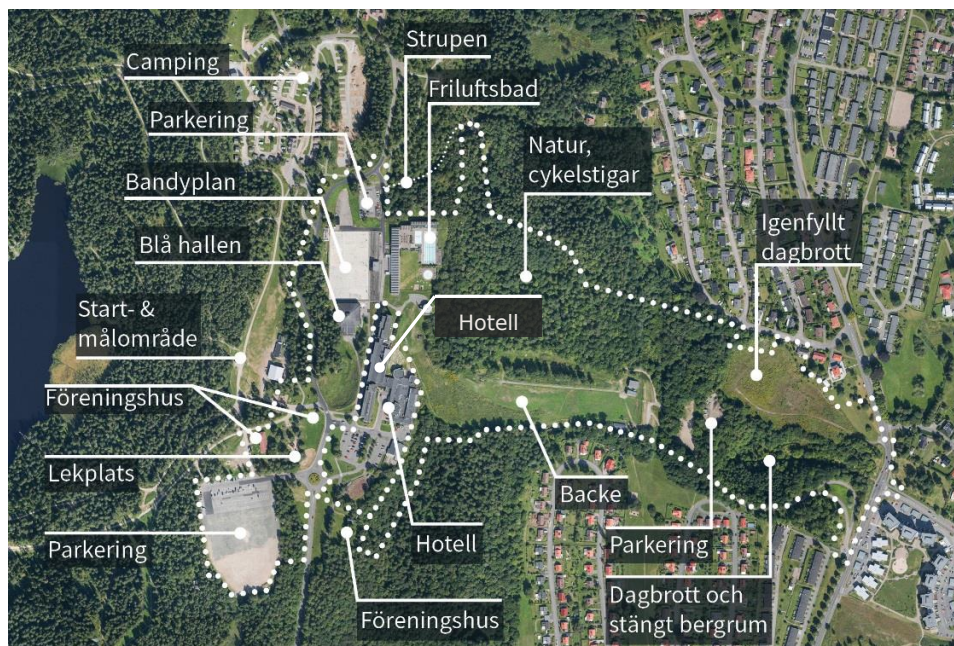
För nollalternativet antas enbart en generell trafikökning för jämförelseåret 2035. Inga nya, särskilt trafikalstrande verksamheter, antas genomföras i området vid nollalternativet. Det har dock tidigare funnits skisser på bostäder i den östra delen av planområdet, ner mot Dalvägen, så det är möjligt att området kan komma att tas i anspråk för andra ändamål, även om nu aktuella detaljplaner inte kommer till stånd.

Konsekvenserna av nollalternativet beskrivs för respektive miljöaspekt i avsnitt 8.

6 Planförslag

6.1 Pågående markanvändning

Inom planområdet för Billinge 1 ligger First Hotell Billinge. Utöver hotellverksamheten används lokalerna inom området även för konferens, spa, gym och restaurang. Parkeringsytor finns som är kopplade till First Hotells verksamhet.

Figur 4. Pågående markanvändning för Billinge 1 och 2 m.fl. (Illustration: Skövde kommun).

Stora delar av planområdet Billinge 2 m.fl. ingår redan idag i Billingen fritidsområde, med skidbacke, bandyplan, friluftsbad och en stor parkeringsyta i söder. Mindre parkeringsytor finns också i anslutning till bad och bandyplan. Från Billingeplatån sluttar berget brant ner i skogsområdena norr och söder om befintlig skidbacke. Skogsområdena används idag för rekreation och motion, exempelvis promenader och cykling. En gångväg som kallas Strupen går genom

planområdets norra del och leder upp på Billingeplatån. Andra stigar leder norr ut mot utflyktsmålet Rhododendrodalen.

I den östra delen av planområdet finns ett nedlagt och delvis igenfyllt stenbrott och ett igenstängt berggrum. Dessa ytor är inte planlagda idag. I öster finns även några fastigheter för friliggande bostadshus.

6.2 Planerad markanvändning

6.2.1 Billingehus 1

Planområdet utgörs av fastigheten Billingehus 1 med en yta på ca 2,9 ha. I huvuddrag föreslås en utbyggnad av ny kongresshall och en utökning av antal hotellrum i anslutning till befintligt hotell.

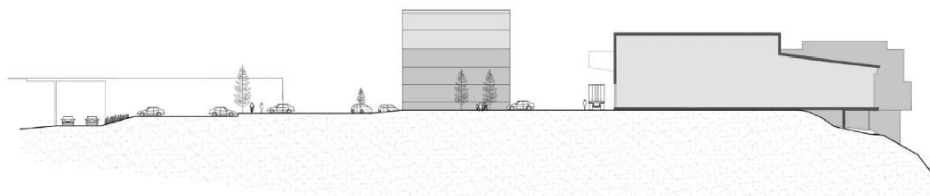

Figur 5. Urklipp ur illustrationskarta, Billingehus 1 (Krook & Tjäder).

Planförslaget innehåller en påbyggnad av befintliga hotelldelar med 1-2 våningar, vilket uppskattningsvis skulle möjliggöra ca 150 nya hotellrum, samt den nya kongresshallen som planeras söder om befintlig hotellbyggnad.

Totalt sker en ökning med cirka 9 600 kvadratmeter BTA (bruttoarea, summan av alla våningsplans area). Från befintligt cirka 20 000 kvadratmeter BTA till totalt cirka 29 600 kvadratmeter BTA.

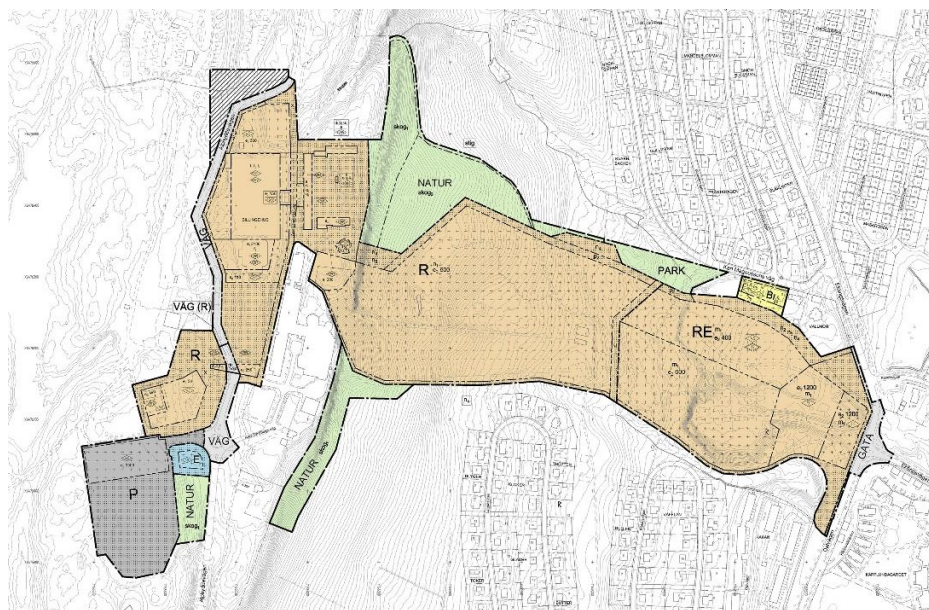
Parkeringsplatser anläggs vid hotellets befintliga parkeringsplats men ytorna utökas något och effektiviseras för att rymma fler platser än idag. I planområdets södra del på vad som tidigare var en äventyrsbana anläggs också parkeringsplatser. Ungefär 210 parkeringsplatser ryms inom planområdet.

Figur 6. Sektion från söder visandes tillkommande kongress samt påbyggd hotelldel mot söder (Krook & Tjäder).

6.2.2 Billinge hus 2 m.fl.

Planområdet omger Billinge hus 1 och omfattar en area på 31 ha. Planens syfte är att möjliggöra en utveckling och utbyggnad av befintliga fritidsanläggningar och kompletterande byggnation för friluft- och idrottsändamål, se Figur 7.

Figur 7. Urklipp ur plankarta för Billinge hus 2 m.fl.

Planens huvuddrag är att Billingebacken förlängs åt öster och utvidgas åt norr. Planen möjliggör även en gondollift i backen och en byggnad för en ny dalstation, med anslutande parkeringsytor. Planerade förändringar uppe på Billingeplatån omfattar ombyggnad av byggnaden som ligger strax söder om bandyplanen. Byggnaden är idag känd som Blå hallen, men kommer att gå under namnet Billinge centret. Ombyggnaden planeras för att kunna inrymma olika typer av servicefunktioner som är kopplade till skidåkning och övriga fritidsaktiviteter i området. En ny parkering planeras att anläggas väster om bandyplanen och en ny byggnad planeras att anläggas strax söder om den nya parkeringen. Bandyplanen planeras att kunna förses med tak. En ny portalbyggnad planeras mellan Alphyddevägen och Arne Sandbergs väg.

I de norra och södra delarna av planområdet säkerställs mark som naturmark. Ett par mindre fastigheter som idag ligger helt eller delvis utanför detaljplan planläggs för bostäder.

6.3 Trafik

Området kring Billinge hus nås idag med bil via Norra Bergvägen och Alphyddevägen. Kommande dalstation planeras i anslutning till Dalvägen. Dagens dalstation når man via en mindre väg från Dalvägen och väster ut. Från norr ansluter Ekängsvägen till Dalvägen, se Figur 8.

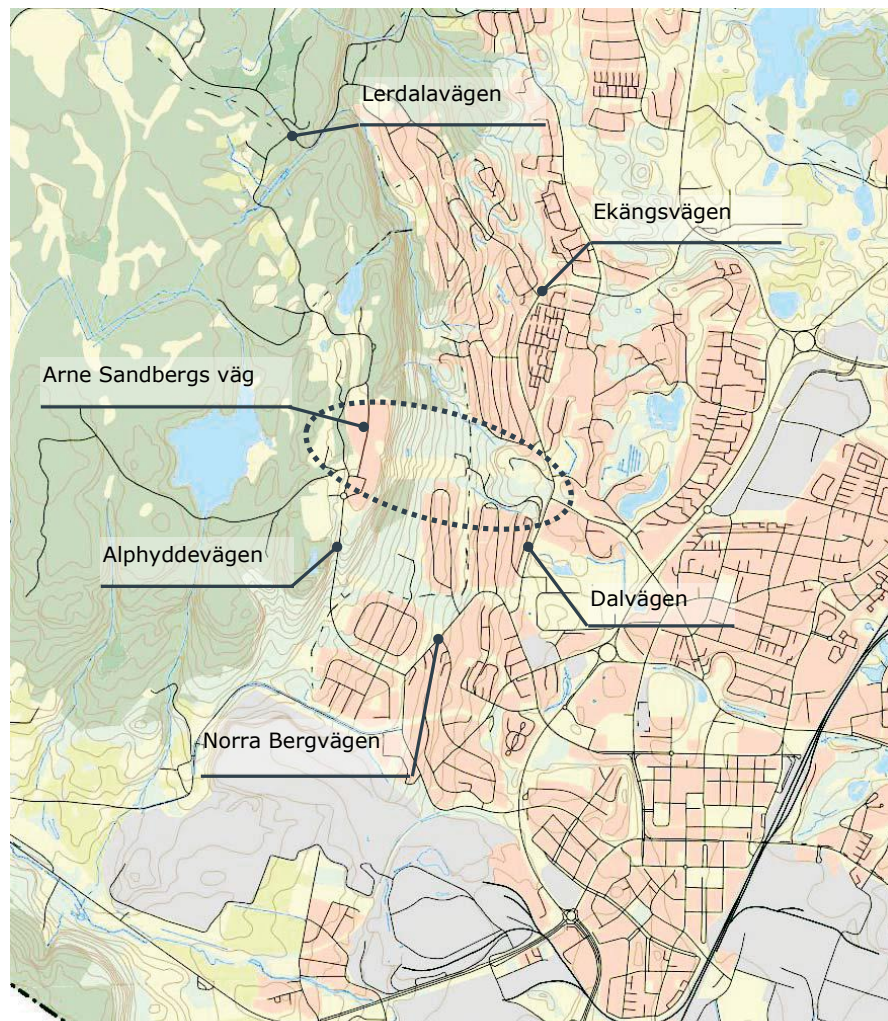
Idag finns det ca 1100 parkeringar inom detaljplaneområdena. Efter genomförandet av detaljplanerna kommer det finnas drygt 1200 parkeringar inom områdena. Dessa tillskapas genom en större parkering för planerad dalstation samt upprustning av befintliga ytor samt nytillkomna ytor kring Billinge hus.

Trafiken till och från området kring Billinge hus (trafiken längs Alphyddevägen) uppgår idag till ca 2000 fordon per dygn. Efter genomförandet av detaljplanerna kommer det fortsatt vara samma vägar som leder till områdena. Infarten från Dalvägen till den planerade dalstationen kommer dock att utökas i förhållande till dagsläget och för att skapa ett genomgående flöde för busstrafiken anläggs en ny anslutning vid Ekängsvägen. Gondolliften kommer dessutom att fungera som en förlängning av kollektivtrafiken. Trafikprognoser har tagits fram för år 2035 för en situation när detaljplaneområdena bedöms vara utbyggda. Två prognoser för utbyggnadsalternativet har tagits fram. En prognos för en situation där gondolliften har byggts och en prognos där gondolliften inte har byggts. Trafiken till och från Billinge hus (Alphyddevägen) bedöms uppgå till ca 3000 fordon per dygn utan gondol och 2450 fordon per dygn med gondol. Detta kan jämföras med nollalternativet för 2035 där endast den generella trafikökningen för området anges, utan att utvecklingen av hotellområdet och fritidsområdet har kommit till stånd. Vid nollalternativet bedöms trafiken till och från Billinge hus uppgå till 2350 fordon per dygn. För utbyggnadsalternativet med gondol antas 20 % av besökarna att välja gondolen som transportmedel för att ta sig upp på berget. En god koppling mellan befintlig kollektivtrafik och

gondolen är en förutsättning för att det ska lyckas. Generellt visar trafikprognoserna att trafikflöden påverkas endast inom ett begränsat område i omedelbar närhet av friluftsområdet vid genomförandet av detaljplanen.

En smal gång- och cykelbana, till stor del utan belysning, löper öster om Alphyddevägen till toppen av berget, fram till parkeringen framför First Hotel Billingeus. Därefter fortsätter gångbanan på den västra sidan om vägen. Gång- och cykelbanan längs Alphyddevägen är mer kuperad och brantare än bilvägen. Det finns planmässiga förutsättningar för att förbättra gång- och cykelvägen genom att förlägga den längsmed bilvägen. Detta ingår dock inte i aktuella detaljplaner, men bör övervägas för att förbättra möjligheterna för gång- och cykeltrafiken. Längs Arne Sandbergs väg finns en smal trottoar. För cyklister och gående kan det upplevas otydligt hur man ska röra sig i området. Cykelparkeringar saknas helt. Nedanför sluttningen finns en gång- och cykelbana öster om Ekängsvägen. På den västra sidan om Ekängsvägen respektive Dalvägen finns en smal trottoar.

Vid genomförandet av detaljplanerna sker en viss utökning av gång- och cykelbanor samt gångstråk på toppen av berget. Kopplingarna mellan de olika områdena kring hotellet och fritidsområdet tydliggörs så att det blir enklare att uppfatta hur man säkrast tar sig fram. Arne Sandbergs väg utformas som en gång- och cykelväg.

Figur 8. Vägar i området. Lokaliseringen av detaljplaneområdena visas inom streckat område.

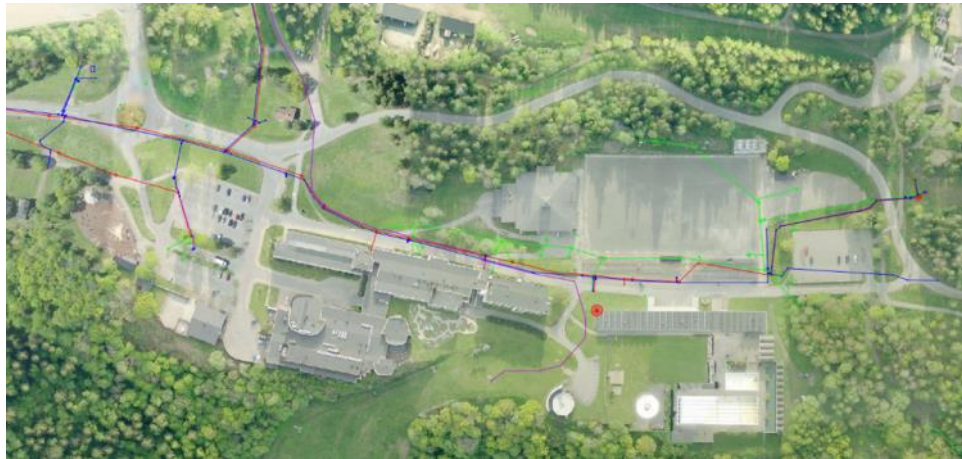
Till toppen av berget går idag endast anropsstyrd kollektivtrafik. Till området för kommande dalstation ansluter kollektivtrafiken, med befintlig busslinje, till busshållplatser på Dalvägen och Ekängsvägen. Vid genomförandet av detaljplanen anläggs en hållplats för kollektivtrafiken i anslutning till gondolen. Gång- och cykelvägar och övergångsställen ses över i anslutning till dalstationen för att få en god tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter. Vid dalstationen och på andra platser inom detaljplaneområdena avses cykelparkeringar anläggas.

6.4 Teknisk försörjning

Billingens fritidsområde förses med dricksvatten från ledning i Alphyddevägen. Denna ledning leds sedan vidare via Arne Sandbergs väg. Samförlagt med dricksvattenledningen finns en spillvattenledning, se Figur 9.

I samband med ombyggnation av området skall befintliga vattenledningar av gjutjärn förlagda i Arne Sandbergs väg ersättas. Delar av ledningsnätet har ersatts av kommunen i tidigare etapper. Bedömningen är att inga

spillvattenledningar behöver ersättas. Preliminär bedömning är att kapaciteten i spill- och dricksvattennät är tillräcklig även efter utbyggnad.

Figur 9. Befintligt ledningsnät vid befintlig anläggning. Dricksvattenledningar i blått, spillvattenledningar i rött och dagvattenledningar i grönt.

Befintlig värmeförsörjning för byggnaderna inom området sker idag antingen med elvärme eller så kallad närvärmeanläggning. Närvärmeanläggningen är placerad i hotellet och består av en pelletsanläggning som förutom hotellet försörjer befintligt bad och Blå hallen med värme via ett värmekulvertsystem. Övriga byggnader inom området värms via el.

I samband med satsningen på utvecklingen av Billingens fritidsområde planeras att ansluta området till Skövde värmeverks AB:s fjärrvärmesystem och därigenom kunna erbjuda anslutning av samtliga fastigheter till deras fjärrvärmesystem.

Avrinning av dagvatten från de södra områdena uppe på Billingen kommer liksom idag att dels kunna ske i sydlig/sydöstlig riktning till naturmark eller till Alphyddevägens dike. Längs med Alphyddevägen finns även en dagvattenledning. Avrinning från de norra delarna rinner i huvudsak norrut eller leds i nordlig riktning via dagvattenledningar. Ledningen mynnar ut i naturmark i slutningen mot öst.

Skidbacken kommer att höjdsättas på ett sådant sätt att avrinningen vid slutet av backen sker åt söder. Dagvattnet kommer att fördröjas i magasin inom området, inom det södra dagbrottet/stängd gruva och därifrån ledas till dagvattenledning i Ekängsvägen. Dagvatten från ytorna långt i öster i form av infartsväg och parkering kommer också att ledas till dagvattenledningen i Ekängsvägen.

Vattenförsörjningen för snöproduktion till skidbacken och konstsnöspåren kommer ifrån sjön Hållsdammen, som ligger väster om planområdena. Vattenintaget från Hållsdammen kommer att vara utformat som det är idag, men de rör för fördelning av vattnet till befintliga konstsnöspår och till skidbacken, som idag till största delen ligger ovan mark, kommer att utföras markförlagda bland annat ur frostsäkringssynpunkt. Ledningarna för

konstsnöspåren kommer att förläggas inom spårens omedelbara sidoområde och kommer inte att ta ytterligare naturmark i anspråk. Uttagsposter till snökanoner och lansar, anläggs utmed ledningarna.

6.5 Grundläggning och anpassning av terräng

Billinge 1.

Jorddjupet är genomgående litet inom området och bergnivån har påträffats mellan 0,4 och 5,0 meter under markytan. Jorden inom området består under ytskiktet överst av fyllning som via friktionsjord vilar på underliggande berg. Grundvattenytan har påträffats ligg mellan 2 och 2,5 meter under markytan.

Radonmätning har utförts i två punkter. Mätvärdena uppgår till 10 resp. 20 kBq/m³. Detta betyder att marken skall klassas som normalradonmark som ligger i intervallet 10-50 kBq/m³. Det innebär att byggnader skall uppföras med radonskydd.

Grundläggning kan ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstyvad bottenplatta, på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning. Grundläggning skall inte ske direkt på berg.

Schaktning i friktionsjord kan över grundvattenytan ske med en släntlutning av 1:1,5. Jorden är erosionsbenägen, vilket måste beaktas inför kommande anläggningsarbeten. Stabiliteten bedöms som god eftersom området är plant och det är nära till bergytan. Se vidare geoteknisk utredning för området (MITTA AB 2017).

Byggrätten anpassas så att grundläggning och stora markarbeten inte sker alltför nära branten med höga naturvärden.

Billinge 2 m.fl.

Uppe på Billingeplatån och kring botten av befintlig skidbacke består de övre marklagren av siltig sand, med inslag av mull, lera och grus på olika djup. Viss fyllnadsjord har också påträffats. Underliggande jord består inom området av siltig sandmorän som bedöms som mycket fast lagrad. Under moränen ligger berg. I nedre delen av planerad skidbacke i området kring tidigare Kävplunda gruva består de övre marklagren av fyllning bestående av sten, grus, silt och sand, även innehållande mulljord. Den naturligt lagrade jorden utgörs delvis överst av stenig, grusig, siltig sand. Jorden inom området innehåller block och rikligt med alunskiffer. Vid undersökningen påträffades även rödfyr. Härunder utgörs jorden av sandig morän som bedöms som mycket fast lagrad, ovanpå berg (BG&M 2017).

Grundläggning av byggnader och andra anläggningar inom området för den utvidgade skidbacken kan ske på frostskyddad nivå med sulor, alternativt förstyvad bottenplatta, på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning (sedan allt organiskt material borttagits), se vidare geoteknisk utredning för området (BG&M 2017).

Någon sättningsundersökning har inte utförts eftersom rådande jordarter inte bedöms som sättningsbenägna. Stabilitetsutredning har inte heller utförts, men det rekommenderas att vid grundläggning inom de brantare delarna av sluttningen bör stabiliteten utredas inför byggnation. Vidare ska belysas att jorden är erosionsbenägen, vilket kräver beaktande bland annat med avseende på anläggningsarbeten.

Schaktning i friktionsjord kan över grundvattenytan ske med en släntlutning av 1:1,5. Vid schaktning under grundvattenytan och samtidig länshållning av schakten finns risk för erosion och bottenuppluckring. Om det blir aktuellt med schaktning och återfyllning under grundvattennivån krävs att detta studeras och planeras särskilt innan arbetet påbörjas.

Anpassningar av terräng både i den nya och i den befintliga delen av skidbacken kommer att krävas för att uppnå önskade lutningar, som passar för skidåkning. Störst fyllnadsarbeten kommer att utföras inom det igenfyllda dagbrottet. Störst schaktarbeten kommer att utföras sydväst om dagbrottet och ned mot kommande dalstation. Det innebär att schaktarbeten sannolikt kommer att utföras i förorenade massor. Se vidare avsnitt 8.5.

7 Samhällsplanering

Nedan beskrivs Skövde kommuns fysiska planering som berör aktuella detaljplaner för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. samt vilka riksintressen och övriga restriktioner som finns inom området. Informationen om kommunens planer är hämtad från Skövde kommuns översiktsplan, fördjupad översiktsplan samt detaljplaner.

7.1 Planer

Översiktsplan

Skövde kommuns översiktsplan, ÖP 2025, är antagen i juni 2012 av kommunfullmäktige. Kommunen har i sin översiktsplan listat 24 stycken strategiska mål, varav ett av målen är att bibehålla och utveckla Billingens friluftsområde. Billingens fritidsområde beskrivs som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. I översiktsplanen har kommunen även pekat ut ett område för utbyggnad av skidbacken ner till Dalvägen/Ekängsvägen, men området är inte lika utbrett åt norr som är situationen enligt aktuell detaljplan. I Figur 10 ses markanvändningen kring Billingens friluftsområde. Där ses att området kring Billingen har markanvändningsområden i form av friluftsområde, idrottsområde och tätortsnära naturområde.

Markanvändning

	El högspänning luftledning
	Kommungräns
	Västra stambanan (riksintresse)
	Föreslagna framtida vägsträckning
	Ny väg
	Vattenområde
	Grönstråk
	Friluftsområde
	Parkmark
	Skyddad natur
	Tätortsnära naturområde
	Begravningsplats
	Centrumbebyggelse
	Högskola/Forsknings- och innovationsföretag
	Idrottsområde
	Nya bostäder
	Utredningsområde
	Service
	Befintliga bostadsområden
	Handel
	Nya verksamheter
	Befintliga verksamhetsområden
	Militär anläggning och mark
	Pågående markanvändning

Figur 10. Markanvändning över Billings friluftsområde enligt Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025. Karta hämtad från Skövde kommuns översiktsplan.

Fördjupade översiktsplaner

Skövde kommun har inga fördjupade översiktsplaner som berör detaljplaneområdena.

Gällande detaljplaner

Det finns sju gällande detaljplaner/stadsplaner som berörs av aktuellt utvecklingsområde.

En stadsplan och ändring av stadsplan avser Billingsluttningen (ST86) och innehåller bestämmelser för Billingsluttningen och bostäderna söder om befintlig skidbacke. En annan avser området vid Alphyddan (ST97) och anger bestämmelser för hotellområdet samt fritids- idrotts och rekreationsanläggningarna. Den tredje stadsplanen som berör utredningsområdet är för Billinge 1 (ST228) och anger planbestämmelser för en begränsad del av hotellområdet. Stadsplan för område vid Dalvägen å nedre Billingsluttningen i Skövde (ST144) innehåller bestämmelser för bostäder. Vidare berörs detaljplanen för området vid Kåplunda park m.m. (DP631) och innehåller bestämmelser för bland annat bostäder, vård och handel samt naturmark, stadsplanen för södra delen av området Dälderna i Skövde (ST 189) och detaljplan för kvarteret Vallmon, utökning (DP593).

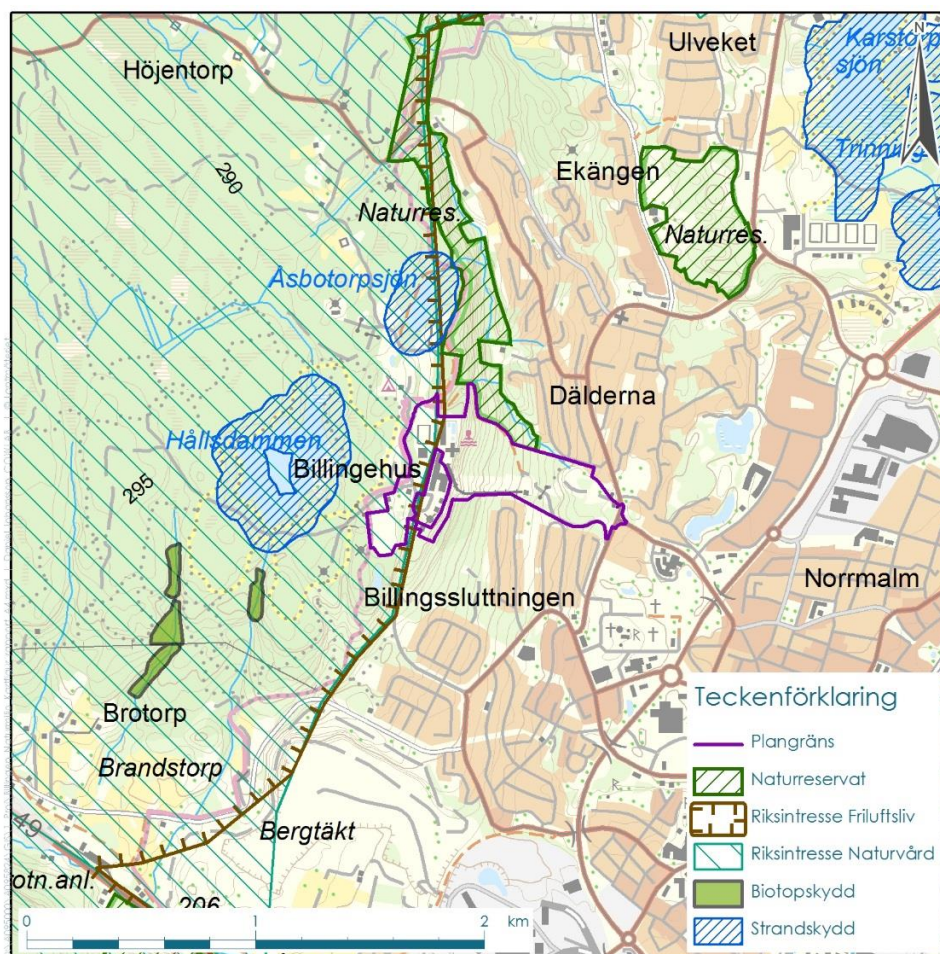
Gällande detaljplaner kommer i berörda delar att ersättas av de nya detaljplanerna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl.

7.2 Riksintressen och övriga restriktioner

I miljöbalkens tredje kapitel står det att områden som är av riksintresse för naturvård, kulturmiljö eller friluftsliv ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dessa mark- eller vattenområden. Utpekandet innebär att det ska prövas huruvida en ny verksamhet kan genomföras utan att det medför påtaglig skada på de värden som riksintresset syftar till att skydda.

Utvecklingen av området berör två stycken riksintressen i skogsområdet uppe på Billingeplatån. Dessa är riksintressen för friluftsliv och naturvård. Norra delen av området angränsar även till Billingeklevens naturreservat. Se Figur 11.

Sjöarna Åsbotorpsjön och Hållsdammen omfattas av strandskydd. Områden som omfattas av skogligt biotopskydd förekommer uppe på Billingen, söder om Hållsdammen.

Figur 11. Skyddade områden i anslutning till planområdena och de utökade konstnospåren. Lila linje visar ungefärliga plangränser.

8 Miljöförutsättningar och konsekvenser

8.1 Stads- och landskapsbild

Förutsättningar

Stads- och landskapsbild beskriver visuella upplevelser utifrån en betraktares synvinkel. Billingebacken, hotellet och kyrkan är framträdande inslag i Skövdes stadsbild. De är väl synliga från många platser och på långt håll, redan på väg in i staden.

Skidbacken utgör en stor, öppen yta som framträder markant mot omgivande lövskog i söder och norr. Högst upp avgränsas skidbacken av de karakteristiska branta klipporna. Under vinterperioden och delar av dygnets mörka timmar framträder backen extra tydligt eftersom den både är snötäckt och upplyst. Uppe på platån är det hotellet som dominerar visuellt.

Figur 12. Vy mot Billinge hus och Billinge backen från öster (Foto Skövde kommun).

Från backens topp har man en storslagen utsikt åt öster, över Skövde och omgivande slättlandskap.

Figur 13. Utsikt från Billingeus (Foto COWI AB).

Bebyggelsen på berget är arkitektoniskt intressant, men upplevs på samma sätt som kringliggande ytor, vara i behov av en upprustning för att nå upp till dess fulla potential.

Figur 14. Vy från norr, på Arne Sandbergs väg (Foto Skövde kommun).

Landskapet kring motionsspåret uppe på Billingen utgörs av tät skog, vilken begränsar vyer och utblickar. På vissa platser längs spåret ges dock möjlighet att blicka ut över Hållsdammen.

Påverkan, effekt och konsekvens

Vid en utvidgning och förlängning av skidbacken kommer backen fortsättningsvis upplevas framträdande i landskapet. I och med förlängningen av

skidbacken kommer dock backen att bli mer framträdande för fler boende, framför allt de som kommer att bo i anslutning till dalstationen. Intrycket av backen från håll bedöms dock inte förändras på ett påtagligt sätt jämfört med mot dagens situation, eftersom verksamheten och synligheten finns där redan idag.

I samband med utbyggnaden av hotellområdet kommer utbyggnader att uppföras och befintliga byggnader renoveras vilket kan komma att få området från en betraktares synvinkel att se mer modernt ut. På håll kommer hotellet att bli mer framträdande eftersom hotellet kommer byggas på med fler våningar och bli ett större komplex. Utsikten uppe från platån i öster kommer fortsättningsvis att kunna upplevas.

Vid vistelse i motionsspåren kommer skogen att upplevas mer öppen, eftersom motionsspåren breddas och skog således kommer att behöva avverkas i samband med breddningen.

Det bedöms att planerade utbyggnader av hotellet kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen bedöms som måttlig till stor. Det är dock inte möjligt att bedöma om denna konsekvens är positiv eller negativ eftersom den bedömningen ligger i varje betraktares öga, se Figur 15.

Figur 15. Illustration över föreslagen utbyggnad med vy nerifrån Skövde (Krook & Tjäder).

Konsekvenser av nollalternativet

Stads- och landskapsbilden kommer vid nollalternativet att upplevas som i nuläget, förutom att de planerade åtgärderna med att utvidga konstnospåren kommer göra att skogen känns mer öppen. Skisser har även tidigare funnits på bostäder längst ner mot Dalvägen, så det är möjligt att området kring tidigare Käplunda gruva på sikt skulle kunna övergå från grönområde till bostadsområde.

8.2 Naturmiljö

Förutsättningar

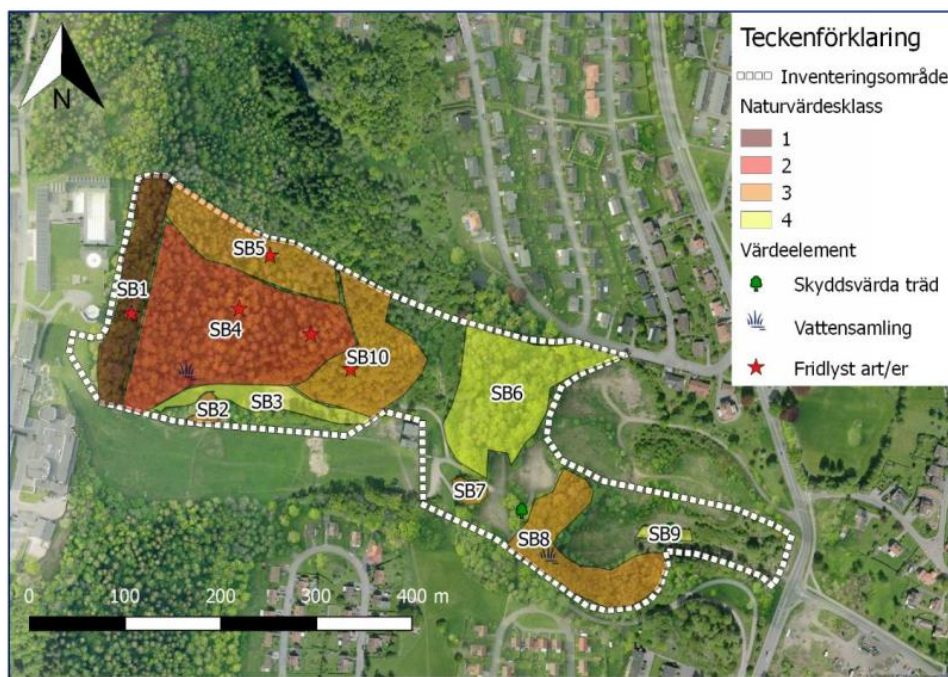
Billingeplatån och bergets sluttningar hyser många områden med höga naturvärden. Planområdena ligger i anslutning till riksintresse för naturmiljö på Billingeplatån, benämnt Nordbillingen, se Figur 11. I värdeomdömet för riksintresset Nordbillingen framhålls värden och platser som anses utgöra riksintresseområdets kärnvärden. Värdena berör områdets geologi, välbevarade odlingslandskap, ängs- och betesmarker, myrar, våtmarker, extremrikkärr orörda barrskogar, granskogar ädellövskogar och en rik flora. Förutsättningar för bevarande av riksintresset omfattar fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk, naturvårdsinriktad betesdrift av naturbetesmarker och skötsel av landskapselement (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2016).

I anslutning till planerad skidbacke ligger Billingeklevens naturreservat, se Figur 11. Syftet med naturreservatet är bevara biologisk mångfald i form av kärlväxter, lavar, mossor och svampar samt att tillgodose behov av områden för friluftsliv och att vårda värdefulla tätortsnära miljöer.

Sluttningarna nedanför Billinge hus och Billingens fritidsområde har i Skövde kommuns naturvårdsprogram konstaterats inneha mycket höga naturvärden (Skövde kommun 1998). Detsamma gäller för avgränsade områden uppe på Billingeplatån i närheten av befintliga motionsspår, där både mycket höga naturvärden och områden med högsta naturvärde beskrivs i kommunens naturvårdsprogram. Delar av dessa områden är även skyddade som skogliga biotopskyddsområden, enligt miljöbalkens kapitel 7, utpekade av Skogsstyrelsen, se Figur 11.

För de områden som berörs av planerad utveckling av fritidsområdet och av First Hotel Billinge hus har naturvärdesinventeringar utförts. Naturvärdesinventeringar har utförts på Billingens sluttning inom områden både norr och söder om befintlig skidbacke, samt för områdena kring de utvidgade konstsnöspår.

I Figur 16 ses en karta över inventeringsområdet norr om befintlig skidbacke med naturvärden indelade i naturvärdesklasser. Generellt bedöms de högsta naturvärdena, och de känsligaste miljöerna, finnas i anslutning till branten högst upp i väst för att sedan avta östligt riktning. Vegetationen är varierad och artrik med flera känsliga arter och stort inslag av ädellövträd, speciellt i västra delen av inventeringsområdet. Här är berget kalkhaltigt vilket skapar en ovanlig miljö och en speciell flora.

Figur 16. Identifierade naturvärdesobjekt (© Bing Maps 2017, COWI 2017a).

Övriga delar av inventeringsområdet bär tecken på tidigare mänsklig aktivitet därför att vegetationen domineras av vanligt förekommande arter som björk, sälg, asp och ek med mycket hassel och miljön uppträder ofta utanför många städer i södra Sverige men är likväl svåra att ersätta eftersom de börjar närma sig en ålder där de kan få högre naturvärden.

Arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen har påträffats inom området. Dessa arter är blåsippa, nästrot och idegran. Sannolikt har idegranen spridits från trädgårdar i området men en naturlig dispersion kan inte uteslutas. Skyddsvärda träd har också påträffats. Rödlistade växter som observerades under naturvärdesinventeringen var alm och ask. Observationer av rödlistade fåglar finns också i Artportalen exempelvis kungsfågel, mindre hackspett, gröngöling och stare.

En ensidig allé som bedöms kunna omfattas av biotopskydd växer utmed Dalvägen, utanför inventerat område. Allén uppskattas bestå av ca 17 träd av obestämd ålder.

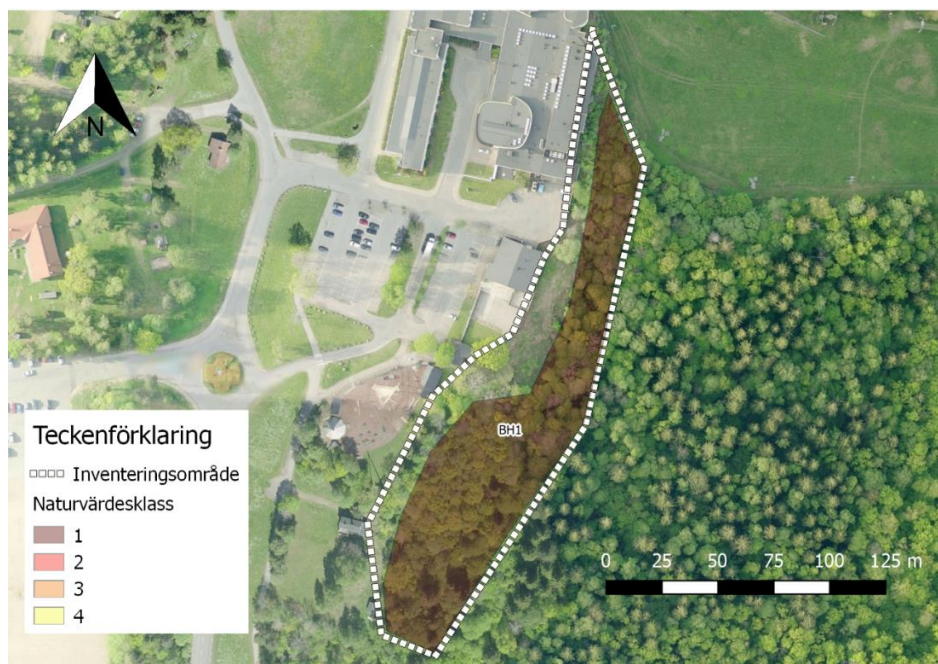

Figur 17. Ädellövskog i kalkbrant en naturtyp med naturvärdesklass 1.

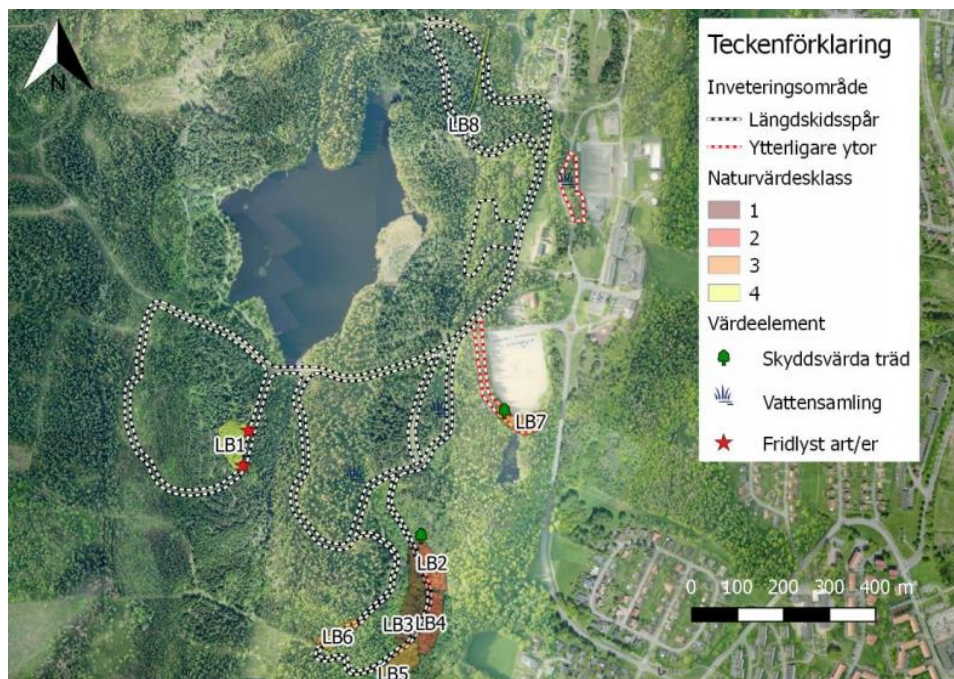
Figur 18. Ekdominerad ädellövskog med hassel en naturtyp med naturvärdesklass 2.

Även ett område söder om befintlig skidbacke har inventerats, se Figur 19. Inventeringsområdet utgörs av branten öster om Billinge 1 (COWI 2017b). Detta område har snarlika kvaliteter som branten på norra sidan om skidbacken och har getts den högsta naturvärdesklassen (Klass 1). Även detta område hyser de fridlysta arterna nästrot och blåsippan, samt de rödlistade arterna alm och ask.

Figur 19. Inventeringsområdet med naturvärdesobjekt. (© Bing Maps 2017, COWI 2017b).

Inventeringsområdet kring motionsspåren utgörs av närliggande terräng samt två separata ytor, se Figur 20. Här har de högsta naturvärdena (naturvärdesklass 1) lokaliserats till den södra slingan av motionsspåren.

Figur 20. Inventeringsområdet. Svartvit linje visar längdskidspårets utbyggnad och rödvit linje ytterligare undersökningsområde.

Naturvärdena kring den södergående slingan liknar de i branten vid skidbacken längre österut och motsvarar samma biotop då de naturliga förutsättningarna med basisk berggrund är likande. Här är vegetationen varierad och artrik med

stort inslag av ädellövträd. Rödlisterade träarter så som alm och fridlysta växter såsom blåsippan förekommer i området. Övriga delar kring motionsspåret har mer trivial och vanligt förekommande vegetation som gran, tall, björk och sälg, vegetation präglad av skogsbruk och störningar.

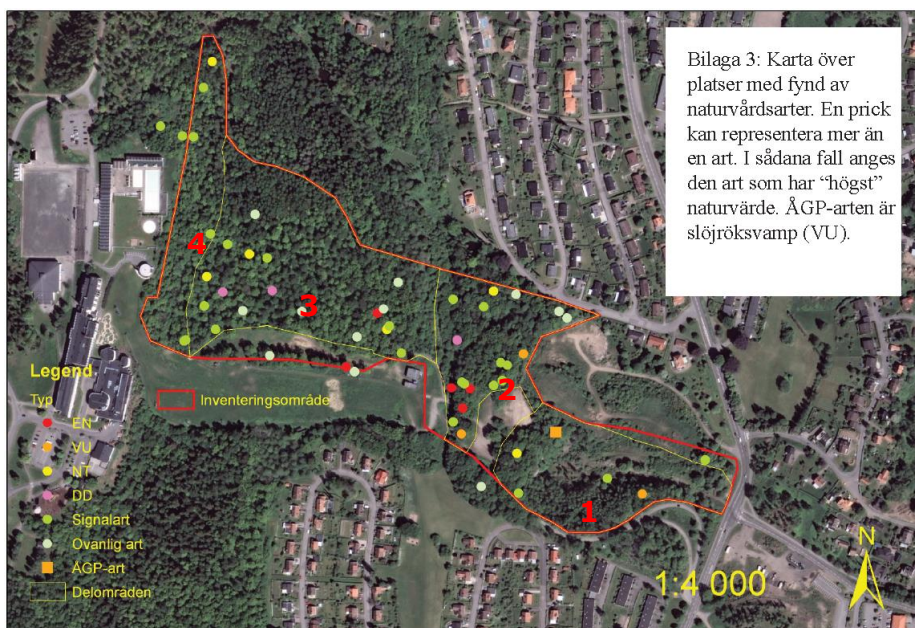

Figur 21. Blockrik ädellövsskogsbrant. En naturtyp med naturvärdesklass 1, högsta naturvärde.

Vid en slinga längre i väster har rikligt med orkidéer (nattviol) påträffats, vilka är fridlysta enligt artskyddsförordningen.

Utöver naturinventeringarna har en fördjupad artinventering med avseende på svamp utförts för området för den planerade utvidgningen av skidbacken (Pro Natura 2017). Flera rödlistade storsvampar och andra ovanliga arter påträffades inom området. Det viktigaste delområdet för svampfloran bedöms vara område 3, se Figur 22. De flesta svamparterna påträffades i denna del och delområdet bedöms ha höga naturvärden. Även delområde 2 bedöms ha höga naturvärden knutna till svampfloran.

De konstaterade höga artvärdena i svampinventeringen innebär att naturvärdesklasser i den ursprungliga naturinventeringen (COWI 2017a) behöver justeras inom vissa områden. Naturvärdesinventeringens område SB4 går från naturvärdesklass 2 till klass 1, SB6 går från naturvärdesklass 4 till klass 2 och område SB8 och SB10 går från naturvärdesklass 3 till klass 2 (se ursprunglig klassning i Figur 16 samt justerad klassning i Figur 23).

Figur 22. Inventeringsområdet indelat i delområden (Pro Natura 2017).

Figur 23. Naturvärdesklasserna i naturvärdesinventeringen har justerats upp utifrån resultatet från svampinventeringen. Jämför med Figur 16.

För en mer ingående information hänvisas till respektive naturvärdesinventering som utgör bilagor till granskningshandlingen.

Uppgifter i tidskriften Skaraborgs Natur under 1960, -70 och -80 talet visar att hasselmus har påträffats i området kring Billingen. Hasselmusen är skyddad enligt bilaga 4 i art- och habitatdirektivet vilket innebär att man inte får skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Inventering av hasselmus har utförts. Vid inventeringen konstaterades det att områdena norr och öster om befintlig skidbacke inte uppfyller hasselmusens habitatkrav. Inga

hasselmöss och heller inga spår av att arten skulle finnas inom området påträffades.

Påverkan, effekt och konsekvens

Genomförandet av detaljplanen för Billinge 1 med utbyggnad av kongresshall, parkeringar och så vidare, bedöms inte innebära någon direkt påverkan på konstaterade naturvärden inom området. Detaljplaneområdet ansluter till bergsbranten på östra sidan där det påträffats ett område med höga naturvärden. Planen har utformats så att inga ytor med höga naturvärden kommer att tas i anspråk. Egenskapsgränserna i planen har lagts på ett sådant sätt att markarbeten och grundläggning inte tillåts ända ut till planområdets gräns, mot bergsbranten. Detta för att förhindra att påverkan på branten sker under byggtiden, samt vid framtida underhållsarbeten. De ytor som tas i anspråk ligger uppe på platån och är till stor del exploaterade redan idag. I dagvattenutredningen som utförts inom planarbetet (COWI 2017c) beskrivs att det vid utformning av nya och utbyggda byggnadskroppar bör tas hänsyn till att avrinning av dagvatten fortsatt kan ske åt öster, för att inte påverka fuktighetsförhållandena i branten. Det beskrivs även att bortledning av dagvatten till naturmark bör ske på ett sådant sätt att erosion av vegetationsjord inte uppstår. Om sådan hänsyn tas bedöms konsekvenserna för naturmiljö i form av exempelvis försämrade/förlorat habitat, kopplat till planerna för Billinge 1, som små. Eftersom dagvattnet från parkeringsytorna förutsätts genomgå rening enligt Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten (se vidare i avsnitt 8.6) bedöms inte föroreningar från dessa ytor orsaka negativ påverkan på naturvärdena i branten.

Inom området för den utökade skidbacken kommer områden med höga naturvärden att tas i anspråk. Eftersom den nya skidnedfarten behöver utgöras av en öppen yta av tillräcklig storlek, för att kunna få en tillfredsställande funktion är möjligheterna till anpassning till naturvärdena begränsade. Olika alternativa utformningar av backen har studerats i syfte att minimera påverkan på naturvärden. Från början planerades omfattande markarbeten i branten norr om befintlig skidbacke, för att kunna skapa en ny nedfart från toppen. Detta hade inneburit att det område där högst naturvärden har påträffats hade tagits i anspråk i sin helhet. Det alternativ som man istället har valt att gå vidare med innebär att planen medger en ny slingrande nedfart mellan befintlig nedfart och området under gondolliften. Detta gör att en stor del av skogsområdena i branten planeras att skyddas från direkt påverkan, se Figur 24, genom att planläggas som naturmark i plankartan. För området nedanför Sankt Lucas kyrka införs en bestämmelse om att bergschakt inte är tillåtet.

Figur 24. Utformning av skidbackens övre del.

En remsa med befintlig vegetation mot norr, där naturreservatet Billinge Kleven angränsar till planområdet, kommer att planläggas som naturmark och fungera som en skyddszon mot naturreservatet. Bredden på skydds-zonen mellan skidbacken och naturreservatet varierar mellan ca 5 m och 60 meter. Planen innehåller bestämmelser för skötseln av bevarade skogsområden, bland annat avseende att vegetation ska bibehållas och inom branterna lämnas fri för utveckling samt att befintliga stigar får underhållas men det ska inte anläggas några nya. I plankartan finns även en bestämmelse om att en viss andel vegetation inom den övre delen av skidbacken ska bevaras (25 %). Avsikten är att skogspartier ska bevaras mellan de två skidnedfarterna. Dessa skyddsåtgärder kommer således att fastställas i planen.

Placeringen av skogspartier som ska bevaras mellan de två skidnedfarterna beslutas i den fortsatta projekteringen. Hur dessa blir lokaliserade kommer att avgöras av möjligheterna att skapa en fungerande skidbacke. Där det är möjligt att inkludera platser med skyddsvärda arter inom de bevarade skogspartierna kommer det att göras. Naturvärdena norr om befintlig skidbacke är dock till stor del beroende av att skogen utgörs av ett större sammanhängande område. Vid exploatering, där mer kanter och bryn uppstår, påverkas luftfuktighets- och ljusförhållandena så att det blir torrare och mer solinstrålning, vilket missgynnar de arter som finns inom området idag. Så även inom de skogsområden som bevaras, riskerar sammansättningen av arter att förändras över tid, i större eller mindre grad.

För naturreservatet Billinge Kleven skulle genomförandet av detaljplanen för Billinge hus 2 m.fl. också kunna medföra en indirekt påverkan på grund av att närheten till brynzoner ökar. Inom ett begränsat område är buffertzonen mot naturreservatet smal, cirka fem meter, se Figur 7. Möjligheterna för att bredda buffertzonen inom det området har utretts, men slutsatsen är att planerade ytor behövs för att kunna åstadkomma en fungerande skidnedfart. Naturreservatet är smalt och långsträckt och den indirekta effekten bedöms kunna sprida sig till den sydligaste änden av naturreservatet. En bedömning från ett kompletterande

fältbesök våren 2018 visar att artsammansättningen i den sydligaste änden av reservatet redan är under påverkan av befintliga brynzoner kopplat till naturreservatets gräns mot bebyggelsen och öppna platser inom och i anslutning till den delen av naturreservatet. Vegetationen i denna del av reservatet utgörs främst av planterad lärk samt gran, vårtbjörk, rönn blandat med hassel, en vegetation som bryter mot den omgivande ädellövskogen. Floran är mer artfattig och vegetationen glesare än inom detaljplaneområdet, på marken dominerar vitsippa men vissa arter med större naturvårdsintresse förknippade med den omgivande lundskogen är sparsamt förekommande. För naturreservatet som helhet, med tanke på att det är ett litet område som indirekt kan påverkas och att detta område redan är påverkat, bedöms konsekvenserna av genomförandet av detaljplanen i form av förändrad artsammansättning som små till måttliga.

Den nya skidnedfarten innebär också en större barriär mellan skogsområdena norr och söder om backen. Barriäreffekten finns där redan idag i och med befintlig backe, men den kommer att bli större vid genomförandet av detaljplanen. Barriären påverkar spridningen av arter. De arter som är särskilt värdefulla i skogsområdena sprids långsamt med hjälp av rötter eller genom pollinering med hjälp av krypande insekter. Arterna inom skogsområdena kommer därmed att isoleras från varandra i större utsträckning än i nuläget. För de mer mobila arterna mildrar den bevarade vegetationen inom skidbacken påverkan på spridningsmöjligheterna.

Den avverkning och fragmentering av naturområden som genomförandet av detaljplanen medför bedöms sammantaget ge stora konsekvenser i form av förlust av habitat och förändring av artsammansättning och biologisk mångfald. Dock förekommer liknande områden längs Billingens sluttningar, till både norr och söder, så de ovanliga miljöerna försvinner inte, men en ovanlig biotop blir ytterligare lite mer sällsynt.

Konsekvenserna för vissa arter skulle kunna mildras genom åtgärder i de skogsområden som bevaras, exempelvis uppsättning av fågelholkar för att kompensera för förlorade boplatser och kvarlämnande av träd som avverkat i form av död ved. De nya typer av habitat som uppstår i och kring skidbacken skulle också kunna förbättras genom exempelvis sådd av ängsblommor på mager jord, försiktig framröjning av exempelvis dungar/klungor med grova ekar omgivna av hassel för att möjliggöra att nya värden kan uppstå som är kopplade till öppna och solbelysta landskap samt jordblottor som gynnar många konkurranssvaga arter. För att sådana åtgärder ska ge någon långvarig effekt krävs att någon form av skötselplan tas fram och följs. Dessa åtgärder påverkar dock inte den övergripande konsekvensbedömningen i någon betydande omfattning.

Den planerade utformningen av infarten till dalstationen bedöms kunna påverka enstaka träd i den norra änden av den ensidiga allé som växer utmed Dalvägen och som bedöms kunna omfattas av biotopskydd. En dispens från biotopskyddsbestämmelserna kan därför krävas.

Planerad utökning av konstsnöspåren innebär en breddning till ca 12 meter för befintliga och nya spår, förutom vid den södergående slingan där bredden planeras till 6 m. Exploateringskänsligheten inom området för de utvidgade konstsnöspåren bedöms generellt vara låg, med den södergående slingan som enda undantag. Åtgärden medför här att delar av identifierade naturvärdesområden tas i anspråk och att bryn skapas vilket kan förändra lokalklimatet i kvarvarande områden. Konsekvenserna av utökningen av konstsnöspåren bedöms som små till måttliga avseende naturmiljö.

Konsekvenserna för konstsnöspåren är i övrigt behandlade inom det 12:6-samråd (se avsnitt 3.2) som har förts med länsstyrelsen. I beslutet efter 12:6-samrådet har Länsstyrelsen pekat på att det krävs en artskyddsdispens för nattviol inför utvidgandet av konstsnöspåren, se Figur 20. En sådan ansökan har tagits fram och skickats till länsstyrelsen. I dispensansökan anges att arten, efter planerade åtgärder, fortsatt kommer att ha gynnsam bevarandestatus, både regional och nationellt. Beslut fattades av länsstyrelsen i januari. Dispens beviljades och är förenad med villkor kring bland annat flytt av plantor och skötsel av området (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018a).

Inom 12:6-samrådet har länsstyrelsen också krävt att en anmälan om vattenverksamhet lämnas in för åtgärder i form av förlängning av trummor i ett mindre vattendrag/dike. I anmälan anges att åtgärden är av en sådan liten omfattning att den inte påverkar några nedströms liggande skyddsobjekt och att konsekvenserna av åtgärden därmed blir obefintliga. Länsstyrelsen har beslutat att åtgärden kan genomföras förutsatt att i beslutet angivna försiktighetsmått vidtas (Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018b).

Vissa samverkande effekter skulle kunna uppstå vid genomförandet av detaljplanen för Billinge 2 m.fl. och utvidgandet av konstsnöspåren eftersom dessa delvis påverkar liknande miljöer i form av kalkpåverkande branter med lövskog. Viss påverkan på spridningsmöjligheter mellan dessa typer av miljöer kan inte uteslutas.

Ett eventuellt ökat uttag av vatten från Hållsdammen, enligt ansökt vattenverksamhet (se avsnitt 3.2), bedöms inte ha några samverkande effekter med de åtgärder som i övrigt beskrivs i denna MKB, eftersom det ökade vattenuttaget främst påverkar strandzonen kring Hållsdammen och flödena i Hållsdammsbäcken, vilka inte påverkas av övriga åtgärder. Konsekvenserna för naturmiljön som en följd av ett ökat vattenuttag från Hållsdammen, beskrivs i MKB för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet som små till måttliga (COWI AB 2017i).

Sammanfattningsvis kan det sägas att det är svårt att bedöma konsekvenserna på naturmiljön för området som helhet, eftersom området har så olika karaktär. För detaljplanen för Billinge 1 (hotellet) bedöms konsekvenserna för naturmiljön som små, för detaljplanen för Billinge 2 m.fl. (skidbacken) bedöms konsekvenserna som stora och för de utvidgade konstsnöspåren bedöms konsekvenserna som små till måttliga. Riksintresset för naturvård, Nordbillingen, bedöms inte riskera att lida påtaglig skada av åtgärderna med konstsnöspåren eftersom åtgärderna är begränsade, endast berör ett fåtal

naturvärden, samt på grund av att naturvärdena som riksintresset för naturvård syftar till att bevara främst är lokaliserade längre norr ut på Billingen, och därför inte berörs av planerade åtgärder.

Ett genomförande av detaljplanen kan komma att innebära sådan påverkan på naturvärden att kompensationsåtgärder är lämpliga (Naturvårdsverket 2016). I nuläget finns förslag på att bevarade skogsområden norr om föreslagen skidbacke, inom planområdet, inkluderas i Billinge Klevens naturreservat, för att skydda dessa områden mot en fortsatt exploatering. Förslaget om kompensationsåtgärder kommer att utredas vidare, så att det inte medför att det blir förbjudet att cykla i den delen av skogen (i enlighet med naturreservatets nuvarande bestämmelser). Avsikten är att kompensera för förlorade naturvärden i samband med backens utökning. Avsikten är att det även fortsättningsvis ska vara möjligt att cykla i skogen norr om backen.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär som utgångspunkt ingen skillnad för naturmiljön jämfört med nuläget, förutom inom området för de utvidgade konstsnöspåren, där konsekvenserna blir liksom beskrivet ovan. Detaljplanerna genomförs inte, vilket innebär att de naturvärden som konstaterats på Billingens sluttning, bibehålls. Om detaljplanerna inte genomförs krävs inte heller en lika stor ökning av snöproduktionen, varför påverkan skulle bli mindre på vattennivån i Hållsdammen samt vattenföringen i Hållsdammsbäcken, jämfört med om skidbacken också utökas. Som tidigare beskrivet så är det också möjligt att den östra delen av planområdet för Billinge 2 m.fl., gamla Käpplunda gruva, på sikt kan komma att planläggas för bostäder, eftersom det tidigare funnits skisser på detta för området. Det skulle i så fall medföra att påträffade naturvärden i aktuellt område påverkas.

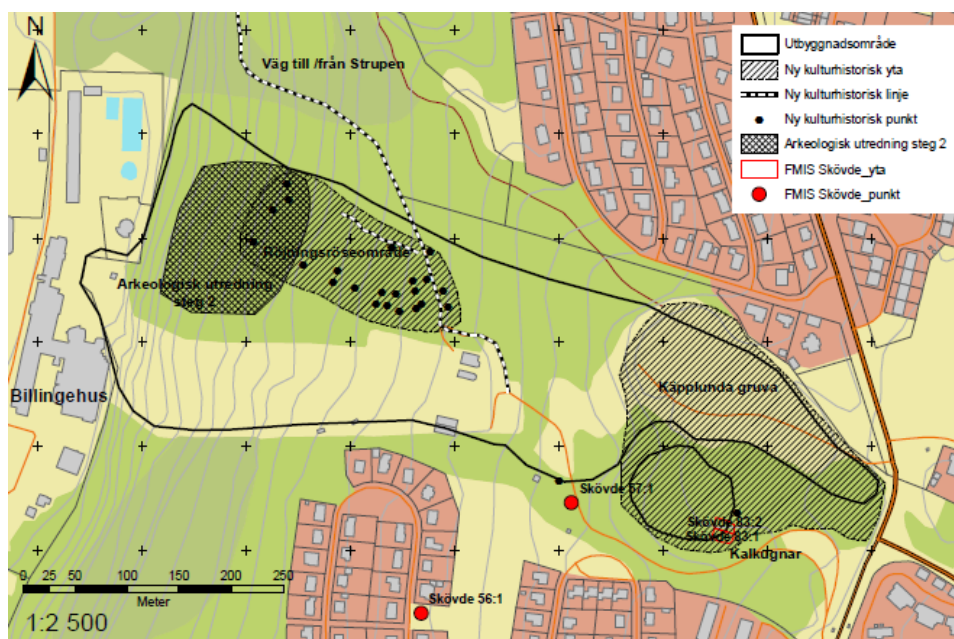
8.3 Kulturmiljö

Förutsättningar

Kulturlämningar

Berört område för Billingeus 2 m.fl. ligger på mark som hört till Kåpplunda by. Kåpplunda finns omnämnt i skriftliga källor från tidigt 1400-tal. Området har sedan dess främst utgjort ängsmark, men på 1800-talet påbörjades kalkbrytning och kalkbränning vid Kåpplunda gruva som var belägen i den östra delen av planområdet för Billingeus 2 m.fl. Under 1970-talet avslutades brytningen. Därefter har ingen brytning ägt rum i brottet. Annan verksamhet har därefter bedrivits i brottet som nu delvis har fyllts igen.

Kulturhistoriska lämningar inom området för skidbacken har inventerats (Västergötlands museum 2017). Figur 25 visar identifierade objekt. Kåpplunda gruva, i planerad skidbackes östra del, klassas antikvariskt som en övrig kulturhistorisk lämning och är en viktig del av Skövdes tidiga industrihistoria. Lämningarna har ett måttligt kulturhistoriskt värde eftersom de till stor del har förstörts och upplevelsevärden och pedagogiska värden därmed har minskat.

Figur 25. Kulturmiljölämningar som har påträffats inom området (Västergötlands museum).

I områdets norra del har ett röjningsröseområde påträffats, som visar på hur området tidigare har nyttjats för jordbruk. Även detta område utgör en övrig kulturhistorisk lämning eftersom den är yngre än 1850. Liknande områden finns på fler håll längs berget och området bedöms ha ett visst upplevelse- och pedagogiskt värde. Vägen mot Strupen, är en stig och ett kommunikationsstråk med förmodat lång kontinuitet, men detta har inte kunnat kontrolleras. Stigen har troligen använts för att driva upp djur till betesområden på platån.

Vid inventeringen identifierades ett område som ligger strax nedanför rasbranten i områdets norra del, som föreslås genomgå en arkeologisk utredning steg 2¹. Området bedöms vara ett möjligt läge för stenåldersboplatser. En arkeologisk utredning steg 2 utfördes i april 2018. Ett område med röjningsrösen och en stenmur påträffades. Åtta schakt utfördes med en liten grävmaskin, samt ett 20-tal provgropar som grävdes för hand. Inga spår av anläggningar eller fynd påträffades som indikerade förekomst av fornlämningar. Odlingsrösen bedöms vara sentida och bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar (Västergötlands museum, 2018).

Inga kulturhistoriska lämningar finns registrerade i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister för området kring Billingeus. Därmed finns en hålväg med antikvarisk bedömning "bevakningsobjekt" i anslutning till de utvidgade konstsnöspåren uppe på Billingen (Riksantikvarieämbetet Fornsök 2017). Begreppet bevakningsobjekt används i de fall lämningens status inte kunnat avgöras vid okulär besiktning, utan måste utredas vidare. En arkeologisk utredning steg 1 har därför utförts för konstsnöspåren. Inom området påträffades två sentida stenmurar och ett område med odlingsrösen. Fynden bedöms som övriga kulturhistoriska lämningar.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Anläggningen Billingeus och dess byggnader är utpekade som kulturhistoriskt värdefulla i Skövde kommuns kulturmiljöprogram. Även villaområdena söder om befintlig backe finns med i kulturmiljöprogrammet. Anläggningen Billingeus finns även med i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister (Riksantikvarieämbetet 2018) där den beskrivs som en modernistisk kulturmiljö med mycket stora värden. I bebyggelseregistret anges att bebyggelsens kulturhistoriska värde motsvarar fordringarna för byggnadsminnen i kulturminneslagen. Ett kulturmiljöunderlag har tagits fram som utgör en bilaga till granskningshandlingen (Acanthus 2017).

Anläggningen, Billingeus, började planeras 1967 och invigdes 1970. Anläggningen var tidsenligt komplett med hotell, bad, tennisbanor, fotbollsplan som vintertid förvandlades till isbana, skidbacke med lift, motionsslingor och en kyrka.

Anläggningens tidstypiska och karaktäristiska byggnader ritade av arkitekt Hans-Erland Heineman innehar höga kulturhistoriska värden. Området utgör en mycket intressant, unik och välbevarad modernistisk miljö. Alla enheter är delar av en helhet som i sig är av högt arkitekturhistoriskt värde. Den genomtänkta placeringen på kanten av berget med fantastisk utsikt utgör en del av värdet.

¹ Det är länsstyrelsen som beslutar om en arkeologisk förundersökning (steg 2) ska genomföras. Syftet är att avgränsa fornlämningen och avgöra hur mycket kunskap som kan tas fram vid en arkeologisk undersökning (steg 3).

Figur 26. Billinge 1 på kanten av berget (Foto: Skövde kommun).

Byggnaderna vid Billinge 1 och anläggningen som sådan speglar den utveckling som skett vad gäller friluftsliv och idrottande sedan sent 1800-tal fram till i våra dagar. Denna historiska kontinuitet är av kulturhistoriskt värde och bör bevaras. Anläggningen som sådan speglar också utvecklingen inom synen på- och möjligheten till, friluftsliv, fritid och hälsa.

Figur 27. Hotellet med dess tidstypiska fasad. Vitmålad betong och ljus kalksandsten i kombination med brunlaserat trä (Foto: Skövde kommun).

Figur 28. Friluftsbadet med sitt bågformiga tak och vita betongfasader (Foto: Acanthus).

Figur 29. Sankt Lukas kyrka med dess skulpturalt formade fasad och fasad av mexitegel (Foto: Acanthus).

Figur 30. Alphyddan, söder om befintlig hotellbyggnad (Foto: Acanthus).

Påverkan, effekt och konsekvens

Kulturlämningar

De lämningar som är bäst bevarade i Käpplunda gruva finns i den sydväst liggande delen av området med intakta brottväggar och två kalkugnsruiner. Kalkugnsruinerna klassas som fornlämningar och omfattas därför av kulturmiljölagen, vilket innebär att tillstånd skulle krävas om man påverkar dessa. Brottväggarna och kalkugnsruinerna kommer dock att kunna bevaras och därmed behålla sitt upplevelse- och pedagogiska värde. Åtgärder kommer också vidtas för att lyfta fram dessa lämningar så att de blir mer tillgängliga för besökare. Övriga lämningar inom Käpplunda gruva bedöms redan vara förstörda i den grad att planerat genomförande av detaljplanen endast medför en begränsad ytterligare påverkan.

Området med påträffade röjningsrösen kommer att tas i anspråk vid utvidgandet av skidbacken. Ett visst upplevelsevärde och pedagogiskt värde kommer därmed att försvinna. Dock finns liknande områden på flera håll längs berget och konsekvensen bedöms bli liten. Området som bedömts kunna hysa stenåldersboplatser har utretts och inga fornlämningar påträffades.

Vid en utbyggnad av skidbacken kommer vägen till och från Strupen till stor del att behålla sin nuvarande sträckning. Stigen korsar planerad förlängning av

skidbacken, varför det inte bedöms vara möjligt att nyttja den delen av stigen under vintern. Stigen, inom området för backen, kommer heller inte kunna fortsätta att vara grusad, varför framkomligheten tvärs backen kommer att försämrats även sommartid. Utanför backens utbredning kommer stigen vara opåverkad. Stigen mot Strupen kan också nås via Karl Magnussons väg, vilket även fungerar vintertid. Effekten av att delar av stigen påverkas bedöms som liten till måttlig, eftersom man kan ansluta till stigen från annat håll och vägen som helhet kommer fortsätta bevara sin kulturhistoriska status.

Sammantaget bedöms utvidgandet av skidområdet inom detaljplanen för Billinge 2 m.fl., utifrån nuvarande kunskap, ge små negativa konsekvenser avseende det pedagogiska värdet och upplevelsevärdet av kulturlämningar.

Ingen påverkan på kulturlämningar kommer att uppstå med anledning av genomförandet av detaljplanen för Billinge 1. Under anläggandet av de utvidgade konstsnöspåren har hänsyn tagits till de kulturlämningar som påträffats i närområdet.

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

I kulturmiljöunderlaget (Acanthus 2017) rekommenderas bland annat att de höga kulturhistoriska värdena hos anläggningen inom detaljplanerna Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. bör bevaras och förändringar såsom om- och tillbyggnader bör gestaltas så att den ursprungliga anläggningens kulturhistoriska värden tillvaratas och är möjliga att uppleva.

Plan- och bygglagen har bestämmelser som innebär krav på varsamhet, samt förvanskningförbud, vid ändringar av byggnader med kulturhistoriska värden, vilket behöver tänkas in i planerad utformning av tillkommande byggnader och anläggningar.

Planen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter.

Ett genomförande av de två detaljplanerna innebär en ökning av byggnadsvolymer i området. Förändringarna innebär en stor påverkan på byggnadernas yttre miljö och sammanhang. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande byggnadsvolymer kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt bedöms förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön på ett sätt som gör att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Om det görs med omsorg kan det bli ett positivt tillskott som lyft er helheten.

I båda detaljplanerna införs q-bestämmelser² för att skydda de mest värdefulla delarna av bebyggelsen. Vid gestaltningen av tillkommande strukturer i området är det viktigt att ha en arkitektonisk idé om helheten och att gestalta på ett sätt

² bestämmelser som föreskriver att utpekade delar eller egenskaper hos en byggnad eller anläggning inte får förändras, tas bort eller att det ska underhållas på visst sätt.

som inte förtar uttrycket i de befintliga byggnaderna. Detaljplanerna möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

Befintliga byggnaders formspråk, högkvalitativa material och färgsättning bevaras. Den höga kvaliteten bör gå igen även i tillbyggnader och tillskott i miljön. När byggnaderna står inför förändringar som kräver bygglov bör en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning göras, som säkerställer att förändringarna genomförs utan att kulturmiljövärden förvanskas. Vid underhåll av byggnader och miljöer inom området bör det strävas efter att bevara det som är original och återställa förvanskande ändringar.

De planerade förändringarna i båda planerna tillsammans innebär betydande ingrepp i en unik miljö. Helhetsintrycket av området kommer att förändras. Det är avgörande att förändringarna genomförs med varsamhet och verkshöjd.

Ett genomförande av detaljplanen för Billinge 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför därför en stor negativ effekt på kulturvärdet. Alphyddan bör fotodokumenteras innan rivning.

Sammanfattningsvis bedöms det att genomförandet av detaljplanerna medför en stor påverkan på anläggningen Billinge 1, genom tillbyggnader och andra förändringar. Den negativa effekten bedöms kunna begränsas genom att förändringarna utförs med målsättningen att inte förvanska befintliga kulturvärden. Alphyddan och den kontinuitet den representerar försvinner, men detaljplanerna medför också att anläggningens historia kan fortsätta att utvecklas. Sammantaget bedöms att de negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen, som helhet blir måttliga till stora.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet, där planerna inte kommer till stånd, kan det finnas en risk för att intresset för att besöka anläggningen och fritidsområdet minskar, om verksamheten inte kan följa med i utvecklingen. Det skulle kunna leda till försämrade möjligheter att driva verksamheten vidare i den form den har idag, samt att underhålla anläggningen. Det skulle i sin tur kunna påverka den kontinuitet för verksamheten som har betydelse för kulturvärdet.

8.4 Rekreation och friluftsliv

Förutsättningar

Skogsområdet uppe på Billingeplatån är av riksintresse för friluftsliv. Området ingår i riksintresseområdet Billingen-Valle-Hornborgasjön.

Billingens friluftsområde är ett stort sport- och friluftsområde där det erbjuds flera olika typer av aktiviteter, både vintertid och sommartid. Under vintern finns

det tillgång till bland annat längdskidspår med längder på 2,5 km och upp till 16 km vid tillräckliga mängder natursnö. Det finns också tillgång till ett belyst konstsnöspår med en längd på 4 km. Inom området finns en 400 meter lång skidbacke med en fallhöjd på cirka 100 meter. Tillgång till pulkabacke, isbana och värmestugor finns också. Under vintersäsongen anordnas flertalet tävlingar bland annat Skövde City Ski och Barnens Vasalopp.

Sommartid erbjuds möjlighet till simträning i en 50 meter lång utomhusbassäng. Det finns även möjlighet att träna styrketräning på anläggningens utegym. Inom friluftsområdet finns motionsspår för promenader och löpning med olika längder och svårighetsgrad. Många besökare plockar svamp och bär i skogen. Det finns ett flertal cykelleder anpassade för mountainbike. Billingen friluftsområde är sedan 2013 ett officiellt Vasaloppscenter för cykel, löpning och skidor, där bland annat Billingeklassikern går av stapeln. Det finns även möjlighet till övernattnig, för den som vill stanna längre, både på hotell, på camping eller på vandrarhem. På First Hotel Billinge 1 finns även spa och restaurang.

Inom Billingen friluftsområde finns två sjöar, Hållsdammen och Åsbotorpsjön. Där finns det anordnade grillplatser och vindskydd. I Hållsdammen finns det möjlighet att med fiskekort fiska inplanterad Regnbåge. Runt Åsbotorpsjön finns en cirka 2 km lång tillgänglighetsanpassad promenadslinje. Runt sjön kommer fem byggnader att utföras inom ett 3-årigt projekt, Skogsmulleriket. Målgruppen för detta projekt är barn med funktionsnedsättning.

Det finns flera föreningar som utnyttjar området för olika aktiviteter. Totalt antal medlemmar i samtliga föreningar som nyttjar Billingen var under 2016 cirka 3900. Antalet personer som utnyttjar Billingen för fritidsaktiviteter bedöms vara stigande. Under 2016 och 2017 anordnades en festival, Outdoorfestivalen, med fokus på utomhusaktiviteter.

Från botten av nuvarande skidbacke, genom skogen och upp till toppen av Billingen går en stig som kallas för Strupen. Stigen är flitigt använd av motionärer. Från Strupen går även stigar till Rhododendrodalen som är ett besöksmål i form av en trädgård med många inplanterade och ovanliga växter. Trädgården skapades tidigt 1900-tal av trädgårdsmästaren Karl Magnusson.

Påverkan, effekt och konsekvens

Utbyggnaden av Billingen friluftsområde kommer att skapa fler och förbättrade möjligheter för friluftslivet. Alla nödvändiga faciliteter som krävs för exempelvis skidåkning kommer att kunna rymmas inom området, i form av exempelvis uthyrning av utrustning, dusch och omklädning, café och butik. Planen möjliggör en flackare och enklare nedfart uppifrån platån. Att förenkla nedfarten uppifrån platån gör backen mer familjevänlig och attraktiv som besöksmål.

Det kommer att bli lättare att ta sig upp på berget eftersom en gondol planeras från botten av backen upp till Billingeplatån. Gondolen ska vara i drift under hela året och kommer att kunna användas både av skidåkare och av cyklister som behöver ha med sig sin utrustning upp på berget. Möjligheterna för downhillcykling kommer att förbättras genom förberedda stråk inom backen och

tvärs nedfarterna. Billingebadet rustas upp och kommer att utgöra ett mer attraktivt utflyktsmål. Utvecklingen av området kommer möjliggöra för kommunen och föreningar att anordna bättre arrangemang.

Tydligare och till viss del utökade gångstråk kommer binda samman området och göra det enkelt för besökare att ta sig mellan områden. En underpassage under Alphyddevägen kommer att utföras för att skidåkare ska kunna ta sig till skogen från gondolen och Billinge-centret, utan att behöva passera vägen.

Planerad utveckling av området bedöms generellt inte komma i konflikt med hur området idag används för rekreation och friluftsliv. Dock innebär förlängningen av backen att stigen Strupen påverkas, som beskrivet i avsnittet om kulturmiljö ovan. Under vintern kommer en del av stigen, där den korsar backen, inte att kunna användas och under övrig del av året begränsas framkomligheten genom att stigen inte kan vara grusad på sträckan. Konsekvensen av att en del av Strupen påverkas bedöms som liten till måttlig, eftersom man kan ansluta till stigen från Karl Magnussons väg, via befintliga stigar genom Rhododendrodalen och Billingelevens naturreservat. Störst konsekvens i form av omväg för att färdas upp på platån via Strupen blir det för de boende i villaområdet omedelbart söder om befintlig backe. Från Skövde centrum bedöms omvägen bli minimal. För att det ska vara tillåtet att cykla på stigarna genom naturreservatet förutsätts att det tas beslut om en ändring eller ett tillägg i föreskrifterna som gäller för reservatet, eftersom cykling idag inte är tillåtet annat än på anlagda vägar. En alternativ lösning kan vara att anlägga en cykelstig längs den norra sidan av backen, för att koppla ihop Strupen med Karl Magnussons väg.

En möjlig konflikt hade kunnat skapas om den nya kongresshallen anläggs uppe på berget på ett sätt som frångår allmänheten möjligheten att blicka ut över Skövde. För allmänheten är dock vyerna redan i dag begränsade av den skogbevuxna slänt som utgör en bevarandevärd naturmiljö. Det finns en yta mellan Alphyddan och befintlig restaurang som visserligen erbjuder utblickar men som i dagsläget inte är utformad för att uppehålla sig på. Det finns andra utsiktsplatser, exempelvis i anslutning till Strupen och i anslutning till andra stigar på Billingeplatån idag. Området kring gondolen kommer också att fungera som en utsiktspunkt för allmänheten efter genomförandet av detaljplanerna.

Gällande riksintresset för friluftslivet bedöms den planerande byggnationen bevara och stärka detta värde. Sammantaget bedöms utbyggnaden få en positiv konsekvens för rekreation och friluftslivet i form av fler och förbättrade möjligheter till aktivitet. Fler möjligheter för fysisk aktivitet kan även ha positiva effekter på Skövdebornas och övriga besökares hälsa.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet innebär att konstsnöspåren byggs ut. Utöver det antas ingen förändring av möjligheterna för rekreation och friluftsliv i förhållande till dagsläget, men de positiva effekter som genomförandet av planerna skulle innebära i form av exempelvis att attrahera fler besökare till Skövde, möjligheten att hålla större arrangemang och att skapa en hälsosammare vardag för Skövdeborna och besökare, går delvis förlorade.

8.5 Förorenad mark

Förutsättningar

För att bedöma föroreningsituationen i mark används Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark (Naturvårdsverket 2009). Riktvärden finns för känslig markanvändning (KM) och för mindre känslig markanvändning (MKM). För områden med föroreningshalter under KM begränsar markkvaliteten inte val av markanvändning. Alla grupper av människor (barn, vuxna, äldre) kan vistas permanent inom området. För områden med föroreningshalter mellan KM och MKM begränsas val av markanvändning till t.ex. kontor, industrier eller vägar. De exponerade grupperna antas vara personer som vistas i området under sin yrkesverksamma tid samt barn och äldre som vistas i området tillfälligt.

Inom fastigheten Billinge 3, söder om den byggnad som idag kallas Blå hallen finns ett område som består av gräsbevuxna slänter med inslag av berg i dagen. Området avses att användas som aktivitetsyta med exempelvis pulkabacke. Inom området har det tidigare deponerats massor, vilka misstänks kunna innehålla bland annat rödfyr och mineralull. För att utreda föroreningsituationen har en miljöteknisk markundersökning (COWI 2017d) utförts inom området, se Figur 31.

Figur 31. Markerat område där den miljötekniska markundersökningen genomförts.

Resultatet från markundersökningen visar att det inte förekommer några halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM, avseende på PAH:er och fenoler. I mitten av undersökningsområdet har det dock påvisats metaller med halter överstigande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning. För en mer ingående beskrivning hänvisas till rapporten vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen.

Inom området för förlängningen av skidbacken finns Kävplunda gruva, vilket är ett nedlagt gammalt skiffer- och kalkstensbrott. Inom gruvområdet har det tidigare utförts en miljöteknisk markundersökning vilken visat att Kävplunda gruva i stor omfattning är utfylld med flera olika material och ställvis förekomst av rödfyr. Utfyllnaderna kan ses kring infartsvägen till gruvområdet som är starkt kuperat på grund av dessa utfyllnader. Inom området har arsenik påträffats i halter över Naturvårdsverkets riktvärde för KM och MKM, se Figur 32. Baserat på analysresultat och observationer antyds det att föroreningar inte förekommer i någon större omfattning även om det förekommer stora mängder fyllnadsmassor. För en utförligare beskrivning av området vid Kävplunda gruva hänvisas till litteraturstudien utförd över Kävplunda gruva (COWI 2017e) vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen.

Figur 32. De områden där tungmetaller påträffats över KM är markerat med gult.

Påverkan, effekt och konsekvens

Området vid Billingeus 3, bedöms utifrån påvisade metallhalter inte utgöra någon risk för människors hälsa med avseende på befintlig och planerad markanvändning. Området innefattar små föroreningsvolymerna med bedömt låg farlighet. En exploatering i detta område medför således små negativa konsekvenser kopplade till föroreningar i mark. Det är möjligt att mineralull även kan ha deponerats norr om det undersökta området, inom området för bandyplanen. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på eventuella okända föroreningar vid eventuell schakt i detta område.

Marken runt Kävplunda gruva har ingen känd skyddsvärd flora eller fauna och därmed anses markens skyddsvärde som låg. Grundvattnet inom området bedöms som skyddsvärd där ett vattenskyddsområde breder ut sig cirka 400

meter söder om Käpplunda gruvområde. Då inget grundvatten har kunnat påvisas inom gruvområdet, eftersom det troligtvis ligger djupt, så bedöms risken för spridning av föroreningar via grundvattnet som mycket liten.

En exploatering och förlängning av skidbacken ner över det gamla gruvområdet skulle kunna medföra att de förorenade fyllnadsmassorna utsätts för en ökad infiltration i samband med snösmältning, vilket i så fall skulle öka risken för urlakning av tungmetaller. Skidbacken är dock höjdsatt på ett sådant sätt att avrinning sker från det förorenade området mot syd. I litteratursammanställningen om Käpplunda gruva föreslås också skyddsåtgärder för området, vilka innebär att om förorenade massor ska återanvändas som fyllnadsmassor inom området, bör dessa täckas över med ett tätskikt för att förhindra infiltration. I de fall planerat schaktdjup innebär att förorenade massor med halter över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning framträder i schaktbotten, kan dessa lämnas kvar så till vida erforderlig skyddstäckning om minst en meter utförs, för att förhindra exponering. Skyddstäckning och de förorenade massorna separeras med exempelvis en geotextil. Detta genomförs för att minska risken för kontaminering av skyddstäckningen. Massor som används till skyddstäckning skall klara Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning eftersom området kommer att användas för rekreation och friluftsliv. Massor som tas in i området utifrån ska underskrida föroreningsnivåer motsvarande *mindre än ringa risk (MÄRR)*. Begreppet *mindre än ringa risk* beskriver en nivå för när det anses att risken är mindre än ringa vid återvinning av avfall och där det anses att avfallet kan användas utan anmälan till den kommunala nämnden.

För att minska risken med markinfiltrationen genom de förorenade fyllnadsmassorna i gruvområdet bör även ett erforderligt dräneringssystem anläggas.

Inga föroreningar är påvisade inom det södra dagbrottet. Området planeras att användas som utjämningsmagasin för dagvattnet från skidbacken. Vid utformning av utjämningsmagasinet är det viktigt att ta hänsyn till att det ändå är möjligt att det kan finnas förorening och infiltration av dagvattnet bör inte tillåtas på platsen.

Markarbeten inom området för pulkabacken och Käpplunda gruva ska anmälas till tillsynsmyndigheten innan arbeten påbörjas. Det är möjligt att tillsynsmyndigheten beslutar om att andra skyddsåtgärder ska gälla för arbetena än de som är beskrivna i denna MKB, vilka i så fall ska följas. Under byggskedet ska man vara uppmärksam på tecken på okända föroreningar.

Skidvalla kan innehålla miljöfarliga högfluorerade ämnen som benämns PFAS. PFAS bidrar till att bilda en slät, vatten- och smutsavvisande ytan som glider lätt på snön. Den största utläppskällan till miljön sker genom ångorna som bildas när vällan läggs på skidorna, men PFAS avges även direkt till naturen i själva skidspåret. I utredningar har dock koncentrationerna visat sig vara mycket lokala och i marken strax utanför spårområdet påvisas inga eller låga halter av PFAS. Användning av skidvalla bedöms därmed inte utgöra en betydande källa av PFAS till miljön (IVL 2016). De mest kända ämnena i gruppen PFAS är PFOS

och PFOA som är extremt svårnedbrytbara och giftiga. Användningen av PFOS förbjöds inom EU 2008. Användningen av PFOA kommer också att förbjudas inom EU ÅR 2020 och utfasning av ämnet pågår (Kommissionens förordning (EU) 2017/1000).

Sammantaget bedöms en exploatering inom området ge små negativa konsekvenser för människa och miljö kopplade till spridning av föroreningar, förutsatt att skyddsåtgärder vidtas.

Konsekvenser av nollalternativet

Om genomförandet av planen inte kommer till stånd planeras i dagsläget inga markarbeten inom ovan beskrivna områden. Det tillkommer därför ingen miljöpåverkan som skiljer sig från dagsläget. Utifall det på sikt blir aktuellt att bygga bostäder i området för tidigare Kävplunda gruva, kommer det krävas att marken uppfyller riktvärdet för känslig markanvändning, vilket sannolikt kräver åtgärder i form av någon typ av markarbeten där förorenade massor behöver hanteras.

8.6 Yt- och grundvatten och övriga naturresurser

Aktuellt avsnitt handlar om ytvatten och grundvatten, dess koppling till miljö kvalitetsnormer och som naturresurs. Naturvärden som är kopplade till vatten beskrivs i avsnitt 8.2, om naturmiljö. Naturresurser i form av skogsbruk och mineralutvinning beskrivs också nedan i stora drag.

Förutsättningar

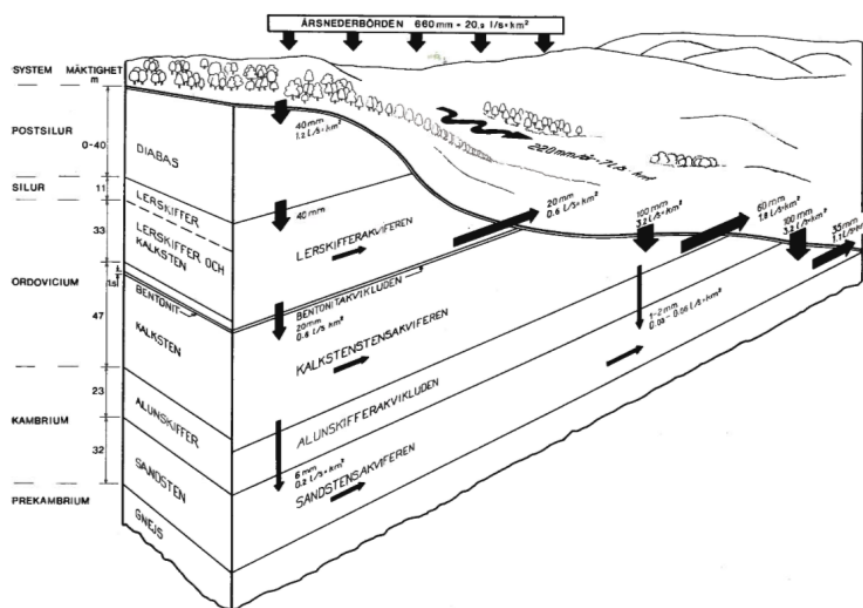
Ytvatten

Det finns inga ytvattenförekomster inom eller i nära anslutning till detaljplaneområdena som omfattas av miljö kvalitetsnormer. Närmaste vattenförekomst är Svesån som rinner söder och öster om Skövde. Den ekologiska statusen för vattendraget är klassad som måttlig och vattendraget är inte kemiskt klassat. Miljö kvalitetsnormerna är satta till God ekologisk status till 2027, samt god kemisk ytvattenstatus (med undantag för bromerad difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar). Svesån rinner mot norr och rinner ihop med Ömboån och vidare till Ösan.

Väster om detaljplaneområdena, uppe på Billingen, ligger Hållsdammen. Från Hållsdammen rinner Hållsdammsbäcken som rinner ihop med Våmbsbäcken (se Figur 1), som längre nedströms övergår i att heta Källedalsbäcken. Källedalsbäcken leder ut i Svesån. Från fritidsområdet uppe på Billingen rinner Kävplundabäcken ner i skogsområdet strax norr om kommande skidbacke, och rinner till en stenkista i det gamla dagbrottet vid Kävplunda gruva. Dessa vattenområden är klassade som övriga vatten och omfattas inte direkt av miljö kvalitetsnormer.

Grundvatten

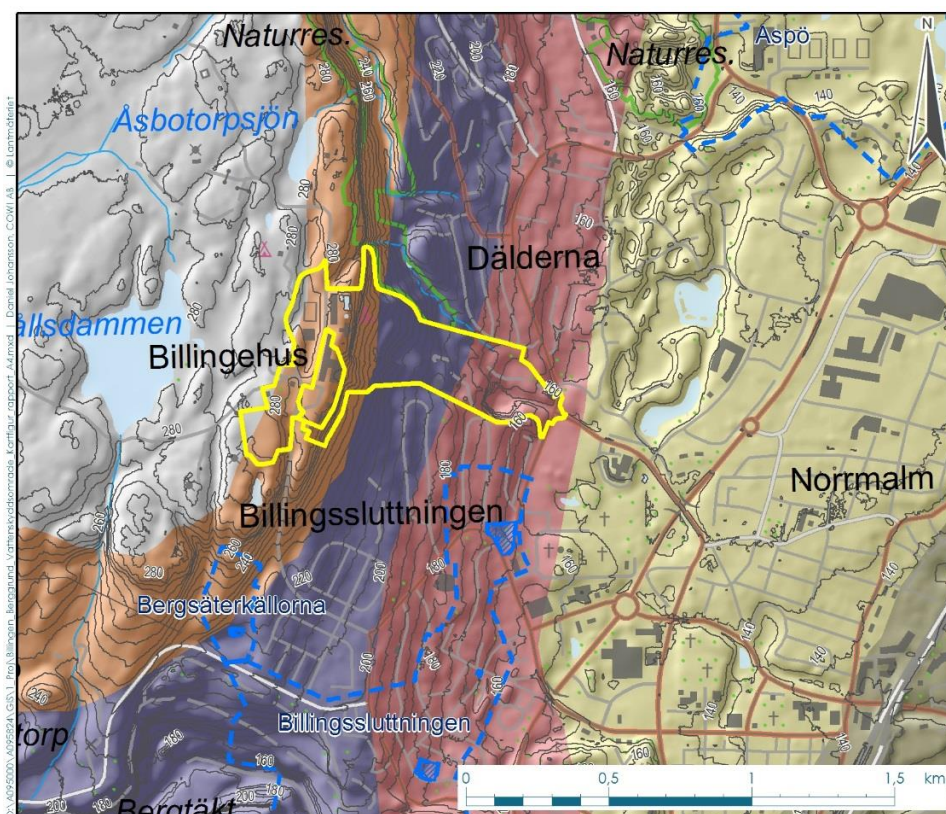
Berggrunden vid Billingen utgörs av de västgötska platåbergen. Platåbergen karakteriseras av en nästan horisontell sedimentär lagerserie som på vissa ställen överlagras av diabas med vulkaniskt ursprung (se Figur 33 och Figur 34). Den sedimentära berggrunden vilar i sin tur på urberg. Tjockleken på den sedimentära lagerserien är ungefär 150 m medan diabasens mäktighet är mindre än 40 meter.

Figur 33. Översiktlig grundvattenbalansmodell över Sydbillingen (SGU 1977).

De sedimentära lagren har olika egenskaper avseende grundvattenförhållanden. Diabasen anses vara en bergart med relativt låg grundvattenkapacitet och genomsläpplighet. De sedimentära skikten med lerskiffer, kalksten och sandsten anses vara grundvattenförande. Skikten med bentonit och alunskiffer har låg genomsläpplighet för grundvatten (SGU 1991). Grundvatten som bildas ovan dessa täta skikt trängs ut mot sluttningen vilket innebär att det på vissa ställen på Billingesluttningen förekommer källflöden (SGU 1977). I området vid skidbacken bedöms överkanten av bentonitakvikluden finnas på nivån cirka 206 m.ö.h. och överkanten av alunskifferakvikluden på nivån cirka 157 m.ö.h.³

³ Beräknad med utgångspunkt i undersökningsborring av bergbrunn BB2 vid Kungsvägen, cirka 1100 meter sydväst om skidbacken och uppgifter kring lagerseriens mäktigheter (COWI 2014). (Höjdsystem RH2000)

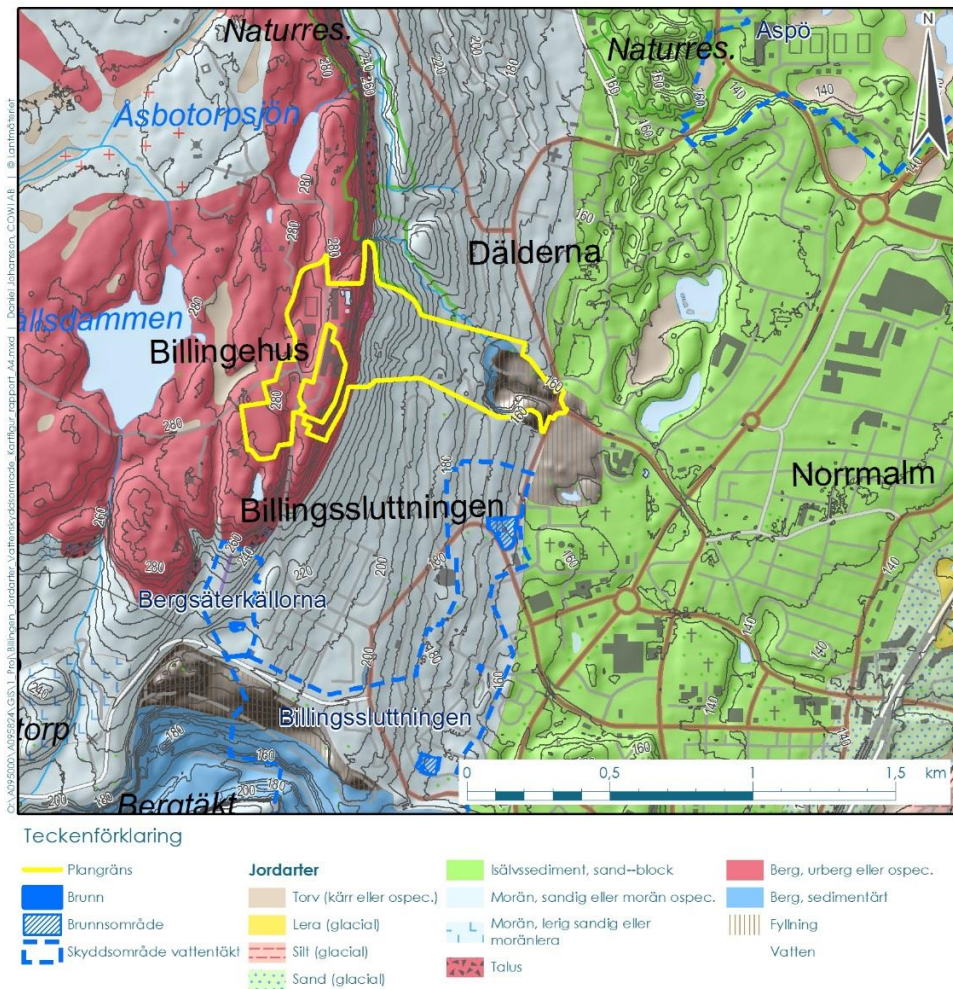

Teckenförklaring

Plangräns	Skyddsområde vattentäkt	Berggrund	kalksten	gnejs, grå till rödgrå
Brunn		diabas	alunskiffer	
Brunnsområde		lerskiffer	sandsten	

Figur 34. Berggrunden i Billingslutningen. Gul linje visar ungefärlig plangräns. Skikten i kartan som visar berggrunden innehåller ett fel och ska vara förskjutna 20 meter åt öster.

I detaljplanområdet saknas betydande grundvattenmagasin i jord då områdets jordar utgörs av relativt tunna moränjordar, mest sandig morän, och fyllnadsmassor. Öster om detaljplanområdet tilltar jorddjupet och här överlagras en akvifär i isälvsmaterial sandstenen, se Figur 35. Grundvattnets strömningsriktning i jord och berg är generellt väst-öst (SGU 1977).

Figur 35. Jordarter i Billingsluttningen. Gul linje visar ungefärlig plangräns.

I närområdet finns två grundvattenförekomster med relevans för dricksvattenproduktion; dels grundvattenförekomsten i sandstensakvifären SE646218-137540, Falköping Skövde och dels grundvattenförekomsten i isälvsavlagringen SE647435-138564, Hagelberg. Båda grundvattenförekomsterna har god kemisk och kvantitativ status. Ett vattenskyddsområde till den kommunala vattentäkten i Aspö finns som närmast cirka 800 m nord om detaljplanområdet se Figur 35. Vattentäkten i Aspö har uttag i grundvattenmagasin i den omtalade isälvsavlagringen. Reservvattentäkterna på Billingen har uttag i sandstensakvifären. Reservvattentäktens vattenskyddsområde finns som närmast 250 m syd om detaljplanområdet se Figur 35.

Ytterligare två grundvattenförekomster berörs av detaljplaneområdena. Dessa är SE647597-137908, Billingen lerskiffer, samt SE647462-137906, Billingen kalksten. Båda har god kemisk och kvalitativ status, men de har inte relevans för dricksvattenproduktion (VISS, 2017).

I närliggande bostadskvarter finns ett större antal energibrunnar nedförda i berggrunden. Energibrunnarnas verkningsgrad beror delvist på grundvattennivån i respektive energibrunn.

Övriga naturresurser

Skogsbruk bedrivs inom stora delar av de skogsområden som berörs av Billingens fritidsområde uppe på Billingeplatån. Ungefär en tredjedel av skogsområdena inom fastigheten utgörs av produktionsskog. Övrigt är rekreationsskog och tätortsnära skog. Skogen ägs av Skövde kommun. Inom de områden som berörs av detaljplanerna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. bedöms dock inte skogsbruk bedrivas i någon nämnvärd omfattning.

Mellan slutet av 1800-talet och slutet av 1970-talet bröts skiffer och kalksten i Kåpplunda gruva som ligger i östra delen av planområdet för Billinge 2 m.fl. Gruvan är idag nedlagd.

Påverkan, effekt och konsekvens

Ytvatten

Den påverkan på ytvatten som kan ske vid genomförande av detaljplanerna är kopplat till föroreningar som finns i utsläpp av dagvatten.

Dagvatten från tillkommande parkeringsytor kommer att uppstå både uppe på Billingen i anslutning till hotellet och fritidsområdet, samt i anslutning till skidbackens dalstation. Dagvattnet i anslutning till dalstationen kommer att ledas bort via ledningsnätet för dagvatten till Svesån. Till viss del sker så även uppe på Billingen, men merparten av dagvattnet som uppstår där bedöms komma att hanteras lokalt.

Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten anger att rening av vatten från parkeringsytor ska utföras. Förutsatt att avrinning från de nya parkeringsytorna genomgår behandling enligt riktlinjerna bedöms inte föroreningarna utgöra någon negativ påverkan på människa eller miljö.

Smältvattnet från skidbacken bedöms främst vara förorenat av långväga föroreningar då inga vägar finns i backens direkta närhet. Då inga vägar finns i närheten bedöms föroreningskoncentrationerna som relativt låga.

Svesåns avrinningsområde omfattar större delen av Skövde tätort, samt områden söder om staden och en stor del av Billingen. Svesån mottar därmed dagvatten från stora delar av staden. Avrinningen från planområdet bedöms utgöra en mycket liten del av den totala avrinningen till ån och eftersom dagvattnet bedöms innehålla låga halter av föroreningar, då det når recipienten, bedöms utsläppet inte påverka möjligheten att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer i Svesån.

Påverkan på möjligheten att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer för Svesån har även behandlats i den parallella processen för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet för ett ökat vattenuttag i Hållsdammen. Även i den processen har det konkluderats att ingen påverkan bedöms ske på vattenförekomster som berörs av miljö kvalitetsnormer. Inga kumulativa effekter som kan ha konsekvenser för ytvattenförekomsternas ekologiska och kemiska status, bedöms därför uppstå med anledning av de olika verksamheter som planeras kopplat till utveckling av Billingens fritidsområde och hotellet.

Grundvatten

Planerade arbeten som potentiellt skulle kunna innebära grundvattenpåverkan är dels jord- och bergschakt och dels grundvattenpåverkan till följd av förändringar i dagvattenhanteringen inom området.

Schakt för grundläggning av nya byggnader och anläggningar uppe på Billingen och i skidbacken ska utföras på ett sådant sätt att eventuellt bortledande av grundvatten inte riskerar att påverka allmänna eller enskilda intressen. Detta säkerställs i den kommande projekteringen.

Anpassningar av markprofilen vid skidbacken planeras. Det innebär jord- och bergschakt samt utfyllnad av lågpunkter. Utifrån utförda geotekniska undersökningar och uppmätta grundvattennivåer bedöms risken för omgivningspåverkan vad angår förändringar i grundvattennivån vara liten. Området för planerade markarbeten saknar betydande grundvattenmagasin i jord och inget grundvatten har påträffats vid provgroppgrävning eller i grundvattenrör placerade i jord vid Kävplunda gruva (BG&M 2017). Viss bergschakt planeras i zonen med diabas som har låg genomsläpplighet för vatten. Därav bedöms risken för grundvattenpåverkan i området med diabas vara liten. Genomförandet av detaljplanerna bedöms således inte medföra någon nämnvärd grundvattenbortledning och inte heller påverka den kvantitativa statusen hos grundvattenförekomsterna i området.

Det rekommenderas dock inför byggskedet att undersöka och utvärdera grundvattennivån och genomsläppligheten i jord inom områden vid större schaktdjup samt i höjdzonen strax ovan bentonitakvikluden (cirka 206 m.ö.h) där det finns risk för källflöden, för att säkerställa att grundvatten inte påverkar schaktbarheten.

Den infiltration av Kävplundabäcken som sker till en stenkista i det gamla dagbrottet utanför planområdets norra gräns bedöms inte förändras vid genomförandet av detaljplanen. Smältvatten från backen kommer att ledas i en annan riktning och mängden vatten som infiltrerar i stenkistan kommer således inte att öka utan kvarstå som i nuläget. Påverkan i form av högre grundvattennivåer i förorenad mark i dagbrottet bedöms därför inte uppkomma och ingen ökad spridningsrisk i jämförelse med nuläget bedöms föreligga. Övriga risker kopplat till förorenade områden och eventuell spridning av dessa föroreningar till grundvattnet behandlades i föregående avsnitt 8.5. Under förutsättning att de skyddsåtgärder som föreslås för genomförandet av planerna för skidbacken utförs, bedöms risken för en ökad spridning av förorening till grundvattnet från tidigare Kävplunda gruva vara liten.

Grundvattenströmningen i de sedimentära akvifererna (Billingen lerskiffer, Billingen kalksten samt Falköping-Skövde sandsten) är riktad mot öst med utströmningsområden ovan bentoniten och alunskiffern, se Figur 33. Det innebär att en eventuell förorening inom planområdet, inte sprider sig i grundvattenförekomsterna Billingen lerskiffer och Billingen kalksten. Enligt SGU är grundvattenbildningen till sandstenen via kalkstenen 1 mm per år inom planområdet, vilket utgör en obetydlig andel av den samlade grundvattenbildningen till sandstenen. Förutsättningarna för spridning av en

eventuell förorening till sandstenen och grundvattenförekomsten Falköping-Skövde bedöms därför vara små. Källflöden och ytvattenavrinning från planområdet leds bort via dagvattennätet och infiltrerar inte i grundvattenförekomsten Hagelberg, som ligger utanför planområdet.

Lokalt omhändertagande av dagvatten kommer att utföras kopplat till parkeringsytor uppe på Billingen, i anslutning till hotellet och fritidsområdet. Hantering av dagvatten från parkeringsytor, sker i enlighet med Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten, vilka anger att viss rening av dagvatten som härstammar från parkeringsytor krävs. Genom att vidta sådana försiktighetsåtgärder bedöms det att dagvatten som leds till omgivande mark uppnår en reningsgrad som innebär att det inte kommer att orsaka någon påverkan på vattenkvaliteten i grundvattenförekomsterna i området.

I och med de faktum att genomförandet av detaljplanerna bedöms medföra en liten spridningsrisk av föroreningar från Käpplunda gruva under förutsättning att skyddsåtgärder genomförs, att en eventuell förorening inom planområdet inte bedöms sprida sig i grundvattenförekomsterna inom och utanför planområdet och att förorenat vatten från parkeringsytor renas och hanteras enligt Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten, bedöms genomförandet av detaljplanerna inte påverka möjligheten att bibehålla god kemisk status för grundvattenförekomsterna i området.

Konsekvenserna, kopplade till påverkan på grundvatten, i form av exempelvis en försämrad dricksvattenkvalitet eller ett minskat energiuttag ur energibrunnar som följd, bedöms därför som små.

Övriga naturresurser

Skogsbruket uppe på Billingen kommer fortsatt att kunna bedrivas utan att försvåras av utvecklingen av fritidsområdet. Förlängningen och breddningen av konstsnöspåren kommer dock att innebära viss avverkning av skog. Avverkningen kommer att ske inom det som kallas rekreationsskog. Inom rekreationsskogar anpassas den ekonomiska skogsskötseln till friluftslivets önskemål (Skogskunskap 2017). Detta bedöms ligga i linje med vad som planeras inom Billingens friluftsområde. De förlängda och breddade spåren tar dock viss skogsmark i anspråk vilket bedöms medföra en liten konsekvens för skogsbruket.

Käpplunda gruva lades ner under slutet av 1970-talet. Kalksten och skiffer förekommer i berggrundens sedimentära lager under Billingen, se Figur 33. Men även om kalksten och skiffer skulle bli en bristvara har bebyggelseutvecklingen i Skövde skett på ett sådant sätt att det inte längre skulle vara försvarbart att bedriva gruvdrift/dagbrott på platsen. Att skidbacken förlängs över det tidigare gruvområdet bedöms således inte innebära några negativa konsekvenser för materialutvinning.

Konsekvenser av nollalternativet

Nollalternativet medför inga ytterligare konsekvenser kopplat till naturresurser eller yt- och grundvattenförekomster och möjligheten att leva upp till miljö kvalitetsnormer, i jämförelse med dagsläget.

8.7 Buller, vibrationer och ljus

Förutsättningar

Buller

Buller är oönskat ljud och anses vara ett folkhälsoproblem. När människor utsätts för buller är den vanligaste reaktionen en känsla av obehag men buller kan även ge upphov till stressreaktioner, sömnstörningar, koncentrationssvårigheter och liknande.

Buller som uppkommer till följd av verksamheterna som finns inom planområdena idag kommer främst från biltrafik som sker till och från området, samt buller från driften av skidbacken.

De vägar som påverkas mest av trafiken till och från friluftsområdet är Alphyddevägen samt Norra och Södra Bergvägen. I anslutning till vägarna finns bostadsområden som redan idag av buller från befintlig trafik.

Verksamhetsbuller som alstras från Billingens friluftsanläggning är främst det som är kopplat till snöproduktionen, såsom exempelvis snökanoner och pistmaskiner samt skidliftar. Boende söder om skidbacken är redan idag påverkade av verksamhetsbuller.

Vibrationer

Inom detaljplaneområdena alstras idag inga vibrationer av någon nämnvärd omfattning från nuvarande verksamhet.

Ljus

Inom detaljplaneområdena finns idag ljuskällor i form av belysning av skidbacke och motions slingor, belysning från pistmaskiner samt belysning av byggnader.

Påverkan, effekt och konsekvens

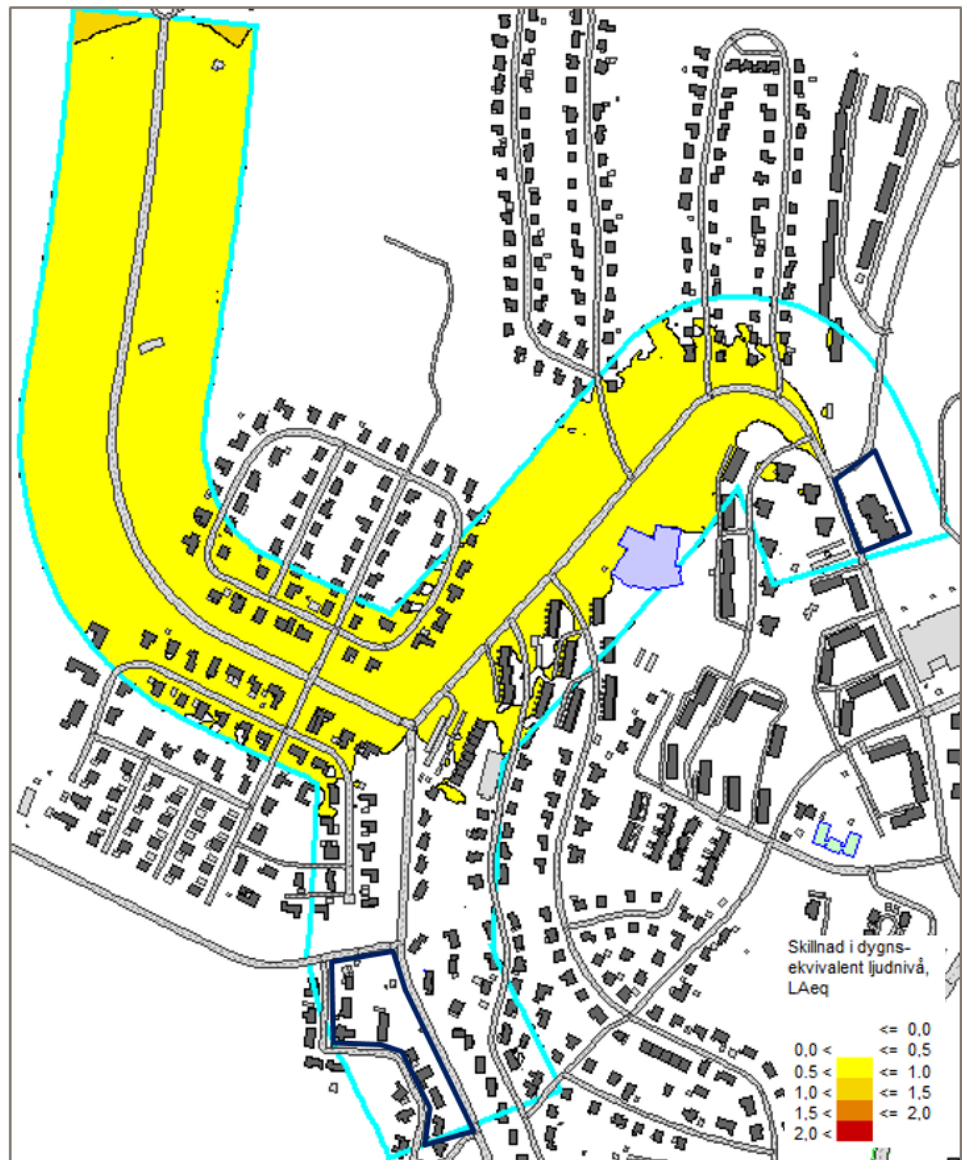
Buller

För att bedöma påverkan från buller som uppstår på grund av ökad trafik samt på grund av driften av verksamheten har jämförelser av beräknat buller gjorts med gällande riktvärden.

För trafikbuller har jämförelser gjorts med Naturvårdsverkets vägledning Riktvärden för buller från väg och spårtrafik vid befintliga bostäder och Naturvårdsverkets vägledning Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik. För verksamhetsbuller gäller Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller som anger riktvärden för buller utomhus vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler tillsammans med anvisningar för ny bebyggelse och friluftsområden.

Vid en utbyggnad av Billingens fritidsområde bedöms den förväntade trafikökningen som kan hänföras till utvecklingen av området bli liten i jämförelse med dagens trafik och den normala trafikökningen (COWI 2017). Den förväntade trafikökningen bedöms endast påverka ett begränsat område i nära anslutning till fritidsområdet. Bullerbelastningen inom aktuellt område på grund

av den ökande trafiken kommer inte få någon betydande påverkan på trafikbullernivåerna för de bostäder som ligger in närheten av friluftsområdet. Ökningen bedöms bli som mest 1 dBA dygnsekvivalent ljudnivå vid en jämförelse mellan nollalternativet och utbyggnadsalternativet utan gondol, som är det alternativ som skulle medföra den största trafikökningen (se avsnitt 6.3). Förhållandet till riktvärdet kommer därmed inte att ändras, se Figur 36. Fördjupad information finns i en trafikbullerutredning som utgör en bilaga till granskningshandling (COWI 2017f).

Figur 36. Skillnaden i dygnsekvivalenta ljudnivåer i terrängen vid bostäder närmast Billingen friluftsområde (COWI 2017f). Jämförelse mellan nollalternativ och utbyggnadsalternativ utan gondol.

I driften av fritidsområdet bedöms snökanoner, pistmaskiner och liftar ge upphov till verksamhetsbuller. Dessa bullerkällor kommer på grund av utbyggnaden av skidbacken komma betydligt närmare bostäderna, norr och öster om detaljplaneområdet än vad de ligger idag. I Figur 37 visas hur ljudnivåer sprider sig vid en kontinuerlig drift av snökanoner. Resultaten visar att riktvärdet under dagtid vardagar klaras när placering och riktning av snökanoner utförs enligt figuren och med en tyst variation av snökanon.

Figur 37. Ljudnivåer under kontinuerlig drift av dagtid (vardagar) från samtliga snökanoner. Pilarna visar snökanonens riktning (COWI 2017g).

Vid snötillverkning under dag- och kvällstid under helg från samtliga snökanoner överskrids riktvärdet vid några enstaka bostäder i både norr och söder med cirka en decibel. Under nattetid överskrids riktvärdet vid ett flertal bostäder i närheten av pisten. För att klara ljudnivåer nattetid och möjligheten att köra snötillverkning dygnet runt krävs att ljudnivåerna från snökanonerna dämpas.

Den största utmaningen avseende verksamhetsbuller kommer från pistmaskinen. Pisterna ligger i nära anslutning till bostäder och pistmaskinen behöver kunna gå i hela pisten, vilket gör att den kommer väldigt nära bostadshusen. Vid körning av pistmaskinen dagtid under vardagar klaras gällande riktvärden. Dessa klaras däremot inte under helger och inte heller nattetid med den utrustning man har idag. En möjlig lösning för att klara riktvärdena är schemaläggning av tider för pistning inom olika delar av backen. Med en tystare maskin kan schemat bli mer flexibelt. Det ska dock sägas att beräkningsmetoden inte är optimal för denna typ av bullerkälla, eftersom bullerkällan är i ständig rörelse och endast under korta stunder befinner sig på

ett sådant avstånd från den enskilda bostaden, att det kan medföra störning. I beräkningsmetoden bestäms ljudnivån för minst en timme, även vid kortare händelser. Dialog bör föras med tillsynsmyndighet och närboende kring bullerpåverkan från pistmaskinen.

De bullrande delarna av gondolliften planeras att byggas in. Denna skyddsåtgärd är inte inkluderad i bullerberäkningarna. Bullerbelastningen för närliggande bostäder blir därmed mindre än det som redovisas i utredningen, med planerade skyddsåtgärder, vilket medför att riktvärdena kan innehållas.

Fördjupad information finns i verksamhetsbullenutredningen som utgör en bilaga till granskningshandlingen (COWI 2017g).

Sammantaget kan sägas att trafikökningen på närliggande vägar endast innebär en marginell ökning av trafikbullernivåerna för bostäder och känsliga verksamheter kring vägarna. För att klara riktvärden för verksamhetsbuller förutsätts skyddsåtgärder genomföras. Precis vilka skyddsåtgärder som kommer att genomföras avgörs i den fortsatta projekteringen. För verksamheten planeras fysiska skyddsåtgärder, anpassning av tider på dygnet när verksamheten bedrivs samt eftertanke när det gäller inköp av utrustning för att minimera buller från källan. Planerade fysiska skyddsåtgärder är bland annat en bullervall mot bostäderna i norr och ett plank (som finns vid backen idag) mot bostäderna i söder. Dessa skyddsåtgärder är inkluderade i utförda bullerberäkningar. En annan fysisk skyddsåtgärd än inbyggnad av gondolen. Dialog har inletts med Miljösamverkan östra Skaraborg kring bullerfrågorna. Miljösamverkan östra Skaraborg är tillsynsmyndighet och bevakar efterlevnaden av gällande riktvärden. Förutsatt att skyddsåtgärder och dialog genomförs bedöms störningen från verksamhetsbuller så väl som trafikbuller ge upphov till små till måttliga konsekvenser för människors hälsa.

Vibrationer

Genomförandet av detaljplanerna bedöms inte ge någon nämnvärd ökning av vibrationer från driften av planerad verksamhet och bedöms därför medföra små konsekvenser för närboende och för omkringliggande byggnader och anläggningar. Vibrationer som kan uppkomma under anläggningsskedet behandlas i avsnitt 8.11.

Ljus

Antalet ljuskällor kommer vid genomförandet av detaljplanerna att öka i form av belysning av bland annat den utvidgade delen av skidbacken. Den befintliga delen av skidbacken är idag upplyst under de mörka timmarna på dygnet då skidanläggningen är igång. Bostäderna söder om befintlig backe bedöms därmed ha låg känslighet för den ljussättning som planeras. Bostäderna norr om planerad skidbacke upplever inte skidbackens belysning på samma sätt idag, så för de boende i det området bedöms utvidgningen av skidbacken medföra en förändring.

Backen kommer att vara upplyst under dagens och kvällens mörka timmar under höst, vinter och vår. Det planeras att hålla öppet senast till klockan 21, med undantag för specialarrangemang. Det kommer att vara möjligt att styra

belysningen beroende på vilken del av backen som används och även styra belysningsstyrkan. För pistning av backen planeras det ur säkerhetssynpunkt att kunna ha belysningen tänd på reducerad styrka.

Beräkningar av ljus för de bostadshus som ligger närmast planerad skidbacke har genomförts (Osram AS 2017). Enligt nuvarande kunskap finns det idag inte några riktvärden för störande ljus, men beräkningarna kan användas för att planera justeringar av belysningen. Hur störande påverkan från belysning uppfattas i en bostad är beroende av flera olika faktorer. Placeringen av belysningen i förhållande till bostäder, förekomsten av fönster på en utsatt fasad, balkonger och uteplatser som exponeras, ljusstyrkan samt tiden som belysningen används kan antas ha betydelse för i vilken mån boendemiljön och exempelvis nattsömn påverkas.

Inom ett område som omfattas av detaljplan krävs det, enligt Plan- och byggförordning (2011:338), bygglov för att för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en ljusanordning om den avsedda användningen av anordningen har betydande inverkan på omgivningen, så den fortsatta hanteringen av påverkan från ljuskällor kommer att hanteras i den processen.

Mellan bostäderna i norr och skidbacken kommer det längs den övre delen att bevaras vegetation och längs den nedre delen anläggas en vall mot skidbacken. Detta kommer att begränsa bostädernas utsikt mot den upplysta och om vintern snötäckt skidbacken.

Ljuskällorna bedöms initialt kunna orsaka viss störning tills riktningen av ljuskällorna blivit optimal. Kommunen bör därmed ha en löpande dialog med boende så att ljuskällorna riktas och ljusstyrkan justeras så att det orsakar minsta möjliga störning för boende. Konsekvenserna av påverkan från ljus i form av exempelvis förlorad nattsömn bedöms därmed bli små. Ljus från trafik behandlas inte eftersom befintliga vägar används och trafikökningen kopplat till verksamheterna blir liten.

Konsekvenser av nollalternativet

Vid nollalternativet kommer verksamheten bedrivas som i dagsläget, förutom vad gäller utvidgning av konstsnöspåren, varför inga förändringar av verksamhetsbuller eller störande ljus förväntas. Vad gäller trafikbuller så kommer den generella trafikökningen, samt den eventuella trafikökningen som är kopplad till besökare till det utökade konstsnöspåret, fram till jämförelseåret 2035 endast orsaka en marginell ökning bullernivåer för närliggande bostäder, varför inga ytterligare konsekvenser förväntas.

8.8 Luft

Förutsättningar

Varje kommun ska ansvara för att kontrollera att luftkvaliteten för miljökvalitetsnormerna uppfylls. Antingen på egen hand eller i samarbete med andra kommuner. Kontrollen ska ske genom mätning, beräkning eller annan objektiv bedömning. Nedan redovisas luftkvaliteten i Skövde kommun hämtad från Luft i västs hemsida (Luft i väst 2017-09-21).

Skövde kommuns huvudsakliga utsläppskällor som påverkar luftkvaliteten negativt är vägtrafik, framförallt väg 26 och väg 49 samt punktkällor i form av industriverksamhet, däribland CEMENTA, Skövde värmeverk, Volvo Powertrain och Lövängsverket.

Både kvävedioxidmätningar och mätning av partiklar utfördes i Skövde kommun under 2014. Resultaten visade att inga överskridande av miljökvalitetsnormer har skett varken för kvävedioxid eller för partiklar. Bensen mättes under 2009 och inte heller då uppmättes några halter som överskred miljökvalitetsnormerna. Både halten av tungmetaller och bens(a)pyren har uppskattats utifrån Naturvårdsverkets eller SMHIs nationella kartering av emissioner. Bedömningen utifrån detta underlag är att kommunen klarar miljökvalitetsnormerna för tungmetaller och bens(a)pyren.

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 avseende svaveldioxid. Resultaten visade på låga halter vilket Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt och då även Skövde kommun. Svaveldioxidhalten bedöms därmed klara miljökvalitetsnormen. Halten kolmonoxid är baserat på uppmätta halter i Sverige och dessa är generellt låga. Skövde kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten klara miljökvalitetsnormerna.

Påverkan, effekt och konsekvens

Utveckling av Billingens fritidsområde samt utbyggnad av First Hotel Billinge bedöms ge en begränsad trafikökning till och från fritidsområdet och hotellet på grund av ett ökat antal besökare. Trafikökningen ses främst på vägvagn i nära anslutning till fritidsområdet och hotellet och bedöms ge en marginell påverkan på luftkvaliteten. Luftkvaliteten bedöms därmed inte påverkas i en sådan omfattning att några miljökvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas. I övrigt sker inga emissioner till luft från planerad verksamhet, som skulle kunna påverka möjligheten att efterleva miljökvalitetsnormerna. Inga negativa konsekvenser kopplat till ökade halter av luftföroreningar bedöms därför uppstå.

Konsekvenser av nollalternativet

Den generella trafikökningen samt den eventuella trafikökningen som är kopplad till besökare till det utökade konstsnöspåret i nollalternativet bedöms ge en marginell påverkan på luftkvaliteten i förhållande till nuläget. Inga negativa konsekvenser kopplat till ökade halter av luftföroreningar bedöms därför uppstå för nollalternativet.

8.9 Säkerhet och tillgänglighet

Förutsättningar

Trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter inom och i anslutning till området är idag tillfredsställande men inte optimal. En gång- och cykelbana löper längs Alphyddevägen och upp till Billingeplatån, denna är inte upplyst. Nere vid planerad dalstation utmed Ekängsvägen och Dalvägen finns också en gång- och cykelväg på östra sidan, men upp till befintlig dalstation finns ingen gång- och cykelväg. Vägarna uppe på berget är idag till största delen bilvägar med några enstaka anordnade gångvägar mellan parkeringarna och byggnaderna samt till aktiviteterna. Det finns enstaka övergångsställen samt trottoarer runt vissa byggnader.

Beredskapsmöjligheterna för utryckningsfordon att ta sig upp på bergsplatån är god. För utryckningsfordon att ta sig fram till dagens dalstation är något begränsad på grund av att vägen är mycket smal och körfälten inte är separerade.

Påverkan, effekt och konsekvens

Genom en viss utökning av gång- och cykelbanor och gångstråk samt tydligare kopplingar mellan de olika områdena kring hotellet och fritidsområdet bedöms säkerheten och tillgängligheten öka för besökare som ska ta sig mellan olika aktiviteter och faciliteter. Det planeras också en planskild passage för exempelvis skidåkare under Alphyddevägen, in mot skogen, se Figur 38.

För oskyddade trafikanters korsning av Dalvägen och Ekängsvägen kommer trafiksäkra passager att finnas som ansluter till planerad dalstation. Från parkeringen vid dalstationen och upp till gondolliften kommer också säkra och tillgänglighetsanpassade gångstråk att anläggas.

Beredskapsmöjligheterna för utryckningsfordon upp till bergsplatån och Billinge hus kommer fortsättningsvis att vara goda. Tillräckliga uppställningsytor för beredskapsfordon kommer att finnas längs befintliga och planerade byggnader. Beredskapsmöjligheterna till planerad dalstation kommer också att vara god.

Dalstation med planerad gondollift medför att det blir enklare att ta sig upp på berget utan bil. Dalstationen kommer att kunna nås med kollektivtrafiken. Busshållplatser finns på Dalvägen och Ekängsvägen.

Figur 38. Översiktlig trafiklösning på platån. Vit prickad linje avser stråk för gående och cyklister. Vit heldragen linje avser skidspår.

Gondoliften bedöms som relativt okänslig vid kortare driftstopp eftersom resenärer inne i gondolorna är skyddade från väder och vind. Vid eventuella längre driftstopp för gondoliften, eller andra akuta händelser, kommer det finnas utbildad personal kopplad till anläggningen som kan genomföra en evakuering av gondolorna.

Sammantaget bedöms utbyggnaden av Billingsens friluftsområde medföra positiva konsekvenser avseende säkerhet och tillgänglighet.

Konsekvenser av nollalternativet

Inga förändringar avseende säkerhet och tillgänglighet förväntas för nollalternativet.

8.10 Klimat

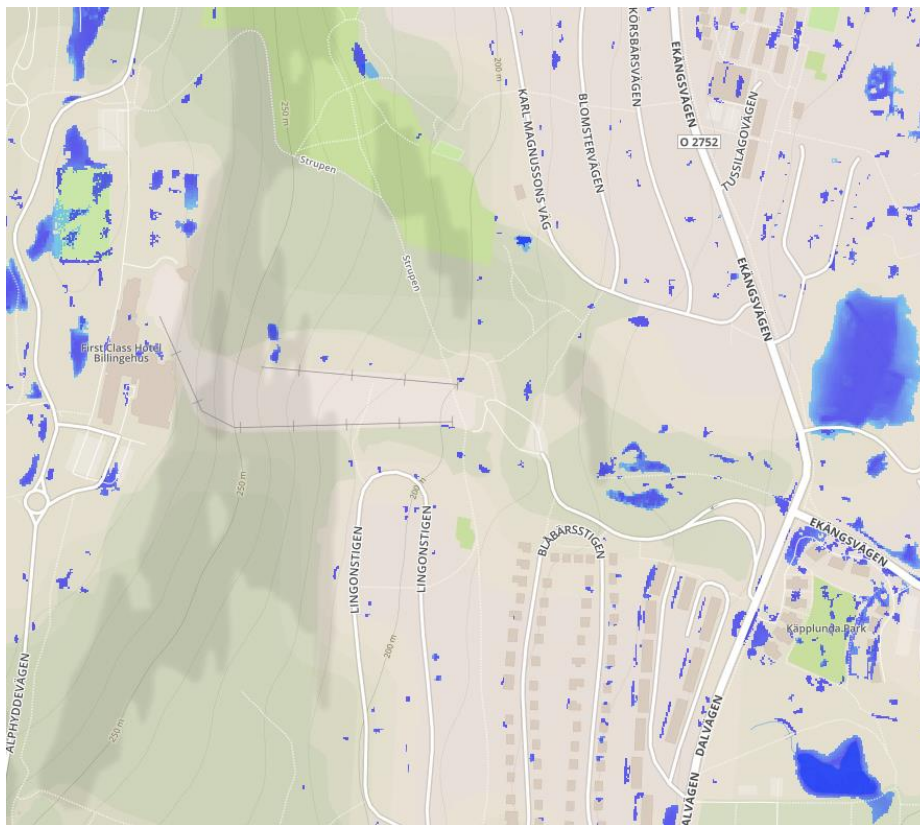
Förutsättningar

Temperaturen i Västra Götalands län förväntas öka med tre till fem grader i slutet av detta sekel. Till följd av detta bedöms antal varma dagar att öka och därmed förlängs vegetationsperioden. Även årsnederbörden och antal dagar med kraftig nederbörd förväntas att öka i slutet av seklet. Ökad nederbörd resulterar i en ökad tillrinning till vattendrag och enligt SMHI:s bedömning sker det procentuellt största ökningen under vintertid (SMHI, 2015).

Vid stora nederbördsmängder samlas vatten i lågpunkter inom och utanför detaljplaneområdena. För området uppe på Billingen finns lågpunkter bland annat söder om det som idag kallas Blå hallen, som kommer att vara en aktivitetsyta efter genomförande av detaljplanen, samt i anslutning till bandyplanen, se Figur 39 från Skövde kommuns skyfallskartläggning.

Nedanför backen ansamlas vatten dels i det södra dagbrottet inom före detta Käpplunda gruva och dels öster om Ekängsvägen, på en yta som idag utgör en mindre park.

För en mer ingående beskrivning hur avvattningen sker inom utredningsområdet hänvisas till den dagvattenutredning som är utförd inom detaljplanarbetet, vilken utgör en bilaga till granskningshandlingen (COWI 2017c).

Figur 39. Vid kraftiga regn ansamlas vatten i lågpunktsområden markerade med blått.

Påverkan, effekt och konsekvens

I Skövde kommuns riktlinjer för dagvatten (Skövde kommun 2011) anges att målet är att den naturliga avrinningen i möjligaste mån inte ska öka i samband med byggnation. För att minska belastningen på ledningsnät och recipienter gäller det att omhänderta eller fördröja vattnet lokalt inom respektive område. Dagvattenanläggningar och ledningar inom planområdet ska dimensioneras för ett regn som kan förväntas uppstå på den aktuella platsen.

Maximal avrinning från skidbacken förväntas ske under våren när backen är isbelagd och i stort sett allt vatten rinner av från backen. Under sommaren när de riktigt intensiva regnen uppstår kommer skidbacken inte att vara isbelagd vilket gör att endast en liten del av nederbörden avrinner från backen.

Dagvattensystemet nedanför backen är redan idag överbelastat vid höga flöden. Flödet från skidbacken behöver därför fördröjas. Höjdsättningen av terrängen i backen kommer att justeras vilket medför att vattnet, istället för att rinna mot ytan öster om Ekängsvägen, kommer att rinna mot söder, mot det gamla dagbrottet. Vid ett 100-års regn kommer det vatten som hamnar i det gamla dagbrottet att kunna fördröjas där i det fördröjningsmagasin som planeras. Ytan där magasinet placeras kommer att vara invallad då nuvarande körväg in kommer stängas med vall, med anledning av att lifthuset planeras att lokaliseras på den ytan. Det är viktigt att beakta att erosion i backen och transport av slam inte påverkar funktionen hos ett fördröjningsmagasin.

För ytan längst ned i backen innehållande parkering och körväg kommer det vatten som inte dagvattensystemet för den ytan kan ta emot att rinna ner på Dalvägen liksom idag och rinna vidare till befintliga lågpunkter i landskapet inom idag obebyggda ytor. I framtida stadsplanering är det viktigt att ta hänsyn till sådana översvämningssytor för att säkerställa att bebyggelse inte lokaliseras på olämpliga platser.

Uppe på Billingen förväntas samma lågpunktsområden som idag att översvämmas vid extrem nederbörd. Inga nya byggnader inom aktuella detaljplaner kommer att lokaliseras på ett sådant sätt att risk för översvämning föreligger.

Åtgärder för att minimera klimatpåverkan vid genomförandet av planerna utgörs av att skapa goda förutsättningar för att låta bilen stå och ta sig till området med kollektivtrafik, gång eller cykel. Vid Dalstationen förbereds det för hållplatslägen för bussar i linjetrafik, såväl som platser där chartrade bussar kan stå. Avsikten är också att anlägga cykelparkeringar på flera platser inom området, både vid dalstationen och på toppen av berget. Från dalstationen ska gondolliften fungera som en förlängning av kollektivtrafiken upp på berget. I gondolliften blir det möjligt att ta med sig sin utrustning i form av exempelvis skidor eller cykel upp till toppen. Åtgärderna bedöms tillsammans bidra till att minimera trafikökningen, som blir en följd av ett högre besökarantal. I det fortsatta arbetet kommer det även utredas vilka möjligheter det finns för att skapa bättre kopplingar till den långväga kollektivtrafiken, exempelvis för dem som ankommer till Skövde med tåg.

En annan åtgärd för att minimera klimatpåverkan är att i planarbetet skapa bra förutsättningar för etablering av solceller på exempelvis byggnadstak.

Sammantaget bedöms utbyggnaden av Billingens friluftsområde ge små negativa konsekvenser med anledning av framtida klimat och vattenavrinning. Utbyggnaden bedöms inte försvåra efterlevandet av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan.

Konsekvenser av nollalternativet

Inga förändringar avseende klimataspekter förväntas för nollalternativet.

8.11 Konsekvenser under byggtiden

Byggtiden för genomförandet av detaljplanerna bedöms till omkring ett år för Billinge 1 och omkring två år för Billinge 2 m.fl. Nedan beskrivs de tillfälliga störningar som bedöms kunna uppstå under byggskedet och möjliga åtgärder som kan utföras för att minimera sådan störning.

Buller, vibrationer och damm

Buller, vibrationer och damning kan uppstå under byggtiden vid till exempel sprängning, spontning, pålning, schaktning, packningsarbeten och transporter av massor och annat byggnadsmaterial.

En stor mängd massor kommer att behöva hanteras inom området. Massbalans har eftersträvat och endast en mindre del av de massor som hanteras kommer att hämtas utanför området, vilket är positivt för att minimera de transporter som kommer att alstras på vägnätet kring området.

Där sprängnings- eller annat vibrationsalstrande arbete sker i områden där det finns risk för påverkan på bebyggelse bör förbesiktning av byggnader utföras och kontroll föras under byggtiden, för att säkerställa att skadliga vibrationsnivåer inte uppstår. Svensk standard Vibration och stöt – Riktvärden och mätmetod för vibrationer i byggnader orsakade av pålning, spontning, schaktning och packning, respektive Vibration och stöt - Riktvärden för sprängningsinducerade vibrationer i byggnader tillämpas där behov finns.

Under byggtiden tillämpas riktvärden i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser, vilket medför godtagbara bullernivåer för omkringboende. Bullerskydd mot särskilt bullrande aktiviteter, eller där arbeten pågår i nära anslutning till bostäder bedöms kunna bli aktuellt.

Buller kan också orsakas av transporter till och från byggarbetsplatsen. För detta tillämpas riktvärdena för trafikbuller.

Åtgärder för dammbindning i form av exempelvis bevattning kan krävas för att undvika störning utanför arbetsområdet.

Utsläpp av vatten

Under byggskedet kan naturliga recipienter, diken och övrigt dagvattensystem, komma att påverkas av utgående länshållningsvatten från schaktgropar. För att undgå att belasta recipienter och dagvattensystem med grumligt vatten som kan påverka organismer nedströms, eller medföra praktiska problem som sedimentation i ledningar och liknande, kan utgående vatten behöva genomgå sedimentation alternativt infiltreras över en bevuxen yta. Om det finns risk för att länshållningsvatten innehåller oljeförorening från exempelvis arbetsmaskiner, måste detta beaktas och möjlighet till oljeavskiljning finnas. Vid större gjutningsarbeten finns även risk för att länshållningsvatten kan bli starkt basiskt. Finns det risk för att sådant vatten uppstår, som skulle kunna påverka recipienter bör möjligheten för pH-justering utredas. Genom vidtagande av skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna av utsläpp av vatten från anläggningsarbetena bli små.

Framkomlighet

Framkomligheten kan komma att påverkas under byggtiden genom att trafiken i området kan komma att behöva ledas om. Arbeten i anslutning till befintliga vägar kan medföra behov av sänkta hastighetsgränser. Konsekvenserna och acceptansen hos de berörda kan minskas genom tydlig skyltning och regelbunden information.

Förorenad mark

Schakt i förorenad mark kan bli aktuellt under anläggningsarbetena. En saneringsanmälan måste då upprättas och inges till tillsynsmyndigheten. I den ska beskrivas vilka skyddsåtgärder som avses att tillämpas för att undvika spridning av förorening och påverkan på människors hälsa och miljön.

Natur- och kulturvärden

Inom och i anslutning till arbetsområden kommer det att finnas naturvärden och kulturvärden som ska bevaras. Sådana objekt eller områden bör inhägnas med stängsel, plank eller annat påkörningsskydd, under byggskedet för att dessa inte ska riskera att skadas. Vid arbeten i närheten av träd ska trädens rotzon beaktas.

Sammantaget bedöms den påverkan som uppstår under byggtiden medföra små till måttliga konsekvenser.

9 Samråd

Syftet med miljöbedömning och MKB är att integrera miljöaspekter i planarbetet så att en hållbar utveckling främjas. För att integrera miljöaspekter i planerna har arbetet med MKB skett parallellt med planarbetet. Det övergripande innehållet i MKB har stämts av med Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Denna MKB utgjorde en del av samrådshandlingarna för Billinge 1 och Billinge 2 m.fl. och har således använts för att samråda bedömda miljökonsekvenser med myndigheter, organisationer, särskilt berörda och allmänhet. I samrådet fanns möjlighet att lämna synpunkter på planerna och på MKB.

Efter samrådet skedde en sammanställning av inkomna synpunkter och justeringar utfördes i planförslagen och i MKB. Planerna ställdes därefter ut på granskning och baserat på inkomna synpunkter justerades handlingarna på nytt. Aktuellt dokument utgör alltså en reviderad version av den MKB som presenterades i samrådet och vid granskning.

Nästa steg i processen är antagande av detaljplanen. Först när detaljplanen har antagits och vunnit laga kraft får området exploateras i enlighet med planen.

10 Fortsatt arbete och uppföljning

Inför genomförandet av detaljplanerna krävs fortsatt utredning kring ett antal områden:

- > eventuell utredning av grundvattennivåer på utvalda platser
- > antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning inför tillbyggnader som kräver bygglov, på byggnader med kulturvärden, som säkrar att gestaltning utförs med god verkshöjd och att förvanskning av kulturvärden inte sker.
- > eventuellt kompletterande provtagning inför bortskaffande av schaktmassor från området för Käplunda gruva
- > kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden

Inför genomförandet av detaljplanerna kan anmälan, dispens eller prövning krävas i form av:

- > Anmälan om efterbehandlingsåtgärder/saneringsanmälan, för schaktarbete inom förorenade områden
- > Ansökan om dispens enligt artskyddsförordningen, för påverkan på skyddade arter påträffade inom området för kommande skidbacke.
- > Ansökan om dispens från biotopskyddet, för påverkan på allé utmed Dalvägen.

Under byggskedet bör kontroll utföras, inom ramen för entreprenörens egenkontroll, av exempelvis hantering av förorenade massor och länshållningsvatten, skydd av värdefulla områden och objekt samt vibrationer i byggnader som riskerar att påverkas.

Följande aspekter bör följas upp efter genomförandet av detaljplanen:

- > påverkan på naturvärdena inom naturreservatet Billingeleven, till följd av tillskapande av nya brynområden i anslutning till reservatet.
- > skötselplan för naturområden i och i anslutning till skidbacken
- > buller och ljussituationen vid bostäder, till följd av driften av skidbacken
- > eventuella kompensationsåtgärder för förlorade naturvärden

11 Samlad bedömning

Den samlade bedömningen syftar till att göra en helhetsjämförelse av projektets miljöpåverkan jämfört med nollalternativet. Nollalternativet innebär i sig själv inga tillkommande miljökonsekvenser, utöver sådana kopplade till exempelvis en generell trafikökning, eftersom inga andra betydande förändringar i närområdet planeras.

11.1 Miljökonsekvenser

Nedanstående tabell sammanfattar de konsekvenser som bedöms uppstå av föreslagen planläggning. Konsekvenserna nämns kortfattat och summariskt och färgkodas i enlighet med bedömningsmatrisen i avsnitt 3.3.

Miljöaspekter	Konsekvenser
Stads- och landskapsbild	Påverkan genom tillkommande byggnadskroppar synliga på långt avstånd. Större öppen yta för skidbacke. Konsekvensen bedöms som måttlig till stor, men kan upplevas både positiv och negativ.
Naturmiljö	Stor påverkan på områden med värdefull natur i och med utvidgad skidbacke och konstsnöspår. Förlust av områden, barriäreffekt och nya brynzoner. Stora konsekvenser.
Kulturmiljö	Påverkan sker på övriga kulturhistoriska lämningar. Konsekvensbedömningen baseras dock här på påverkan på helhetsintrycket för den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Billinge 1. Måttliga till stora konsekvenser.
Rekreation och friluftsliv	Förutsättningarna för rekreation och friluftsliv förbättras och positiva konsekvenser bedöms uppstå.
Förorenad mark	Arbeten kommer att ske i anslutning till förorenad mark. Genom vidtagande av skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna som ett resultat av spridning av föroreningar som små.

Yt-, grundvatten och övriga naturresurser	Ingen påverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer för vatten. Liten påverkan på skogsbruk. Små konsekvenser.
Buller, vibrationer och ljus	Bullerpåverkan från trafik och drift av verksamheten bland annat i form av snöproduktion och pistning. Små till måttliga konsekvenser.
Luft	Ingen påverkan på möjligheten att leva upp till miljö kvalitetsnormer för luft. Små konsekvenser.
Säkerhet och tillgänglighet	Området planeras för att uppnå god säkerhet för oskyddade trafikanter, samt tillgänglighet för alla. Positiva konsekvenser.
Klimat	Ökad avrinning från skidbacken. Fördröjningsåtgärder vidtas. Ingen påverkan på ny eller befintlig bebyggelse vid framtida höga nederbördssituationer. Åtgärder vidtas för att möjliggöra hållbart resande. Små konsekvenser.
Byggtiden	Påverkan från anläggningsarbeten i form av exempelvis buller, vibrationer och damning. Riktvärden och standarder tillämpas. Fysiska skydd mot områden som ska bevaras. Små till måttliga konsekvenser.

11.2 Överensstämmelse med miljöbalken

Hänsynsregler

Miljöbalkens kapitel 2 behandlar de så kallade allmänna hänsynsreglerna. Reglerna innebär bland annat att den ansvarige måste ha kunskap om verksamheten eller åtgärden, att man ska vidta skadeförebyggande åtgärder och att verksamheten eller åtgärden ska också lokaliserats till en lämplig plats, hushålla med råvaror samt använda bästa produkt och teknik.

Kommunen har i detaljplaneprocessen med miljöbedömning bedömt att den lokalisering som valts för utvidgningen av verksamheten är den bästa möjliga. Detaljplanerna är anpassade utifrån vad som framkommit i de utredningar och övrigt kunskapsunderlag som tagits fram inom detaljplaneprocessen och skadeförebyggande åtgärder planeras. Detaljplanen bedöms vara förenlig med de allmänna hänsynsreglerna.

Hushållningsprinciper

Miljöbalkens kapitel 3 innehåller grundläggande bestämmelser för hushållningen med mark- och vattenresurser. Där anges bland annat att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Det specificeras bland annat att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden

eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön och att riksintressen ska skyddas mot sådana åtgärder.

Riksintressen för natur och friluftsliv berörs av planområdena. Riksintresset för natur bedöms inte påverkas av genomförandet av detaljplanerna och riksintresset för friluftsliv anses främjas.

Natur- och kulturvärden kommer att påverkas av genomförandet av detaljplanerna. Det bedöms ändå att valet av plats motiveras av en god hushållning, på grund av att de områden som tas i anspråk ligger inom eller emellan bebyggda områden i Skövde stad, till skillnad ifrån om ett område hade tagits i anspråk inom jungfrulig mark och ny infrastruktur hade behövt tillskapas. För planerad markanvändning nyttjas befintlig infrastruktur som ansluter till planområdet.

Detaljplanerna bedöms därför vara förenliga med hushållningsprinciperna i miljöbalkens kapitel 3.

Kapitel 4 i Miljöbalken redovisar särskilda bestämmelser för hushållning med mark- och vatten för vissa specifika områden. Inga sådana områden omfattas av detaljplaneområdena.

11.3 Miljökvalitetsmål

Nedan följer en genomgång av hur planen inverkar på de nationella och regionala miljökvalitetsmålen. Miljökvalitetsmålen är uppdelade efter påverkansområde.

Miljökvalitetsmål kring luftkvalitet

De miljökvalitetsmål som omfattas av luftkvalitet är:

- > Begränsad klimatpåverkan
- > Frisk luft
- > Bara naturlig försurning
- > Ingen övergödning

Genom att skapa förutsättningar för att besökare till planområdena kan välja bort bilen och resa hållbart bedöms projektet inte försvåra uppfyllandet av miljökvalitetsmålen kring luftkvalitet. Närheten till kollektivtrafik och utförande av en gondollift upp till Billingen, som ska fungera som en förlängning av kollektivtrafiken är exempel på sådana förutsättningar. Under byggtiden riskerar projektet däremot att motverka uppfyllandet av miljökvalitetsmålen. Temporärt kommer betydande transporter av material och utrustning att ske och många arbetsmaskiner kommer att vara aktiva inom området, vilket kommer att generera utsläpp till luft. Det är viktigt att vid projekteringen planera

transporter, materialval och dylikt så att energianvändningen och utsläppen minimeras.

Miljö kvalitetsmål kring vatten

Det miljö kvalitetsmål som berör vatten är:

- > Levande sjöar och vattendrag
- > Grundvatten av god kvalitet

Målen innebär att hänsyn måste tas till yt- och grundvatten, som finns i anslutning till detaljplaneområdena, vid exploatering. Mindre vattendrag finns i anslutning till områdena, såväl som grundvattenförekomster. Genomförandet av detaljplanerna bedöms inte medföra att påverkan orsakar några konsekvenser kopplade till förändrad yt- eller grundvattenkvalitet. Indirekt kan genomförandet av planerna medföra en påverkan på sjön Hållsdammen och Hållsdammsbäcken eftersom ett ökat vattenuttag från Hållsdammen krävs för en ökad snöproduktion. I ansökan om tillstånd för det ökade vattenuttaget bedöms påverkan på miljömålet Levande sjöar och vattendrag vara liten till måttlig med avseende på inverkan på livsmiljön i Hållsdammen och Hållsdammsbäcken.

Miljö kvalitetsmål kring naturvärden

De miljö kvalitetsmål som omfattas av naturvärden är:

- > Levande skogar
- > Ett rikt växt- och djurliv

Hänsyn måste tas till de naturvärden som finns inom utredningsområdet vid utbyggnaden av Billingens friluftsområde. Utbyggnaden kommer att påverka flera värdefulla och unika naturvärden och detta framför allt i samband med utbyggnaden av den nya skidbacken. Det bedöms därför att genomförandet av planerna motverkar uppfyllelsen av miljö kvalitetsmålen levande skogar samt ett rikt växt- och djurliv.

Giftfri miljö

Förorenade massor förekommer inom detaljplaneområdena framför allt kring Käplunda gruva. Förorenade massor som ska bortskaffas kommer att tas omhand på ett miljömässigt korrekt sätt. Förorenade massor som lämnas kvar inom området kommer att täckas över för att minska risken för exponering. Projektet kommer således att medverka till att miljö kvalitetsmålet om giftfri miljö uppfylls.

God bebyggd miljö

När skidbacken utvidgas åt norr och åt öster kommer fler bostäder att utsättas för buller och ljus från verksamheten. Åtgärder planeras dock för att minska denna påverkan och där riktvärden finns är målet att dessa ska innehållas.

En följd av utbyggnaden av friluftsområdet är att det blir enklare att nå och att röra sig inom området. Möjligheterna för friluftsliv och rekreation kommer också

att öka. Med skyddsåtgärder för att minimera buller från framför allt områdena kring skidbacken bedöms projektet medverka till uppfyllandet av miljökvalitetsmålet för en god bebyggd miljö.

12 Referenser

- > Acanthus 2017. Kulturmiljöunderlag. Billingen fritidsområde. Skövde kommun.
- > BG&M 2017. PM – Geoteknik 170922, Billingebacken, Förlängning skidbacke, Skövde Kommun.
- > COWI AB 2014. Redovisning undersökningsbrunnar. A025858.
- > COWI AB 2017a. Naturvärdesinventering av detaljplaneområde, östra Billingen, Skövde.
- > COWI AB 2017b. Naturvärdesinventering, Billingens östra brant, Alphyttekleven.
- > COWI AB 2017c. VA- och dagvattenutredning till detaljplan, Billingen 1 och Billingen 2 m. fl.
- > COWI AB 2017d. Miljöteknisk markundersökning, Billinge 4, Skövde kommun.
- > COWI AB 2017e. Förorenad mark vid Kåpplunda gruva, Litteratursammanställning.
- > COWI AB 2017f. Trafikbullerutredning avseende detaljplaner för Billinge 1 samt Billinge 2 m.fl., Skövde kommun.
- > COWI AB 2017g. Utredning av verksamhetsbuller för Billingens friluftsområde, Skövde kommun.
- > COWI AB 2017h. Trafik till och från Billinge. Antaganden och prognos. Koncept 2017-11-15.
- > COWI AB 2017i. Miljökonsekvensbeskrivning. Nytt tillstånd för vattenuttag vid Hållsdammen.

- > IVL Svenska Miljöinstitutet 2016. Sammanställning av befintlig kunskap om föroreningskällor till PFAS-ämnena i svensk miljö.
- > Luft i väst. Besökt 2017-09-2. Skövde. Online.
<http://www.luftivast.se/var/uploads/Mätningar/hemsskovde2017.pdf>
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2016. Värdebeskrivning riksintresse för naturvård Västra Götalands län, beslut 2000-02-07, uppdaterat okt 2016 NRO 14075 Nordbillingen
- > Länsstyrelsen. Besökt 2017-09-06. Länsstyrelsens WebGIS. Online:
<http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Vastragotaland/Infokartan/>
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018a. Dispens för att ta bort och flytta nattviol (Platanthera sp.) i samband med breddning av längdskidspår på fastigheten Skövde 4:16 i Skövde kommun. Diarienummer 522-40226-2017.
- > Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2018b. Beslut om vattenverksamhet avseende nedläggning av trummor på fastigheten Skövde 4:16 i Skövde kommun. Diarienummer 535-38910-2017.
- > Miljöbarometern. Besökt 2017-10-06. Om miljöbarometern. Online:
<http://miljoskaraborg.miljobarometern.se/om/>
- > Miljömål.se. Besökt 2017-10-05. Regionala miljömål. Online:
<http://www.miljomal.se/Miljomalen/Regionala/?l=14&t=Lan>
- > MITTA AB 2017. PK-Geoteknik, 171122, Billinge 1, Tillbyggnad konferensanläggning.
- > Naturvårdsverket 2009. Riktvärden för förorenad mark Modellbeskrivning och vägledning. Rapport 5976
- > Naturvårdsverket 2005. Riksintresse för naturvård och friluftsliv. Handbok 2005:5.
- > Naturvårdsverket 2016. Ekologisk kompensation. En vägledning om kompensation vid förlust av naturvärden. Handbok 2016:1. Utgåva 1.
- > Osram AS 2017. Billingebacken Skövde. Installation : New flood lighting - Class III.
- > Pro Natura 2017. Fördjupad artinventering (NVI) av naturvårdsarter av svampar i område berört av utvidgning av Billingens skidbacke, Skövde kommun.
- > SGU 1977. Projekt Ranstad-75, Hydrogeologiska synpunkter på planerad uranutvinning i Billingen vid Ranstad. Skaraborgs län.

- > SGU 1991. Beskrivning och bilagor till kartan över grundvattnet i Skaraborgs län. Ser Ah nr 9.
- > Skövde kommun 1998. Naturvårdsprogram för Skövde kommun-sammanställning av områden med naturvärden.
- > Skövde kommun 2011. Riktlinjer för dagvattenhantering i Skövde kommun.
- > Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister. Besökt 2018-01-25. Online: <http://www.bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/anlaggning/visaVardering.raa?anlaggningId=21320000020208&page=vardering&varderingParent=ANLAGGNING>
- > Riksantikvarieämbetet fornminnesregister. Besökt 2017-09-20 och 2017-12-04. Fornsök. Online: http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?utm_source=fornsok&utm_medium=block&utm_campaign=ux-test
- > Skogskunskap. Besökt 2017-12-02. <https://www.skogskunskap.se/ordlista/r/rekreationsskogsbruk/>
- > Skövde kommun 2012. Översiktsplan ÖP2025.
- > Skövde kommun. Skövde vision 2025. Juni 2010. <https://www.skovde.se/Fritid--natur/Billingens-fritidsomrade/utveckling-av-billingen/>
- > SMHI. Framtidsklimat i Västra Götalands län –enligt RCP-scenarier. Klimatologi Nr 24. 2015.
- > VISS, Vatteninformationssystem Sverige. Besökt 2017-11-30. <http://viss.lansstyrelsen.se/>
- > Västergötlands museum 2017. Utbyggnad av Billingebacken, Skövde kn – kulturhistoriskt underlag.
- > Västergötlands museum 2018. Redovisning, Arkeologisk utredning steg 2. Billingebacken, Skövde kommun. Upprättad av Maria Norrman.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum:

Diarienummer: PLAN.2017.8

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

Kommunstyrelsen

Detaljplan för Billinge hus 1

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Detaljplan för Billinge hus 1

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge hus i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna uppe på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

Planområdet omfattar ca 2,9 ha och omges av planområdet för Billinge hus 2 med flera.

Bakgrund

First hotell Billingeus planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planerlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billingeus 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billengebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs

varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det sla fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en

stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billingeus kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluft- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotellbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt

servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar som ingår i beslutet

Plankarta med bestämmelser 2018-10-17
Planbeskrivning, 2018-10-17
Illustrationsplan, 2018-10-17
Granskningsutlåtande 2018-10-17

Samrådsredogörelse 2018-06-18
Miljökonsekvensbeskrivning, 2010-10-10

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Unnar Kristmannsson
Planchef

Detaljplan för Billingeus 1

Samrådsredogörelse

Upprättad 2018-06-18

PLAN.2017.8

Sektor samhällsbyggnad

2018-06-18

2018-06-18

Innehåll

FÖRSLAG TILL BESLUT	4
HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	4
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	6
Länsstyrelsen	6
Länsstyrelsen Västra Götalands län	6
Lantmäterimyndigheten	8
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde	8
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	9
SkövdeNät AB	9
Serviceämnden	9
Miljönämnden östra Skaraborg	9
Räddningstjänsten östra Skaraborg	10
Övriga remissinstanser	10
Naturskyddsföreningen	10
Skanova	12
Västergötlands museum	12
Västarvet	13
Sakägare	15
Fastighet Billingeus 1	15
Övriga	15
Fastighet Simsjöborg 4:38	15
Socialdemokraterna	16
MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE	17
Bakgrund	17
Närvarande	17
Minnesanteckningar	17
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	18
KVARSTÅENDE SYNPUNKTER	19
Sakägare	
Övriga	

2018-06-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås godkänna redogörelsen över samrådet enligt nedan och ger sektor samhällsbyggnad i uppdrag att ställa ut ett planförslag för Billinge 1 med flera för granskning.

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 47/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för Billinge 1.

Samråd har hållits mellan den 12 mars - 8 april 2018. Inbjudan har skickats ut med post den 8 mars till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2018-02-27. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 27 mars infördes även den 9 mars i SLA.

Minnesanteckningar från samrådsmötet redovisas sist i denna samrådsredogörelse (sid. 17).

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 8 april 2018.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 5.

2018-06-18

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		x	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		x	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Kultur- och fritidsnämnd	x		
Servicenämnd		x	
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-		
SkövdeNät AB		x	
Skövde Värmeverk AB	-		
Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)	-		
Miljönämnden Östra Skaraborg		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		x	
Skaraborgs kommunalförbund	-		
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet	-		
Kommunala pensionärsrådet	-		
Rådet för funktionshinderfrågor	-		
Övriga remissinstanser			
Naturskyddsföreningen i Skövde		x	
Näringslivsforum i Skövde	-		
Polismyndigheten	x		
Billingens fritidsområdes EF			
Skanova (TeliaSonera)	x		
Skövde hembygdsförening	-		
Skövde Näring	-		
Urkraft	-		
Trafikverket region Väst	x		
Vattenfall Eldistribution AB	x		

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Västergötlands museum			x
Västarvet			x
Västtrafik AB	x		
Sakägare			
Fas. Billinge 1		x	
Övriga			
Fas. Simsjöborg 4:38			x
Socialdemokraterna			x
Sammanräkning	6	8	4

2018-06-18

Inkomna yttranden och bemötanden

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripande- och grundarna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte kommer att prövas.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10 §

Enligt 11 kap. 10 § ska länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- Riksintresse (både MB kap. 3 och 4)
- Mellankommunala frågor och regionala förhållanden
- Miljökvalitetsnormer (MKN) (MB 5 kap., luft och vatten)
- Strandskydd (MB 7 kap.)
- Hälsa och säkerhet (risk för olyckor, översvämning, erosion)

Råd enligt PBL och MB

Enligt 5 kap 14 § PBL är en av länsstyrelsens uppgifter under samrådet att särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL och bestämmelserna i lagen i övrigt om det behövs från allmän synpunkt (utökat, efter 1 januari 2015).

Av planbestämmelsetexten för de korsprickiga områdena (3 st.) framgår att "Byggnader får inte uppföras med undantag för komplementbyggnader och skärmtak med största byggnadshöjd på 3,5 meter." och av beskrivningen till beteckningen e_{000} framgår att "Största tillåtna byggnadsarea i kvadratmeter" är för det korsprickade området på nordost e_{250} och för det sydligaste området e_{50} m²!

Länsstyrelsen anser att om beskrivningen av det korsprickiga området är att vara restriktivt vad gäller uppförande av komplementbyggnader så kan inte 250 m² byggnationer vara en restriktiv hållning från kommunen sida!

Dessutom har relationen mellan ytstorleken och tillåten exploateringsgrad för de korsprickade områdena stor betydelse för hur tätbebyggt området upplevs!

Länsstyrelsen anser att dessa områden behöver studeras närmare för valet av den rätta exploateringsgraden.

Förhållande till ÖP

Planen är förenlig med Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 där området är markerat med pågående markanvändning. Det omgivande fritidsområdet är ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser.

Allmänna intressen

Naturmiljö

De höga naturvärdena finns i rasbranten öster om planområdet. Enligt planbeskrivningen kommer detta område inte omfattas eller påverkas av exploateringen. Nya brynzoner uppges inte heller uppstå. Byggnaden placeras och utformas så den går att bygga och underhålla utan att påverka de höga naturvärdena i branten. Detta är bra att kommunen har tagit hänsyn till.

I behovsbedömningen uppgav man att tillbyggnaden skjuter ut över rasbranten där det troligtvis fanns höga naturvärden. På illustrationskartan syns den nya tillbyggnaden skjuta ut en bit längre än befintlig byggnad mot rasbranten. Som Läns-

styrelsen tolkar kommunens förslag när dock inte den nya byggnaden området som inventerats och har höga naturvärden.

Kommunen har avsatt ett område i sydöstra hörnet som naturmark (det enda naturområde som planen berör). Man har dock inte satt några skydd av naturmiljövärden inom detta område på plankartan med planbestämmelser vilket vore önskvärt. Det skulle kunna motverka eventuell framtida exploatering av de höga naturvärdena i detta område. I samrådshandlingen på sid. 15 står det att i området *Allmän plats - natur* regleras markanvändningen men det står inte vad regleringen innebär vilket bör förtydligas.

Vegetationen är varierad och artrik med flera känsliga arter anpassade till mörk lundmiljö varför det är viktigt att inga exploateringar sker i området. Genomförs exploateringar kommer höga naturvärden att gå förlorade.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen instämmer i Miljökonsekvensbeskrivningen sid. 50 att:

"När byggnaderna står inför förändringar som kräver bygglov bör en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning göras, som säkerställer att förändringarna genomförs utan att kulturmiljövärden förvanskas."

Det bör tydligt framgå i planen att detta gäller så att den ambition att tillvarata de kulturhistoriska värdena som framgår av planbeskrivningen säkerställs. Det handlar i hög grad om de tänkta påbyggnaderna av befintlig bebyggelse som kan behöva få en annan utformning än den i planbeskrivningen illustrerade för att samspela med originaldelarna på ett tillfredsställande sätt.

Anläggningens silhuett upplevs idag som en integrerad del i platåberget. Konsekvensen av en framtida påbyggnad och eventuellt förändrad silhuett bör utredas och tas i beaktande.

Området i allmänhet och Alphyddan i synnerhet bör dokumenteras. I kulturmiljöunderlaget saknas t. ex. bild på Alphyddan i sin helhet och i sin miljö.

Västergötlands museum har yttrat sig över planen. Delar av yttrandet citeras här nedan:

"Kulturhistorisk status :

Billinge 1 har i kommunens kulturmiljöprogram bedömts ha stora kulturhistoriska värden. Acanthus arkitektur och

kulturvård AB har därför tagit fram ett kulturmiljöprogram.

Kommentar:

Västergötlands museum anser att underlaget från Acanthus arkitektur och kulturvård AB på ett bra sätt beskriver och argumenterar för vad som utgör de kulturhistoriska värdena. Museet anser dock inte att de föreslagna detaljplanerna tar hänsyn till dessa värden på ett tillfredsställande sätt.

Anläggningen är uppdelad i tydliga enheter där var och en av byggnaderna har sin egna funktion. Tillbyggnader, såsom den vid 1971 samt den nya hotelldelen från 1982-85, har skett med nya enskilda volymer. Västergötlands museum anser att den nya kongresshallen i söder är acceptabel, men inte påbyggnaderna med 1-2 våningar på befintliga hotellbebyggelse. Det är viktigt att siluetten av anläggningen från staden bibehålls med de ursprungliga byggnadskropparna i original."

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Om det påträffas föroreningar ska anmälan omedelbart göras till MÖS som är tillsynsmyndighet.

Behovsbedömning

Kommunen bedömde tidigare att förslaget kan innebära betydande påverkan på miljön. Utifrån de förutsättningar som presenteras i planförslaget och tillhörande behovsbedömning bedömde även länsstyrelsen att planens genomförande kunde antas innebära betydande påverkan på miljön så som avses i Miljöbalken 6 kap. 11 §. Kommunen har arbetat fram en miljökonsekvensbeskrivning som har bifogats handlingarna.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har i övrigt inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.

Bemötande och kommentarer:

På illustrationskartan redovisas komplementbyggnader och skärmtak med en sammanlagd byggnadsarea om ca 200 m². Avsikten är att möjliggöra för allt från mindre förråd, skärmtak för cykelparkeringar, en transformatorstation och mindre byggnader för uteservering. Planförslaget möjliggör för komplementbyggnader och skärmtak med en sammanlagd byggnadsarea om högst 350 m², vilket bedöms rimligt i förhållande till anläggningens totala storlek på ca 30 000 m² brut-

2018-06-18

toarea. Det ger också en viss flexibilitet över tid, då verksamhetens behov kan variera.

Det behövs ett visst säkerhetsavstånd till de höga naturvärdena i branten. Skövde kommuns bedömning är att det är möjligt att bygga en kongresshall på platsen utan att skada naturvärdena, men för att inte naturvärdena ska riskera att skadas är det nödvändigt att hindra grundläggning eller andra större markarbeten alltför långt ned i slänten innan branten börjar. Efter ett nytt platsbesök och samråd med byggnadsinspektör och landskapsarkitekt har det bedömts nödvändigt att flytta in egenskapsgränsen för byggrätten med 3 m. Byggnaden tillåts kraga ut högst 2 m över prickad mark utanför egenskapsgränsen. Inom den prickade marken sätts en bestämmelse att befintliga marknivåer ska bibehållas och att sprängning ej är tillåtet.

Genom att området med höga naturvärden regleras till allmän plats natur säkerställs att markens användning skyddas. Vidare införs en bestämmelse på naturmarken om att blandädellövskogen ska bibehållas och lämnas för fri utveckling. Inga nya stigar får anläggas. Inga andra nya anläggningar tillåts. Befintliga anläggningar får underhållas.

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Skövde kommuns bedömning är ändå att förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd.

Underlaget kompletteras med en illustration som visar siluetten från centrum i Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan. Kommunen har vägt påverkan på kulturmiljövärdet med värdet av att verksamheten kan finnas kvar och utvecklas och har gjort bedömningen att en påbyggnad med 1-2 våningar på befintligt hotell är rimligt.

Vid genomförande av detaljplanen ser kommunen gärna att Västarvet eller Västergötlands museum involveras för att ta fram en lämplig dokumentation av området och Alphyddan.

Planbeskrivningen kompletteras med att om det påträffas föroreningar ska anmälan omedelbart göras till MÖS som är tillsynsmyndighet.

Kommunala lantmäterimyndigheten i Skövde

Lantmäterimyndigheten vill lyfta fram följande:

Det framgår av planbeskrivningen att planens intention är att Skövde kommuns servitut (1496K-3752.2) som ger kommunen rätt att använda befintlig gång- och cykelväg över Billingeus 1 ska bestå, möjligtvis ska läget justeras något. Det kan vara lämpligt att i planen reservera mark för detta servitut. På samma sätt är det lämpligt att reservera mark för Skövde kommuns rättighet att använda den del av Arne Sandbergs väg som går in på Billingeus 1, detta om tanken är att allmänheten fortsatt ska ha möjlighet att åka där.

Det nämns i planbeskrivningen att; *"Servitut ska upprättas för infartsväg över parkering i söder till förmån för fastigheten Skövde 4:302 (Frisksportarna)."*

Infartsvägen visas i illustrationskartan. Det är fördelaktigt att även för detta servitut reservera mark. Ett ärende ligger för nuvarande hos Lantmäterimyndigheten som avser just nybildning av infartsservitut för Skövde 4:302. Lantmäteriärendet har dock vilat i väntan på planprocessen. Frågan är alltså aktuell och därför är det angeläget att planen ger stöd för hur infarten ska organiseras framöver.

I och med införandet av skyddsbestämmelser för byggnader är det lämpligt att kommentera huruvida bestämmelserna kan ge upphov till ersättningsskyldighet enligt 14 kap. 10§ PBL eller ej.

I övrigt har lantmäterimyndigheten inget att erinra.

Bemötande och kommentarer:

Område markerat med x respektive z införs på plankartan för att reservera mark för allmännyttig kör-, cykel- och gångtrafik i plankartan.

Detaljplanen utformas så att den inte hindrar ett nybildande av infartsservitut.

Skyddsbestämmelserna bedöms inte vara grund för ersättning till fastighetsägaren.

Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund

SkövdeNät AB

Hotellet ska anlägga en egen transformatorstation och bli högspänningskund. Anvisningar om tekniskt utförande ska inhämtas från SkövdeNät AB.

Befintlig inmatning på lågspänning ska tas bort så att all inmatning sker på ett ställe. Det är viktigt att transformatorstationen byggs färdig innan annan byggnation startar så att den kan mata byggström till projektet.

Fastighetsägaren ska hålla med schakt och kanalisation från transformatorstation och ut till tomtgräns dit Skövdenät anvisar.

Bemötande och kommentarer:

I planbeskrivningen införs att "Befintlig inmatning på lågspänning ska tas bort så att all inmatning sker på ett ställe. Det är viktigt att transformatorstationen byggs färdig innan annan byggnation startar så att den kan mata byggström till projektet.

Fastighetsägaren ska hålla med schakt och kanalisation från transformatorstation och ut till tomtgräns dit Skövdenät anvisar."

Serviceämnden

Sektor service har tagit del av samrådshandlingarna Detaljplan för Billinge 1, hotellet, och har inget att erinra mot planförslaget men har följande kommentarer:

Skövde VA

Tumregeln för dagvattenfördröjningen är att avrinningen från området inte ska öka jämfört med idag vid ett 10-årsregn.

Vattenledningen bredvid Alphyddevägen till Arne Sandbergs väg måste läggas om för att säkra upp dricksvattenförsörjningen till området.

Fyllningshöjder måste beaktas för ovanstående ledningsavsnitt då den nya parkeringen anläggs.

(Sektor service har svarat med stöd av serviceämndens delegationsordning.)

Bemötande och kommentarer:

I planbeskrivningen införs att "Vattenledningen bredvid Alphyddevägen till Arne Sandbergs väg måste läggas om för att säkra upp dricksvattenförsörjningen till området.

Fyllningshöjder måste beaktas för ovanstående ledningsavsnitt då den nya parkeringen anläggs."

Miljönämnden östra Skaraborg

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter på förslaget:

1. Planhandlingarna behöver kompletteras med information om deponerat byggavfall inom planområdet.

Miljönämndens synpunkter på den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen lämnas i yttrandet över detaljplan för Billinge 2 m.fl. (PLAN.2017.2).

Motiv och bedömning

Av den geotekniska undersökningen framgår det att byggavfall och tegel stötts på vid provborrningarna. Det framgår inte vad för byggavfall det gäller, hur mycket det finns deponerat, var det kommer ifrån eller om det finns risk för föroreningar. Detta behöver framgå av planhandlingarna.

Bemötande och kommentarer:

Det som påträffats och angivits som byggavfall utgörs av isolering och tegel på en nivå av 1,3-1,7 meter under marken.

Provpunkten är belägen strax intill husväggen vid Alphyddan, och det rör sig sannolikt om rester från uppförandet av byggnaden. I de andra provpunkterna har inget sådant byggavfall noterats i fyllningen, varken intill byggnaden eller utanför. Då det bara påfunnits i en punkt, bedöms det röra sig om små volymer och således ej en deponering, utan troligen mer en rest från byggnationen.

Rester av tegel och isolering bedöms ej innebära en risk ur föroreningssynpunkt.

Miljökonsekvensbeskrivningen ses över och uppdateras inför granskningen av planförslagen.

2018-06-18

Räddningstjänsten östra Skaraborg

Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser ska tillgodoses i området.

Räddningstjänstens tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost i området ska säkerställas i enlighet med räddningstjänstens rekommendationer för detta.

Räddningstjänstens rekommendationer "Brandvattenförsörjning från brandposter" finns att ta del av på www.rtos.se/rekommendationer.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningen kompletteras med att räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget.

Åtkomlighet för räddningsinsatser studeras djupare i den fortsatta projekteringen där bland annat en brandskyddsdocumentation krävs. Eventuellt kan fastighetsägaren behöva komplettera med brandposter inom fastigheten.

Övriga remissinstanser

Naturskyddsföreningen

Transporter cykel/bil

Ur Trafik till och från Billingen antagande och prognos:

"För att öka attraktivitetenatt börja cykla....bör parkering ske i garage eller åtminstone väderskyddat. Det kommer sommartid finnas möjlighet att hänga på cyklar på gondolen och på så sätt ta med sig cykeln upp till toppen. Med tanke på hur kuperat området är, är det troligt att elcyklar kan vara vanliga Möjlighet till att ladda cykeln bör erbjudas."

Vi instämmer i dessa påståenden. För att öka attraktivitet för cykel bör det finnas bra väderskyddade platser för cyklar samt möjlighet för elladdning.

Vi kräver också att de planer på cykelväg längs dagens Alphyddeväg blir av. Dagens gångväg upp är alldeles för kuperad för att kunna/våga cykla eller gå.

I de skisser som visas planeras kommande cykelvägar att bli mycket mer krångliga än dagens raka linjer. I de kommande planerna ska man kryssa över partier med p-platser m.m. Det ser vi som

både en stor trafikfara och som en krånglig situation för cyklister och gångare. Det kommer vara ett stort problem för en smidig cykelösning. Här måste det bli en annan trafiklösning. Som det ser ut nu ser cykel/gångbanorna fått de ytor som blivit över när biltrafiken tagit sitt. I ett friluftsområde ska planeringen utgå från gång- och cykelstråk! sen får bilarna ta sin plats. Att lösa utformningen av gång- och cykeltrafiken har varit del av skissarbetet utgångspunkter.

Citat från GCM handbok Trafikverket:

"Huvudnätet för cykel bör vara minst lika gent som bilnätet. Omvägar på mer än 25 procent bör helst inte förekomma. Det bör vara lätt att hitta till de målpunkter som nätet sammanbinder och det bör bestå av ett sammanhängande nät av cykelvägar som medger en god färdhastighet och vägvals- frihet för cyklisterna. Det underlättar för cyklisterna om stråken har en enkel och tydlig väg visning. Korsningspunkterna med bilnätet bör vara utformade så att den barriärstorlek som bilnätet medför minimeras.

För att få fler att använda cykeln som pendlingsfärdmedel är det bra om huvudnätet utformas för en färdhastighet på 30 km/tim. Om det är möjligt bör branta backar och snäva kurvor undvikas. Hinder i form av gupp, cykelfällor, uteserveringar är också lämpligt att undvika på huvudnätet för cykeltrafik."

Och regeringen säger i sin En nationell cykelstrategi för ökad och säker cykling:

"Hur vi planerar våra städer och tätorter har en stor påverkan på rörelsemönster och val av transportmedel. Regeringen vill stimulera långsiktigt hållbara transportlösningar"

I rapporten Trafik till och från Billingen antagande och prognos framgår att trafiken med bil kan minska kraftigt genom en satsning på gondollift. Så en satsning på liften ser vi som perfekt ! Speciellt med de planer som finns med fortsättning för liften nedåt centrum i senare skede!

Angående p-platser finns det i hela området cirka 1166 platser uppe på Billingen och cirka 110 platser vid dalstationen. Sett till området som helhet finns ett överskott på parkeringsplatser sett till medelbehovet och ett överskott/balans sett till behovet +20%. (Parkeringsutredning detaljplan Billinge 1 och 2).

Vi anser därför att man kan dra ner på antal p-platser runt hotellet t. ex. för att kunna ordna

säkra gång- och cykelvägar runt kommande Billingecenter m.m.

Natur

Området nedanför hotellet, både dagens byggnad och planerad byggnation, är klassad i allra högsta naturvärdesklass (1). Biotopen är blandskog av örtrik typ. När nästan upp till Natura 2000 klass!

I Naturvärdesinventeringen *Billings östra brant-Alphyddekleven Billinge* framgår att det är:

”Ovanlig och mycket artrik biotop dominerad av en kalkstensbrant sluttande åt öster. Höga ädellövträd skapar ett skyddat lokalklimat med lägre vindhastighet och mindre temperaturväxling än omgivande öppna platser vilket gör platsen ideal för mossor och kärlväxter som är anpassade till en mörkare levnadsmiljö. Högt artvärde för förekomst av rikligt med naturvårdsarter, flera relativt ovanliga, äldre individer av rödlistade trädarter samt fridlysta arter. Högt biotopvärde för kalkbergvägg, block, rikligt med död ved i en miljö som gynnar arter som är beroende av en stabil miljö. Biotopen är mycket ovanlig i landet och har en negativ arealutveckling.

Inventeringsområdet bedöms vara mycket känsligt för störningar i form av exploatering. Vegetationen är varierad och artrik med flera känsliga arter anpassade till en mörk lundmiljö där spridningsavståndet är kort och sker långsamt.”

På illustrationsplanen ser det ut som om planerad bebyggelse av konferensbyggnad kommer inkräkta mycket mer på branten än dagens Alphyddebebyggelse. Den planerade byggnaden kommer hänga ut över branten. Vi ser det som en stor fara att man på så vis påverkar branten och dess stora naturkvaliteter. Här kräver vi att planerad bebyggelse inte går närmare branten än vad dagens Alphydda gör.

Med tanke på vad naturvärdesinventeringen skriver så bör det vara stort säkerhetsavstånd till planerad bebyggelse så inte den påverkas under byggnation eller efteråt. Byggnader som ska hänga över dagens brant kan ge stora skador på naturen under byggnationstiden. Att branterna måste skyddas är ett krav, avverkning av träd uppe på kanten påverkar ljus och fuktighet.

Man kan se hur mycket avverkade träd gör för ljuset när man idag går i ravinen bakom höghuset på området Aspö i Skövde.

Vi vill också uppmärksamma den stig kallad Indiastigen som kommer nerifrån rasbranterna och

kommer upp i kanten vid dagens disponentbostad. Den ser i skisserna ut att komma fram på den planerade parkeringsplats vilket inte alls är bra. Här måste man se till att där stigen kommer upp på platån ska det finnas en stor yta för att enkelt obehindrat och trafiksäkert kunna röra sig vidare genom området. Via denna stig kommer ofta stora skolklasser från de skolor som ligger nedanför branten tex Billingskolan samt Montessoriskolan m.fl. Stigen är en del av bergets kulturhistoria då det var den förbindelse som fanns till dåvarande Alphydda innan dagens Alphydeväg byggdes vid hotellets tillkomst.

Bemötande och kommentarer:

Delar av synpunkterna berör områden utanför planområdet och/eller frågor av mer strategisk karaktär. Dessa frågor behandlas inte i denna detaljplan utan bör istället ställas i detaljplanen för Billinge 2 m.fl., eller som generella synpunkter till sektor samhällsbyggnad.

Plankartan styr inte exakt utformning av de nya parkeringsytorna eller gång- och cykelbanans dragning. Illustrationskartan visar vilket antal parkeringsplatser det är rimligt att kunna anordna inom fastigheten och att en godtagbar lösning för gång- och cykeltrafik ryms inom planförslaget. Andra lösningar kan bli aktuella. Utformningen behöver samordnas med kommunen och studeras vidare under fortsatt projektering. Skövde kommun och fastighetsägaren är tillfreds med de trafik- och parkeringsutredningar som tagits fram som underlag till detaljplanen. I utredningarna har trafiksäkerheten beaktats.

Parkeringsutredningen har tagits fram för att ge en så realistisk bild som möjligt av framtida parkeringsbehov. Till största delen kan parkeringsplatserna för hotellets behov lösas inom hotellets fastighet. Resten av behovet kan hotellet lösa t. ex. genom att hyra platser på den stora parkeringen väster om Alphydevägen. Om det finns p-platser i andra delar av området som i framtiden inte behövs så har kommunen möjlighet att se över användningen av dessa ytor.

Precis som Naturskyddsföreningen lyfter är det viktigt med ett tillräckligt säkerhetsavstånd till de höga naturvärdena i branten. Skövde kommuns bedömning är att det är möjligt att bygga en kon-

2018-06-18

gresshall på platsen utan att skada naturvärdena, men för att inte naturvärdena ska riskera att skadas är det nödvändigt att hindra grundläggning eller andra större markarbeten alltför långt ned i slänten innan branten börjar. Efter att Naturskyddsföreningen uppmärksammat frågan under samrådet har förhållandena setts över igen. Efter ett nytt platsbesök och samråd med byggnadsinspektör och landskapsarkitekt har det bedömts nödvändigt att flytta in egenskapsgränsen för byggrätten med 3 m. Byggnaden tillåts kraga ut högst 2 m över prickad mark utanför egenskapsgränsen. Inom den prickade marken sätts en bestämmelse att befintliga marknivåer ska bibehållas och att sprängning ej är tillåtet.

För att ge ytan planlagd som allmän plats natur ett starkare skydd kompletteras plankartan med en bestämmelse om att blandädellövskogen ska bibehållas och lämnas för fri utveckling. Inga nya stigar får anläggas. Inga andra nya anläggningar tillåts. Befintliga anläggningar får underhållas.

Område markerat med "x" införs på plankartan för att reservera mark för allmännyttig gångtrafik mellan Alphydevägen och stigen genom naturområdet ("indianstigen").

Skanova

Skanova AB har tagit del av rubricerat ärende och vill meddela att det ej finns något att invända mot planförslaget. På bifogad lägeskarta är Skanovas anläggningar inom och intill aktuellt område markerade.

Undanflyttning av Skanovas anläggningar föranledd av exploatering, bekostas av exploatör/fastighetsägare och beställes via e-post: natcenter@skanova.se Beställning skall göras i god tid innan åtgärd krävs.

För digitala kartor samt utsättning hänvisas till www.ledningskollen.se

Bemötande och kommentarer:

Områden markerade med "u" ses över för att anpassas till befintliga ledningsdragningar.

Västergötlands museum

Bakgrund - historia

En planprocess pågår vars syfte är att möjliggöra en utökning av befintlig hotell-, konferens- och kongressverksamhet vid Billingeus. Detta skulle innebära en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt utökad byggrätt i söder för ny kongresshall.

Kulturhistorisk status

Billingeus har i kommunens kulturmiljöprogram bedömts ha stora kulturhistoriska värden. Acanthus arkitektur och kulturvård AB har därför tagit fram ett kulturmiljöprogram.

Kommentar

Västergötlands museum anser att underlaget från Acanthus arkitektur och kulturvård AB på ett bra sätt beskriver och argumenterar för vad som utgör de kulturhistoriska värdena. Museet anser dock inte att de föreslagna detaljplanerna tar hänsyn till dessa värden på ett tillfredsställande sätt.

Anläggningen är uppdelad i tydliga enheter där var och en av byggnaderna har sin egna funktion. Tillbyggnader, såsom den vid 1971 samt den nya hotelldelen från 1982-85, har skett med nya enskilda volymer. Västergötlands museum anser att den nya kongresshallen i söder är acceptabel, men inte påbyggnaderna med 1-2 våningar på befintliga hotellbebyggelse. Det är viktigt att siluetten av anläggningen från staden bibehålls med de ursprungliga byggnadskropparna i original.

Bemötande och kommentarer:

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Skövde kommuns bedömning är ändå att förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd.

Underlaget kompletteras med en illustration som visar siluetten från Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan.

Kommunen har vägt påverkan på kulturmiljövärdet med värdet av att verksamheten kan finnas kvar och utvecklas och har gjort bedömningen att en påbyggnad med 1-2 våningar på befintligt hotell är rimligt.

Västarvet

Västergötlands museum/Västarvet har i samverkan med kommunen utarbetat ett underlag till kulturmiljöprogram för Skövde kommun. Åren 2009-11 genomfördes arbetet med att uppdatera äldre kulturmiljöunderlag för centralorten och ett stort antal nya kulturmiljöer uppmärksammades. Urvalet presenterades år 2011 i en rapport, som efter vad Västarvet erfar antogs av såväl byggnadsnämnden som kulturnämnden år 2012. På Billingslutningen uppmärksammades flera kulturmiljöer, varav en (kulturmiljö nr 23, Billinge 1 på sidorna 147-149) påverkas av den aktuella detaljplanen.

År 2017 publicerades boken *Skövde kulturmiljöer*, som bygger på underlaget till kulturmiljöprogram och där Billinge 1 på sidorna 201-202 lyfts fram som en värdefull modernistisk kulturmiljö och klassisk Skövdeprofil. Västarvet ser med tillfredsställelse att man refererar till kulturmiljöprogrammet i planbeskrivningen och att man under 2017 dessutom låtit utföra fördjupade kulturmiljöunderlag.

Historien kring området och bebyggelsens karaktär beskrivs på ett bra sätt i de kunskapsunderlag som nyligen tagits fram, varvid man bl.a. poängterar att området använts för friluftsliv och rekreation under lång tid, men att det är den nuvarande anläggningen som började anläggas i slutet av 1960-talet som präglar området. En försiktig och måttfull utveckling av området vid Billinge 1 kan enligt Västarvet vara positivt, som en del i den kontinuitet som präglar platsen. Det är även positivt att flera byggnader och anläggningar i området förses med skyddsbestämmelser i den föreslagna detaljplanen samt att man i framtiden avser att låta utföra antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning.

Som framgår i de kunskapsunderlag som ligger till grund för bedömning av områdets kulturhistoriska värde utgör Billinge 1 en kulturhistoriskt mycket värdefull anläggning, där de olika delarna samverkar. Billinge 1 representerar många olika värden, såväl kunskapsvärden som upplevelsevärden av många olika slag, och anläggningen beskrivs som

en unik modernistisk miljö utan motsvarighet i Skaraborg. Bilden av Billinge 1 höga kulturhistoriska värde är samstämmig i planbeskrivningar och kunskapsunderlag.

I 2017 års kulturmiljöunderlag rekommenderar man att bebyggelsen beaktas i detaljplan i enlighet med PBL:s krav på varsamhet och förbud mot förvanskning. Enligt Västarvet måste området vid Billinge 1 hanteras mycket varsamt för att bibehålla de dokumenterat höga kulturhistoriska värden som finns, vilket även framgår på flera ställen i planbeskrivning och kunskapsunderlag.

I miljökonsekvensbeskrivningen och i planbeskrivningarna framgår att de negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen bedöms bli måttliga till stora, vilket är ytterst oroande ur kulturmiljösynpunkt. Västarvet ställer sig därför mycket tveksam till att de två detaljplanerna på ett tillfredsställande vis tillgodoser att anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde bevaras. Västarvet vill särskilt framhålla följande.

- Anläggningen Billinge 1 utgör en väl sammanhållen bebyggelsemiljö av hög arkitektonisk klass med enskilda värdefulla element, men gestaltad som en helhet. Det kan inte nog betonas att förändringar av enstaka objekt därför påverkar hela kulturmiljön.
- Hotellanläggningen är uppförd i tre olika etapper, där de två senare etapperna tydligt har anpassats efter den ursprungliga hotellbyggnaden. Västarvet instämmer inte i bedömningen att det kulturhistoriska värdet hos den södra delen av hotellet från 1980-talet främst är knutet till att byggnaden är ritad av samma arkitekt som ritat övriga delar.

Den södra delen av hotellet är förvisso inte lika uttrycksfullt gestaltad som den ursprungliga anläggningen, men visar på ett tydligt sätt stilidealens växlingar och byggindustrins utveckling. Enligt Västarvet bör även denna del av hotellanläggningen förses med skyddsbestämmelse i detaljplanen.

- Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna, varav två föreslås förses med skyddsbestämmelse q, med påbyggnader i två våningar. Utifrån de illustrationer som presenteras i planbeskrivningarna blir förändringarna så stora att den nuvarande karaktären och de

2018-06-18

ursprungliga byggnadsvolymer påverkas i så hög grad att de riskerar att bli mindre tydliga. Genom förändring av de befintliga byggnadernas volymer påverkas såväl anläggningens helhetsintryck som landskapsbilden.

Den beskrivning som görs i bildtexten överst på sidan 13 i planbeskrivningen, där ”låga volymer, dynamisk fasaduppbyggnad, snäckformer och fönsterpartier” framhålls som karaktäristiskt för anläggningen, känns relativt långt ifrån den illustration av den planerade anläggningen som återfinns några sidor längre fram i beskrivningen, som snarare präglas av en relativt jämnhögt bebyggelse med högre byggnadsvolymer och statisk upprepning av fasaduttrycket på de tillbyggda våningarna.

- Den planerade gondolstationen förefaller bli placerad väldigt nära Sankt Lukas kyrka, uppskattningsvis endast ca tio meter från kyrkobyggnaden, vilket riskerar att påverka möjligheten att uppleva kyrkan som den unika modernistiska solitär som den utgör.

- Den planerade nya kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels är rivning av Alphyddan en förutsättning för att kunna uppföra den nya byggnaden i planerat läge. Alphyddan är, som mycket riktigt nämns i kunskapsunderlag och planbeskrivningar, äldre än merparten av bebyggelsen vid Billinge hus, med utgör en viktig länk bakåt i tiden och förstärker den kontinuitet som området präglas av såsom viktig plats för fritidsliv och rekreation. Att en av upphovsmännen, arkitekt Birger Jonson, i hög grad påverkat stadsbilden i åtminstone ett par Skaraborgska städer genom t. ex. Falköpings centralstation och Hjo stadshus, gör inte det arkitekturhistoriska värdet av byggnaden mindre. Den andra negativa konsekvensen för kulturmiljön utgörs av att den planerade kongresshallen förefaller att kraftigt begränsa den möjlighet till storslagna vyer över Skövde stad som allmänheten idag kan njuta av söder om den nuvarande restaurangbyggnaden. Samtidigt som Västarvet är positiv till att områdets kulturhistoriska värde uppmärksammas i detaljplanerna, så ser Västarvet med oro på hur de värden som förknippas med Billinge hus kan komma att påverkas av de förändringar som planerna möjliggör.

Bemötande och kommentarer:

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturvärden kommer att påverkas. Skövde kommuns bedömning är ändå att förändringarna är möjliga att genomföra utan att det innebär en förvanskning av kulturmiljövärdena. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd.

Underlaget kompletteras med en illustration som visar siluetten nerifrån Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan. Kommunen har vägt påverkan på kulturmiljövärdet med värdet av att verksamheten kan finnas kvar och utvecklas och har gjort bedömningen att en påbyggnad med 1-2 våningar på befintligt hotell är rimligt.

Av kulturmiljöunderlaget framgår att den södra tillbyggnaden från 1980-talet har kulturhistoriskt värde, men Skövde kommuns bedömning är att det inte är tillräckligt högt för att det ska vara motiverat med q-bestämmelser där. Beskrivningen av den södra delens kulturhistoriska värde ses över i planbeskrivningen, så att det byggnadshistoriska och arkitekturhistoriska värdet framgår bättre.

Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om att det är konferens- och restaurangdelarna som avses med formuleringen ”*låga volymer, dynamisk fasaduppbyggnad, snäckformer och fönsterpartier*”. Hotellrumsdelarna har en mer höjdsträvande karaktär.

Vid bedömningen av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägts in. Värden som försvinner bör dokumenteras innan Alphyddan rivs.

För allmänheten är vyerna redan i dag begränsade av den skogbevuxna slänt som utgör en ekologisk bevarandevärd miljö. Vidare finns en yta mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang som visserligen erbjuder utblickar men som i dagsläget inte är utformad för att uppehålla sig på.

Vissa synpunkter rör detaljplan för Billinge hus 2 m.fl. och hänvisas dit.

Sakägare

Billinge 1

Skyddsbestämmelser

Som q-bestämmelserna är formulerade är de starkt begränsande. Är det i realiteten ett rivningsförbud? I så fall ska det stå i klartext för att möjliggöra ersättning till markägaren avseende de begränsningar det innebär. Är det rimligt med begränsningar i detaljplanen mer eller mindre att jämföra med ett rivningsförbud då flera tillägg planeras (påbyggnad, tillbyggnad, tillbyggnad med ny entré m.m.)?

Vi anser att inblandande parter gemensamt behöver vara överens om utformning och innehåll i skyddsbestämmelserna inför kommande granskning.

Exploateringstal

Byggnadsarea är en överflödig bestämmelse när byggrätten ligger så tätt på och riskerar bara att sätta administrativa hinder framöver vid byggnadens anpassning till föränderlig verksamhet. Den befintliga byggnaden är starkt skyddad i planen och därmed har kommunen redan möjlighet att påverka så att mindre tillbyggnader inte åsidosätter bevarandevärdena.

Administrativa bestämmelser

Alla förändringar kräver bygglov; Är det rimligt? Gäller så väl nya som gamla delar. Risk för väldigt mycket extra administration, inte bara för hotellet utan även för kommunen, då även ytterst små ändringar behöver hanteras som bygglov.

Bemötande och kommentarer:

Fastighetsägaren och kommunen har diskuterat bestämmelser i detaljplanen och med vissa förtydliganden och några mindre ändringar har sakägaren accepterat utformningen av planhandlingarna.

Övriga

Fastighet Simsjöborg 4:38

Som medborgare i Skövde kommun anför jag följande synpunkter:

1. Påbyggnad av hotellbyggnaden bör ej tillåtas, enär byggnaden skulle bli ett alltför dominerande inslag i området. En högre byggnad

minskar även solinstrålningen till pulkagropen (grytan) under vår och höst.

2. Byggrätt för hallbyggnad i den södra delen av området bör ej tillåtas på enligt förslaget angiven plats. Placeringen av en så stor byggnad, kommer begränsa utsikten och den visuella kontakten med staden för besökare av berget Billingen. Byggnaden blir även ett väldigt dominerande inslag i terrängen sett från staden, i en betraktares ögon. Hallbyggnaden borde kunna placeras på den yta där parkeringen idag är belägen, och därmed kan befintlig utsiktsplats mot staden bevaras.
3. Det höga kulturvärde som Alphyddan innehar enligt kulturmiljöbeskrivningen tas ej tillvara i planförslaget. Byggnaden har bedömts ha ett kulturhistoriskt värde, dock inte ett högt sådant.

Bemötande och kommentarer:

Underlaget kompletteras med en illustration som visar siluetten nedifrån Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan. Kommunen har vägt påverkan på kulturmiljövärde med värdet av att verksamheten kan finnas kvar och utvecklas och har gjort bedömningen att en påbyggnad med 1-2 våningar på befintligt hotell är rimligt.

Påverkan på solinstrålningen till gropen bedöms vara begränsad. De samlade planerna för området bedöms öka möjligheterna till friluftaktiviteter för barn och vuxna.

Alphyddan har i kulturmiljöunderlaget bedömts ha kulturvärden, dock inte klassade såsom höga. Vid bedömningen av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Värden som försvinner bör dokumenteras innan Alphyddan rivs.

För allmänheten är vyerna redan i dag begränsade av den skogbevuxna slänt som utgör en ekologisk bevarandevärd miljö. Vidare finns en yta mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang som visserligen erbjuder utblickar men som i dagsläget inte är utformad för att uppehålla sig på.

2018-06-18

Socialdemokraterna

Inledning

För det första ser vi med stor oro på att den andra parten i utvecklingen av Billingen ännu inte har påbörjat sin del av avtalet. När tänker hotellet (Host Billingegehus) påbörja sina aktiviteter? Skövde kommun har påbörjat sina åtaganden samt lagt ner mycket pengar och många arbetstimmar på utredningar och detaljplaner m.m. Hur långt har Host Billingegehus kommit i sin del?

Synpunkter på detaljplan för Billingegehus 1

Hotellets planerade ökade verksamhet ihop med friluftsområdets utökning kommer att innebära ett större antal besökare till området och därmed också påverka trafikförsörjningen och parkeringsbehovet inom hela området, vilket nog ska beaktas och tas hänsyn till. Utformning och placering av fler parkeringsplatser i närheten av hotellet och fritidsområdet bör ses över och omfattningen bör beräknas noga. Även behov av parkeringsplatser för övriga transportslag så som MC, cykel och buss bör skrivas med i planen. Viktigt att det skapas parkeringsplatser för hotellets gäster så att kommunens parkeringsplatser finns för fritidsområdets besökare. Det behövs även en noggrann genomgång och planering av hur de befintliga platserna skyltas och marknadsförs. Behov av parkeringsplatser för olika trafikslag och buss finns beskrivet i trafikutredningen som utgjort ett underlag till planhandlingarna.

Ett ökat besöksantal, från dagens 300.000 besökare årligen, till beräknat 400.000 besökare per år, kommer att innebära ökade bullernivåer samt stor påverkan på trafiksituationen både inom och utom planområdet.

I branten och slänten öster om hotellbyggnaden nämns idag förekomst av höga naturvärden som eventuellt kommer att påverkas p. g. a. ändrade ljusförhållanden, t. ex. p. g. a. avverkning eller gallring. Utformningen av tillbyggnaden kan påverka upplevelsen i naturområdet nedanför rasbranten och behöver därför noga beaktas.

Ökat friluftsutnyttjande av hotellgäster och besökande i känsliga delar av området kan påverka friluftsområdet och naturen negativt, därför bör

en omsorgsfull utformning av anläggningarna och området runt hotellet vara högt prioriterat.

Hotellets planerade utbyggnad kommer även att påverka stadsbilden och vara väl synlig från staden och behöver beaktas noga. Den kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen ligger i betraktarens öga... positiv eller negativ...

De naturvärden och kulturmiljövärden som finns i området bör noga beaktas och tas stor hänsyn till.

Alphyddan

Ett genomförande av detaljplanen för Billingegehus 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens. För att spara de kulturhistoriska värdena till framtida generationer bör Alphyddan få vara kvar.

Bemötande och kommentarer

Arbetet med detaljplanerna för Billingegehus 1 samt Billingegehus 2 m.fl. löper parallellt. Detaljplanerna måste vinna laga kraft innan den planerade byggnationen kan genomföras.

För övriga åtgärder som kan påbörjas redan med nuvarande detaljplan bör kommunen fortsatt föra en dialog med Host.

Marknadsföring och skyltning styrs inte i detaljplanen men bör beaktas av både kommunen och hotellet för att skapa en tydlig och attraktiv miljö.

Bullernivåerna från vägtrafik vid en kommande exploatering har studerats och ökningen och därmed påverkan på omgivningen har visat sig vara så begränsade att inga ytterligare åtgärder behöver vidtas. Sektor samhällsbyggnad och fastighetsägaren är tillfreds med de utredningar som tagits fram som underlag till detaljplanen.

Det behövs ett visst säkerhetsavstånd till de höga naturvärdena i branten. Skövde kommuns bedömning är att det är möjligt att bygga en kongresshall på platsen utan att skada naturvärdena, men för att inte naturvärdena ska riskera att skadas är det nödvändigt att hindra grundläggning eller andra större markarbeten alltför långt ned i slänten innan bran-

ten börjar. Efter ett nytt platsbesök och samråd med byggnadsinspektör och landskapsarkitekt har det bedömts nödvändigt att flytta in egenskapsgränsen för byggrätten med 3 m. Byggnaden tillåts kraga ut högst 2 m över prickad mark utanför egenskapsgränsen. Inom den prickade marken sätts en bestämmelse att befintliga marknivåer ska bibehållas och att sprängning ej är tillåtet.

För att ge ytan planlagd som allmän plats natur ett starkare skydd kompletteras plankartan med en bestämmelse om att blandädellövskogen ska bibehållas och lämnas för fri utveckling. Inga nya stigar får anläggas. Inga andra nya anläggningar tillåts. Befintliga anläggningar får underhållas.

Underlaget kompletteras med en illustration som visar siluetten nerifrån Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan. Kommunen har vägt påverkan på kulturmiljövärdet med värdet av att verksamheten kan finnas kvar och utvecklas och har gjort bedömningen att en påbyggnad med 1-2 våningar på befintligt hotell är rimligt.

Alphyddan har i kulturmiljöunderlaget bedömts ha kulturvärden, dock inte klassade såsom höga. Vid bedömningen av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägts in. Värden som försvinner bör dokumenteras innan Alphyddan rivs.

Minnesanteckningar från öppet samrådsmöte

27 mars 2018

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad inbjöd per brev och annons i SLA in sakägare, remissinstanser och allmänhet till ett öppet samrådsmöte den 27 mars 2018 kl 18.00 i stadshuset.

Närvarande

Vid mötet deltog 1 person, som är engagerad i tillgänglighetsfrågor. Från sektor samhällsbyggnad närvarade Sigrid Boëthius Väärt och som representant för Host hoteleiendom närvarade Petter Frid från Krook & Tjäder.

Minnesanteckningar

Planförslaget och dess konsekvenser presenterades med ett bildspel. Planprocessen beskrevs kortfattat samt hur man skickar in synpunkter på förslaget.

Synpunkter och frågor

- Hur säkerställs tillgängligheten i området?
- En större vision efterfrågades, till exempel att gondolen skulle förlängas mot centrum och att det skulle byggas ett badhus.
- Tillgängligheten i området skulle kunna förbättras med fler toaletter.
- Gondolen är viktig för att göra det enklare att ta sig upp på berget.

Bemötande

Tillgängligheten studeras vidare i respektive projekt. I bygglovsskedet granskas bland annat att de regler som finns om tillgänglighet i BBR följs.

I detaljplan för Billinge 2 med flera möjliggörs för en gondol. Planen begränsar inte en eventuell framtida förlängning av gondolsträckningen.

Frågan om fler toaletter tas med i det fortsatta arbetet med detaljplanen för Billinge 2 med flera, för att se om det är något som behöver ändras i planen för att den ska möjliggöra för god tillgänglighet avseende toaletter.

2018-06-18

Sammanfattande bedömning

Med anledning av under detaljplanesamrådet inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Område markerat med x respektive z införs på plankartan för att reservera mark för bil-, cykel- och gångtrafik. Område med x förs in för att även för att ge allmänheten rätt att gå från naturmarken över kvartermarken vidare till Alphyddevägen.
- u-områden har justerats på plankartan för att ge ledningsrätt för befintliga ledningar.
- Plankartan kompletteras med egenskapsbestämmelser på allmän plats natur för att ge ett bättre skydd av de värdefulla och känsliga miljöerna: "Örtrik blandädellövskog i kalkstensbrant ska bibehållas och lämnas för fri utveckling. Inga nya stigar eller andra anläggningar tillåts. Befintliga anläggningar får underhållas."
- Egenskapsgränsen för byggrätten för kongresshallen har flyttats in 3 m åt väster. Byggnaden tillåts kraga ut högst 2 m över prickad mark utanför egenskapsgränsen.
- Inom den prickade marken vid branten sätts en bestämmelse att befintliga marknivåer ska bibehållas och att sprängning ej är tillåtet.
- Formuleringar av q-bestämmelser och utökad lovplikt har bearbetats.

Planbeskrivning

- Planens syfte har förtydligats rörande vikten av en utveckling av området för främjande av friluftsliv och turism. Därmed förtydligas den avvägning som Skövde kommun gjort mellan det allmänna intresset av friluftsliv och turism gentemot de höga kulturmiljövärdena.

- Planbeskrivningen kompletteras med en illustration som visar siluetten nedifrån Skövde för att tydliggöra omfattningen av påverkan.
- "Om det påträffas föroreningar ska anmälan omedelbart göras till MÖS som är tillsynsmyndighet." läggs till i planbeskrivningen.
- I planbeskrivningen införs att "Befintlig inmatning på lågspänning tas bort i samband med utbyggnad av ny el så att all inmatning sker på ett ställe. Det är viktigt att transformatorstationen byggs färdig innan annan byggnation startar så att den kan mata byggström till projektet. Fastighetsägaren ska hålla med schakt och kanalisation från transformatorstation och ut till tomtgräns dit Skövdenät anvisar."
- I planbeskrivningen införs att "Vattenledningen bredvid Alphyddevägen till Arne Sandbergs väg måste läggas om för att säkra upp dricksvattenförsörjningen till området. Fyllningshöjder måste beaktas för ovanstående ledningsavsnitt då den nya parkeringen anläggs."
- Planbeskrivningen kompletteras med att "Räddningstjänstens åtkomlighet för räddningsinsatser och tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost bedöms kunna tillgodoses inom planförslaget. Åtkomlighet för räddningsinsatser studeras djupare i den fortsatta projekteringen där bland annat en brandskyddsdokumentation krävs. Eventuellt kan fastighetsägaren behöva komplettera med brandposter inom fastigheten."
- Planbeskrivningen kompletteras med ett förtydligande om att det är konferens- och restaurangdelarna som avses med formuleringen "låga volymer, dynamisk fasaduppbyggnad, snäckformer och fönsterpartier".

2018-06-18

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av samrådet föreslås vara att:

Plankarta

- Justering av byggrättsgränsen att följa befintliga fasader på de byggnader som bedömts ha ett högt kulturmiljövärde. Därmed har exploateringstalen i byggnadsarea tagits bort för dessa delar.
- Befintlig panncentral inom område med q-bestämmelse undantas från q-bestämmelsen.
- Bestämmelse om att stödmurar får uppföras till högst 1.2 meter tas bort.

Planbeskrivning

- Texter rörande planbestämmelser, avtal och servitut har förtydligats.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdagats under samrådet inarbetats i detaljplanen.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kvarstående synpunkter

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare

Host

Övriga (ej sakägare)

Västergötlands museum

Naturskyddsföreningen

Västarvet

Simsjöborg 4:38

Socialdemokraterna

Skövde 2018-06-18

Skövde kommun

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson
Planchef

Sigrid Boëthius Väärt
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

PLANBESTÄMMELSER

Första gången som området med avseende på beteckning, Enligt angränsande användning och utformning är tillämplig. Där beteckning saknas gäller bestämmelserna från tidigare beslut.

- Gränser**
- Planområdesgräns
 - Andelsgränsgäns
 - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna gårdar

- NATUR** Naturmark
- Kvartersmark**
- O₁** Tillfällig utställnings-, hotell- och konferens-, Transformatorstation.
- O₂** Tillfällig utställnings-, hotell- och konferens-, Transformatorstation.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Om det är tekniskt nödvändigt i samband med planarbetet ska det göras tillräckligt utrymme för utställning, inga nya regler för anläggning. Inga nya anläggningar ska byggas. Bestämda anläggningar för underhåll.

UTNYTTJANDEGRAD

Sista siffran byggnadsareal i kvadratmeter

BEGRENSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

- Byggnader får inte uppföras.
- Byggnader får inte uppföras med undantag för komplementbyggnader och skärmar med en största byggnadsdjup om 3,5 meter.
- Marken ska vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.

PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE

- Utformning**
- Högsta nockhöjd i meter över nollplanet. Överskrider får tekniska installationer uppföras.
- Minsta respektive största taklutning i grader.

- Skydd**
- Särskilt värdefull bebyggelse som ska bevaras. Byggnaden får ej försvinnas (PBL, kap. 8 § 13). Övriga detaljer och uttryck ska bevaras. Möbler och inventarier ska bevaras. Balkonger med balkongfront av mörkt trä ska bevaras.
- Karaktäristiska snickarutformade volymer ska bevaras. Övriga volymer ska bevaras så långt som möjligt. Möbler och inventarier ska bevaras. Volymer ska, med undantag för såvitt tekniskt möjligt, inte byggas på.
- Varsamhet**
- Beakta natur, tillgångarna med ut. Lutar kyrka och Billingsbadet, del av en sammanhängande helhet med hög kulturhistorisk värde. Anläggningen är konstnärlig och uttrycksfull. Vid nybyggnad ska uttrycket och värde, till och påbyggnad, ska särskilt hänsyn tas till byggnadens och uttrycket värde och karaktärsdrag, som beaktas under rubriken Bebyggelsekaraktär i planbeskrivningen.
- Öppningar och tillägg i fasader ska göras med särskilt hänsyn till byggnadens arkitektoniska egenskaper.
- Parkering ska utformas med trösklar mellan parkeringsplatser i linje med nedre kant av trottoar.
- Delar av byggnaden får krävs ut över pickmark högst 2 m utanför egenkapsgräns åt öster.
- Ej parkering. Behövliga markskiljer ska bibehållas, begränsning är ej tillämplig.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig gångtrafik med en körlängd på minst 1,5 meter.
- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig gångtrafik. Koppling till befintlig stig i naturreservat ska bibehållas.
- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig gångtrafik.
- Marken ska vara tillgänglig för allmännyttig körttrafik med en körlängd på minst 3,5 meter.

Bygglagen krävs för alla utvärderade ändringar, t. ex. för att tillåta om, byta fasadmaterial eller byta takmaterial.
Genomförandetiden är 10 år från och med dagen planen varit lagd kraft

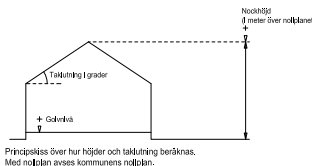
Skala 1:1000 (A1)

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- Fastighetsgräns
- Fastighetsbeteckning
- Byggnader, fasadriktad redovisning
- Staket
- Gata
- Barn- och BVR-linje
- Nivåkurvor
- 63708
- Reklamationspunkt, mätstation

UPPLYSNINGAR

Inifrån åtgärder som kräver bygglov kan en arkitektskild förundersökning krävas samt en konsekvensbedömning.
Kommunen kommer att ställa krav på kvaliteten och kvantiteten på dagvatten i det allmänna ledningsnätet.
Detaljplanen är upprättad enligt plan- och bygglagens (PBL, 2010:900) regler. Grundkartan är upprättad av sektor samhällsbyggnad. Registerkartan: Skövde. Höjdsystem: RH 2000. Koordinatsystem SWEREF 99 13 30.
Sektor samhällsbyggnad
Lars Bofjesson
Kort och Miljöcenter

<p>SKÖVDE Detaljplan för Billingehus 1 Skövde stad, Skövde kommun, Västra Götalands län. Upprättad av sektor samhällsbyggnad 2018-10-17</p>	<p>Titel: Detaljplan för byggnadsbeteckning</p> <p>Beställare: Skövde kommun</p> <p>Utförare: Skövde kommun</p> <p>Lagad: 2018-10-17</p>
	<p>Upprättad av: Skövde kommun</p> <p>Planer: PBL, PBL 2010:900</p> <p>Skala: 1:1000 (A1-format)</p> <p>Arkiv: 10 20 30 40 50 100 m</p>

Detaljplan för Billingeus 1

Planbeskrivning

Antagandehandling

PLAN.2017.8

Upprättad 2018-10-17

Sektor samhällsbyggnad

Antagandehandling 2018-10-17

Innehåll

PELIMINÄR TIDPLAN	3	GATOR OCH TRAFIK	21
PLANHANDLINGAR	4	Allmänt	
PLANBILAGOR	4	Gång- och cykeltrafik	
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4	Kollektivtrafik	
AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN	5	Motortrafik	
PLANDATA	5	Varutransporter	
Lägesbeskrivning		PARKERING	24
Areal		GRUNDLÄGGNING	25
Markägförhållanden		SOCIAL HÅLLBARHET	26
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6	NATURMILJÖ	27
Översiktsplan 2025		TEKNISK FÖRSÖRJNING	28
Detaljplaner		Vatten och avlopp (VA)	
PLANENS HANDLÄGGNING	6	Dagvatten	
Förfarande		El och fiber	
Miljöbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning		Värme	
		Brand	
		Avfall	
		STÖRNINGAR	31
PLANFÖRSLAGET - SAMMANFATTNING	7	Buller	
DETALJPLANENS FÖRUTSÄTTNINGAR	8	Risker	
Riksintresse		Klimatanpassningsåtgärder	
Mellankommunalt och regionalt perspektiv		MILJÖKVALITETSNORMER	31
Pågående markanvändning		KONSEKVENSER	32
Offentlig och kommersiell service		GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	33
Mark, vegetation och natur		Organisatoriska frågor	
Geotekniska förhållanden		Fastighetsrättsliga frågor	
Radon		Ekonomiska frågor	
Föroreningar		TEKNISK FÖRSÖRJNING	35
Avrinning		Vatten och avlopp (VA)	
Gator och trafik		Dagvatten	
Kollektivtrafik		El	
Gång- och cykeltrafik		Fiber	
Parkering		Uppvärmning	
Fornlämningar		Avfallshantering	
Stadsbild		Utredningar	
Historik		AVGIFTER OCH TAXOR	37
Kulturmiljöer		Vatten och avlopp	
Bebyggelsekaraktär		Bygglov, byggnmälan och planavgift	
PLANFÖRSLAGET OCH DESS KONSEKVENSER	15	Lantmåteriförrättning	
Bebyggelse och utnyttjandegrad		ADMINISTRATIVA FRÅGOR	37
Reglering i plankarta		Genomförandetid	
Konsekvensanalys kulturmiljö		MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	38
TILLGÄNGLIGHET	21	PLANBILAGOR - Förteckning	39
SERVICE	21		
FRIYTOR	21		

PRELIMINÄR TIDPLAN

2017

V. 25 Beslut om uppdrag (KS)

2018

V. 10 Beslut om samråd och behovsbedömning (KS)

V. 11-14 Samråd

V. 25 Beslut om granskning (KS)

V. 27-34 Granskning

V. 44 Beslut om antagande (KS)

3 veckor överklagandetid

V. 48 Laga kraft

Förklaring:

KS = Kommunstyrelsen

Antagandehandling 2018-10-17

PLANHANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser samt illustration (Detaljplanen är upprättad enligt PBL 2010:900)

Planbeskrivning (denna handling)

Illustrationsplan

Samrådsredogörelse

Granskningsutlåtande

PLANBILAGOR (En förteckning med planbilagornas namn, datum och utförare finns sist i planbeskrivningen)

- A. Behovsbedömning 2017-05-22
- B. Naturvärdesinventering 2017-09-04
- C. Kulturmiljöunderlag Billingen fritidsområde 2017-11-17
- D. Dagvatten och VA 2017-11-24
- E. Getotekniskt PM 2017-11-22
- F. Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10
- G. Trafikbulerutredning avseende detaljplaner för Billinge 1 samt Billinge 2 m.fl. Rev 2018-01-04
- H. Parkeringsutredning – Detaljplan Billinge 1 och 2 Skövde kommun 2018-01-26
- I. Trafik till och från Billingen antaganden och prognos 2017-12-18
- J. Trafikutredning, Detaljplan Billinge 1 och Billinge 2 Skövde kommun 2018-04-27
- K. Kollektivtrafik till Billingen, Skövde kommun 2018-04-24

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge 1 i Skövde samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna upp på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

I huvuddrag föreslås en tillbyggnad av ny kongresshall och en utökning av antal hotellrum genom om- och påbyggnad av befintligt hotell.

Planarbetet löper parallellt med detaljplan för Billinge 2 m.fl. som geografiskt kringgärdar planområdet och bland annat ska möjliggöra en utökning av Billingebacken och en skidlift/gondolanläggning.

Användningen inom området avses vara densamma som tidigare men som anpassning till ny lagstiftning regleras bestämmelsen inom planområdet från Ra - fritids-, idrotts och rekreation (i äldre plan) till O - tillfällig vistelse.

Totalt sker en möjlig ökning med cirka 9 600 kvadratmeter BTA. Från befintligt cirka 20 000 kvadratmeter BTA till totalt 29 600 kvadratmeter BTA.

Tillhörande illustration till planhandlingarna visar en möjlig disponering av ytorna och säkerställer att angöring, parkeringsbehov med mera kan lösas inom och i anslutning till fastigheten.

Hänsyn ska tas till befintlig anläggning som helhet och bebyggelsens höga kulturvärden. I underliggande antikvarisk utredning samt denna handling återfinns en inventering samt konsekvensbeskrivning av bebyggelseförslaget.

I branten öster om hotellet och i den sydöstra delen av planområdet finns mycket höga naturvärden, som inte ska påverkas av exploateringen.

Antalet parkeringsplatser som krävs för anläggningen har beräknats till 360 stycken. Dessa får inte plats inom fastigheten, delvis på grund av de hänsynstaganden som krävs för naturmiljö och terräng. En möjlig lösning för att tillgodose parkeringsbehovet är att hotellet avtalar om att förhyra platser på kommunens stora parkeringsyta vid Hagenstugan.

Planarbetet sker på initiativ av den privata fastighetsägaren för Billinge 1 för att kunna anpassa befintlig verksamhet till dagens behov.

Planavtal rörande utbyggnaden har upprättats mellan kommunen och markägaren.

AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för en hotell- och konferensanläggning.

PLANDATA

Lägesbeskrivning

Planområdet är beläget på berget Billingen ca 2 km nordväst om Skövde centrum. Området ligger i anslutning till riksintresse för både naturvård och friluftsliv. Det angränsar till tätortsnära natur med höga naturvärden. Området omges av och är en del av en större anläggning med friluftsbad (i norr), skidspår och konferenshall (i väst) och skidbacke (i nordöst).

Areal

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 ha.

Markägoförhållanden

Planområdet omfattar fastigheten Billingeus 1. Fastigheten är privatägd och ägs av Host Billingeus i Skövde AB.

Planområdet ligger ca 2 km nordväst om centrum. Planarbetet löper parallellt med angränsande detaljplan för Billingeus 2 m.fl.

Vit heldragen linje avser plangräns. Planområdet omges av planområdet för Billingeus 2 m.fl. som är markerat med vit prickad linje

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan 2025

Planen är förenlig med Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 där området är markerat med pågående markanvändning. Det omgivande fritidsområdet är ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att friluftsområdet ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser.

Detaljplaner

Gällande detaljplaner som ligger helt eller delvis inom planområdet:

ST 197 - Stadsplan för område vid Alphyddan upprättad 1968

ST 228 - Ändring av stadsplan för del av Billingeus upprättad 1971

Inga övriga planer gränsar till planområdet.

PLANENS HANDLÄGGNING

Förfarande

Detaljplanarbetet sker med utgångspunkt från reglerna i plan- och bygglagen (PBL 2010:900) i dess ly-

delse efter januari 2015. Med hänsyn till det stora allmänna intresset handläggs detaljplanen med utökat planförfarande.

Miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

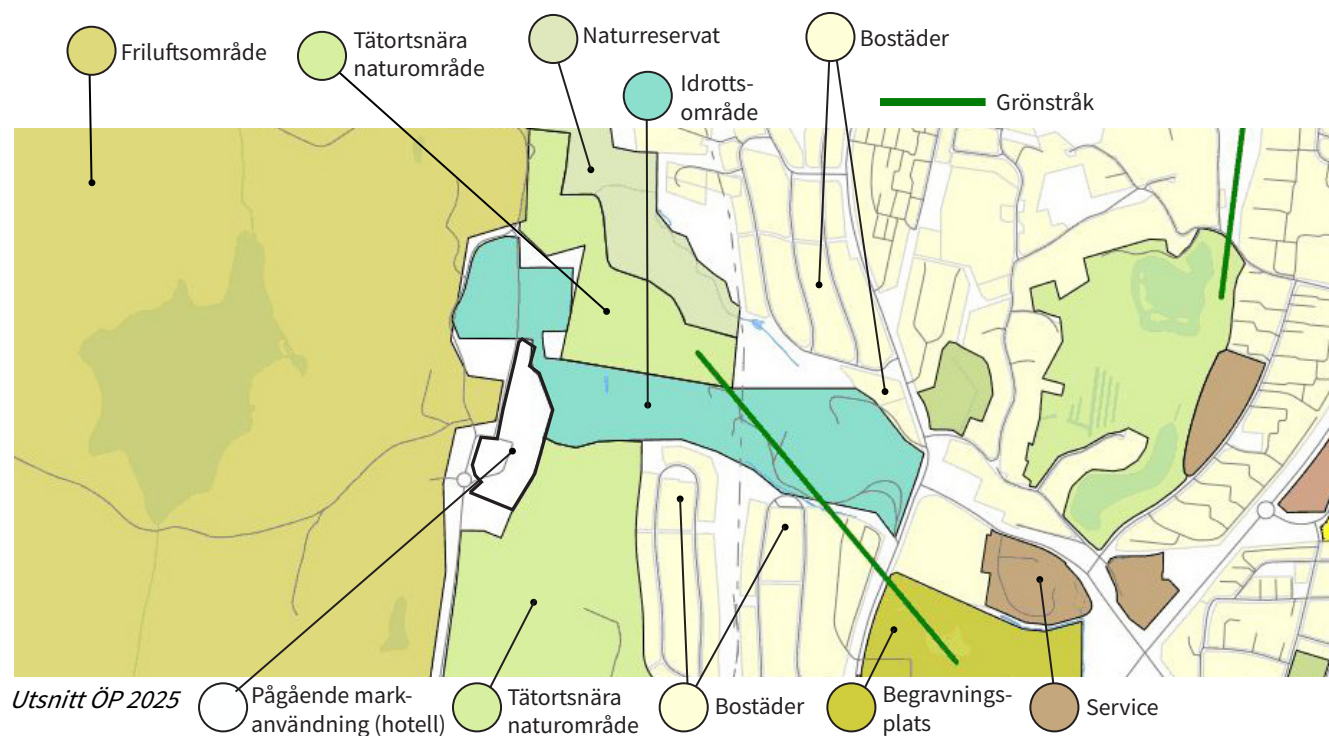
Sektor samhällsbyggnads bedömning är att ett genomförande av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning bör tas fram för båda planernas samlade påverkan (bilaga A, Behovsbedömning 2017-05-22).

Länsstyrelsen i Västra Götaland delar kommunens bedömning (yttrande på behovsbedömning 2017-06-27).

En miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram av Cowi AB (bilaga F, Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10). Arbetet har pågått parallellt med planarbetet och miljökonsekvensbeskrivningen har påverkat utformningen av detaljplanen.

Kommunala beslut - Beslut om planuppdrag

Kommunstyrelsen beslutade 2017-06-19 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att upprätta en detaljplan för Billingeus 1 (Kommunstyrelsens protokoll, 2017-06-19 § 137/17).

PLANFÖRSLAGET - SAMMANFATTNING

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billingeus i Skövde samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig.

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra tillbyggnad av ny kongresshall.

Användningen inom området avses vara den samma som tidigare men som anpassning till ny lagstiftning regleras bestämmelse inom planområdet från Ra- fritid, idrott och rekreation (i äldre plan) till O - tillfällig vistelse.

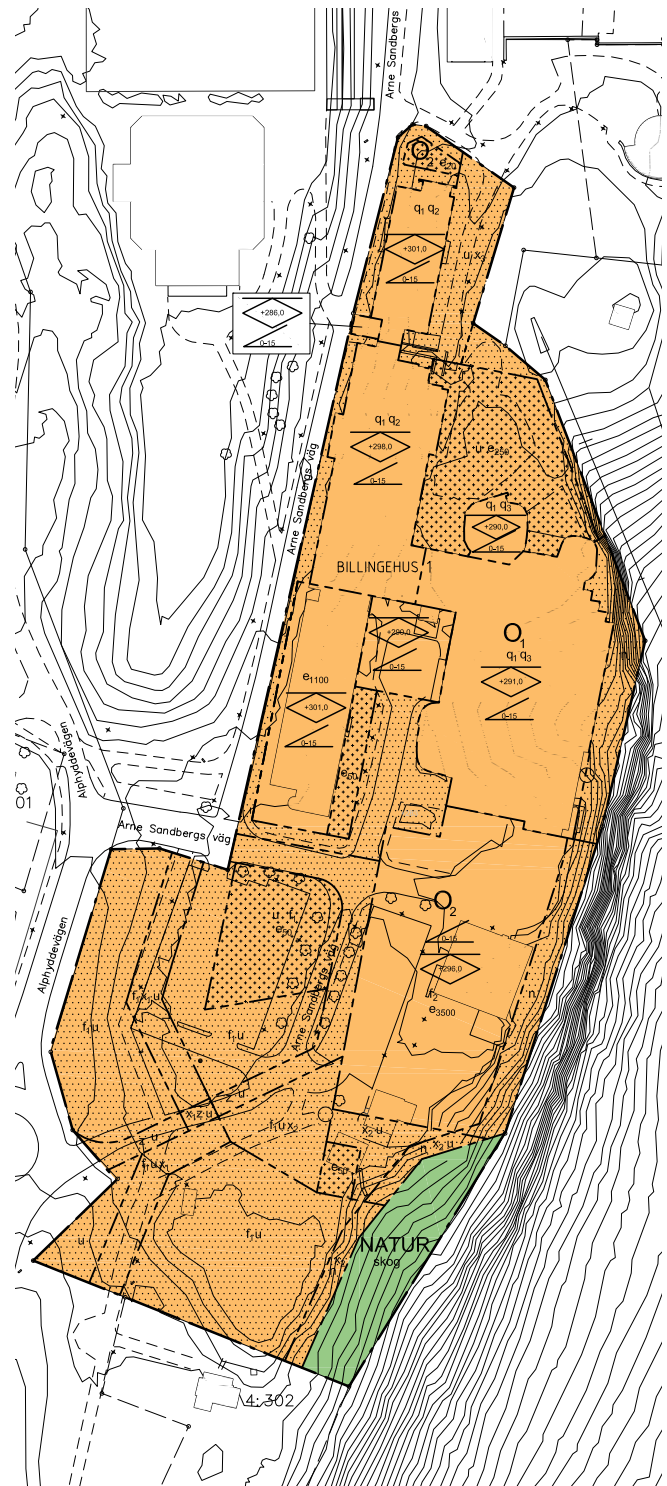
Tillhörande illustration till planhandlingarna visar en möjlig disponering av ytorna där det framgår hur angöring, parkeringsbehov med mera kan lösas inom och i anslutning till fastigheten.

I samband med planarbetet tas en rad utredningar fram i enlighet med behovsbedömningen (bilaga A) för att säkerställa markens lämplighet för den föreslagna markanvändningen.

Kortfattat ska hänsyn tas till befintlig anläggning som helhet och befintlig bebyggelses höga kulturvärden. I underliggande antikvarisk utredning samt planbeskrivningen återfinns en inventering samt konsekvensbeskrivning av bebyggelseförslaget. För att säkerställa att utpekade värden bevaras har bestämmelser om bevarande respektive varsamhet införts på plankartan.

Vidare framkommer att högre naturvärden återfinns i de östra delarna av planområdet (i rasbranten) vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området påverkas av exploateringen.

Utredningar rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden.

Användning inom planområdet

NATUR	Allmän platsmark - natur
O ₁	Kvartersmark - Tillfällig vistelse, hotell och konferens
O ₂	Kvartersmark - Tillfällig vistelse, hotell och konferens. Transformatorstation

Miljökonsekvensbeskrivningen syftar främst på detaljplanens samlade påverkan tillsammans med detaljplanen för Billingeus 2 m.fl.

DETALJPLANENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Riksintresse

Planområdet tangerar område för riksintresse för friluftsliv och för naturvård. Gränsen för riksintressena går genom utkanten av den sydvästra delen av planområdet. Riksintressena berörs utifrån den samlade påverkan planen har tillsammans med angränsande detaljplan för Billingeus 2 m.fl. Riksintresset för naturvård bedöms inte påverkas av genomförandet och riksintresset för friluftsliv anses främjas. Riksintresse för försvaret bedöms inte påverkas.

Mellankommunalt och regionalt perspektiv

Översiktsplanerna i de tre kommunerna Falköping, Skara och Skövde har samma inriktning i sina beskrivningar om Billingen och dess riksintressen och natur-, kultur- och friluftsvärden. Hänsyn ska tas till höga natur- och kulturvärden samtidigt som

värdefulla friluftsområden och vandringsleder ska bevaras och utvecklas.

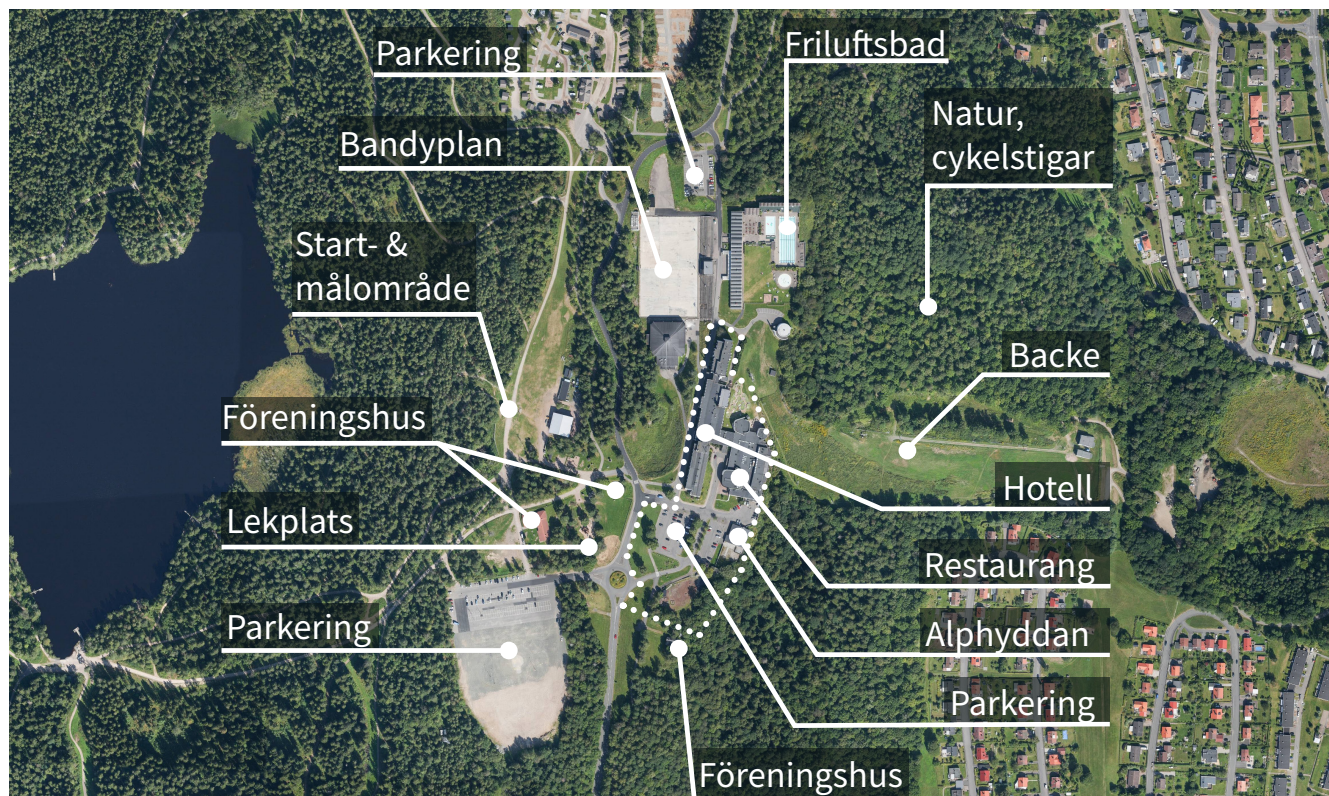
Billingens friluftsområde kan ses som en av noderna i det nätverk av besöksmål som finns i Skaraborg. Billingeus som nod och besöksmål bedöms bevaras och förstärkas i och med genomförandet av föreslagen detaljplan.

Pågående markanvändning

Planområdet är planlagt för nuvarande hotellverksamhet i och med den äldre stadsplanen från slutet av 1960-talet. Hotellet och planområdet ingår i Billingens fritidsområde med olika typer av verksamheter och aktiviteter kopplade till Billingen som natur- och rekreationsområde. Inom planområdet finns tre längor längst i väster med befintlig hotellverksamhet, i öster finns restaurang samt konferensrum. Söder om hotellet finns parkeringsytor för verksamheten samt Alphyddan - en byggnad från femtiotalet med tidigare serveringsverksamhet etc.

Alphydevägen i söder är den huvudsakliga bilvägen upp till området.

I anslutning till planområdet finns lövskogsklädda branter som hyser höga naturvärden.

Pågående markanvändning. Prickad linje avser ungefärliga plangränser

Offentlig och kommersiell service

I anslutning till planområdet finns redan idag ett relativt stort och varierat utbud av service sammanlänkat med möjligheterna till friluftaktiviteter. Exempelvis finns i området ett bad, motionsspår, föreningslokaler, utförsåkning och liftar samt en bandyplan med skridskoåkning för allmänheten.

Mark, vegetation och natur

Planområdet ligger uppe på Billingeplatån i anslutning till en brant i öster. Marken sluttar från +278 meter i öster upp mot en höjdpunkt på +283 meter för att sedan slutta ner mot +280 meter i väster. Mot angränsande fastighet i söder sluttar marken neråt med 2-4 meter.

Planområdet berörs inte av Natura 2000-områden eller naturreservat.

Naturen på Billingen och i närområdet har höga värden. I samband med detaljplanen har naturområdet närmast i söder inventerats då det bedömts finnas risk att det kan komma att påverkas negativt.

En naturvärdesinventering har utförts av COWI (bilaga B, Naturvärdesinventering 2017-09-04). Enligt inventeringen är vegetationen varierad och artrik med flera känsliga arter anpassade till en mörk lundmiljö där spridningsavståndet är kort och spridning sker långsamt. De mest känsliga arterna inom objektet identifierades vid branten i sitt brantaste parti. Där skulle även en relativt liten exploatering som kraftig utglesning av trädbeståndet få negativa konsekvenser för naturmiljön. Värdena i området är knutna till skogens ålder och

Naturtyp i branten - blockrik skog med äldre träd

Område med naturvärdesklass 1 vilket är det högsta värdet på en 4-gradig skala. Området har särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå. Vit streckad linje avser aktuellt inventeringsområde

därmed svåra att återskapa. För att bibehålla värdena är det viktigt att man undviker att fragmentisera (skilja av delar från varandra) området.

Området har naturvärdesklass 1 vilket betyder att området har särskild betydelse för biologisk mångfald på nationell eller global nivå med högsta artvärde och högsta biotopvärde.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk utredning har tagits fram i samband med planarbetet (Bilaga E -Geotekniskt PM 2017-11-22). Marken inom området utgörs huvudsakligen av en asfalterad parkering och är även delvis bebyggd. Markytan sluttar lätt åt sydöst inom området och öster om området sluttar marken brant åt öster.

Jorddjupet är genomgående litet inom området och bergnivån har påträffats mellan 0,4 och 5,0 meter under markytan.

Jorden inom området består under ytskiktet överst av fyllning som via friktionsjord vilar på underliggande berg, fanerozoisk diabas enligt SGU:s jordartskarta.

I grundvattenrör uppmättes grundvattenytan på nivån 2-2,5 meter under markytan.

Den underliggande friktionsjorden/moränen bedöms ej som sättningsbenägen.

Radon

En radonmätning har utförts och marken ska klassas som normalradonmark vilket innebär att byggnader skall uppföras med radonskydd.

Föroreningar

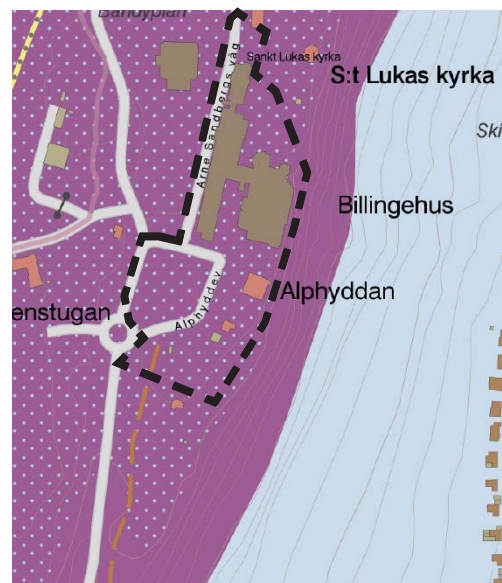
Inom planområdet finns inga kända markföroreningar. Om det påträffas föroreningar ska anmälan göras till Miljösamverkan Östra Skaraborg som är tillsynsmyndighet.

Avrinning

Idag rinner vatten från västra delen av hotellet västerut ner mot Arne Sandbergs väg och därefter norrut. Nedanför vägen mot väster finns en dagvattenledning. Från östra delen av hotellet bedöms vattnet rinna österut och nedför sluttningen.

Mellan parkeringarna i den södra delen finns en vattendelare där vattnet rinner mot öst respektive väst. I anslutning till parkeringarna finns två dagvattenbrunnar som troligen leder till ett privat dagvattennät.

I dagsläget saknas information om detta ledningsnät. För att klarlägga befintliga förhållanden avseende dagvattenledningar krävs en separat utredning, där man går ner i brunnar och utreder hur ledningar går och mäter dimensioner.

Utdrag ur SGU:s jordartskarta

Kända delar av befintligt ledningssystem och brunnar

Om dagvattenbortledning ska förläggas i ledning bör en sådan utredning utföras. Om hantering sker genom lokalt omhändertagande av dagvatten bedöms detta ej vara nödvändigt, då befintligt ledningssystem inte belastas mer än tidigare. Området bedöms inte belastas med vatten från omkringliggande områden.

Gator och trafik

Det finns en bilväg upp från staden, Alphyddevägen, som börjar vid Norra Bergvägen och fortsätter norrut genom området och ansluter till Lerdalavägen.

Trafiken till och från Billingeus uppgår idag till knappt 2000 fordon per dygn. Det motsvarar nästan 70 % av trafiken på södra delen av Alphyddevägen, mellan Norra Bergvägen och Snövägen respektive Regnbågsvägen. Leveranser och annan nyttotrafik antas utgöra ca 5 % av trafiken till och från Billingeus.

De flesta av hotellets besökare kommer med egen bil, uppskattningsvis 75-80 %. Gäster som kommer med chartrad buss utgör ca 20 %.

I söder på hotellets fastighet finns idag en mindre väg som används som angöring till fastigheten i söder (Friskisportarnas verksamhet). Denna väg bör säkerställas som rättighet genom servitutsavtal.

Kollektivtrafik

I Skövde kommuns trafikstrategi finns en målbild att kollektivtrafiken ska utgöra 22 % av resorna gjorda i kommunen år 2025, vilket motsvarar en ökning med ca 30 % jämfört med jämförelseåret 2011. Ökningen ska ske genom en minskning av det individuella bilresandet.

I dagsläget finns endast anropsstyrd kollektivtrafik upp på berget, linje 21, som har ca 800 resor per år.

Gång- och cykeltrafik

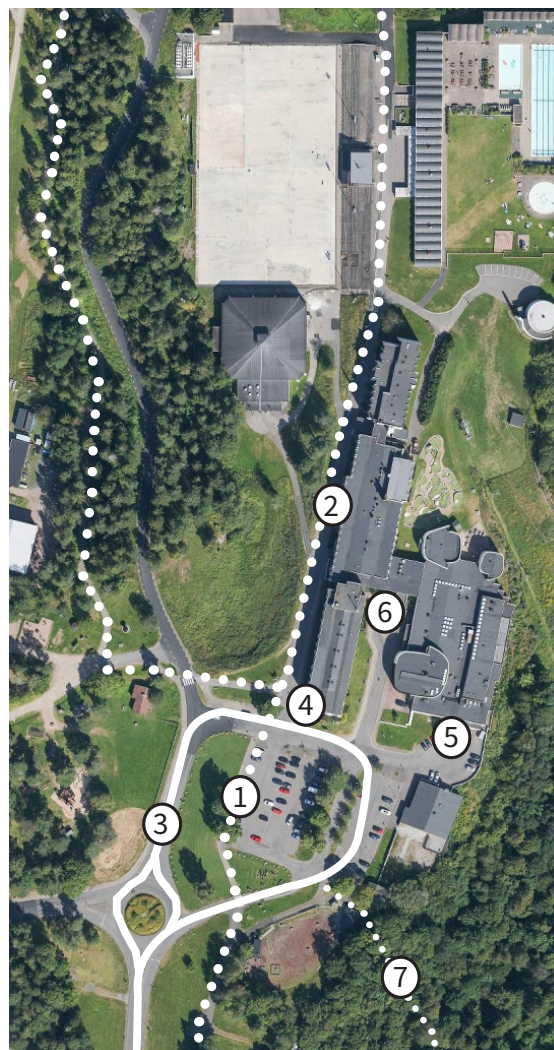
En gång- och cykelbana löper längs med Alphyddevägens östra sida fram till parkeringen framför hotellet.

Därefter fortsätter gångbanan på den västra sidan om vägen. Längs Arne Sandbergs väg finns en smal trottoar. Cyklister är hänvisade till körbanan.

Det finns fyra olika stråk i nord-sydlig riktning men få kopplingar i öst-västlig riktning, från hotellet och badet till spårområdet.

Parkering

Parkeringsplatser finns idag framför hotellet på deras fastighet. I dagsläget täcker antalet parkeringar parkeringsbehovet för hotellets befintliga verksamhet.

Trafik- och entrésituation idag

1. Gång- och cykelväg längs med Alphyddevägen, löper ut på hotellets parkering/Arne Sandbergs väg.
2. Arne Sandbergs väg - gata med trottoar delvis på båda sidor. Används för inlastnings- och genomfartstrafik.
3. Alphyddevägen - trafik till och från området. Enkelriktad rundkörning är möjlig framför hotellet och Alphyddan.
4. Inlastning - befintlig inlastning för bl.a. linne.
5. Inlastning - befintlig inlastning för bl.a. restaurangens räkning.
6. Hotellentré.
7. Stig och trappa upp till området.

Fornlämningar

Inga dokumenterade fornlämningar finns inom området.

Stadsbild

Hotellet Billingeus är, tillsammans med St. Lukas kyrka och Billingebacken, ett framträdande inslag i Skövdes stadsbild. De är väl synliga från många platser och på långt håll, redan på väg in i staden. Hotellet dominerar visuellt, med ett fritt och exklusivt läge. I Skövde kommuns kulturmiljöprogram beskrivs Billingeus som en klassisk Skövdeprofil, komponerad i samklang med det omgivande landskapet.

Historik

Uppe på Billingens platå har bebyggelsen varit sparsam. Jordmånen är näringsfattig och naturen präglas av mossor och urskog. Bakåt i tiden utgjorde berget en del av stadens betesmarker. Boskap fördes uppför sluttningen på olika fästigar. Naturtillgångarna i Billingens kalk- och skifferlager har utnyttjats i många småskaliga verksamheter som under 1900-talet utvecklades till stenindustri. Mellan åren 1827-1953 pågick kalkstensbrytning och kalkbränning vid Käplunda gruva, i den östra delen av planområdet. I mitten av 1900-talet sprängdes ett par bergrum in för att användas till förvaring av lok och senare för att användas av det statliga civilförsvaret under kalla kriget. Ingångarna till bergrummen är numera igensatta.

Under det sena 1800-talet var det vanligt att stadens borgare i naturromantisk anda vandrade upp på Billingen.

Vid sekelskiftet började en änka sälja kaffe i sin stuga däruppe. I början på 1900-talet gick den lilla rörelsen över till en annan ägare som byggde till

stugan med ett torn och en terrass. Stugan kom att kallas Alphyddan. På 1950-talet revs stugan och ersattes av den byggnad som står där idag och som fortsatt kallas Alphyddan.

I takt med folkhemmets uppbyggnad och det mer jämlika samhällets utveckling demokratiserades begreppen fritid och rekreation. Anläggningarna på Billingen är ett påtagligt uttryck för detta. Sport- och konferensanläggningen tillkom genom en privat donation av makarna Arne och Maja Sandberg, som anlätade Boustedt och Heineman arkitekter AB för att förverkliga visionen om ett friluftsparadis på Billingen. Skövdes företrädare, med Gustav Lake i spetsen, såg projektets värde för sin stad och lovade att upplåta mark samt bygga vägar och parkeringsplatser. En ny stadsplan antogs 1968 och hela anläggningen invigdes 1970, komplett med hotell, bad, idrottsplaner, slalombacke och kyrka.

1971 tillbyggdes hotellet med ytterligare en del mot norr.

1981 tillbyggdes den norra delen med ytterligare ett våningsplan, samt gjordes en fasadförändring gällande balkongerna.

1982-85 genomfördes en större tillbyggnad med en ny hotelldel i söder samt en ombyggnad med en ny huvudentré.

Hotellanläggningen har haft olika ägare under åren. Skövde kommun har tidigare ägt anläggningen och under 80-talet ägdes den av den statliga hotell- och restaurangkoncernen SARA. Idag ägs hotellet av Host Billingeus i Skövde AB och ingår i hotellkedjan First Hotels. Anläggningen har under en längre tid varit i behov av en upprustning och anpassning av verksamheten för att tillmötesgå dagens behov av hotell- och kongressverksamhet.

Vy från Skövde mot Billingen och Billingeus med tillägg av påbyggda hotelldelar och ny kongresshall samt planerad utökning av backen

Tidigare ingick även badanläggningen och Blå hallen som en del av hotellets verksamhet men de har idag övergått till att ägas och drivas av Skövde kommun.

Kulturmiljöer

Billingeus har i kommunens kulturmiljöprogram bedömts ha stora kulturhistoriska värden. Därför har Acanthus arkitektur och kulturvård AB tagit fram ett kulturmiljöunderlag (Bilaga C, Kulturmiljöunderlag 2017-11-17) som är gemensamt för detaljplanerna för Billingeus 1 respektive Billingeus 2 m.fl.

Billingebadet, kyrkan och de äldre delarna av hotellet har pekats ut som särskilt värdefulla. Även den senare delen av hotellet har kulturhistoriska värden, liksom Alphyddan och det lilla bostadshuset söder om Alphyddan. Strax sydöst om planområdet ligger ett villaområde med 1950- och 1960-talsbebyggelse som lyfts fram som värdefull i Skövde kommuns kulturmiljöprogram.

Antikvariska rekommendationer ur kulturmiljöunderlaget

- De höga kulturhistoriska värdena bör bevaras.
- Förändringar bör gestaltas så att den ursprungliga anläggningens kulturhistoriska värden tillvaratas och är möjliga att uppleva.
- De höga kulturhistoriska värdena bör beaktas i detaljplan enligt krav på varsamhet, PBL kap. 8 §§ 14 och 17 samt enligt förbud mot förvanskning, PBL kap. 8 § 13.
- En konsekvensbedömning bör upprättas avseende de planerade förändringarnas påverkan på de höga kulturmiljövärdena.
- Antikvariska förundersökningar bör upprättas inför ombyggnader och tillbyggnader.

Bebyggelsekaraktär

Anläggningen som helhet

Bebyggelsen, badet, kyrkan och hotellet utgör en sammanhållen helhet, men har var för sig ett eget uttryck. Gemensamt för alla delar är en robust och naturnära utformning som relaterar både till omgivningen och till byggnadernas användning. Placeringen på kanten av berget ger en exklusivitet och en fantastisk utsikt som komponerats in i rummen. Arkitekturen är konstnärlig och uttrycksfull. I sina bästa delar är byggnaderna omsorgsfullt bearbetade, från grund till takfot, med vackra, livfulla fasader.

Historisk vybild från väster en vinterdag - Restaurang och konferensdelar med låga volymer, dynamisk fasaduppbyggnad, snäckformer och fönsterpartier tillsammans med hur helheten förhåller sig till berget är karaktäristiskt för anläggningen

Kyrkobyggnad norr om hotellet - St. Lukas

Billingebadet norr om hotellet

Hotellet Billingeus

Hotellet

Hotellbebyggelsen är tydligt indelad i olika enheter. Delarna som främst rymmer restaurang och konferenslokaler karaktäriseras av ljusa, slutna låga byggnadskroppar i en till två våningar med uppbrutna hörn, snäckformiga volymer och sammanhängande större fönsterpartier. Fasaderna är tidstypiska klädda med vit kalksandsten, i kombination med stora fönsterpartier och dörrar samt mindre inklädnader i fasader med mörkt brunlaserat trä eller plåt. (Det ursprungliga fasadmaterialet var vitmålat tegel, men det höll för dålig kvalitet och ersattes tidigt med kalksandsten.)

Hotellrumsdelarna är placerade efter varandra och uppförda i 3-4 våningar med en höjdsträvande karaktär.

Delar av hotellbebyggelsen har en dynamisk fasaduppbyggnad som utgörs av strävpelare (som del av betongkonstruktionen) som löper från en bred bas och smalnar av uppåt och avslutas över takfoten. Strävpelarnas breda bas skapar en illusion av att fasaderna lutar utåt. Strävpelarna är kraftfulla och ger en reslighet och intrycket av att byggnaden är något upplyft. Strävpelarna ger även ett djup och ett skuggspel, som tillsammans med de stora fönsteröppningarna gör att fasaderna upplevs som genombrutna och luftiga.

Även fönstertypen med högsmala fönsterslitsar i kombination med större fönsterrutor är tidstypisk, tillsammans med de asymmetriskt placerade balkongerna av betong med järnräcken samt fronter klädda med brunlaserade brädor av trä.

Den rundade volymen som inrymmer en föreläsningssal är utmärkande med sina högsmala fönsterslitsar och lameller i brunlaserat trä.

Den norra tillbyggda hotelldelen relaterar väl till den äldre byggnaden men har genom fönstersättning, brädinklädnader samt balkongernas utformningen en stramare och mer symmetrisk karaktär, som är typisk för 1970-talet.

Den södra hotelldelen relaterar mindre väl till de äldre delarna. Volymen är mer bastant och fönstersättningen är mer statisk. De äldre byggnadernas strävpelare har här fått en mindre lyckad motsvarighet i påhängda vertikala element. Det kulturhistoriska värdet i den här delen är knutet till att byggnaden är ritad av samma arkitekt som ritat övriga delar, och att den på ett tydligt sätt visar stildealens växlingar och byggindustrins utveckling.

Bortsett från de kulturhistoriska kvaliteterna präglas bebyggelsen idag av ombyggnation och tillägg under 70- och 80-talet samt ett allmänt nedgånget skick både gällande markmiljön, bebyggelseexteriörer samt interiörer.

På sidan 19 och 20 finns fler foton som visar ovan angivna kulturmiljömässiga kvaliteter och värden.

Byggnader med kulturhistoriskt värde (gul) respektive byggnader med högt kulturhistoriskt värde (rött)

PLANFÖRSLAGET OCH DESS KONSEKVENSER

Bebyggelse och utnyttjandegrad

- Planförslaget medger en påbyggnad av befintliga hotelldelar med 1-2 våningar.
- Sammantaget föreslås en påbyggnad på befintliga hotelldelar med ca 6100 m² BTA som uppskattningsvis skulle möjliggöra ca 150 nya hotellrum.
- Vidare ges en utökad byggrätt söder om hotellet där nuvarande Alphyddan ligger. Avsikten är att uppföra en ny kongressanläggning som kopplas till hotellet. Sammantaget föreslås en kongressstillbyggnad på drygt 3000 m² BYA (planen möjliggör upp till 3500 m² BYA).

Regleringar i plankarta

Inom planområdet regleras följande,

- Allmän plats - natur regleras markanvändningen i en mindre del av den kuperade delen av planområdets sydöstra del som innehåller stora naturvärden. Avsikten är att säkerställa att dessa värden kan omhändertas och skötas av Skövde kommun såsom huvudman.
- Kvartersmark - markanvändningen tillfällig vistelse, hotell och konferens (O₁ och O₂). O₂ medger även att en transformatorstation får uppföras inom användningen.
- Prickad mark där byggnad inte får uppföras. Här får dock parkeringar anläggas, om inte kompletterande bestämmelser anger annat.
- Kryssmark som anger att komplementbyggnader får uppföras. Detta exempelvis för skärmtak för cyklar, uteservering, förråd eller transformatorstation där användningen medger det.

Illustration över förslaget nere från Skövde

Antagandehandling 2018-10-17

LEGEND

- Befintlig byggnad
- Delar som byggs på
- Tillbyggnad
- Parkeringsytor
- Grönytor
- Nockhöjd
- Entréer

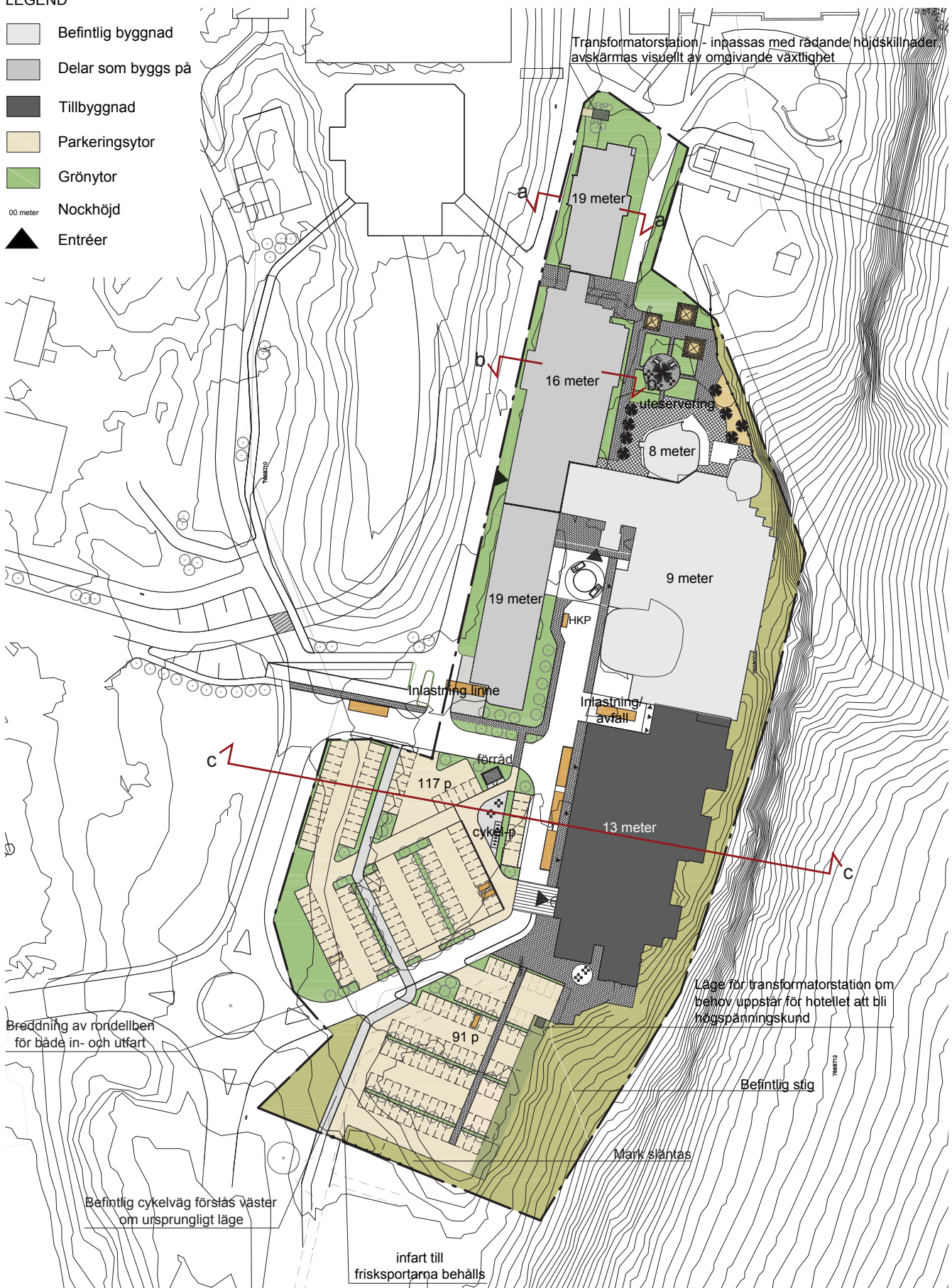
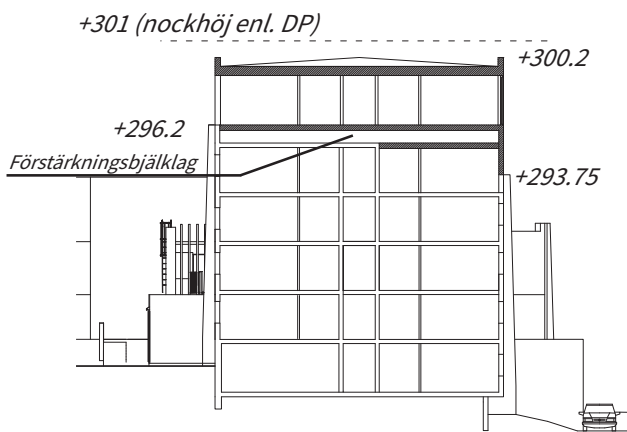
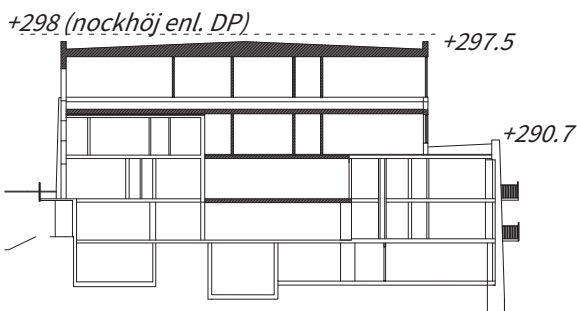

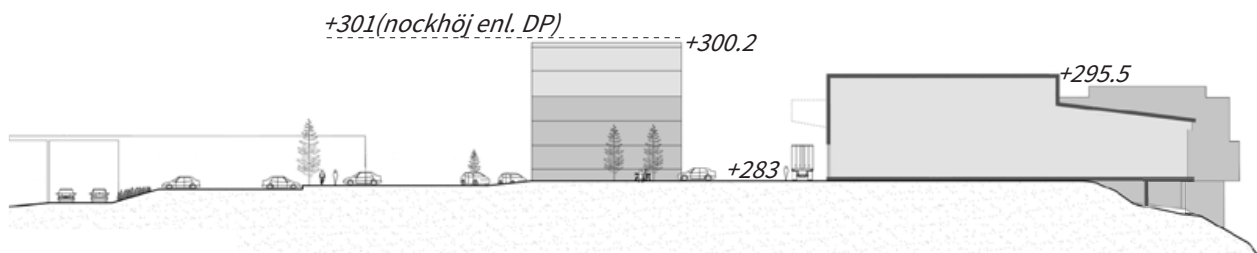
Illustration över förslaget

Sektion som visar påbyggnad av den norra delen av hotellet

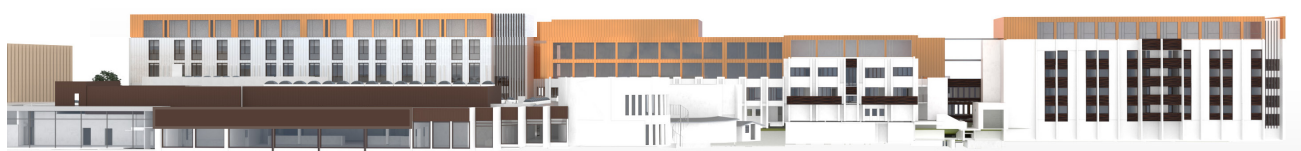
Sektion som visar påbyggnad av hotellets äldsta del

Sektion från söder visande tillkommande kongress samt påbyggd hotelldel mot söder

Fasad över tillkommande bebyggelse från väster

Fasad över tillkommande bebyggelse från öster

- .
- u-område för att säkerställa att delar av marken är tillgängliga för allmänna underjordiska ledningar.
- En högsta nockhöjd (högsta punkten på taket) angivet som plushöjd över mark. Höjden är utformad för att möjliggöra för två våningars påbyggnad och utöver det lite mån för att möjliggöra olika tekniska lösningar. Utöver denna får master, skorstenar och tekniska installationer sticka upp.
- Begränsning av taklutningen att ligga i ett spann mellan 0 - 15 grader.
- Egenskapsbestämmelse skog på naturmark, som tydliggör vilken typ av vegetation som finns och säkerställer att den ska bibehållas (men med möjlighet att ta ner riskträd). För att skydda de höga och känsliga naturvärdena får inga nya stigar anläggas. Inga andra nya anläggningar tillåts heller, men befintliga anläggningar får underhållas. Med anlägga avses större markarbeten, som terrassering, som t. ex. förutsätter urschaktning, sprängning eller fyllning, eller utskiftning, det vill säga utbyte av jord- eller bergmaterial. Avsikten är att det fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.
- Egenskapsbestämmelse på kvartermark, n som anger ej parkering samt att befintliga marknivåer ska bibehållas. Här är bergschaktning ej tillåtet. Avsikten är att

minska risken för skador i det angränsande känsliga naturområdet.

- Skyddsbestämmelser (q_1 , q_2 samt q_3) som anger, Särskilt värdefull bebyggelse som ska bevaras. Byggnaden får ej förvanskas (PBL kap. 8 §13). Ljusa stenfasader och strävpelare av vitmålad betong ska bevaras. Mörkbruna dörrar och fönsterpartier ska bevaras. Balkonger med balkongfronter av mörkbrunt trä ska bevaras.
- Karaktäristiska snäckformade volymer ska bevaras. De olika volymernas varierande takhöjder ska bevaras. Volymerna får, med undantag för tekniska installationer, inte byggas på.
- En generell varsamhetsbestämmelse som anger att, hotellet, tillsammans med st. Lukas kyrka och Billingebadet, utgör del av en sammanhållen helhet med höga kulturmiljövärden. Arkitekturen är konstnärlig och uttrycksfull. Vid nybyggnad i området och vid om-, till- och påbyggnad, ska särskild hänsyn tas till byggnadernas och miljöns värden och karaktärsdrag som beskrivs i avsnittet Bebyggelsekaraktär i planbeskrivningen. Öppningar och tillägg i fasader ska göras med särskild hänsyn till byggnadens arkitektoniska egenart.
- e-tal som begränsar bebyggelsens byggnadsarea.
- Utformningsbestämmelse f_1 , som säkerställer trädtrader på parkeringsplatsen.
- Egenskapsbestämmelse inom byggrätt på kvartersmark f_2 , som anger att delar av byggnaden får kraga ut över prickmark med högst 2 meter i öster. Detta med avsikt att minska risken för skador i det angränsande känsliga naturområdet.
- Markreservat för allmännyttig kör-, gång- och cykeltrafik.
- Utökad lovplikt, med hänsyn till de höga kulturmiljövärdena. Bygglov krävs för alla utvändiga ändringar, t. ex. för att färga om, byta fasadbeklädnad eller byta takmaterial.
- Genomförandetid på 10 år från det att detaljplanen vinner laga kraft.

Flygbild över området från 70-talet

Vykort över området innan tillbyggnader

Alphyddan från 1950-talet

Konsekvensanalys kulturmiljö

I kulturmiljöunderlaget (Bilaga C) rekommenderas bland annat att de höga kulturhistoriska värdena hos anläggningen inom detaljplanerna Billingeus 1 och Billingeus 2 m.fl. bör bevaras och förändringar såsom om- och tillbyggnader bör gestaltas så att den ursprungliga anläggningens kulturhistoriska värden tillvaratas och är möjliga att uppleva.

Billingeus (hotellet) från sydväst

Billingeus (hotellet) med karaktäristiska strävpelare och balkonger

Billingeus hotellentré med dess snäckformade konferensrum

Plan- och bygglagen har bestämmelser som innebär krav på varsamhet, samt förvanskningförbud, vid ändringar av byggnader med kulturhistoriska värden, vilket behöver tänkas in i planerad utformning av tillkommande byggnader och anläggningar.

Planen är utformad med intentionerna att möjliggöra förändringar men samtidigt skydda befintliga värden och kvaliteter.

Ett genomförande av detaljplanen innebär en ökning av byggnadsvolymer i området. Förändringarna innebär en stor påverkan på byggnadernas yttre miljö och sammanhang. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande byggnadsvolymer kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt bedöms förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön på ett sätt som gör att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Om det görs med omsorg kan det bli ett positivt tillskott som lyfter helheten.

I båda detaljplanerna införs q-bestämmelser (bestämmelser som föreskriver att utpekade delar eller egenskaper hos en byggnad eller anläggning inte får förändras, tas bort eller att det ska underhållas på visst sätt) för att skydda de mest värdefulla delarna av bebyggelsen. Vid gestaltningen av tillkommande strukturer i området är det viktigt att ha en arkitektonisk idé om helheten och att gestalta på ett sätt som inte förtar uttrycket i de befintliga byggnaderna. Detaljplanerna möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag.

Befintliga byggnaders formspråk, högkvalitativa material och färgsättning bevaras. Den höga kvaliteten bör gå igen även i tillbyggnader och tillskott i miljön.

De planerade förändringarna i båda planerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Äktheten kommer att påverkas och helhetsintrycket av området kommer förändras. Det är avgörande att förändringarna genomförs med varsamhet och verkshöjd.

En antikvarisk förundersökning förutsätts ske inom ramen för bygglovskedet för Billingeus 1. En sådan förundersökning ska täcka både byggnadernas interiör såväl som exteriör och blir en förutsättning för att detaljplanens ambitioner följs upp ur ett antikvariskt perspektiv.

Vid underhåll av byggnader och miljöer inom området bör det strävas efter att bevara det som är original och återställa förvanskande ändringar.

Ett genomförande av detaljplanen för Billingeus 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens.

Sammanfattningsvis bedöms det att genomförandet av detaljplanerna medför att det kommer att ske en stor påverkan på hotellets och övriga anläggningars kulturvärden. Men detaljplanerna medför också att anläggningens historia kan fortsätta att utvecklas. Sammantaget bedöms att de negativa konsekvenserna för områdets kulturvärden kopplade till den värdefulla bebyggelsen, som helhet blir måttliga till stora.

1. Utpekade övergripande kulturvärden

- Byggnaderna vid Billingeus och anläggningen som helhet speglar den utveckling som skett vad gäller friluftsliv och idrottande sedan sent 1800-tal fram till i våra dagar. Denna historiska kontinuitet är av kulturhistoriskt värde och bör bevaras.
- Anläggningen som sådan speglar också utvecklingen av friluftsliv, fritid och hälsa vilket utgör ett dokumentvärde av socialhistoriskt intresse.

Avvägningar mot utpekade övergripande kulturvärden

- Ändringar och tillägg utgör en förutsättning för kontinuitet och bibehållet innehåll. Ovanstående värde bedöms överensstämma med detaljplanens syfte.

2. Utpekade värden för bebyggelsens helhetsintryck

- Unik och välbevarad modernistisk miljö.
- Alla enheter är delar av en helhet.
- Byggnaderna har sitt utförande och material höga arkitektoniska värden.
- Anläggningen är utformad i en konsekvent och mycket tidstypisk modernistisk arkitektur.
- Genomtänkt placering på kanten av berget med fantastisk utsikt som komponerats in i rummen är tidstypiskt.
- Avläsbarheten av byggnadernas funktion i kombination med byggnadernas modernistiska individuella karaktärer, volymer och skulpturalt snäckformade betong- och tegelbyggnader.

Avvägningar mot utpekade kulturvärden för bebyggelsens helhetsintryck

- Tillkommande kongressanläggning placeras som en förlängning av befintlig bebyggelse längs med bergskanten och förhåller sig därmed till det utpekade värdet av bebyggelsens placering.
- Höjden och takvinkel regleras till att harmoniera med befintlig bebyggelse.
- I illustrerat förslag visas hur olika delar skiljs ut och formas utifrån sin funktion.
- Fönstermaterial och fasadmaterial ska harmoniera med befintlig bebyggelsens karaktär. Visuellt bedöms detta ge en begrän-

Tidstypisk fasaddetalj i mexisten

Del av den äldsta hotellbyggnadens fasad mot öster med varierande takhöjder och fönsterutformning. (Äventyrsgolfbanan i förgrunden är från senare tid.)

sad påverkan ur ett helhets- respektive gatuperspektiv.

- Hotellbebyggelsen ges i planen möjlighet att bygga på med två våningar. Bestämmelse om varsamhet för tillkommande bebyggelse införs. Befintlig bebyggelse med högt kulturhistoriskt värde skyddas.

Reglering i plankarta

- Bebyggelsens höjd regleras med en nockhöjd (plushöjd över kommunens nollplan)
- Taklutningen regleras till 0-15 grader.
- En generell varsamhetsbestämmelse införs på hela plankartan samt en skyddsbestämmelse för den bebyggelse som har högt kulturhistoriskt värde.

3. Utpekade värden för bebyggelsens detaljer och byggnadsdelar

- Rustika och äkta material av hög kvalitet. Kalksandsten och vitmålad betong i kombination med mindre partier av trä och plåt.
- Variation finns i fasaderna mellan slutna och öppna ytor samt genom stora glaspartier.
- Utanpåliggande balkonger och plana papp-täckta tak.
- Dynamisk fasaduppbbyggnad som utgörs bl.a. av strävpelare, (som på vissa delar är en del av betongkonstruktionen) som löper från en bred bas och smalnar av uppåt och avslutas i över takfoten. Strävpelarnas breda bas skapar en illusion av att fasaderna lutar utåt.

Avvägningar mot utpekade kulturvärden för bebyggelsens detaljer och byggnadsdelar

- Utformningen på detaljnivå förutsätts följa de intentioner som anges i tillhörande kulturmiljöunderlag och säkerställas i bygglovskedet.

Reglering i plankarta

- Plankartans varsamhetsbestämmelse gäller generellt inom planområdet. På de delar som lyfts fram som mest värdefulla finns skyddsbestämmelser som tydliggör vad som ska skyddas och bevaras.

TILLGÄNGLIGHET

Markplaneringen ska utföras så att personer med variationer i rörelse- eller orienteringsförmåga enkelt kan nå målpunkter inom planområdet. För att tillgodose tillgängligheten för alla föreslås 5 parkeringsplatser reserveras för rörelsehindrade inom hotellets fastighet. En parkeringsplats för rörelsehindrade anläggs inom rekommenderat avstånd (< 25 meter) från hotellentrén.

SERVICE

Planförslaget syfte är att gynna en utveckling av området som lockar fler besökare vilket i sin tur kan påverka utbudet positivt.

FRIYTOR

Framför hotellets anläggning planeras en entréyta som kopplar kongressentrén till hotellentrén. Befintlig hotellentré avses rustas upp.

I anslutning till, söder om ny kongressbyggnad, föreslås i illustrationen en terrass med sittplatser.

Nordöst om hotellet finns en yta som idag används som äventyrsgolfbana. Här visar illustrationen på möjligheten att anlägga en uteservering. Ytan ligger i anslutning till Billingebackens nedfart och den gondolstation som planeras i detaljplan för Billinge hus 2 med flera.

Mellan den norra och mellersta hodelldelen förbättras möjligheten att, i en bredare trapppassage, ta sig vidare mot befintliga Blå hallen (planerade Billinge-centret) och anslutande motionsspår.

GATOR OCH TRAFIK

Allmänt

Cowi AB har tagit fram utredningar om trafik och trafikbuller, med antaganden och prognoser för år 2020 respektive 2035 (bilagorna G, H, I, J och K). Prognoserna utgår från en analys av dagens trafik, med underlag i form av trafikmätningar och uppgifter från hotellet, campingen och Skövde kommun. En del av uppgifterna är uppskattningar och antaganden, t. ex. om besöksantal och val av färdmedel.

Som följd av satsningen på att utveckla Hotell Billinge hus genom om- och tillbyggnad samt Billinge hus fritidsområde med fler motionsspår, längre och mer flexibel backe och modernare bad med mera beräknas antalet besökare till Billinge öka.

Hotellens utbyggnad kommer att innebära en biltrafikökning från dagens cirka 600 fordon till och från hotellet per dygn till cirka 870 i framtiden. (Prognosår 2020/2035)

Ökningen till hotellet bedöms, sammantaget med trafikökningen för området som helhet, inte leda till kapacitets- eller bullerproblem.

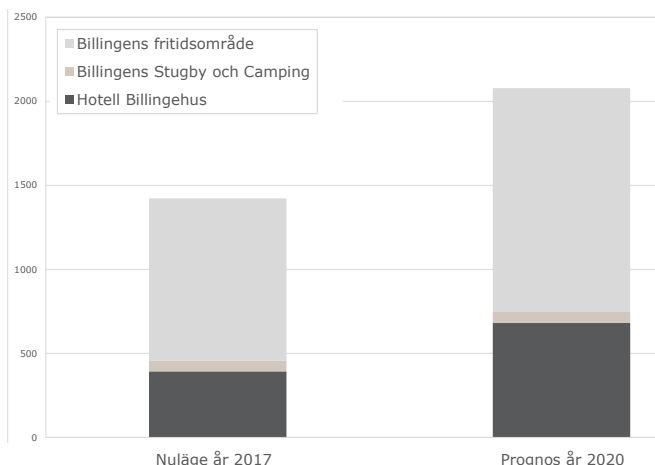
Gång- och cykeltrafik

Tillgängligheten, både till toppen av Billingen och inom området, för fotgängare och cyklister anses låg. Den gång- och cykelväg som går parallellt med Alphyddevägen är både smal och har en brant lutning. Lutningen på Alphyddevägen är över 12%, något som försvårar tillgängligheten för gång- och cykeltrafik. Gång- och cykelvägen ansluter till planområdet vid den södra fastighetsgränsen.

Inom planområdet anläggs gångbanor på ömse sidor av gatan in till hotellet. Läget på den befintliga cykelbanan som löper över hotellets fastighet ändras något.

För ökad trafiksäkerhet och tydlighet anläggs gångstråk både inom och i utkanten av parkeringsytorna. Gångbanan längs Alphyddevägen kopplas ihop med området genom en gång- och cykelväg genom parkeringsytan i syd/nordlig riktning. Genom den södra parkeringsplatsen anläggs ett gångstråk som leder upp till entrén till konferenshallen. Kopplingen mellan parkeringen vid Hagenstugan och hotellet säkras genom en gångbana som knyter ihop områdena.

En eventuell koppling/övergångsställe norr om rondellen vid Alphyddevägen skulle kunna anläggas för att knyta samman parkeringsytan vid Hagenstugan med hotellet och dess entréer. Detta styrs dock inte i detaljplanen.

Antal besökare per dag, nuläge jämfört med prognos för 2020

Kollektivtrafik

I dagsläget finns endast anropstyrd kollektivtrafik, med ett hållplatsläge strax väster om planområdet. På plankartan finns ett markreservat för allmännyttig körtrafik, markerat med z, för att det ska vara möjligt för exempelvis busstrafik att köra runt via fastigheten Billingeus 1, på liknande sätt som idag.

I angränsande detaljplan för Billingeus 2 m.fl. planeras för en gondol och möjligheten till biljett-samverkan med kollektivtrafiken utreds.

Motortrafik

För prognosår 2020 beräknas trafiken till och från Billingeus öka med 150 fordon/dygn, jämfört med 2017. De vägavsnitt som beräknas påverkas av ökad trafikmängd utöver normal trafikökning är:

- Alphyddevägen
- Norra Bergvägen, från Alphyddevägen till Dalvägen
- Södra Bergvägen, från Alphyddevägen till Alströmersgatan.

För prognosår 2035 beräknas trafiken till och från Billingeus öka med 360 fordon per dygn jämfört med 2017. De vägavsnitt som beräknas påverkas av ökad trafikmängd utöver normal trafikökning är:

- Alphyddevägen
- Norra Bergvägen, från Alphyddevägen till Dalvägen.

Generellt sett är tillgänglighet och framkomlighet för fordonstrafik till och inom området god. Området har en spridd verksamhet, med allt från hotell-, konferens- och lunchgäster till skidåkare under vintern och besökare till Billingebadet på sommaren. Besökare förväntas ankomma förhållandevis spridd under dygnet. Dock kan vissa tillfällen, exempelvis större tävlingar och stora konferenser öka belastningen på trafiksystemet.

Vid hotellentrén bibehålls dagens funktion, vilket innebär att fordon kan köra runt framför entrén och hämta och lämna.

Närmast framför hotellets entréer föreslås en bilfri entréyta tänkt att ge plats åt hotell- och kongressgäster i samband med större evenemang.

I aktuellt förslag nås befintlig parkering i norr via två infartsvägar på den norra sidan och tre på den

Översiktlig trafiklösning på platån. Vit prickad linje avser stråk för gående och cyklister. Vit heldragen linje avser skidspår

1. Gång- och cykelbana upp

Gång- och cykelbanan upp på berget går över hotellets fastighet. Hotellets parkering utökas. Gång- och cykelbanan löper över parkeringen fram till Billingeportalen. En tillfart till Frisksportarnas stuga anordnas också över hotellets fastighet, öster om gång- och cykelbanan.

2. Nya gångstråk från parkeringen

Från den stora parkeringen vid Hagenstugan dras ett nytt gångstråk fram till Billingeportalen. Lekplatsen kommer ligga kvar och anpassas efter det nya stråket.

3. Arne Sandbergs väg

Arne Sandbergs väg utformas som en renodlad gångfarts-gata, med framkomlighet för utryckningsfordon. En gångbro leder fram Billinge-centret. Gångbron fortsätter sedan runt Grytan, tillbaka till Billingeportalen.

4. Stråk till och från gondolen

Stråk till gondolen utformas för god tillgänglighet. Tillgängligheten till Billingebadet skulle kunna förbättras med en kompletterande entré nära gondolstationen. Nuvarande ägare till Billingeus 1 är positiv till att låta allmänheten röra sig över fastigheten mellan gondolen och Arne Sandbergs väg.

5. Gångstig och trappa i branten

Gångstigen avses finnas kvar såsom idag för att kunna ta sig upp till fots till Billingeus m.m. Eftersom det finns flera alternativa färdvägar upp på branten samt att terrängen är mycket brant så tillgänglighetsanpassas den ej.

6. Motortrafik

Rundkörning från Alphydevägen in vid hotellets entré och ut vid den nya portalbyggnaden ges samma utformning som idag. Möjlighet till dubbelriktad trafik görs från rondellen vid Alphydevägen fram till ny kongressentré för en effektivare parkeringslösning. För att möjliggöra dubbelriktad trafik justeras in- och utfarten till cirkulationsplatsen väster om planområdet.

7. Angöring och backvändning för olika typer av varutransporter.

8. Nya parkeringsytor för hotellets räkning. Ytorna har anpassats till närliggande naturvärden och höjdskillnader.

östra. Åtkomst till den södra parkeringen sker via två infartsvägar från Arne Sandbergs väg. Arne Sandbergs väg öppnas upp för trafik i båda riktningarna på denna sträcka. För att möjliggöra dubbelriktad trafik justeras det östra benet på den cirkulationsplats som ligger strax väster om planområdet.

Ytor för lastbil och turistbuss anläggs längs med Arne Sandbergs gatas östra sida, strax norr om entrén till konferenshallen. En gångbana kopplar samman entrén till kongressen med hotellentréområdet.

I dag finns ett servitut som låter besökare till Billingebacken, badet etc. att köra en rundslinga inne på hotellets fastighet. Samma trafiklösning med en rundkörning framför hotellet kommer även i framtiden att användas.

Befintlig tillfart till Frisksportarnas stuga ligger kvar över hotellets fastighet. Tilfarten behöver säkerställas med servitut.

Varutransporter

Hotellets verksamhet kräver att lastning och lossning sker på samma ställe som innan om- och tillbyggnaden. Detta medför att en lastningszon med plats för en lastbil anläggs i den södra delen av hotellentréområdet. Utformningen kräver backrörelser av den tunga trafiken.

Angöring med backvändning kommer även att krävas i hörnet av den södra hotelldelen där nuvarande linneinlastning är belägen.

In- och utlastningen har studerats och bedömts fungera även i framtiden.

PARKERING

Skövdes parkeringsnorm för hotellverksamhet föreskriver ca 30 platser per 1000 kvm/BTA vilket är betydligt fler parkeringsplatser än vad som föreskrivs i liknande lägen i andra kommuner. Vidare finns exempelvis ej några riktvärden för kongressverksamhet eller parkeringstal för cykel, tal för HCP, cykelparkering, MC eller buss till hotell.

En parkeringsutredning (Bilaga I) har därför tagits fram för att utifrån uppskattat besökarantal och färdsätt få fram ett tydligt underlag över parkeringsbehoven.

År 2020 uppskattas hotell- och konferensverksamheten på Hotell Billinge generera ett behov av cirka 280 parkeringsplatser. Antalet anställda på hotellet förväntas att öka och år 2020 generera ett behov av cirka 80 parkeringsplatser.

Sammanlagt blir det totala parkeringsbehovet cirka 360 parkeringsplatser varav fem platser är reserverade för personer med funktionsvariationer.

Parkeringsplatser anläggs vid hotellets befintliga parkeringsplats men ytorna utökas något och effektiviseras för att rymma

fler platser än idag. I den södra delen av planområdet, på vad som tidigare var en äventyrsbana, anläggs även parkeringsplatser. Totalt ryms ca 208 parkeringsplatser inom planområdet enligt illustrationen.

Hänsyn har tagits till höjdskillnader ner mot Billingebranten och mot fastigheten i söder för att undvika onödigt stora utfyllnader och markingrepp. Detta har detaljstuderats där det bedömts nödvändigt och redovisas i enkla sektioner på illustrationen.

Möjlighet finns även att använda parkeringsplatser vid Hagenstugan vilket behöver säkerställas med ett avtal mot kommunen. I samband med bygglovansökan behöver exploatören redovisa hur parkeringsbehovet ska tillgodoses.

Parkeringsplatser för 13 stycken cyklar föreslås anläggas i den nordöstra delen av parkeringen.

Gemensam uppställningsyta för bussar till hotellet och fri-luftsområdet bör anläggas vid parkeringen vid Hagenstugan. I enlighet med trafikprognosen behövs uppställningsyta för cirka 5-6 bussar.

GRUNDLÄGGNING

Ett PM för geoteknik har utförts av MITTA (Bilaga E, Getekniskt PM 2017-11-22) som visar att området i huvudsak består av ett jorddjup på 0,4 - 5,0 meter.

Grundläggning av byggnader i området bör därför ske på frostskyddad nivå med sulor alternativt på förstyvad botenplatta på naturligt lagrad jord eller väl packad fyllning.

Grundläggning skall ej ske direkt på berg. Sprängning och återfyllning med minst 0,3 m krossmaterial skall utföras.

Vidare ska belysas att jorden är erosionsbenägen, vilket kräver beaktande bland annat med avseende på schaktarbeten. Geotextil på schaktbotten som materialskiljande lager förordas. Innan fyllning skall schaktbotten besiktigas av geotekniskt sakkunnig.

Då området för planerad byggnation är relativt plant samt mark/jordlagret över berget är tunt i området bedöms stabiliteten som god.

Öster om planerad byggnad stupar berget dock mycket brant, hänsyn till detta bör tas vid val av grundläggningsmetod samt placering av byggnaden. Lasterna bör här föras ner till bergnivå.

För ytterligare beskrivning hänvisas till getekniskt PM och dess bilagor.

Om det påträffas markföroreningar ska anmälan omedelbart göras till Miljösamverkan östra Skaraborg som är tillsynsmyndighet.

Brant slutning öster om området

Mätpunkter gjorda inför kommande tillbyggnad

SOCIAL HÅLLBARHET

Helhetssyn

Billingeus ligger idag något avsides men är genom sin placering högt upp på berget Billingens kant visuellt synlig och del av stadsbilden. Anläggningen har ett viktigt historiskt symbolvärde och är väl förankrat i Skövdes identitet.

Idag finns anropstyrd förbindelse med kollektivtrafik upp på Billingen.

Uppe vid anläggningen finns goda möjligheter till vackra utblickar samt nära till idrott och rekreation. Anläggningen är tidstypisk för perioden runt 60- och 70-talet och har under lång tid varit viktig såväl för Skövdebor som långväga besökare.

Detalplanens förslag innebär att den befintliga byggnaden Alphyddan behöver rivras. Här har en avvägning gjorts mellan att kunna genomföra en tillbyggnad som har ett värde för befintlig friluftsliv- och hotellanläggning gentemot de negativa konsekvenser som en rivning innebär. Värden som försvinner bör dokumenteras i samband med att Alphyddan rivs.

Tillkommande bebyggelse innebär en begränsning av vyerna från Billingen, bland annat från Alphydevägen i höjd med rondellen söder om hotellet och vid nuvarande parkering. Dock har under arbetets gång kunnat konstateras att för allmänheten är vyerna redan i dag begränsade av den skogbevuxna slänt som utgör en ekologisk bevarandevärd miljö. Vidare finns en yta mellan alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang som visserligen erbjuder utblickar men som i dagsläget inte är utformat för att uppehålla sig på.

Sammantaget, de anpassningar och upprustningar som görs samt möjlighet till ökad tillgänglighet av friluftsliv/idrott och rekreation, bedöms åtgärderna påverka området som helhet positivt ur besökare och medborgares perspektiv.

Variation

Bebyggelsens utformning är starkt sammanhållen och kopplad till 60- och 70-talet.

Befintlig bebyggelse har en genomtänkt kontakt med naturen vilket fortsatt tas till vara i enlighet med illustrerat förslag.

I anslutande detaljplan föreslås ny byggnation strax väster om hotellet, mellan Alphydevägen och Arne Sandbergs väg, en portalbyggnad med ett välkomnande anslag och en samlande funktion.

Samband

Hotellets entré är idag i behov av en upprustning. Orienterbarheten är dålig med ett undanskymt läge bakom hotelldelen mot söder. Vidare är belysningen längs Alphyddevägen eftersatt och flera av stråken för gång - och cyklister uppfattas som otrygga.

Vid utbyggnad av anläggningen bör en uppdelning i vad som är hotell- respektive kommunal anläggning tydliggöras. Med tydlighet menas inte upprättande av barriärer utan att läsbarheten (markbeläggning, skyltning etc.) ska utformas så att besökaren ska kunna ta del av helheten men ändå vara trygg i vad som är privat respektive offentligt.

Samtidigt är det viktigt att kontaktytorna mellan respektive område aktiveras såsom den gemensamma angöringen längs Alphyddevägen eller möjligheten till en uteservering riktad ut mot ny skidbacke.

En upprustning av stråk och belysning är nödvändig för grundläggande trygghet inom fastigheten men även på anslutande kommunal mark. Vidare är det viktigt med tydligt läsbara stråk in till hotellets entréer med möjligheten att röra sig gena vägar inom hotellets anläggning samt mellan kommunens anläggningar, naturområdet och hotellet.

Sammantaget bedöms ny utformning med ett ökat besökantantal möjliggöra fler spontana möten mellan olika grupper av besökare.

Identitet

Anläggningens identitet är präglad av 1900-talets tankar kring allmänhetens tillgång till fritid och rekreation. Denna identitet bedöms nu, i samband med detaljplanen, anpassas till dagens samhälleliga krav.

Inflytande och samverkan

Utvecklingen av hotellet sker samtidigt som övriga frilufts- och rekreationsmöjligheter rustas upp av kommunen. Tidsmässigt löper arbetsprocesserna parallellt men är i övrigt åtskilda.

NATURMILJÖ

Inventeringsområdet bedöms vara mycket känsligt för störningar i form av exploatering. Vegetationen är varierad och artrik med flera känsliga arter anpassade till en mörk lundmiljö där spridningsavståndet är kort och spridning sker långsamt.

Om exploatering av inventeringsområdet genomförs kommer naturvärdesobjektets naturvärden att påverkas starkt negativt och biologisk mångfald gå förlorad. De mest känsliga arterna inom objektet identifierades vid branten där branten sluttar som mest. Där skulle även en relativt liten exploatering som kraftig utglesning av trädbeståndet få negativa konsekvenser

Antagandehandling 2018-10-17

Beräknade flöden från ytor inom Billingeus 1. Andel som rinner till ledningsnät har inte uppskattats efter planerad byggnation då utformningen av framtida dagvattensystem är okänd

för naturmiljön. Att ta ned vissa större trädindivider eller bestånd påverkar de fuktberoende naturvärdena negativt då mikroklimatet skapat av träden skulle försvinna och en ny brynzon bildas.

Exploateringen omfattning har tagit hänsyn till naturinventeringen och bedöms inte påverka de inventerade värdena eller orsaka nya brynzoner. Byggnaden ska placeras och utformas så att det går att bygga och underhålla utan att påverka de höga naturvärdena i branten.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp (VA)

Framtida VA-hantering i området har utretts tillsammans med Skövde kommun.

Slutsatserna bygger på underlag som har varit tillgängligt vid utredningstillfället och bör ses över i samband med ett senare skede.

I samband med ombyggnation av området skall befintliga vattenledningar av gjutjärn förlagda i Arne Sandbergs väg ersättas. Dessa ligger utanför planområdet men nyttjas av hotell- och konferensanläggningen. Delar av ledningsnätet har ersatts av kommunen i tidigare etapper.

Bedömningen är att inga spillvattenledningar behöver ersättas.

Enligt en preliminär bedömning är kapaciteten i spill- och dricksvattennät tillräcklig även efter utbyggnad av Billingeus friluftsområde. I samband med detaljprojektering av området måste teoretiska vattenbehov och spillvattenflöden redovisas till kommunen för att säkerställa att den preliminära bedömningen stämmer.

Vattenledningen bredvid Alphyddevägen till Arne Sandbergs väg måste läggas om för att säkra upp dricksvattenförsörjningen till området. Fyllningshöjder måste beaktas för ovanstående ledningsavsnitt då den nya parkeringen anläggs.

Om detaljprojektering visar att kapaciteten i systemet är otillfredsställande kan en kapacitetsökning uppnås genom en uppgradering av befintlig pumputrustning i närmast ligande pumpstation. Kapacitetsökning kan uppnås genom att byta pumpen till en större dimension. I samband med detta är det viktigt att säkerställa att kraftmatningen till den nya pumpen är tillräcklig.

Dagvatten

Billingeus ligger inom kommunens verksamhetsområde för dagvatten.

Dagvatten ska hanteras i enlighet med kommunens riktlinjer för dagvattenhantering, Riktlinjer för dagvatten i Skövde kommun. Här regleras bland annat vilken rening som behövs beroende på vilken typ av ytor som avvattnas och vilken recipient som dagvattnet avleds till. Vid utveckling/förtätning av befintliga bebyggda områden får avrinningen från området inte öka jämfört med dagsläget vid ett 10-årsregn med en klimatfaktor på 1,2.

En dagvattenutredning (Bilaga D) har tagits fram av COWI. Här framgår att flödesökningen när mer yta blir hårdgjord kommer att kompenseras med genomsläppliga material, lokal fördröjning i dike eller annan enklare anläggning. Hur mycket som kommer att gå till eventuellt förekommande ledningsnät beror på hur man väljer att utforma dagvattenhanteringen.

Föroreningshalter från parkeringsytor vid Billingeus 1 bedöms som måttliga då parkeringsplatserna bedöms ha en liten omsättning. Bedömningen baseras på att konferens- eller hotellgäster normalt stannar över en längre period. Dock bör vatten från parkering genomgå viss rening innan det släpps vidare till den känsliga naturmarken.

Recipienten Svesån bedöms som mindre känslig. Viss rening kommer därför att krävas. Enligt Skövde kommuns riktlinjer kan genomsläpplig asfalt, gräs- eller grusarmering övervägas vid anläggning av nya parkeringsytor.

Andra behandlingsformer kan exempelvis utgöras av makadamfyllda magasin, gräsbeklädda diken eller någon typ av filterlösning.

Beroende på hur den nya byggnationen utformas (lutning på tak etc.) kan en större eller mindre del av avrinningen från den nya konferensanläggningen rinna av mot ledningsnät. För att undvika påverkan på känslig naturmark i anslutning till den nya konferensanläggningen bör de ytor som idag avvattnas mot rasbranten fortsätta att avvattnas åt det hållet, så att vegetationen i rasbranten inte torkar ut.

Det vatten som rinner mot naturmarken kan infiltreras via utkastare och öppna rännalsplattor. Utkastare och rännalsplattor bör placeras så att avrinningen sprids ut och risken för erosion minskar.

Då dagvattnet enligt dagvattenutredningen inte bedöms som förorenat efter att vattnet från parkeringsytor genomgått viss rening samt att närmaste recipient som omfattas av miljökvalitetsnormer befinner sig på ett avstånd om ca 4 km från planområdesgränsen bedöms inte dagvatten från planområdet påverka möjligheten för recipienten att uppnå miljökvalitetsnormen.

El och fiber

Hotellet försörjs med el från SkövdeNät AB:s ledningsnät.

Fastighetsägaren/exploatören ska bygga nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning. Elrum ska ligga mot yttervägg och uppfylla nu gällande krav på storlek. Den befintliga transformatorstationen inne i hotellet behöver ersättas med en ny som ska placeras utanför hotellet.

Norr om hotellet finns en yta med kryssmark med användning som medger en transformatorstation. Transformatorstationen bör få en diskret utformning och integreras i befintliga nivåskillnader, gärna omgiven av växtlighet. Placering och utformning ska bestämmas närmare i samråd med SkövdeNät AB och sektor samhällsbyggnad.

Ifall att hotellet i framtiden skulle behöva bli högspänningskund finns det möjlighet att placera en transformatorstation exempelvis inom kryssmarken söder om den planerade kongresshallen.

Fiber finns utbyggt till hotellet.

Värme

Minimikrav och råd avseende energihushållning och värmeisolering regleras i Boverkets byggregler (BBR).

I hotellet finns en pelletsanläggning som även försörjer Billingebadet och Blå hallen med värme via ett kulvertsystem.

Pelletsanläggningen avses ersättas och fastighetsägaren har föreslagit att värma upp byggnaderna på fastigheten med bergvärme alternativt samordna en uppvärmningslösning med närliggande kommunal verksamhet.

Brand

Räddningstjänstens åtkomlighetförräddningsinsatser bedöms kunna tillgodose i den omplanförslaget. Åtkomlighetförräddningsinsatser studeras djupare i den fortsatta projekteringen där bland annat en brandskydds dokumentation krävs.

Räddningstjänstens tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost i området ska säkerställas i enlighet med räddningstjänstens rekommendationer för detta. Om brandvattenförsörjningen behöver utökas kan exploatören behöva komplettera med brandvattenposter.

Räddningstjänstens rekommendationer "Brandvattenförsörjning från brandposter" finns att ta del av på www.rtos.se/rekommendationer.

Avfall

Avfallshanteringen ska utformas så att återanvändning och återvinning främjas. Förslag på lägen där hämtning och lämnning av avfall anges på till plankartan tillhörande illustration. En samordning av avfallshanteringen med omkringliggande verksamheter bör ses över i den fortsatta projekteringen.

Utrymmen för hämtning av avfall ska utformas i samarbete med Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).

STÖRNINGAR

Buller

Utredningen om trafikbuller omfattar både detaljplan för Billinge 1 och detaljplan för Billinge 2 med flera. Generellt visar resultaten att den utökade trafiken på grund av en utveckling av Billinges friluftsområde inte kommer att få någon betydande påverkan på trafikbullernivåer för de bostäder eller den skola som ligger i närheten av området. Den normala trafikökningen medför att trafikbuller kommer att öka vid berörda vägar och att riktvärden kommer överskridas vid berörda bostäder oavsett om detaljplanerna genomförs eller inte. Genomförande av detaljplanerna medför endast en marginell ökning jämfört med bullret från normal trafikökning och förändrar inte förhållandet till riktvärdena.

Trafikbullernivåerna kommer inte upp i sådana nivåer att åtgärder bedöms motiverade.

I beräkningarna har hastighetsbegränsningen 50km/h använts och vidare har gondolliften ej räknats in för att få fram ett maximaltpåverkansscenario. I verkligheten bedöms påverkan bli mindre då exempelvis Skövde kommun nyligen ändrat hastigheter på vägar som ingår i beräkningarna till 40 km/h.

Risker

Användningen inom planområdet medför inte några risker avseende farligt gods. Marken är erosionsbenägen varför rekommendationer i PM Geoteknik ska beaktas. Risk för skred har inte bedömts föreligga.

Klimatanpassningsåtgärder

Planområdets läge uppe på Billingen bedöms medföra att det inte föreligger några risker för förväntade höjda vattenstånd eller påverkan avseende kraftiga regn.

Inom planområdet är i stor andel av ytorna redan idag hårdgjorda med parkering, vägar och bebyggelse. Därmed bedöms marken redan vara ianspråktagen. En dagvattenutredning har tagits fram med rekommendationer rörande fördröjning och rening av dagvatten.

Klimatanpassningsåtgärder för värmeböljor berör främst byggnadens konstruktion och utförande och ska bevakas i bygglovsprocessen.

MILJÖKVALITETSNORMER

Sektor samhällsbyggnad bedömer med nuvarande kunskap att konsekvenserna av planens genomförande inte innebär att några miljökvalitetsnormer överskrids.

Konsekvenser som planen har sammantaget med angränsande detaljplan för Billinge 2 m.fl. framgår i framtagna miljökonsekvensbeskrivning för projektet som helhet.

KONSEKVENSER

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar den samlade påverkan av båda detaljplanerna för Billinge hus 1 och för Billinge hus 2 med flera.

De största konsekvenserna av båda planerna tillsammans rör kulturmiljövärden, med måttliga till stora konsekvenser. Även konsekvenserna för stads- och landskapsbilden bedöms som måttliga till stora, men avgörandet om påverkan är positiv eller negativ ligger hos betraktaren.

Detaljplanen för Billinge hus 2 bedöms medföra stora konsekvenser för naturvärden då ytor med ovanliga och höga naturvärden tas i anspråk för

att utöka Billingebacken. I detaljplanen för Billinge hus 1 har det varit möjligt att begränsa exploateringen på ett sådant sätt att naturvärden inte bedöms ta skada. Konsekvenserna för naturvärden bedöms därför som små.

Bullerpåverkan från trafik och från fritidsområdets verksamheter bedöms ge små till måttliga konsekvenser. Detaljplanernas genomförande bedöms inte innebära att några miljö kvalitetsnormer riskerar att överskridas. Planförslagen bedöms medföra positiva konsekvenser för friluftsliv och för tillgänglighet och trafiksäkerhet.

Miljöaspekter	Konsekvenser
Naturmiljö	Billinge hus 2 med flera: stora konsekvenser på grund av stor påverkan på värdefull natur. Billinge hus 1: små konsekvenser. Tillåten exploatering har anpassats till de höga naturvärdena i branten.
Kulturmiljö	Konsekvensbedömningen baseras främst på påverkan på den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen kring Billinge hus. Måttliga till stora konsekvenser.
Stads- och landskapsbild	Tillkommande byggnadskroppar blir synliga på långt avstånd. Billingebacken kommer utgöra en större öppen yta mellan skogspartier. Måttliga till stora konsekvenser - kan både vara positiva och negativa.
Buller, vibrationer och ljus	Bullerpåverkan från trafik och drift av verksamheten, bland annat i form av snöproduktion och pistning. Små till måttliga konsekvenser.
Byggtiden	Påverkan från anläggningsarbeten i form av exempelvis buller, vibrationer och damning. Riktvärden och standarder ska tillämpas. Fysiska skydd för områden som ska bevaras. Små till måttliga konsekvenser.

Miljöaspekter	Konsekvenser
Klimat	Ökad avrinning från Billingebacken. Fördröjningsåtgärder. Ingen påverkan på bebyggelse vid framtida höga nederbördssituationer. Åtgärder för hållbart resande. Små konsekvenser.
Yt-, grundvatten och övriga naturresurser	Ingen påverkan på möjligheten att nå miljö kvalitetsnormer för vatten. Liten påverkan på skogsbruk. Små konsekvenser.
Luft	Ingen påverkan på möjligheten att leva upp till miljö kvalitetsnormer för luft. Små konsekvenser.
Säkerhet och tillgänglighet	Området planeras för att uppnå god säkerhet för oskyddade trafikanter, samt tillgänglighet för alla. Positiva konsekvenser.
Rekreation och friluftsliv	Förutsättningarna för rekreation och friluftsliv förbättras och positiva konsekvenser bedöms uppstå. Positiva konsekvenser.

GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN

Organisatoriska frågor

Planprocess

Planprocessen är indelad i tre skeden; samrådsskede, granskningsskede och antagandeskede. Kommunstyrelsen har behandlat detaljplanen i samtliga skeden.

Tidplan

Planprocessen beräknas pågå under 2017 och 2018 och ett antagande av detaljplanen beräknas under hösten 2018. (för en mer detaljerad tidplan se sidan 3). Under 2018 beräknas anläggningsarbeten kunna påbörjas.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

All mark inom planområdet är privatägd och regleras till största delen som kvartersmark. En liten del av planområdet planläggs som allmän plats natur.

Sektor service ansvarar för allmänt optonät, dagvatten och VA-ledningar. Skövde elnät AB ansvarar för det kommunala elnätet inom planområdet. Sektor service ansvarar även för kanalisation för tele och bredband inom planområdet.

Inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren för projektering och genomförande av ny bebyggelse samt ansvarar för anläggande och framtida drift av servisleddningar på kvartersmarken. Skövde värmeverk ansvarar för fjärrvärmeledning- ar.

Avtal

I samband med exploatering av området bör följande avtal upprättas för att klargöra ansvar för genomförande av nedanstående anläggningar mm:

- Val av uppvärmningssystem.
- Fördelning av parkeringsplatser inom kvartersmark och på kommunal mark utanför planområdet.
- Rättighet för fastighet Skövde 4:302 att nyttja del av hotellets fastighet för angöring till sin egen fastighet.
- Allmänna gångförbindelser genom kvartersmarken.
- Rättighet för hotellet att vid underhåll av bebyggelse på egen fastighet nyttja delar av Arne sandbergs väg.
- Rättighet för Skövde kommun att utföra vissa markarbeten inom hotellets nordöstra hörn vid samband med utbyggnad och underhåll av närliggande gondolstation.
- Rättighet för Skövde kommun att tillåta besökare att röra sig över hotellets fastighet i norr.

- upprättande av dagvattenhanteringsplan i enlighet med Skövde kommuns dagvattenpolicy.
- Utbyggnad av rondell för dubbelriktad trafik från rondell vid Alphyddevägen in på hotellets fastighet.

Detaljplanens genomförande ska regleras i exploateringsavtal mellan Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad och Host hotelejdendom AB (hädanefter benämnd Host). Exploateringsavtalet ska redovisa erforderliga marköverföringar, kostnader och ansvar för genomförandet samt utförande av nedanstående allmänna anläggningar:

- Rättighet för, samt ändringar/omdragning av befintliga kör-, gång- och cykelvägar
- nyttjande och eventuellt anläggande av parkeringsplatser utanför hotellets fastighet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Ingen ny fastighetsbildning bedöms nödvändig vid genomförandet. Om fastighetsägaren till Billinge 1 önskar så har de rätt att kräva att Skövde kommun löser in område inom fastigheten som är planlagd som allmän plats; natur. Omvänt har kommunen rätt att kräva inlösen av marken.

Ledningsrätt

Upplåtelse av mark för allmänna underjordiska ledningar ska säkerställas genom ledningsrätter inom reserverade områden, på plankartan markerade med u.

I planområdets nordöstra del behövs ny ledningsrätt tillskapas för utbyggnad av fjärrvärme. Ledningsägarna ansvarar för att söka ledningsrätt.

Servitut

Inom planområdet finns ett servitut för gång- och cykelväg genom de södra delarna av planområdet samt ett servitut för bilväg längs Arne Sandbergs väg och Alphyddevägen. Servituten upprättades 2016 och bedöms behöva justeras för att anpassas till vad som föreslås i detaljplanerna för Billinge 1 samt Billinge 2 m.fl.

I planområdets norra del behöver ett nytt servitut upprättas över Billinge 1 för en gångväg från den planerade gondolstationen till Arne Sandbergs väg.

Servitut ska upprättas för infartsväg över parkering i söder till förmån för fastigheten Billinge 4:302 (Frisksportarna).

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Kommunens kostnader i samband med exploateringen ska regleras i exploateringsavtal som upprättas av Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad.

Detaljplanekostnader

Kostnaderna för framtagande av detaljplan har reglerats i avtal mellan Skövde kommun och Host hotelejemdom AB.

Ersättningskyldighet

Införande av q-bestämmelser i detaljplanen för andeleder inte att någon ersättning från kommunen ska utgå till fastighetsägaren. (enl. 14 kap. 10§ PBL)

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp (VA)

I samband med ombyggnation av området skall befintliga vattenledningar av gjutjärn för lagda i Arne Sandbergs vägersättas. Delar av ledningsnätet har ersatts av kommunen i tidigare etapper.

Vattenledningen bredvid Alphyddevägen till Arne Sandbergs väg måste läggas om för att säkra upp dricksvattenförsörjningen till området. Fyllningshöjder måste beaktas för ovanstående ledningsavsnitt då den nya parkeringen anläggs.

Enligt en preliminär bedömning är kapaciteten i spill- och dricksvattennät tillräcklig även efter utbyggnad av Billingens friluftsområde. I samband med detaljprojektering av området måste teoretiska vattenbehov och spillvattenflöden redovisas till kommunen för att säkerställa att den preliminära bedömningen stämmer.

Om detaljprojektering visar att kapaciteten i systemet är otillfredsställande kan en kapacitetsökning uppnås genom en uppgradering av befintlig pump utrustning i närastliggande pumpstation. Kapacitetsökning kan uppnås genom att byta pumpen till en större dimension. I samband med detta är det viktigt att säkerställa att kraftmatningen till den nya pumpen är tillräcklig.

Dagvatten

Billingeus ligger inom verksamhetsområde för dagvatten.

Dagvatten ska hanteras i enlighet med kommunens riktlinjer för dagvattenhantering, *Riktlinjer för dagvatten i Skövde kommun*. En dagvattenhanteringsplan ska tas fram senast till detta tekniska samrådet. I dagvattenhanteringen är det viktigt att ta hänsyn till de höga naturvärdena i närliggande brant.

Elförsörjning

Fastighetsägaren/Exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt eldistributören SkövdeNät AB ifrån transformatorstation till nytt servisställverk. Placering och utförande av kanalisation ska ske i samråd med SkövdeNät AB.

Fiber

Planområdet kan anslutas till Skövde Stadsnät som är ett öppet nät.

Exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt Skövde Stadsnät från teknikrum till tomtgräns dit Skövde Stadsnät anvisar.

Uppvärmning

Fastighetsägaren har föreslagit att värma upp byggnaderna på fastigheten med bergvärme alternativt samordna en uppvärmningslösning med närliggande kommunal verksamhet.

Vid borring för bergvärme ska en anmäla göras till miljösamverkan östra Skaraborg. Då berggrunden är sedimentär är det krav på återfyllning av energibrunnar som penetrerar alunskifferlagret.

Avfallshantering

Samråd kring utformning och placering av avfallslösning sker mellan exploatören, sektor samhällsbyggnad och Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).

Utredningar

De undersökningar som gjorts bedöms tillräckliga för överväganden i plansammanhang. Inför detaljprojektering av kvartersmarken kommer det att erfordras ytterligare undersökningar.

Fortsatt arbete och uppföljning

De geotekniska undersökningar som gjorts är tillräckliga för överväganden i plansammanhang. Inför detaljprojektering av kvartersmarken kan det erfordras ytterligare undersökningar.

Inför genomförandet av detaljplanen krävs fortsatt utredning av följande:

- Eventuellt behöver grundvattennivåer utredas på utvalda platser.
- Inför bygglovspliktiga förändringar av särskilt värdefull bebyggelse kan en antikvarisk förundersökning och konsekvensbedömning krävas, för att säkerställa en god gestaltning och att kulturmiljövärden inte förvanskas.

Under byggskedet bör kontroll utföras, inom ramen för entreprenörernas egenkontroll, av exempelvis hantering av

förorenade massor och länshållningsvatten, skydd av värdefulla områden och objekt samt vibrationer i byggnader som riskerar att påverkas.

Följande aspekter bör följas upp efter genomförandet av detaljplanen:

- Skötselplan för naturområden i och i anslutning till skidbacken.

AVGIFTER OCH TAXOR

Vatten och avlopp

Avgifter för vatten och avlopp tas ut i enlighet med Skövde kommuns taxa.

Bygglov, bygganmälan och planavgift

För bygglov och bygganmälan erläggs avgifter enligt taxa för byggnadsnämndens verksamhet.

Lantmäteriförrättning

Avgifter för avstyckning och fastighetsreglering tas ut i enlighet med den kommunala lantmäterimyndighetens taxa.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen med dess byggrätter att gälla men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som eventuellt gått förlorade.

Utökad lovplikt

Krav på utökad lovplikt har införts på plankartan. Bygglov krävs för utvändigt underhåll, för att färga om, byta fasadbeklädnad eller byta taktäckningsmaterial.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

I arbetet med denna detaljplan har följande medverkat:

Arkitekterna Krook & Tjäder har, i samråd med Skövde kommun, utarbetat förslaget till detaljplan samt anläggningar och bebyggelse som ligger till grund för planförslaget. Handläggande plankonsult har varit Petter Frid.

Från Skövde kommun har följande tjänstemän deltagit,

Karin Holgersson	Kultur och fritid
Annika Holmén	VA
Claes Clausen	Bygglov
Emma Malmrot	Bygglov
Johanna Larsson	Bygglov
Daniel Lindh	Gata och natur
Aron Sandling	Gata och natur
Daniel Strömvall	Kart och mät
Anna-Lena Nilsson	Kart och mät
Lars Karlsson	Kart och mät
Bo Sandin	Mark och exploatering
Birgit Bjelkengren	Plan

Sektor samhällsbyggnad

Unnar Kristmannsson	Sigrid Boëthius Väart
Planchef	Planarkitekt

PLANBILAGOR

Förteckning med namn och datum

- A. Behovsbedömning 2017-05-22, Skövde kommun
- B. Naturvärdesinventering 2017-09-04, COWI AB
- C. Kulturmiljöunderlag Billingen fritidsområde 2017-11-17, Acanthus arkitektur och kulturvård AB
- D. Dagvatten och VA 2017-11-24, COWI AB
- E. Getotekniskt PM 2017-11-22, MITTA AB
- F. Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10, COWI AB
- G. Trafikbulerutredning avseende detaljplaner för Billingeus 1 samt Billingeus 2 m.fl. Rev 2018-01-04, COWI AB
- H. Parkeringsutredning – Detaljplan billingeus 1 och 2 Skövde kommun 2018-01-26, COWI AB
- I. Trafik till och från Billingen antaganden och prognos 2017-12-18, COWI AB
- J. Trafikutredning, Detaljplan Billingeus 1 och Billingeus 2 Skövde kommun 2018-04-27, COWI AB
- K. Kollektivtrafik till Billingen, Skövde kommun 2018-04-24, COWI AB

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum: 2018-10-09

Diarienummer: PLAN.2017.8

Handläggare: Sigrid Boëthius Väart

Kommunstyrelsen

Detaljplan för Billingeus 1

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 1

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billingeus i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna uppe på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billingeus 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

Planområdet omfattar ca 2,9 ha och omges av planområdet för Billingeus 2 med flera.

Bakgrund

First hotell Billingeus planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planerlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billingeus 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billingebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs

varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstitiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det sla fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en

stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billingeus kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluft- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotellbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt

servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar som ingår i beslutet

Plankarta med bestämmelser 2018-10-17

Planbeskrivning, 2018-10-17

Illustrationsplan, 2018-10-17

Granskningsutlåtande 2018-10-17

Samrådsredogörelse 2018-06-18

Miljökonsekvensbeskrivning, 2010-10-10

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Unnar Kristmannsson
Planchef

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 260/18
Detaljplan för Billingeus 1, antagande
KS2017.0252

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	254/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	260/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	142/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 1.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

” Inledning

För det första ser vi med stor oro på att den andra parten i utvecklingen av Billingen ännu inte har påbörjat sin del av avtalet, när tänker Hotellet (Host Billingeus) påbörja sina aktiviteter!

Skövde Kommun har påbörjat sina åtaganden samt lagt ner mycket pengar och många arbetstimmar på att utredningar och detaljplaner mm. Hur långt har Host Billingeus kommit i sin del?

Synpunkter på detaljplaner Billingeus 1

Hotellet

Hotellets planerade ökade verksamhet ihop med friluftsområdets utökning kommer att innebära ett större antal besökare till området och därmed också påverka trafikförsörjningen och parkeringsbehovet inom hela området. Vilket noga bör beaktas och tas hänsyn till. Utformning och placering av fler parkeringsplatser i närheten av hotellet och fritidsområdet bör ses över och omfattningen bör beräknas noga. Även behov av parkeringsplatser för övriga transportslag så som MC, cykel och buss bör skrivas med i planen.

Viktigt att det skapas parkeringsplatser för hotellets gäster så att kommunens parkeringsplatser finns för fritidsområdets besökare. Det behövs även en noggrann genomgång och planering av hur de befintliga platserna skyltas och marknadsförs.

Ett ökat besöksantal, från dagens 300.000 besökare årligen, till beräknat 400.000 besökare per år, kommer att innebära ökade bullernivåer samt stor påverkan på trafiksituationen både inom som utom planområdet.

I branten och slänten öster om hotellbyggnaden nämns idag förekomst av höga naturvärden som eventuellt kommer att påverkas pga ändrade ljusförhållanden, tex pga av avverkning eller gallring.

Utformningen av tillbyggnaden kan påverka upplevelsen i naturområdet nedanför rasbranten och behöver därför noga beaktas.

Ökat friluftsutnyttjande av hotellgäster och besökande i känsliga delar av området kan påverka friluftsområdet och naturen negativt, därför bör en omsorgsfull utformning av anläggningarna och området runt hotellet vara högt prioriterat.

Hotellets planerade utbyggnad kommer även att påverka stadsbilden och vara väl synligt från staden och behöver beaktas noga. Den kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen ligger i betraktarens öga...positiv eller negativ...

De naturvärden och kulturmiljövärden som finns i området bör noga beaktas och tas stor hänsyn till.

Alphyddan

Ett genomförande av detaljplanen för Billinge 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens. För att spara de kulturhistoriska värden till framtida generationer bör Alphyddan få vara kvar.”

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planerlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna uppe på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

First hotell Billinge 1 planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billinge hus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge hus 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billinge badet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund

för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det sla fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billinge 1 kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluftss- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotelbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billinge 1, antagande
 Handling_Planbeskrivning Billinge 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Plankarta Billinge 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Tjänsteskrivelse antagande

Samrådsredogörelse Billingeus 1 2018-06-18
Handling_Bilaga F Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10
Handling_Granskningsutlåtande Billingeus 1 2018-10-17
Handling_Illustrationskarta Billingeus 1 antagandeskede 2018-10-17

Skickas till
Sektor samhällsbyggnad

Från: Karin Grunselius
Skickat: den 31 oktober 2018 15:01
Till: SK-FN-SBF-Samhällsbyggnad
Ämne: Expediering av kommunstyrelsens beslut, 2018-10-29, § 260/18
Bifogade filer: Beslut KS, 2018-10-29, Ärende 260_18, Detaljplan för Billinge 1, antagande.pdf

Karin Grunselius
Kommunsekreterare

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Enheten demokratistöd
Skövde kommun
541 83 Skövde

Direkt telefon 0500-49 83 16
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 260/18
Detaljplan för Billinge hus 1, antagande
KS2017.0252

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	254/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	260/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	142/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billinge hus 1.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

” Inledning

För det första ser vi med stor oro på att den andra parten i utvecklingen av Billingen ännu inte har påbörjat sin del av avtalet, när tänker Hotellet (Host Billinge hus) påbörja sina aktiviteter!

Skövde Kommun har påbörjat sina åtaganden samt lagt ner mycket pengar och många arbetstimmar på att utredningar och detaljplaner mm. Hur långt har Host Billinge hus kommit i sin del?

Synpunkter på detaljplaner Billinge hus 1

Hotellet

Hotellets planerade ökade verksamhet ihop med friluftsområdets utökning kommer att innebära ett större antal besökare till området och därmed också påverka trafikförsörjningen och parkeringsbehovet inom hela området. Vilket noga bör beaktas och tas hänsyn till. Utformning och placering av fler parkeringsplatser i närheten av hotellet och fritidsområdet bör ses över och omfattningen bör beräknas noga. Även behov av parkeringsplatser för övriga transportslag så som MC, cykel och buss bör skrivas med i planen.

Viktigt att det skapas parkeringsplatser för hotellets gäster så att kommunens parkeringsplatser finns för fritidsområdets besökare. Det behövs även en noggrann genomgång och planering av hur de befintliga platserna skyltas och marknadsförs.

Ett ökat besöksantal, från dagens 300.000 besökare årligen, till beräknat 400.000 besökare per år, kommer att innebära ökade bullernivåer samt stor påverkan på trafiksituationen både inom som utom planområdet.

I branten och slänten öster om hotellbyggnaden nämns idag förekomst av höga naturvärden som eventuellt kommer att påverkas pga ändrade ljusförhållanden, tex pga av avverkning eller gallring.

Utformningen av tillbyggnaden kan påverka upplevelsen i naturområdet nedanför rasbranten och behöver därför noga beaktas.

Ökat friluftsutnyttjande av hotellgäster och besökande i känsliga delar av området kan påverka friluftsområdet och naturen negativt, därför bör en omsorgsfull utformning av anläggningarna och området runt hotellet vara högt prioriterat.

Hotellens planerade utbyggnad kommer även att påverka stadsbilden och vara väl synligt från staden och behöver beaktas noga. Den kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen ligger i betraktarens öga...positiv eller negativ...

De naturvärden och kulturmiljövärden som finns i området bör noga beaktas och tas stor hänsyn till.

Alphyddan

Ett genomförande av detaljplanen för Billinge 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens. För att spara de kulturhistoriska värden till framtida generationer bör Alphyddan få vara kvar.”

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna upp på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

First hotell Billinge planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billinge 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billingebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund

för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådet den 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det ska fortfarande vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billinge 1 kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluftss- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotelbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billinge 1, antagande
 Handling_Planbeskrivning Billinge 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Plankarta Billinge 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Tjänsteskrivelse antagande

Samrådsredogörelse Billingeus 1 2018-06-18
Handling_Bilaga F Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10
Handling_Granskningsutlåtande Billingeus 1 2018-10-17
Handling_Illustrationskarta Billingeus 1 antagandeskede 2018-10-17

Skickas till
Sektor samhällsbyggnad

**KommunstyrelsenSkövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 260/18
Detaljplan för Billingeus 1, antagande
KS2017.0252

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	254/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	260/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	142/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billingeus 1.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkänner följande protokollsanteckning från Socialdemokraterna, inlämnad av Maria Hjærtqvist (S):

” Inledning

För det första ser vi med stor oro på att den andra parten i utvecklingen av Billingen ännu inte har påbörjat sin del av avtalet, när tänker Hotellet (Host Billingeus) påbörja sina aktiviteter!

Skövde Kommun har påbörjat sina åtaganden samt lagt ner mycket pengar och många arbetstimmar på att utredningar och detaljplaner mm. Hur långt har Host Billingeus kommit i sin del?

Synpunkter på detaljplaner Billingeus 1

Hotellet

Hotellets planerade ökade verksamhet ihop med friluftsområdets utökning kommer att innebära ett större antal besökare till området och därmed också påverka trafikförsörjningen och parkeringsbehovet inom hela området. Vilket noga bör beaktas och tas hänsyn till. Utformning och placering av fler parkeringsplatser i närheten av hotellet och fritidsområdet bör ses över och omfattningen bör beräknas noga. Även behov av parkeringsplatser för övriga transportslag så som MC, cykel och buss bör skrivas med i planen.

Viktigt att det skapas parkeringsplatser för hotellets gäster så att kommunens parkeringsplatser finns för fritidsområdets besökare. Det behövs även en noggrann genomgång och planering av hur de befintliga platserna skyltas och marknadsförs.

Ett ökat besöksantal, från dagens 300.000 besökare årligen, till beräknat 400.000 besökare per år, kommer att innebära ökade bullernivåer samt stor påverkan på trafiksituationen både inom som utom planområdet.

I branten och slänten öster om hotellbyggnaden nämns idag förekomst av höga naturvärden som eventuellt kommer att påverkas pga ändrade ljusförhållanden, tex pga av avverkning eller gallring.

Utformningen av tillbyggnaden kan påverka upplevelsen i naturområdet nedanför rasbranten och behöver därför noga beaktas.

Ökat friluftsutnyttjande av hotellgäster och besökande i känsliga delar av området kan påverka friluftsområdet och naturen negativt, därför bör en omsorgsfull utformning av anläggningarna och området runt hotellet vara högt prioriterat.

Hotellets planerade utbyggnad kommer även att påverka stadsbilden och vara väl synligt från staden och behöver beaktas noga. Den kommer att utgöra den största påverkan på landskapsbilden och konsekvensen ligger i betraktarens öga...positiv eller negativ...

De naturvärden och kulturmiljövärden som finns i området bör noga beaktas och tas stor hänsyn till.

Alphyddan

Ett genomförande av detaljplanen för Billinge hus 1 medför att Alphyddan rivs. Alphyddan har bedömts inneha höga kulturhistoriska värden och byggnaden speglar områdets långa kontinuitet av friluftsliv. Att byggnaden rivs medför en stor negativ konsekvens. För att spara de kulturhistoriska värden till framtida generationer bör Alphyddan få vara kvar.”

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge hus i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna upp på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökad förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

First hotell Billinge hus planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billingeus 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billingeus 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billingebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund

för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådstiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det sla fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billinge 1 kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluftss- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotelbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billingeus 1, antagande
 Handling_Planbeskrivning Billingeus 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Plankarta Billingeus 1 antagande 2018-10-17
 Handling_Tjänsteskrivelse antagande

Samrådsredogörelse Billingeus 1 2018-06-18
Handling_Bilaga F Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10
Handling_Granskningsutlåtande Billingeus 1 2018-10-17
Handling_Illustrationskarta Billingeus 1 antagandeskede 2018-10-17

Skickas till
Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsens
arbetsutskott** Skövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 254/18
Detaljplan för Billinge hus 1, antagande
KS2017.0252

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	254/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	260/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Detaljplan för Billinge hus 1.

Bakgrund

Planens syfte är att möjliggöra utbyggnad av befintlig konferens- och hotellverksamhet vid Billinge hus i Skövde, samt att säkerställa att befintlig bebyggelse blir planenlig. Åtgärderna görs som del i en kommande utveckling av anläggningarna uppe på Billingen för att främja friluftsliv och turism.

Kommunstyrelsen beslutade 2018-03-05 § 61/18 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning för förslag till detaljplan för Billinge hus 1. Detaljplanen bedöms vara av stort allmänt intresse och handläggs med utökat förfarande.

Planen möjliggör för en påbyggnad i upp till två våningar på befintlig hotellbyggnad och en utbyggnad åt söder i form av en kongresshall. Särskild hänsyn ska tas till anläggningen som helhet och dess höga kulturmiljövärden.

First hotell Billinge hus planerar att renovera och bygga ut hotellet och att bygga en kongresshall med plats för 1200 deltagare. Samtidigt driver Skövde kommun ett projekt med ambitionen att utveckla Billingen till ett välbesökt turistmål.

Gällande plan ST197 vann laga kraft 1968. Markanvändningen är huvudsakligen specialområde för hotell-, restaurang- och samlingslokaler. En mindre del av planområdet omfattas av planen ST 228 från 1971, som upprättades för att möjliggöra den norra hotellkroppen. Den obebyggda marken inom fastigheten är idag till största delen prickad mark som inte får bebyggas. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra hotellets utbyggnad.

Förslaget är förenligt med översiktsplanen ÖP 2025, där området är markerat med pågående markanvändning. Hotellets verksamhet kommer vara ungefär densamma som idag, men i större skala. Det omgivande fritidsområdet beskrivs i ÖP 2025 som ett av de viktigaste tätortsnära skogsområdena i Skövde för att tillgodose människors behov av

naturupplevelser och rekreation. Inriktningen som anges i översiktsplanen är att området ska utvecklas till ett nationellt centrum för idrott, motion, rekreation och upplevelser. En utveckling av hotellet kan bidra positivt till detta.

Förslaget

Planområdet utgörs av fastigheten Billinge 1 med en yta på ca 2,9 hektar bebyggd med hotell-, konferens- och restauranganläggning samt område för angöring och ytor som används för rekreation.

Befintlig bebyggelse görs planenlig genom en översyn av befintliga byggrätter i äldre planer. Utöver detta medges en påbyggnad på delar av befintlig hotellbebyggelse med 1-2 våningar samt en utökning av byggrätten i söder för att möjliggöra utbyggnad av ny kongresshall.

Parallellt med planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram, som även omfattar detaljplanen för Billinge 2 med flera. Ett flertal utredningar ligger till grund för miljökonsekvensbeskrivningen, som har påverkat utformningen av planen. För hotellets del rör de största konsekvenserna kulturvärden.

Konsekvenserna bedöms sammantaget bli måttliga till stora för de kulturmiljövärden som är knutna till bebyggelsen.

Billingebadet, St. Lukas och delar av hotellet utgör särskilt värdefull bebyggelse och ska skyddas mot förvanskning. De planerade förändringarna i båda detaljplanerna tillsammans innebär stora ingrepp i en unik miljö. Områdets autenticitet kommer att påverkas. Ett genomförande innebär en stor utökning av byggnadsvolymer i området. Det blir mindre luftigt runt byggnaderna och de större tillkommande volymerna kan ge ett dominerande intryck. Samtidigt kan förändringarna innebära en möjlighet att lyfta den yttre miljön så att byggnaderna kommer mer till sin rätt. Avgörande är att förändringarna görs med varsamhet och verkshöjd. Detaljplanen möjliggör för olika lösningar, men betonar vikten av att vid ny- och ombyggnad ta särskild hänsyn till befintliga byggnaders värden och karaktärsdrag. För att ge bebyggelsen ett starkt skydd införs varsamhets- och skyddsbestämmelser på plankartan.

I den östra delen av planområdet finns höga naturvärden vilket har varit styrande i beslutet att inte låta området omfattas eller påverkas av exploateringen. Utredning rörande trafik, mobilitet och parkering ger bland annat riktvärden för hur många parkeringsplatser som krävs för att täcka hotellets behov i framtiden. Övriga utredningar som ligger till grund för planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen behandlar bland annat dagvatten och geoteknik. Samtliga utredningar finns med som planbilagor.

Motivering av beslut

Synpunkter som framfördes under samrådtiden 12 mars - 8 april har bemötts i samrådsredogörelsen.

Planförslaget har varit utställt för granskning 4 juli - 27 augusti. Totalt har 15 skrivelser inkommit, varav 2 utan erinran. Synpunkterna bemöts i granskningsutlåtandet. Nedan sammanfattas några av de större synpunkterna och vilka förändringar av detaljplanen som föreslås.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden anser att miljökonsekvensbeskrivningen saknar innehåll och därmed inte uppfyller miljöbalkens krav. Sektor samhällsbyggnad delar inte miljönämndens uppfattning, utan bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen utgör ett fullgott underlag för detaljplanen.

Next Skövde

Next Skövde anser att planförslaget möjliggör för att ta emot möten som det idag saknas möjligheter för i Skaraborg. Next Skövde betonar även vikten av att se till berget som helhet för att utveckla Billingen som destination, samt vikten av att knyta ihop Billingen med staden Skövde.

Skövde cykelklubb

Cykelklubben har framfört synpunkter på planbestämmelsen mot att anlägga nya stigar inom allmän plats natur.

Planbestämmelsen står kvar, men planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande om att avsikten är att hindra större markarbeten, som t. ex. terrassering, urschaktning, sprängning, fyllning eller utbyte av jord- eller bergmaterial. Det sla fortfarande ska vara möjligt att skapa ett attraktivt stigsystem för cykling, liknande de stigar som redan finns i skogen söder om backen. Stigsystemet ska planeras i samarbete med sektor samhällsbyggnad och ska utföras med skonsamma metoder.

Västarvet

Västarvet vidhåller de synpunkter som framfördes under samrådet. Bland annat framfördes en stark oro för hur de kulturmiljövärden som förknippas med Billingeus kommer att påverkas. Enligt Västarvet är det svårt att se hur ambitionen att bevara anläggningens karaktär och kulturhistoriska värde kan kombineras med möjligheten att förse de tre hotellbyggnaderna med påbyggnader i två våningar. Västarvet anser att den planerade kongresshallen medför två negativa konsekvenser för kulturmiljön. Dels rivning av Alphyddan, som utgör en viktig länk bakåt i tiden, och dels att byggnationen kommer skymma den storslagna utsikten över Skövde, som allmänheten idag kan njuta av söder om nuvarande restaurangbyggnad.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Socialdemokraterna anser att Alphyddan bör få vara kvar för att de kulturhistoriska värdena ska sparas till framtida generationer. Miljöpartiet instämmer i Socialdemokraternas synpunkter.

Bemötande om kulturmiljövärden

Tillbyggnad och påbyggnad av hotellet, liksom de samlade förändringarna i hela området, innebär att nuvarande kulturmiljövärden kommer att påverkas. Vid bedömning av lämpligheten i att riva Alphyddan för att genomföra en tillbyggnad har värdet av att befintlig friluftsför- och hotellanläggning ges möjlighet att finnas kvar och utvecklas över tid vägt in. Ytan mellan Alphyddan och inlastningen till befintlig restaurang erbjuder utblickar men är i dagsläget inte utformad för allmänheten att uppehålla sig på.

Förändringar av planförslaget

Följande förändringar föreslås på grund av synpunkter under granskningen:

- Markreservat på plankartan minskas i utbredning efter synpunkter från lantmäteriet.
- Planbeskrivningen kompletteras med förtydliganden om skyddsbestämmelser för kulturvärden och inom allmän plats natur, efter synpunkter från lantmäteriet respektive Skövde cykelklubb.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

- Högsta tillåtna nockhöjd höjs med 1 m från +297 till +298 på den mellersta hotellbyggnaden. Anledningen är att det visat sig nödvändigt med bättre marginaler för variationer i befintliga bjälklagshöjder och för tekniska konstruktioner som behövs för påbyggnaden.
- Högsta tillåtna nockhöjd sänks från +302 till +301 på den södra hotelbyggnaden, eftersom det visat sig tillräckligt för att möjliggöra två våningars påbyggnad där. Även inom bygrätten framför befintlig entré sänks högsta tillåtna nockhöjd, från +291 till +290.
- Under arbetets gång har det visat sig att hotellet inte har behov av att bli högspänningskund hos SkövdeNät AB. Fastighetsägaren behöver bygga ett nytt servisställverk i anslutning till befintlig inmatning, som ligger i den norra delen av fastigheten. På plankartan har därför införts en liten yta med kryssmark norr om hotellet, där en liten transformatorstation medges.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

TU Detaljplan för Billingeus 1, antagande
Handling_Planbeskrivning Billingeus 1 antagande 2018-10-17
Handling_Plankarta Billingeus 1 antagande 2018-10-17
Handling_Tjänsteskrivelse antagande
Samrådsredogörelse Billingeus 1 2018-06-18
Handling_Bilaga F Miljökonsekvensbeskrivning 2018-10-10
Handling_Granskningsutlåtande Billingeus 1 2018-10-17
Handling_Illustrationskarta Billingeus 1 antagandeskede 2018-10-17

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-09

Diarienummer: KS2018.0418-3

Handläggare: Inger Carlsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat landsbygdsprogram för Skövde kommun.

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbygdsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Första delen av landsbygdsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF_1039953.pdf

Handling_Landsbygdsprogram del 1_reviderad 2018_med försättsblad_lågupplöst_1044429.pdf

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-09

Diarienummer: KS2018.0418-3

Handläggare: Inger Carlsson

Skickas till

Kommunstyrelsen

Nämnderna i Skövde kommun

Sektor samhällsbyggnad

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum:

Diarienummer: ADM.2018.115

Handläggare: Inger Carlsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott/Kommunstyrelsen

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att anta reviderat landsbygdsprogram för Skövde kommun.

Sammanfattning

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbygdsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Bakgrund

Första delen av landsbygdsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar som ingår i beslutet

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Caroline Hagström
Samhällsbyggnadschef

Inger Carlsson
Enhetschef

» Program

Policy

Plan

Riktlinjer

Regler

Landsbygds- program för Skövde kommun

Beslutad av kommunfullmäktige
datum månad år, § XX. Dnr XXXXX.XXXX

Dokumenttyp: Program

Dokumentet gäller för: samtliga nämnder och sektorer

Diarienummer: ADM.2018.115

Reviderad: 2018

Giltighetstid: tills vidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: en gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: sektor samhällsbyggnad

Andra tillhörande dokument: Landsbygdsprogram del 2

Landsbygdsprogram

för Skövde kommun

Del 1

SKÖVDE

Innehåll

Läshänvisning

Landsbygdsprogrammets första del inleds med ett statistikavsnitt som visar hur befolkningsutvecklingen har sett ut över tid i kommunens olika delar; glesbygd, yttertätorter och Skövde tätort. Här ges även en kort beskrivning av markägarförhållandena. Vi har vidare valt att dela in nulägesbeskrivningen i tre centrala fokusområden; boendekvalitet, attraktiv livskvalitet samt tillväxt och näringsliv.

Del två i Landsbygdsprogrammet tar upp och belyser ett antal konkreta faktorer som främjar tillväxten på landsbygden. Det finns inriktningsmål kopplade till samtliga faktorer.

Formgivning: Skövde kommun
Foto: Skövde kommun

1	Inledning	2
	Vår landsbygd	3
	Mål och syfte med arbetet	5
	Disposition och metod	5
	Definitioner	6
	Vad gör en kommun?	7
2	Befolkningsutveckling	8
	Skövde glesbygd	9
	Skövde yttertätorter	9
	Skövde tätort	9
	Markägande	10
3	Boendekvalitet	11
	Boende	12
	Kollektivtrafik på landsbygden	14
	Väg och järnväg	15
	IT och bredband	16
	Kommunal service	17
	Förskolor	18
	Vårdnadsbidrag	19
	Grundskola med förskoleklass och fritidshem	20
	Gymnasieskolor	21
	Skolskjuts	22
	Avdelningen för funktionsnedsättning	23
	Äldreomsorg	24
	Socialpsykiatri	25
	Vatten och avlopp	26
	Landsbygdsutveckling i strandnära läge	27
4	Attraktiv livskvalitet	28
	Värdefull natur	29
	Riksintresse för naturvård	30
	Skog	32
	Sjöar och vatten	33
	Klimatanpassning	34
	Värdefulla kulturvärden	35
	Hembygdsföreningar	36
	Bygdegårdsföreningar	38
	Friluftsliv och rekreation	39
	Motion	40
	Fiske	41
	Tysta områden	42
5	Tillväxt och näringsliv	43
	Sysselsättning	44
	Utbildning	46
	Besöksnäringen	48
	Boende på landsbygden	49
	Jord- och skogsbruket	50
	Djur	51
	Hästhållning	52
	Social ekonomi på landsbygden	53
	Energi och klimat	54
	Leader - en metod för att utveckla landsbygden	55
	Näringslivsforum och landsbygdsnäringsgrupp	56
	Bilagor	
	Bilaga 1 - yttertätorter	57
	Bilaga 2 - befolkningsutveckling	69
	Källförteckning	74

Vår landsbygd

Landsbygden inom Skövde kommun utgör en väsentlig del av kommunens karaktär. Här finns unika värden som ska bevaras, samtidigt som det finns områden som har stor potential när det kommer till utveckling och tillväxt som kan bidra till hela kommunens utveckling. Eftersom det finns de intressen som delvis är motstridiga behövs en samlad strategi för hur kommunen ska jobba med tillväxt på landsbygden. Med detta program vill vi säkerställa landsbygds-perspektivet och belysa landsbygdens betydelse för utveckling av Skövde kommun.

1 Inledning

Skövde kommun är en kommun som till stor del består av det vi i dagligt tal kallar landsbygd. Skövde växer och hela kommunen har potential att vara en del i detta. Näringslivet och en bra offentlig service måste i samklang skapa grunden för denna utveckling. De kommunala åtagandena ska så långt möjligt vara likvärdiga i hela kommunen. Detta kräver ibland nytänkande när det gäller hur kommunen organiserar sin verksamhet.

Landsbygdsprogrammet är Skövde kommuns övergripande strategi och handlingsplan för landsbygden. Syftet med den första delen av landsbygdsprogrammet är att samla ihop och sammanställa de strategiska samhällsbyggande delarna ur våra befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger oss en nulägesbeskrivning av hur vår landsbygd ser ut, men även vilket ansvar kommunen har på landsbygden.

Målbild och arbetets gång

För att ha en gemensam framtidsbild och för att skapa rätt förutsättningar för tillväxt i Skövde regionen fattade Skövde kommunfullmäktige i juni 2010 ett enhälligt beslut om en gemensam vision för Skövde regionen, där tillväxt är satt i fokus. Tillväxt handlar om att skapa ett rikare liv för alla i Skövde regionen, i alla avseenden. Den utgör en förutsättning för att säkra välfärden – vården, skolan, omsorgen och annan samhällsservice.

Hela Skövde regionen ska utvecklas, inte minst landsbygden. Ett bra näringslivsklimat med nya och växande företag är en förutsättning för att skapa sysselsättning och hållbar tillväxt, vilket är grunden för att kunna utveckla välfärden, både i stad och på landsbygd. Kommunal service ska erbjudas i ytterområdena och det ska finnas en väl utbyggd kollektivtrafik. Kommunen ska även arbeta aktivt för att bredband ska finnas tillgängligt för alla i kommunen.

Under 2012 fick dåvarande Närings- och samhällsbyggnadsenheten i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram ett landsbygdsprogram som samlar de strategiska samhällsbyggande delarna ur våra befintliga planer och dokument. Exempelvis ligger ÖP 2025, naturvårdsprogrammet och kulturmiljöprogrammet till grund för landsbygdsprogrammet.

En revidering av landsbygdsprogrammets första del har genomförts under 2018. I detta arbete har siffror, text och layout uppdaterats för att ge en aktualiserad bild av landsbygden i Skövde.

1 Inledning

Definitioner

Glesbygd utgör den del av Sveriges yta som inte ligger inom någon tätort enligt SCB.

Landsbygd kan definieras på många sätt. Enligt SCB skiljer man inte mellan glesbygd och landsbygd. Dels kan det definieras som område med lantlig bebyggelse. Termen används ofta som motpol till stad och avser ofta alla områden belägna mellan städerna. Jordbruksverket skriver att det finns två särdrag som förenar Sveriges landsbygder. Det ena är landsbygdernas fysiska miljö såsom natur- och kulturlandskapet, naturresurserna och bebyggelsemiljön. Det andra särdraget är tillgänglighet eller gleshet som påverkar många av de aktiviteter vi människor utför.

Småort är en benämning som används i Sverige och definieras av SCB som en samlad bebyggelse med 50–199 invånare, där det är högst 150 meter mellan husen. Efter den senaste tätortsavgränsningen 2015 tilldelas avgränsade småorter bara småortskoder men inte några namn.

Tätort definieras som ett tätbebyggt område med minst 200 invånare, där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter samt där andelen fritidsfastigheter understiger 50 procent.

Yttertätort är kommunens egen benämning på de nio tätorter i Skövde kommun som ligger utanför Skövde tätort.

Vad gör en kommun?

Genom speciallagstiftningen har kommunen fått ansvar för viktiga samhällsfunktioner som oftast är obligatoriska uppgifter. Kommunen kan även fatta beslut om att utföra olika frivilliga uppgifter.

Vad en kommun får och inte får göra regleras i lag. Lagen ställer två grundläggande krav på kommunen; kravet på ett allmänintresse för verksamheten för att kommunen ska bedriva den och kravet på att verksamhet måste ha anknytning till kommunen. Principiellt är det förbjudet att ge understöd åt enskilda verksamheter.

Kommunallagen är en så kallad ramlag. Det innebär att det finns utrymme för tolkningar för hur lagen ska förstås. Tvister avgörs av Regeringsrätten.

”Kommuner får själva ta hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar och som inte ska hanteras enbart av staten, en annan kommun, ett annat landskap, eller någon annan.”

Kommunallagen 2 kap 1§

Obligatoriska uppgifter

- Social omsorg
- För-, grund- och gymnasieskola
- Plan- och byggfrågor
- Miljö- och hälsoskydd
- Renhållning och avfallshantering
- Vatten och avlopp
- Räddningstjänst
- Civilt försvar
- Biblioteksverksamhet
- Bostäder
- Regional och lokal kollektivtrafik (tillsammans med landsting)

Frivilliga uppgifter

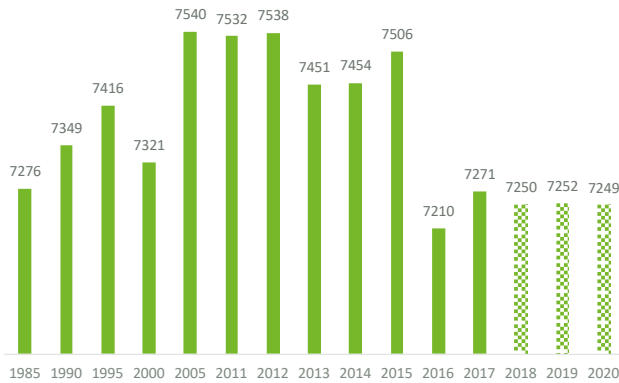
- Fritid och kultur
- Teknisk service
- Energiförsörjning
- Underhåll av gator
- Näringslivsutveckling

2 Befolkningsutveckling

I detta kapitel görs en statistisk jämförelse mellan glesbygdsområdena, yttertätorterna och Skövde tätort. Den statistiska jämförelsen avser befolkningsutveckling. Statistikdiagrammen har kompletterats med kommentarer. Därefter följer ett avsnitt avseende markägandet i Skövde kommun.

Befolkningsutveckling 2

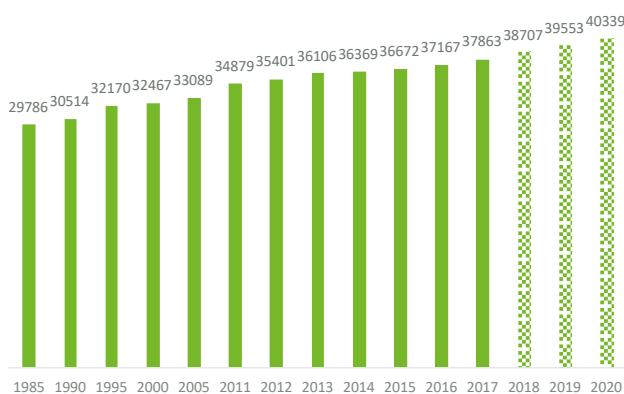
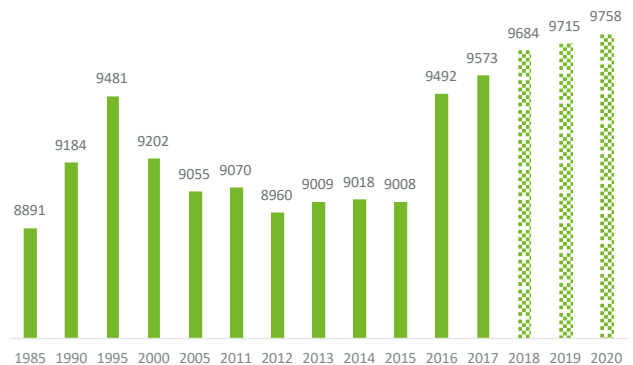

Skövde glesbygd

En ny tätortsavgränsning som innebar att denna drogs om ägde rum under 2016. Detta innebar ett antal fastigheter omkodades från landsbygds-kod till tätortskod vilket förklarar minskningen under år 2016. I övrigt uppvisar Skövde glesbygd sedan 1985 en mycket stabil befolkningsutveckling.

Skövde yttertätorter

I början av 90-talet ökade yttertätorterna kraftigt i befolkning. Efter 1995 minskade befolkningen något fram till 2005 för att därefter ha legat ganska stabilt runt 9 000 invånare. Den nya tätortsavgränsningen 2015–2016 innebar en uppgång till över 9 500 invånare och beräknas öka till nästan 10 000 i början av 2020-talet.

Skövde tätort

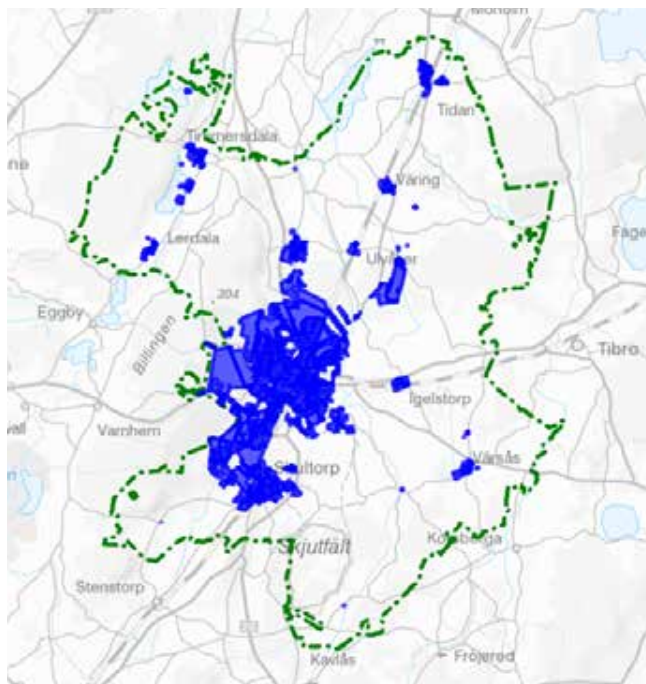
Skövde tätort har ökat med 8 000 invånare på drygt 30 år och beräknas passera 40 000 invånare år 2020. Sedan 1985 har Skövde tätort ökat med 285 invånare per år.

2 Befolkningsutveckling

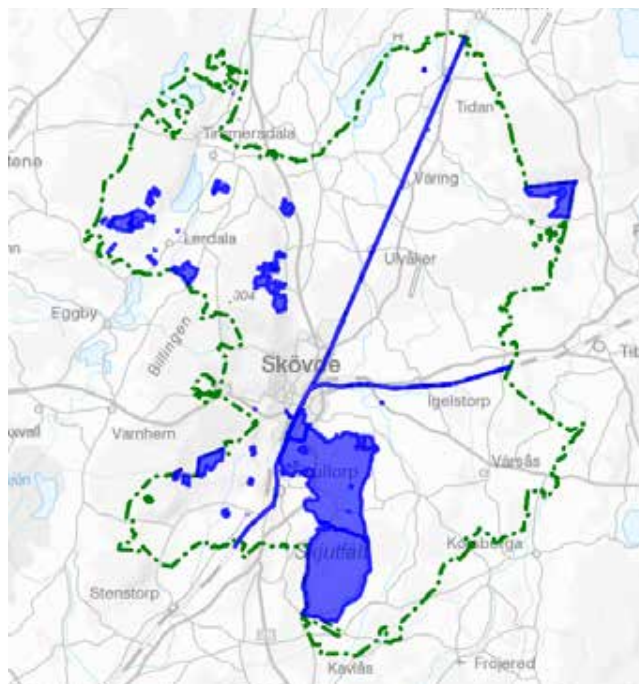
Markägande

I Skövde kommun finns ett flertal stora markägare. För att ge en översyn av olika markägarförhållanden visas här kartor på större markägare i kommunen. I nuläget domineras markägandet av Skövde kommun, staten

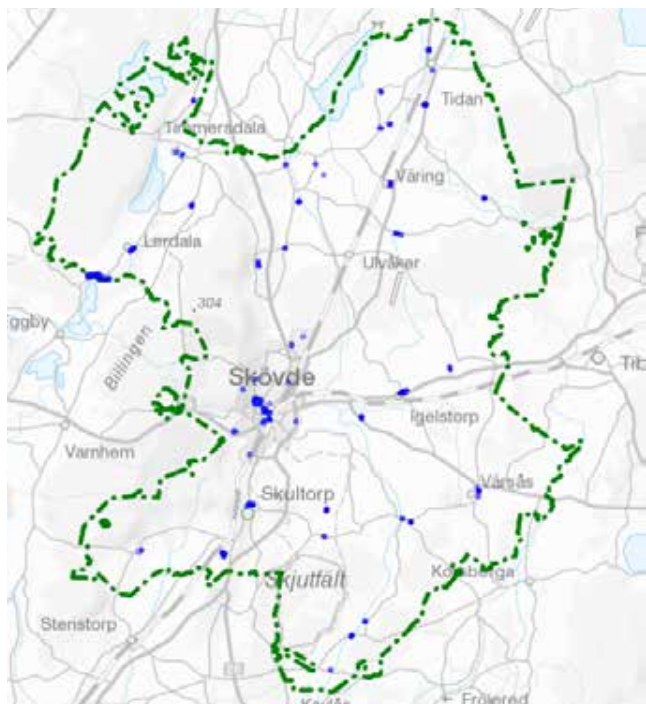
(Försvarsmakten och Trafikverket), kyrkliga församlingar samt en del privatägande. Dessa grupper äger en majoritet av kommunens totala markyta, vilket framgår av nedanstående översikter.

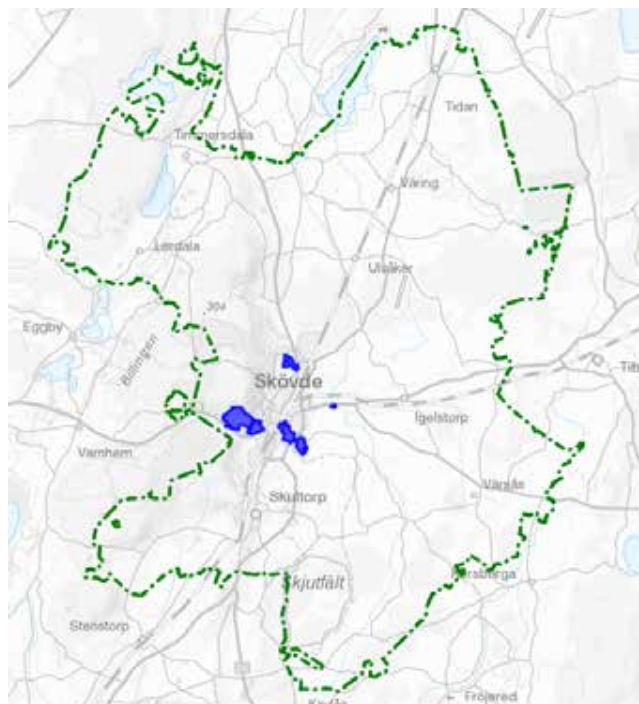
På kartan ovanför symboliserar de blåmarkerade områdena mark ägd av Skövde kommun som uppgick till 717 fastigheter 2017.

På kartan ovanför symboliserar de blåmarkerade områdena mark ägd av staten (Fortifikationsverket och Trafikverket) som uppgick till 76 fastigheter 2017.

På kartan ovanför symboliserar de blåmarkerade områdena mark ägd av kyrkliga församlingar som uppgick till 87 fastigheter 2017.

På kartan ovanför symboliserar de blåmarkerade områdena mark ägd av tätortsnära privata aktörer (exempelvis Volvo PT och Cars och Cementa) som uppgick till 12 fastigheter 2017.

3 Boendekvalitet

Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov. I Vision 2025 har vi sagt att förutsättningarna för nybyggnation av bostäder ska utvecklas. En förutsättning för en levande landsbygd och en bra boendekvalitet utanför staden är en väl utbyggd infrastruktur med kollektivtrafik och en väl fungerande kommunal service. Genom att utveckla boendet på landsbygden så att fler erbjuds möjligheten att bo där kan också underlaget för kommunal service, skolor, kollektivtrafik och annan handels- och serviceutbud förstärkas (se Boendestrategiskt program för Skövde kommun). Under varje rubrik beskriver vi nuläget i kommunen.

3 Boendekvalitet

Boende

I detta avsnitt ges en översikt av hur många hushåll och barnfamiljer som finns samt hur stor boendetätheten är i varje område.

Nuläge

Över 95 procent av bebyggelsen på Skövde kommuns glesbygdsområden är småhus med äganderätt. Motsvarande siffra för yttertätorterna är 65 procent och 28 procent för Skövde tätort. Över 90 procent av all flerbostadshusbebyggelse finns i Skövde tätort. 70 procent av flerbostadshusbebyggelsen är hyresrätter och 30 procent är bostadsrätter.

Den huvudsakliga expansionsperioden för yttertätorterna och Skövde tätort är 1960-1970-talen, då omkring hälften av hela bostadsbeståndet tillkom (miljonprogrammet). På glesbygdsområdena tillkom över hälften av all byggnation före 1930. Efter 1990 har nästan uteslutande all bebyggelse ägt rum i Skövde tätort.

Hushållsutvecklingen mellan 1990–2010 har generellt i landet kännetecknats av en allt mer minskande boendetäthet. Noterbart är att yttertätorterna i Skövde kommun har minskat kraftigt i boendetäthet. Antalet barnfamiljer har inte ökat i antal jämfört med glesbygdsområdena där antal barnfamiljer och boendetätheten inte minskat i samma grad.

Ansvar

Sedan 2001 gäller lag (2001:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Enligt lagen ska varje kommun planera bostadsförsörjningen i kommunen för att alla invånare ska ha möjlighet att leva i goda bostäder. För mer information om kommunens ansvar för bostadsförsörjning läs ”Boendestrategiskt program för Skövde kommun”.

Skövde glesbygdsområde

	1985	1990	2010	2015	2016	2017
Antal hushåll	2717	2821	2967	3077	2950	2993
Boendetäthet	2,65	2,6	2,54	2,44	2,44	2,43
Hushåll med barn	-	979	1045	1214	1154	1158
Procentandel med barn	-	35	35	39	39	39

Skövde yttertätorter

	1985	1990	2010	2015	2016	2017
Antal hushåll	3181	3405	3720	3779	3949	3724
Boendetäthet	2,76	2,7	2,44	2,38	2,4	2,4
Hushåll med barn	-	1390	1383	1467	1554	1566
Procentandel med barn	-	41	34	39	39	42

Skövde tätort

	1985	1990	2010	2015	2016	2017
Antal hushåll	13 871	14 696	17 463	18 178	18 354	18 698
Boendetäthet	2,11	2,08	1,97	2,02	2,03	2,03
Hushåll med barn	-	3557	3981	4950	4966	5058
Procentandel med barn	-	24	23	27	27	27

3 Boendekvalitet

Kollektivtrafik på landsbygden

Utbudet av kollektivtrafik i mindre tätorter i Västra Götaland varierar kraftigt. För de orter som ligger längs de utpekade stråken är turtätheten oftast god. För orter av samma storlek utanför stråken kan utbudet ibland vara relativt begränsat.

I mer glest befolkade områden utgörs trafiken inte av busstrafik, utan av Närtrafik, som är en form av anropsstyrd trafik. Närtrafik finns till för dem som vill åka kollektivtrafik från en valfri adress på landsbygden (grönt på kartan) och in till någon av kommunens närtrafikhållplatser (rött på kartan) eller tvärtom.

Ansvar för kollektivtrafik

I Skövde kommun är det Västtrafik som planerar och upphandlar kollektivtrafiken, på uppdrag av Västra Götalandsregionen. Det är politikerna i regionfullmäktige som på övergripande nivå bestämmer hur kollektivtrafiken ska bedrivas. Västtrafik beslutar i operativa frågor som till exempel hur linjer ska dras, var hållplatser ska ligga och hur ofta trafiken ska gå. Kollektivtrafik är en samhällsnyttig verksamhet av stor betydelse för vår kommun. Därför har Skövde kommun återkommande samtal med Västtrafik och Västra Götalandsregionen om kollektivtrafikens utveckling i vårt område.

Väg och järnväg

De övergripande vägarna i Skövde kommun är väg 26 och väg 49. Väg 26 är en nationell led och passerar Skövde i nordsydlig riktning, medan väg 49 är en regional led som går i östvästlig riktning och passerar genom Skövde tätort. Med på kartan är även det finmaskiga nätverket som finns på vår landsbygd.

Västra stambanan, som är utmärkt på kartan, är ett riksintresse. Längs med stambanan, som bland annat passerar Ulvåker, Väring och Tidån, ska ett 30 meter brett bebyggelsefritt område finnas (enligt Trafikverkets riktlinjer). Utmed stambanas hela sträckning i kommunen ska även mark reserveras för eventuellt fler spår, vilket innebär ytterligare ca 15 meter. I dag finns mötesstationer (förbifartsspår) vid Regumatorp, Skövde och Väring.

Tidigare beslut om nedläggning om Karlsborgsbanan sträckan Tibro–Karlsborg har vunnit laga kraft och Trafikverket har nu påbörjat arbetet med att verkställa beslutet. Västra Götalandsregionen har gjort en utredning och Regionutvecklingsnämnden (RUN) förväntas fatta beslut. Skövde kommun anser dock att spåren på sträckan mellan Skövde central och järnvägsbron över Ösan ska ligga kvar. Vid en nedläggning av Karlsborgsbanan skapas förutsättningar för en förlängning av industrispår till öster om väg 26 som innebär möjlighet till exploatering av områden för verksamheter med behov av spåranslutning.

Ansvar

Utanför Skövde tätort är det Trafikverket, Skövde kommun och vägföreningar som är väghållare. För kommunalt enskilda vägar, exempelvis vissa delar av Simsjön, Horsåsvägen, Risavägen, får vi bidrag från Trafikverket, men det är kommunen som sköter dem.

I vissa yttertätorter är det vägföreningar som är väghållare. Invånarna i respektive yttertätort väljer en styrelse till varje vägförening. I dessa vägföreningar har oftast Trafikverket vägar inom samma område och då blir Trafikverket per automatik väghållare på dessa sträckor.

För att finansiera sin verksamhet lämnar vägföreningarna in ett budgetförslag till Skövde kommun som i sin tur tittar och beslutar om hur stor anslaget ska bli utifrån den kommunala budget som är fastslagen internt. Skulle inte det kommunala bidraget täcka vägföreningens utgifter får de i sin tur ta ut en avgift av de boende. I vissa fall kan vägföreningarna även få bidrag från Trafikverket, men i första hand är det från Skövde kommun.

Vägsamfälligheter får det största bidraget från Trafikverket där Skövde kommun kompletterar Trafikverkets bidrag med maximalt 30 procent av deras kostnader. Detta gäller kostnader för drift.

Vägsamfälligheter kan även få särskilda driftbidrag exempelvis för omläggning av asfalt på en specifik gata. Vägsamfälligheter fungerar ungefär som en vägförening, med en utsedd styrelse. Kontrollorgan för vägsamfälligheter är Trafikverket. Kommunen gör inga kontroller alls utan vid utbetalningar går Skövde kommun på Trafikverkets bedömningar.

Enskilda vägar är vägar som sträcker sig till enskild fastighet eller till grupp av fastighet. Enskilda vägar får bidrag till visst underhåll samt till vinterväghållning. I dessa fall är Skövde kommun kontrollorgan och kontrollerar bland annat vägarnas standard. Här behövs det inte någon styrelse, men skulle flera ägare gå samman utser man en person som tar emot bidraget. Bidrag till enskilda vägar gäller endast fast boende, inte till sommarstugor etc.

3 Boendekvalitet

IT och bredband

Kommunens målsättning

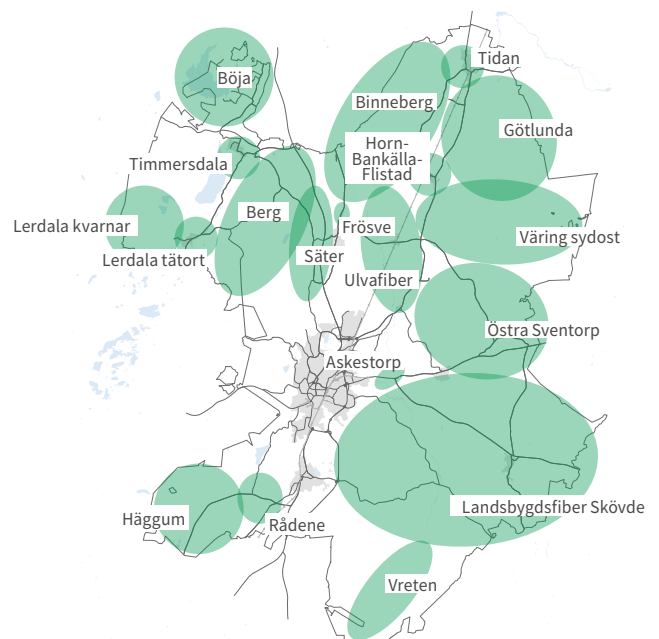
Regeringen har satt ett högt mål för internetuppkopplingen i Sverige. År 2020 ska 90 procent av landets hushåll och företag ha tillgång till bredband på minst 100 megabit per sekund. Skövde kommun har valt att spanna bågen ytterligare och kommunens mål är satt till att alla i Skövde kommun ska ha tillgång till 100 megabit per sekund symmetriskt år 2025. Som ett led i det arbetet arbetar Skövde kommun på lokal nivå för att tillgodose dessa behov.

Den mest framtidssäkra tekniken idag kallas för fiberoptik – eller kort och gott, fiber. I Skövde kommun hjälper flera olika aktörer till med utbyggnationen av det lokala fibernätet. Skövde Stadsnät, som ägs av Skövde kommun, är en av aktörerna.

Statistiken visar att tätorterna i Skövde kommun har bredband med hög kapacitet i något större utsträckning än genomsnittet i länet. På landsbygden däremot är förhållandet omvänt och klart färre hushåll och arbetsplatser i Skövde kommun än genomsnittet i länet erbjuds bredband med hög kapacitet. För att så många som möjligt ska kunna få tillgång till fiber kommer det att krävas lokala initiativ och bildande av lokala fiberföreningar.

Fiberföreningar

De senaste åren har det startat upp ett antal fiberföreningar i kommunen. I Berg, Böja, Greby/Götlunda, Ulvåker, Våring sydost, östra Sventorp och Säter Binneberg finns nu föreningar. Observera att de gröna markeringarna på kartan enbart visar på ungefärligt område för fiber på landsbygden.

Kommunal service

Kommunen ansvarar för en stor del av den samhällsservice som finns på landsbygden, bland annat skola, barnomsorg, teknisk service, socialtjänst och äldreomsorg. Kommunen har enligt lag skyldighet att ordna förskoleklass för alla sexåringar och obligatorisk skola för alla barn i åldern 7–16 år. Det här är ett krav som har funnits länge och därför finns skolor i alla kommunens olika delar. Kommunens ansvar spänner över flera verksamhetsområden som inte alla är relevanta eller möjliga att ta upp i detta program. Nedan följer en kort redovisning av den service som finns på landsbygden som rör barnomsorg, skola samt den sociala omsorgen som är kommunal eller har annan skattefinansiering.

3 Boendekvalitet

Förskolor

I västra delen av kommunen finns en kommunal förskola i Lerdala med cirka 50 stycken barn och i Berg, strax utanför Lerdala, finns ett kooperativ i privat regi; ”Trollberget”. I grann tätorten Timmersdala sju kilometer norrut har den kommunala förskolan cirka 70 barn. I norra delarna av kommunen finns det förskolor både i Våring och i Tidan; Våring har plats för cirka 75 barn och i Tidan cirka 60 och kommunen jobbar på att försöka samordna förskolorna till en enhet i framtiden. I samhället har ett problem uppstått med barnomsorgen då flera asylsökande inte har möjlighet till barnomsorg på orten på grund av platsbrist och då det finns viss svårighet med kommunikationerna till övriga förskolor (man saknar ofta bil) är överskottet på barn i Tidan stort. I Stöpen finns en kommunal förskola med plats för 140 barn. I Stöpen finns även ett privat alternativ till den kommunala förskolan, nämligen Ur och skur.

Ulvåker, strax öster om Stöpen, saknar helt förskola. Ulvåker saknar även dagbarnvårdare, något som finns i Tidan (två dagbarnvårdare), Våring (två dagbarnvårdare) och Stöpen (en dagbarnvårdare). Det finns plats för cirka fem barn per dagbarnvårdare.

I kommunens östra delar finns förskola i Igelstorp och Vårsås. Båda förskolorna har cirka 75 barn. I Vårsås finns även planer på nybyggnation tillsammans med ålderdomshemmet Sörbacka som byggs om till ett modernt trygghetsboende.

Kommunens minsta förskola finns i Varola. Här finns för närvarande 25 barn. Skultorp räknas inte till kommunens landsbygd utan till Skövde tätort. Däremot är det många barn boende på landsbygden som går på förskolorna i Skultorp, då framförallt från södra delarna av kommunen. I Skultorp finns det fyra kommunala förskolor med totalt 230 barn samt ett privat alternativ som heter Bäckgården.

Kommunen har sett ett ökat behov av förskoleplatser på landsbygden de senaste åren. Andelen förskolebarn i årskullarna har ökat från 60 procent till över 90 procent på bara några år. Det handlar inte om att barnkullarna blir större utan att föräldrarna i allt högre grad väljer att placera sina barn på förskola.

Vårnadsbidrag

Skövde kommun erbjuder vårnadsbidrag. Medborgare som har barn som fyllt ett men inte tre år och uppfyller kraven kan söka vårnadsbidrag. Helt vårnadsbidrag utbetalas med 3 000 kronor (obeskattat) per barn och månad till förälder med barn som fyllt ett men inte tre år och som är folkbokförda i Skövde kommun. Vårnadsbidrag kan man få tidigast efter att föräldrapenning utbetalas för 250 dagar på sjukpenningnivå eller grundnivå. Mer om vårnadsbidrag finns att läsa på Skövde kommuns hemsida.

Idag betalar kommunen ut vårnadsbidrag till cirka tio vårnadsbarn varje månad som är bosatta på landsbygden. Dessa bor på glesbygden men även i Tidån, Våring och Vårsås.

3 Boendekvalitet

Grundskola med förskoleklass och fritidshem

Lerdala skola: Här finns en förskoleklass för sexåringar, samt årskurs 1–6. På skolan finns även ett fritidshem som är integrerat i samma lokaler. Egen gymnastiksal finns inte utan ett samarbete med Lerdala IF finns där man hyr in sig i deras lokaler.

Timmersdala skola: Skolan har samma upplägg som Lerdala skola, men de har en egen gymnastiksal samt egen slöjdsal, Lerdalaeleverna bussas till Timmersdala för slöjdlektioner. På skolan finns även ett fritidshem integrerat samt en fritidsgård, där elever från högstadiet och uppåt är välkomna.

Tidanskolan: Skolan har exakt samma upplägg som Timmersdalaskolan med förskoleklass för sexåringar och årskurs 1–6, även Tidanskolan erbjuder fritidshem, fritidsgård, gymnastiksal, slöjdsal.

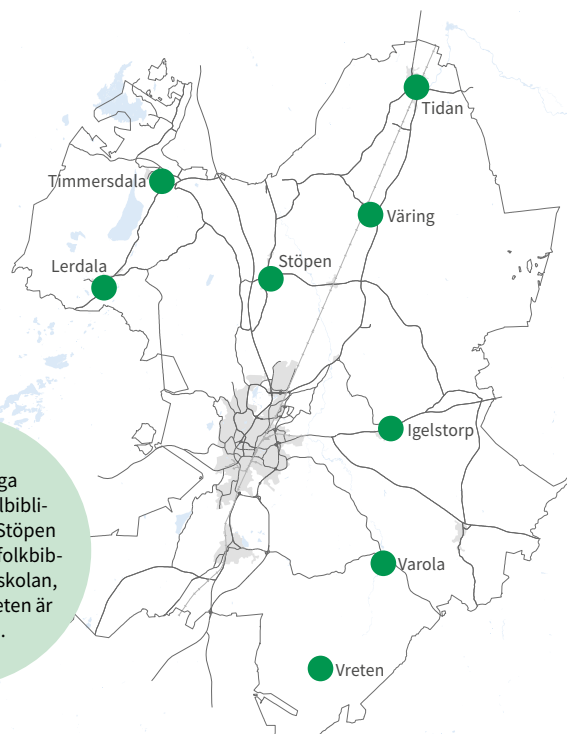
Värings skola: Här finns en förskola för sexåringar, årskurs 1–6, fritidshem samt fritidsgård på skolan.

Stöpen: I Stöpen finns två skolor. Frösve skola har förskoleklass för sexåringar och årskurs 1–6, (åk 5–6 går i Stöpenskolans lokaler). På Stöpenskolan går eleverna i årskurs 7–9. Här finns även en fritidsgård integrerad i skolan.

Sventorp skola: Skolan i Igelstorp har en förskoleklass för sexåringar, årskurs 1–6 samt ett fritidshem integrerat i skolan.

Varola skola: Skolan har en förskoleklass för sexåringar, årskurs 1–6 samt ett fritidshem integrerat i skolan.

Vretenområdet: Barnen som bor här har skolskjuts till Billingedalsskolan i Skultorp som är en skolskjutsskola.

Enligt lag måste samtliga skolor ha ett skolbibliotek. I Tidans och Stöpen finns det dock ett folkbibliotek integrerat i skolan, dit även allmänheten är välkommen.

Gymnasieskolor

Skövde kommuns gymnasieskolor består av Gymnasium Skövde Kavelbro, Gymnasium Skövde Västerhöjd och Skövdes gymnasiesärskola. Genom den samverkan som finns mellan skolorna inom Gymnasium Skövde får eleverna både den trygghet och gemenskap som finns på en mindre skola, samtidigt som de får del av den stora skolans möjligheter och resurser. Skolorna erbjuder ett brett utbud där i stort sett alla nationella program med praktiska och teoretiska utbildningar ingår. Inom programmen finns flera inriktningar och profiler som är unika i sitt slag i Skaraborgsregionen och eleverna ges också möjlighet till fördjupning. Oavsett vilket program eleven väljer erbjuds eleven alltid möjligheten att nå minst grundläggande högskolebehörighet. I kommunen finns förutom de kommunala gymnasieskolorna, även ett fem fristående gymnasieskolor (våren 2018).

Det totala antalet sökbara gymnasieplatser i Skövde (exklusive gymnasiesärskolan) uppgår inför hösten 2018 till 1164 varav 815 platser finns i den kommunala gymnasieskolan och 349 platser på fristående skolor. Antalet 16-åringar folkbokförda i Skövde uppgick år 2017 till 531 stycken.

Gymnasium Skövde

Gymnasium Skövde har sedan flera år tillbaka ett samverkansavtal med 14 andra kommuner i närområdet samt Skaraborgs Kommunalförbund vilket benämns Utbildning Skaraborg. Syftet är att stärka och utveckla Skaraborg till en attraktiv gymnasiregion. Samverkansavtalet innebär bland annat att alla elever inom Utbildning Skaraborg har möjlighet att söka önskat program på alla gymnasieskolor inom samverkansområdet.

3 Boendekvalitet

Skolskjuts

För alla grundskoleelever som bor på landsbygden som har två (förskoleklass, åk 1–3), tre (åk 4–6) eller fyra kilometer (åk 7–9) till skolan har rätt till skolskjuts. Skulle man på väg till eller från skolan behöva passera vid någon av de mer trafikintensiva vägarna har man rätt till skolskjuts även om avståndet är kortare än vad som behövs för att få skolskjuts.

Skolskjuts utförs med buss i linjetrafik, av kommunen upphandlad buss eller taxi. Elever som går på gymnasiet tilldelas Västtrafiks skolkort och i vissa områden ansluter av kommunen upphandlad buss till linjetrafiken. Elever som går på gymnasiet har rätt till skolskjuts om det är sex kilometer eller längre resväg till skolan.

Översikt kommunens skolor

Skola	Elevantal (2012)	Kapacitet	Förskola
Lerdala	108	130	+
Timmersdala	116	175	-
Tidan	128	125	+
Väring	123	175	+
Frösve	285	275	+
Stöpen åk 7-9	303	375	-
Sventorp	127	150	-
Värsås	108	125	-
Varola	47	65	-

Avdelningen för funktionsnedsättning

Detta avsnitt behandlar verksamheter som omfattas av LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) i Skövde kommuns ytterområde.

Utanför Skövde tätort finns idag sex gruppboistäder. Tre av dem ligger i samhället Stöpen, vilket har sin historia i att det tidigare låg ett mindre vårdhem för personkretsen på orten. Två gruppboistäder ligger placerade på landsbygden i Ryds församling. Dessa två gruppboistäder omfattar stöd till personer med neuropsykiatrisk diagnos, autism och utvecklingsstörning. Den sjätte och sista gruppboistaden, Mosebacke, ligger på Gamla Törebodavägen i utkanten av Skövde och är ett boendeanternativ för personer som inte vill bo centralt.

I huvudsak planeras boende och sysselsättning i centralorten med tanke på närheten till service, handel och kultur/fritid samt tillgången på personal.

3 Boendekvalitet

Äldreomsorg

Äldreomsorgen på vår landsbygd är koncentrerad till våra yttertätorter.

I Tidans finns ett boende med 35 äldreboendeplatser, varav 20 har inriktning demensomvårdnad. En träffpunkt och restaurang finns för social gemenskap och måltider. I kommunal regi finns även sex så kallade trygghetsbostäder.

I Timmersdala finns ett äldreboende med 40 lägenheter, varav 19 är för personer med demenssjukdom. En träffpunkt finns för dagliga aktiviteter. I samarbete med skolan på orten erbjuds äldre att äta gemensamma måltider i social samvaro.

På träffpunkten anordnas fritidsaktiviteter för de boende samt för pensionärer i omgivningen. Via arbetsmark-

nadsenheten finns en så kallad träffpunktsbuss som kostnadsfritt kör pensionärer till och från träffpunkterna. Aktiviteterna och tillgången till bussresor är mycket uppskattade och stärker livskvalitén.

I Vårsås finns ett modernt trygghetsboende för personer över 70 år. Enheten ska samplaneras med förskoleverksamheten i samhället.

Prognos

Enligt den befolkningsprognos som kommunen har tagit fram kommer den äldre befolkningen på landsbygden att öka som helhet och relativt kraftigt. Både åldersgrupperna 65 och 75 år ökar. Den största procentuella ökningen av åldersgruppen 65 år finns på Tidans glesbygd. Ökningen kommer att vara drygt 20 procent mellan åren 2011–2016.

Trygghetsboende

Vissa kriterier måste uppfyllas för att benämningen trygghetsboende ska få användas och för att boendet ska ha möjlighet till statligt investeringsstöd:

- Trygghetsbostäder kan upplåtas med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt.
- Bostäderna ska innehåsa av personer som fyllt 70 år. När det gäller makar, sambor eller syskon räcker det att en av personerna har fyllt 70 år.

- Det ska finnas utrymmen för de boendes måltider, samvaro, hobby och rekreation.

- Trygghetsboende ska bemannas med personal under vissa tider varje dag för att skapa kontakt med de boende, erbjuda gemensamma måltider och erbjuda kulturella aktiviteter.

- Trygghetsbostäder ska vara planerade så att det är möjligt att bo kvar om man får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel för förflyttning.

Hemtjänst och hemsjukvård

Hemtjänst och hemsjukvård finns tillgänglig i hela kommunen. Personal utgår från en lokal i området dag/kväll/helg. Nattetid är det Hemvård natt som servar hela Skövde kommun, som består av undersköterskor som ansvarar för olika geografiska områden, samt sjuksköterskor som är mobila över hela kommunen.

Trygghetslarm

Det finns möjlighet för alla i Skövde kommun att ha trygghetslarm. Trygghetslarm ansöker man om utan biståndsbeslut och erbjuds mot viss avgift per månad oavsett var man bor i kommunen. Larmet ger en trygghet eftersom det ger möjligheten att kunna få hjälp vid behov oavsett tid på dygnet alla årets 365 dagar.

Socialpsykiatri

Ansvaret för målgruppen psykiskt funktionsnedsatta ligger hos kommunen. Målgruppen är idag känd i samhället och det finns en stor efterfrågan av olika vård- och stödinsatser från enskilda personer, anhöriga samt sjukvård.

För att få stödinsatser från socialpsykiatri behövs en ansökan till en biståndsbedömare. Biståndsbedömaren utreder och bedömer sedan individens behov av stöd. Till skillnad från äldreomsorgen, som arbetar med fysisk funktionsnedsättning, jobbar socialpsykiatri med den psykiska funktionsnedsättningen, vilket man idag kan se ett ökat behov av i samhället.

De stödinsatser som kommunen erbjuder är på samma villkor för samtliga boende i kommunen, oberoende av vart personen är bosatt.

Tjänster inom socialpsykiatri

Inom den socialpsykiatriska avdelningen i Skövde kommun kan man ansöka om boendestöd, boende med särskild service, träffpunkt Solsidan, sysselsättning på arbetsmarknadsenheten samt kontaktperson och ledsagning.

- Boendestöd vänder sig till personer som är 18 år eller äldre och som på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver psykosocialt stöd för att utföra vardagliga sysslor eller aktiviteter.
- Solsidan är en träffpunkt som erbjuder plats för gemenskap och aktivitet.
- Arbetsmarknadsenheten syftar till att minska verkningarna av arbetslöshet och frånvaro från arbetslivet på grund av ohälsa. I nära samarbete med myndigheter, förvaltningar, näringsliv och fackliga organisationer arbetar arbetsmarknadsenheten med praktik, sysselsättning och rehabilitering.

3 Boendekvalitet

Vatten och avlopp

Sedan december 2015 har Skövde kommun en övergripande, strategisk och dokumenterad VA-planering som omfattar både kommunalt och enskilt VA.

En VA-policy antogs av kommunfullmäktige i maj 2014 och lägger grunden för den fortsatta planeringen med styrningar mot kommun, VA-huvudman och miljönämnd (MÖS). Bland annat anges att planeringen ska vara långsiktig och fortlöpande samt eftersträva klimatanpassning och resurshushållning.

I december 2015 lades en nulägesbeskrivning (VA-översikt) och åtgärdsplan (VA-plan) fram som beslutades tillsammans med en konsekvensanalys. Av de 16 åtgärder som anges i VA-planen pågår för närvarande (2018) bland annat: inventering av enskilda avlopp, nytt verksamhetsområde för Varola, Böja och Vristulven, anpassning av Stadskvarns avloppsreningsverk samt ökad leveranssäkerhet för dricksvatten i Skövde.

Verksamhetsområden beslutas av kommunfullmäktige med stöd i 6 §, Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412), och anger när kommunen ska försörja fastigheterna med dricksvatten och ta emot avlopp inom området genom en kommunal anläggning.

Många fastigheter har enskilda anläggningar som inte uppfyller gällande myndighetskrav, vilket framkommer vid de inventeringar av de enskilda avlopp som MÖS genomför. I dessa fall behöver privatpersoner vidta åtgärder gällande sin VA-lösning och det finns ett växande intresse på landsbygden för att samverka kring sitt VA. Samverkan sker oftast i form av föreningar för ett gemensamt minireningsverk, större markinfiltrationer, gemensamma vattenanläggningar eller för att ansluta till den kommunala anläggningen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS-områden)

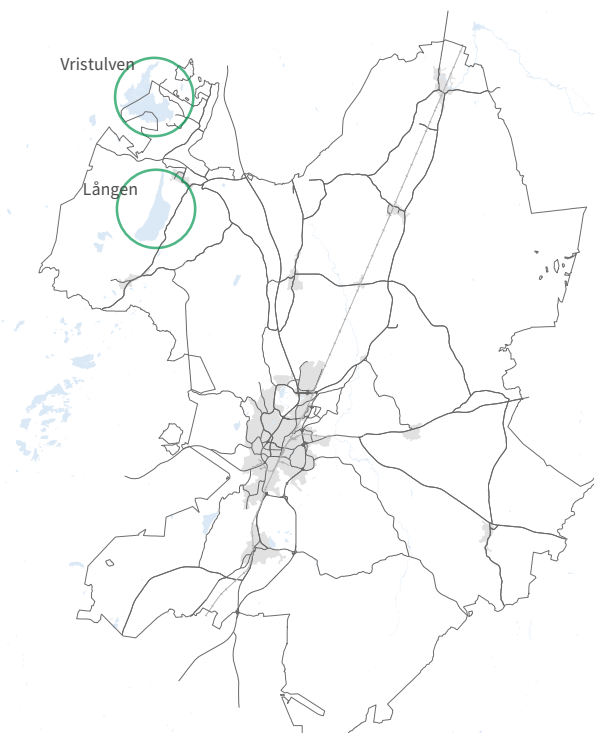
Syftet med att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts.

Med åtgärder som främjar landsbygdsutvecklingen avses bland annat sådana åtgärder som långsiktigt kan antas ge positiva sysselsättningseffekter och som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i landsbygger.

Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025 föreslår fem mindre LIS-områden. Dessa områden ligger vid sjöarna Lången och Vristulven i kommunens västra delar.

Ansvar

För detaljerad information om kommunens ansvar gällande fysisk planering, detaljplanering, översiktlig planering, områdesbestämmelser, bygglovprövning samt avfall och återvinning läs ÖP 2025 (Skövde kommuns översiktsplan).

4 Attraktiv livskvalitet

I det goda samhället ska så många medborgare som möjligt uppleva ett stort mått av livskvalitet. Livskvalitet är en funktion av personligt upplevda värden. Det som upplevs under fritiden är särskilt viktiga, inte minst för att man har stora möjligheter att själv påverka dessa. Tillgång till natur, rekreation, upplevelser, motion och idrott ger en värdefull balans i livet, inte minst från ett folkhälsoperspektiv. Vi ska värna om den vackra naturen i hela Skövde regionen. Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv. Miljömedvetenheten ska öka och vi ska verka för att såväl individer som organisationer lever resurssnålt och ansvarsfullt, med kommande generationer i åtanke. Skövde kommun ska ge förutsättningar för en meningsfull fritid för alla.

Värdefull natur

Skövde är en naturnära kommun där samtliga invånare har kortare än 300 meter till närmsta grönområde*. Närheten till naturen berikar och erbjuder möjligheten till ett hälsosammare liv. Skövde har sedan decennier tillbaka arbetat målmedvetet med att utveckla sina idag blomstrande och unika naturområden. Det finns många områden som är viktiga och värdefulla för kommunens invånare, både vad gäller rekreation och ur naturvårdsynpunkt. Skövde kommun arbetar framgångsrikt med att värna, vårda och visa upp intressanta och natursköna områden som är viktiga för både växter, djur och människor.

Många områden är lättillgängliga för Skövdes invånare och andra besökare då vandringsleder anlagts i stor skala och vissa platser tillgänglighetsanpassats. Landskapet runt Skövde, med hagmarker, ängar, åkermark och skog, är till stor del påverkat av människans och betande djurs aktiviteter såväl förr som nu. Tillsammans med den höga kalkhalten i jordarna bidrar det till att skapa förutsättningar för det rika växt- och djurliv som finns i kommunen.

*Grönområde definieras i denna undersökning som större än 0,5 hektar. Undersökningen är gjord år 2010 av SCB.

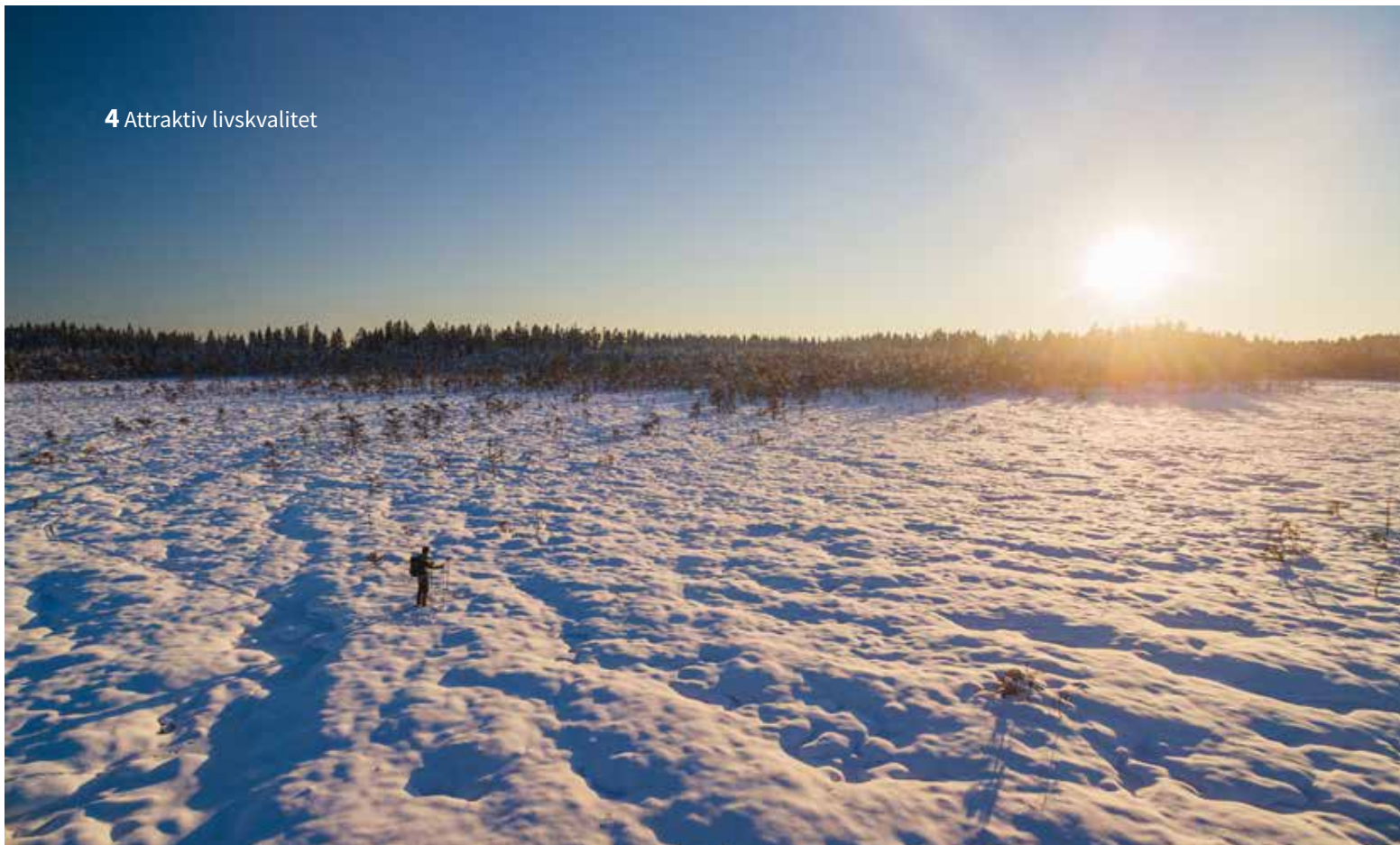
Naturvårdsprogram

Skövde kommun har en ovanligt rik och omväxlande natur som hyser mycket höga naturvärden inom sina gränser. 20 procent av kommunens yta är riksintresse för naturvård. En stor del av naturvärdena hittar vi på Billingen, som är det största av de västgötska platåbergen. På Billingen och dess sluttningar finns orörda högmossar, rasbranter, ädellövskogar, rikkärr, ett småskaligt odlingslandskap och kamelandskapets böljande marker. Andra pärlor i kommunen är sjön Östen som är av internationellt intresse samt de otillgängliga skogarna och våtmarkerna i Klyftamon.

Skövdes Naturvårdsprogram är ett mycket viktigt underlag i arbetet att skydda naturen samt i kommunens fysiska planering. Enligt den svenska samlade miljölagstiftningen i Miljöbalken ska hänsyn tas till naturvärden vid pågående markanvändning samt vid förändring av markanvändning. Naturvårdsprogrammet underlättar planering och utveckling inom Skövde kommun.

Innehållet i Naturvårdsprogrammet är bland annat baserat på ängs- och hagmarksinventering, lövskogsinventering, grusinventering, våtmarksinventering och nyckelbiotopsinventering i skogsmark. För mer information, läs ”Naturvårdsprogram för Skövde kommun”.

4 Attraktiv livskvalitet

Riksintresse för naturvård

Naturreservat

Kommunen förvaltar en rad naturreservat inom kommungränserna. Det finns fem kommunala reservat och tre statliga (Länsstyrelsen) som kommunen helt eller delvis förvaltar. I alla naturreservat och naturvårdsområden finns föreskrifter som reglerar vad du får och inte får göra. Kommunen/Miljö i Östra Skaraborg (MÖS) kan lämna dispens från föreskrifterna. I länsstyrelsens naturreservat är det länsstyrelsen som kan lämna dispens. Förvaltningen av reservaten görs av kommunen och tillsynen av reservaten görs av Miljö i Östra Skaraborg (MÖS).

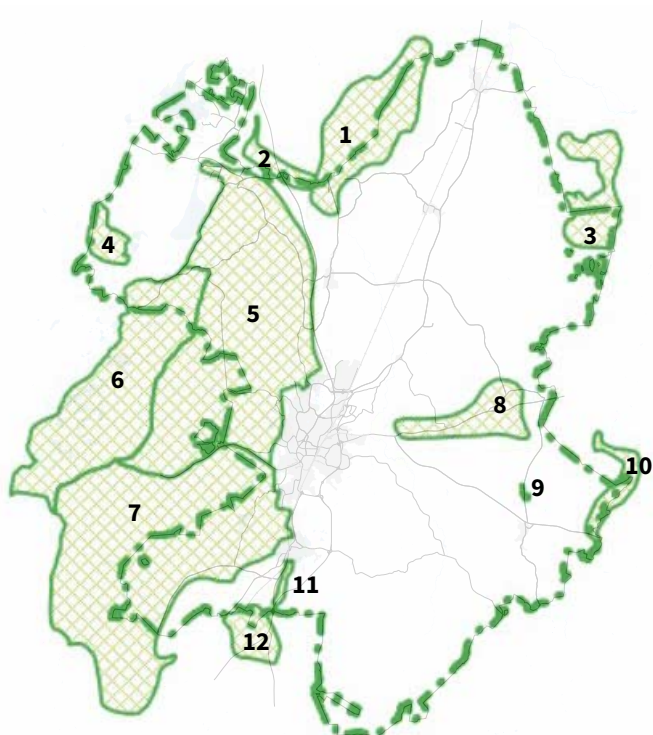
Naturreservat bildas för att:

- bevara biologisk mångfald
- vårda, bevara, skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer
- tillgodose behov av områden för friluftslivet
- skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Natura 2000

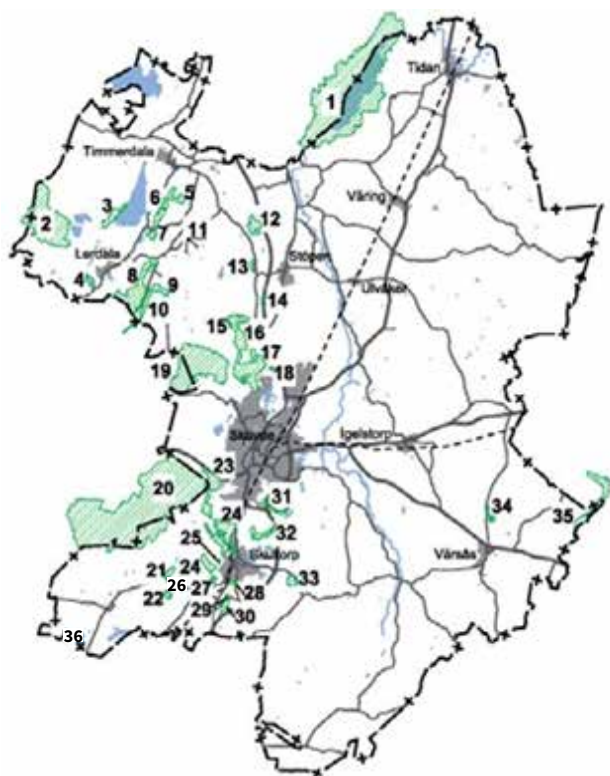
Medlemsländerna inom Europeiska Unionen (EU) bygger upp ett nätverk av värdefulla naturområden som är av särskilt intresse från naturvårdssynpunkt. Nätverket kallas för Natura 2000. Syftet är att värna om vissa naturtyper och arter och deras livsmiljöer som EU-länderna har kommit överens om är av intresse. Skapandet av Natura 2000 är en av EU:s viktigaste åtgärder för att bevara biologisk mångfald. Det är unionens bidrag till förverkligandet av intentionerna i bland annat Barnkonventionen och konventionen om biologisk mångfald. Natura 2000 har tillkommit med stöd av EG:s habitat- och fågeldirektiv. EG-direktiven är en form av EU-lagar som medlemsstaterna är skyldiga att införliva i det egna regelverket och tillämpa inom landet. Direktiven binder medlemsstaterna till ett visst mål, men ger de nationella myndigheterna rätt att välja hur målen ska uppnås.

Enligt bestämmelser i miljöbalken (4 kap 1 §) är Natura 2000 områden av riksintresse. Exploatering eller ingrepp i dessa områden får endast komma till stånd efter särskild tillståndsprövning och där åtgärder sker på ett sätt som inte påverkar områdenas natur- eller kulturvärden.

Riksintresse för naturvård

1. Östen
2. Låstad-Binneberg
3. Degersmossen och Bällefors stormosse
4. Klyftamon - St Gåsemossen
5. Nordbillingen
6. Valle
7. Sydbillingen
8. Sventorp
9. Esbjörntorp
10. Habelstorp - Tolsby
11. Loringaskogen
12. Borgundaberget

Naturresevat och Natura 2000-områden

1. Östen	19. Blängsmossen
2. Klyftamon	20. Sydbillingens plåtå
3. Sparresäter	21. Herrhagen
4. Gullakrokssjöarna	22. Kallsågs mossen
5. Högsbola	23. Klasborg-Våmb
6. Melldala	24. Hene-Skulrtorp
7. Karlsfors	25. Kullabolet
8. Lycke	26. Bissgården
9. Nolberget	27. Hene
10. Stora Höjen	28. Nohlmarken
11. Berg, Kila	29. Loringaskogen
12. Garparör	30. Loringahagen
13. Bäckagården	31. Källedalsbäcken
14. Stängesäter	32. Tovatorpsbäcken
15. Liden	33. Engelska parken
16. Rånna	34. Esbjörntorp
17. Ryds ängar	35. Svebråta-Hedvignäs
18. Skångstorpsskäret	36. Brunnhem-Mossagården

4 Attraktiv livskvalitet

Skog

Ungefär halva kommunens skogsmark är grandomineerad. En tredjedel består av lövskog med förhållandevis stor andel ädellövskog, som utgör en del av en av det svenska fastlandets förnämsta ädellövskogsområden, med riklig förekomst av ask, alm, fågelbär, lönn och ek. Dessa skogar ligger ofta tätortsnära och invånarna har därmed nära till en rik natur, både ur ett biologiskt och ur ett rekreativperspektiv.

Kommunen ska genom sitt innehav av skog kunna erbjuda invånarna en möjlighet till rekreation, friluftsliv samt kvalitativt boende i nära skogsmiljöer. Skogen ska dessutom utgöra en framtida markreserv för kommunen när det gäller exploatering och planering av nya områden. Skogen ska enligt ett beslut i kommunstyrelsen bedrivas enligt skogscertifieringssystemet FSC®, vilket innebär att kommunen ska bedriva ett uthålligt skogsbruk med balans mellan de tre aspekterna, skogsproduktion, miljövård och sociala intressen. Förvaltningen ligger under kommunstyrelsen.

Mer detaljerad information om hur Skövde kommun vill använda sin skog finns i ”Grön Skogsbruksplan för Skövde kommun”.

Sjöar och vatten

Skövde kommuns placering mellan Vänern och Vättern innebär att kommunen är relativt fattig på ytvatten. De sjöar som bildades i sänkorna efter inlandsisens avsmältning har i de flesta fall genom igenväxning övergått i torvmarker, exempelvis myrarna på Billingens diabasp-latå. Av Sveriges cirka 90 000 sjöar finns 34 stycken som är större än 1 hektar i Skövde kommun.

Av kommunens totala areal på 683,48 km² består 11,50 km² av vatten, det vill säga enbart 1,7 procent, och resterande 671,98 km² är land. Detta gör att belastningen på utnyttjandet av vattnet är stort.

4 Attraktiv livskvalitet

Klimatanpassning

Var man än bor påverkar man klimatet genom direkta eller indirekta utsläpp. Staden och landsbygden är de platser som har störst påverkan på klimatet. Hushållen i staden har en stor konsumtion av varor som ger indirekta utsläpp medan landsbygden har en förhållandevis hög konsumtion av drivmedel men en förhållandevis låg konsumtion av andra varor. Livet på landet innehar dock många nödvändiga förutsättningar för ett hållbart samhälle.

Ett resultat av de pågående klimatförändringarna är stigande temperaturer som ger en ökad risk för extrema väderhändelser såsom skyfall, extremtorka, värmebölja. Risken för översvämningar ökar till följd av stora och extrema regn. En annan effekt är längre vegetationsperiod men som eventuellt kan ge nya möjligheter, om det kan hanteras på ett varsamt sätt.

Tidans lopp genom de nordöstra delarna av kommunen kan vid översvämningar skapa problem i de mest låglänta delarna. Stora områden söder om Tidans samhälle och öster om Östen kan ställas under vatten enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) översvämningsskarteringar. Detta kan påverka viktig infrastruktur men även jordbruksmark blir satt under vatten.

Jordbruket behöver anpassas till framtidens förändrade klimat. När klimatet förändras är det nödvändigt att jordbruket också förändras, för att vi ska kunna ha en fortsatt god produktion av livsmedel. Det kommer att behövas ställas högre krav på jordbrukets vattenanläggningar, öppna diken, täckta diken, invallningar och bevattningsdammar. Klimatförändringarnas positiva och negativa effekter bedöms i stort sett att ta ut varandra.

Svensk skogstillväxt kommer högst sannolikt att öka till följd av ett varmare klimat under kommande decennier, samtidigt som skaderiskerna också ökar. Stormfällningarna kan öka då vattenstånderna är högre under vintrarna och tjälen oftare uteblir. Varmare vårar ger tidigare tillväxtstart men ökar samtidigt risken för vårfrost. Risken för skogsbrand kan öka påtagligt framför allt i södra delen av Sverige.

Värdefulla kulturvärden

Skövde kommun har ett rikt kulturarv. Varje ort har sin egen historia och identitet, sin egen själ. För att få en bättre överblick över kulturmiljön i Skövde kommun och för att förankra vad som är värt att slå vakt om inför framtiden har kommunen valt att ta fram ett kulturmiljöprogram. Det är ett samverkansprojekt där kulturförvaltningen i Skövde kommun drivit projektet, men för det praktiska genomförandet har Västra Götalands museum svarat med bistånd av sektor samhällsbyggnad i Skövde kommun. Arbetet har innefattat en dialog med berörda hembygdsföreningar och Museivänner. Den lokalt förankrade kunskapen är en viktig tillgång i den fysiska planeringen. Hos kommuninvånarna finns värdefull information om vad som är viktigt i den egna hembygden.

Kulturmiljöprogrammet är uppdelat i två etapper. Etapp I innefattar Skövde stad och etapp II innefattar de nio mindre tätorterna i kommunen. Det rekommenderas starkt att kommunen även låter ta fram ett motsvarande kulturmiljöunderlag för landsbygden, så att ett färdigt kulturmiljöprogram kan omfatta hela Skövde kommun och vara ett måldokument med samlade riktlinjer för kommunens kulturmiljöarbete.

Att landsbygden i nuläget inte ingår är den stora kritiska synpunkt som har framförts av hembygdsföreningarna. En inventering av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har utförts inom vissa redan kända värdefulla områden. Eftersom stor delar av kommunens yta ligger utanför de inventerade områdena är den inventeringen långt ifrån fullständig. För att få en heltäckande bild av vilka värden som finns på landsbygden är en mer omfattande inventering önskvärt.

För mer detaljerad information, läs "Kulturmiljöprogram för Skövde kommun, de nio mindre tätorterna". För riksintressen för kulturmiljövård läs "ÖP 2025 Skövde kommuns översiktsplan".

4 Attraktiv livskvalitet

Hembygdsföreningar

Hembygdsretsen består av kommunens hembygdsföreningar, Skövde släktforskarförening och Stiftelsen Binnebergs tingshus. ”Billingsbygden” är hembygdsretsens årsskrift som kommit ut sedan 1973.

Binnebergs Tingshus: Mellan 1641 och 1891 hölls ting i Binneberg. Sedan användes tingshuset som skola under ett sjuttioalår. Därefter förföll huset, men räddades till eftervärlden av Sixten Bengtsson, känd som ”Västgötabengtsson”. Genom insamlade medel upprustades huset och återinvigdes år 1950. Stiftelsen Binnebergs Tingshus, vars ledamöter utses av Skövde kommun, har varit ansvariga för verksamheten sedan 1965. Verksamheten består av konstutställningar, konserter, föredrag och julmarknader. I huset finns en vacker tingssal med en del äldre möbler, ett museum med gamla tiders fängelseutrustning och ett skolmuseum. Tingshuset visas för intresserade, såväl grupper som enskilda, och historien om upproret i tingshuset 1710 berättas.

Norra Billings hembygdsförening: Föreningen bildades 1969 och disponerar ett antal byggnader samt ett stort antal katalogiserade föremål. Karlgrens (Annes) som inköptes den 30 augusti 1997. Lilla Bodarna, som är samlingslokal för föreningen, är delvis flyttad från Lilla Bodarna i Klyftamon. Gårdssmedjan till Sparresäter är renoverad och upprustad av föreningen och ägs av Landstingen, men disponeras av föreningen. I Böja finns Björkandersgården som är föreningens hembygdsgård.

Häggums hembygdsförening: Häggums Hembygdsförenings bildades 1954 och har i dagsläget 130 medlemmar. Föreningen är medlem i Sveriges Hembygdsförbund och har en hembygdsstuga med tillhörande torp och ladugård. Vandringsleder har iordningställt och dokumenterats. Föreningen jobbar för att dokumentera och bibehålla Häggums historia, samt att hålla bygden levande och skapa en gemenskap för de som bor i Häggum med omnejd.

Wäring-Locketorps hembygdsförening: Föreningen bildades 1979. Arbetsområdet är Värings och Locketorps församlingar. Sevärigheter är bland annat museum i Sörgården, Väring och Vakällan. Föreningen arbetar också tillsammans med Tidanbygdens hembygdsförening med kulturresevatet Vallby Sörgården.

Skultorps hembygds- och fornminnesförening: Vid ett möte den 17 augusti 1951 utsågs en interimsstyrelse för bildandet av en hembygdsförening i Skultorp och den 20 augusti 1952 kallades till ett konstituerande möte. 23 personer tecknade sig då som medlemmar i den nybildade föreningen. Nuvarande medlemsantal är cirka 200 personer. Skultorps fornby invigdes officiellt 1967 av dåvarande landshövdingen Karl Frithiofsson, men har därefter utökats beträffande såväl byggnader som föremål.

Hagelbergs hembygdsförening: Hagelbergs bygdegård är belägen cirka 10 kilometer sydost om Skövde och ligger naturnära, fritt och ostört. Bygdegården uppfördes på

den gamla sockenstugans plats, i ett skogsparti i socknens södra del. Hit flyttades också, från en husgrupp bestående av flera torp och backstugor vid landsvägen i söder, en knuttimrad enrummig backstuga med ett litet förrådsrum av skiftesverk. Huset kallas Villes Saras stuga och var bebott till början av 1940-talet. Föreningen har en nyanlagd boulebana som är öppen både för allmänheten och som extra aktivitet vid hyrning av bygdegården.

Varola-Vretens hembygd föreningsförening: Varola och Vreten har en och samma hembygd föreningsförening sedan 1995. Flertalet av hembygd föreningsförenings aktiviteter bedrivs i Lillegården som ligger bredvid församlingshemmet och kyrkan i Varola. Bygdens folk har varit givmilda och skänkt allt från virke till köksinredning och porslin. Ett skolmuseum på "barnmorskestugans" vind är också ett pågående projekt.

Sventorp-Forsby hembygd föreningsförening: Bygdegårdsrörelsens uppgift är att tillhandahålla lokaler för föreningsliv och enskilda intressenter. I bygdegården finns lokaler som passar just flera verksamheter.

Värsås hembygd föreningsförening: Hembygd föreningsföreningen i Värsås bildades 1975. Under de senaste åren har föreningen förverkligat tanken om att ge ut en hembygd bok över socknens historia. Den är nu klar och boken "Värsås förr & nu" är uppdelad i två delar, där första delen behandlar socknens historia från 1600-talet och framåt - alltså så

långt tillbaka i hävderna man kan läsa sig till. Del två behandlar ortens bebyggelsehistoria och framväxt.

Tidanbygdens hembygd föreningsförening: I Tidandbygdens finns flera sevärdheter. En är Askeberga skeppssättning som är den näst största skeppssättningen i Sverige och består av 24 väldiga stenblock. Informationstavla finns intill parkeringen. Anna Fälts ryggåsstuga är från sent 1600-tal. Den var bebodd till år 1958. Föreningen arbetar tillsammans med Wäring-Locketorps hembygd föreningsförening med kulturresevatet Vallby Sörgården. Föreningen är också behjälplig med guidning runt sjön Östen.

Skövde hembygd föreningsförening: Föreningen bildades den 6 februari 1924 och ändamålet är att främja intresset för Skövdes hembygd och fornminnen. Detta sker genom att sprida kunskap om Skövdes kulturhistoria samt verka för att bevara och vårda fornminnen, kulturhistoriska minnesmärken och natur. Skrifter, tidningsartiklar, föredrag och studiebesök är en viktig del av föreningsverksamheten. Stadsvandringar är en återkommande aktivitet. Föreningen söker samverka med skolan på olika sätt och stötts av Skövde stadsmuseum med Helénsstugan.

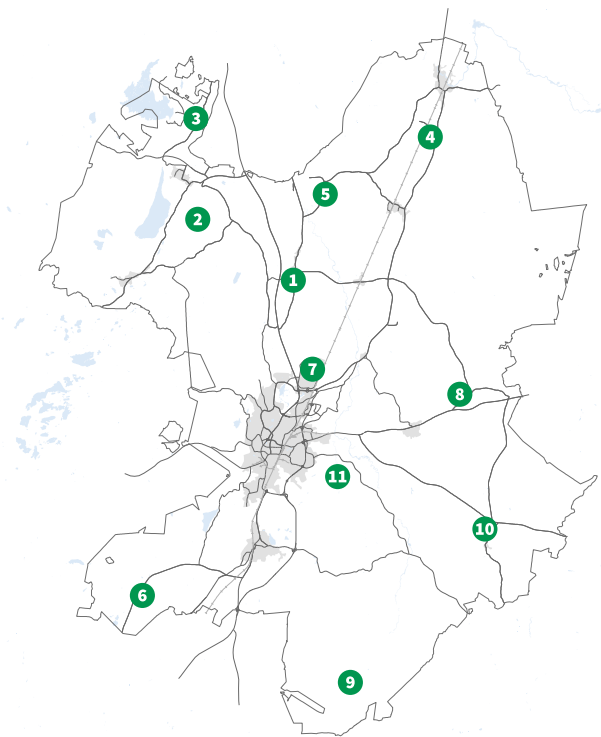
4 Attraktiv livskvalitet

Bygdegårdsföreningar

Bygdegårdsrörelsen växte fram under de första årtiondena på 1900-talet. Rötterna fanns i landsbygdens folkrörelser, då bristen på samlingslokaler var särskilt kännbar för ungdomarna, som många gånger bokstavligen var hemlösa med sin mångskiftande verksamhet. Därför tog de saken i egna händer och under 25 år byggdes cirka 400 bygdegårdar runt om i landet. I dag finns cirka 1 400 bygdegårdar i vårt land. 11 av dem finns i Skövde kommun med en bred spridning. Bygdegårdar erbjuder utmärkta lokaler i annorlunda miljö för gemenskap och fest, kunskap och kultur.

1. Altunas bygdegård
2. Bergs bygdegård
3. Böja bygdegård
4. Götlunda-Vads bygdegård
5. Horns bygdegård
6. Häggums bygdegård
7. Parkstugan, Ryd
8. Sventorps bygdegård
9. Vretens bygdegård
10. Vårsås tingshus
11. Öms bygdegård

Friluftsliv och rekreation

I Skövde finns möjligheter till sport, fritid och natur. Här finns ett stort utbud av idrott, skidspår, bad, fiske, cykelstråk, kulturella besöksmål och andra fritidsaktiviteter. Det finns också härliga promenad- och naturområden, bland annat på Billingens fritidsområde som är välkänt och har en särställning med sina inslag för motion och idrott samtidigt som det ger möjligheter till upplevelser och rekreation.

En god folkhälsa är en angelägenhet för såväl den enskilda individen som för hela samhället, då invånarnas hälsa är en förutsättning för en hållbar utveckling och tillväxt.

4 Attraktiv livskvalitet

Motion

I Skövde kommun finns det många möjligheter till att motionera på iordningställda motionsspår. Vid god snö-tillgång spåras samtliga spår på Billingens fritidsområde för skidåkning. Merparten av kommunens iordningställda motionsspår är belägna på kommunens landsbyggd. Nedan följer en förteckning över samtliga platser.

På Billingens fritidsområde ligger också Åsbotorpsjön. Runt sjön finns en handikappvänlig promenadslinga som är cirka 2 kilometer med fin utsikt över Skövde.

Billingens fritidsområde

- 2,5 km röd (elbelyst till kl. 22.00)
- 4 km röd/svart (elbelyst till kl. 22.00)
- 3,5 km röd/gul
- 5 km gul
- 10 km grön
- 10 km lila (avsett även för mountainbikes)
- 16 km
- 10,5 km blå/vit
- 8 km endast barmark

För mer information läs "Fritidspolitiskt program för Skövde kommun 2008–2014".

⊗ elbelyst

Motionsspår övriga kommunen

- Igelstorp - 2,5 km (sköts av Igelstorps IK)
- Karstorp - 2,5 km (sköts av Skövde kommun) ⊗
- Lerdala - 2,5 km (sköts av Lerdala IF) ⊗
- Skultorp - 2,5 km (sköts av Skövde kommun) ⊗
- Stöpen - 2,5 km (sköts av Stöpens motion) ⊗
- Södra Ryd - 2,5 km (sköts av Skövde kommun) ⊗
- Tidån - 2,5 km (sköts av Tidans IF) ⊗
- Timmersdala - 2,5 km (sköts av Timmers. motion) ⊗
- Väring - 2,5 km (sköts av Värings IF)
- Vårsås - 2,5 km (sköts av IFK Vårsås) ⊗

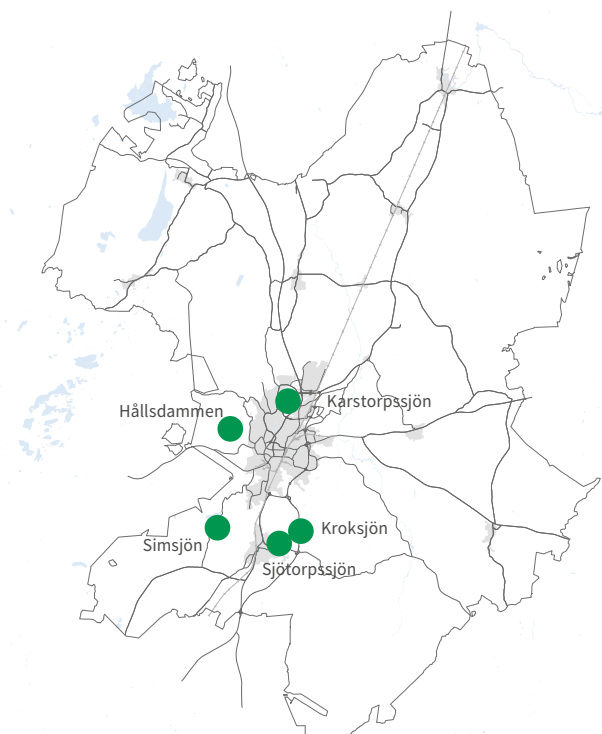
Fiske

I Skövde kommun förekommer fritids- och sportfiske. Både möjligheter till fritids- och sportfiske finns på vår landsbygd. Följande vatten är av länsintresse för sina fiskeförhållanden (3 kap. 6 § miljöbalken) och möjliggör för medborgarna att fiska:

- **Tidan:** Storzvuxen stationär öring och signalkräfta
- **Ösan:** Storzvuxen stationär öring och signalkräfta
- **Vristulven:** Flodkräfta och signalkräfta
- **Lången:** Gös, ål, gädda och abborre
- **Simsjön:** Flodkräfta och siklöja

Tidans och Ösans längre strömmande partier är viktiga reproduktionslokaler för strömlevande öring. Tidans nedre del är även viktig reproduktionslokal för nors och gös. Den undersökning som Terra-Limno-gruppen gjorde på uppdrag av Skövde kommun 1991, visade att Ösan har ett stort fiskebiologiskt värde. Renvattenkrävande arter som öring och elritsa förekommer inom större delen av Ösans vattensystem. Öringbeståndet i Ösan har av länsstyrelsens fiskerienhet bedömts vara av regionalt bevarandebestånd. Öringen har även ett stort lokalt värde från fritidsfiskesympunkt. Nolängså, som rinner ut i sjön Lången, har ett visst fiskebiologiskt värde.

Övriga sjöar för fiske

4 Attraktiv livskvalitet

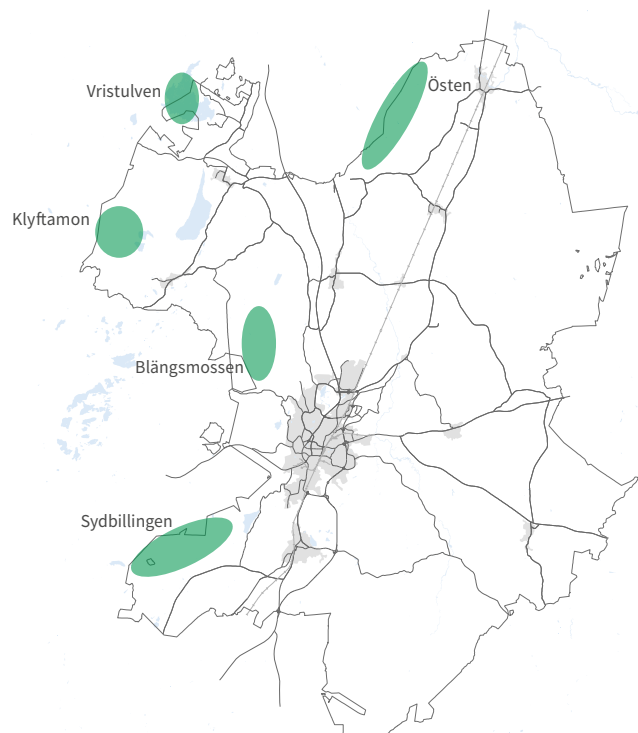
Tysta områden

Tystnad handlar inte om att det ska vara tyst. Det handlar om att slippa buller. Invånare ska ha möjlighet att höra fåglar, bäckar och vindsus. Det blir allt svårare att finna platser som inte är utsatta för buller, inte minst i närheten av tätorter. Trafiken, i synnerhet vägtrafiken, är den största störningskällan, men även bergtäkter, skjutbanor, överflygande flygplan och liknande sprider buller långt ut i naturen.

Kommunens utpekade tysta områden är av särskilt stor betydelse för upplevelsen av natur- och kulturmiljöer och för medborgarnas friluftsliv och rekreation.

Kommunens ansvar

I Skövde kommun görs bedömningen att det finns fem områden (se karta) där det bör finnas goda förutsättningar att uppleva tystnad. Exploateringar inom dessa områden bör nogsamt vägas mot förutsättningarna som tyst område.

5 Tillväxt och näringsliv

Tillväxt handlar om att skapa ett rikare liv för alla i Skövde-regionen, i alla avseenden. Den utgör en förutsättning för att säkra välfärden – vården, skolan, omsorgen och annan samhällsservice. För att lyckas behöver vi locka till oss fler invånare i yngre åldrar. Vi behöver också stärka Skövde-regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Det skapar förutsättningar för en hög livskvalitet, med flera utbildningar, jobb och bostäder att välja mellan och fler möjligheter till upplevelser av olika slag. Med andra ord – fler sätt att leva våra liv på (Vision Skövde 2025).

Tillväxt, näringsliv och utbildning går hand i hand. Vi beskriver nuläget i kommunen under varje rubrik.

5 Tillväxt och näringsliv

Sysselsättning

I detta avsnitt redovisas antal arbetstillfällen fördelat efter olika näringsgrenar för 2010 samt 2016. Siffrorna anges i procent. På följande sida återfinns diagrammen.

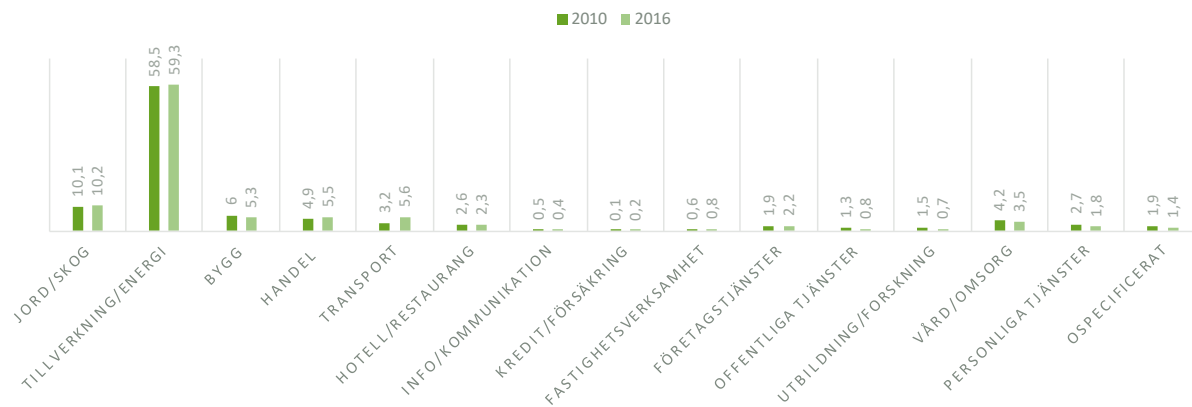
Nuläge

Av tabellen kan man utläsa att nästan 60 procent av arbetstillfällena på glesbygdsområdena ligger inom tillverkning/energi. Detta beror på att Volvo personvagnar, med en personal på över 1500 anställda, finns på Timbolholms glesbygd utanför Skövde tätort. Drygt 10 procent av arbetstillfällena ligger inom näringsgrenen jord/skog och strax under sex procent inom näringsgrenen bygg.

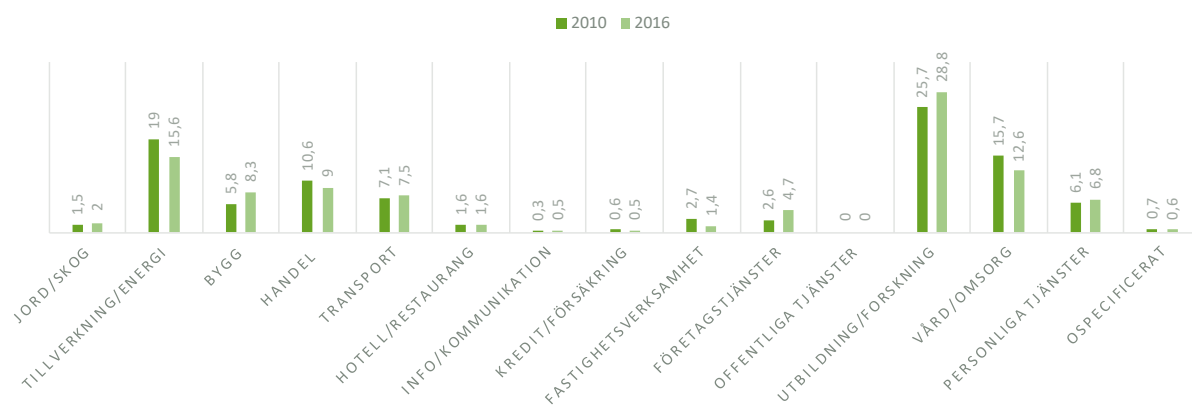
Inom yttertätorterna är den största andelen av arbetstillfällena inom näringsgrenen utbildning. Detta beror på att många arbetar inom skolor och förskolor som oftast är placerade i tätorten. Vård, handel och tillverkning/energi är också betydande näringsgrenar.

Inom Skövde tätort har vård/omsorg den största andelen arbetstillfällen (nästan 23 procent). Därefter kommer tillverkning, vars andel ligger runt 15 procent. Handel, utbildning/forskning och offentliga tjänster är också betydande näringsgrenar.

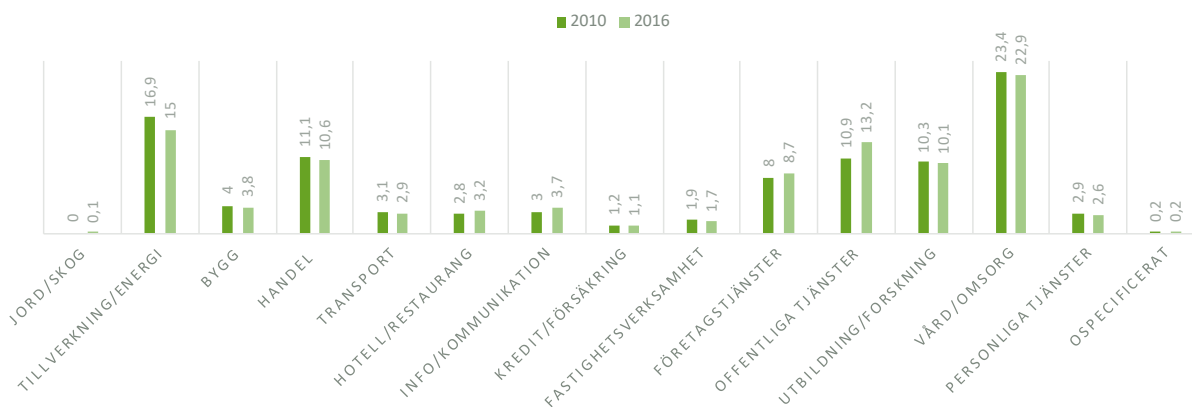
Skövde glesbygdsområde

Skövde yttertätorter

Skövde tätort

5 Tillväxt och näringsliv

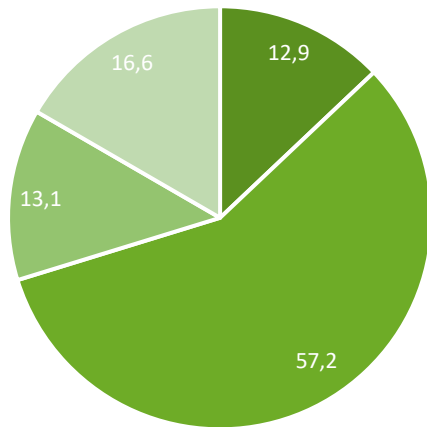
Utbildning

I detta avsnitt har utvecklingen av utbildningsnivån hos befolkningen i de tre jämförelseområdena studerats. De olika utbildningsnivåerna är förgymnasial, gymnasial samt eftergymnasial utbildning. Siffrorna är angivna i procent. På följande sida återfinns diagrammen och nedan en kommentar kring dessa.

Nuläge

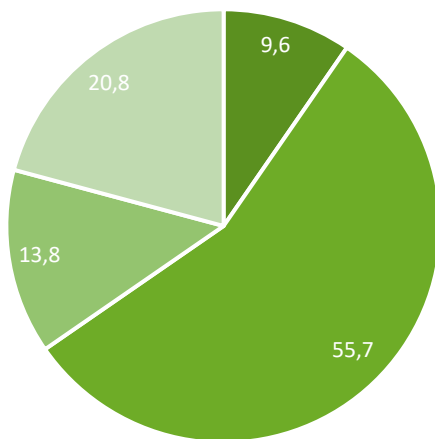
Gemensamt för de tre jämförelseområdena är att andelen personer med högre utbildning ökar, medan andelen personer med förgymnasial som högsta utbildning minskar kraftigt. I tätorterna har knappt en tiondel av den aktuella populationen förgymnasial utbildning, medan andelen med gymnasial och eftergymnasial utbildning 3 år-w är mellan 20–30 procent. Nästan hälften av alla invånare i alla tre områdena har gymnasieutbildning. Mellan 2010 och 2016 har andelen personer med eftergymnasial utbildning 3 år-w ökat med 8 procentenheter.

Utbildningsnivåer i procentandelar uppdelat efter olika delar av Skövde kommun. Siffror från 2016.

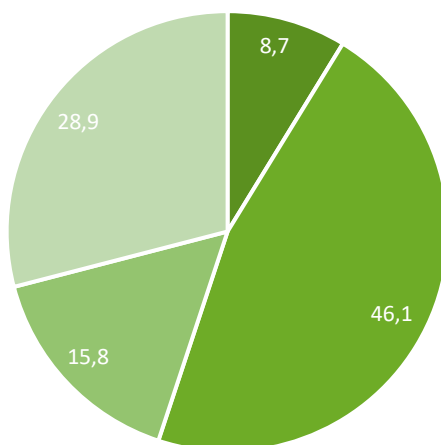
Skövde glesbygdsområde, 25 år-w

- Förgymnasial
- Gymnasial
- Eftergymnasial < 3 år
- Eftergymnasial 3 år - w

Skövde yttertätorter, 25 år-w

- Förgymnasial
- Gymnasial
- Eftergymnasial < 3 år
- Eftergymnasial 3 år - w

Skövde tätort, 25 år-w

- Förgymnasial
- Gymnasial
- Eftergymnasial < 3 år
- Eftergymnasial 3 år - w

5 Tillväxt och näringsliv

Besöksnäring

Landsbygdsturism är en del av turismnäringen som det finns ambitioner och förväntningar på tillväxt och utveckling framöver. Redan nu finns en aktiv verksamhet inom kommunen, med bland annat projektet Vallevägen, som samlar ett flertal mindre turistentreprenörer i området Valle. En ekonomisk förening har bildats för att samverka och stärka det gemensamma utbudet och projektet har fått pengar från Länsstyrelsen under en tvåårsperiod (2010–2012) för att kunna driva utvecklingen mot en mer professionell och bärkraftig verksamhet.

Ett ytterligare turismprojekt med flera aktörer har startats på Billingen, Billingen Fritid ekonomisk förening, som jobbar med att utveckla Billingens Fritidsområde. Syftet är att utveckla verksamheterna som redan finns på berget för att kunna nå en ny målgrupp – turisterna. För det krävs samordning, utveckling, marknadsföring, kommunikation och ambition. Billingen har alla förutsättningar för att locka turister från hela Sverige och även internationellt och gör så till viss del redan idag med alla de aktiviteter som sker. Detta kan dock förstärkas ytterligare genom att synliggöra, paketera och stärka upp vissa delar av utbudet för att kunna ta emot gäster på ett professionellt sätt.

I Tidanområdet finns en aktiv hembygdsförening och ett flertal andra aktörer som tillsammans arbetar för att stärka Tidanområdet som besöksmål. Dessa parter, tillsammans med det kommunala bolaget Next Skövde, står även bakom de satsningar som görs för att göra ytterligare markundersökningar kring Askeberga stenläggning. Askeberga och aktiviteterna och intresset kring denna har potential att bli ett attraktivt turistmål. Här finns även en aktiv samverkan med Binnebergs Tingshus och bygden runt Odensåker med Odensåkers hembygdsförening och hembygdsgården Logården. Tidanygden har generellt en stor potential med sina kulturhistoriska värden, arrangemang, besöksanläggningar, nöjen som Olstorp och fikaställen samt den entreprenörsanda som råder i bygden.

Projektet Fågelvägen är ett ytterligare projekt som har arbetat för att samordna det viktiga fågel-, natur- och kulturlivet runt Hornborgasjön. Sjön Östen och har betytt mycket för landsbygds- och framförallt fågelturismen i trakten. Här finns önskemål om att driva denna satsning vidare och få de två områdena att hänga ihop på ett tydligare sätt med bland annat en turistväg utmed sjöarna, genom kommunerna Skara, Skövde och Falköping.

Alla dessa projekt har en nära anknytning till Destinationsbolaget Next Skövde, som verkar för att stärka det turistiska utbudet i Skövde regionen som helhet samt göra Skövde till ett attraktivt och välkomnande besöksmål. Destinationsbolaget Next Skövde ska bidra med kunskap och stöd till aktörerna inom turismnäringen som finns i Skövde, varav flera på landsbygden. Här ligger att utbilda i de olika paketerings- och informationsverktyg som finns att tillgå och att erbjuda möjligheter att vara med i olika kampanjer, broschyrer, kartor och övrigt informationsmaterial. Dessutom ska man vara ett stöd i ansökan om bidrag till olika projekt som kan utveckla turismnäringen i kommunen. Ambitionen från Next Skövdes sida är att skapa en årlig tillväxt inom näringen på 9 procent per år 2007–2015.

En stor potential i den här utvecklingen finns inom landsbygdsturismen, där det även regionalt finns en ambition att öka antalet bäddar om 1 000 stycken. För att nå detta mål krävs att näring och myndigheter samarbetar för att hitta enkla och effektiva samarbetsformer så att inestet för den lilla entreprenören inte är så stora och krångliga.

Boende på landsbygden

Potentialen i landsbygdens boendemiljöer behöver tillvaratas bättre för att kommunen ska växa hållbart och i enlighet med visionen. Genom att utveckla boendet på landsbygden så att fler erbjuds möjligheten att bo där stärks också underlaget för kommunal service, skolor, kollektivtrafik och annat handel- eller serviceutbud i yttertätorterna.

Landsbygden och yttertätorterna har sina egna förutsättningar, möjligheter och behov. Utbudet av bostäder på landsbygden utgörs idag nästan uteslutande av villor. Det innebär att bostäderna är relativt stora, kräver ett eget kapital och även en hel del eget arbete. Det finns ett mindre antal lägenheter i respektive yttertätort, men för att öka möjligheterna för äldre och yngre att kunna bo kvar behöver bostadsutbudet bli mer varierat.

Nuvarande ekonomiska förutsättningar utgör dock ett hinder för nyproduktion på landsbygden. På de flesta platser överstiger kostnaden för byggnation av ett nytt hus väsentligt dess marknadsväde.

Riktlinjer

- Boendemöjligheterna på landsbygden och i yttertätorterna ska tas till vara och utvecklas i enlighet med Skövde kommuns översiktsplan, ÖP2025.
- Kommunal detaljplanelagd mark för ny bostadsbyggnation ska finnas i yttertätorterna.
- Kommunen ska ha en positiv inställning till bostadsbyggnation utanför detaljplanelagt område på landsbygden.
- Kommunen ser bostadsbyggnation på landsbygden utanför detaljplanelagt område som ett viktigt verktyg för fastighetsutveckling, befolkningsutveckling samt tillväxt på landsbygden.
- Kommunen ska vara återhållsam med att kräva ny detaljplan vid förtätning av bostadsbyggnation utanför detaljplanelagt område, framförallt på landsbygd och jordbruksmark.

5 Tillväxt och näringsliv

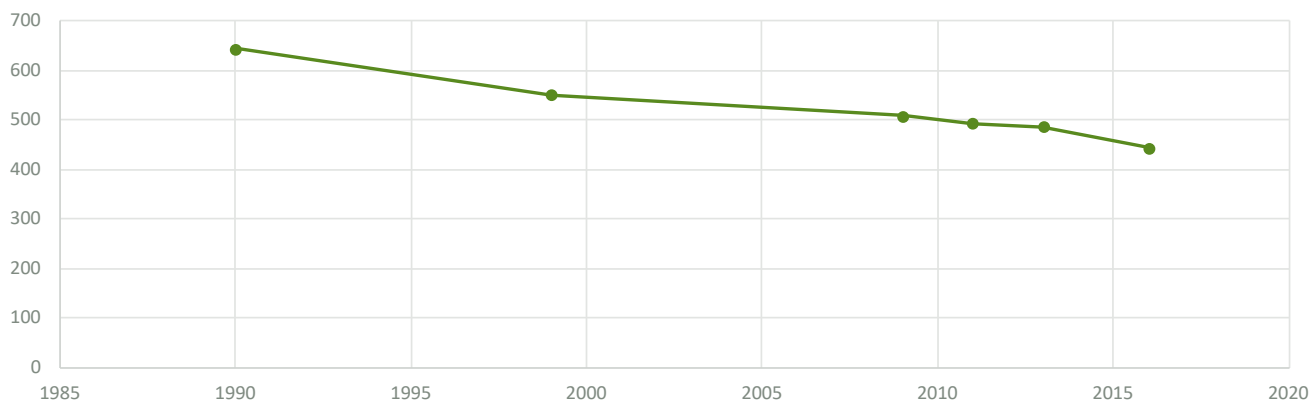
Jord- och skogsbruk

De gröna näringarna ger betydande bidrag till ekonomin och sysselsättningen i Skövde kommun.

Skövde kommun hade 698 LRF-medlemmar (lantbrukarnas riksförbund) 2017. Totalt i Sverige har LRF cirka 140 000 medlemmar.

Källa: LRF:s kommungrupp i Skövde och SCB

Antal jordbruksföretag i kommunen

- Jord- och skogsbruket i kommunen sysselsätter i primärledet cirka 890 personer.

- Förädling av jord- och skogsbrukets produkter sysselsätter cirka 270 personer i kommunen. Underleverantörer till såväl primärproduktion som förädling sysselsätter ytterligare cirka 940 personer.

- Totalt är således över 1800 personer, eller ca 6 procent av alla som jobbar i kommunen, direkt eller indirekt, sysselsatta i produktion av livsmedel och skogsprodukter.

- Totalt finns 1426 skogsägare i kommunen varav 879 är män och 547 är kvinnor.

- I Skövde kommun odlas en rad olika grödor och det som odlas mest på åkermarken är spannmål som utgör 41 procent och vall som utgör 39 procent.

- De som direkt eller indirekt arbetar med produktion av livsmedel och skogsprodukter skapar ytterligare sysselsättning i det lokala samhället genom att de och deras hushåll efterfrågar varor och tjänster för sitt dagliga bruk. Deras del av all sådan sysselsättning i kommunen kan beräknas till ungefär 1100 personer i olika servicenäringar inom kommunala verksamheter och inom lokalt näringsliv. Det motsvarar cirka 4 procent av kommunens totala sysselsättning.

- Jord- och skogsbrukets samt trädgårdars bruttointäkter var år 2006 390 miljoner, varav 89 procent kom från jordbruket. Dessutom drar jord- och skogsföretagarna in externa intäkter från entreprenad, snöröjning, turism och energiproduktion motsvarande 98,5 miljoner per år (Källa LRF:s kommungrupp Skövde maj 2010).

Djur

	SKÖVDE KOMMUN	SVERIGE TOTALT
NÖTKREATUR		
Kor för mjölkproduktion	4834	330 833
Kor för uppfödning av kalvar	1406	193 657
Summa kor	6240	524 490
Kvigor, tjurar och stutar		
Kvigor, tjurar och stutar	5644	489 217
Kalvar under 1 år	6009	475 917
Summa nötkreatur	17 893	1 489 624
FÅR		
Lamm	1431	296 847
Tackor och baggar	1252	281 327
Summa får	2683	578 174
GRISAR OCH FJÄDERFÄ		
Slaktvinsplatser	8140	1 213 822
Höns	18 234	8 174 310
Slaktkycklingar	270 000	9 002 683

De vanligaste produktionsdjuren som finns i kommunen, siffror från 2016

5 Tillväxt och näringsliv

Hästnäring

På trettio år har antalet hästar i Sverige ökat från 70 000 till fler än 350 000. Hästnäringen omsätter nationellt över 50 miljarder kronor (siffror från 2016). Med varje krona som omsätts direkt inom hästnäringen kommer ytterligare en krona att omsättas i övriga samhället. Hästnäringen lyfts i Skaraborgs kommunalförbunds rapport "Areella näringar" fram som ett exempel på en areell näring som skulle kunna stödja flera redan pågående processer, i första hand kommunernas arbete med attraktivitet och turism. I Västra Götaland finns cirka 3800 hästföretag, vilket gör oss till Sveriges största hästlän med 16,5 procent av landets alla hästar. Hästen bidrar både till bättre folkhälsa och en aktiv fritid (rapporten Areella Näringar – Skaraborgs kommunalförbund).

Vad gäller antalet hästägare i Skövde kommun har vi enligt Länsstyrelsens djurskyddskontrollregister 110 stycken. Av dessa är det 41 som har fler än fyra hästar och som fått tillstånd av länsstyrelsen enligt 16 §, det vill säga de hyr ut hästar inom verksamhet, föder upp hästar som är fyra eller fler, säljer fyra eller fler hästar årligen eller äger eller ansvarar för tio eller fler hästar (Länsstyrelsen).

Inom kommunen finns också totalt elva ridklubbar som är anslutna till Svenska ridsportförbundet och därmed även Riksidrottsförbundet. Det kan även finnas fler småklubbar som inte är organiserade, utan mer fungerar som intresseföreningar. Det kan även förekomma lokala rasklubbar, men dessa är relativt svårt att hålla koll på då hästverksamheten i mångt om mycket fortfarande är oorganiserad. Totalt finns det cirka 585 hästar i Skövde kommun (siffror från 2016).

Social ekonomi på landsbygden

Den sociala ekonomin har alltmer kommit att betraktas som ett viktigt komplement till de offentliga verksamheterna mot bakgrund av de ekonomiska påfrestningar samhället står inför. Ett exempel på företagande inom den sociala ekonomin är den kooperativa formen, som på landsbygden kan bidra till att bygden överlever genom att folk organiserar sig, samverkar och bildar gemensamma nätverk.

Begreppsförklaring

Den sociala ekonomin brukar beskrivas som den del av samhällsekonomin som ligger mellan den privata och offentliga sektorn. Den sociala ekonomins aktörer är alla engagerade i samhällsutveckling i det som också kallas den tredje sektorn. Begreppet social ekonomi har blivit ett samlingsnamn för organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse som främsta drivkraft. Verksamheterna bedrivs huvudsakligen inom ideella föreningar, ekonomiska föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund och stiftelser. Stora delar av det traditionella föreningslivet, folkrörelserna med olika former av ideellt arbete, men också affärsverksamhet inom nykooperation och sociala företag, räknas till den sociala ekonomin.

Siffor för Skövde

Vid en kartläggning av den befintliga sociala ekonomin som finns på landsbygden i Skövde kommun visar det sig att det totalt finns 33 organisationer registrerade på Skövde kommuns landsbygd, varav:

- 16 ideella föreningar
- 7 ekonomiska föreningar
- 6 samfälligheter
- 4 registrerade trossamfund

Källa: SCB, 2018

Sociala företag är företag som...

...har som ett av sina huvudsakliga ändamål att genom företagande integrera personer som står långt från arbetsmarknaden.

...huvudsakligen återinvesterar sina vinster i den egna verksamheten eller liknande verksamhet.

...skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt.

...vars medarbetare under lång tid, kanske aldrig, haft ett arbete att gå till. Om de som blev över på arbetsmarknaden, men som idag är stolta företagare och medarbetare i en ny och växande sektor. Det handlar om människor som tillsammans skapar nya chanser, nya företag, nya liv och ny identitet. Det handlar om empowerment, integration, demokrati och affärsverksamhet - fyra byggstenar som utgör grunden för det sociala företagandet.

Källa: Arbetsförmedlingen

5 Tillväxt och näringsliv

Energi och klimat

Miljömedvetenheten i kommunen ska öka och vi ska verka för att såväl individer som organisationer lever resurssnålt och ansvarsfullt, med kommande generationer i sikte. Allt arbete som Skövde kommun gör tar ansats i den energi- och klimatplan som kommunfullmäktige beslutade om i mars 2012.

Vindkraft

I Skövde kommun finns i dagsläget sex vindkraftverk, vars totalt installerade effekt motsvarar 4,3 megawatt. I juni 2010 antog kommunfullmäktige Skövde vindkraftsplan, som är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Vindkraftsplanen redovisar prioriterade områden som bedöms lämpliga för etablering av vindkraftverk. Vindkraftsplanen redovisar också områden som bedöms vara olämpliga samt områden där stor restriktivitet ska råda.

För prioriterade områden som ligger inom försvarets stoppområde (hindarsfria området runt Karlsborgs flygplats) ska särskilt samråd ske med Försvarsmakten för att utesluta konflikt med totalförsvaret inom dessa områden.

Kommunens ställningstagande är att landskapet ska utnyttjas effektivt. Detta torde innebära att färre, men större verk är att föredra framför fler och små verk, samt att etablering av verk i grupper är att föredra framför lokaliseringen av enstaka verk.

Biogas

Biogas är effektivt, klimatneutralt och lokalproducerat. I Skövde kommun produceras biogas genom rötning av animaliska biprodukter, källsorterat organiskt avfall och restprodukter från livsmedelsindustrin. Vid full produktion kan Skövde biogas producera 40 GWh biogas per år, vilket motsvarar cirka 4,4 miljoner liter bensin.

En stor del av biogasen uppgraderas till fordonsgas och på så sätt bidrar den till att öka andelen hållbara transporter som sker i kommunen. Vid framställningen utvinns också biogödsel. En del av den producerade biogödseln är KRAV-certifierad. Sedan 2016 är delar av biogödseln certifierad för ekologisk odling.

Solenergi

El från solceller låter inte, har inga utsläpp och syns knappt. För att göra det lättare för invånare i Skövde kommunen finns sedan våren 2017 en solkarta tillgänglig via kommunens hemsida. Genom att använda kartan kan man enkelt se hur mycket solenergi som kan genereras på ett hustak. I stora delar av Sverige lönar det sig att satsa på solenergi och Skövdes höga solinstrålning kan jämföras med städer i centrala Europa.

För mer information läs ”energi- och klimatplan för Skövde kommun 2011–2020” och ”Skövde vindkraftsplan”.

Leader - en metod för att utveckla landsbygden

Leader är en metod för att utveckla en bygd utifrån lokala förutsättningar. Metoden kan användas både på landsbygden och i staden. I varje område tar privat, ideell och offentlig sektor gemensamt fram en lokal utvecklingsstrategi där man kommer överens om vad man ska prioritera för insatser under kommande programperiod. Metoden bygger på samarbete mellan olika sektorer och aktörer i ett område, utifrån lokala initiativ och förutsättningar. Stora delar av Sverige kommer att täckas av leaderområden. I varje område finns ett bemannat leaderkontor med en verksamhetsledare. Där kan sökande få hjälp med processen från idé till projekt.

Leader Östra Skaraborg

Leader Östra Skaraborg har jobbat med landsbygdsutveckling enligt leadermetoden i kommunerna Hjo, Tibro, Tidaholm, Falköping, Skövde, Habo och Mullsjö sedan 2007. Under perioden 2007–2014 har 175 olika projekt genomförts i området. Leader Östra Skaraborg jobbar utifrån en lokal utvecklingsstrategi som togs fram under hösten 2014. Strategin gäller för programperioden 2014–2020. I den framgår vilka prioriterade insatsområden vi har samt de övergripande målen med vår verksamhet.

Leader Östra Skaraborg är finansierade av EU, staten och de sju kommunerna och kommer att jobba med stödmedel från Landsbygdsfonden, Socialfonden och Regionalfonden. Leader Östra Skaraborgs lokala utvecklingsstrategi är en av de 44 i Sverige som har prioriterats av Jordbruksverket för programperioden 2014–2020. Detta innebär att Leader Östra Skaraborg kommer att jobba med lokal utveckling inom de sju kommunerna Hjo, Tibro, Tidaholm, Habo, Mullsjö, Falköping och Skövde fram till minst 2022. Privatpersoner kan inte söka stöden, men det finns två stöd att söka för organisationer, föreningar, företag och myndigheter:

- samarbete inom lokalt ledd utveckling – för samarbete med andra områden i eller utanför Sverige
- genomförande inom lokalt ledd utveckling – alla övriga projekt

I Leaderområdet finns en styrelse för verksamheten, LAG. Det är LAG som utifrån utvecklingsstrategin för området bestämmer vilka projekt som prioriteras och tilldelas pengar. Jordbruksverket fastställer LAG:s beslut.

Den lokala utvecklingsstrategin för Leader Östra Skaraborg har fem primära insatsområden:

- Näringslivsutveckling
- Besöksnäring
- Invandring som resurs
- Ett samhälle för alla
- Hållbara energisystem

Insatsområdena syftar till att möta de tre övergripande målen:

- Ökat entreprenörskap och utvecklingsmöjligheter för småföretagare
- Kompetensutveckling för att möta framtidens krav
- Stärka områdets attraktionskraft för boende och besökare

5 Tillväxt och näringsliv

Näringslivsforum och landsbygdsnäringsgrupp

Näringslivsforum

Näringslivsforum är en ideell organisation som ska verka för en aktiv utveckling av näringslivet i Skövde. Grunden till framgång enligt Näringslivsforum är samverkan. Sedan länge för Näringslivsforum (NLF) en aktiv dialog med företag, näringslivsorganisationer, myndigheter och beslutsfattare i Skövde kommun. Allt detta är ett arbete som till största delen sker bakom kulisserna, och där resultaten sällan syns från en dag till en annan. Men bland Näringslivsforums insatser finns också det publika.

Samverkan ska eftersträvas med

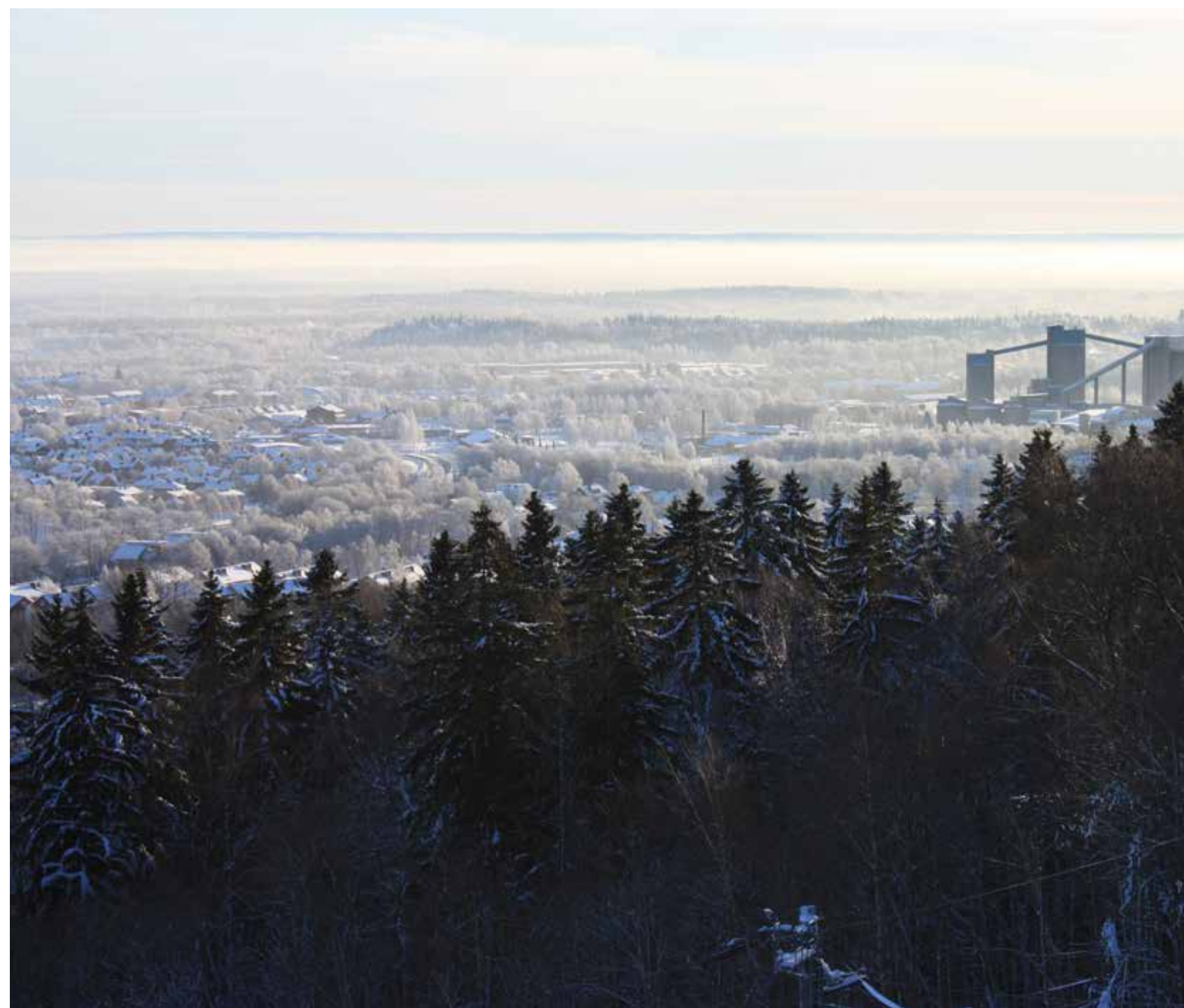
- Företag inom kommunen
- Näringslivsorganisationer inom kommunen
- Skövde kommun
- Högskolan och Gothia Science Park
- Företag och näringslivsorganisationer inom regionen

Landsbygdsnäringsgrupp

Näringslivsforums landsbygdsnäringsgrupp jobbar med att arrangera intressanta och utvecklande möten för företag inom landsbygdsnäringsgruppen. Gruppen ska tydliggöra landsbygdsföretagens (utanför 50-skytarna) betydelse för Skövdes invånare och näringsliv.

Högst upp på agendan står att driva utvecklingen av elektroniska motorvägar (exempelvis bredband) till alla företag inom kommunen med betoning på landsbygdsföretagen. Vidare bevakar och engagerar man sig i Skövde kommuns satsning på biogas och livsmedelsupphandling.

Landsbygdsnäringsgruppen representeras även av medlemmar från LRF:s kommungrupp och är dynamisk på så sätt att nya kompetenser kan komma in och ”bevaka” prioriterade frågor för landsbygdens utveckling.

Bilaga 1 - yttertätorter

Här ges en kort nulägesbeskrivning av yttertätorterna och småorterna i Skövde kommun. Vreten räknas historiskt sett som en småort och då dess historiska betydelse är av vikt samt att här finns kommunens sydligaste samlade bebyggelse ges det plats i beskrivningen. Befolkningsutvecklingen för respektive yttertätort redovisas här i diagramform.

I kommunens översiktsplan anges de fysiska möjligheterna för att yttertätorterna ska kunna utvecklas på ett positivt sätt. För mer detaljerad information om riktlinjer för respektive ort läs ÖP 2025, Skövde kommuns översiktsplan samt Kulturmiljöprogram för Skövde kommun ”De nio mindre tätorterna”.

Bilaga 1

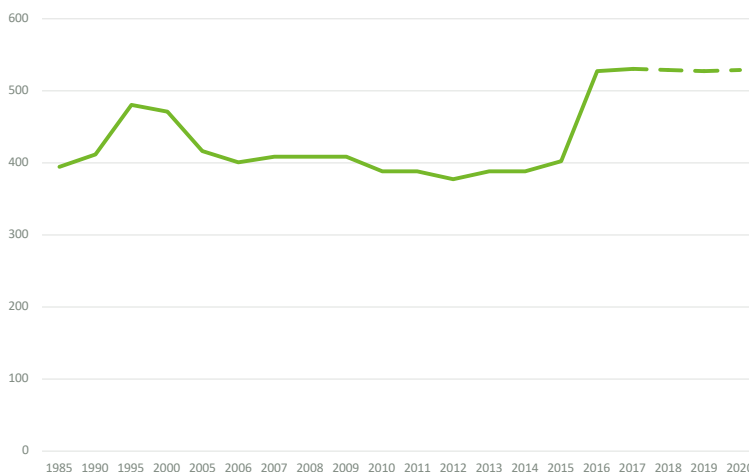
Lerdala

Lerdala ligger på berget Billingens sluttning, cirka 15 kilometer nordväst om Skövde. Lerdala tätort innefattar i sin nordöstra del den gamla kyrkbyn, men har framförallt sitt ursprung som stationssamhälle. Tätorten ligger i ett långt, utdraget stråk av bebyggelse ovanför sjön Lången. Byn är känd sedan medeltiden, men är säkerligen betydligt äldre, troligen av förhistoriskt ursprung. På 1930-talet fanns åtskilliga verksamheter i samhället, exempelvis hotell, café, åkeri, polis, telefonstation, post, skraddare, smed, snickeri samt livsmedel och speceriaffär.

Det moderna villasamhället formades på 1950-talet efter andra världskrigets slut. Det var då den svenska folkhemsepokens samhällsvisioner började förverkligas och god samhällskonjunktur, bilismens utveckling och högre levnadsstandard bidrog till att drömmen om den egna villan som småningom kunde förverkligas. Det moderna Lerdala tar sin form under 1960- och 1970-talet och idag består bebyggelsen i Lerdala nästan enbart av villor. Befolkningen uppgick kring mitten av 1950-talet till cirka 600 personer, men idag bor cirka 410 personer i Lerdala och det finns varken lanthandel eller bensinstation i samhället. Antalet näringsidkare har minskat och det närbelägna Timmersdala har övertagit mer

av central- och servicefunktionerna. I södra delen av Lerdala finns ett planerat bostadsområde som sedan tidigare redan är detaljplanelagt (Igelsjöområdet). Den sydligaste delen är ännu inte bebyggd. I norra delen av samhället ligger några större jordburksanläggningar.

I Lerdala finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år). Nära skolan finns ett elbelyst motionsspår och strax söder om samhället finns en idrottsplats och en golfbana. Skolan från 1881 är, näst kyrkan, det viktigaste huset i samhället idag. Samtliga dessa platser fungerar som naturliga mötesplatser.

Befolkningsutvecklingen i Lerdala tätort

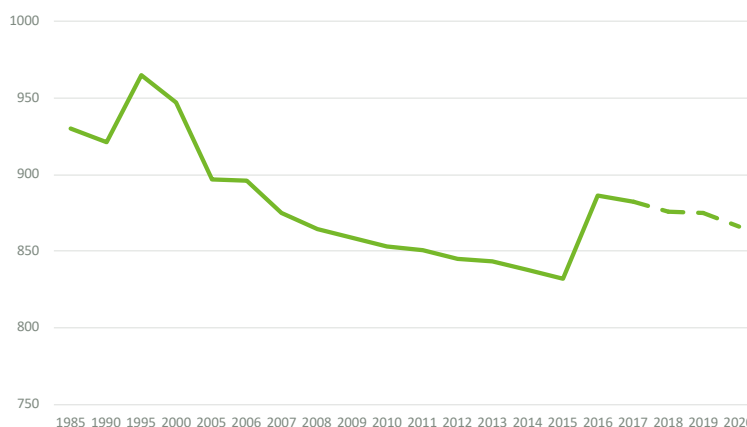
Timmersdala

Timmersdala ligger vid nordvästslutningen av Billingen, cirka 15 kilometer nordväst om Skövde. Timmersdala tätort är belägen ovanför sjön Lången och byn är känd sedan 1400-talet. Timmersdala kännetecknas som ett gammalt stationssamhälle där en järnvägsstation placerats i anslutningen till en äldre kyrkby. Persontrafiken på järnvägen som passerade Timmersdala lades ner redan 1932. På den tiden fanns bland annat byggmästare, cykelreparatör, skomakare, skraddare, slaktare och urmakare på orten.

Det moderna villasamhället formades på 1950-talet efter andra världskrigets slut. Det moderna Timmersdala tar sin form under 1960–70-talet. Befolkningen uppgick kring mitten av 1950-talet till cirka 600 personer och trots järnvägens definitiva nedläggning på 1950-talet har orten fortsatt att växa. Idag har Timmersdala tätort cirka 860 invånare och bebyggelsen domineras av villor, men även några flerbostadshus finns i orten. Till Timmersdalas glesbygd (församlingarna Berg, Boja, Lerdala och Timmersdala) räknas cirka 1510 invånare.

Timmersdala fungerar som en central tätort för kringliggande kommundelar. Det finns en livsmedelsaffär med post och kassaärenden,

bensinstation och en deltidsbrandkår. Ortens näringsliv med Elos medtech i spetsen har stor betydelse och bidrar till arbetsinpendling. I tätorten finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år) samt Billingsdals äldreboende. Tätorten har även en distriktsläkarmottagning. I nordöstra delen av tätorten finns en idrottsplats och en skidbacke och på Timmersdalavallen finns ett elbelyst motionsspår. Samtliga ovanstående platser fungerar som naturliga mötesplatser.

Befolkningsutvecklingen i Timmersdala tätort

Bilaga 1

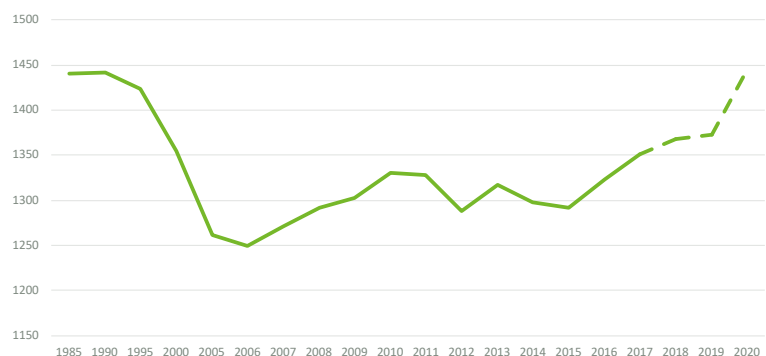
Stöpen

Stöpen ligger cirka 15 kilometer norr om Skövde. Ursprunget till Stöpens tätort är en snickerifabrik som byggdes vid vägskälet av det blivande samhället 1923. Goda bussförbindelser med Skövde och Mariestad blev tidigt gynnsamt för Stöpens bebyggelseutveckling. 1931 började den första villabebyggelsen att uppföras. Vid sidan av snickerifabriken hade pingströrelsen en stark förankring i samhället och var också bidragande till att nya människor sökte sig till samhället. Det var framförallt efter andra världskrigets slut som det moderna villasamhället formades.

Tätortens stora expansionsperiod inträffade under 1970-talet och sammanföll med en stor expansionsperiod för Skövde, framförallt genom tillkomsten av Kärnsjukhuset (KSS) 1973, samt förstärkningen av Skövde som försvars- och industriort. Stöpen kom att bli en liten förort med stor inpendling till Skövde. Antalet invånare ökade från 360 1970 till 1455 invånare 1980. Under 2000-talet har samhällets sydvästligaste del, kring Björkbacken med flera gator, byggts ut. I Stöpen finns även tre gruppboistäder som kommunen förvaltar.

Inom Stöpens gränser finns idag pizzeria, livsmedelsaffär, förskola och grundskola upp till årskurs 9, sporthall med fullhallsmått samt tillgång till service i Västra Götalandsregionens regi (tandvård).

Under senare år har folkökningen dämpats och idag bor det knappt 1300 invånare i Stöpen, vilket gör orten till den näst största mindre tätorten i kommunen efter Skultorp.

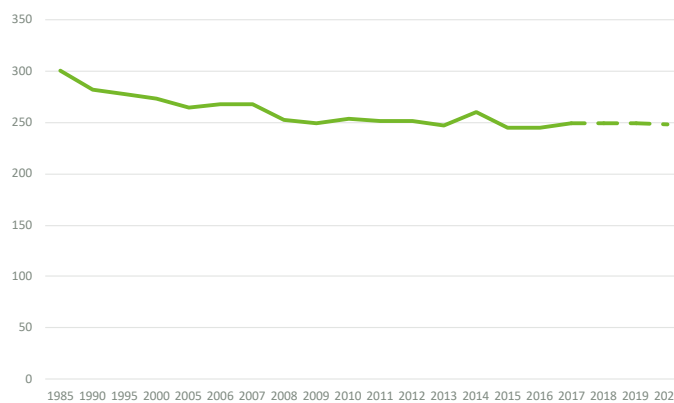

Befolkningsutvecklingen i Stöpen tätort

Ulvåker

Ulvåker är beläget strax öster om Stöpen med pendlingsavstånd till Skövde tätort. Ulvåker är ett mindre villasamhälle utmed Västra stambanan. Omkring 1930-talet fanns i samhället post, telegraf, flera handlare, en trätoffelfabrik samt en biograf. Det var även under denna tid som samhället började byggas ut, men det var inte förrän under 1960- och 1970-talet som dagens villasamhälle började ta sin form. Från 1970-talet och fram till 2000-talet bodde det cirka 300 personer i samhället. Idag bor det cirka 250 personer i Ulvåker och det finns ingen samhällsservice på orten.

Befolkningsutvecklingen i Ulvåker tätort

Bilaga 1

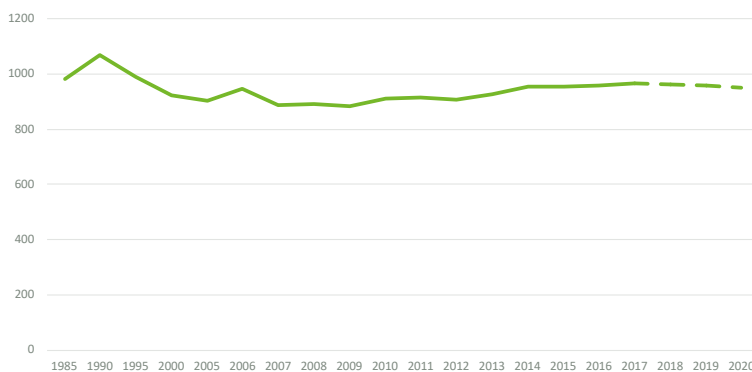

Tidan

Tidan har funktionen av att vara en central tätort för den nordöstra kommundelen. Idag bor cirka 880 personer i Tidan. Bebyggelsen består till största delen av villor, men även av grupphus och flerbostadshus. I Tidans glesbygd (församlingarna Vad, Flistad och Götlunda) bor ytterligare cirka 840 personer. I tätorten finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år). Inom tätorten ligger även Solgårdens äldreboende och en vårdcentral. Samhället har en idrottsplats och ett tempererat friluftsbad, Tidanbadet.

I Tidan finns några områden med äldre detaljplaner för bostadsbebyggelse som ännu inte är utbyggda. Delar av ån Tidan som rinner genom orten omfattas av strandskydd.

Det finns ett bra serviceutbud med livsmedelsaffär med kassatjänst samt några butiker, café, pizzeria, antikvarisk bokhandel och bensinstation. Tidan har ett rikt föreningsliv och strax norr om samhället ligger Olstorps festplats. Miljön i samhällets norra del domineras fortfarande av den nedlagda yllefabriken kring ån Tidan.

Befolkningsutvecklingen i Tidan tätort

Varing

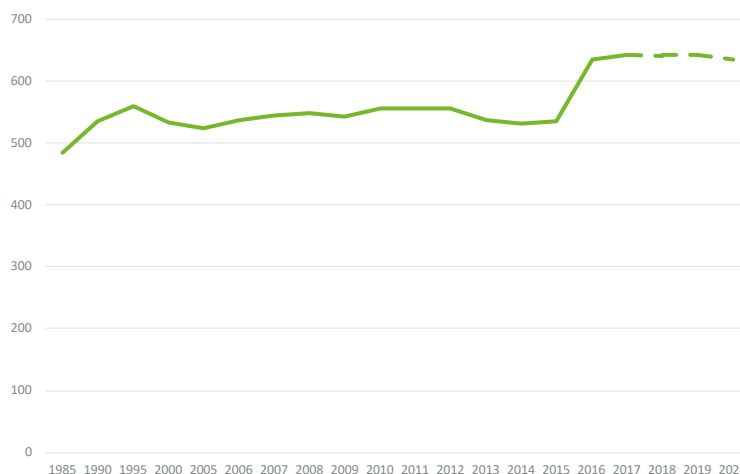
Varing ligger cirka 15 kilometer norr om Skövde stad och strax söder om Tidän. Värings by omnämndes i skrift på 1300-talet, men bör ha förhistoriskt ursprung.

Värings stationssamhälle växte fram efter att Västra stambanan mellan Stockholm och Göteborg anlagts 1859–61 och Värings station etablerades 1863. Samhället utvecklades relativt snabbt som stationssamhälle och handelsplats och hit knöts flera samhällsfunktioner. Redan 1896 hade orten telefon- och telegrafstation. På 1920–1930-talen fanns bland annat bankkontor, chark, livsmedel, kött, järnhandel och klädaffärer på orten. Västra stambanan passerar genom samhället och Banverket har ett tredje spår på östra sidan om stambanan som man vill förlänga åt söder. Spåret används av godståg vid möte/passage av persontåg.

Det moderna villasamhället formades på 1950-talet efter andra världskrigets slut. Kring

denna tid åkte många med buss och tåg in till Skövde för att jobba på bland annat Pentaverken (Volvo). Tätorten som idag har cirka 545 invånare består till största delen av villabebyggelse, men det finns även flerbostadshus.

I Varing finns förskola, fritidsverksamhet och grundskola (ålder 6–12 år). Cirka en kilometer söder om samhället, intill väg 200, finns en bensinstation med livsmedelsutbud samt restaurang. Sydost om samhället ligger idrottsplatsen. Samtliga platser fungerar som naturliga mötesplatser.

Befolkningsutvecklingen i Varing tätort

Bilaga 1

Vreten

Vreten ligger längst söderut i Skövde kommun, cirka 17 kilometer från Skövde centrum. Samhället består av de två gamla socknarna Edåsa och Ljunghem. Byn växte fram i samband med att järnvägen mellan Hjo och Stenstorp byggdes 1873. 1923 trafikerades sträckan med fem tåg åt vardera hållet. Invånarantalet i de båda socknarna var vid denna tid cirka 850 st. I byn fanns då post, järnvägsstation, skola, bibliotek, handelsbod med bensinpump, missionshus, telegrafisk växelstation och en handelsträdgård. På Wretens Egendom fanns även mjölkvarn, sågverk, tegelbruk och mejeri. I Ljunghem fanns det en byggnad för äldreboende.

I dag bor det i de båda socknarna cirka 160 personer och all service i byn är borta. Området präglas istället av jord- och skogsbruk samt en mekanisk verkstad, Vreten AB, som tillverkar skogskärror, vägskrapor, lastare med mera. Många pendlar idag till Skövde för att arbeta. 1982 exproprierades ett större område i Vretens västra kant för att användas till militärt skjutfält.

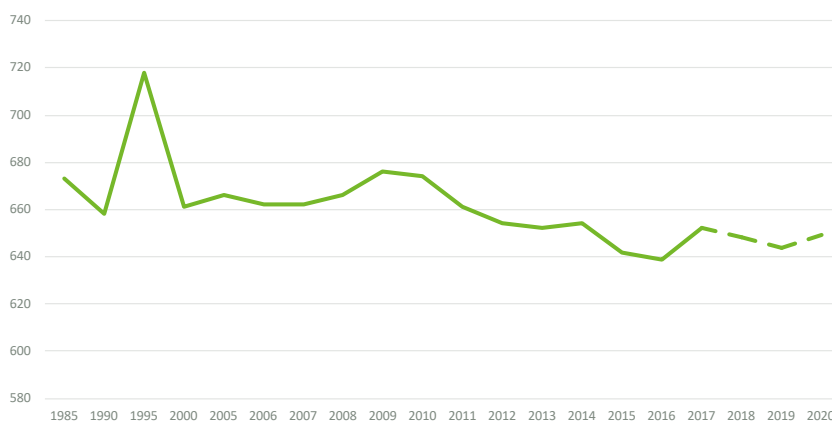
Sågverket i Vreten är numera kulturminnesmärkt och vårdas av den mycket aktiva bygdegårdsföreningen som också tar hand om den gamla skolan. Vretens bollklubb erbjuder fina gräsplaner, tennisbana och boulebanor. Det finns två kyrkor; Vreten (byggd 1872) och Edåsa (medeltida), båda nyrenoverade och i mycket gott skick.

Igelstorp

Söder om väg 49 ligger tätorten Igelstorp som ursprungligen var ett stationssamhälle och fick sitt namn när järnvägsstationen tillkom 1876. Det var dock först efter andra världskriget och storkommunreformen 1952 som Igelstorps tätort började växa fram. Det moderna Igelstorp tog form under 1960- och 1970-talet och under den perioden ökade invånarantalet kraftigt, för att idag ha stabiliserats kring cirka 680 personer. I södra delen av orten, intill fotbollsplanen, finns nya tomter att tillgå för nybyggnation av villor.

Bebyggelsen i Igelstorp består till största delen av villor. I samhället finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år) och i tätortens södra del ligger en fotbollsplan. Samtliga platser fungerar som naturliga mötesplatser.

Befolkningsutvecklingen i Igelstorp tätort

Bilaga 1

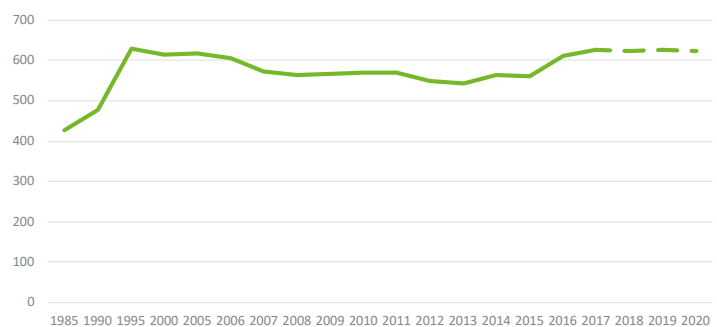

Värsås

Värsås ligger cirka 15 kilometer sydost om Skövde, i kanten av Tidans dalgång. Orten fungerar som en central tätort för den sydöstra kommundelen. Värsås är den enda mindre tätorten i Skövde kommun där den gamla kyrkbyn av egen kraft utvecklades till en modern tätort. Det är också en av få tätorter som inte ligger vid järnvägen och på så vis inte har någon bakgrund som stations-samhälle. Den moderna tätortsutvecklingen kom sent, först på 1950-talet. Bakgrunden till Värsås tätortsutveckling måste sökas i kyrkbyns starka ställning som vägknut och tingsplats samt även som sockencentrum för kyrka, folkskola och kommunal verksamhet.

Det moderna villasamhället formades på 1950-talet, vilket innebär att det är i industrialismens spår på 1950–1970-talet som det moderna Värsås tar form. Värsås blev i likhet med flera andra mindre tätorter i kommunen en förstad med stor inpendling till Skövde. Orten är på 2010-talet en av kommunens mindre tätorter, men hade på 1970-, 80- och 90-talet en positiv befolkningsutveckling, vilket avspeglades i villabebyggelsens tillväxt. Invånarantalet, som nu minskat lite, uppgår idag till cirka 570 personer. I Värsås glesbygd (församlingarna Värsås, Varola, Vreten, Sventorp och Forsby) bor cirka 1800 personer.

1948 etablerades företaget Värsås Träindustri ur vilket Värsåsstugan senare utvecklades. Värsåsstugan flyttas senare till Lundsbrunn och fortsätter sin verksamhet under namnet Värsåsvillan. Öster om kyrkan ligger tre större jordbruksanläggningar. I tätorten finns en idrottsplats samt ett elbelyst motionsspår. Bebyggelsen domineras av villor. I Värsås finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år). Här finns även en butik, bensinstation och en bildäcksfirma. Samtliga fungerar som naturliga mötesplatser.

Befolkningsutvecklingen i Värsås tätort

Varola

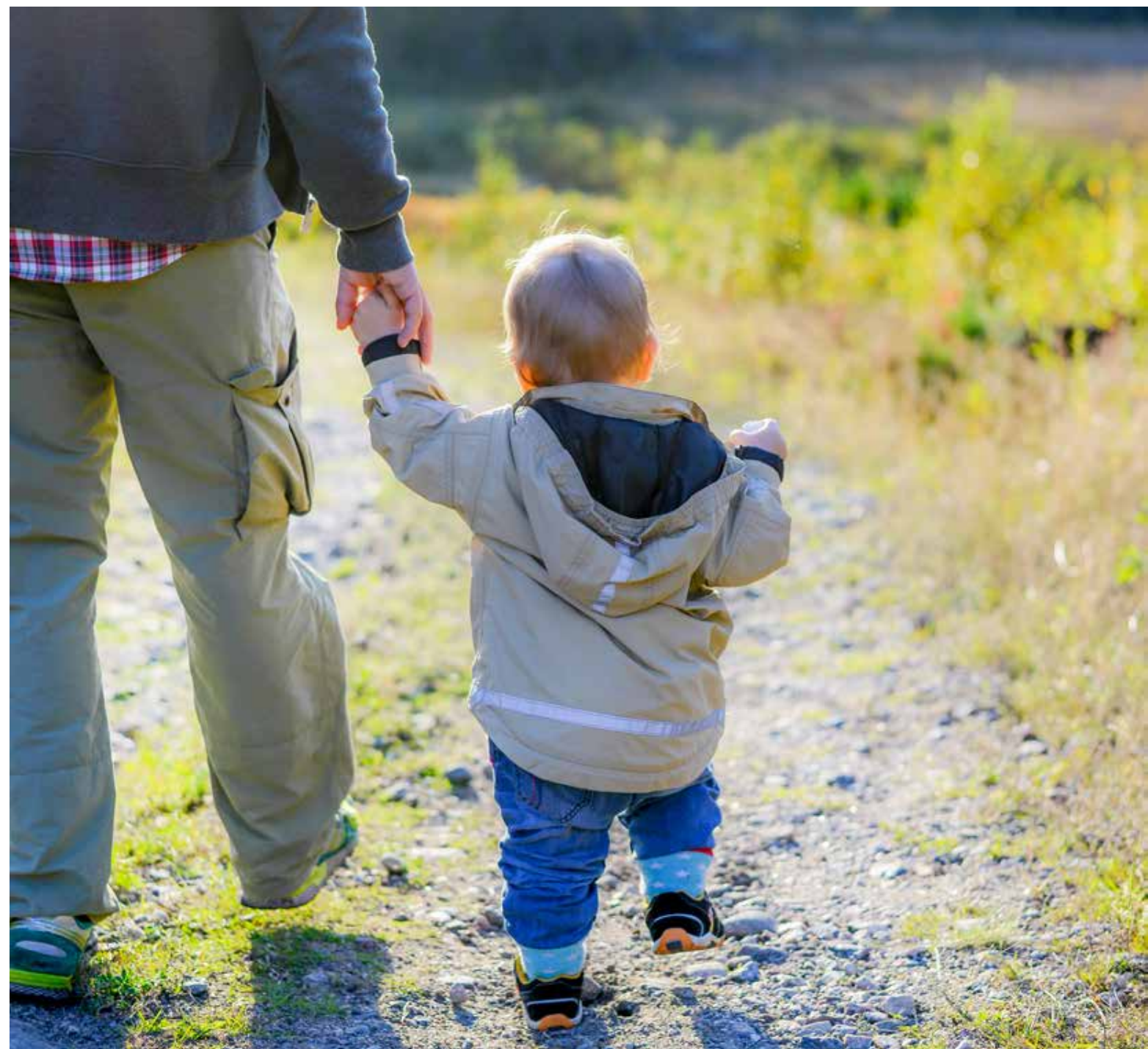
Varola ligger på pendlingsavstånd, cirka 10 kilometer sydost om Skövde tätort. Närmare Ösan ligger huvudsakligen den äldre församlingsanknutna bebyggelsen. Skolhuset som är uppfört i tegel byggdes 1884. På den västra sidan av Ösan, utmed Skövdevägen (väg 2882), har senare bebyggelse vuxit fram. Utmed Ösan gäller 100 meter strandskydd.

Bilaga 1

Fjället

Nordost om Skövde, intill väg 200 mot Våring och Tidå, ligger Fjället. Fjället kan betraktas som en pendlingsort till Skövde. Här bor idag cirka 120 personer i villabebyggelse. Orten har idag ingen egen samhällsservice.

Bilaga 2 - befolkningsutveckling

Bilaga 2

Befolkningsutveckling för Skövde glesbygd

Områdena Fjället, Nybo samt Varola är inte medräknade

	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	101	120	93	87	91	70	80	80	76	76	84	91	88
1-5	504	557	536	415	441	446	429	411	400	407	405	413	403
6-9	352	419	476	433	340	345	346	359	339	343	346	316	326
10-12	325	297	302	355	328	269	262	261	264	256	267	264	276
13-15	310	290	324	336	369	372	262	255	265	260	258	255	241
16-18	339	306	279	314	382	358	345	336	277	262	258	249	260
19-24	516	470	410	333	377	489	504	487	520	486	465	423	415
25-44	2069	2123	2104	1979	1933	1786	1727	1702	1617	1627	1630	1547	1564
45-64	1588	1646	1785	2007	2211	2340	2387	2405	2425	2425	2430	2308	2326
65-79	943	874	851	807	842	906	946	991	1022	1068	1117	1113	1140
80-89	188	213	229	223	205	218	217	223	217	211	212	200	199
90-w	41	34	27	32	21	29	27	28	29	33	34	31	33
Totalt	7276	7349	7416	7321	7540	7528	7532	7538	7451	7454	7506	7210	7271

Befolkningsutveckling för Skövde yttertätorter

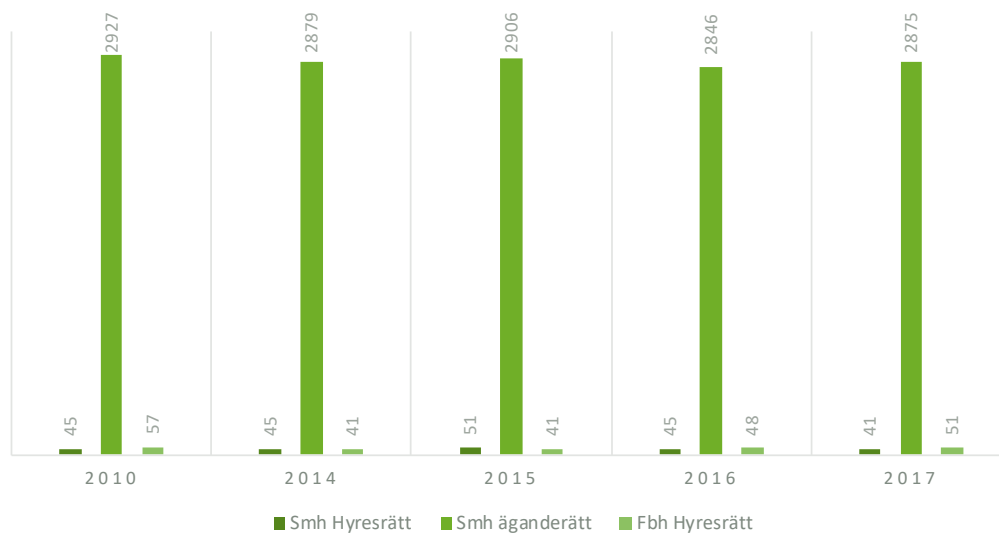
	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	116	146	110	96	102	109	87	98	108	105	105	108	129
1-5	589	742	799	586	594	589	588	567	594	590	582	613	649
6-9	533	502	639	705	491	521	535	506	501	484	496	554	550
10-12	493	399	405	506	424	387	373	372	373	411	407	406	360
13-15	518	428	399	413	530	359	363	352	360	349	361	377	409
16-18	497	494	385	347	429	442	377	367	336	343	334	368	373
19-24	697	747	564	420	433	589	633	622	634	613	579	574	523
25-44	2668	2566	2563	2451	2386	2215	2148	2077	2093	2087	2098	2247	2293
45-64	1715	2014	2320	2319	2219	2243	2270	2276	2249	2244	2216	2325	2327
65-79	820	858	946	971	1036	1233	1263	1301	1331	1355	1396	1458	1464
80-89	224	257	309	318	341	365	353	360	366	377	371	400	422
90-w	224	257	309	318	341	354	353	360	366	377	371	400	422
Totalt	8891	9184	9481	9202	9055	9118	9070	8960	9009	9018	9008	9492	9573

Befolkningsutveckling för Skövde tätort

	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	355	445	335	323	310	431	389	427	448	438	438	443	457
1-5	1715	1781	2029	1521	1498	1754	1876	1917	1968	2044	2069	2040	2152
6-9	1238	1282	1454	1513	1207	1237	1277	1361	1407	1432	1520	1525	1542
10-12	1064	927	1005	1191	1029	939	924	921	959	996	1024	1076	1146
13-15	1096	982	1007	1066	1236	974	973	953	993	981	969	1013	1081
16-18	1197	1152	966	1025	1207	1215	1153	1149	1097	1054	1059	1101	1054
19-24	3105	3187	3493	3432	3716	4124	4154	4176	4279	4281	4121	3934	3796
25-44	8699	8704	8992	8918	8892	9238	9360	9566	9796	9845	10133	10402	10801
45-64	6437	6707	7299	7812	8073	8237	8288	8294	8372	8386	8380	8472	8549
65-79	3962	4144	4070	3901	3954	4364	4501	4621	4774	4903	5004	5060	5149
80-89	842	1097	1345	1526	1654	1626	1668	1692	1664	1651	1686	1747	1769
90-w	76	106	175	239	313	337	316	324	349	358	359	354	367
Totalt	29786	30514	32170	32467	33089	34476	34879	35401	36106	36369	36762	37167	37863

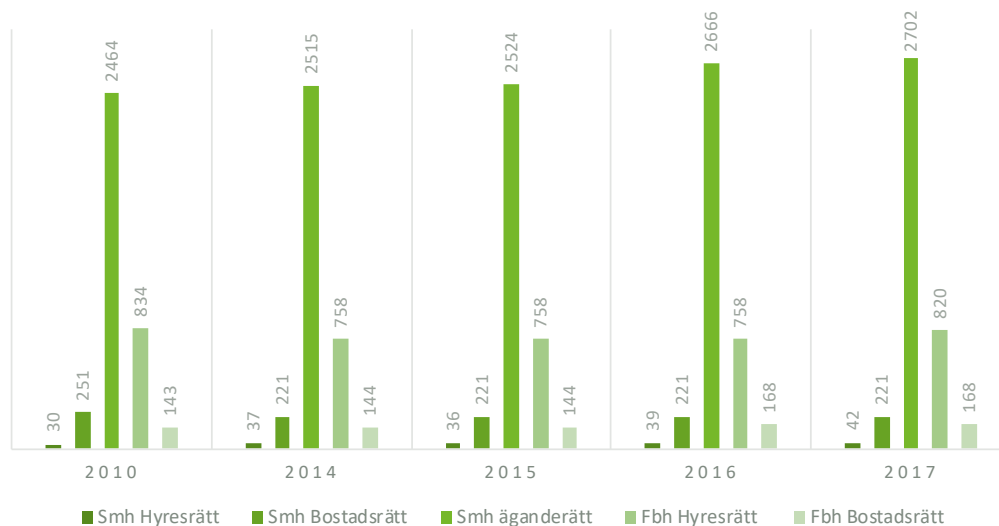
Skövde glesbygdsområden

Bostäder fördelat efter hustyp och upplåtelseform

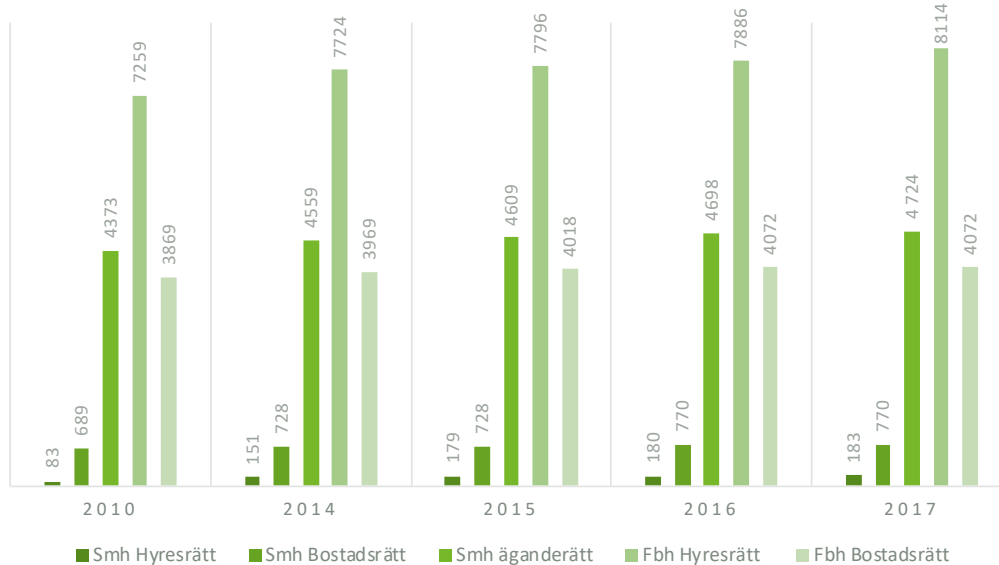
Skövde yttertätorter

Bostäder fördelat efter hustyp och upplåtelseform

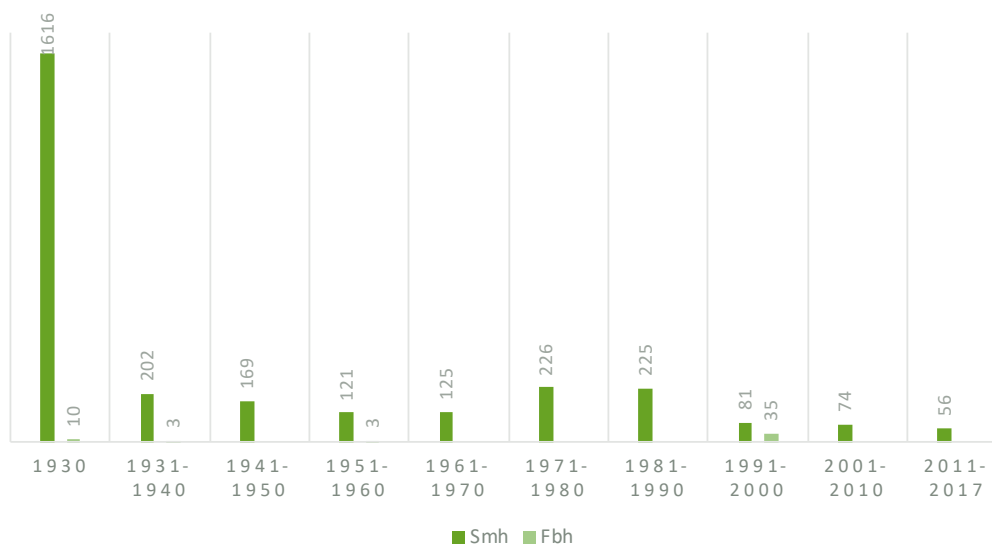
Skövde tätort

Bostäder fördelat efter hustyp och upplåtelseform

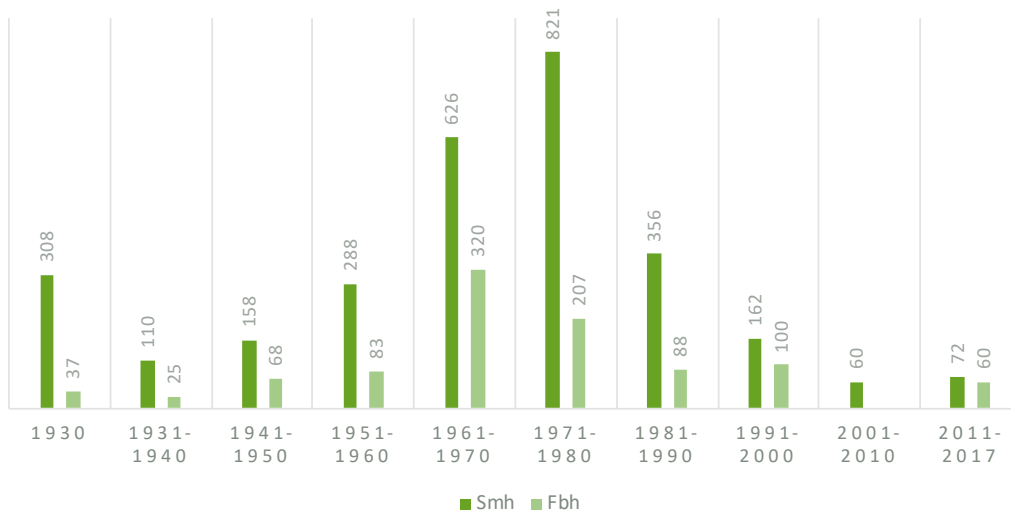
Skövde glesbygdsområden

Bostäder fördelat efter hustyp och byggnadsperiod

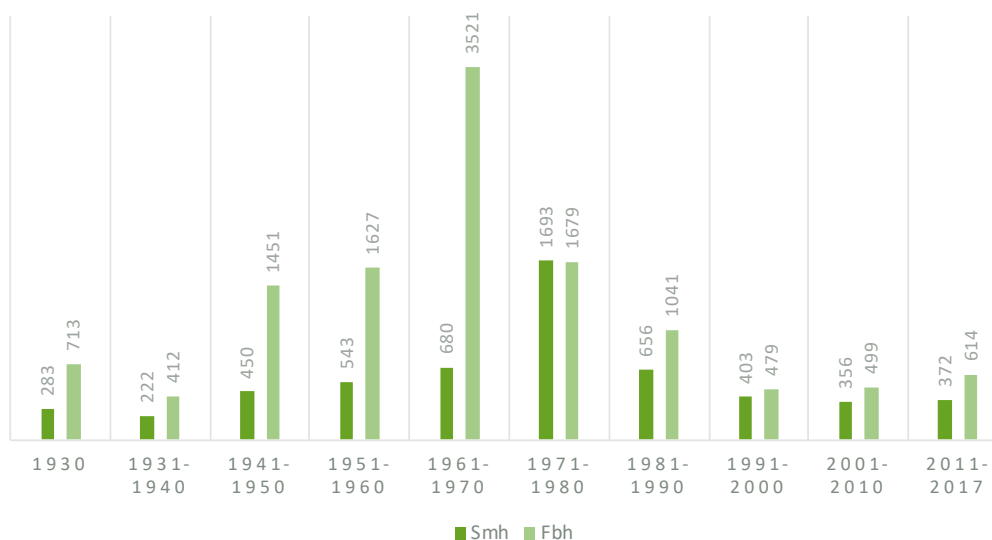
Skövde yttertätorter

Bostäder fördelat efter hustyp och byggnadsperiod

Skövde tätort

Bostäder fördelat efter hustyp och byggnadsperiod

Källförteckning

Program och planer för Skövde kommun

Boendestrategiskt program

Energi- och klimatplan

Fritidspolitiskt program

IT- infrastrukturplan

Kulturmiljöprogram

Naturvårdsprogram

Skogsbruksplan

Vattenplan

Vindkraftsplan

Översiktsplan, ÖP 2025

Övriga rapporter

Areella näringar – Rapport Skaraborgs kommunalförbund

Databas, Hästlänet Västra Götalands hemsida

LRF:s kommungrupp Skövde 2011

Skövde kommuns befolkningsprognos 2012–2030

Svensk vindenergi

Västtrafik – anropsstyrd trafik Skövde kommun 2012

Statistiska centralbyrån

SCB Befpak 1985–2011

SCB Boendestat 2011 Bostadsbestånd efter hustyp och byggnadsperiod

SCB Boendestat 2011 Bostadsbestånd efter hustyp och upplåtelseform

SCB Inkopak 1990–2010 Områdesbeskrivning Familjestatistik

SCB Statistiks årsbok för areella näringar 2011

Webbplatser

www.skovde.se

www.nlfskovde.se

www.regeringen.se

www.leaderostraskaraborg.se

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 261/18

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

KS2018.0418

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	255/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	261/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	143/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat landsbygdsprogram för Skövde kommun.

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbygdsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Första delen av landsbygdsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar

TU Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF

Handling_Landsbygdsprogram del 1_reviderad 2018

Skickas till
Kommunstyrelsen
Nämnderna i Skövde kommun
Sektor samhällsbyggnad

Från: Karin Grunselius
Skickat: den 31 oktober 2018 15:03
Till: SK-FN-SBF-Samhällsbyggnad
Ämne: Expediering av kommunstyrelsens beslut, 2018-10-29, § 261/18
Bifogade filer: Beslut KS, 2018-10-29, Ärende 261_18, Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun.pdf

Karin Grunselius
Kommunsekreterare

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Enheten demokratistöd
Skövde kommun
541 83 Skövde

Direkt telefon 0500-49 83 16
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 261/18

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

KS2018.0418

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	255/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	261/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	143/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat landsbygdsprogram för Skövde kommun.

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbygdsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Första delen av landsbygdsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar

TU Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF

Handling_Landsbygdsprogram del 1_reviderad 2018

Skickas till
Kommunstyrelsen
Nämnderna i Skövde kommun
Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 261/18

Revidering av landsbyggsprogram för Skövde kommun

KS2018.0418

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	255/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	261/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	143/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat landsbyggsprogram för Skövde kommun.

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbyggsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Första delen av landsbyggsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar

TU Revidering av landsbyggsprogram för Skövde kommun

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF

Handling_Landsbyggsprogram del 1_reviderad 2018

Skickas till
Kommunstyrelsen
Nämnderna i Skövde kommun
Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KSAU § 255/18

Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

KS2018.0418

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	255/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	261/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta reviderat landsbygdsprogram för Skövde kommun.

Bakgrund

Sektor samhällsbyggnad har ett uppdrag från kommunstyrelsen att revidera kommunens landsbygdsprogram från 2012. Programmet samlar strategiska samhällsbyggande delar ur våra befintliga planer och program. I revideringen har statistik och siffror uppdaterats och texter aktualiserats för att spegla nuläget på landsbygden. Ett nytt stycke om klimatanpassning har tillkommit.

Första delen av landsbygdsprogrammet är en sammanställning av de strategiska samhällsbyggande delar ur kommunens befintliga planer och dokument som berör Skövde kommuns landsbygd. Sammanställningen ger en nulägesbeskrivning av hur landsbygden i Skövde kommun ser ut. Programmet är tänkt att utgöra en inspirationskälla för andra aktörer som vill bidra till landsbygdens utveckling, men är också en möjlighet för andra intressenter att skaffa sig en helhetsbild av vår levande landsbygd i Skövde kommun. Denna revidering har inneburit att samtliga avsnitt gått igenom med respektive ansvarig part och statistiken har uppdaterats. Det som är nytt i programmet är ett stycke om klimatanpassning som Skövde kommun har tagit höjd för.

Handlingar

TU Revidering av landsbygdsprogram för Skövde kommun

Handling_Tjänsteskrivelse KSAU-KS-KF

Handling_Landsbygdsprogram del 1_reviderad 2018_med försättsblad_lågupplöst

Skickas till
Kommunstyrelsen
Nämnderna i Skövde kommun
Sektor samhällsbyggnad

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-09-28
Diarienummer: KS2018.0289-4
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för valnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Valnämnden har yttrat sig och yrkat på ändringar enligt nedan:

Punkt 1.3:

Ändra från "Nämnderna" till "Nämnd" så att meningen lyder: "Nämnden ska följa senaste antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Punkt 1.5:

Ändra från "personuppgiftsombud" till "dataskyddsombud" så att meningen lyder: "Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor".

Punkt. 2.12:

Med hänvisning till Kommunallagen bör stycket nedan strykas: "Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-28
Diarienummer: KS2018.0289-4
Handläggare: Anette Nilsson

- a) ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
- b) ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Kommunallagen 7 kap Personalföreträdare 12 § säger: "Närvarorätt saknas dock vid revisorernas sammanträden, i patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder".

Handlingar

Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente Valnämnden
Valnämnden VLN § 17/18 Synpunkter på reglemente valnämnden

Skickas till

Valnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Skövde kommun**Sammanträdesprotokoll**

Valnämnden 2018

Sammanträdesdatum

2018-08-21 kl. 14:00

5(6)

VLN § 17/18 Reglemente valnämnden - remiss

VLN2018.0025

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Valnämnden 2018	2018-08-21	17/18

Beslut

Valnämnden lämnar följande synpunkter på förslaget till reglemente för valnämnden

Martin Odenö samt Erkki Salmisaari yrkade ändringar enligt följande, vilka nämnden ställde sig bakom.

- § 3.5 Nämnderna ersätts med singularis nämnden
- § 5 Personuppgiftsombud ersätts med dataskyddsombud
- § 18 Med hänvisning till kommunallagen 6:25 bör närvarorätt för personalrepresentant strykas

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till reglemente för valnämnden inför nästa mandatperiod. för synpunkter på förslaget.

Handlingar

Reglemente valnämnden - remiss

Skickas till

Kommunstyrelsen

Reglemente Valnämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
xx mån 2018 oktober 2018, § xx. Dnr
KS2018.0289

Innehåll

Innehåll.....	1
1 Valnämndens verksamhet.....	2
1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter.....	3
1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3 Planering, uppföljning och redovisning	3
1.4 Motioner och medborgarförslag.....	4
1.5 Dataskyddsförordningen	4
1.6 Arkiv.....	4
2. Valnämndens sammansättning och arbetsformer	4
2.1 Sammansättning	4
2.2 Sammanträden	5
2.3 Kallelse och föredragningslista	5
2.4 Beslutsförhet	5
2.5 Distansnärvaro	5
2.6 Ersättnings tjänstgöring.....	5
2.7 Jäv eller annat hinder	6
2.8 Nämndens ordförande	6
2.9 Ersättare för ordförande.....	6
2.10 Utskott	6
2.11 Presidiets uppgift.....	7
2.12 Närvarorätt m.m. för övriga.....	7
2.13 Närvarorätt för kommunalråd.....	7
2.14 Justering av protokoll	7
2.15 Reservation – yttrande.....	7
2.16 Delegering av ärenden inom en nämnd.....	7
2.17 Delgivning	8
2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare	8

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Valnämnden

Diarienummer: KS2018.0289

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef enhet demokratistöd

Andra tillhörande dokument: -

1 Valnämndens verksamhet

1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter

Valnämnden (VLN) har ansvar att genomföra val enligt vallagen.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.

3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Nämnden ska följa senaste antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

1.4 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren.

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader om tiden sträcker sig över sommaren.

Nämndens yttrande ska utmyнна i ett förslag till kommunfullmäktige att förslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 19 a tredje stycket i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas i anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.5 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.6 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2. Valnämndens sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Valnämnden består av fem ledamöter och fem ersättare, som utses av kommunfullmäktige.

Valnämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde, eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens och presidiets ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål.
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots deltagande i kurs eller konferens.

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan delta i helt sammanträde eller del av ett sammanträde fullgör, den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten, ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Utskott

Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott.

2.11 Presidiets uppgift

Presidiet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden.

Presidiet sammanträder på dag och tid som presidiet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Nämnden får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden inom en nämnd

Nämnden får uppdra åt en ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats

3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden, eller den nämnden beslutar, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av vice ordföranden, och kontrasigneras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet. Nämnden får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 262/18

Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0289

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	256/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	262/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	144/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för valnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Valnämnden har yttrat sig och yrkat på ändringar enligt nedan:

Punkt 1.3:

Ändra från "Nämnderna" till "Nämnd" så att meningen lyder: "Nämnden ska följa senaste antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Punkt 1.5:

Ändra från "personuppgiftsombud" till "dataskyddsombud" så att meningen lyder: "Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor".

Punkt. 2.12:

Med hänvisning till Kommunallagen bör stycket nedan strykas: "Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

- a)** ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
- b)** ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Kommunallagen 7 kap Personalföreträdare 12 § säger: "Närvarorätt saknas dock vid revisorernas sammanträden, i patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder".

Handlingar

TU Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente Valnämnden

Valnämnden VLN § 17/18 Synpunkter på reglemente valnämnden

Skickas till

Valnämnden

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 256/18
Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022
KS2018.0289

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	256/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	262/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för valnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Valnämnden har yttrat sig och yrkat på ändringar enligt nedan:

Punkt 1.3:

Ändra från "Nämnderna" till "Nämnd" så att meningen lyder: "Nämnden ska följa senaste antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Punkt 1.5:

Ändra från "personuppgiftsombud" till "dataskyddsombud" så att meningen lyder: "Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor".

Punkt. 2.12:

Med hänvisning till Kommunallagen bör stycket nedan strykas: "Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

- a) ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
- b) ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen

delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Kommunallagen 7 kap Personalföreträdare 12 § säger: "Närvarorätt saknas dock vid revisorernas sammanträden, i patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder".

Handlingar

TU Reglemente Valnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente Valnämnden

Valnämnden VLN § 17/18 Synpunkter på reglemente valnämnden

Skickas till

Valnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-03
Diarienummer: KS2018.0292-3
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunrevisionen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kommunrevisionen har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägg av två punkter, 1 och 23.

1. Roll och ansvar

Revisorerna och deras sakkunniga är kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder, kommunfullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende för verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår kommunfullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-03
Diarienummer: KS2018.0292-3
Handläggare: Anette Nilsson

andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorer och revisorer som kommunfullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av din granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer och revisorer i företagen - med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

23. Dataskyddsförordningen

Revisorerna är personuppgiftsansvariga för de personuppgifter revisorerna för och förfogar över. Revisorerna ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

Kommunrevisionen har också föreslagit tillägg under punkt 13 samt punkt 14.

Tillägg under punkt 13:

”Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.”

Tillägg under punkt 14:

”Revisor får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som vill delta på distans anmäler detta till ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- eller bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.”

Förvaltningens bedömning

Av kommunrevisionen föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

I övrigt är de likalydande innehåll, men en omdisponering av texten och annan kapitelindelning.

Förvaltningen delar kommunrevisionens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-03
Diarienummer: KS2018.0292-3
Handläggare: Anette Nilsson

Reglemente Kommunrevisionen
Protokoll samt förslag nytt revisionsreglemente Skövde

Skickas till
Kommunrevisionen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Skövde kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

1 (2)

Revisorererna

Sammanträdesdatum
2018-06-11

Plats och Tid Stadshuset, sammanträdesrum Arkitekten 10.00-16.00

Beslutande
Lars-Erik Lindh
Stig Larsson
Birgitta Johansson
Bengt Hagbjer
Asima Pasalic
Linda Henricsson

Övriga deltagare Hans Axelsson, PwC

Utses att justera Stig Larsson

Under-
skrifter

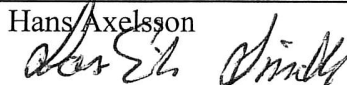
Sekreterare

Paragrafer 1-2

Hans Axelsson

Ordförande

Lars-Erik Lindh

Justerande

Stig Larsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Revisorererna

Sammanträdesdatum

2018-06-11

Datum för anslags
uppsättande

2018-08-13

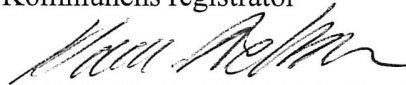
Datum för
nedtagande

2018-09-03

Förvaringsplats för protokollet

Kommunens registrator

Underskrift

Hans Axelsson

Skövde kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2 (2)

Revisorerna

Sammanträdesdatum

2018-06-11

§ 1 Val av justerare för dagens förvaltningsärende

Stig Larsson utses att justera dagens protokoll.

§ 2 Revisionsreglemente

Revisorerna beslutar att till kommunfullmäktige överlämna bifogat förslag till reviderat revisionsreglemente.

§ 3 Dataskyddsbud

Revisorerna beslutar godkänna tidigare taget ordförandebeslut om dataskyddsbud för revisionen.

Kommunrevisionen beslutar vid sammanträde 11 juni 2018 att till kommunfullmäktige överlämna detta förslag till nytt revisionsreglemente.

Förslag Revisionsreglemente

1. Kommunrevisionens roll och ansvar

Revisorerna och deras sakkunniga är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende för verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår fullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorer och revisorer som fullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer och revisorer i företagen - med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

2. Kommunrevisionens formella reglering

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionssed, detta reglemente samt utfärdade ägardirektiv för kommunala företag.

3. Antal revisorer

Kommunen har 7 revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod.

Om en revisor avgår eller uppdraget på något annat sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

4. Organisation

Revisorerna arbetar med hela granskningsuppdraget i en samlad revision.

Kommunrevisionen beslutar vid sammanträde 11 juni 2018 att till kommunfullmäktige överlämna detta förslag till nytt revisionsreglemente.

5. Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag

Bland kommunens revisorer utser fullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktieföretag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställts för varje enskilt företag.

6. Sammankallande/ordförande

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en ordförande och en vice ordförande. Rollen som ordförande är att vara sammankallande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

7. Uppdragstid

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelse. Det första året i mandatperioden inleds därför med dubbla grupper revisorer.

8. Tillkommande uppdrag

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

9. Sakkunniga biträden

Revisorerna och lekmannarevisorererna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed.

Vid upphandling tillämpas kommunens riktlinjer för upphandlingar. Revisorerna och lekmannarevisorererna beslutar själva om upphandling.

10. Sakkunnigas rätt till upplysningar

Bestämmelserna i kommunallagen, aktieföretagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorererna.

11. Beredning av revisorernas budget

För beredning av revisorernas budget utser fullmäktige en särskild oberoende beredning. Revisorerna gör framställning om budget till den utsedda beredning i den ordning som beredningen lägger fast.

Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisorererna i aktieföretagen och revisorererna i stiftelserna samt sakkunniga biträden till dessa.

Kommunrevisionen beslutar vid sammanträde 11 juni 2018 att till kommunfullmäktige överlämna detta förslag till nytt revisionsreglemente.

12. Revisorernas förvaltningsbeslut

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

13. Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning

Revisorernas ekonomi och förvaltning granskas av den oberoende beredning som kommunfullmäktige utser för beredning av revisorernas budget. Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.

14. Revisorernas sammankomster och sammanträden

Ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

Revisor får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som vill delta på distans anmäler detta till ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om de finns ljud- eller bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.

15. Minnesanteckningar

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

16. Protokoll

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av ordföranden och en annan revisor. Revisorerna kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

17. Skrivelse från revisorerna

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av ordföranden och av ytterligare en person som revisorerna utser.

18. Revisorerna och fullmäktige

Revisorerna och fullmäktiges presidium har årliga överläggningar. Revisorerna kan vid behov närvara på fullmäktiges möten för att på fullmäktiges eller revisorernas initiativ informera om revisionen samt svara på frågor. I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i fullmäktige.

Kommunrevisionen beslutar vid sammanträde 11 juni 2018 att till kommunfullmäktige överlämna detta förslag till nytt revisionsreglemente.

19. Kommunrevisionens löpande rapportering till fullmäktige

Revisorerna redovisar löpande resultatet av sin granskning till fullmäktige. De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till kommunfullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen på att de sakkunnigas rapporter ska bifogas revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

20. Uttalande om delårsrapport

Revisorernas utlåtande om delårsrapport ska lämnas till styrelsen vid den tidpunkt som krävs för att kunna biläggas delårsrapporten inför kommunfullmäktiges behandling av denna.

21. Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer. Till revisionsberättelsen fogas en sammanfattande redogörelse för resultatet av revisorernas granskning.

22. Granskningsrapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

23. Personuppgiftsansvar

Revisorerna är personuppgiftsansvariga och utser dataskyddsbud.

24. Arkiv

För vården av revisorernas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

25. Reglementets giltighet

Reglementet gäller från att fullmäktige antagit detta förslag till dess fullmäktige fattar annat beslut.

Reglemente Kommunrevision

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § XX. Dnr KS2018.0292

Innehåll

Kommunrevisionens roll och ansvar	3
1. Roll och ansvar	3
2. Kommunrevisionens formella reglering	3
3. Antal revisorer	3
4. Organisation	3
5. Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag	4
6. Sammankallande/ordförande	4
7. Uppdragstid	4
8. Tillkommande uppdrag	4
9. Sakkunniga biträden	4
10. Sakkunnigas rätt till upplysningar	4
11. Beredning av revisorernas budget	4
12. Revisorernas förvaltningsbeslut	5
13. Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning	5
14. Revisorernas sammankomster och sammanträden	5
15. Minnesanteckningar	5
16. Protokoll	5
17. Skrivelse från revisorerna	5
18. Revisorerna och kommunfullmäktige	5
19. Kommunrevisionens löpande rapportering till kommunfullmäktige	6
20. Uttalande om delårsrapport	6
21. Revisionsberättelse	6
22. Granskningsrapporter	6
23. Dataskyddsförordningen	6
24. Arkiv	6
25. Reglementets giltighet	7

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Kommunrevision

Diarienummer: KS2018.0292

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef enhet demokratistöd

2 (7)

Andra tillhörande dokument: -

Kommunrevisionens roll och ansvar

1. Roll och ansvar

Revisorerna och deras sakkunniga är kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder, kommunfullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende för verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår kommunfullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmanarevisorer och revisorer som kommunfullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av din granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmanarevisorer och revisorer i företagen - med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

2. Kommunrevisionens formella reglering

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionssed, detta reglemente samt utfärdade ågardirektiv för kommunala företag.

3. Antal revisorer

Kommunen har 7 revisorer som efter allmänna val utses av kommunfullmäktige för en mandatperiod.

Om en revisor avgår eller uppdraget på något annat sätt upphör under mandatperioden förrättar kommunfullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

4. Organisation

Revisorerna arbetar med hela granskningsuppdraget i en samlad revision.

5. Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag

Bland kommunens revisorer utser kommunfullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktieföretag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställs för varje enskilt företag.

6. Sammankallande/ordförande

Kommunfullmäktige väljer för den tid som kommunfullmäktige bestämmer en ordförande och en vice ordförande. Rollen som ordförande är att vara sammankallande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

7. Uppdragstid

Kommunfullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelse. Det första året i mandatperioden inleds därför med dubbla grupper revisorer.

8. Tillkommande uppdrag

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

9. Sakkunniga biträden

Revisorerna och lekmannarevisorererna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed.

Vid upphandling tillämpas kommunens upphandlingsregler. Revisorerna och lekmannarevisorererna beslutar själva om upphandling.

10. Sakkunnigas rätt till upplysningar

Bestämmelserna i kommunallagen, aktieföretagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorererna.

11. Beredning av revisorernas budget

För beredning av revisorernas budget utser kommunfullmäktige en särskild oberoende beredning.

Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisorererna i aktieföretagen och revisorerna i stiftelserna samt sakkunniga biträden till dessa.

12. Revisorernas förvaltningsbeslut

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för kommunal nämnd.

13. Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning

Revisorernas räkenskaper och förvaltning granskas av den beredning som kommunfullmäktige utsett för revisorernas budget. Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.

14. Revisorernas sammankomster och sammanträden

Ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i kommunfullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

Revisorer får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som vill delta på distans anmäler detta till ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- eller bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor. (På samma sätt som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.)

15. Minnesanteckningar

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

16. Protokoll

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av ordföranden och en annan revisor. Revisorerna kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

17. Skrivelse från revisorerna

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av ordföranden och av ytterligare en person som revisorerna utser.

18. Revisorerna och kommunfullmäktige

Revisorerna och kommunfullmäktiges presidium har årliga överläggningar.

Revisorerna kan vid behov närvara på kommunfullmäktiges möten för att på kommunfullmäktiges eller revisorernas initiativ informera om revisionen samt svara på frågor.

I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i kommunfullmäktige.

19. Kommunrevisionens löpande rapportering till kommunfullmäktige

Revisorerna redovisar löpande resultatet av sin granskning till kommunfullmäktige. De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs kommunfullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Kommunfullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till kommunfullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen på att de sakkunnigas rapporter ska bifogas revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till kommunfullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

20. Uttalande om delårsrapport

Revisorernas utlåtande om delårsrapport ska lämnas till styrelsen vid den tidpunkt som krävs för att kunna biläggas delårsrapporten inför kommunfullmäktiges behandling av denna.

21. Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen lämnas till kommunfullmäktige vid den tidpunkt som kommunfullmäktige bestämmer.

Till revisionsberättelsen fogas en sammanfattande redogörelse för resultatet av revisorernas granskning.

22. Granskningsrapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till kommunfullmäktige vid den tidpunkt som kommunfullmäktige bestämmer.

23. Dataskyddsförordningen

Revisorerna är personuppgiftsansvariga för de personuppgifter revisorerna för och förfogar över. Revisorerna ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

24. Arkiv

För vården av revisorernas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av kommunfullmäktige fastställt arkivreglemente.

25. Reglementets giltighet

Reglementet gäller från att kommunfullmäktige antagit detta förslag till dess kommunfullmäktige fattar annat beslut.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 263/18

Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022

KS2018.0292

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	257/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	263/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	145/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunrevisionen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kommunrevisionen har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägg av två punkter, 1 och 23.

1. Roll och ansvar

Revisorerna och deras sakkunniga är kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder, kommunfullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende för verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår kommunfullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorerna och revisorer som kommunfullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av din granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmanrevisorer och revisorer i företagen - med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

23. Dataskyddsförordningen

Revisorerna är personuppgiftsansvariga för de personuppgifter revisorerna för och förfogar över. Revisorerna ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

Kommunrevisionen har också föreslagit tillägg under punkt 13 samt punkt 14.

Tillägg under punkt 13:

”Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.”

Tillägg under punkt 14:

”Revisor får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som vill delta på distans anmäler detta till ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- eller bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.”

Förvaltningens bedömning

Av kommunrevisionen föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. I övrigt är de likalydande innehåll, men en omDispositionering av texten och annan kapitelindelning.

Förvaltningen delar kommunrevisionens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022
Reglemente Kommunrevisionen
Protokoll samt förslag nytt revisionsreglemente Skövde

Skickas till

Kommunrevisionen

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 257/18

Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022

KS2018.0292

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	257/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	263/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunrevisionen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kommunrevisionen har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägg av två punkter, 1 och 23.

1. Roll och ansvar

Revisorerna och deras sakkunniga är kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelse, nämnder, kommunfullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende för verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också generera bidrag till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer och uppnår kommunfullmäktiges beslut och mål, att detta sker inom givna ekonomiska ramar och andra förutsättningar samt med en tillräcklig styrning och kontroll. Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmanarevisorer och revisorer som kommunfullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av din granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om de tillstyrker att ansvarsfrihet ska beviljas eller nekas. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmanrevisorer och revisorer i företagen - med granskningsrapporter och revisionsberättelser.

23. Dataskyddsförordningen

Revisorerna är personuppgiftsansvariga för de personuppgifter revisorerna för och förfogar över. Revisorerna ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

Kommunrevisionen har också föreslagit tillägg under punkt 13 samt punkt 14.

Tillägg under punkt 13:

”Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.”

Tillägg under punkt 14:

”Revisor får om särskilda skäl föreligger delta i sammankomst eller sammanträde på distans. Revisor som vill delta på distans anmäler detta till ordföranden som avgör om så är möjligt. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- eller bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.”

Förvaltningens bedömning

Av kommunrevisionen föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

I övrigt är de likalydande innehåll, men en omdisponering av texten och annan kapitelindelning.

Förvaltningen delar kommunrevisionens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kommunrevisionen mandatperiod 2018-2022
Reglemente Kommunrevisionen
Protokoll samt förslag nytt revisionsreglemente Skövde

Skickas till

Kommunrevisionen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-27

Diarienummer: KS2018.0296-2

Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunstyrelsen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Förändringar i kommunstyrelsens organisation:

- Kommunstyrelsen ansvar för att leda, utveckla och samordna arbetet med integration och migration tydliggörs i reglementet och uppdraget att bereda dessa frågor läggs på kommunstyrelsens arbetsutskott. (p. 1.1)
- Nuvarande tre beredningar blir två, beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman under namnet beredning samhällsbyggnad. (p. 2.14)
- Beredning medborgare och folkhälsas instruktion ska förtydligas med att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund ska också beredas av beredning medborgare och folkhälsa (interreligiöst råd läggs ner). (p.2.15)

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-27
Diarienummer: KS2018.0296-2
Handläggare: Anette Nilsson

- Arvodesnämndens frågor lyfts över till kommunstyrelsens arbetsgivarutskott och i de fall jäv uppstår eller det finns andra hinder för att hantera dessa frågor hänskjuts beslut till kommunstyrelsen. (p.2.12)

Förvaltningens bedömning

Förändringarna är inarbetade i förslag till reglemente, och förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022
Reglemente kommunstyrelsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

SKÖVDE

Reglemente Kommunstyrelsen

Beslutad av kommunfullmäktige
dag mån år, § xx. Dnr KS2018.0296

Innehåll

1	KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHET	4
1.1	Ansvarsområden och uppgifter	4
1.2	Generella uppgifter och bemyndiganden för kommunstyrelsen	5
1.3	Delegering från kommunfullmäktige	6
1.4	Planering, uppföljning och redovisning	8
1.5	Medborgarförslag.....	8
1.6	Dataskyddsförordningen	8
1.7	Arkiv	8
1.8	Personal	9
2	KOMMUNSTYRELSENS SAMMANSÄTTNING OCH ARBETSFORMER.....	10
2.1	Sammansättning	10
2.2	Sammanträden	10
2.3	Kallelse och föredragningslista	10
2.4	Beslutsförhet	10
2.5	Ersättarnas tjänstgöring.....	10
2.6	Jäv eller annat hinder	11
2.7	Kommunstyrelsens ordförande	11
2.8	Ersättare för ordförande	12
2.9	Kommunstyrelsens utskott.....	12
2.10	Utskottens uppgifter	12
2.11	Arbetsutskottet (KSAU)	13
2.12	Arbetsgivarutskottet (KSAG).....	13
2.13	Beredningar.....	13
2.14	Beredning samhällsbyggnad (BSB)	14
2.15	Beredning medborgare och folkhälsa (BMF)	14
2.16	Närvarorätt för kommunalråd.....	15
2.17	Justering av protokoll	15
2.18	Reservation.....	15
2.19	Delegering av ärenden inom kommunstyrelsen.....	15
2.20	Delgivning	16
2.21	Undertecknande av handlingar, firmatecknare	16

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen

Diarienummer: KS2018.0296

Reviderad: Ej-reviderad

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef enhet demokratistöd

Andra tillhörande dokument: -

1 KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHET

1.1 Ansvarsområden och uppgifter

Kommunstyrelsen (KS) ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet och den verksamhet som sker i kommunalförbunden och de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Skövde kommun. Under kommunstyrelsen lyder kommunens förvaltningsorganisation som är uppdelad i sektorer.

I kommunstyrelsens **ledningsfunktion** ingår att leda, utveckla och samordna

- kommunens arbetsgivarpolitik
- folkhälso-, jämställdhets- och mångfaldsarbete
- kommunal planering i samhällsbyggnadsfrågor
- mark- och bostadspolitik och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjning och samhällsbyggnad främjas
- energiplanering samt att främja energihushållning
- trafikpolitik och att verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
- kottungemensam information, kommunikation och marknadsföring
- arbetet med integration och migration
- arbetet med riskhantering
- krisberedskapen
- internationellt arbete
- arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet
- arbetet med att effektivisera administrationen

I kommunstyrelsens **styrfunktion** ingår att

- leda arbetet med och samordna utformningen av kommunens vision, strategier, finansiella mål, verksamhetsmål samt policybeslut för hela den kommunala verksamheten och att göra framställningar till kommunfullmäktige i målfrågor, som inte i lag är förbehållna annan nämnd
- övervaka att av fullmäktige fastställda övergripande styrdokument följs samt att kommunens löpande förvaltning hanteras rationellt och ekonomiskt
- ha uppsikt över att kommunalt finansierad verksamhet kan kontrolleras och följas upp
- ha fortlöpande uppsikt över och se till att uppföljning sker av nämnder, kommunalförbunden och de kommunala bolagens verksamheter samt uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning
- utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i

- ansvara för att ändamålsenliga dialoger förs med nämnder, bolag och kommunalförbund inom kommunkoncernen
- ansvara för att samordningsträffar sker i erforderlig omfattning med övriga medlemskommuner i kommunalförbunden

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att inom kommunstyrelsens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Kommunstyrelsen ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Kommunstyrelsen ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Kommunstyrelsen ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete.

Kommunstyrelsen ska arbeta med långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Kommunstyrelsen ska vara ledande i samhällsutvecklingen.

Kommunstyrelsen ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör kommunstyrelsens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När kommunstyrelsen tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Kommunstyrelsen ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med kommunstyrelsen att göra.

Kommunstyrelsens ansvar för ekonomisk förvaltning

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår

också att bevaka att kommunens in- och utbetalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

I denna uppgift ingår vidare:

- tillsyn över servicenämndens underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom samt tillsyn över kommunens försäkringsskydd
- förvaltning av kommunens skog
- donationsförvaltning samt, efter samtycke från annan nämnd, placering av sådana medel som ingår i donation, som förvaltas av den nämnden.

Kommunstyrelsen har vidare hand om

- samordning av kommunens demokratiarbete
- åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen
- arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, med undantag för verksamheter som hanteras av andra nämnder
- kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, samhällsorientering för nyanlända, yrkeshögskoleutbildningar godkända av myndigheten för yrkeshögskola och att anordna uppdragsutbildning, som ifråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen får bedriva inom det offentliga skolväsendet
- kommunens folkhälsoarbete
- kommunens barn- och ungdomspolitiska program
- äldres intressen vid kommunens behandling av ärenden samt att samrådsorgan finns
- funktionshindrades intressen vid kommunens behandling av ärenden samt att samrådsorgan finns
- kommunens juridiska funktion
- administration av löner, pensioner och arbetsmarknadsförsäkringar
- utveckling, samordning och drift av kommunens IT-plattform och samordning av IT-system som ska användas i kommunen
- kommunens kravverksamhet
- säkerhetssamordning
- upphandling av varor och tjänster åt alla förvaltningar samt ramavtal
- bevakning av naturvårdsfrågor
- kommunens deponiverksamhet
- kommunens uppgifter rörande gator och parker
- kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor.
- kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd
- kommunens webbaserade anslagstavla

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Beslut i de uppgifter som anförtros kommunstyrelsen och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.

Omfördelning av medel, som anslagits av kommunfullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.

Kommunstyrelsen äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.

Kommunstyrelsen ska vidare besluta i följande grupper av ärenden:

- avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige, om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige
- i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
- prioritering och fördelning av de personalpolitiska medel som anslås av kommunfullmäktige
- val av styrelseledamöter/ombud/revisorer till olika stiftelser/föreningar/fonder/förbund där kommunen enligt stadgarna eller av hävd ska vara representerad
- ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerhet som kommunfullmäktige angivit
- investeringar per projekt eller grupper av projekt inom den beloppsram som kommunfullmäktige fastställt
- beslut om tillämpningsanvisningar för taxor och avgifter i enlighet med kommunfullmäktiges beslut
- yttranden i anledning av tillståndsprovning av vindkraftsanläggningar enligt miljöbalken
- anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser som inte är av stor vikt eller har principiell betydelse
- planbesked enligt 5 kap plan- och bygglagen
- förlängning eller förnyelse av genomförandetid för detaljplaner enligt 4 kap plan- och bygglagen
- yttranden över tillfällig upplåtelse av offentlig plats
- väghållaransvar. Byggnation, drift och underhåll av kommunens gator, torg och parkeringar
- byggnation, drift och underhåll av kommunens parker och grönområden
- elanläggningsinnehavaransvar. Byggnation, drift och underhåll av elanläggningar i gaturummet, parker och på torg
- fastställa tomtpris för småhus och industrimark
- in- och uthyrning av bostäder och lokaler för en tid av högst 20 år
- utarrendering och övrig upplåtelse av mark under en tid av högst 20 år

- köp, försäljning, byte, fastighetsreglering eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel, samt upplåta tomträtt inom kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt
- medgivande om att avtal om leasing får ingås

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Kommunstyrelsen ansvarar för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner.
3. Kommunstyrelsen är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av kommunfullmäktiges beslut.
4. Kommunstyrelsen ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Kommunstyrelsen ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Kommunstyrelsen ska regelmässigt till fullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

1.5 Medborgarförslag

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till kommunstyrelsen att besluta om ett medborgarförslag gäller även följande; den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Kommunstyrelsen ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas i anledning av medborgarförslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag, som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts, och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som kommunstyrelsen för i sin verksamhet och förfogar över. Kommunstyrelsen ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Kommunstyrelsen ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Kommunstyrelsen ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Kommunstyrelsen ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning.

Kommunstyrelsen ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

1.8 Personal

Kommunstyrelsen har i sin roll som anställningsmyndighet ansvar för frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare inom kommunen. Det arbetsgivarpolitiska ansvaret sträcker sig bl.a. över områdena jämställdhet och mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning.

Inom arbetsmiljöområdet ansvarar kommunstyrelsen för att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen och föreskrifterna för arbetsmiljö, och att det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp på sektors-, avdelnings- och enhetsnivå.

Kommunstyrelsen ska vidare:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11-14 och 38 § lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden.
- besluta om stridsåtgärd.
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av författning, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
- lämna uppdrag som avses i 6 kap. 3 § lag om vissa kommunala befogenheter.
- själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
- verka och svara för utveckling av personalpolitiken, ge råd och biträda i personalpolitiska frågor samt medverka till att statistik upprättas.
- tillhandahålla företagshälsovård.
- fullgöra kommunens pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda.

2 KOMMUNSTYRELSENS SAMMANSÄTTNING OCH ARBETSFORMER

2.1 Sammansättning

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 11 ersättare.

Kommunstyrelsens presidium består av ordföranden, förste vice ordföranden och andre vice ordföranden. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten, och andre vice ordföranden oppositionen.

Kommunstyrelsens presidiemedlemmar är tillika kommunalråd i Skövde kommun.

2.2 Sammanträden

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som kommunstyrelsen bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt föredragningslista.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att kommunstyrelsen ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet, om ärendet avser myndighetsutövning mot enskild.

2.5 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde, eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i kommunstyrelsens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i kommunstyrelsens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.6 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden, samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.7 Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens ordförande ska

1. som kommunstyrelsens främste företrädare ha uppsikt över kommunen, kommunalförbunden, de kommunala bolagen och övrig kommunalt finansierad verksamhet
2. se till att kommunstyrelsens och utskottens ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom kommunstyrelsens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. ansvara för att kommunstyrelsen representeras vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens

2.8 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller del av ett sammanträde, fullgör den till åldern äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättare fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.9 Kommunstyrelsens utskott

Inom kommunstyrelsen ska finnas ett arbetsutskott (KSAU) med 5 ledamöter och 5 ersättare och ett arbetsgivarutskott (KSAG) med 5 ledamöter och 5 ersättare.

Kommunstyrelsens ordförande är ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsens förste vice ordförande är ordförande i arbetsgivarutskottet.

För utskotten gäller följande:

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden. Kallelsen ska vara tillgänglig för ledamot och inkallad ersättare senast tre dagar före sammanträdet.

För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

Utskottens ledamöter ska ha rätt att delta i utskottens sammanträden på distans. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning kommunstyrelsen beslutat. Avgår en ledamot eller ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottens protokoll justeras av ordföranden och en ledamot och anmäls till kommunstyrelsen vid dess nästkommande sammanträde.

2.10 Utskottens uppgifter

Utskotten ska

1. bereda ärenden inför kommunstyrelsens sammanträde, i den omfattning som kommunstyrelsen bestämmer
2. initiera ärenden inom sitt ansvarsområde som fordrar beslut av kommunstyrelsen
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskotten
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens

2.11 Arbetsutskottet (KSAU)

Arbetsutskottet ansvarar för beredning av frågor som rör:

- verksamhetsplanering, budget och uppföljning
- strategiska frågor som rör näringsliv, samhällsbyggnad, miljö och arbetsmarknad
- arbetsmarknadspolitik
- vuxenutbildning
- marknadsföring och kommunens varumärke
- kommunikationsfrågor
- strategisk folkhälsa
- integration och migration
- infrastrukturfrågor och kollektivtrafik
- juridik
- beredning av frågor hanterade av beredningarna inför beslut i kommunstyrelsen
- kommunala bolag och kommunalförbund
- strategiska internationella frågor
- krisberedskapsområdet
- IT-området
- ekonomi och upphandling, vilket omfattar bl.a. affärssystem
- lokalfrågor som berör kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- dokument- och ärendehantering och effektivisering av kommunstyrelsens (nämndernas) administration
- beredning av övriga frågor som inte hanteras av arbetsgivarutskottet

2.12 Arbetsgivarutskottet (KSAG)

Arbetsgivarutskottet ansvarar för beredning av frågor som rör:

- kommunstyrelsens uppgift som anställningsmyndighet och frågor som rör personal- och lönepolitik, mångfald och jämställdhet
- pension för anställda och förtroendevalda
- kompetensutveckling för personal
- genomförandet av beslutade policyinriktningar inom det personalpolitiska området
- arvoden till förtroendevalda (i de fall det uppstår jäv avgör kommunstyrelsen ärendet)

Frågor som får ekonomiska konsekvenser utöver tilldelad budgetram ska även beredas av kommunstyrelsens arbetsutskott.

2.13 Beredningar

Under kommunstyrelsen ska finnas två politiska beredningar för dialog mellan tjänstemän och politiker från olika nämnder. Beredningarna, som saknar beslutsmandat, ska säkerställa dels ett helhetsperspektiv i kommunens utvecklingsarbete, dels väl underbyggda och politiskt förankrade beslutsunderlag. Beredningarna ska aktivt följa aktuell utveckling inom ansvarsområdena.

De frågor som beredningarna hanterat, ska beredas av kommunstyrelsens utskott inför beslut i kommunstyrelsen, i den utsträckning ärendena berör utskottens ansvarsområden.

2.14 Beredning samhällsbyggnad (BSB)

Beredningen samhällsbyggnad består av 11 ledamöter, inga ersättare.

Beredningen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, ordförande och vice ordförande i bygglovsnämnden (BLN) och servicenämnden (SEN) samt ordförande och andre vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden (BUN).

Samhällsbyggnadsberedningens presidium utgörs av ordföranden och vice ordföranden.

Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen för samhällsbyggnad bereda ärenden som rör:

- kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser
- den kommunala planeringen i samhällsbyggnadsfrågor
- mark- och exploatering
- bostadsfrågor
- försäljning och köp av fastigheter och mark för småhus och verksamhetsändamål
- in- och uthyrning av bostäder och lokaler samt utarrendering och övrig upplåtelse av mark
- energi-, miljö- och naturvårdsfrågor
- kommunens uppgifter rörande gator och parker
- kommunens skogsförvaltning
- kommunens ansvar för deponiverksamhet
- yttranden i anledning av tillståndsprövning av vindkraftsanläggningar
- kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor
- gymnasieelevers resor och inackorderingsstöd
- hållplatsfrågor

Beredningen företräder kommunens intressen vid kontakt med regionala kollektivtrafikmyndigheten och andra samverkansorgan.

2.15 Beredning medborgare och folkhälsa (BMF)

Beredningen medborgare och folkhälsa består av 9 ledamöter, inga ersättare. Kommunstyrelsen utser ordförande som representerar majoriteten. Socialnämnden (SON), vård- och omsorgsnämnden (VON), kultur- och fritidsnämnden (KFN) och barn- och utbildningsnämnden (BUN) representeras av ordförande och andre vice ordförande i respektive nämnd.

Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen ur ett medborgarperspektiv bereda ärenden som rör följande områden:

- folkhälsoarbete
- barn- och ungdomspolitik
- mångfald
- stadsdelsutveckling
- kommunens volontärarbete
- medborgardialog
- projektverksamhet inom EU som rör beredningens ansvarsområde
- dialog med olika trossamfund och religiösa sammanslutningar

2.16 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med övriga nämnder och beredningar, och får där delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.17 Justering av protokoll

Protokoll från sammanträde i kommunstyrelsen och utskotten ska justeras av ordföranden och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Kommunstyrelsen och dess utskott kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.18 Reservation

Om en ledamot reserverar sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.19 Delegering av ärenden inom kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av kommunstyrelsen upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i kommunstyrelsen.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till kommunfullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av kommunstyrelsen i dess helhet eller av kommunfullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till kommunstyrelsen, om det finns särskilda skäl för detta.

Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i kommunstyrelsen i brådskande ärenden, där kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för kommunstyrelsen i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till kommunstyrelsen som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid kommunstyrelsens nästa sammanträde.

2.20 Delgivning

Ordförande, kommundirektör eller annan anställd som kommunstyrelsen beslutar, är behörig att ta emot delgivning för kommunstyrelsens räkning.

2.21 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av annan ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott, och kontrasigneras av kommundirektören eller annan anställd som styrelsen bestämmer. Kommunstyrelsen får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 264/18

Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022

KS2018.0296

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	258/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	264/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	146/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunstyrelsen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Förändringar i kommunstyrelsens organisation:

- Kommunstyrelsen ansvar för att leda, utveckla och samordna arbetet med integration och migration tydliggörs i reglementet och uppdraget att bereda dessa frågor läggs på kommunstyrelsens arbetsutskott. (p. 1.1)
- Nuvarande tre beredningar blir två, beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman under namnet beredning samhällsbyggnad. (p. 2.14)
- Beredning medborgare och folkhälsas instruktion ska förtydligas med att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund ska också beredas av beredning medborgare och folkhälsa (interreligiöst råd läggs ner). (p.2.15)
- Arvodesnämndens frågor lyfts över till kommunstyrelsens arbetsgivarutskott och i de fall jäv uppstår eller det finns andra hinder för att hantera dessa frågor hänskjuts beslut till kommunstyrelsen. (p.2.12)

Förvaltningens bedömning

Förändringarna är inarbetade i förslag till reglemente, och förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022

Reglemente kommunstyrelsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskottSkövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 258/18

Reglemente Kommunstyrelsen mandatperioden 2018-2022

KS2018.0296

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	258/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	264/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kommunstyrelsen mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Förändringar i kommunstyrelsens organisation:

- Kommunstyrelsen ansvar för att leda, utveckla och samordna arbetet med integration och migration tydliggörs i reglementet och uppdraget att bereda dessa frågor läggs på kommunstyrelsens arbetsutskott. (p. 1.1)
- Nuvarande tre beredningar blir två, beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman under namnet beredning samhällsbyggnad. (p. 2.14)
- Beredning medborgare och folkhälsas instruktion ska förtydligas med att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund ska också beredas av beredning medborgare och folkhälsa (interreligiöst råd läggs ner). (p.2.15)
- Arvodesnämndens frågor lyfts över till kommunstyrelsens arbetsgivarutskott och i de fall jäv uppstår eller det finns andra hinder för att hantera dessa frågor hänskjuts beslut till kommunstyrelsen. (p.2.12)

Förvaltningens bedömning

Förändringarna är inarbetade i förslag till reglemente, och förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kommunstyrelsen mandatperiod 2018-2022

Reglemente kommunstyrelsen

Skickas till

Kommunstyrelsen

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-09-27
Diarienummer: KS2018.0297-4
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för barn- och utbildningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Barn- och utbildningsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med förslag om förtydligande under punkten 1.1:

Nuvarande skrivning:

”Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet beträffande fristående förskola och fristående skolbarnsomsorg samt den fristående pedagogiska omsorgen.”

Förtydligande:

”Barn- och utbildningsnämnden handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg. Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskola, fristående fritidshem samt sådan fristående pedagogisk omsorg vars huvudman barn- och utbildningsnämnden har beslutat ha rätt till bidrag.”

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-27
Diarienummer: KS2018.0297-4
Handläggare: Anette Nilsson

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente barn- och utbildning
Beslut BUN, 2018-09-03, Ärende 70-18, Remissyttrande - Reglemente barn- och utbildning

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Barn och utbildningsnämnden
Skövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

BUN § 70/18

Remissyttrande - Reglemente Barn och utbildningsnämnden

BUN2018.0340

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Barn och utbildningsnämndens arbetsutskott	2018-08-20	72/18
2 Barn och utbildningsnämnden	2018-09-03	70/18

Beslut

Barn och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta reglemente för barn och utbildningsnämnden dock med förtydligande under punkt 1.1.

Bakgrund

Inför den kommande mandatperioden har kommunfullmäktige § 51/18 beslutat om politisk organisation. Remiss har därefter inkommit till barn och utbildningsnämnden avseende förslag på reglemente för barn och utbildningsnämnden.

Synpunkter från sektor barn och utbildning

Under punkten 1.1, föreslås stycke två ersättas med följande förtydligande: Barn och utbildningsnämnden handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg. Barn och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskola, fristående fritidshem samt sådan fristående pedagogisk omsorg vars huvudman barn och utbildningsnämnden har beslutat ha rätt till bidrag.

Motivering till förtydligande

Enligt 26 kap. 4 § skollagen har en kommun tillsyn över förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap 7 § skollagen samt pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 § skollagen. Reglementet ger idag Barn och utbildningsnämnden ansvar att utöva tillsyn över verksamhet beträffande fristående förskola och fristående skolbarn-omsorg samt pedagogisk omsorg.

Enligt tradition har barn och utbildningsnämnden och tidigare skolnämnden hanterat ärenden gällande ansökningar om att bedriva fristående verksamhet enligt ovan. Barn och utbildningsnämnden önskar därför ett förtydligande i reglementet som tydligt ger

barn och utbildningsnämnden rätt att besluta i ärenden med ansökningar om att bedriva denna typ av omsorg.

Övrigt föreslagna förändringar i reglementet utifrån beslut om politisk organisation kommande mandatperiod, KF § 51

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

Punkten 6 – Meningen *Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen* är tillskriven.

Meningen *Nämnden ansvarar för uppföljning och utvärdering av verksamheten inom nämndens ansvarsområde i relation till de nationella styrdokumenterna* har tagits bort.

1.5 Motioner och medborgarförslag

I avsnittet Motioner och medborgarförslag är följande mening omformulerad; *Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat.* Detta enligt tidigare beslut, KF § 57/17, där man beslutat att möjliggöra för nämnderna att avge svaret anses besvarat.

2.8 Nämndens ordförande

I detta avsnitt är tillskrivet att *I ordförandes och vice ordförandes månadsarvoderade uppdrag ingår att delta i t ex programråd.*

Handlingar

Remissyttrande - Reglemente Barn och utbildningsnämnden
Reglemente barn- och utbildning

Skickas till

Kommunstyrelsen

Reglemente Barn- och utbildningsnämnde n

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxx. Dnr KS2018.0297

Innehåll

1	Barn- och utbildningsnämndens verksamhet	3
1.1	Ansvarsområden och uppgifter	3
1.2	Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3	Delegering från kommunfullmäktige	3
1.4	Planering, uppföljning och redovisning	4
1.5	Motioner och medborgarförslag.....	4
1.6	Dataskyddsförordningen	5
1.7	Arkiv.....	5
2	Sammansättning och arbetsformer	6
2.1	Sammansättning.....	6
2.2	Sammanträden	6
2.3	Kallelse och föredragningslista	6
2.4	Beslutsförhet	6
2.5	Distansnärvaro	6
2.6	Ersättarnas tjänstgöring	6
2.7	Jäv eller annat hinder	7
2.8	Nämndens ordförande.....	7
2.9	Ersättare för ordförande.....	7
2.10	Nämndens utskott.....	8
2.11	Utskottets uppgift	8
2.12	Närvarorätt m.m. för övriga	8
2.13	Närvarorätt för kommunalråd	8
2.14	Justering av protokoll.....	8
2.15	Reservation – yttrande	9
2.16	Delegering av ärenden	9
2.17	Delgivning.....	9
2.18	Undertecknande av handlingar, firmatecknare	9

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Barn- och utbildningsnämnden

Diarienummer: KS2018.0297

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef, sektor barn- och utbildning

Andra tillhörande dokument: -

1 Barn- och utbildningsnämndens verksamhet

1.1 Ansvarsområden och uppgifter

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ska fullgöra kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsan. Nämnden har det kommunala informationsansvaret för ungdomar i åldrarna 16-19 år, som har valt att inte studera på gymnasiet eller avbrutit sina gymnasiestudier.

Barn- och utbildningsnämnden handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg. Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskola, fristående fritidshem samt sådan fristående pedagogisk omsorg vars huvudman barn- och utbildningsnämnden har beslutat ha rätt till bidrag.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.

Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.

Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgörande inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas med anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Barn- och utbildningsnämnden består av 13 ledamöter och 9 ersättare, som utses av kommun-fullmäktige.

Barn- och utbildningsnämndens presidium består av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

I ordförandes och vice ordförandes månadsarvoderade uppdrag ingår att delta i tex programråd.

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordförande eller någon av de vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller del av ett sammanträde, fullgör den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Nämndens utskott

Nämnden får själv bestämma om utskott ska inrättas.

Om nämnden har valt utskott gäller följande:

Utskottet består av det antal ledamöter som nämnden bestämmer.

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.

För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande. I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning nämnden beslutat vid valet.

Utskottets protokoll justeras av ordförande och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

2.11 Utskottets uppgift

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer,
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden,
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet,
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens,

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämmd krets av enskilda
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Nämnden får kalla en ledamot eller ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden eller de anställda som nämnden beslutar, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasigneras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet. Nämnden får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 265/18

Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0297

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	259/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	265/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	147/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för barn- och utbildningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Barn- och utbildningsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med förslag om förtydligande under punkten 1.1:

Nuvarande skrivning:

”Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet beträffande fristående förskola och fristående skolbarnsomsorg samt den fristående pedagogiska omsorgen.”

Förtydligande:

”Barn- och utbildningsnämnden handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg. Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskola, fristående fritidshem samt sådan fristående pedagogisk omsorg vars huvudman barn- och utbildningsnämnden har beslutat ha rätt till bidrag.”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente barn- och utbildning

Beslut BUN, 2018-09-03, Ärende 70-18, Remissyttrande - Reglemente barn- och utbildning

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 259/18

Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022
KS2018.0297

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	259/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	265/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för barn- och utbildningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Barn- och utbildningsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med förslag om förtydligande under punkten 1.1:

Nuvarande skrivning:

”Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet beträffande fristående förskola och fristående skolbarnsomsorg samt den fristående pedagogiska omsorgen.”

Förtydligande:

”Barn- och utbildningsnämnden handlägger ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskola, fritidshem samt pedagogisk omsorg. Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskola, fristående fritidshem samt sådan fristående pedagogisk omsorg vars huvudman barn- och utbildningsnämnden har beslutat ha rätt till bidrag.”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente barn- och utbildningsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente barn- och utbildning

Beslut BUN, 2018-09-03, Ärende 70-18, Remissyttrande - Reglemente barn- och utbildning

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-09-28
Diarienummer: KS2018.0298-4
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för vård- och omsorgsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Vård- och omsorgsnämnden har lämnat yttrande och synpunkter enligt nedan:

- Punkt 1.1
Lägg till text: "samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp"
så att meningen lyder:
"Nämnden är vidare ansvarig för insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS), samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp."

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-28
Diarienummer: KS2018.0298-4
Handläggare: Anette Nilsson

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente vård- och omsorg
Beslut VON, 2018-08-30, Ärende 49/18, Yttrande över förslag till nytt reglemente för vård- och omsorgsnämnden

Skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Vård- och omsorgsnämnden Skövde PROTOKOLLSUTDRAG kommun

VON § 49/18

Yttrande över förslag till nytt reglemente för vård- och omsorgsnämnden

VON2018.0081

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2018-08-30	49/18

Beslut

Vård och omsorgsnämnden beslutar att överlämna nedanstående yttrande över upprättat förslag till text i reglementet avseende ansvarområde och uppgifter.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår även redaktionella förändringar av begreppet funktionshinder.

I övrigt har nämnden inga synpunkter på förslaget.

Bakgrund

Inför kommande mandatperiod 2019–2022, ska nämndernas reglementen fastställas. Vård och omsorgsnämnden och Socialnämnden har gemensamt sett över delar av de båda nämndernas reglementen och gjort justeringar. Syftet är att säkerställa insatser till kommuninvånarna så att ingen hamnar utanför nämndernas ansvarsområden. Justeringen framgår av den kursiverade textdelen i nästa stycke. En motsvarande utökning av Socialnämndens ansvarsområde kommer genomföras.

”Vård och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lags sägs om socialnämnd beträffande omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionshinder. Nämnden är vidare ansvarig för insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), *samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp*. Nämnden utövar också ledning av den kommunala hälso- och sjukvården inom sin verksamhet. Nämnden beslutar om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen till vid äldreboende genom nedsättning av mat och el-avgift. Nämnden svarar också handläggning och beslut rörande bostadsanpassningsbidrag.

Handlingar

Yttrande över förslag till nytt reglemente för vård- och omsorgsnämnden
Reglemente vård- och omsorg

Skickas till
Kommunfullmäktige

Reglemente Vård- och omsorgsnämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxx. Dnr KS2018.0298

Innehåll

1	Vård- och omsorgsnämndens verksamhet.....	3
1.1	Ansvarsområden och uppgifter	3
1.2	Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3	Delegering från kommunfullmäktige	3
1.4	Planering, uppföljning och redovisning	4
1.5	Motioner och medborgarförslag.....	4
1.6	Dataskyddsförordningen	5
1.7	Arkiv.....	5
2	Sammansättning och arbetsformer	6
2.1	Sammansättning.....	6
2.2	Sammanträden	6
2.3	Kallelse och föredragningslista	6
2.4	Beslutsförhet	6
2.5	Distansnärvaro	6
2.6	Ersättarnas tjänstgöring	6
2.7	Jäv eller annat hinder	7
2.8	Nämndens ordförande.....	7
2.9	Ersättare för ordförande.....	7
2.10	Nämndens utskott.....	8
2.11	Utskottets uppgift	8
2.12	Närvarorätt m.m. för övriga	8
2.13	Närvarorätt för kommunalråd	8
2.14	Justering av protokoll.....	8
2.15	Reservation – yttrande	9
2.16	Delegering av ärenden	9
2.17	Delgivning.....	9
2.18	Undertecknande av handlingar, firmatecknare	9

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Vård- och omsorgsnämnden

Diarienummer: KS2018.0298

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorchef, sektor vård och omsorg

Andra tillhörande dokument: -

1 Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

1.1 Ansvarsområden och uppgifter

Vård- och omsorgsnämnden (VON) ska fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag sägs om socialnämnd beträffande omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionsnedsättningar. Nämnden är vidare ansvarig för insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp. Nämnden utövar också ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom sin verksamhet. Nämnden beslutar om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen till personer vid äldreboende genom nedsättning av mat- och elavgift. Nämnden svarar också för handläggning och beslut i ärende rörande bostadsanpassningsbidrag.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.

Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.

Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgörande inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas med anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredögörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Vård- och omsorgsnämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare som utses av kommunfullmäktige.

Vård- och omsorgsnämndens presidium består av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål.
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

I ordförandes månadsarvoderade uppdrag ingår att delta i möten med Skaraborgs sjukhem.

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordförande eller någon av de vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller del av ett sammanträde, fullgör den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Nämndens utskott

Nämnden får själv bestämma om utskott ska inrättas.

Om nämnden har valt utskott gäller följande:

Utskottet består av det antal ledamöter som nämnden bestämmer.

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.

För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande. I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning nämnden beslutat vid valet.

Utskottets protokoll justeras av ordförande och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

2.11 Utskottets uppgift

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer,
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden,
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet,
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens,

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämmd krets av enskilda
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Nämnden får kalla en ledamot eller ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden eller de anställda som nämnden beslutar, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasigneras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet. Nämnden får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 266/18

Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022
KS2018.0298

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	260/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	266/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	148/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för vård- och omsorgsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Vård- och omsorgsnämnden har lämnat yttrande och synpunkter enligt nedan:

- Punkt 1.1
Lägg till text: ”samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp”
så att meningen lyder:
”Nämnden är vidare ansvarig för insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS), samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp.”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente vård- och omsorg

Beslut VON, 2018-08-30, Ärende 49/18, Yttrande över förslag till nytt reglemente för vård- och omsorgsnämnden

Skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 260/18

Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0298

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	260/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	266/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för vård- och omsorgsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Vård- och omsorgsnämnden har lämnat yttrande och synpunkter enligt nedan:

- Punkt 1.1

Lägg till text: "samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp" så att meningen lyder:

"Nämnden är vidare ansvarig för insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS), samt insatser enligt socialtjänstlagen till samma målgrupp."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Vård- och omsorgsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente vård- och omsorg

Beslut VON, 2018-08-30, Ärende 49/18, Yttrande över förslag till nytt reglemente för vård- och omsorgsnämnden

Skickas till

Vård- och omsorgsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
 TJÄNSTEUTLÅTANDE
 Datum: 2018-09-27
 Diarienummer: KS2018.0299-4
 Handläggare: Agneta Tilly

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för socialnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Socialnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med en strykning av text samt tillägg under punkt 1.1:

- Parentesen i stycket stryks ” (ej pga funktionshinder)”.
- Tillägg av ansvarsområde:
 ”att fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-27

Diarienummer: KS2018.0299-4

Handläggare: Agneta Tilly

Handlingar

Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente socialnämnden

Beslut SON, 2018-09-06, Ärende 85-18, Reglemente socialnämnden.pdf

Skickas till

Socialnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Socialnämnden Skövde kommun**PROTOKOLLSUTDRAG****SON § 85/18****Reglemente socialnämnden**

SON2018.0060

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2018-08-23	60/18
2 Socialnämnden	2018-09-06	85/18

Beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna upprättat reglemente.

Bakgrund

Inför kommande mandatperiod, 2019–2022, ska nämndernas reglementen fastställas.

Socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden har gemensamt sett över delar i de båda nämndernas reglementen och gjort justeringar för att undvika att kommuninvånare kan hamna utanför nämndernas ansvarsområden.

För socialnämnden innebär detta en förändring i formuleringen: ” Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende insatser riktade till barn och unga (ej pga funktionshinder), missbrukare, personer i behov av försörjningsstöd, psykiskt funktionshindrade över 18 år, anhöriga som stödjer missbrukare och psykiskt funktionshindrade, samt till brottsoffer.” Det som ändras är att parenteser (ej pga funktionshinder) stryks. En motsvarande breddning av vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde görs. För att underlätta tillämpningen kommer styrdokument kopplas till reglementet. Styrdokumenten kommer under hösten att tas fram av de båda sektorerna gemensamt.

Utöver detta har socialnämndens nya ansvarsområden lagts till, så som tillsyn enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare.

Handlingar

Reglemente socialnämnden

Skickas till

Kommunfullmäktige

Innehåll

Reglemente Socialnämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxxx Dnr KS2018.0299

Socialnämndens verksamhet.....	3
1.1 Ansvarsområden och uppgifter	3
1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3 Delegering från kommunfullmäktige	4
1.4 Planering, uppföljning och redovisning	4
1.5 Motioner och medborgarförslag.....	4
1.6 Dataskyddsförordningen	5
1.7 Arkiv.....	5
2 Sammansättning och arbetsformer	6
2.1 Sammansättning.....	6
2.2 Sammanträden	6
2.3 Kallelse och föredragningslista	6
2.4 Beslutsförhet.....	6
2.5 Distansnärvaro	6
2.6 Ersättnings tjänstgöring	6
2.7 Jäv eller annat hinder	7
2.8 Nämndens ordförande.....	7
2.9 Ersättare för ordförande.....	7
2.10 Utskott.....	7
2.11 Utskottets uppgift	8
2.12 Närvarorätt m.m. för övriga	8
2.13 Närvarorätt för kommunalråd	8
2.14 Justering av protokoll.....	8
2.15 Reservation – yttrande	9
2.16 Delegering av ärenden	9
2.17 Delgivning.....	9
2.18 Undertecknare av handlingar, firmatecknare	9

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Socialnämnden

Diarienummer: KS2018.0299

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef sektor socialtjänst

Andra tillhörande dokument: -

1 Socialnämndens verksamhet

1.1 Ansvarsområden och uppgifter

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende insatser riktade till barn och unga, missbrukare, personer med behov av försörjningsstöd, psykiskt funktionsnedsatta över 18 år, anhöriga som stöder missbrukare eller psykiskt funktionsnedsatta samt till brottsoffer.

Socialnämnden ansvarar vidare för:

- familjerätsfrågor och för att erbjuda familjerådgivning
- ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom den socialpsykiatriska verksamheten
- sysselsättningsverksamhet för psykiskt och socialt funktionsnedsatta
- det praktiska mottagandet samt initialt ekonomiskt stöd till nyanlända invandrare
- budget-, skuld- och konsumentrådgivning
- kommunens uppgifter i alkohollagen, samt tobakslagens §§ 12 a-c samt 14 och 14 a
- att verkställa kommunens uppdrag enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- att fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

- Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.
- Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.
- Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.
- Utdelning ur sociala fonder och föreningsbidrag till föreningar med verksamhet inom nämndens ansvarsområde.

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnkonventionen.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller även följande: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera två minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas med anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till

att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Nämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare, som utses av kommunfullmäktige. Nämndens presidium består av ordförande, förste vice ordförande och andre viceordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet och tillhandahållas skriftligt om så önskas. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål.
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i helt sammanträde eller del av ett sammanträde, fullgör den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten, ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Utskott

Nämnden får själv bestämma om utskott ska inrättas. Om nämnden har valt utskott gäller följande:

- Utskottet består av det antal ledamöter som nämnden bestämmer.
- Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.
- För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande. I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning nämnden beslutat vid valet.
- I utskottet får chefer och tjänstemän närvara och delta i överläggningarna i ärende som berör deras verksamhetsområde.
- Utskottets protokoll justeras av ordförande och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

2.11 Utskottets uppgift

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

En nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås samma dag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Chef får i den utsträckning som anges i nämndens delegationsordning vidaredelegera beslutanderätten åt annan anställd inom kommunen. Sådana beslut ska anmälas till delegerande chef.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden eller de anställda som nämnden bestämmer, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknare av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasteras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 267/18

Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0299

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	261/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	267/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	149/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för socialnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Socialnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med en strykning av text samt tillägg under punkt 1.1:

- Parentesen i stycket stryks ” (ej pga funktionshinder)”.
- Tillägg av ansvarsområde:
”att fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente socialnämnden

Beslut SON, 2018-09-06, Ärende 85-18, Reglemente socialnämnden

Skickas till
Socialnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskottSkövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 261/18

Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0299

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	261/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	267/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för socialnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Socialnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med en strykning av text samt tillägg under punkt 1.1:

- Parentesen i stycket stryks ” (ej pga funktionshinder)”.
- Tillägg av ansvarsområde:
”att fullgöra kommunens uppgifter avseende lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare”

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Socialnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente socialnämnden

Beslut SON, 2018-09-06, Ärende 85-18, Reglemente socialnämnden

Skickas till
Socialnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-09-28
Diarienummer: KS2018.0300-4
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kultur- och fritidsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kultur- och fritidsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägget:

- Punkt 1.1
Lägg till text: "samt museilagen" i sista raden så att meningen lyder: "Nämnden är vidare ansvarig nämnd för ärenden enligt lotterilagen, bibliotekslagen samt museilagen."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-28

Diarienummer: KS2018.0300-4

Handläggare: Anette Nilsson

Handlingar

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente kultur- och fritid

Beslut KFN, 2018-09-05, Ärende 46/18, Reglemente kultur- och fritid

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Kultur- och fritidsnämnden Skövde PROTOKOLLSUTDRAG kommun

KFN § 46/18
Reglemente Kultur- och fritidsnämnden
KFN2018.0083

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämnden	2018-09-05	46/18

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar anta kommunfullmäktiges förslag till revidering av reglemente med följande tillägg:

1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter, sista raden: Nämnden är vidare ansvarig för ärenden enligt lotterilagen, bibliotekslagen samt **museilagen**.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har lämnat förslag till reviderade reglementen för nämnderna där vissa språkliga delar justerats, tex ändringar av paragrafer mot bakgrund av den nya kommunallagen samt att dataskyddsförordningen ersätter personuppgiftslagen.

Handlingar

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden
Reglemente Kultur- och fritidsnämnden.doc
Reglemente kultur- och fritid

Skickas till

Kommunfullmäktige

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxx. Dnr KS2018.0300

Innehållsförteckning

1 Kultur- och fritidsnämndens verksamhet.....	2
1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter	3
1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3 Delegering från kommunfullmäktige	4
1.4 Planering, uppföljning och redovisning	4
1.5 Motioner och medborgarförslag.....	5
1.6 Dataskyddsförordningen	5
1.7 Arkiv.....	5
2 Sammansättning och arbetsformer	5
2.1 Nämndens sammansättning.....	5
2.2 Sammanträden	6
2.3 Kallelse och föredragningslista	6
2.4 Beslutsförhet	6
2.5 Distansnärvaro	6
2.6 Ersättarnas tjänstgöring	6
2.7 Jäv eller annat hinder	7
2.8 Nämndens ordförande.....	7
2.9 Ersättare för ordförande.....	7
2.10 Nämndens utskott.....	7
2.11 Utskottets uppgift	8
2.12 Närvarorätt m.m. för övriga	8
2.13 Närvarorätt för kommunalråd	8
2.14 Justering av protokoll.....	8
2.15 Reservation – yttrande	8
2.16 Delegering av ärenden	9
2.17 Delgivning.....	9
2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare	9

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Kultur- och fritidsnämnden

Diarienummer: KS2018.0300

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorchef sektor medborgare och samhällsutveckling

Andra tillhörande dokument: -

1 Kultur- och fritidsnämndens verksamhet

1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter

Kultur- och fritidsnämndens (KFN) uppgift är att ansvara för kommunens uppgifter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar för kommunens relationer och utveckling av föreningslivet, vad gäller de föreningar som hör till nämndens verksamhetsområde. Nämnden ska också fullgöra de av Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställda uppdragen för konstmuseet och Göteborgsoperan Skövdescenen.

Nämndens uppdrag omfattar kommunens verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna såsom:

- Arena Skövde
- Billingens fritidsområde
- Inom- och utomhusbad
- Skövde kulturhus
- Folkbibliotek
- Stadsteater och kommunal biograf
- Stadsmuseum
- Musikskola
- Konsthall
- Kommunens konstsamling
- Konstnärlig utsmyckning av byggnader och offentliga platser
- Fritidsgårdar
- Uthyrning, förvaltning och drift av kommunens lokaler för kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet
- Bidrag, stöd och stimulans till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom nämndens verksamhetsområde
- Stipendier inom nämndens område
- Bevakning av kulturmiljövårdens och nämndens intressen i den fysiska planeringen
- Lokalhistorisk forskning och hembygdsvårdande verksamhet

Nämnden är vidare ansvarig nämnd för ärenden enligt lotterilagen, bibliotekslagen samt museilagen.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.

Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.

Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån

verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren.

Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. De fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas i anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Kultur- och fritidsnämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare, som utses av kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämndens presidium består av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i helt sammanträde eller del av ett sammanträde fullgör, den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten, ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Nämndens utskott

Nämnden får själv bestämma om utskott ska inrättas.

Om nämnden har valt utskott gäller följande:

Utskottet består av det antal ledamöter som nämnden bestämmer.

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.

För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande. I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning nämnden beslutat vid valet.

Utskottets protokoll justeras av ordföranden och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

2.11 Utskottets uppgift

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämmd krets av enskilda
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Nämnden får kalla en ledamot eller en ersättare i kommunfullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden eller de anställda som nämnden beslutar, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivning.

2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasigneras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet. Nämnden får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 268/18

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022
KS2018.0300

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	262/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	268/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	150/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kultur- och fritidsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kultur- och fritidsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägget:

– Punkt 1.1

Lägg till text: "samt museilagen" i sista raden så att meningen lyder: "Nämnden är vidare ansvarig nämnd för ärenden enligt lotterilagen, bibliotekslagen samt museilagen."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente kultur- och fritid

Beslut KFN, 2018-09-05, Ärende 46/18, Reglemente kultur- och fritid

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Kommunstyrelsens arbetsutskottSkövde kommun

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 262/18

Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0300

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	262/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	268/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för kultur- och fritidsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Kultur- och fritidsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med tillägget:

- Punkt 1.1
Lägg till text: "samt museilagen" i sista raden så att meningen lyder: "Nämnden är vidare ansvarig nämnd för ärenden enligt lotterilagen, bibliotekslagen samt museilagen."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Kultur- och fritidsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente kultur- och fritid

Beslut KFN, 2018-09-05, Ärende 46/18, Reglemente kultur- och fritid

Skickas till
Kultur- och fritidsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
 TJÄNSTEUTLÅTANDE
 Datum: 2018-10-01
 Diarienummer: KS2018.0301-4
 Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för servicenämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med följande ändringar:

- Punkt 1.1
Under nämndens ansvarområden och uppgifter stryks: "Flygplansdrift"
- Punkt 2.11
Under utskottets uppgifter stryks: "besluta i brådskande ärenden" samt "besluta om ordförandens deltagande", med motivering att dessa innefattas i tidigare punkter.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-01

Diarienummer: KS2018.0301-4

Handläggare: Anette Nilsson

Handlingar

Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente servicenämnden

Beslut SEN, 2018-09-06, Ärende 32/18, Reglemente Servicenämnden

Skickas till

Servicenämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Servicenämnden Skövde kommun PROTOKOLLSUTDRAG**SEN § 32/18****Reglemente Servicenämnden**

SEN2018.0097

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2018-08-23	33/18
2 Servicenämnden	2018-09-06	32/18

Beslut

Servicenämnden yttrar sig angående kommunfullmäktiges förslag till revidering av reglemente och förordar följande ändringar:

1.1 Nämndens uppdrag: Flygplatsdrift stryks.

2.11 Utskottets uppgifter: Att punkterna e) och f) stryks då dessa innefattas i punkterna ovan.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har lämnat förslag till reviderade reglementen för nämnderna där vissa språkliga delar justerats, tex. ändringar av paragrafer mot bakgrund av den nya kommunallagen (sid. 5 och 6) samt att dataskyddsförordningen ersätter personuppgiftslagen (sid. 5).

Handlingar

Reglemente Servicenämnden

Reglemente för servicenämnden

Remiss Reglemente Servicenämnden.msg

Reglemente servicenämnden.doc

Skickas till

Kommunfullmäktige

Reglemente Servicenämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxxx Dnr KS2018.0301

Innehåll

1	Servicenämndens verksamhet	3
1.1	Nämndens ansvarsområden och uppgifter	3
1.2	Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3	Delegering från kommunfullmäktige	4
1.4	Planering, uppföljning och redovisning	4
1.5	Motioner och medborgarförslag.....	5
1.6	Dataskyddsförordningen	5
1.7	Arkiv.....	5
2	Sammansättning och arbetsformer	5
2.1	Sammansättning.....	5
2.2	Sammanträden	5
2.3	Kallelse och föredragningslista	6
2.4	Beslutsförhet.....	6
2.5	Distansnärvaro	6
2.6	Ersättarnas tjänstgöring	6
2.7	Jäv eller annat hinder	6
2.8	Nämndens ordförande.....	7
2.9	Ersättare för ordförande.....	7
2.10	Nämndens utskott.....	7
2.11	Utskottets uppgift	7
2.12	Närvarorätt m.m. för övriga	8
2.13	Närvarorätt för kommunalråd	8
2.14	Justering av protokoll.....	8
2.15	Reservation – yttrande	8
2.16	Delegering av ärenden	8
2.17	Delegering.....	9
2.18	Undertecknande av handlingar, firmatecknare.....	9

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Servicenämnden

Diarienummer: KS2018.0301

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef sektor service

Andra tillhörande dokument: -

1 Servicenämndens verksamhet

1.1 Nämndens ansvarsområden och uppgifter

Servicenämndens (SEN) uppgift är att ansvara för de utförarverksamheter som tillhandahåller service till andra kommunala verksamheter och som fullmäktige inte bestämt ska utföras av annan nämnd.

Nämndens uppdrag omfattar kommunens:

- Måltidsverksamhet
- Lokalvårdsverksamhet
- Gatu- och parkskötselverksamhet
- Skogsskötselverksamhet
- Fordonsförsörjningsverksamhet
- Anläggningsarbetsverksamhet
- Ledningsnätverksamhet
- Fastighetskötselverksamhet
- Verksamhetsstöd
- Verkstadsarbetsverksamhet

I nämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta kommunens fibernät.

Nämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Nämnden utgör kommunens beställarfunktion för byggtreprenader.

Nämnden är slutligen ansvarig nämnd och huvudman för vatten- och avloppsverksamheten enligt lag om allmänna vattentjänster.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete, och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

- Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.
- Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.
- Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.
- In- och uthyrning av bostäder och lokaler för tid understigande totalt tio år.
- Redovisa och rapportera in uppgifter från servicenämndens ansvarsområden till myndigheter.

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt FN:s barnkonvention och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

7. Nämnden ska till kommunstyrelsen slutredovisa genomförda objektinvesteringar överstigande 10 000 000 kronor.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera fem minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas i anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Servicenämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare som utses av kommunfullmäktige.

Nämndens presidium består av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Servicenämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktingar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i helt sammanträde eller del av ett sammanträde fullgör den med i denna nämnd flest tjänsteår, eller vid lika den till åldern äldste ledamoten, ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Nämndens utskott

Nämnden får själv bestämma om utskott ska inrättas.

Om nämnden har valt utskott gäller följande:

- Utskottet består av det antal ledamöter som nämnden bestämmer.
- Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.
- För att utskottet ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande. I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning nämnden beslutat vid valet.
- Utskottets protokoll justeras av ordföranden och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

2.11 Utskottets uppgift

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer,
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden,
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet,
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens,

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämmd krets av enskilda
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

Nämnden får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås senast nästkommande arbetsdag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegeringsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet

2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delegering

Ordföranden, eller de anställda som nämnden beslutar, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasteras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet. Nämnden får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 269/18

Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0301

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	263/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	269/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	151/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för servicenämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med följande ändringar:

- Punkt 1.1
Under nämndens ansvarområden och uppgifter stryks: "Flygplansdrift"
- Punkt 2.11
Under utskottets uppgifter stryks: "besluta i brådskande ärenden" samt "besluta om ordförandens deltagande", med motivering att dessa innefattas i tidigare punkter.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Serviceämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente serviceämnden

Beslut SEN, 2018-09-06, Ärende 32/18, Reglemente Serviceämnden

Skickas till

Serviceämnden

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 263/18

Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0301

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	263/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	269/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för servicenämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Servicenämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med följande ändringar:

- Punkt 1.1
Under nämndens ansvarområden och uppgifter stryks: "Flygplansdrift"
- Punkt 2.11
Under utskottets uppgifter stryks: "besluta i brådskande ärenden" samt "besluta om ordförandens deltagande", med motivering att dessa innefattas i tidigare punkter.

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente servicenämnden

Beslut SEN, 2018-09-06, Ärende 32/18, Reglemente Servicenämnden

Skickas till
Servicenämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-09-27
Diarienummer: KS2018.0303-4
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för bygglövsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Byggnadsnämnden ändrar namn till bygglövsnämnden (förkortas BLN).

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas:

- Punkt 2.10
Ändra från "Nämnden äger inte tillsätta utskott"
Ändra till "Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott".
- Punkt 1.1
I plan och bygglagen framgår det att varje kommun ska ha en byggnadsnämnd, därför måste ett förtydligande göras om att Skövde kommuns bygglövsnämnd är kommunens byggnadsnämnd enligt lydelse:
"Bygglövsnämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt plan och bygglagen 12 kap 1 §."

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-09-27
Diarienummer: KS2018.0303-4
Handläggare: Anette Nilsson

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente bygglövsnämnden

BN § 63 Reglemente för bygglövsnämnden gällande mandatperioden 2018-2022

Skickas till

Bygglövsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

SKÖVDE KOMMUN**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sida

Byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum

2018-06-28

4

BN § 63

ADM.2018.233

Reglemente för bygglövsnämnden gällande mandatperioden 2018-2022**Beslut****Sektor samhällsbyggnads förslag till beslut**

Byggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fastställa reglementet för bygglövsnämnden. Under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas.

Punkt 2:10 – "Nämnden äger inte tillsätta utskott". Behöver ändras till följande text "Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott".

I plan och bygglagen framgår det att varje kommun ska ha en byggnadsnämnd därför måste ett förtydligande till att Skövde kommuns bygglövsnämnd är kommunens byggnadsnämnd enligt nedan lydelse.

"Bygglövsnämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt Plan och bygglagen 12 kap. § 1".

Sammanfattning

Inför den kommande mandatperioden har kommunfullmäktige beslutat om politisk organisation. Beslutet innefattar att byggnadsnämnden byter namn till bygglövsnämnden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har inför kommande mandatperiod remitterat förslag till nytt reglemente för bygglövsnämnden. Förslaget till reglemente har justerats i vissa språkliga delar tex ändringar av paragrafer mot bakgrund av ny kommunallag och kommunfullmäktiges beslut om hantering av motioner och medborgarförslag.

Beslutet kan överklagas

Handlingar

Tjänsteskrivelse BN
Reglemente bygglövsnämnden.pdf

Skickas till
Kommunstyrelsen

Innehåll

Reglemente Bygglövsnämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxxx Dnr KS2018.0303

Bygglövsnämndens verksamhet	3
1.1 Ansvarsområden och uppgifter	3
1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden	3
1.3 Delegering från kommunfullmäktige	4
1.4 Planering, uppföljning och redovisning	5
1.5 Motioner och medborgarförslag.....	5
1.6 Dataskyddsförordningen	5
1.7 Arkiv.....	5
2 Sammansättning och arbetsformer	7
2.1 Sammansättning.....	7
2.2 Sammanträden	7
2.3 Kallelse och föredragningslista	7
2.4 Beslutsförhet.....	7
2.5 Distansnärvaro	7
2.6 Ersättnars tjänstgöring	7
2.7 Jäv eller annat hinder	8
2.8 Nämndens ordförande.....	8
2.9 Ersättare för ordförande.....	8
2.10 Utskott.....	8
2.11 Presidiets uppgift	9
2.12 Närvarorätt m.m. för övriga	9
2.13 Närvarorätt för kommunalråd	9
2.14 Justering av protokoll.....	9
2.15 Reservation – yttrande	9
2.16 Delegering av ärenden	10
2.17 Delgivning.....	10
2.18 Undertecknare av handlingar, firmatecknare	10

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Bygglövsnämnden

Diarienummer: KS2018.0303

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: 2018-2022

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef, sektor samhällsbyggnad

Andra tillhörande dokument: -

1 Bygglövsnämndens verksamhet

1.1 Ansvarsområden och uppgifter

Bygglövsnämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt plan och bygglagen 12 kap § 1.

Bygglövsnämndens (BLN) uppgift är att svara för kommunens uppgifter inom byggnadsväsendet och utöva tillsyn över byggandet enligt plan- och bygglagens bestämmelser. Bygglövsnämnden hanterar även de övriga uppgifter som enligt författningar eller efter beslut av statliga myndigheter åligger den nämnd som ansvarar för byggnadsfrågor enligt plan- och bygglagen, förutom planärenden.

Bygglövsnämnden skall vidare svara för kommunens uppgifter enligt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning, lag om fastighetsbildning samt anläggningslagen.

Vid bygglövsnämnden finns även en kommunal lantmäterimyndighet med ansvar i enlighet med lagen om kommunal lantmäterimyndighet.

Bygglövsnämnden är kommunens trafiknämnd.

1.2 Generella uppgifter och bemyndiganden för nämnden

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör nämndens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När nämnden tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Nämnden ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med nämnden att göra.

1.3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande typer av ärenden:

- Beslut i de uppgifter som anförtros nämnden och som ej är av sådan art att de beslutas av kommunfullmäktige.
- Omfördelning av medel, som anslagits av fullmäktige, och som inte i avgörande grad påverkar verksamhetens omfattning och inriktning.
- Nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet.
- Ärenden avseende bygglov, marklov, rivningslov, anmälan, tekniksamråd, slutsamråd, beslut om startbesked och slutbesked.
- Mätning och kartframställning
- Namn- och adressättning inom tätort och på landsbygden.
- Frågor rörande kommunens adress-, byggnads- och lägenhetsregister. Förvaltning av kommunens fastighetsinformation
- Förvaltning av kommunens geografiska information
- Begära fastighetsreglering och fastighetsbestämning enligt fastighetsbildningslagen Påkalla förrättning enligt anläggningslagen
- Medgivande till undantag enligt ledningsrättslagens § 8 och 21. Fråga om dispens från strandskyddsregler enligt 7 kap 18 b § MB. Tillsyn enligt regler om strandskydd
- Ärenden rörande registrering och tillsynsansvar för ventilationskontroll. Övervaka att ägare till byggnad fullgör sina skyldigheter enligt förordning BFS 2011:16 om funktionskontroll av ventilationssystem.
- Ärenden som rör beslut som erfordras enligt plan- och bygglagen avseende kontrollanter inom byggande och ventilationskontroll.
- Tillsyn av hissar och vissa andra motordrivna anordningar (BFS 2012:11).
- Energirådgivning och lokalt och regionalt anpassad information, som en del i det nationella energiomställningsprogrammet.
- Lokala trafikföreskrifter
- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade, nyttoparkering och dispenser för miljöfordon
Transporttillstånd för tunga och breda transporter
- Övriga trafikärenden

1.4 Planering, uppföljning och redovisning

1. Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde.
2. Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar, medborgarförslag och motioner. Nämnden ska besvara medborgarförslag som överlämnats av kommunfullmäktige för besvarande.
3. Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.
4. Nämnden ska i sitt arbete beakta miljö-, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnkonventionen.
5. Nämnden ska följa senast antagna styrdokument för ekonomi- och verksamhetsstyrning.
6. Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

1.5 Motioner och medborgarförslag

Nämnden ska yttra sig över remitterade medborgarförslag och motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen/medborgarförslaget bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

I de fall kommunfullmäktige har överlåtit till nämnden att besluta om ett medborgarförslag gäller även följande: Den som har väckt ett ärende genom ett medborgarförslag har rätt att delta i överläggningarna i ärendet när beslut ska fattas i anledningen av förslaget, utom i de fall som anges i 6 kap. § 25 i kommunallagen. Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag får delta i överläggningen i ärendet med ett inledningsanförande och ett inlägg om vardera två minuter.

Nämnden ska fortlöpande informera kommunfullmäktige om de beslut som fattas med anledning av medborgarförslag. Nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan beräknas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

1.6 Dataskyddsförordningen

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över. Nämnden ska utse dataskyddsombud och kontaktperson i personuppgiftsfrågor.

1.7 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv

genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Bygglövsnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare, som utses av kommunfullmäktige. Nämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

2.2 Sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet och tillhandahållas skriftligt om så önskas. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska detta göras av ledamot i nämnden med flest tjänsteår. Vid lika tjänsteår ska den äldste av dem utfärda kallelsen.

2.4 Beslutsföret

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

2.5 Distansnärvaro

Nämndens ledamöter ska ha rätt att delta i nämndens sammanträden på distans. Nämnden äger besluta om inskränkningar i denna rätt. Deltagande i sammanträden ska ske på sätt som anges i som anges i kommunallagen 5 kap 16 §.

2.6 Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättare ska tjänstgöra i nämndens sammanträde enligt den av kommunfullmäktige beslutade inkallelseordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna däremot påverkas, får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot som inställer sig under pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Om inte ersättare väljs proportionellt, ska ersättare tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige beslutade ordningen.

Ersättare som inte tjänstgör i nämndens sammanträde, har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

2.7 Jäv eller annat hinder

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

En ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

2.8 Nämndens ordförande

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål.
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens

2.9 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i helt sammanträde eller del av ett sammanträde, fullgör den med i denna nämnd flest tjänsteår eller vid lika den till åldern äldste ledamoten, ordförandens samtliga uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.10 Utskott

Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott.

2.11 Presidiets uppgift

Presidiet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden.

Presidiet sammanträder på dag och tid som presidiet bestämmer eller på initiativ av ordföranden.

Vid presidiemöte får chefer och tjänstemän närvara och delta i överläggningarna i ärende som berör deras verksamhetsområde.

2.12 Närvarorätt m.m. för övriga

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämmd krets av enskilda,
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

En nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Förslagsställare till ett medborgarförslag som överlåtits till nämnden får närvara vid behandlingen av ärendet men inte delta vid beslutet.

2.13 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med nämnden, och får där delta i överläggningen men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

2.14 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet. Förrättningsarvode betalas inte ut för protokolljustering.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Beslutet ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och anslås samma dag.

2.15 Reservation – yttrande

Om en ledamot reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid tidpunkten för justeringen av protokollet.

2.16 Delegering av ärenden

Nämnden får uppdra åt utskott, ledamot, ersättare eller en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av nämnden upprättad delegationsordning eller genom annat beslut i nämnden.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till nämnden, om det finns särskilda skäl för detta.

Nämnden får delegera beslutanderätten till ordföranden eller annan ledamot i nämnden i brådskande ärenden, där nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Chef får i den utsträckning som anges i nämndens delegationsordning vidaredelegera beslutanderätten åt annan anställd inom kommunen. Sådana beslut ska anmälas till delegerande chef.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet för nämnden i fråga om jäv, beslutsförhet, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till nämnden som bestämmer i vilken ordning detta ska ske. Brådskande delegationsbeslut av ordföranden eller annan ledamot ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

2.17 Delgivning

Ordföranden eller de anställda som nämnden bestämmer, är behöriga att för nämndens räkning ta emot delgivningar.

2.18 Undertecknare av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av en vice ordförande, och kontrasigneras av den nämnden uppdragit att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 270/18

Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0303

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	264/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	270/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	152/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för bygglövsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Byggnadsnämnden ändrar namn till bygglövsnämnden (förkortas BLN).

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas:

- Punkt 2.10
Ändra från "Nämnden äger inte tillsätta utskott"
Ändra till "Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott".
- Punkt 1.1
I plan och bygglagen framgår det att varje kommun ska ha en byggnadsnämnd, därför måste ett förtydligande göras om att Skövde kommuns bygglövsnämnd är kommunens byggnadsnämnd enligt lydelse:
"Bygglövsnämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt plan och bygglagen 12 kap 1 §."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente bygglövsnämnden

BN § 63 Reglemente för bygglövsnämnden gällande mandatperioden 2018-2022

Skickas till

Bygglövsnämnden

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 264/18

Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0303

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	264/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	270/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för bygglövsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Byggnadsnämnden ändrar namn till bygglövsnämnden (förkortas BLN).

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas:

- Punkt 2.10
Ändra från "Nämnden äger inte tillsätta utskott"
Ändra till "Nämnden har inte rätt att besluta om att tillsätta utskott".
- Punkt 1.1
I plan och bygglagen framgår det att varje kommun ska ha en byggnadsnämnd, därför måste ett förtydligande göras om att Skövde kommuns bygglövsnämnd är kommunens byggnadsnämnd enligt lydelse:
"Bygglövsnämnden är kommunens byggnadsnämnd enligt plan och bygglagen 12 kap 1 §."

Förvaltningens bedömning

Av nämnden föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Bygglövsnämnden mandatperiod 2018-2022

Reglemente bygglövsnämnden

BN § 63 Reglemente för bygglövsnämnden gällande mandatperioden 2018-2022

Skickas till

Bygglövsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-02
Diarienummer: KS2018.0291-2
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för krisledningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige att besluta fastställa reglementet. Säkerhetschef samt säkerhetssamordnare har inte föreslagit några ändringar efter genomläsning.

Handlingar

Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente Krisledningsnämnden

Skickas till

Kommundirektören
Säkerhetschefen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-02
Diarienummer: KS2018.0291-2
Handläggare: Anette Nilsson

Reglemente Krisledningsnämnd en

Beslutad av kommunfullmäktige
27 oktober 2014, § 138. Dnr KS2018.0291

Innehåll

1 Krisledningsnämndens och krisledningsstabens verksamhet	3
1.1 Krisledningsnämndens upprättande och beslutsbefogenheter	3
2 Sammansättning.....	3
2.1 Övertagande av övriga nämnders verksamhet	3
2.3 Anmälningsskyldighet till kommunfullmäktige	3
2.4 Rapporteringsskyldighet m.m.	3
2.5 Underrättelseskyldighet till länsstyrelsen	4
2.6 7 Krisledningsstab	4
2.7 Bemanning dygnet runt.....	4
2.8 POSOM-organisationen.....	4
2.9 Krisledningsövningar	4
2.10 Ledningsplan med bilagor	4

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Krisledningsnämnden

Diarienummer: KS2018.0291

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Kommundirektör

Andra tillhörande dokument: -

1 Krisledningsnämndens och krisledningsstabens verksamhet

Krisledningsnämndens (KLN) verksamhet regleras i Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (SFS 2006:544). I Skövde kommun ska därutöver följande gälla.

1.1 Krisledningsnämndens upprättande och beslutsbefogenheter

Krisledningsnämnden träder i funktion vid en extraordinär händelse inom kommunens ansvarsområde som kräver tydlig, samordnad ledning som måste överordnas ordinarie nämnders ansvar.

Beslut om upprättande av krisledningsnämnd tas av krisledningsnämndens ordförande. Ordföranden får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

Har ordföranden förhinder träder vice ordföranden i dennes ställe.

2 Sammansättning

Krisledningsnämnden ska bestå av 5 ledamöter varav en ordförande och en vice ordförande. Ersättare ska även utses för ledamöterna.

Kommunstyrelsens ledamöter utgör grunden för att upprätta en krisledningsnämnd.

2.1 Övertagande av övriga nämnders verksamhet

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens art och omfattning. När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd.

2.3 Anmälningsskyldighet till kommunfullmäktige

Krisledningsnämndens beslut av principiell betydelse eller med stora ekonomiska eller praktiska konsekvenser ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde.

2.4 Rapporteringsskyldighet m.m.

För krisledningsnämnd gäller i övrigt vad som stadgas för kommunstyrelsen om ansvar och rapporteringsskyldighet, personuppgiftsansvar, processbehörighet, arkivhållning av handlingar samt arbetsformer.

2.5 Underrättelseskyldighet till länsstyrelsen

Vid extraordinär händelse ska länsstyrelsen underrättas.

2.6 7 Krisledningsstab

Krisledningsnämnden stöds av en krisledningsstab som upprättas och leds av kommundirektören. Krisledningsstaben bemannas av berörda sektorschefer/ersättare och de funktioner som kommundirektören bedömer som nödvändiga.

Kommundirektören eller dennes ersättare kan fatta beslut om att upprätta hela eller delar av krisledningsstaben för att höja beredskapen mot bedömda extraordinära händelser innan krisledningsnämnd är organiserad.

2.7 Bemanning dygnet runt

Krisledningsnämnd och krisledningsstab ska ha en grundbemanning för att kunna genomföra ledning dygnet runt och dimensioneras för en uthållighet på 3 dygn med ordinarie personal.

2.8 POSOM-organisationen

Socialchefen eller dennes ersättare beslutar om att hela eller delar av POSOM-organisationen upprättas. Organisationens är underställd socialnämnden. Socialchefen ska informera kommundirektören när POSOM upprättas.

2.9 Krisledningsövningar

Krisledningsnämnd och krisledningsstab ska regelbundet öva eller pröva krisledningsförmågan vid en extraordinär händelse.

2.10 Ledningsplan med bilagor

Kommundirektören tar initiativ till ändringar i Ledningsplanen inför och vid extraordinära händelser.

Kommundirektören kan fatta beslut om revidering och ändringar i det underlag som finns beskrivet i bilagorna till ledningsplanen.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 271/18

Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0291

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	265/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	271/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	153/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för krisledningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige att besluta fastställa reglementet. Säkerhetschef samt säkerhetssamordnare har inte föreslagit några ändringar efter genomläsning.

Handlingar

TU Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente Krisledningsnämnden

Skickas till

Kommundirektören
Säkerhetschefen

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KSAU § 265/18

Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022

KS2018.0291

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	265/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	271/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för krisledningsnämnden mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige att besluta fastställa reglementet. Säkerhetschef samt säkerhetssamordnare har inte föreslagit några ändringar efter genomläsning.

Handlingar

TU Reglemente Krisledningsnämnden mandatperiod 2018-2022
Reglemente Krisledningsnämnden

Skickas till

Kommundirektören
Säkerhetschefen

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-01
Diarienummer: KS2018.0290-2
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för överförmyndaren mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Enhetschef överförmyndare i samverkan har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med ändring nedan:

Punkt 1.1

Strykning av:

”förändringar av öppettider och vem som är i tjänst meddelas kommunens telefonväxel och anslås på kommunens anslagstavla” samt ”vägvisning genom skyltning är ordnad”.

Ersätt med:

”allmänheten ska i kontakt med kommunen kunna få aktuella uppgifter om hur man når överförmyndaren”

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-01

Diarienummer: KS2018.0290-2

Handläggare: Anette Nilsson

Förvaltningens bedömning

Av överförmyndaren i samverkan föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar överförmyndaren i samverkan chefs bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022

Reglemente Överförmyndaren

Skickas till

Överförmyndare i Samverkan

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

SKÖVDE

Reglemente Överförmyndaren

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xxxx. Dnr KS2018.0290

Innehåll

1. Överförmyndarens verksamhet	3
1.1 Överförmyndarens ansvarsområden och uppgifter	3
1.2 Tillgänglighet	3
1.3 Generella uppgifter och bemyndiganden för överförmyndaren.....	3
1.4 Arkiv- och registeransvar	3
2. Organisation	4
2.1 Delegering.....	4
2.3 Delgivning.....	4
2.3 Undertecknande av handlingar, firmatecknare	4

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Överförmyndaren

Diarienummer: KS2018.0290

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef överförmyndarverksamheten

Andra tillhörande dokument: -

1. Överförmyndarens verksamhet

1.1 Överförmyndarens ansvarsområden och uppgifter

Överförmyndaren (ÖFM) ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med vad som föreskrivs i föräldrabalkens 19 kap, förmynderskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet.

Överförmyndaren är också ansvarig för att:

- underlag för kommande budget lämnas till kommunfullmäktige
- information om överförmyndarens verksamhet sprids till allmänheten
- allmänheten ska i kontakt med kommunen kunna få aktuella uppgifter om hur man når överförmyndaren

1.2 Tillgänglighet

Överförmyndaren skall minst en gång i veckan vara tillgänglig för allmänheten.

Ersättare träder i ordinarie överförmyndares ställe under dennes längre bortavaro än sex dagar.

1.3 Generella uppgifter och bemyndiganden för överförmyndaren

Överförmyndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning.

Överförmyndaren ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i detta reglemente.

Överförmyndaren ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten.

Överförmyndaren ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Överförmyndaren ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Överförmyndaren ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Överförmyndaren ska arbeta med långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.

1.4 Arkiv- och registeransvar

Överförmyndaren är registeransvarig för de personregister som myndigheten för i sin verksamhet.

Överförmyndaren är arkivansvarig inom sitt verksamhetsområde.

2. Organisation

Myndighetens organisation består av en överförmyndare med en ersättare. Dessa utses inom gruppen av förtroendevalda i kommunstyrelsen. Om det är möjligt ska dessa vara några av kommunalråden.

2.1 Delegering

Överförmyndaren får uppdra åt en ledamot eller en anställd hos överförmyndare i samverkan att besluta på överförmyndarens vägnar i ett visst ärende eller viss grupp av ärenden. Delegationerna ska redovisas i en av överförmyndaren upprättad delegationsordning eller genom annat beslut.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärende som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av överförmyndaren eller av fullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Beslut som inte får delegeras av överförmyndaren är vidare:

1. framställning till kommunfullmäktige
2. beslut om entledigande av god man eller förvaltare p.g.a. olämplighet
3. beslut att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo
4. beslut om vitesföreläggande
5. beslut som den som fått delegationen anser vara tveksamma samt alla beslut som densamme föreslår avslag på

Om beslutanderätten delegerats, får ärendet ändå överlämnas till överförmyndaren, om det finns särskilda skäl för detta.

Vid handläggning av ärenden med stöd av delegerad beslutanderätt, gäller i tillämpliga delar, vad som är föreskrivet i fråga om jäv, förfarandet vid fattande av beslut, protokollföring, protokollets innehåll och justering.

Beslut som fattas med stöd av delegation, ska anmälas till överförmyndaren som bestämmer i vilken ordning detta ska ske.

2.3 Delgivning

Överförmyndaren, eller den överförmyndaren beslutar, är behörig att för överförmyndarens räkning ta emot delgivning.

2.3 Undertecknande av handlingar, firmatecknare

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av överförmyndaren ska undertecknas av denne, eller vid förfall för denne av vice överförmyndaren, och kontrasigneras av den överförmyndaren uppdragit att verkställa undertecknandet. Överförmyndaren får genom beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 272/18

Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022

KS2018.0290

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	266/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	272/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	154/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för överförmyndaren mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Enhetschef överförmyndare i samverkan har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med ändring nedan:

Punkt 1.1

Strykning av:

”förändringar av öppettider och vem som är i tjänst meddelas kommunens telefonväxel och anslås på kommunens anslagstavla” samt ”vägvisning genom skyltning är ordnad”.

Ersätt med:

”allmänheten ska i kontakt med kommunen kunna få aktuella uppgifter om hur man når överförmyndaren”

Förvaltningens bedömning

Av överförmyndaren i samverkan föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar överförmyndaren i samverkan chefs bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022
Reglemente Överförmyndaren

Skickas till

Överförmyndare i Samverkan

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 266/18

Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022

KS2018.0290

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	266/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	272/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa reglemente för överförmyndaren mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det. Förslag till reglementen har justerats i vissa språkliga delar, mot bakgrund av ny kommunallag, dataskyddsförordning och kommunfullmäktiges tidigare beslut om hantering av motioner och medborgarförslag, innan överlämnande för remissyttranden. Facklig samverkan har genomförts.

Enhetschef överförmyndare i samverkan har föreslagit kommunfullmäktige att fastställa reglementet, med ändring nedan:

Punkt 1.1

Strykning av:

”förändringar av öppettider och vem som är i tjänst meddelas kommunens telefonväxel och anslås på kommunens anslagstavla” samt ”vägvisning genom skyltning är ordnad”.

Ersätt med:

”allmänheten ska i kontakt med kommunen kunna få aktuella uppgifter om hur man når överförmyndaren”

Förvaltningens bedömning

Av överförmyndaren i samverkan föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till reglemente.

Förvaltningen delar överförmyndaren i samverkan chefs bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.

Handlingar

TU Reglemente Överförmyndaren mandatperiod 2018-2022
Reglemente Överförmyndaren

Skickas till

Överförmyndare i Samverkan

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-03
Diarienummer: KS2017.0051-3
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa arkivreglemente för Skövde kommun mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om arkivvården, enligt arkivlag 16 §, inom kommunen, i den utsträckning något annat inte är särskilt föreskrivet. Myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättskipningen och förvaltningen och forskningens behov.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet. Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar från föregående arkivreglemente.

Handlingar

Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022
Arkivreglemente för Skövde kommun

Skickas till
Nämnderna
Bolagen

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-03

Diarienummer: KS2017.0051-3

Handläggare: Anette Nilsson

SKÖVDE

Arkivreglemente för Skövde kommun

Beslutad av kommunfullmäktige
xx mån 2018, § 14. Dnr KS2017.0051

Innehåll

1	Arkivreglemente med tillämpningsanvisningar för Skövde kommun	3
2	Tillämpningsområde (1 - 2 §§ arkivlagen)	3
3	Myndighetens arkivansvar (4 § arkivlagen)	3
4	Arkivmyndigheten (7 - 9 §§ arkivlagen)	3
4.1	Avgifter och konsulttjänster	4
5	Redovisning av arkiv (6 § 2p. arkivlagen)	4
6	Dokumenthanteringsplan (6 § 1p. arkivlagen)	4
6.1	Rensning (6 § 4 p. arkivlagen)	5
7	Bevarande och gallring (10 § arkivlagen)	5
8	Överlämnande (9, 14 - 15 §§ arkivlagen)	5
8.1	Överlämnande till kommunarkivet	5
8.2	Överlämnande till annat kommunalt organ	5
8.3	Överlämnande till enskilt organ eller myndighet utanför kommunen	6
9	Arkivbeständighet och arkivförvaring	6
10	Utlåning	6
11	Samråd	7

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Kommunfullmäktige, kommunstyrelse, samtliga nämnder, samt för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande samt de samägda företag för vilka kommunen har arkivansvar enligt särskild överenskommelse.

Diarienummer: KS2017.0051

Reviderad: KF2018-XX-XX

Giltighetstid: tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: en gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef enhet demokratistöd

Andra tillhörande dokument: Dokumenthanteringsplan

1 Arkivreglemente med tillämpningsanvisningar för Skövde kommun

Förutom de i arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446) intagna bestämmelserna om arkivvård gäller för den kommunala arkivvården i Skövde kommun följande reglemente, meddelat med stöd av 16 § arkivlagen.

2 Tillämpningsområde (1 - 2 §§ arkivlagen)

Detta reglemente gäller för kommunalfullmäktige och kommunens myndigheter. Med myndigheter avses i reglementet kommunstyrelsen och övriga nämnder, kommunfullmäktiges revisorer samt andra kommunala organ med självständig ställning.

Reglementet gäller även för aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommunen utövar ett rättsligt bestämmande inflytande samt de samägda företag för vilka kommunen har arkivansvar enligt särskild överenskommelse.

3 Myndighetens arkivansvar (4 § arkivlagen)

Varje myndighet ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen och på det sätt som framgår i punkterna 4 – 9 av detta reglemente.

Hos varje myndighet ska finnas en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare som utför arkivuppgifterna hos myndigheten.

Den arkivansvarige bevakar arkivfrågorna inom hela myndigheten/förvaltningen och informerar nämnd/styrelse och berörd personal om bestämmelser och rutiner inom arkivområdet.

Arkivredogörare svarar för tillsyn och vård av den egna nämndens/myndighetens alternativs del av nämndens/myndighetens handlingar. Arkivansvarig och arkivredogörare är myndighetens kontaktpersoner i arkivfrågor.

4 Arkivmyndigheten (7 - 9 §§ arkivlagen)

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet.

Arkivmyndigheten utövar tillsyn över att kommunens myndigheter fullgör sina skyldigheter beträffande arkivbildningen och dess syften samt över arkivvården i kommunen.

Arkivmyndigheten får delegera beslutanderätt till kommunarkivarien. Kommunarkivarien svarar under arkivmyndigheten för kommunarkivet samt utövar arkivmyndighetens arkivtillsyn.

Hos arkivmyndigheten ska finnas ett kommunarkiv. Kommunarkivet ska under arkivmyndigheten:

- Utöva tillsyn över arkivbildningen samt ta initiativ till åtgärder för att främja arkivvården i kommunen

- Lämna myndigheter och de bolag som avses i 1 kap 9 § sekretesslagen biträde i arkivfrågor
- Vårda och tillhandahålla till arkivmyndigheten överlämnade handlingar
- Främja arkivens tillgänglighet och deras användning i kulturell- och utbildningsverksamhet samt forskning
- Kommunarkivet får även ta emot enskilda arkiv av lokalhistoriskt intresse

4.1 Avgifter och konsulttjänster

Arkivmyndigheten får av överlämnande myndighet ta ut avgifter för förvaring, vård och framtagning av handlingar:

- När handlingar har överlämnats till arkivmyndigheten efter överenskommelse i varje särskilt fall
- När handlingarna har överlämnats till följd av att en myndighet upphört eller att genomgripande förändringar har skett i myndigheters organisation
- När handlingar har överlämnats på grund av arkivmyndigheten ensidigt beslutat omhänderta ett arkiv från en myndighet som står under dess tillsyn

Arkivmyndigheten får även ta ut avgift för förvaring och vård av arkivhandlingar som ska bevaras för framtiden, under förutsättning att särskilt avtal ingåtts.

När handlingar överlämnats på grund av att myndigheten upphört svarar arkivmyndigheten för avgift enligt första stycket för de överlämnade handlingarna.

Arkivmyndigheten får ta ut ersättning för kostnader för iordningställande av arkiv som ska överlämnas till kommunarkivet samt för iordningsställande av ej överenskomna leveranser. Arkivmyndigheten får därutöver efter överenskommelse i varje särskilt fall ta ut ersättning för uppdrag som inte är av obetydlig omfattning – därmed avses utbildning, konsultinsatser samt rådgivning till arkivbildare som får sådan omfattning att den inte kan anses täckt av stadgarna enligt 2 § andra stycket.

5 Redovisning av arkiv (6 § 2p. arkivlagen)

Varje myndighet ska redovisa sitt arkiv dels genom information om vilka slag av handlingar som kan finnas och hur arkivet är organiserat (arkivbeskrivning), dels i en systematisk förteckning över de handlingar som förvaras i myndighetens arkiv (arkivförteckning). Redovisningen får även ske per verksamhetsområde med processbeskrivningar.

Arkivmyndigheten får utfärda riktlinjer för upprättande av arkivbeskrivning och arkivförteckning.

6 Dokumenthanteringsplan (6 § 1p. arkivlagen)

Varje myndighet ska upprätta en plan som beskriver myndighetens handlingar och hur dessa hanteras (dokumentplan). Beskrivningen kan även göras med hjälp av hanteringsanvisningar och handlingstyper kopplade till arkivbeskrivningen.

6.1 Rensning (6 § 4 p. arkivlagen)

Handlingar som inte ska tillhöra arkivet skall fortlöpande rensas eller på annat sätt avskiljas från arkivhandlingarna.

Rensning ska genomföras senast i samband med arkivläggningen.

7 Bevarande och gallring (10 § arkivlagen)

Myndighet beslutar, efter samråd med arkivmyndigheten, om gallring av handlingar i sitt arkiv, såvida ej annat följer av lag och förordning. Beträffande arkiv som överlämnats till arkivmyndigheten beslutar denna efter samråd med överlämnande myndighet.

Arkivmyndigheten kan ta generella beslut om gallring, som gäller handlingar av tillfällig eller ringa betydelse för myndigheterna.

Handlingar som skall gallras ska utan dröjsmål förstöras.

8 Överlämnande (9, 14 - 15 §§ arkivlagen)

8.1 Överlämnande till kommunarkivet

Arkivmyndigheten har rätt att överta arkivhandlingar från en myndighet som är under dess tillsyn. Övertagandet kan både efter överenskommelse och på ensidigt beslut från arkivmyndigheten.

Då arkivhandlingar inte längre behövs för den löpande verksamheten hos en myndighet ska de efter överenskommelse överlämnas till kommunarkivet. Före överlämnandet ska gallring ha ägt rum.

När arkivmyndigheten har övertagit arkivmaterial från en annan myndighet övergår hela ansvaret för materialet till arkivmyndigheten.

Om en kommunal myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan myndighet inom kommunen, ska arkivet överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader.

Gallringsbara handlingar tas endast emot i undantagsfall av kommunarkivet. Före överlämnande ska rensning och beslutad gallring ha verkställts, såvida inte annan överenskommelse träffats med kommunarkivet. Myndigheten ansvarar för överlämnandet. Detta innebär att myndigheten svarar för de kostnader som kan vara förenade med iordningställandet av de arkivhandlingar som ska överlämnas.

8.2 Överlämnande till annat kommunalt organ

Om en kommunal verksamhet överförs till en annan kommunal myndighet, stiftelse eller bolag, kan hela eller delar av arkivet följa med till den nya huvudmannen. Det ska framgå av överenskommelse vilka handlingar som berörs. Uppgift om överlämnande ska noteras i arkivbeskrivningen.

Handlingar som vid organisationsförändring överlämnas till annan myndighet får inte införlivas med mottagande myndighets arkiv utan medgivande från arkivmyndigheten.

8.3 Överlämnande till enskilt organ eller myndighet utanför kommunen

Med stöd av lagen (SFS 1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheters förvaring, får arkivmyndigheten för kommunens räkning föreskriva att handlingar som kommit in till eller upprättats hos en kommunal myndighet får överlämnas till ett enskilt organ och förvaras där under viss tid om:

1. myndigheten ska läggas ner eller upphöra med en viss verksamhet
2. den verksamhet som handlingar hänförs sig till i fortsättningen skall bedrivas av det enskilda organet och
3. det enskilda organet behöver ha tillgång till handlingarna för att kunna bedriva verksamheten

Arkivmyndigheten får vidare, under samma förutsättning, med stöd av 1 kap 9 § 3 st. sekretesslagen besluta om att medge att allmänna handlingar, som finns kvar hos ett företag där kommunen tidigare haft ett bestämmandeinflytande, får bli kvar hos företaget för viss bestämd tid. Arkivmyndigheten beslutar om de villkor och övriga föreskrifter som ska gälla för förvaringen av handlingarna. Arkivmyndigheten utövar tillsyn över arkivhandlingarna under den tid de förvaras hos det enskilda organet. Då det enskilda organet inte längre behöver arkivhandlingarna, ska arkivmyndigheten underrättas härom. Arkivmyndigheten ska utfärda föreskrifter för handlingarnas avlämnande till arkivmyndigheten.

Av 1 kap 8 § sekretesslagen framgår att enskilt organ, som efter beslut av arkivmyndigheten förvarar allmänna handlingar, jämställs med myndighet i fråga om befattning med dessa handlingar.

9 Arkivbeständighet och arkivförvaring

Handlingar som skall bevaras ska framställas med material och metoder som garanterar informationens beständighet.

Arkivhandlingar ska alltid förvaras under betryggande former.

Närmare bestämmelser om arkivbeständighet och förvaring meddelas av arkivmyndigheten. Av Riksarkivet till de statliga myndigheterna utfärdade föreskrifter, allmänna råd och tekniska krav gäller som norm även för kommunala arkivvården inom Skövde kommun.

10 Utlåning

Arkivhandling får lånas ut för tjänsteändamål till statlig och kommunal myndighet och för vetenskapligt ändamål till institution som beviljats inlåningsrätt från Riksarkivet. Förutsättning för utlån är att utlämnandet kan ske enligt Tryckfrihetsförordningens och sekretesslagens bestämmelser.

Utlåning ska ske under sådana former att skador eller förluster inte uppkommer. Den som lånat en arkivhandling får inte i sin tur låna ut handlingen vidare utan särskilt medgivande från arkivmyndigheten, kommunarkivarien.

11 Samråd

Myndigheten ska samråda med arkivmyndigheten i viktigare frågor rörande arkivbildning och arkivvård. Med viktiga frågor avses t ex inrättande och inredning av arkivlokaler eller förändring i arbetssätt som bygger på införande av elektronisk informationshantering eller omorganisationer.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 273/18
Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022
KS2017.0051

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	267/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	273/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	155/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa arkivreglemente för Skövde kommun mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.
Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar från föregående arkivreglemente.

Handlingar

TU Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022
Arkivreglemente för Skövde kommun

Skickas till
Nämnderna
Bolagen

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KSAU § 267/18
Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022
KS2017.0051

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	267/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	273/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa arkivreglemente för Skövde kommun mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa reglementet.
Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar från föregående arkivreglemente.

Handlingar

TU Arkivreglemente mandatperiod 2018-2022
Arkivreglemente för Skövde kommun

Skickas till
Nämnderna
Bolagen

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-05
Diarienummer: KS2018.0302-8
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning medborgare och folkhälsa mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning medborgare och folkhälsa behålls men instruktionen för rådet ska förtydligas avseende att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Beredningen får ansvaret för frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund (tidigare interreligiösa rådet som nu lagts ner).

Sektor medborgare och samhällsutveckling har föreslagit nedanstående ändringar under punkt 1.2:

- Folkhälsoarbete
Förslag: Folkhälsopolitik
- barn- och ungdomspolitik
Inget annat förslag.
- mångfaldsarbeten (etnicitet, kön och könsidentitet, sexuell läggning, ålder samt funktionshinder)
Förslag: mångfaldsarbete utifrån de sju diskrimineringsgrunderna som omfattas av

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-05
Diarienummer: KS2018.0302-8
Handläggare: Anette Nilsson

diskrimineringslagen (ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning samt funktionsnedsättning)

- stadsdelsutveckling
Förslag: områdesutveckling
- kommunens volontärarbete
Förslag: samverkan med Volontärtorget
- medborgardialog
Förslag: medborgardialog och medborgarengagemang
- projektverksamhet inom EU som rör beredningens ansvarsområde
Förslag: internationella samarbeten och/eller projekt som rör beredningens ansvarsområden
- dialog med olika trossamfund och religiösa sammanslutningar.
Förslag: Stryks. Dialog med, anser de inte blir konsekvent jämfört med de andra punkterna. De har förslagsvis inkluderat religion och trosuppfattning på området mångfald istället. Och dialogen ingår i medborgardialogen.

Förvaltningens bedömning

Av sektor medborgare och samhällsutvecklings föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till instruktion. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning medborgare och folkhälsa - förslag till KF

Skickas till

Beredning medborgare och folkhälsa
Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-05

Diarienummer: KS2018.0302-8

Handläggare: Anette Nilsson

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

SKÖVDE

Innehåll

Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § xx. Dnr KS2018.0302

Beredning medborgare och folkhälsas verksamhet.....	2
1.1 Allmänt om beredningarna under kommunstyrelsen	2
1.2 Ansvarsområde och uppgifter	3
2 Sammansättning och arbetsformer	3
2.1 Sammansättning.....	3
2.2 Sammanträden	4
2.3 Kallelse och föredragningslista	4
2.4 Distansnärvaro	4
2.5 Jäv eller annat hinder	4
2.6 Beredningens ordförande	4
2.7 Ersättare för ordförande.....	4
2.8 Närvarorätt för kommunalråd	5
2.9 Minnesanteckningar	5
2.10 Särskilda yttranden	5
2.11 Undertecknade av handlingar	5

1 Beredning medborgare och folkhälsas verksamhet

Dokumenttyp: Instruktion

Dokumentet gäller för: Beredning medborgare och folkhälsa

Diarienummer: KS2018.0302

Reviderad:

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorchef, sektor medborgare och samhällsutveckling

Andra tillhörande dokument: -

kommunstyrelsen

beredningar för dialog mellan

Syftet med beredningarna är att vara ett forum för dialog kring viktiga frågor för kommunens utveckling. Beredningarna ska tillsättas tvärsektoriellt för att säkerställa ett helhetsperspektiv i utvecklingsarbetet. Beslutsunderlag i frågor som rör beredningarnas ansvarsområden ska kvalitetssäkras och förankras politiskt inför beslut i kommunstyrelsen. Beredningarna saknar beslutsmandat.

Beredningarna ska även följa hur omvärlden utvecklas inom sitt ansvarsområde.

Det finns angivet i nämndernas reglementen att nämnderna ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

1.2 Ansvarsområde och uppgifter

Beredningen arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen. Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen ur ett medborgarperspektiv bereda ärenden som rör följande områden:

- folkhälsopolitik
- barn- och ungdomspolitik
- mångfaldsarbeten utifrån de diskrimineringsgrunder som omfattas av diskrimineringslagen (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder)
- områdesutveckling
- samverkan med Volontärtorget
- medborgardialog och medborgarengagemang
- internationella samarbeten och/eller projekt som rör beredningens ansvarsområde

De frågor som beredningen medborgare och folkhälsa hanterar, ska beredas av kommunstyrelsens arbetsutskott inför beslut i kommunstyrelsen. Tjänstemän, till vilka kommunstyrelsen har delegerat beslutsrätt, kan samråda med beredningen i dessa frågor.

Beredningen har ett uppföljningsansvar samt omvärldsbevakar inom sitt ansvarsområde och rapporterar vid behov till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beredningen medborgare och folkhälsa företräder kommunens intressen vid kontakt med regionala myndigheter och andra samverkansorgan i frågor som rör beredningens ansvarsområde. Inom folkhälsoområdet sker samverkan på strategisk nivå mellan Västra Götalandsregionen och kommunstyrelsens arbetsutskott. Beredningens presidie bjuds in att delta vid dessa tillfällen.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Beredningen medborgare och folkhälsa består av 9 ledamöter, inga ersättare. Kommunstyrelsen utser ordförande som representerar majoriteten. Socialnämnden (SON), vård- och omsorgsnämnden (VON), kultur- och fritidsnämnden (KFN) och barn- och utbildningsnämnden (BUN) representeras av ordförande och andre vice ordförande i respektive nämnd. Bland dessa väljs en vice ordförande som representerar oppositionen.

2.2 Sammanträden

Beredningen sammanträder på dag och tid som beredningen bestämmer, utifrån tidpunkt för kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

2.4 Distansnärvaro

Beredningens ledamöter ska ha rätt att delta i beredningens sammanträden på distans.

2.5 Jäv eller annat hinder

Ledamot som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

2.6 Beredningens ordförande

Beredningens ordförande ska

1. som beredningens främste företrädare ha uppsikt över beredningens verksamhet
2. se till att beredningens ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för beredningens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom beredningens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan beredningen och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera beredningen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte beredningen bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots deltagande i kurs eller konferens.

2.7 Ersättare för ordförande

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.8 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med beredningen och får där delta i överläggningen.

2.9 Minnesanteckningar

Vid beredningens sammanträden förs minnesanteckningar. Minnesanteckningarna ska göras färdiga inom en vecka från sammanträdet, och godkännas av ordföranden.

2.10 Särskilda yttranden

Om en ledamot vill lägga till ett särskilt yttrande till minnesanteckningarna, ska ledamoten anmäla detta vid sammanträdet och göra det skriftligt inom en vecka från sammanträdet.

2.11 Undertecknade av handlingar

Handlingar och skrivelser som behandlats av beredningen ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av vice ordföranden, och kontrasigneras av den beredningen uppdragit att verkställa undertecknandet.

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 274/18

Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	268/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	274/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	156/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning medborgare och folkhälsa mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning medborgare och folkhälsa behålls men instruktionen för rådet ska förtydligas avseende att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Beredningen får ansvaret för frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund (tidigare interreligiösa rådet som nu lagts ner).

Sektor medborgare och samhällsutveckling har föreslagit nedanstående ändringar under punkt 1.2:

- Folkhälsoarbete
Förslag: Folkhälsopolitik
- barn- och ungdomspolitik
Inget annat förslag.
- mångfaldsarbeten (etnicitet, kön och könsidentitet, sexuell läggning, ålder samt funktionshinder)
Förslag: mångfaldsarbete utifrån de sju diskrimineringsgrunderna som omfattas av diskrimineringslagen (ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell

läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning samt funktionsnedsättning)

- stadsdelsutveckling
Förslag: områdesutveckling
- kommunens volontärarbete
Förslag: samverkan med Volontärtorget
- medborgardialog
Förslag: medborgardialog och medborgarengagemang
- projektverksamhet inom EU som rör beredningens ansvarsområde
Förslag: internationella samarbeten och/eller projekt som rör beredningens ansvarsområden
- dialog med olika trossamfund och religiösa sammanslutningar.
Förslag: Stryks. Dialog med, anser de inte blir konsekvent jämfört med de andra punkterna. De har förslagsvis inkluderat religion och trosuppfattning på området mångfald istället. Och dialogen ingår i medborgardialogen.

Förvaltningens bedömning

Av sektor medborgare och samhällsutvecklings föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till instruktion. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning medborgare och folkhälsa

Skickas till

Beredning medborgare och folkhälsa
Sektor medborgare och samhällsutveckling

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 268/18

Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	268/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	274/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning medborgare och folkhälsa mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning medborgare och folkhälsa behålls men instruktionen för rådet ska förtydligas avseende att rådet även bereder frågor som rör sexuell identitet och sexuell läggning. Beredningen får ansvaret för frågor som rör religion och dialog med olika religiösa samfund (tidigare interreligiösa rådet som nu lagts ner).

Sektor medborgare och samhällsutveckling har föreslagit nedanstående ändringar under punkt 1.2:

- Folkhälsoarbete
Förslag: Folkhälsopolitik
- barn- och ungdomspolitik
Inget annat förslag.
- mångfaldsarbeten (etnicitet, kön och könsidentitet, sexuell läggning, ålder samt funktionshinder)
Förslag: mångfaldsarbete utifrån de sju diskrimineringsgrunderna som omfattas av diskrimineringslagen (ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning samt

funktionsnedsättning)

- stadsdelsutveckling

Förslag: områdesutveckling

- kommunens volontärarbete

Förslag: samverkan med Volontärtorget

- medborgardialog

Förslag: medborgardialog och medborgarengagemang

- projektverksamhet inom EU som rör beredningens ansvarsområde

Förslag: internationella samarbeten och/eller projekt som rör beredningens ansvarsområden

- dialog med olika trossamfund och religiösa sammanslutningar.

Förslag: Stryks. Dialog med, anser de inte blir konsekvent jämfört med de andra punkterna. De har förslagsvis inkluderat religion och trosuppfattning på området mångfald istället. Och dialogen ingår i medborgardialogen.

Förvaltningens bedömning

Av sektor medborgare och samhällsutvecklings föreslagna ändringar är inarbetade i förslag till instruktion. Förvaltningen delar nämndens bedömning och föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning medborgare och folkhälsa mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning medborgare och folkhälsa

Skickas till

Beredning medborgare och folkhälsa
Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-05
Diarienummer: KS2018.0302-9
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning samhällsbyggnad mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman till en gemensam beredning under namnet beredning samhällsbyggnad.

Sektor samhällsbyggnad har inte föreslagit några ändringar i förslag till instruktion.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning samhällsbyggnad

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-05

Diarienummer: KS2018.0302-9

Handläggare: Anette Nilsson

Skickas till

Beredning samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

Instruktion Beredning samhällsbyggnad

Beslutad av kommunfullmäktige
dag månad år, § XX Dnr KS2018.0302

Innehåll

1	Beredning samhällsbyggnads verksamhet	3
1.1	Allmänt om beredningarna under kommunstyrelsen	3
1.2	Ansvarsområde och uppgifter	3
2	Sammansättning och arbetsformer	4
2.1	Sammansättning	4
2.2	Sammanträden	4
2.3	Kallelse och föredragningslista	4
2.4	Distansnärvaro	4
2.5	Jäv eller annat hinder	4
2.6	Beredningens ordförande	5
2.7	Ersättare för ordföranden	5
2.8	Närvarorätt för kommunalråd	5
2.9	Minnesanteckningar	5
2.10	Särskilda yttranden	5
2.11	Undertecknande av handlingar	5

Dokumenttyp: Instruktion

Dokumentet gäller för: Beredning samhällsbyggnad

Diarienummer: KS2018.0302

Reviderad: Ej reviderad

Giltighetstid: Till dess att nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef, sektor samhällsbyggnad

Andra tillhörande dokument: -

1 Beredning samhällsbyggnads verksamhet

1.1 Allmänt om beredningarna under kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att det ska finnas politiska beredningar för dialog mellan tjänstemän och politiker från olika nämnder.

Syftet med beredningarna är att vara ett forum för dialog kring viktiga frågor för kommunens utveckling. Beredningarna ska tillsättas tvärssektoriellt för att säkerställa ett helhetsperspektiv i utvecklingsarbetet. Beslutsunderlag i frågor som rör beredningarnas ansvarsområden ska kvalitetssäkras och förankras politiskt inför beslut i kommunstyrelsen. Beredningarna saknar beslutsmandat.

Beredningarna ska även följa hur omvärlden utvecklas inom beredningarnas ansvarsområde.

Det finns angivet i nämndernas reglementen att nämnderna ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

1.2 Ansvarsområde och uppgifter

Beredning samhällsbyggnad arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen. Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen ur ett medborgarperspektiv bereda ärenden som rör följande områden:

- kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser
- den kommunala planeringen i samhällsbyggnadsfrågor
- mark- och exploatering
- bostadsfrågor
- försäljning och köp av fastigheter och mark för småhus och verksamhetsändamål
- in- och uthyrning av bostäder och lokaler samt utarrendering och övrig upplåtelse av mark
- energi-, miljö- och naturvårdsfrågor
- kommunens uppgifter rörande gator och parker
- kommunens skogsförvaltning
- kommunens ansvar för deponiverksamhet
- yttranden i anledning av tillståndsprövning av vindkraftsanläggningar
- kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksferdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor
- gymnasieelevers resor och inackorderingsstöd
- hållplatsfrågor

De frågor som beredning samhällsbyggnad hanterar ska beredas av kommunstyrelsens arbetsutskott inför beslut i kommunstyrelsen. Tjänstemän, till vilka kommunstyrelsen har delegerat beslutsrätt, kan samråda med beredningen i dessa frågor.

Beredningen har ett uppföljningsansvar samt omvärldsbevakar inom sitt ansvarsområde och rapporterar vid behov till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beredning samhällsbyggnad företräder kommunens intressen vid kontakt med myndigheter och andra samverkansorgan i samhällsbyggnadsfrågor.

Beredningen företräder kommunens intressen vid kontakt med regionala kollektivtrafikmyndigheten och andra samverkansorgan.

Ordföranden, med vice ordföranden som ersättare, företräder Skövde kommun i Kollektivtrafik-samverkan Skaraborg.

Beredning initierar och genomför dialog med nämnder/sektorer två gånger per år.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Beredningen samhällsbyggnad består av 11 ledamöter, inga ersättare.

Beredningen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, ordförande och vice ordförande i bygglovsnämnden (BLN) och servicenämnden (SEN) samt ordförande och andre vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden (BUN). Samhällsbyggnadsberedningens presidium utgörs av kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande.

2.2 Sammanträden

Beredningen sammanträder på dag och tid som beredningen bestämmer, utifrån tidpunkt för kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

2.4 Distansnärvaro

Beredningens ledamöter ska ha rätt att delta i beredningens sammanträden på distans.

2.5 Jäv eller annat hinder

Ledamot som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

2.6 Beredningens ordförande

Beredningens ordförande ska

1. som beredningens främste företrädare ha uppsikt över beredningens verksamhet
2. se till att beredningens ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för beredningens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom beredningens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan beredningen och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera beredningen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte beredningen bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots deltagande i kurs eller konferens.

2.7 Ersättare för ordföranden

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.8 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med beredningen och får där delta i överläggningen.

2.9 Minnesanteckningar

Vid beredningens sammanträden förs minnesanteckningar. Minnesanteckningarna ska göras färdiga inom en vecka från sammanträdet, och godkännas av ordföranden.

2.10 Särskilda yttranden

Om en ledamot vill lägga till ett särskilt yttrande till minnesanteckningarna, ska ledamoten anmäla detta vid sammanträdet och göra det skriftligt inom en vecka från sammanträdet.

2.11 Undertecknande av handlingar

Handlingar och skrivelser som behandlats av beredningen ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av vice ordföranden, och kontrasigneras av den beredningen uppdragit att verkställa undertecknandet.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 275/18

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	269/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	275/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	157/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning samhällsbyggnad mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman till en gemensam beredning under namnet beredning samhällsbyggnad.

Sektor samhällsbyggnad har inte föreslagit några ändringar i förslag till instruktion.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning samhällsbyggnad

Skickas till

Beredning samhällsbyggnad
Sektor samhällsbyggnad

Från: Karin Grunselius
Skickat: den 31 oktober 2018 15:19
Till: SK-FN-SBF-Samhällsbyggnad
Ämne: Expediering av kommunstyrelsens beslut, 2018-10-29, § 275/18 (förslag till KF)
Bifogade filer: Beslut KS, 2018-10-29, Ärende 275_18, Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022.pdf

Karin Grunselius
Kommunsekreterare

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Enheten demokratistöd
Skövde kommun
541 83 Skövde

Direkt telefon 0500-49 83 16
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 275/18

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	269/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	275/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	157/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning samhällsbyggnad mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman till en gemensam beredning under namnet beredning samhällsbyggnad.

Sektor samhällsbyggnad har inte föreslagit några ändringar i förslag till instruktion.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning samhällsbyggnad

Skickas till

Beredning samhällsbyggnad
Sektor samhällsbyggnad

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 275/18

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	269/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	275/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	157/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning samhällsbyggnad mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman till en gemensam beredning under namnet beredning samhällsbyggnad.

Sektor samhällsbyggnad har inte föreslagit några ändringar i förslag till instruktion.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning samhällsbyggnad

Skickas till

Beredning samhällsbyggnad
Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 269/18

Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
KS2018.0302

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	269/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	275/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa instruktion för beredning samhällsbyggnad mandatperioden 2018-2022 enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Inför mandatperioden 2018-2022 har kommunfullmäktige, § 51 2018-04-23, fastställt politisk organisation. Reglementen och andra berörda styrdokument har reviderats mot bakgrund av det.

Nuvarande tre beredningar blir istället två. Beredning samhällsbyggnad och beredning kollektivtrafik slås samman till en gemensam beredning under namnet beredning samhällsbyggnad.

Sektor samhällsbyggnad har inte föreslagit några ändringar i förslag till instruktion.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa instruktionen.

Handlingar

TU Instruktion Beredning samhällsbyggnad mandatperiod 2018-2022
Instruktion beredning samhällsbyggnad

Skickas till

Beredning samhällsbyggnad
Sektor samhällsbyggnad

Sektor styrning och verksamhetsstöd
 TJÄNSTEUTLÅTANDE
 Datum: 2018-10-30
 Diarienummer: KS2018.0430-4
 Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Taxa parkeringshuset Mode

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta taxa per timme, per dygn, månadskort och biluthyrningsplats för parkeringshuset Mode enligt nedan.
2. Taxan gäller från och med den 26 november.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att besluta anta taxa för parkeringshuset Mode.

Skövde kommun bygger ett parkeringshus med 600 parkeringsplatser, varav 30 platser med laddstolpar för elbilar samt 8 platser för rörelsehindrade, och är beräknat att tas i drift från och med 1 december 2018. Innehavaren av månadskort behöver inte erlägga den ordinarie taxan. Månadskort kan köpas av alla och man parkerar i mån av plats. I dagsläget kommer 150 månadskort vara tillgängliga för köp.

Taxa för biluthyrningsplats gäller biluthyrningsföretag som behöver ha en specifik plats för uppställning.

Taxa parkeringshuset Mode	
Per timme	10 kr/timme
Per dygn	75 kr/dygn
Per månad	750 kr/månad/tillstånd
Biluthyrningsplats	1200 kr/månad/tillstånd

Handlingar

Taxa parkeringshuset Mode

Sektor styrning och verksamhetsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-30

Diarienummer: KS2018.0430-4

Handläggare: Anette Nilsson

BN § 123 Taxa P-hus Mode

Delegationsbeslut Taxa månadskort p-hus Mode, signerat

Skickas till

Byggnadsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Anette Nilsson

BESLUT

Datum: 2018-10-24

Diarienummer: ADM.2018.362

Handläggare: Peter Svensson

Byggnadsnämnden

Taxa månadskort p-hus Mode på fastighet Mode 5

Beslut

Med beaktande av att beslutet antas av kommunfullmäktige och beslutet måste fattas innan årsskiftet kan inte beslut avvaktas, jml. 6 kap. 39 § kommunallagen.

Byggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta om taxa för månadskort och biluthyrningsplats i p-hus Mode.

Taxan för månadskort är 750 kr/månad/tillstånd.

Taxa för biluthyrningsföretag såsom Hertz, Avis, Europcar mfl är taxan 1200 kr/månad/tillstånd.

Taxan gäller från och med 2019-01-01.

Innehavaren av månadskort behöver inte erlægga den ordinarie p taxan.

Sammanfattning

Skövde kommun bygger ett parkeringshus som är beräknat att tas i drift från och med 1 december 2018. Anläggningen kommer att innehålla 600 parkeringsplatser.

Avgift för månadskort för parkering i p-huset har diskuterats i samband med pågående utredning om parkering i Skövde. Månadskort kan köpas av alla och man parkerar sin bil i mån av plats. Kostnad för tillstånd är 750 kr/månad/tillstånd.

I dagsläget kommer 150 st månadskort att vara tillgängliga för köp. Detta för att kunna säkerställa plats för den dagliga kunden som är i behov av parkering och betalar på ordinarie vis. Antalet månadskort kan komma att justeras beroende på efterfrågan.

Biluthyrningsföretag som behöver ha en specifik plats för uppställning, kan köpa ett tillstånd just för den aktuella platsen. Avgift för detta tillstånd är 1200kr/månad/tillstånd.

Byggnadsnämnden

Magnus Hammar (M)

Byggnadsnämndens ordförande

SKÖVDE KOMMUN

Byggnadsnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2018-09-20

Sida

50

BN § 123

ADM.2018.280

Taxa P-hus Mode**Beslut**

Byggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta taxan för parkeringshuset Mode till 10 kronor/timme och 75 kronor/dygn. Taxan tillämpas alla dagar måndag-söndag. Parkering kan ske utan tidsbegränsning det vill säga så länge parkören betalar avgift.

Sammanfattning

Skövde kommun bygger ett parkeringshus som är beräknat att tas i drift från och med 1 december 2018. Anläggningen kommer att innehålla 600 parkeringsplatser varav 30 platser med laddstolpar för elbilar samt 8 platser för rörelsehindrade. Månadskort för parkering i p-huset kommer att utredas i kommande parkeringsstrategi för Skövde centrum som påbörjas hösten 2018.

Som referens till parkeringstaxan har andra likartade parkering som ligger i direkt anslutning till resecentrum studerats. Långtidsparkering resecentrum är avgiften för 30 minuter 5 kr och ett dygn 75 kr.

Framtida avgift kommer utredas vidare i parkeringsutredningen för Skövde centrum.

Beslutet kan överklagas

Handlingar

Tjänsteskrivelse BN

**Kommunstyrelsen Skövde
kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KS § 286/18
Taxa parkeringshuset Mode
KS2018.0430

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-11-07	279/18
2 Kommunstyrelsen	2018-11-14	286/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	158/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta taxa per timme, per dygn, månadskort och biluthyrningsplats för parkeringshuset Mode enligt nedan.
2. Taxan gäller från och med den 26 november.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att besluta anta taxa för parkeringshuset Mode.

Skövde kommun bygger ett parkeringshus med 600 parkeringsplatser, varav 30 platser med laddstolpar för elbilar samt 8 platser för rörelsehindrade, och är beräknat att tas i drift från och med 1 december 2018. Innehavaren av månadskort behöver inte erlägga den ordinarie taxan. Månadskort kan köpas av alla och man parkerar i mån av plats. I dagsläget kommer 150 månadskort vara tillgängliga för köp.

Taxa för biluthyrningsplats gäller biluthyrningsföretag som behöver ha en specifik plats för uppställning.

Taxa parkeringshuset Mode	
Per timme	10 kr/timme
Per dygn	75 kr/dygn
Per månad	750 kr/månad/tillstånd
Biluthyrningsplats	1200 kr/månad/tillstånd

Handlingar

TU Taxa parkeringshuset Mode

BN § 123 Taxa P-hus Mode

Delegationsbeslut Taxa månadskort p-hus Mode, signerat

Skickas till

Byggnadsnämnden

Maria Vaziri, ekonomichef

Sektor samhällsbyggnad

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KSAU § 279/18
Taxa parkeringshuset Mode
KS2018.0430

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-11-07	279/18
2 Kommunstyrelsen	2018-11-14	286/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	158/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta taxa per timme, per dygn, månadskort och biluthyrningsplats för parkeringshuset Mode enligt nedan.
2. Taxan gäller från och med den 26 november.

Bakgrund

Byggnadsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige att besluta anta taxa för parkeringshuset Mode.

Skövde kommun bygger ett parkeringshus med 600 parkeringsplatser, varav 30 platser med laddstolpar för elbilar samt 8 platser för rörelsehindrade, och är beräknat att tas i drift från och med 1 december 2018. Innehavaren av månadskort behöver inte erlagga den ordinarie taxan. Månadskort kan köpas av alla och man parkerar i mån av plats. I dagsläget kommer 150 månadskort vara tillgängliga för köp.

Taxa för biluthyrningsplats gäller biluthyrningsföretag som behöver ha en specifik plats för uppställning.

Taxa parkeringshuset Mode	
Per timme	10 kr/timme
Per dygn	75 kr/dygn
Per månad	750 kr/månad/tillstånd
Biluthyrningsplats	1200 kr/månad/tillstånd

Handlingar

TU Taxa parkeringshuset Mode

BN § 123 Taxa P-hus Mode

Delegationsbeslut Taxa månadskort p-hus Mode, signerat

Skickas till

Byggnadsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-07
Diarienummer: KS2018.0293-2
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Den som så önskar har rätt att begära att få ta del av allmänna handlingar i myndighetens lokaler utan avgift. Det är först när någon vill ha en kopia av handlingar som en avgift tas ut för den kostnad som uppstår.

Skövde kommuns avgifter för kopia av allmänna handlingar bygger på 15-22 §§ i avgiftsförordningen (1992:1991).

Avgiften för kopior av allmänna handlingar har beräknats med utgångspunkt i en genomsnittlig självkostnad för att framställa och expediera kopior.

För att kommunen ska få ta ut avgift för kopior av allmänna handlingar krävs att kommunfullmäktige fastställt avgifter för ändamålet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar.

Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar av avgifterna.

Handlingar

Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-10-07
Diarienummer: KS2018.0293-2
Handläggare: Anette Nilsson

Skickas till
Nämnder
Kommunala bolag

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Anette Nilsson

SKÖVDE

Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Beslutad av kommunfullmäktige
dag mån år, § xxx. Dnr KS2018.0293

Innehållsförteckning

1. Avgifter för kopior av allmänna handlingar.....	33
1.1 Avgift för kopiering av allmän handling, inte ritningar och kartor.....	33
1.2 Avgift för kopiering av allmän handling, till exempel kartor och ritningar.....	33
1.3 Avgift övriga format samt avskrifter och bestyrkta kopior.....	33
1.4 Avgift videoband, ljudband och digitala filer.....	44
2. Tillämpningsanvisningar.....	55

Dokumenttyp: Styrande dokument

Dokumentet gäller för: Samtliga nämnder och sektorer

Diarienummer: KS2018.0293

Reviderad: XXXX-XX-XX

Giltighetstid: Tills vidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Chef enhet demokratistöd

Andra tillhörande dokument: -

1. Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Avgifter för kopior och avskrifter av allmänna handlingar ska tas ut enligt nedan.

Skövde kommuns avgifter för kopia av allmänna handlingar bygger på 15-22 §§ i avgiftsförordningen (1992:191) Avgiften för kopior av allmänna handlingar har beräknats med utgångspunkt i en genomsnittlig självkostnad för att framställa och expediera kopior.

1.1 Avgift för kopiering av allmän handling, inte ritningar och kartor

Kopia	A4/A3
1 - 9 sidor	Gratis
10 sidor	50 kr
11 och därpå följande sidor	2 kr/st

1.2 Avgift för kopiering av allmän handling, till exempel kartor och ritningar

Avgiften gäller kopia från såväl papper som digitalt.

Kopia	A4	A3	A2	A1	A0
Per kopia, utskrift på papper, sv/v	Se p.1.1	Se p.1.1	15 kr	30 kr	60 kr
Per kopia, utskrift på papper, färg	5 kr	10 kr	20 kr	40 kr	80 kr
Per fil från digitalt arkiv (PDF, TIFF)	10 kr	10 kr	10 kr	10 kr	10 kr
Kopia 1 - 9 gratis, 10 sidor 150 kr, 11 och därpå följande kopior per styck samt se även p. 1.4.					

1.3 Avgift övriga format samt avskrifter och bestyrkta kopior

Kopia	Avgift
Kopia av foto på CD-R	25 kr per bild
Avskrift kopia	90 kr per påbörjad fjärdedels arbetstimme
Bestyrkt kopia	125 kr per handling

1.4 Avgift videoband, ljudband och digitala filer

Kopia	Avgift
Kopior av digitala filer	<p>Självkostnadsprincipen, med hänsyn till följande faktorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kostnad för tid som åtgår för att utföra beställningen. Här ingår personalkostnader med ett pålägg för att täcka en skälig andel av gemensamma kostnader för t.ex. ledning, personalfunktion och lokaler. - Direkta materialkostnader - Distributions- eller kommunikationskostnader - Kostnad för debitering <p>Sektorchef fastställer, med hänsyn till ovanstående, avgifter för utlämnande av digitala kopior.</p>
Kopia av videobandsupptagning	600 kr per band
Kopia av ljudbandsupptagning	120 kr per band

2. Tillämpningsanvisningar

Den som så önskar har rätt att begära att få ta del av allmänna handlingar i myndighetens lokaler utan avgift.

Det är först när någon vill ha en kopia av handlingar som en avgift tas ut för den kostnad som uppstår.

Vid förfrågan med stöd från offentlighetsprincipen gäller följande:

- Någon begär att få en kopia av allmän handling.
Uppgifterna kan tas fram med rutinbetonade åtgärder. Det är då fråga om en begäran med stöd av offentlighetsprincipen och bestämmelserna i kommunfullmäktiges tillämpning av avgiftsförordningen gäller.
- Någon efterfrågar information som är lagrad i pappersform och som myndigheten endast kan ta fram med en arbetsinsats som går utöver vad som kan sägas vara rutinbetonad. Offentlighetsprincipen är då inte tillämpligt utan myndigheten måste avgöra om den ska avvisa beställningen eller utföra den mot ersättning. Avgift kan tas ut med stöd av bestämmelserna i kommunfullmäktiges tillämpning av avgiftsförordningen.
- Någon efterfrågar kopia av allmän handling i digital form på annan databärare.
Myndigheten har ingen skyldighet att tillgodose denna önskan, men det kan finnas fördelar att tillhandahålla uppgifterna i digital form. Avgift kan tas ut med stöd av bestämmelserna i kommunfullmäktiges tillämpning av avgiftsförordningen.

Avgifter ska inte tas ut om kopiering av allmän handling sker för ändamål som bedöms vara av intresse för kommunen, exempelvis; kopiering för de politiska partierna i kommunfullmäktige, personalorganisationerna eller för landstings eller statlig myndighets utredning. Avgift får inte heller tas ut för utdrag av personuppgifter enligt bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphörande av direktiv 94/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Sektorchef eller delegerad beslutar om undantag från avgift för kopia eller avskrift av allmän handling om särskilda skäl finns. Beslutet kan även gälla om missbruk uppstår, s.k. små-beställningar, som hade kunnat göras vid ett tillfälle.

Ersättning för porto ska tas ut för porto om försändelsen väger mer än 20 gram. Dessutom ska ersättning för eventuell postförskottsavgift eller annan särskild kostnad för att sända den begärda handlingen eller kopian med post, bud eller liknande tas ut.

Om det är fråga om informations- och kursmaterial kan kostnader för manus och inspelningen inkluderas i avgiftsunderlaget. Materialkostnader och porto tillkommer.

Moms tas inte ut på avgifter enligt 15 § avgiftsförordningen. Myndigheten kan samfakturera avgifter vid återkommande beställningar av kopior mm av allmän handling.

Upphör den statliga avgiftsförordningen att gälla tas avgift ut enligt kommunfullmäktiges beslut.

Dokumentet omfattar alla nämnder/styrelser i Skövde kommun. De kommunala bolagen uppmanas att anta dessa bestämmelser.

**KommunstyrelsenSkövde
kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KS § 276/18

Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

KS2018.0293

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	270/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	276/18
3 Kommunfullmäktige	2018-11-26	158/18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Den som så önskar har rätt att begära att få ta del av allmänna handlingar i myndighetens lokaler utan avgift. Det är först när någon vill ha en kopia av handlingar som en avgift tas ut för den kostnad som uppstår.

Skövde kommuns avgifter för kopia av allmänna handlingar bygger på 15-22 §§ i avgiftsförordningen (1992:1991).

Avgiften för kopior av allmänna handlingar har beräknats med utgångspunkt i en genomsnittlig självkostnad för att framställa och expediera kopior.

För att kommunen ska få ta ut avgift för kopior av allmänna handlingar krävs att kommunfullmäktige fastställt avgifter för ändamålet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar.

Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar av avgifterna.

Handlingar

TU Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Skickas till
Nämnder
Kommunala bolag

**Kommunstyrelsens
arbetsutskottSkövde kommun****PROTOKOLLSUTDRAG**

KSAU § 270/18

Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

KS2018.0293

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	270/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	276/18
3 Kommunfullmäktige		

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar enligt upprättat förslag, att gälla från den 1 januari 2019.

Bakgrund

Den som så önskar har rätt att begära att få ta del av allmänna handlingar i myndighetens lokaler utan avgift. Det är först när någon vill ha en kopia av handlingar som en avgift tas ut för den kostnad som uppstår.

Skövde kommuns avgifter för kopia av allmänna handlingar bygger på 15-22 §§ i avgiftsförordningen (1992:1991).

Avgiften för kopior av allmänna handlingar har beräknats med utgångspunkt i en genomsnittlig självkostnad för att framställa och expediera kopior.

För att kommunen ska få ta ut avgift för kopior av allmänna handlingar krävs att kommunfullmäktige fastställt avgifter för ändamålet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår kommunfullmäktige besluta att fastställa avgifter för kopior av allmänna handlingar.

Enhet demokratistöd har inte föreslagit några ändringar av avgifterna.

Handlingar

TU Avgifter för kopior av allmänna handlingar mandatperiod 2018-2022

Avgifter för kopior av allmänna handlingar

Skickas till
Nämnder
Kommunala bolag

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-11-09
Diarienummer: KS2018.0031-11
Handläggare: Anette Nilsson

Kommunfullmäktige

Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kvartal 3 2018

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att lägga rapporterna till handlingarna.

Bakgrund

Anna Bergman (M) ordförande för socialnämnden redogör för rapporten avseende socialnämndens verksamhet.

Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 F-h: antal 1

Theres Sahlström (M) ordförande för vård- och omsorgsnämnden redogör för rapporten avseende omvårdnadsverksamheten.

Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 F-h: antal 5

Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade § 28 F-g: antal 35

Handlingar

TU Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts, kvartal 3 2018

Rapport ej verkställda beslut SOL sektor socialtjänst, kvartal 3 2018

Rapport ej verkställda beslut LSS sektor vård och omsorg, kvartal 3 2018

Rapport ej verkställda beslut SOL sektor vård och omsorg, kvartal 3 2018

Skickas till

Sektor styrning och verksamhetsstöd
TJÄNSTEUTLÅTANDE
Datum: 2018-11-09
Diarienummer: KS2018.0031-11
Handläggare: Anette Nilsson

Socialnämnden
Vård- och omsorgsnämnden

Sektor styrning och verksamhetsstöd
Anette Nilsson

Sektor vård och omsorg
Mary Green
planeringsledare

2018-10-05

Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 f – h , 2018 kvartal 3.

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits. (Statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2018-07-01—2018-09-30.

	Antal	
Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt Sol	5	
Typ av beslut:		Antal dagar från beslut:
särskilt boende	4	240, 240, 216, 186.
ledsagare	1	183
Kvinnor	5	
Män	0	

Rapportering LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) 28 f, g § av ej verkställda beslut enligt 9 §, 2018 Q3

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits (statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2018-07-01—2018-09-30

	Antal	
Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt LSS	35	
Typ av beslut:		Antal dagar från beslut:
Kontaktperson	26	637, 637, 606, 606, 578, 555, 529, 523, 517, 510, 486, 456, 425, 394, 380, 339, 334, 241, 241, 213, 213, 182, 177, 149, 148, 132
Korttidsvistelse	2	183, 94
Bostad med särskild service	7	467, 456, 199, 192, 178, 104, 92
Kvinnor	22	
Män	13	

SKÖVDE

Statistikrapport, 2018 kvartal 3

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet skall rapporteras till IVO, kommunrevisorer och fullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h SoL. Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställighet avbrutits.

Ett beslut om kontaktfamilj från kvartal 2 2018 har fortsatt rapporterats som icke verkställt. Rekrytering av lämplig kontaktfamilj pågår.

SEKTOR SOCIALTJÄNST

Skövde 1 november 2018

Anna Bjugård

Samordnare

Mottagningsteamet

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-16

Diarienummer: KS2018.0005-17

Handläggare: Karin Grunselius

Kommunfullmäktige

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 26 november 2018

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna nedanstående handlingar som anmälda.

Bakgrund

Nedanstående handlingar anmäls till kommunfullmäktige.

Handlingar

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 26 november 2018

Protokollsutdrag § 24 sammanträdestider 2019 Skaraborgs kommunalförbund

Dir § 17 - 20 förstasida 2018-10-19

Dir § 17 beslut delårsrapport 2018

Dir § 17 Bilaga 1 delårsrapport 2018

Dir § 17 Bilaga 2 rapport från revisorer

Delårsrapport 2018 Tolkförmedling Väst

Ansvarsfrihet för samordningsförbunden för verksamhetsåret 2017

Beslut KFN, 2018-11-07, Ärende 62-18, Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2019.pdf

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2019-2021

Beslut KS, 2018-10-29, Ärende 242/18, Svar på medborgarförslag om naturvärdesinventering angående Ekedal norra

Skickas till

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: 2018-10-16

Diarienummer: KS2018.0005-17

Handläggare: Karin Grunselius

Karin Grunselius

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

- Tid och plats** Tisdagen den 25 september 2018, kl. 09.00-11.00
Sessionssalen, Stadshuset, Skövde
- Beslutande** Enligt bifogad förteckning
- Övriga deltagare** Per Gunnar Lindahl, revisor (§ 22)
Catarina Carlehed, Skaraborgs Kommunalförbund (§ 29)
Jan Malmgren, Skaraborgs Kommunalförbund
Siw Adamson, Skaraborgs Kommunalförbund

Utses att justera

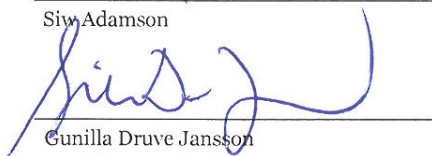
Sekreterare

Siw Adamson

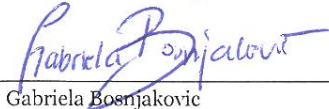
Paragraf § 17 - § 30

Ordförande

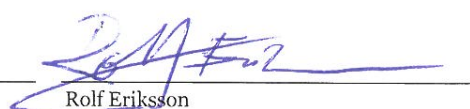

Gunilla Druve Jansson

Justerare

Gabriela Bosnjakovic

Rolf Eriksson

§ 17

Mötet öppnas

Ordförande Gunilla Druve Jansson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 18

Upprop

Upprop av ledamöter förrättas. Tjänstgörande ledamöter finns förtecknade i bilaga till protokollet.

Skaraborgs
Kommunalförbund
Förbundsfullmäktige

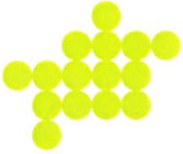
Närvaro- och voteringslista
18-09-24

Kommun	Ledamot	Ersättare	Närv	Frv	Ja	Nej	Avst
Essunga	Bengt Viktorsson		X				
	Maria Radivoj		X				
Falköping	Dan Gabrielsson		X				
	Karola Svensson		X				
	Dan Hovskär		X				
	Johanna Johansson		X				
Grästorp	Lena Sjö Dahl		X				
	Kent Hansson		X				
	Tobias Leverin		X				
Gullspång	Ann-Christine Erlandsson		X				
	Björn Thodenius		X				
Götene	Åke Fransson			X			
	Anders Månsson		X				
	Lars Waldenfeldt		X				
Hjo	Britt-Marie Sjöberg			X			
	Maria Lindberg			X			
Karlsborg	Lina Davidsson	Stig Carlsson	X				
	Catarina Davidsson			X			
Lidköping	Kenneth Lundell		X				
	Kajsa Ezelius		X				
	Göran Larsson	Claes Göran Berg	X				
	Rasmus Möller	Bertil Jonsson	X				
	Frida Nilsson		X				
Mariestad	Johan Abrahamsson		X				
	Rune Skogsberg	Anders Karlsson	X				
	Ida Ekeröth		X				
	Sture Pettersson		X				
Skara	Fredrik Nordström			X			
	Håkan Ehn			X			
	Gunilla Druve Jansson		X				
Skövde	Katarina Jonsson		X				
	Anders G Johansson		X				
	Ulrica Johansson	Orvar Eriksson	X				
	Ulla-Britt Hagström		X				
	Conny Brännberg		X				
	Marie Ekman		X				
	Johan Ask		X				
Tibro	Rolf Eriksson		X				
	Anna-Karin Johansson		X				
	Alda Danial		X				

SD/AB Rkv

Tidaholm	Christer Johansson			X			
	Hajrudin Abdihodzic		X				
	Ingemar Johansson	Ambjörn Lennartsson	X				
Töreboda	Linn Brandström			X			
	Lars-Åke Bergman		X				
Vara	Fredrik Nelander		X				
	Ingemar Gruvaeus	Irene Karlsson	X				
	Gabriela Bosnjakovic		X				
Summa:			40	8			

SD AB RE ✓

§ 23

Förslag till beslut om extra fullmäktigesammanträde

Ordförande Gunilla Druve Jansson föreslår extra fullmäktigesammanträde för att fastställa fullmäktiges arbetsordning och förbundets organisation inför kommande mandatperiod.

Fullmäktige beslutar

att extra fullmäktigesammanträde hålls den 7 december 2018 kl. 13.00.

§ 24

Sammanträdestider för fullmäktige 2019

Presidiet föreslår att fullmäktige fastställer sammanträdestider 2019 enligt följande:

Fredagen den 25 januari kl.09.00-12.00

Fredagen den 26 april kl. 09.00-12.00.

Fredagen den 20 september kl. 09.00-12.00.

Fullmäktige beslutar

att fastställa sammanträdestider 2019 enligt ovanstående förslag.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2018-10-19

Plats och tid Miljösamverkan östra Skaraborg, Billingen, kl. 13.30–14.25

Beslutande

Lena Sjädhall (M)	Falköping
Catrin Hulmarker (M)	Hjo
Peter Lindroth (S)	Karlsborg
Anders Ståhl (L), ersättare för Catarina Davidsson (C)	Karlsborg
Ulrica Johansson (C), ersättare för Katarina Jonsson (M)	Skövde
Marie Ekman (S)	Skövde
Rolf Eriksson (S), ordförande	Tibro
Alda Danial (L)	Tibro

Övriga närvarande

Pelle Holmström, förbundschef
Jenny Möller, avdelningschef
Max Olsson, avdelningschef
Eleonor Daag, sekreterare
Björn Spetz, 1:e vice ordförande i Miljönämnden östra Skaraborg
Gunnel Johansson, ledamot i Miljönämnden östra Skaraborg
Åke Eriksson, revisor, § 17–18
Birgitta Johansson, revisor, § 17–18
Peter Gustafson, ekonom, § 17–18

Utses att justera Marie Ekman

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer 17–20

Ordförande

Justerande

Rolf Eriksson

Marie Ekman

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Sammanträdesdatum

2018-10-19

Anslagsdatum

2018-10-22

Överklagningstid t.o.m.

2018-11-13

Förvaringsplats för
protokollet

Miljösamverkan östra Skaraborg, Hertig Johans torg 2, Skövde

Underskrift

Eleonor Daag

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2018-10-19

Dir § 17

Dnr 2018-6041

Delårsrapport 2018 med verksamhetsberättelse för miljönämnden

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att godkänna förslaget till delårsrapport inkluderande miljönämndens verksamhetsberättelse per den 31 augusti 2018.

Överlämning av revisionsberättelse och rapport

Revisorerna Åke Eriksson och Birgitta Johansson överlämnar sin bedömning av delårsrapporten. Som bilaga till bedömningen finns en rapport från PWC.

Redogörelse för ärendet

En delårsrapport inkluderande miljönämndens verksamhetsberättelse har tagits fram.

Delårsrapporten ska skickas till kommunalförbundets revisorer för bedömning samt till alla medlemskommuner för godkännande.

Miljönämnden beslutade den 12 oktober 2018 MN § 74 att föreslå direktionen att godkänna rapporten.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2018-10-12
Delårsrapport 2018 med verksamhetsberättelse för miljönämnden
Miljönämndens beslut, MN § 74, 2018-10-12, ojusterat

Bilagor

Delårsrapport 2018 med verksamhetsberättelse för miljönämnden
Revisorernas bedömning av delårsrapport 2018 med bilaga från PWC: översiktlig granskning av delårsrapport 2018-08-31

Beslutet skickas till

Medlemskommunerna: Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

Rapport

Delårsrapport 2018 med verksamhets- berättelse för miljönämnden

**MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG**

BESÖKSADRESS
Hertig Johans torg 2
Skövde

TELEFON
0500-49 36 30

FAX
0500-41 83 87

E-POST
info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS
www.miljoskaraborg.se

Beslutad av direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg den 19 oktober 2018, § 17.

PK *KS*

Sammanfattning

Verksamhet

Under 2018 års inledande åtta månader har Miljösamverkan östra Skaraborg genomfört 1 749 tillsyns- och kontrollinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Under året har vi, i linje med miljönämndens mål om att tillsynen ska prioriteras med utgångspunkt från god vattenstatus, bland annat kontrollerat nödlägesberedskap vid drivmedelsstationer, slamhantering på avloppsreningsverk samt kontroll av enskilda avlopp.

I hälsoskyddstillsynen har vi bedrivit uppsökande bostadstillsyn för första gången.

Vad gäller livsmedelskontrollen har vi bland annat granskat kosttillskott och de hälsopåståenden som beskrivs, kontroll av märkning av ursprung för kött och ägg samt märkning av egenproducerade produkter.

Ekonomi

Resultatet uppgår till 1 899 tkr. Resultatöverskottet förklaras av både lägre kostnader och högre intäkter än förväntat.

Resultatet påverkas positivt med 683 tkr av avstämningen av semesterlöneskulden vid utgången av augusti. Resultatet kommer att påverkas negativt med ca 600 tkr vid årsskiftet av samma orsak.

Föregående års eget kapital överstigande 4 mkr, vilket uppgick till 2 643 tkr, har under 2018 återbetalats till medlemskommunerna.

Helårsprognosen är ett resultatöverskott på 1 486 tkr.

Framtid

Sveriges Kommuner och Landsting har under 2018 lanserat ett nytt förslag till ny miljöbalkstaxa som kan börja användas från och med 2019. Syftet är att förenkla och skapa likvärdighet.

Livsmedelsverket håller på att se över den modell för riskklassning som används i livsmedelskontrollen. Målet är en likvärdig kontroll och större förståelse för kontrollen och avgifterna. Förslaget från Livsmedelsverket är i skrivande stund på remiss. Alla kommuner ska införa den nya modellen från och med 1 januari 2020.

Våra kunder ställer allt högre krav på digitala lösningar samtidigt som vår verksamhet kan effektiviseras genom digitalisering. Miljösamverkan måste de kommande åren ta steg i sin digitaliseringsresa. Detta kan göras genom bland annat uppgradering av vårt verksamhetssystem, nya smarta e-tjänster och e-arkiv.

Innehåll

<u>Sammanfattning</u>	1
<u>Innehåll</u>	2
<u>Organisation och politik</u>	3
Kommunalförbundet	3
Uppdrag	3
Förbundets organisation	3
Tjänstemannaorganisation	3
Revisorer	3
Politisk ledning	4
<u>Förvaltningsberättelse</u>	5
Ekonomiskt resultat och analys	5
Verksamheten	7
<u>Verksamhetsberättelse</u>	8
Personalredovisning	8
Framtidsbedömning	9
Verksamheten	10
Miljönämndens uppdrag	10
Resultat och utveckling	10
Viktiga händelser under året	13
Verksamhetens mål och måluppfyllelse	18
Nämndens uppdrag till förbundschefen	20
<u>Ekonomisk bilaga</u>	23
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Kassaflödesanalys	25
Noter	26
Redovisningsprinciper	28

Organisation och politik

Kommunalförbundet

Miljösamverkan östra Skaraborg bildades 2011 och medlemskommunerna är i dag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Medlemskommunernas andel av medlemsbidraget för 2018 bestämdes utifrån befolkningmängd per den 31 december 2016 och var enligt följande:

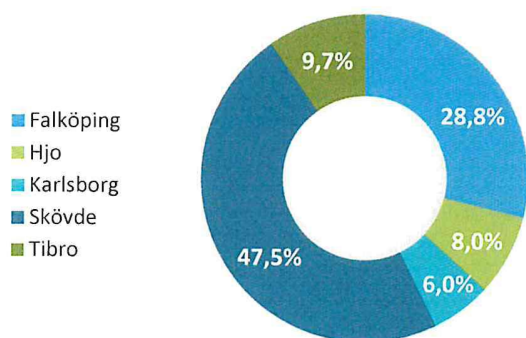

Bild 1. Förbundets geografiska område

Uppdrag

Miljösamverkan ska i sitt arbete bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt bl.a. miljöbalken och livsmedelslagstiftningen samt VA-rådgivning.

Förbundets organisation

Kommunalförbundet leds av en direktion som består av kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande från medlemskommunerna samt tio ersättare. Miljönämnden har två ordinarie ledamöter och två ersättare från respektive medlemskommun.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente beskriver nämndens uppdrag. Verksamhetens omfattning framgår av nämndens tillsyns- och kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

Tjänstemannaorganisation

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom livsmedels- och miljöbalksområdet.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av en förbundschef och en biträdande förbundschef. Vid utgången av augusti hade Miljösamverkan totalt 43 anställda.

Förbundschef är Pelle Holmström. Biträdande förbundschef Eva Berglund slutar med pension den 31 augusti och i samband med det ändras ledningsstrukturen. Två avdelningschefer i Max Olsson och Jenny Möller tar vid.

Revisorer

Medlemskommunerna utser revisorer som granskar kommunalförbundets verksamhet.

Revisorer 2018

- Åke Eriksson (C), Karlsborg
- Birgitta Johansson (C), Skövde

Politisk ledning

Direktionens sammansättning 2018

Ordförande

- Rolf Eriksson (S), Tibro

Vice ordförande

- Catrin Hulmarker (M), Hjo

Ledamöter

- Dan Gabrielsson (S), Falköping
- Lena Sjö Dahl (M), Falköping
- Pierre Rydén (S), Hjo
- Catarina Davidsson (C), Karlsborg
- Katarina Jonsson (M), Skövde
- Marie Ekman (S), Skövde
- Peter Lindroth (S), Karlsborg
- Alda Danial (L), Tibro

Ersättare

- Karola Svensson (C), Falköping
- Ingrid A. Jarlsson (M), Falköping
- Britt-Marie Sjöberg (C), Hjo
- Marie Lindberg (S), Hjo
- Anna Bruzell (S), Karlsborg
- Anders Ståhl (L), Karlsborg
- Leif Walterum (C), Skövde
- Johan Ask (S), Skövde
- Anna-Karin Johansson (C), Tibro
- PeO Andersson (M), Tibro

Miljönämndens sammansättning 2018

Ordförande

- Ulf Eriksson (C), Falköping

Vice ordförande

- Björn Spetz (L), Skövde
- Björn Bröne (L), Hjo

Ledamöter

- Helena Wigh (-), Falköping
- Kjell-Arne Green (S), Hjo
- Jonas Davidsson (S), Karlsborg
- Anders Lundgren (C), Karlsborg
- Göran Bergman (S), Skövde
- Gunnel Johansson (S), Tibro
- Kent Wengholm (M), Tibro

Ersättare

- Lars Theng (S), Falköping
- Åsa Gustaf-Janson (M), Falköping
- Knut Indebetou (M), Hjo
- Johanna Lövgren (S), Hjo
- Ronny Siderud (S), Karlsborg
- Stig Larsson (L), Karlsborg
- Tommy Westerberg (C), Skövde
- Margaretha Åslund (S), Skövde
- Lina Dahm (S), Tibro
- Jan Eric Dahlin (L), Tibro

Förvaltningsberättelse

Ekonomiskt resultat och analys

Resultaträkning

(tkr)	Budget	Prognos helår	Utfall 2018-08-31	Utfall 2017-08-31
Intäkter	29 525	30 190	20 023	19 822
varav medlemsbidrag	13 375	13 375	8 917	8 917
varav avgifter	16 150	16 500	10 866	10 772
övriga intäkter	0	315	240	133
Kostnader	- 29 398	- 28 630	- 18 074	- 16 955
Personal	- 22 870	- 22 600	- 14 281	- 12 857
Övriga verksamhetskostnader	- 5 948	- 5 450	- 3 413	- 3 674
VA-rådgivning	- 580	- 580	- 379	- 425
varav personal	- 560	- 560	- 365	- 391
varav övriga	- 20	- 20	- 14	- 34
Avskrivningar	- 70	- 84	- 55	- 51
Finansiella intäkter	10	10	5	4
Finansiella kostnader	0	0	0	0
RESULTAT	67	1 486	1 899	2 820

Observera att VA-rådgivningen redovisas separat i ovanstående resultaträkning eftersom det är en fristående funktion som är helt finansierad av medlemskommunerna.

Resultatanalys

Resultatet uppgår per den 31 augusti 2018 till 1 899 tkr. Resultatöverskottet förklaras dels av högre intäkter än budgeterat, dels av lägre kostnader än budgeterat.

Förändringen av semesterlöneskulden har en positiv påverkan på resultatet med 683 tkr, och kommer vid helåret att ha en negativ effekt med vad vi uppskattar till ca 600 tkr. Detta är en avstämning mot balansräkningen som görs två gånger per år.

Resultatet exklusive förändring av semesterlöneskulden uppgår till 1 216 tkr.

Intäktsanalys

Intäkterna uppgår till 20 023 tkr vilket är 1,7 procent högre än vad vi budgeterat vid utgången av augusti.

Verksamheten finansieras dels av avgifter, dels av medlemsbidrag från medlemskommunerna. Bidragen står för ca 45 procent av verksamhetens totala intäkter och är helt enligt budget.

Ser vi på intäkterna från avgifter uppgår de till 10 867 tkr vilket är 1,0 procent högre än budget vid tidpunkten.

För miljöbalkens område som helhet uppgår intäkterna till 7 677 tkr vilket är 122 tkr eller 1,6 procent lägre än budget.

Om vi ser på avvikelser mot budget inom miljöbalkens delområden är det främst intäkterna från avloppsärenden som drar ned resultatet. Intäkterna från handläggning av ansökningsärenden är 325 tkr lägre än budget. Där tror vi att vi för helåret kommer att ta igen mycket under hösten eftersom antalet inkomna ansökningar är på en normal nivå medan givna tillstånd är på en lägre nivå. Det finns således ovanligt många ansökningar att handlägga under hösten. Intäkterna från inventeringen uppgår till 367 tkr vilket är 33 tkr lägre än budget.

Intäkterna från hälsoskyddstillsynen är 125 tkr lägre än budget. Större delen av avvikelserna förklaras av lägre intäkter från handläggning av radonärenden där vi för året budgeterat med 170 tkr, och efter att i princip all handläggning för året är genomförd uppgår intäkterna till 94 tkr. Avvikelsen förklaras till stor del av att det är en större andel som inte lyckats med sina åtaganden där vi valt att följa upp och handlägga merparten av dessa under 2019 i stället. Det är i övrigt lägre intäkter från handläggning av anmälningar, ansökningar och extra tillsynsärenden.

Intäkterna från miljöskyddstillsynen uppgår till 5 068 tkr vilket är 5,1 procent högre än budget. Det förklaras dels av högre intäkter från årliga tillsynsavgifter, dels av högre intäkter från granskning av köldmedierapporter som på grund av ny lagstiftning ökat i antal.

För livsmedelskontrollen uppgår intäkterna till 3 194 tkr vilket är 233 tkr eller 5,8 procent mer än budgeterat vid delåret. Antalet objekt har ökat vilket leder till högre intäkter från årliga kontrollavgifter med 155 tkr. Intäkterna från extra offentlig kontroll är 37 tkr högre än budgeterat.

Övriga intäkter uppgår till 240 tkr och är i huvudsak bidrag från Arbetsförmedlingen samt projektbidrag från länsstyrelsen.

Kostnadsanalys

Kostnaderna uppgår till 18 074 tkr vilket är 7,7 procent lägre än budgeterat vid utgången av augusti. Effekten av semesterlöneskulden uppgår till 3,7 procent. Personalkostnaderna är högre under tertial tre och prognosen är att de för året understiger budget med 1,2 procent. Övriga verksamhetskostnader är betydligt lägre än budget och föregående år. Det är framför allt lägre konsultkostnader och kostnader för kurser som bidrar till detta.

Återbetalning till medlemskommunerna

Föregående års eget kapital överstigande 4 mkr, vilket uppgick till 2 643 tkr, har under 2018 återbetalats till medlemskommunerna.

Helårsprognos

Helårsprognosen är ett resultatöverskott på 1 486 tkr.

Överskottet förklaras delvis av högre intäkter än budgeterat vilket i sin tur förklaras av högre intäkter från avgifter samt högre övriga intäkter. Övriga intäkter är i huvudsak lönebidrag samt projektbidrag från länsstyrelsen.

Kostnaderna bedöms bli lägre än budgeterat. Det är framför allt övriga verksamhetskostnader som bidrar till detta.

Intäkterna bedöms bli 2,3 procent högre än budgeterat medan kostnaderna förväntas bli 2,6 procent lägre än budgeterat.

Verksamheten

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som i sitt arbete ska bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen samt lagen om sprängämnesprekursorer.

Per den 31 augusti 2018 har vi utfört totalt 1 749 kontroll- och tillsynsinsatser i våra medlemskommuner.

Förbundet har arbetat hårt med ständiga förbättringar och fokuserat på att genomföra tillsynen utifrån sitt uppdrag samt tillsyns- och kontrollplanen. Vår värdegrund med värdeorden *engagerade*, *effektiva* och *tillgängliga* genomsyrar verksamheten.

Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden. Nämnden prioriterar miljötillsynen utifrån ett särskilt fokus på vattenstatus utifrån vattendirektivet samt barns och ungas hälsoskydd. Det innebär en prioritering av tillsynen inom förorenade markområden, små avlopp, vattenskyddsområden, radon i bostäder samt barns och ungas ute- och innemiljöer i skolor och förskolor. Livsmedelskontrollen fokuseras bland annat på korrekt märkta livsmedel.

Investeringar

Enbart mindre investeringar i mätutrustning har gjorts.

Balanskravet

Resultatet för helåret 2018 bedöms enligt prognos bli positivt och uppgå till 1 486 tkr. Vår bedömning är således att det lagstadgade balanskravet kommer att uppnås.

God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen bedöms kunna uppfyllas. Verksamhetsmålen bedöms likaså kunna uppfyllas i hög grad inom alla områden. Vår samlade bedömning är att en god ekonomisk hushållning för perioden har uppnåtts.

Ekonomisk ställning

Vår bedömning är att förbundets ekonomiska ställning är god. Det egna kapitalet uppgår per den 31 augusti till 4 000 tkr och förbundet har inga långfristiga skulder. Betalningsförmågan är god både på kort och lång sikt.

Verksamhetsberättelse

Personalredovisning

Utveckling

Lönesamtal har genomförts. Till grund för dessa finns fastställda lönekriterier.

Personalsammansättning

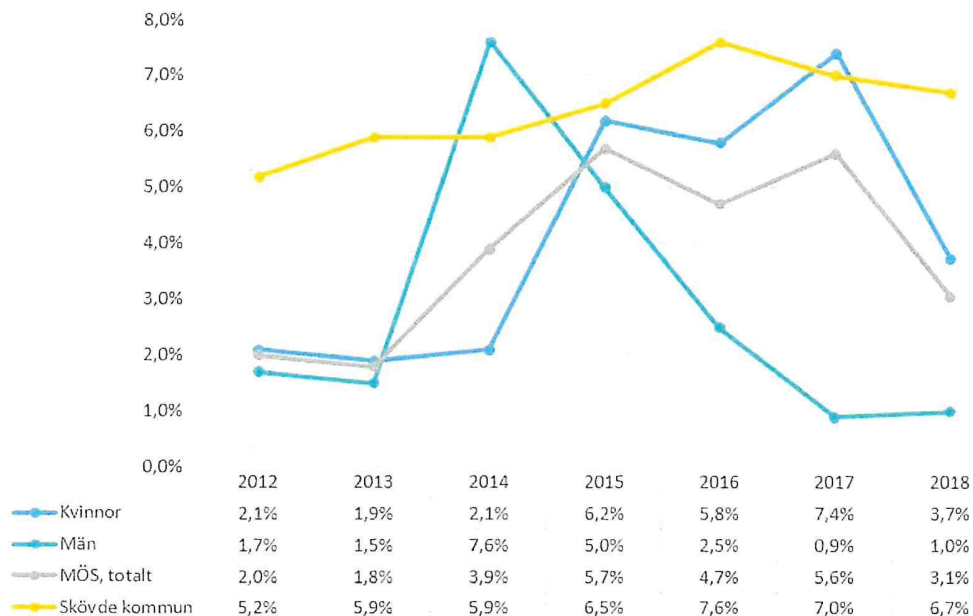
Miljösamverkan hade per den 31 augusti 43 anställda. Medelåldern uppgick till 43,6 år. Fördelning per kön och anställningsform redovisas nedan.

Personalstatistik

Nedan följer en redovisning av våra personalmått i jämförelse med Skövde kommun.

Sjukfrånvaro

Efter övergång till nya personalsystem är det inte möjligt att få ut sjukstatistik för perioden januari–augusti i tid till denna rapport. Siffrorna som redovisas för 2018 är för perioden januari–juli.

Miljösamverkan har som mål att den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än 4 procent vid årets slut. Vid utgången av tertiäl 2 uppgår den totala sjukfrånvaron till 3,1 procent. För kvinnor är densamma 3,7 procent och för män 1,0 procent.

Andel långtidssjukfrånvaro uppdelat per kön på Miljösamverkan går tyvärr inte att redovisa eftersom statistiken inte är tillgänglig i vårt nya personalsystem. Andelen totalt för Miljösamverkan uppgår till 0 procent. Urvalet är litet vilket gör att värdet kan variera kraftigt över tid.

Jämställdhet och mångfald

Under 2016 antog direktionen en jämställdhets- och mångfaldsplan som gäller för perioden 2016–2018. Under 2018 kommer direktionen att anta en ny jämställdhets- och mångfaldsplan för perioden 2019–2021.

Framtidsbedömning

Vi kommer att ha ett fortsatt fokus i tillsynen på god ekologisk och kemisk status i vårt grundvatten. Nya direktiv och utredningar från bland andra Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket har fört upp frågan ytterligare på agendan.

Våra livsmedel och dricksvattnet behöver skyddas bättre. Vi behöver alltid ha högsta prioritet på livsmedelssäkerheten hos vårt dricksvatten.

Det senaste årets många fall av livsmedelsfusk visar att krafttag behövs mot fusk, och livsmedelskontrollen måste ha ett ökat fokus mot den här typen av bedrägerier. Det handlar om att konsumenten ska kunna lita på maten.

Kosttillskott har blivit en miljardindustri i Sverige de senaste åren. Flera av de här produkterna innehåller substanser som kan vara hälsofarliga och beroende-framkallande. Vi behöver bedriva livsmedelskontroll med fokus på innehållet.

Barn och unga är särskilt känsliga för påverkan av kemikalier som orsakar svåra miljö- och hälsoproblem. Allt fler vetenskapliga undersökningar talar för att hormonstörande ämnen i vår miljö kan påverka vår förmåga att få barn. Allergi är västvärldens största folksjukdom. Giftfria miljöer kommer att vara ett prioriterat område framöver, särskilt fokus kommer att riktas mot barns och ungas miljöer.

Sveriges Kommuner och Landsting har under 2018 lanserat ett nytt förslag till ny miljöbalkstaxa som kan börja användas från och med 2019. Syftet är att förenkla och skapa likvärdighet.

År 2017 fick Livsmedelsverket i uppdrag av regeringen att se över den modell för riskklassning som används i livsmedelskontrollen. Målet är en likvärdig kontroll och större förståelse för kontrollen och avgifterna. Förslaget från Livsmedelsverket är i skrivande stund på remiss. Alla kommuner ska införa den nya modellen från och med 1 januari 2020.

Våra kunder ställer allt högre krav på digitala lösningar samtidigt som vår verksamhet kan effektiviseras genom digitalisering. Miljösamverkan måste de kommande åren ta steg i sin digitaliseringsresa. Detta kan göras genom bland annat ett uppgraderat verksamhetssystem, nya smarta e-tjänster och e-arkiv.

Verksamheten

Miljönämndens uppdrag

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken. Verksamheterna varierar från stora företag till små företag, små avlopp, värmepumpsanläggningar, köldmedier, bostäder med mera. Nämndens uppdrag regleras i ett särskilt reglemente.

Miljönämnden ansvarar också för livsmedelskontrollen. Anläggningar som kontrolleras är bland annat dricksvattenanläggningar, grossister, kommunala kök, kaféer, gatukök, butiker och restauranger.

Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen samt lagen om sprängämnesprekursorer.

Miljönämnden har under året sammanträtt vid 4 tillfällen. Nämndens presidium förberedde ärendena inför nämndens sammanträden.

Resultat och utveckling

En mer omfattande och detaljerad uppföljning av verksamheten återfinns i vår internkontrollrapport. Nedan följer ett axplock från denna.

Antalet genomförda kontroll- och tillsynsinsatser

Kommunalförbundet har genom sin nämnd, Miljönämnden östra Skaraborg, under 2018 års första åtta månader genomfört 1 749 kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt inom alla områden.

Ser vi på antalet uppföljande inspektioner så ökar de från 65 till 103 jämfört med samma tidpunkt föregående år, en ökning med 58 procent. Ökningen hör ihop med antalet förelägganden om att rätta till avvikelser mot lagstiftningen. Ökningen kommer helt från livsmedelskontrollen.

Antalet lämnade tillstånd för enskilda avlopp uppgår till 191. Vid delårsavstämningen kan den här siffran variera kraftigt som den gör i år med en nedgång med 27 procent jämfört med samma period föregående år. På årsbasis är variationen oftast mindre.

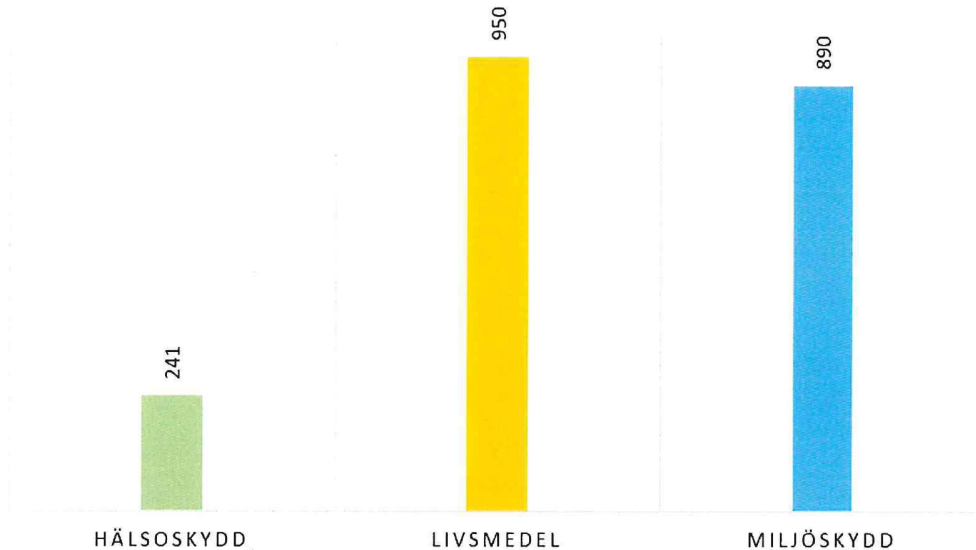
Kontroll- och tillsynsinsatser per kommun och område

Område	Falköping	Hjo	Karlsborg	Skövde	Tibro	Totalt
Hälsoskydd	15	10	2	30	16	73
Avlopp	237	12	43	111	13	416
Livsmedel	241	86	71	341	85	824
Miljöskydd	164	34	17	184	37	436
Totalt	657	142	133	666	151	1 749

I tabellen ovan redovisas antalet kontroll- och tillsynsinsatser per kommun och verksamhetsområde per den 31 augusti.

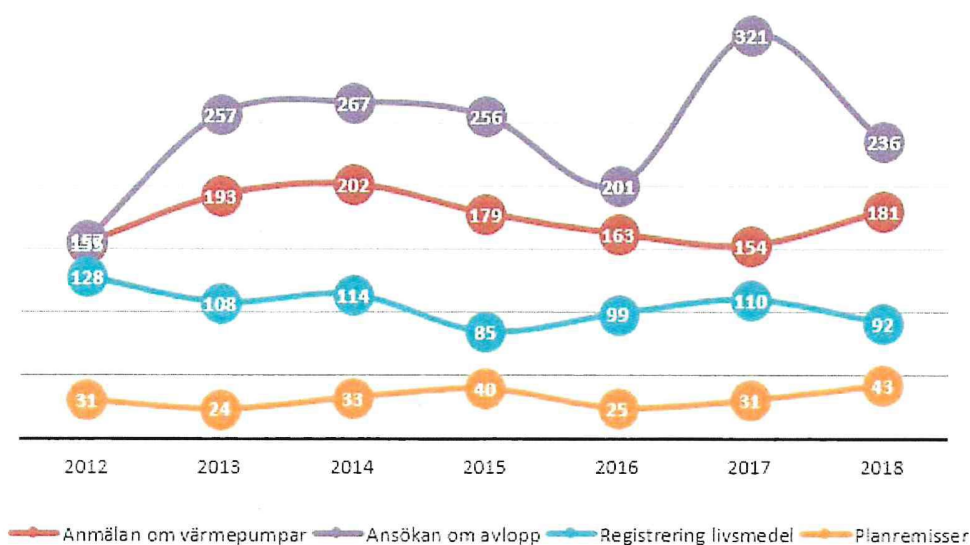
Totalt har antalet kontrollinsatser varierat mellan som lägst 1 611 stycken 2016 och som högst 2 138 stycken 2017. Den stora antalet 2017 beror på antalet utförda kontroller av avfallssortering på livsmedelsverksamheter. Denna typ av kontroll utförs inte varje år. Under 2018 har vi utfört 1 749 kontroller totalt vilket får ses som ett normalår.

Antalet tillsynsobjekt

I diagrammen ovan redovisas de tillsynsobjekt som per den 31 augusti har betalat en fast årlig tillsynsavgift och därmed får regelbunden tillsyn. Det totala antalet objekt uppgår till 2 081 stycken. Det är små förändringar jämfört med föregående år. Värt att notera är att antalet livsmedelsanläggningar har ökat med 19 stycken och når den högsta noteringen hittills.

Antalet inkomna ärenden

Anmälningar om värmepumpar och ansökningar om små avlopp dominerar i antal bland de inkomna ärendena. Antalet anmälningar om värmepumpar har på nytt börjat öka sedan bottenåret 2017 och är tillbaka på ungefär samma nivå som 2015.

Antalet ansökningar om tillstånd för små avlopp varierar kraftigt mellan åren. Jämfört med förra året har antalet ansökningar minskat och är tillbaka på ungefär samma nivå som 2015.

Anmälningar om registrering av livsmedelsanläggningar har minskat något jämfört med förra året. Antalet planremisser har ökat kraftigt jämfört med föregående år. Det är den högsta nivån hittills. Vi tror att anledningen till den kraftiga ökningen 2017 är det stora behovet av nya bostäder.

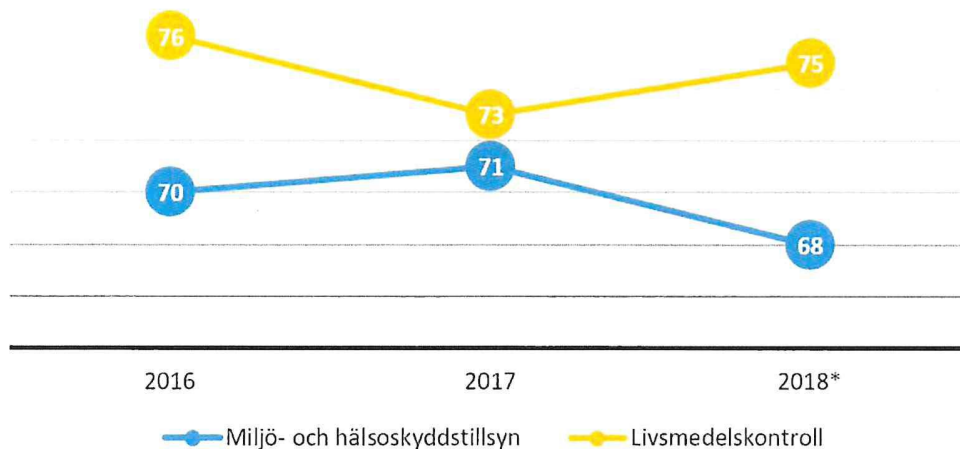
Totalt är antalet externa ärenden ungefär på samma nivå som tidigare, 2 204 stycken.

Löpande insikt – vad tycker privata företag om oss?

Löpande insikt är en servicemätning av myndighetsutövning. Urvalet för mätningarna är privata företag. Företag som haft kontakt med oss i ärenden har fått möjlighet att svara på en enkät med frågor inom sex serviceområden (information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet, effektivitet). Det är helhetsbedömningen som ligger till grund för måttet ”Nöjd-Kund-Index” (NKI).

Under 2018 har vi gjort mätningar för samtliga medlemskommuner löpande. Våra myndighetsområden är dels livsmedelskontrollen, dels miljö- och hälsoskyddstillsynen. Värdena för 2018 som redovisas i diagrammet nedan är således en ögonblicksbild medan 2016 och 2017 avser hela året. Ögonblicksbilden för 2018 visar att NKI för livsmedelskontrollen ökat med 2 enheter jämfört med 2017 medan värdet för miljöbalkstillsynen har minskat med 3 enheter.

NKI per myndighetsområde, MÖS

Miljönämnden har som mål att ha ett bättre NKI-värde än genomsnittet för riket för respektive myndighetsområde. Jämförbara värden för riket för 2018 redovisas först under våren 2019.

Viktiga händelser under året

Nedan redovisas ett urval av vad vi har åstadkommit hittills under 2018.

Hälsoskyddstillsyn

Radon

Radon i villor

Under 2017 genomförde vi en informationsinsats till villaägare om radon i bostäder samt ett erbjudande att beställa mätutrustning. Det var totalt 720 villaägare som nyttjade erbjudandet.

Radon i flerbostadshus

Nämnden har som mål att minst 90 procent av alla flerbostadshus ska klara riktvärdet vad gäller radon senast vid utgången av 2019. I dag vet vi att 84,8 procent klarar riktvärdet.

Bostadstillsyn

Under februari och mars genomförde vi för första gången uppsökande kontroller av bostäder i flerbostadshus. Syftet med att vi på eget initiativ utan föregående klagomål kontrollerar inomhusmiljön hos utvalda fastighetsägare är att upptäcka systematiska brister, kunna bidra till en god inomhusmiljö för fler människor och minska eventuell hälsopåverkan av dåliga inomhusmiljöer.

Vi inspekterade 8 lägenheter hos en fastighetsägare i Falköping och 18 lägenheter hos en fastighetsägare i Skövde. Vi kontrollerade bland annat att ventilationen fungerade tillfredsställande, att det inte förekom fuktskador eller mögel, att inomhus- och varmvattentemperaturen var tillräcklig samt att det inte fanns tecken på skadedjur.

Vid besöken upptäckte vi bland annat att det fanns brister i ventilationen, det fanns även mikrobiell tillväxt, främst i badrum. Ett antal lägenheter hade fuktskador i både badrum och kök.

Livsmedelskontrollen

Granskning av kosttillskott

Om en livsmedelsföretagaren väljer att använda närings- och hälsopåståenden i märkning och marknadsföring, där även reklam, information på internet och annonser i olika media ingår, måste företagaren följa reglerna i lagstiftningen. För konsumenten är det viktigt att det som påstås är korrekt och att det inte är svårtolkat eller vilseledande.

Våra kontroller har lett till att flera produkter med felaktiga hälsopåståenden har plockats bort från hälsokostbutiker inom vårt geografiska område samt från deras webbplats när butiksägaren äger denna. Vi har granskat hälsopåståenden på 100 hälsokostprodukter. Exempel på icke godkända hälsopåståenden som vi såg vid kontrollerna:

- BCAA bistår i muskelbyggandet och motverkar nedbrytningen av proteiner
- Betain jämnar ut muskelmassan och ökar musklernas uthållighet
- Taurine ökar den fysiska prestationsförmågan

Kontroll av märkning***Märkning av egenproducerade produkter i butiker***

I butikerna kontrollerade vi att korrekt information ges till kund om vad livsmedlet innehåller. Vi jämförde ingrediensförteckningen på förpackningen så att märkningen stämmer med receptet på egenproducerade varor. Vid kontrollerna såg vi brister i märkningen: På egenproducerade varor har man inte angett alla ingående ingredienser. Vår livsmedelskontroll har säkerställt att ingrediensförteckningarna stämmer med tillsatta ingredienser. Det är särskilt viktigt att ingående allergener är angivna i märkningen. Detta ger konsumenterna möjlighet att göra medvetna val.

Ursprungsmärkning för kött och svenska ägg

Vi lade fokus på att kontrollera att rätt information om produkterna lämnas till kunderna. Vi tittade särskilt på ursprungsmärkning för svin, får, get och fjäderfå samt spårbarhet/ursprung för svenska ägg. Företagaren ska kunna visa ett steg bakåt var ett livsmedel kommer ifrån. När vi har hittat brister i märkningen har vi informerat respektive kommun där leverantör eller tillverkare finns. Detta gör att produkter med fel märkning rättas till centralt, och förhoppningsvis får hela landet nytta av detta.

Miljöskyddstillsyn***Kontroll av nödlägesberedskap vid drivmedelsstationer***

Vid kontrollen av drivmedelsstationers beredskap presenterade vi fiktiva olycksfallsscenarier där personalen fick redogöra för hur verksamhetens nödlägesrutiner ser ut för det specifika scenariot. De olika scenarierna har exempelvis handlat om att ett fordon fattat eld, att drivmedel läckt ut till en närliggande dagvattenbrunn eller att en stor mängd drivmedel runnit ut på spillzonen. De största miljöriskerna med detta är att bränsle från bilarna eller släckvatten når dagvattensystemet och riskerar att förorena närmsta recipient.

Vid de obemannade stationerna kontrollerade vi vilken skriftlig information som ges till kunder på stationen om hur de ska agera i händelse av en olycka. Vi ringde även det telefonnummer som stod angivet på stationen för att se vilka instruktioner och vilken information som kan ges till en privatperson eller räddningstjänsten som ringer telefonnumret i händelse av en olycka.

Nödlägesberedskapen varierade mellan stationerna. På de bemannade stationerna fanns ofta dokumenterade rutiner för hur personalen ska agera vid en olycka. På en del av de besökta verksamheterna visade det sig dock att personalens kännedom om rutinerna var låg. Alla som vi pratade med, oavsett om det var en telefonist i ett annat land som svarar när vi ringde från en obemannad station eller en i personalen på en bemannad station, var överens om att det var en bra övning. De flesta hade aldrig reflekterat över riskerna och deras eget ansvar för att känna till stationens nödlägesrutiner.

Kontroll av slamhantering

Vi kontrollerade inom ramen för ett tillsynsprojekt att hela flödet för slamhanteringen fungerar, från avloppsreningsverk via entreprenör med t.ex. mellanlagring, kompostering och transport, samt slutligen ute hos lantbrukaren. Mer specifikt kontrollerade vi att provtagningar och analyser görs på ett korrekt sätt. Vi besökte åtta avloppsreningsverk och entreprenörer i våras. Fem lantbruk

får sina besök i höst. Nyttan med tillsynen hittills är att vi har fått en bättre överblick över slammets hela flöde samt en ökad förståelse för varför dokumentationen är en så viktig del av egenkontrollen. Generellt var resultatet och kunskapsnivån hos verksamhetsutövarna bra.

Tillsyn av förorenade områden

Arbetet under 2017 och hittills under 2018 har löpt på i den omfattning som var avsedd. Ett antal tidigare kemtvättar är nu föremål för undersökningar. Vi för en dialog med kommunerna om nyttan med att arbeta förebyggande inom verksamhetsområdet. Vi har ett antal objekt där vi har ställt krav på att tidigare verksamhet utreder föroreningsförekomsten. För ett antal pågående verksamheter håller vi på att genomföra riskklassning enligt MIFO-metodiken.

Lantbruk

Informationsinsats om BAT

I februari 2017 kom nya EU-regler för svin- och fjäderfäanläggningar, så kallade BAT-slutsatser (Best Available Technique, bästa tillgängliga teknik). Vid årets tillsynsbesök diskuterade och informerade vi om regelverket. I år låg fokus på att påminna om att anläggningarna ska lämna in den första miljörapporten av deras arbete med BAT-slutsatserna nästa år samt att de behöver komma igång med arbetet med statusrapporten. Regelverket är omfattande och tekniskt komplicerat. Det är viktigt att företagen kommer igång med arbetet i tid så att de hinner genomföra de eventuella förändringar som krävs i det nya regelverket inom utsatt tid.

Informationsinsats riktad till mindre hästgårdar

Vi genomförde en informationsinsats för mindre hästhållningsverksamheter samt privatpersoner som äger hästar i områdena runt Lerdala, Berg och Varola. De fick information om deras roll vad gäller näringsläckage till mark och vattendrag. Det finns fler hästar än kor i Sverige. Hästhållarna informerades om de enkla åtgärder de kan göra för att minska den totala övergödningen från hästhållningen. Informationsinsatsen har i de flesta fall varit mycket uppskattad. Vi skapade även nya webbsidor där hästägare kan läsa vad de kan göra för att minska näringsläckaget.

Avlopp

Avloppsmässa i Skövde

Den 27 mars arrangerade Miljösamverkan en avloppsmässa på Arena Skövde. Till mässan bjöd vi in bland annat gräventreprenörer och företag som tillverkar och säljer avloppsprodukter, VA-avdelningen på Skövde kommun, Avfallshantering Östra Skaraborg.

Miljösamverkans VA-rådgivare fanns givetvis också på plats och berättade om möjliga gemensamma lösningar. Under hela mässan fanns det också möjlighet att träffa en avloppsinspektör och diskutera sitt eget avlopp. Kundtjänst deltog med information om allt som behövs för en komplett ansökan.

Vi hade dessutom särskilt bjudit in fastighetsägare i området mellan Timmersdala och upp mot Vristulven till mässan. Skälen till det är att vi planerar att skicka ut preliminära bedömningar i det området om två år, samt att Skövde VA projekterar för en kommunal anslutning till Böja och delar av fritidshusområdet vid Vristulven under de närmaste åren. Vi ville ge fastighetsägarna ett försprång och en möjlighet att få del av informationen.

LOVA-projekt

Under 2018 utvärderade vi ett LOVA-projekt (Lokalt vattenvårdsprojekt) som genomfördes under 2017, anordnat av länsstyrelsen. Totalt deltog nio kommuner. Projektet heter ”Surrogatparametrar – en kostnadseffektiv metod att följa upp små avloppsanläggningars funktion” och syftade till att skaffa kunskap om hur surrogatparametrar kan användas vid funktionskontroll för små avlopp och vilka villkor vi bör ange vid tillståndskrivning när det gäller minireningsverk.

Metoden går ut på att man direkt i fält mäter en annan parameter än den man egentligen är intresserad av och räknar om resultatet. Då minimeras behovet av kostnads- och tidskrävande laboratorieanalyser. Detta effektiviserar vår tillsyn och minskar kostnaderna för fastighetsägarna. Det finns efter projektet oklarheter kring hur bra det fungerar, men resultatet indikerar att det finns samband mellan parametrarna. Ett nytt projekt behövs för att säkerställa det.

Vi inspekterade och tog prov på 10 minireningsverk inom vårt område, och i projektet som helhet inspekterades ett hundratal. Under de kommande fyra åren kommer vi att fortsätta kontrollera minireningsverk och andra prefabricerade avloppslösningar med den här metoden.

Inventering i Karlsborg och Falköping

Under sommaren inspekterade vi avloppen på 93 adresser i Karlsborg och Falköping. Vår metod att skicka ut en preliminär bedömning ca ett år i förväg syftar till att ge fastighetsägarna en möjlighet att själva agera och ta väl underbyggda beslut. Ett annat syfte är att slippa göra så många ”onödiga” inspektioner bara för att underkänna de gamla avloppen. Under 2017 skickade vi ut preliminära bedömningar till 75 adresser mellan Mölltorp och Forsvik, och besökte under sommaren endast 17 av dessa. I Falköping skickade vi ut 332 preliminära bedömningar och genomförde 85 tillsynsbesök under sommaren.

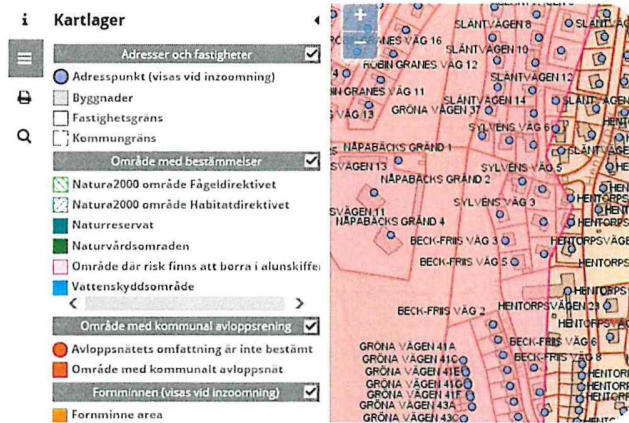
VA-rådgivningen

VA-rådgivningen är en funktion som är utanför vårt tillsynsuppdrag där vi agerar rådgivande för de som främst vill skapa gemensamhetslösningar för sina avlopp. Områden som vi arbetat med under året är bland andra Torpa–Sörby i Falköping kommun, Böja–Vristulven och Locketorp i Skövde kommun, Grönhult i Tibro kommun, Hulan i Hjo kommun samt Bjurbäcken i Karlsborgs kommun.

Under 2018 har tre gemensamhetsanläggningar med sammanlagt 113 fastigheter färdigställts, samtliga i Skövde kommun: Åkersäter, Varola-Axtorp och Öm. Utöver de fastigheter som har kopplats till det kommunala VA-nätet via gemensamhetsanläggningar har 30 fastigheter anslutits.

Ny karttjänst lanserad

På vår webbplats finns numera en karttjänst där våra kunder själva kan ta fram en situationsplan för sin fastighet vid ansökan om nytt avlopp eller anmälan av värmepump. I kartan kan kunden enkelt lägga till eller ta bort olika kartlager som till exempel visar naturvårdsområden, fornminnespunkter eller risk för alunskiffer.

Vårt mål är att tjänsten ska minska efterfrågan på situationsplaner hos kundtjänst och på så sätt effektivisera verksamheten samtidigt som servicen och tillgängligheten mot kunderna ökar.

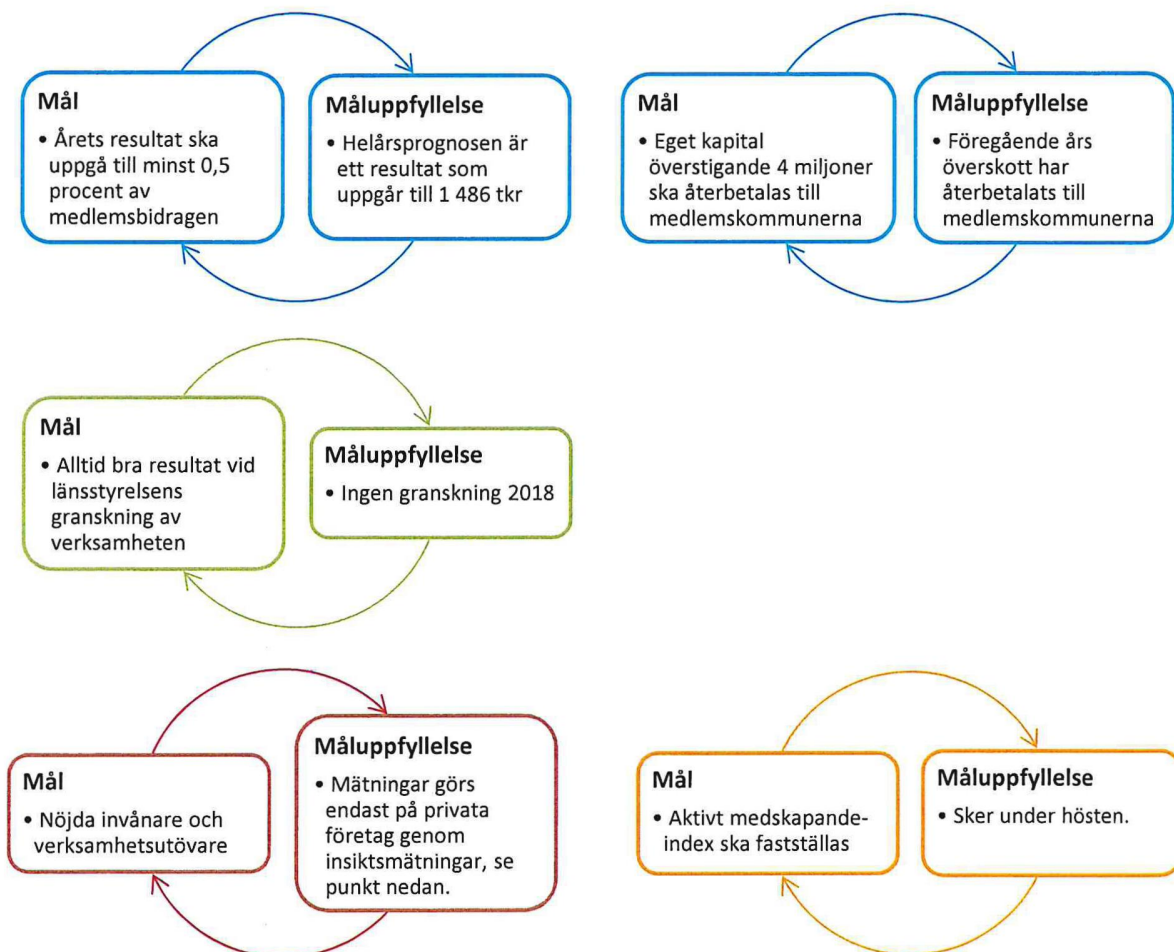
RFM

Verksamhetens mål och måluppfyllelse

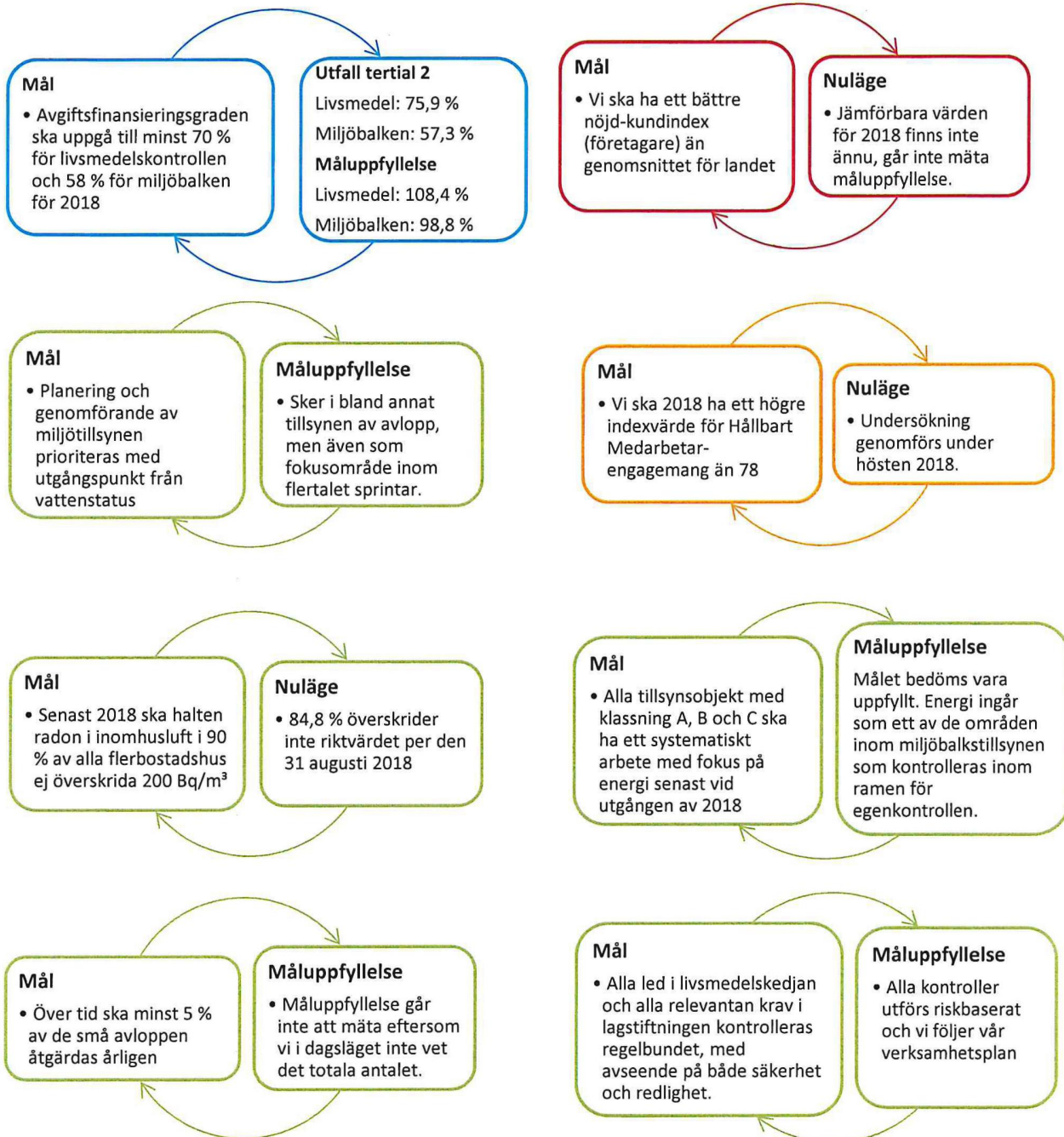
Verksamhetens mål är indelade i fyra olika perspektiv vilka redovisas i bilden nedan. Nedan följer målen och måluppfyllelsen inom vart och ett av dessa perspektiv. Målen är uppdelade efter vilka som har fattat beslut om målen, direktionen och nämnden.

Direktionens mål

Miljönämndens mål

Nämndens uppdrag till förbundschefen

Uppdrag 41

Genomföra planerad tillsyn av hästhållningsverksamheter som omfattar mer än 2,5 hästar per hektar. Områden där kvalitetsnormerna för fosfor är för höga ska prioriteras. Djurhållarna ska också informeras om de åtgärder som de kan göra för att minska den totala övergödningen från hästhållningen.

Nuläge

Tillsynen påbörjades under augusti. Vi har även tagit fram information på vår webbplats som riktar sig till hästägare. Där kan de få information om hur de kan göra för att minimera riskerna med övergödning.

Uppdrag 42

Vid tillsyn av hälsoskyddet i skolor och förskolor ska fokus fortsatt läggas på:

- Giftfria miljöer
- Städning
- Rökfria miljöer
- Barns utemiljöer med platser för skugga

Nuläge

- Se uppdrag 43 nedan.
- Vad gäller städning fortsätter vi att prioritera det i vår planerade tillsyn.
- Vi ska under hösten kontrollera att alla gymnasier och högstadier i våra kommuner är rökfria.
- Vi har skickat ett informationsmaterial till fritidshemmen om solskydd och vikten av att skydda sig rätt.

Uppdrag 43

Genomföra en informations- och tillsynsinsats med syfte att få bort gamla leksaker från begagnatmarknaden för att på så sätt bidra till att skapa en giftfri miljö för våra barn.

Resultat

Insatsen består i att vi skickat ut ett informationsmaterial till second hand butiker om att inte sälja vidare gamla leksaker som kan innehålla gifter.

Uppdrag 44

Genomföra en informationskampanj med syfte att minska utsläpp av luftföroreningar som ger ökad energieffektivitet och minskad sotbildning i samband med vedeldning i befintliga eldningsutrustningar (kaminer, spisar och pannor).

Nuläge

Informationsinsatser om kaminer/öppna eldstäder genomfördes i slutet av 2017.

Vi har under 2018 tagit fram en strategi för hur vi ska bedriva tillsyn mot de som har vedpannor som ej är miljögodkänd.

Uppdrag 45

I samverkan med kommunernas VA-avdelningar eller motsvarande informera alla invånare med kommunalt vatten och avlopp om att tvätta miljörätt – tvätta i biltvätt. I uppdraget ingår också att informera om Svenskt Vattens stora biltvättarhelg under april 2018.

Resultat

Informationsinsats genomförd inom tidsramen.

Uppdrag 46

Ta reda på om sanering av byggnaderna inom miljönämndens område är genomförd i enlighet med PCB-förordningen samt hur tillsynen kommer att ske av eventuella kvarvarande objekt. Redovisning ska ske senast vid miljönämndens möte under oktober.

Nuläge

Redovisning kommer att ske under oktober.

Uppdrag 47

Redovisa ett förslag till uppdaterad taxa för miljönämnden senast vid nämndens sammanträde i maj eller juni.

Förslaget till taxa behöver sedan antas av medlemskommunerna så att den gäller från 1 januari 2019.

Resultat

Den 30 maj 2018 beslutade miljönämnden att föreslå direktionen att föreslå respektive kommunfullmäktige att anta nya taxor.

Den 8 juni 2018 beslutade direktionen för Miljösamverkan att föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att anta reviderade taxor.

Uppdrag 48

1. Utvärdera vår webbplats utifrån kunden. I uppdraget ingår att ta fram förslag på åtgärder med syfte att förenkla och underlätta för våra kunder. Uppdraget ska redovisas för miljönämnden senast vid nämndens sammanträde i oktober.

2. Erbjud våra kunder att från och med 1 augusti 2018 själva boka tid för våra planerade tillsynsbesök inom ramen för vår sprintmetod. Kunden ska också få en sms-avisering som påminnelse inför tillsynsbesöket. Metoden ska inte medföra minskad produktivitet genom ett ökat resande.

3. Utredda hur vi kan möjliggöra för kunden att registrera sitt ärende i vårt verksamhetssystem eller lämna sina uppgifter på ett sätt så att kvaliteten på uppgifterna kan säkerställas. Uppdraget ska redovisas vid miljönämndens sammanträde i november.

Nuläge/resultat

1. Ett förslag kommer att presenteras på nämndens oktobermöte. Grunden i förslaget är att välja ingång på webbplatsen (privat/företagare).

Vidare kommer vi redovisa förslag på hur sidorna är uppbyggda med en viss logik samt struktur. Redovisningen kommer också att omfatta begränsningar i systemet som möjliggör/omöjliggör olika lösningar.

2. Uppdraget är påbörjat. Skövde IT har visat hur deras bokningssystem eBoka fungerar. Vi kommer att få möjlighet att testa det under hösten.

3. Inte tekniskt möjligt med fullt integrerade e-tjänster i vårt nuvarande verksamhetssystem. Planen är att införa nytt verksamhetssystem 1 januari 2020.

Ekonomisk bilaga

Miljösamverkan östra Skaraborg**Org.nr 222000–2865**

Resultaträkning

	Not	2018-01-01 -2018-08-31	2017-01-01 -2017-08-31
Verksamhetens intäkter	1	20 022 620	19 821 812
Verksamhetens kostnader	2	-18 073 554	-16 955 041
Avskrivningar	3	-54 670	-50 921
Verksamhetens nettokostnader		1 894 396	2 815 850
Finansiella intäkter	4	4 753	4 525
Resultat före extraordinära poster		1 899 149	2 820 375
Delårets resultat	5	<u>1 899 149</u>	<u>2 820 375</u>

Balansräkning

	Not	2018-08-31	2017-08-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Maskiner och inventarier	6	330 452	362 919
Summa anläggningstillgångar		<u>330 452</u>	<u>362 919</u>
Omsättningstillgångar			
Fordringar	7	2 299 674	1 583 574
Kassa och Bank	8	<u>14 491 012</u>	<u>15 798 377</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>16 790 686</u>	<u>17 381 951</u>
Summa tillgångar		<u>17 121 138</u>	<u>17 744 870</u>
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital	9	4 000 000	4 000 000
Delårets resultat		<u>1 899 149</u>	<u>2 820 375</u>
Summa eget kapital		<u>5 899 149</u>	<u>6 820 375</u>
Skulder			
Kortfristiga skulder	10	<u>11 221 989</u>	<u>10 924 495</u>
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		<u>17 121 138</u>	<u>17 744 870</u>
Panter och ansvarsförbindelser			
<u>Panter och därmed jämförliga säkerheter</u>		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys	2018-01-01 -2018-08-31	2017-01-01 -2017-08-31
Den löpande verksamheten		
Delårets resultat	1 899 149	2 820 375
<u>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</u>		
Av- och nedskrivningar	54 670	50 921
Återbetalning till medlemskommunerna	<u>-2 643 439</u>	<u>-1 942 110</u>
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-689 620	929 186
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-194 749	247 059
Ökning/minskning kortfristiga skulder	<u>6 746 183</u>	<u>6 469 077</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 861 814	7 645 322
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	<u>-48 230</u>	<u>-56 957</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-48 230	-56 957
Finansieringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	5 813 584	7 588 365
Likvida medel vid årets början	<u>8 677 428</u>	<u>8 210 012</u>
Likvida medel vid årets slut	<u>14 491 012</u>	<u>15 798 377</u>

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Kommunbidrag	8 916 667	8 916 667
Förrättning och granskning	10 866 331	10 772 471
Övriga intäkter	<u>239 622</u>	<u>132 674</u>
Summa	<u>20 022 620</u>	<u>19 821 812</u>

Not 2 Verksamhetens kostnader

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Kostnader för arbetskraft	-14 646 327	-13 247 520
Övriga verksamhetskostnader	<u>-3 427 227</u>	<u>-3 707 521</u>
Summa	<u>-18 073 554</u>	<u>-16 955 041</u>

Not 3 Avskrivningar

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Avskrivning maskiner och inventarier	-54 670	-50 921
Summa	<u>-54 670</u>	<u>-50 921</u>

Not 4 Finansiella intäkter

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Ränteintäkter	<u>4 753</u>	<u>4 525</u>
Summa	<u>4 753</u>	<u>4 525</u>

Not 5 Delårets resultat

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Delårets resultat enligt resultaträkningen	<u>1 899 149</u>	<u>2 820 375</u>
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	1 899 149	2 820 375
Summa	<u>1 899 149</u>	<u>2 820 375</u>

Not 6 Maskiner och inventarier

	<u>2018-01-01</u> <u>-2018-08-31</u>	<u>2017-01-01</u> <u>-2017-08-31</u>
Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	649 538	592 581
- Årets aktiverade utgifter	<u>48 230</u>	<u>56 957</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	697 768	649 538
Ingående avskrivningar	-312 647	-235 698
Årets förändringar		
- Avskrivningar	<u>-54 670</u>	<u>-50 921</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-367 317</u>	<u>-286 619</u>
Utgående restvärde enligt plan	<u>330 451</u>	<u>362 919</u>

Not 7 Fordringar

	<u>2018-01-01</u> <u>-2018-08-31</u>	<u>2017-01-01</u> <u>-2017-08-31</u>
Kundfordringar	374 682	612 737
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	679 880	489 589
Övriga kortfristiga fordringar	<u>1 245 112</u>	<u>481 249</u>
Summa	<u>2 299 674</u>	<u>1 583 575</u>

Not 8 Kassa och bank

	<u>2018-01-01</u> <u>-2018-08-31</u>	<u>2017-01-01</u> <u>-2017-08-31</u>
Bank	<u>14 491 012</u>	<u>15 798 377</u>
Summa	<u>14 491 012</u>	<u>15 798 377</u>

Not 9 Eget kapital

	<u>2018-01-01</u> <u>-2018-08-31</u>	<u>2017-01-01</u> <u>-2017-08-31</u>
Eget Kapital		
Ingående eget kapital	6 643 439	5 942 110
Återbetalning till medlemskommunerna	<u>-2 643 439</u>	<u>-1 942 110</u>
Utgående eget kapital	<u>4 000 000</u>	<u>4 000 000</u>
Summa eget kapital	<u>4 000 000</u>	<u>4 000 000</u>

Not 10 Kortfristiga skulder

	2018-01-01 <u>-2018-08-31</u>	2017-01-01 <u>-2017-08-31</u>
Leverantörsskulder	329 053	331 674
Övriga kortfristiga skulder	524 202	381 629
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 368 734	10 211 192
Summa	<u>11 221 989</u>	<u>10 924 495</u>

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp med vilket de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Materiella anläggningstillgångar***Gränsdragning mellan kostnad och investering***

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Avskrivning

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde.

Revisorerna i kommunalförbundet
Miljösamverkan Östra Skaraborg

2018-10-19

Kommunfullmäktige i medlemskommunerna
samt direktionen för kommunalförbundet

Bedömning av delårsrapport 2018-08-31

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fastställda finansiella- och verksamhetsmässiga mål. Bedömningen ska biläggas delårsrapporten. Utifrån uppdraget är således vår bedömning av delårsrapporten baserad på en översiktlig granskning. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Kommunalförbundet har ett budgeterat resultat tillika resultatmål på 0,5 % av medlemsbidraget vilket för året motsvarar 67 tkr. Prognosen för helåret uppgår till 1,5 mnkr (2,7 mnkr år 2017). Balanskravet uppfylls och inga tidigare underskott finns att täcka. Enligt direktionens riktlinje ska belopp överstigande 4 mnkr i eget kapital återbetalas till medlemskommunerna. Efter bokslutet för år 2017 har återbetalning också skett med 2,6 mnkr.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande sammanfattande bedömning av kommunalförbundets delårsrapport:

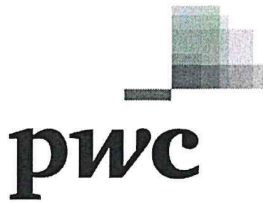
- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att det finansiella målet kommer att uppnås.
- Vi konstaterar att det vid tidpunkten för delårsrapportens upprättande saknas underlag för att bedöma måluppfyllelsen för flera av de fastställda verksamhetsmålen. I delårsrapporten görs bedömningen att verksamhetsmålen i hög grad kommer att kunna uppfyllas inom alla områden för helåret. Vi gör ingen annan bedömning.

Revisorer i kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg

Birgitta Johansson
Skövde

Åke Eriksson
Karlsborg

Bilaga: Översiktlig granskning av delårsrapport 2018,PwC

**Översiktlig granskning av delårsrapport 2018-08-31
Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg**

Jag har på uppdrag av de valda revisorerna för kommunalförbundet granskat delårsrapporten per 2018-08-31.

Granskningen syftar till att ge revisorerna ett underlag för att bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda finansiella målen.
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för verksamheten.

Min granskning av delårsrapporten följer god revisionsmed och är således baserad på en översiktlig granskning. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Jag bedömer att delårsrapporten uppfyller ställda krav enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed i övrigt.

Kommunalförbundet har ett budgeterat resultat tillika resultatmål på 0,5 % av medlemsbidraget vilket för året motsvarar 67 tkr. Prognosen för helåret uppgår till 1,5 mnkr (2,7 mnkr år 2017). Balanskravet uppfylls och inga tidigare underskott finns att täcka. Enligt direktionens riktlinje ska belopp överstigande 4 mnkr i eget kapital återbetalas till medlemskommunerna. Efter bokslutet för år 2017 har återbetalning också skett med 2,6 mnkr.

Fastställda verksamhetsmål redovisas men för många av dem finns i samband med delåret inte alltid mätvärden eller andra underlag för att bedöma måluppfyllelsen. I delårsrapporten görs ändå bedömningen att verksamhetsmålen i hög grad kommer att kunna uppfyllas inom alla områden för helåret. Med ledning av den måluppföljning som trots allt finns och med den beskrivning som i övrigt sker i delårsrapporten gör jag ingen annan bedömning.

Sammanfattningsvis bedömer jag att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. De finansiella målet kommer att uppnås samt att verksamhetsmålen sannolikt kommer att uppnås i hög grad.

Skövde 2018-10-19

Hans Axelsson
Certifierad kommunal revisor

Datum, tid och plats Fredagen den 29 september 2018
Klockan 10:00 – 12:30
Hotell Kusten, Kustgatan 10, Göteborg

Närvaro Se bilaga 1.

Protokollet omfattar 327 – 336 §§

Justeras

24/10 2018

Sekreterare

Helena Jan

Ordförande

Aslan Akbas (S)

Justerande

Björn Thodenius (M)

329 § Delårsrapport 2018

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna Delårsrapport 2018.

Sammanfattning

Förbundsordningen reglerar att kommunalförbundets årliga kostnader minst ska täckas av årets intäkter. Som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster. Största kostnaden för kommunalförbundet är arvoden till tolkar vid utförande av tolktjänster. Den totala kostnaden för arvoden och totala intäkter är beroende av hur mycket tolktjänster som beställs. Kommunalförbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 2,8 mkr.

Budget 2018 är lagd utifrån 335 000 uppdrag och prognosen för helår 2018 baseras på ca 330 000 uppdrag. Framst återfinns budgetavvikelse mot helårsprognosen på posterna kopplade till tolkuppdragen. Såväl intäkterna som tolkkostnaderna är högre än budgeterat. Detta är kopplat till att förbundet har fler utbildade tolkar som genererar såväl högre intäkter som ökade kostnader. Kostnader kopplat till ny upphandling prognostiseras också bli högre än budget. Utfallet för delåret 2018 är 4 mkr och prognosen för helåret är drygt 1 mkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- DELÅRSRAPPORT 2018, 18/0057-2

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna
Revisorer

AU

BM

330 § Budget och verksamhetsplan 2019 - 2021

Beslut

Direktionen beslutar att fastställa Budget och verksamhetsplan 2019 – 2021.

Sammanfattning

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden. Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter och som övergripande verksamhetsmål anges att verksamheten ska ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt.

Förbundets budgetomslutning för 2019 är 205 448 tkr. Finansiering för förbundets kostnader kommer från intäkter från medlemmarnas köpta tjänster och debiteras enligt självkostnadsprincipen. Detta innebär en beräknad snitthöjning av priserna om 2,5 % för att nå en budget i balans.

Budgetförslaget har skickats på samråd till samtliga förbundsmedlemmar. Inga invändningar på förslaget har framförts. Budgeten ska fastställas av direktionen senast den 30 september före verksamhetsåret.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN 2019-2021, 18/00~~50~~-21

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna

AA
BR

Protokoll från regionfullmäktige, 2018-10-09

§ 165

Ansvarsfrihet för samordningsförbunden för verksamhetsåret 2017

Diarienummer RS 2017-02401

Beslut

1. Styrelsen för samordningsförbundet Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
2. Styrelsen för samordningsförbundet Bengtsfors, Åmål, Dals-Ed, Säffle och Årjäng beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
3. Styrelsen för samordningsförbundet Göteborg Centrum beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
4. Styrelsen för samordningsförbundet Göteborg Hisingen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
5. Styrelsen för samordningsförbundet Göteborg Nordost beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
6. Styrelsen för samordningsförbundet Göteborg Väster beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
7. Styrelsen för samordningsförbundet Insjöriket beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
8. Styrelsen för samordningsförbundet Norra Skaraborg beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
9. Styrelsen för Sjuhärads samordningsförbund beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
10. Styrelsen för samordningsförbundet Trollhättan, Lilla Edet och Grästorp beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
11. Styrelsen för samordningsförbundet Vänersborg och Mellerud beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
12. Styrelsen för samordningsförbundet Väst beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
13. Styrelsen för samordningsförbundet Västra Skaraborg beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
14. Styrelsen för samordningsförbundet Östra Skaraborg beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.
15. Styrelsen för samordningsförbundet Öckerö kommun beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Protokollsanteckningar

I beslutet deltar endast de ledamöter som enligt kommunallagen 5 kapitlet 48 § har rätt att delta i beslut om ansvarsfrihet.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från regionfullmäktige, 2018-10-09

Sammanfattning av ärendet

Samordningsförbunden i Västra Götaland bedriver verksamhet enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Regionfullmäktige ska ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för samordningsförbundens verksamhet.

Under 2017 bedrev 15 samordningsförbund verksamhet i Västra Götaland och samtliga har avlämnat årsredovisning med revisionsberättelse för verksamhetsåret.

Samordningsförbunden fick 2017 sammanlagt 165,5 mnkr från huvudmännen, varav cirka 25 procent från Västra Götalandsregionen. Bidragen från de fem hälso- och sjukvårdsnämnderna var 40,2 mnkr för 2017.

Samordningsförbundens sammanlagda resultat uppgick till -0,9 mnkr, med ett spann från -2,6 mnkr till +3,0 mnkr. Det egna kapitalet minskade med 0,9 mnkr och var vid 2017 års bokslut 36,2 mnkr.

Alla samordningsförbund har inkommit med begärda dokument:

- Årsrapport/årsredovisning
- Revisionsberättelse och protokollsutdrag
Förutom samordningsförbundet för Öckerö som inte har inkommit med protokollsutdrag eftersom styrelsen upplöstes 2017-12-31 för att ombildas till samordningsförbundet Älv och Kust 2018.

För samtliga samordningsförbund har revisionsrapporterna yrkat på ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

- Regionstyrelsens beslut 2018-06-26 § 196
- Tjänsteutlåtande daterat 2018-06-11
- Samordningsförbundens revisionsberättelser för 2017

Beredning

Regionstyrelsen har behandlat ärendet den 26 juni 2018.

Skickas till

- Samordningsförbunden
- Koncernkontoret
- Berörda kommuner
- Hälso- och sjukvårdsnämnder
- Försäkringskassan
- Arbetsförmedlingen

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Nämndens verksamhetsplan 2019-2021

Kultur och fritidsnämnd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Nämndens ansvarsområde	3
3	Analys.....	3
4	Nämndens beslutade mål och resultatmätningar	4
4.1	Samhällsutveckling.....	4
5	Utökad plan	5
5.1	Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.	5
5.2	Skövde är ett kultur- och fritidscentrum.....	6
5.3	Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken	6
6	Internbudget	8
6.1	Kultur- och fritidsnämndens internbudget	8
6.2	Kommentar till budgeten	8
7	Intern kontroll.....	8
7.1	Sammanfattning internkontroll arbetet.....	8
7.2	Intern kontrollplan	8

1 Sammanfattning

En viktig drivkraft för att Skövde ska nå upp till målen i Vision Skövde 2025 och till målen i Alliansens programförklaring är att skapa attraktivitet och livskvalitet. Ungas ökade delaktighet i kultur- och fritidsverksamheterna är en annan viktig ståndpunkt. Ett brett samarbete med andra sektorer, föreningar och studieförbund, näringslivet, högskolan och Västra Götalandsregionen är nödvändigt.

Kultur- och fritidslivet ska bidra till god livskvalitet med möjligheter till aktivitet, upplevelser och rekreation. Idag syns exempelvis en förändrad syn i samhället på träning, motion, hälsa, kultur samt en befolkningsstatistik som visar på en växande grupp äldre människor. Vilket medför ett ökat behov av verksamhetsytor-/arenor och mötesplatser både inom kultur- och fritidsområdet. Kravet på oss som kommun blir att fortsatt kunna erbjuda möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid för våra medborgare och besökare.

Projekt Billingen 2020 löper vidare under 2019. Billingsens friluftsområde är en oas för Skövdeborna och stadens besökare. Området ska fortsätta utvecklas för att bli ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål. Under 2019-2020/21 pågår även projekt Lillegården med nya verksamhetsområden med målet om ett högt attraktivt idrottsområde.

Fortsatt destinationsutveckling av flera anläggningar inom kultur- och fritidsområdet är prioriterat arbete för kommande period. I takt med att staden utvecklas ställs nya krav mot nya möjligheter. Vilket behov har föreningslivet kring framtida behov av idrottshallar, anläggningar och kulturarenor? Kultur- och fritidsområdets breda verksamhet måste också synliggöras för att utveckla attraktiviteten, arbete och besöksnäring. På vilket sätt detta ska ske kommer att utredas framåt.

Kultur- och fritidsnämndens kommunbidrag uppgår för år 2019 till 168 383 tkr.

Kultur och fritidsnämndens internkontrollarbete för 2019 kommer prioriterat arbeta med i huvudsak tre riskområden.

- Hot, våld samt rånrisk mot personal och besökare
- Ensamarbete med riskfyllda arbetsmoment
- Arbetsmiljö psykosocial och fysisk

Ovanstående risker kommer att ha planlagda åtgärder samt kontrollmoment på årsbasis.

I internkontrollplanen för 2019 finns även övriga riskområden med som arbetats fram och bedömts utifrån riskmatris, men där fokus kommer att ligga på de tre ovan nämnda, då de rankats högst.

Ett Kultur- och fritidspolitiskt program har arbetats fram och antogs av kommunfullmäktige under 2018. Syftet med programmet är att ge kommunövergripande styrning inom politikerområdet. Det görs genom att ange de grundläggande utgångspunkter, värderingar och synsätt, samt fokusområdet som ska vara styrande för utvecklingen av olika verksamheter och platser inom kultur- och fritidsområdet.

2 Nämndens ansvarsområde

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med, och utveckling av, föreningslivet och innovation. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för konstmuseet och GöteborgsOperan Skövdescenen samt stadens försköning gällande offentlig konst. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna. Nämnden lyder också under bibliotekslagen, muséelagen och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen.

3 Analys

Till grund för nämndens verksamhetsplan ligger en analys. Syftet med analysen är att identifiera skillnader mellan vad verksamheterna presterar idag jämfört med ett önskat läge. Med önskat läge förstås att de verksamheter som nämnden ansvarar för utförs i enlighet med den lagstiftning, föreskrifter och rekommendationer som finns för verksamheterna samt att målsättningarna i *Vision Skövde 2025* och som förtydligats i *Programförklaring för Skövde, Strategisk plan med budget* och andra styrande politiska program och planer har infriats.

Analysen visar att följande utvecklingsbehov är prioriterat:

- **Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.**
- **Skövde är ett kultur- och fritidscentrum.**
- **Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken.**

En vägledning i det framtida arbetet är det Kultur- och fritidspolitiska program som tagits fram med syfte att ge en kommunövergripande styrning. Det görs genom att ange de grundläggande utgångspunkter, värderingar och synsätt samt fokusområdet som ska vara styrande för utvecklingen av olika verksamheter och platser inom kultur- och fritidsområdet.

Ett fortsatt arbete görs med att stärka Skövdes attraktivitet där utbudet av kultur och fritid har stor betydelse. För att möta framtidens utmaningar är den avgörande nyckeln att behålla och stärka Skövdes attraktivitet främst gentemot unga människor vilka är kraften i vår utveckling. För denna målgrupp är en aktiv och meningsfull kultur och fritid viktig

Ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv bidrar till en ökad livskvalitet för medborgarna men är också något som gynnar besöksnäringen.

I samband med att Skövde växer i en uppmuntrade takt, så behövs arbetet fortskrida med att skapa attraktiva boendemiljöer där en meningsfull kultur och fritid finns representerade.

Här spelar kultur och fritid en viktig roll i kommunens utveckling.

4 Nämndens beslutade mål och resultatmätningar

Kommunfullmäktige har beslutat om mål för mandatperioden, KF:s strategiska mål. Se Strategisk plan med budget 2019-2021. Utifrån dessa mål, samt programförklaring och andra styrande dokument, har nämnden beslutat om egna nämndsmål. Målen avser oftast att gälla för hela mandatperioden. Om kortare period avses finns kommentar nedan. Resultatmätningar anger på vilket sätt måluppfyllelse ska mätas. Målvärdet avser mandatperiodens slut om inget annat anges.

Till varje mål finns också ett antal aktiviteter. Aktiviteter är konkreta uppgifter eller åtgärder som ska genomföras i syfte att nå målen.

Perspektiv :

4.1 Samhällsutveckling

KF:s strategiska mål	Nämndens mål	Resultatmätning
Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds	Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.	SCB Nöjd medborgarindex (NMI)
		Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar
		Nöjd Medborgar-Index - Kultur
		Kundnöjdhet - Arenan
		Kundnöjdhet - Kulturfabriken
		Kundnöjdhet - Kulturhuset
Skövde är 60 000 invånare år 2025.	Skövde är ett kultur- och fritidscentrum	Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheten
		Antal besökare Arena Skövde
		Antal besökare Billingens Fritidsområde
		Antal besökare Kulturhuset
		Antal besökare Kulturfabriken
		Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten
Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.	Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken	Antal verksamhetstimmar på verksamhetsytor
		Nationell kännedom, undersökning utförs av Kommunikationsenheten

5 Utökad plan

Mål:

5.1 Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.

Strategier för att nå målet

* Fortsätta utveckla Skövdes rika och varierade kultur- och fritidsliv.

* Utveckla det strategiska arbetet med andra samhällsaktörer (föreningar, studieförbund, näringsliv och andra sektorer).

* Verksamheterna inom Kultur- och fritidsavdelningarna hittar gemensamma former för att bättre tillgodose medborgarnas behov.

Resultatmätning	Beskrivning av resultatmätning	Målvärde
SCB Nöjd medborgarindex (NMI)		70
Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar		>60
Nöjd Medborgar-Index - Kultur		>69
Kundnöjdhet - Arenan		92 %
Kundnöjdhet - Kulturfabriken		
Kundnöjdhet - Kulturhuset		
Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheten		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Utreda föreningsbidragen och prissättning av lokaler</p> <p>Bakgrund Det finns olika regler för olika föreningar i kommunen gällande bidrag. Översyn av föreningsbidrag för alla föreningar som handläggs i kultur- och fritidsnämnden för att få till en effektiv handläggning och ett väl fungerande regelsystem. Implementeras 2017-2021</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hur ska anläggningsbidragen stärkas? Dvs göra lokalsubventionerna mer jämlika 2. Lokaltaxor 3. Komplettering och justering av vissa bidragsregler ex verksamhetsbidrag och anläggningsbidrag. 4. Ta fram kompletterande bidrag för andra former av sammanslutningar? 5. Ev. tillföra något bidrag? 6. Ska alla kommunens bidrag samla på ett ställe? <p>Syfte/effekt Mer jämlika och rättvisa bidrag</p>	2018-01-01	2021-12-31
<p>Utveckla Södra Ryd genom ett sektorsövergripande arbete där kultur och fritid är en motor.</p> <p>Bakgrund Utifrån det pågående utvecklingsarbetet i Södra Ryd finns det en samsyn och vilja att utveckla området tillsammans. Samverkan mellan de olika aktörerna, så som alla kommunala aktörer, näringsliv, civilsamhälle och övriga offentliga aktörer är under uppbyggnad och utvecklas ständigt. En modell för hur arbetet i en processbaserad organisation kan se ut har börjat framkomma med en styrgrupp, arbetsgrupp och en områdesgrupp, vilken den sistnämnda består av externa aktörer.</p> <p>Kultur och fritid har genom en omorganisation styrt om genom tillsättandet av enheten för områdesutveckling där</p>	2019-01-01	2019-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>både biblioteket i Ryd, fritidsgården Flamman och områdesutveckling och medborgarservice ingår. Tillsammans med andra samarbetspartners inom kommunen och externa aktörer ger det en större kraft att få till en bra utveckling i Södra Ryd.</p> <p>Syfte/effekt Syftet med att utveckla Södra Ryd är att främja och koordinera både hårda och mjuka frågor och verksamheter. Det görs i samverkan med kommunala verksamheter, civilsamhälle, näringsliv och andra offentliga aktörer vilket skapar en större delaktighet för medborgare i alla åldrar och därigenom utvecklar samhällsservicen för de som bor, vistas och verkar i Södra Ryd.</p>		

Mål:

5.2 Skövde är ett kultur- och fritidscentrum

Strategier för att nå målet

- * Utveckla samarbetet mellan kommuner, region, nationellt och internationellt.
- * Skapa fler samverkansformer med närmommunerna för att öka tillgänglighet och delaktighet inom kultur och fritid.
- * Skapa attraktivitet och innovation inom kultur och fritidsområdet

Resultatmätning	Beskrivning av resultatmätning	Målvärde
Antal besökare Arena Skövde		
Antal besökare Billingens Fritidsområde		
Antal besökare Kulturhuset		
Antal besökare Kulturfabriken		
Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten		
Antal verksamhetstimmar på verksamhetsytor		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Utreda hur vi synliggör attraktivitet och innovationsaktiviteter samt event. 2019-01-01 2019-12-31</p> <p>Bakgrund Kultur- och fritid har en bred och väl fungerande verksamhet. Men för att ytterligare stärka och synliggöra vårt utbud behöver vi utveckla attraktiviteten.</p> <p>Syfte/effekt Synliggöra kultur- och fritids verksamheter och utbud.</p>		

Mål:

5.3 Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

Strategier för att nå målet

- * Höja synligheten och medvetenheten nationellt om Skövdes kultur och fritidsverksamheter.
- * Marknads- och omvärldsbevaka kunskapen runt ovanstående.

Hur mäts måluppfyllelse?

Nationell kännedom. Undersökning utförs av extern part.

Resultatmätning	Beskrivning av resultatmätning	Målvärde
Nationell kännedom, undersökning utförs av Kommunikationsenheten	Undersökning utförs av Kommunikationsenheten	

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Destinationsutveckling Billingens fritidsområde Bakgrund Billingens fritidsområde är i dag en stor och viktig besöksanledning i Skövdes besöksnäring. För att den vägen stärka varumärket Skövde behöver vi ta ytterligare steg i att utveckla Billingens fritidsområde som bidrag i destinationsutvecklingen av Skövde och då främst tillsammans med Arenan, men även andra aktörer. Syfte/effekt Att ytterligare stärka Billingens fritidsområdes bidrag till utvecklingen av Skövde som destination och varumärke.	2019-01-01	2019-12-31
Destinationsutveckling Kulturhuset Bakgrund Sveriges äldsta kulturhus ligger i Skövde och är idag en stor och viktig nod och besöksanledning för Skövde, Skaraborg och Västra götalandregionen besöksnäring. För att stärka varumärket Skövde, Skaraborg och regionen behöver vi ta ytterligare steg i att utveckla kulturhuset i Skövde. Vilket bidrar till att stärka varumärket samt besöksnäringen för Skövde, Skaraborg och regionen Syfte/effekt Att ytterligare stärka Skövde kulturhus för Skövde, Skaraborg, Västra götalandregionen genom att utveckla destinationen och varumärket.	2019-01-01	2019-12-31
Destinationsutveckling Arenan Bakgrund Arena Skövde är i dag en stor och viktig besöksanledning i Skövdes besöksnäring. För att den vägen stärka varumärket Skövde behöver vi ta ytterligare steg i att utveckla Arena Skövde som bidrag i destinationsutvecklingen av Skövde och då främst tillsammans med Billingens fritidsområde, men även andra aktörer. Syfte/effekt Att ytterligare stärka Arena Skövdes bidrag till utvecklingen av Skövde som destination och varumärke.	2019-01-01	2019-12-31
Utveckling av residensverksamhet Bakgrund Residensverksamhet inom fler konstarter behöver utvecklas i Skövde. Syfte/effekt Brädda arbetet med internationell konstutveckling i Skövde genom residens.	2019-01-01	2019-12-31
Utveckla Billingshov/Lillegården till en mäss- och arrangemangsarena. Bakgrund Billingshov/Lillegården är idag en stark nod som idrottsplats och evenemangsarena. Nu tar vi nästa steg för ökat samarbete och varumärkesbyggande. Syfte/effekt Att sammanföra och utveckla olika intressenter i Skövde och Skaraborg genom upplevelsebaserade kultur- och idrottsevenemang samt mässor.	2019-01-01	2019-12-31

6 Internbudget

6.1 Kultur- och fritidsnämndens internbudget

mnkr

Verksamhet	Intäkt 2019	Kostnad 2019	Nettobudget 2019
Kultur	*	*	50 487
Fritid	*	*	117 326
Varav Arena Skövde	*	*	51 445
Intern styrning och stöd	*	*	570
Summa	*	*	168 383

6.2 Kommentar till budgeten

Kultur- och fritidsnämndens budgetram uppgår för år 2019 till 168 383 tkr enligt strategisk plan med budget 2019-2021. Budgetramen för 2018, efter reviderad budget, uppgick till 164 963 tkr. I tabellen ovan är det den fysiska platsen Arena Skövde som avses under benämningen "varav Arena Skövde".

De poster som har påverkat ramen mellan åren är investeringsrelaterade kostnader, budgetprioriteringar, verksamhetsövergångar och effektivisering.

Kultur- och fritidsnämnden har fått ökad driftskompensation för den nya isytan 2 722 tkr och idrottshall Kavelbro 2 333 tkr. Nämndens ram minskar med 149 tkr för actionpark.

Den budgetprioritering som har gjorts för Kultur- och fritidsnämnden är indexuppräkningsbidrag för föreningsbidrag 200 tkr.

Verksamhetsövergångar är budget för kontaktcenter 36 tkr.

Slutligen har kultur- och fritidsnämnden för 2019 en effektivisering på 1 650 tkr. Effektiviseringen har fördelats med 6 tkr på nämnden, avdelning Arena Skövde 524 tkr och 1 120 tkr på Kultur- och fritidsavdelningen.

* Budget intäkt 2019 och budget kostnad 2019 kommer att fastställas när den nya nämnden beslutar om budgeten i början av 2019.

7 Intern kontroll

7.1 Sammanfattning internkontroll arbetet

7.2 Intern kontrollplan

7.2.1 Granskningar

Process/Rutin	Risker	Granskning
HR	■ Ensamarbete med riskfyllda arbetsmoment, samt bristfällig bemanning i offentliga lokaler	Skyddsron Beskrivning av granskning Skyddsron
Verksamhet	■ Hot, våld samt rånrisk mot personal och besökare	Skyddsron Beskrivning av granskning Skyddsron

Process/Rutin	Risker	Granskning
HR	■ Arbetsmiljö psykosocial och fysisk	Skydds rond
		Beskrivning av granskning Skydds rond

7.2.2 Åtgärder

**Kultur- och
fritidsnämnden Skövde kommun**

PROTOKOLLSUTDRAG

KFN § 62/18

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2019

KFN2018.0124

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämnden	2018-11-07	62/18

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna upprättad verksamhetsplan med budget och internkontrollplan för nämnden år 2019.

Bakgrund

Verksamhetsplan med budget och internkontrollplan är upprättad enligt riktlinjer för nämndernas verksamhetsplaner. Verksamhetsplanen med budget och internkontrollplan utgår från Skövde kommuns Strategiska plan med budget 2019-2021.

Kommunbidraget för kultur- och fritidsnämnden uppgår till 168 383 tkr enligt strategisk plan med budget antagen i juni 2018. Kommunbidraget är exklusive indexuppräknings. Nämndens har fått ökad budget för investeringsrelaterade kostnader med 4 906 tkr samt höjning av föreningsbidragen med 200 tkr. Nämnden har fått en minskad budget till följd av effektiviseringar med 1 650 tkr och verksamhetsövergångar med 36 tkr.

Grundbeloppet för föreningsbidragen höjs från 305 kr till 315 kr. Grundbeloppet för anläggningsbidrag höjs från 305 kr till 325 kr. Lokalbidraget för bygdegårdar ändras från 85 kr per kvadratmeter till 88 kr.

Krontalsbeslutade anläggningsbidrag beslutas till:

Skultorps Tennisklubb	76 500 kr
Orienteringsklubben P4	6 000 kr
Skövde Skyttegille	18 000 kr
Skövde Tennisförening	215 000 kr
Ulvåkers IF	59 500 kr
Skövde Golfklubb	6 000 kr
IF Hagen Orientering	6 000 kr

Handlingar

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2019
Nämndens verksamhetsplan 2019-2021, 181101

Skickas till

Kommunstyrelsen
Camilla Hammarström

Skövde kommun

Kommunstyrelsen

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2018-10-29

7(93)

KS § 242/18

Svar på medborgarförslag om naturvärdesinventering angående Ekedal norra

KS2018.0134

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2018-10-17	241/18
2 Kommunstyrelsen	2018-10-29	242/18

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anse medborgarförslaget besvarat.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit varigenom värdet av att skydda Boulognerskogens växt- och djurliv lyfts samt att bevara platsen som en värdfull park för återhämtning och kontemplation. Förslagsställaren betonar vikten av en naturvärdesinventering skyndsamt tas fram för hela Boulognerskogen i samband med detaljpanelägningen av Ekedal norra.

I samband med att detaljplaner antas så görs alltid en bedömning av områdets naturvärden. I detaljplanarbetet för Ekedal så har Stadsträdgårdsmästare och Ekolog gjort en naturvärdesbedömning var för sig. Båda bedömningarna kommer fram till att naturvärdena i det aktuella området är av begränsat värde.

Bedömning:

Området består huvudsakligen av björkar med ålder från 20 till upp emot 80 år. På de äldre träden finns något rikare, men helt ordinär, lavflora (blåslav, vägglav, gällav, skrynkellav och flarnlav).

Baserat på trädslag, ålder och de strukturer (avsaknad av håligheter och rik kärlväxtflora, signalarter, kontinuitet, mångformighet) bedöms det inte finna några större förutsättningar för rödlistade eller skyddsvärda arter inom planområdet.

En fördjupad inventering bedöms inte komma till någon annan slutsats. Visst naturvärde finns i upplevelsen av de äldre björkarna.

Motivering av beslut

Sektor Samhällsbyggnad har bedömt att det inte för detaljplanen för Norra Ekedal krävs någon fördjupad naturvärdesbedömning. För att se till Boulognersskogen

Skövde kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum

2018-10-29

8(93)

värde ur ett större perspektiv skulle en naturvärdesbedömning som en del i ett program för ekosystemtjänster vara av stort värde.

Handlingar

TU Svar på medborgarförslag om naturvärdesinventering angående

Ekedal norra

Medborgarförslag om naturvärdesinventering angående Ekedal norra

Yttrande medborgarförslag

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Kommunikationsenheten

Medborgarförslagsställaren

Denna behandling '162/18 Valärenden' har inget tjänsteutlåtande.